

ACADEMIA ROMÂNĂ

15 JUN. 1975

ANALE

TOMUL XLIX

ȘEDINȚELE DIN 1928—1929

22 OCT 2019

ATELIERELE GRAFICE CULTURA NAȚIONALĂ
BUCUREȘTI

1929

PARTEA I

ȘEDINȚELE ORDINARE

8 IUNIE 1928 — 11 MAIU 1929

ȘEDINȚA ORDINARĂ

8 IUNIE 1928

Președința d-lui G. ȚIȚICA, Vicepreședinte.

D-l Secretar general I. BIANU amintește că Duminică, 3 Iunie curent, a doua zi după comemorarea solemnă în Academie a marelui poet al neamului Vasile Alecsandri, cei mai mulți membri ai Academiei au mers la Mircești pentru a serba inaugurarea mausoleului pe mormântul poetului. Au fost întâmpinați de P. S. Episcopul Romanului, de Prefectul județului și de Primarul orașului Roman, de fiica poetului d-na Maria Bogdan cu fiul d-sale, d-l Henry Bogdan, de nepoatele poetului, d-na Margareta și d-ra Elena Catargi, precum și de o mare mulțime de popor din împrejurimi, care a ținut să asiste la această solemnitate.

P. S. Episcopul Lucian, însoțit de cler, a făcut slujba religioasă pentru sfințirea mausoleului, după care a rostit o cuvântare. Au vorbit apoi din partea Academiei Președintele nostru d-l Em. Racoviță și colegul nostru d-l M. Sadoveanu, iar din partea Guvernului colegul nostru d-l Al. Lăpedatu, Ministrul Cultelor și Artelor, grație stăruințelor căruia s'a realizat frumosul mausoleu. Au mai rostit cuvântări d-l Teodorescu, Prefectul Județului Roman și Președintele Societății culturale « Miron Costin » din Roman. Pe mormântul poetului s'a așezat o coroană de flori din partea Instituțiunii noastre.

După sfințirea mausoleului, s'a vizitat interiorul casei, constatându-se cu bucurie că au fost bine păstrate obiectele dintr'nsa, atât mobilele cât și mica bibliotecă din odaia de lucru a poetului și cadrele de pe pereți cari îl înconjurau, între cari se află cunoscutul tablou în ulei reprezentând pe Vornicul Vasile Alecsandri între cei doi copii ai lui, Vasile și Iancu, portretul « Steluței » (Elena Negri), precum și celebra litografie care a inspirat poetului compunerea « Pohod na Sibir ».

Apoi am mers cu toții la vechea casă a părinților poetului, care acum este locuită de d-nele Catargi, unde am fost primiți de toți membrii familiei.

Dela Mircești am mers la Roman, unde am vizitat mormântul răposatului coleg Melchisedec, depunând o coroană din partea Academiei. S'a făcut o

slujbă religioasă în cântecele copilașilor orfani întreținuți de Orfelinatul înființat de defunctul coleg. Colegul nostru Părintele N. Popescu a rostit cu această ocazie o cuvântare de pomenire.

Am vizitat apoi Catedrala Episcopiei — un minunat monument reinviat prin descoperirea și dezgroparea acum în urmă a vechei picturi din sec. XVI-lea, care face o puternică impresie. După aceea a urmat o vizită la palatul P. S. Episcopului Lucian, care, precum se știe, a dat mult îndemn și mare sprijin pentru realizarea mausoleului dela Mircești. Însfârșit, autoritățile comunei și județului ne-au poftit seara la o masă, — încheindu-se astfel o zi de mare înălțare morală, în care țara și-a exprimat recunoștința ei datorită celei mai nobile figuri din epoca de reinviere politică și de înflorire literară a neamului, Vasile Alecsandri.

D-l Secretar general I. BIANU depune următoarele cuvântări rostite de d-nii Em. Racovița, M. Sadoveanu, Al. Lăpedatu și P. S. Să Episcopul Lucian la inaugurarea mausoleului dela Mircești:

CUVÂNTAREA D-LUI PREȘEDINTE EM. RACOVIȚA

« Domnilor Miniștri,

« Inalt P. S. Vlădica,

« Domnilor Colegi,

« Onorată adunare și iubit popor,

« S'a împlinit, însfârșit, dorința fierbinte a Academiei, fără îndoială și a Domniilor Voastre a tuturor acl adunați, precum și a tuturor acelora cari cinstesc amintirea oamenilor, mari prin fapte, mari prin pilde, mari prin scrieri, și cari sunt podoaba neamului lor și a omenirii întregi. Doriam, în adevăr, de mult ca moaștele marelui român și poet Vasile Alecsandri să fie adăpostite cuviincios, într'o trainică și frumoasă zidire, ceea ce abia azi s'a înfăptuit.

« Dacă rodul gândirei măiestrului cântăreț își are lăcaș de slavă în sufltele poporului, rămășițele lui, ale părinților săi și ale soției sale, zăceau sub un șopron de lemn, crezut vremelnic când s'a clădit, dar care a dăinuit, ca multe lucruri vremelnice ale gospodăriilor noastre obștești, mulți ani de zile. Despre acest păcat trebuie să ne spovăduim acl, în fața plaiurilor iubite de el, în fața poporului duhovnic și deaceea am să vă povestesc pe scurt cele întâmplate.

« Apoi după ce a murit în 1890 Vasile Alecsandri, averea lui a rămas soției Paulina, cât va fi în vieață, și nepoatelor Margareta și Elena Catargi. Și s'au sfătuit Domniile Lor și au hotărât să facă danie Academiei cele zidite și sădite de el, adică casa și grădina, așa ca pe veci să-i rămâie nevătămat mormântul precum și cele dimprejur. Iar la 1914 Academia a primit dania cu gândul să facă pentru moaște lăcaș demn de vecinica odihnă a mării lui, iar casa s'o păstreze așa cum a durat-o și locuit-o el, cu toate cele ce erau prin odăi și pe pereți, și să mai puie acolo tot ce s'ar putea strânge din cele ce au fost ale lui și i-au fost pe lângă inimă; să orânduiască adică o « Casă Alecsandri » așa cum alte neamuri au făcut-o pentru oamenii lor de seamă.

«Așa un fel de așezământ nu e numai dovadă de evlavie pentru cel slăvit! Mai e și de însemnat folos pentru cei ce vor să reinvie în minte și în scris pe cel pe veci dispărut. După cum ți-e firea, ți-e și casa și gospodăria, iar cele ce ai cules și ales și păstrat, le-ai cules și ales și păstrat după chipul și asemănarea ta. Multe știe și în vorbă și în scris, că Academia proprietară așa de bogată nu pune capăt unei atât de supărătoare stări de lucruri; o credeau toți că-i nepăsătoare și zgârcită.

«S'a făcut apoi, în grabă, un adăpost de scânduri pentru mormânt, până s'or chibzul celei trainice. Apoi a venit războiul, pe urmă exproprierea bunurilor Academiei, iar șopronul așa zis vremelnice își răsfătă neturburat hăzânia scorțoasă și fumurie. Se miră lumea, se miră și I. P. S. Episcop Lucian al Romanului, și în vorbă și în scris, că Academia proprietară așa de bogată nu pune capăt unei atât de supărătoare stări de lucruri; o credeau toți că-i nepăsătoare și zgârcită.

«Dar adevărul adevărat altmintrele este. Academia a fost odată, când a fost, bogată, înainte de expropriere, și de n'ar fi fost bogată pe atunci, desigur nu s'ar povesti, dar nu trebuie să se mai povestescă, căci Academia de mult nu mai este decât paznica credincioasă, dar lipit de săracă, a marii averi obștești de care nici nu poate, dar nici n'ar vrea, să se atingă, căci sunt danii lăsate cu limbă de moarte pentru sfânta cultură a neamului și pentru măreția și propășirea cunoștințelor omenești. În visteria noastră sunt mii și mii și mii de mii de mii, și an de an această zestre a științei și luminei sufletești se 'nmulțește, dar pentru Academia aceste comori nu-s bogăție ci numai spor de griji, spor de răspundere și muncă sporită. Această s'o știe lumea și auzind-o să vrea s'o priceapă.

«Așa încât, ceea ce a fost încă mai ieri, putea să fie încă cine știe câtă vreme, când colegul nostru Alecsandru Lăpedatu, devenind Ministru al Cultelor, n'a uitat că-i membru al Academiei și și-a adus aminte că Academia are o datorie neimplinită față de Vasile Alecsandri. A făcut ce-a dres, a găsit cele trebuitoare în visteria Ministerului și împreună cu Academia s'a pus pe treabă. Meșterul Arhitect Ghika-Budești a făcut planurile și a ținut rânduiala lucrărilor, Popovici a venit cu muncitorii lui și a cioplit și zidit și clădit, iar pictorul Molda a împodobit pereții pe dinăuntru. Adunați acum în fața mausoleului, ne simțim cu conștiința împăcată și veseli de datoria împlinită, către unul din marii luminători ai neamului și către poporul nostru.

«În numele Academiei, vă zic la toți cei ce cu voința, ori cu truda, ori cu munca, la toți cei mari și cei mici, ctitori ori mucenici, la toți ce ați pus mâna și umărul, ca să ridicăm lui Vasile Alecsandri acest locaș de veci, vă zic: binecuvântată fie munca voastră de oameni vrednici și de buni români.

«Oameni buni din Mircești,

«Așezământul acesta închinat lui Vasile Alecsandri, cu toate ale lui este dat în paza Academiei, dar trebuie să-l păziți și voi și să-l feriți de orice jignire și orice vătămare. Știți că purtați în suflet evlavie pentru cel

care a trăit cu atâta drag printre voi, care a pus în faima lumii numele satului vostru și care a făcut ca lunca din Mircești să se numere printre cele ce în toate unghiurile țării, și chiar mai departe, se cunosc ca minunate. Știu că nu dela voi va veni o stricăciune acestui așezământ care, alături cu biserica și școala, trebuie să fie mândria și grija voastră.

« Dar va veni pe acl mult norod. Vor veni oameni buni, cu gând curat, să vadă locul unde a trăit Vasile Alecsandri și unde el a stors din sufletu-i bogat, atâta însuflețire, duioșie, veselie, iubire de țară și de libertate. Cu aceștia să fiți prietenoși, să-i primiți cu mâna întinsă și cu inima deschisă, după datina moldovenească.

« Iar de vor veni de cei hapsâni ce nu se vor purta cu cuviință, de acei bețivi ce vor face larmă și scandal, de acei nătângi și răi ce vor face prădăciuni și stricăciuni, să nu treceți nepăsători ci să-i dați pe mâna celor în drept să-i pedepsească.

« *Mult cinstită adunare,*

« Am zis ce am avut de zis din partea Academiei Române, rămâne să vă mulțămesc la toți aici adunați.

« Să ne fie ziua de azi cu noroc, căci am făcut o faptă și bună și cuviincioasă și de folos țării și neamului nostru ».

CUVÂNTAREA D-LUI M. SADOVEANU:

« A sosl pe lume într-o țară liberă și civilizată este o mare favoare a soartei; a găsi în acea țară o limbă cultă și avută pentru a exprima ideile și simțirile, este un avantaj imens pentru acei chemați a culege lauri pe câmpul înflorit al literaturii. Un geniu muzical are facilitatea de a produce efecte admirabile de armonie atunci, când el posedă instrumente perfecționate; un cultivator harnic și priceput are posibilitatea a produce mănoase recolte pe locuri deschise ce au fost nu de mult acoperite cu păduri spinoase; însă dacă meritele acelu muzic(ant) și ale acelu cultivator sunt demne de laudă, nu se cuvine oare cunună de lauri acelu care a inventat și perfecționat instrumentele armoniei, nu se cuvine un respect plin de recunoștință curagiosului pionier care a abătut pădurile sălbatice și a pregătit pământul pentru holdele viitorului? »

« Aceste frumoase cuvinte au fost scrise de Vasile Alecsandri la 1872; cu ele își începe prefața pe care a pus-o în fruntea operei lui C. Negruzzi. Pentru a arăta importanța de deștelenitor și precursor a lui Negruzzi, Alecsandri face, în paginile următoare, un larg tablou al țării de acum un secol. Dar ce spune marele poet despre bătrânul său prieten se potrivește și sieși; iar tabloul timpului îl zugrăvește așa de minunat pentru că îl văzuse desfășurat sub ochii săi.

« Și Alecsandri, alături de C. Negruzzi, este unul dintre pionierii culturii noastre. Mai presus decât Negruzzi, a fost un militant neobosit, luptând cu însuflețire în toate domeniile progresului.

* Tineretea lui generoasă se ridică în acea vreme când — cum spune el însuși în « prefața » aceasta — când, « în vârful scării sociale se află un Domn cu topuzul în mână și cu legea sub picioare; pe treptele acelei scări o boierime ghiftuită de privilegiuri, bucurându-se de toate drepturile, până și de ilegalități, și scutită de orice îndatorire către țară; alături cu acea boierime un cler ai cărui șefi, veniți dela Fanar și din vizuniile muntelui Athos, se desfătau într'o vieață de lux, trândavă și scandaloasă; iar jos, în pulbere, o gloată cu cerbicea plecată sub toate sarcinile! Sus, puterea egoistă; jos, șerbirea și mizeria fără protecție; și totul mișcându-se într'o atmosferă neguroasă de ignoranță, de superstiții, de pretenții, de lăcomie și de frică ».

* Moralitatea de acum o sută de ani eră un reflex al acestor stări sociale. Superstiția și ignoranța, decadența orientală, bacșișul și lipsa de scrupul, ciocoismul și lașitatea. Ce puteă să înfățișeze o societate care păstră încă instituția robiei?

* Cuvintele *onestitate* și *onoare* n'aveau echivalent în limbă. Tot asemenea cuvântul *libertate*, — care dealtminteri eră oprit a se rostii.

* *Românismul* — zice tot Alecsandri — aveă un înțeles insultător pentru tagma evghenistă, căci o apropiă de clasa locuitorilor dela țară. « Român e țăranul; eu sunt boier Moldovan » declamau cu mândrie elevii lui Cuculi și Kiriac.

* *Unirea?* Un vis nevisat încă de nimeni.

* *Independența?* Alt vis îngropat în mormintele lui Ștefan-cel-Mare și Mihai-Viteazul.

* *Egalitate? libertate?* Utopii ieșite din sânul Goliei și menite a duce pe utopiști iarăși în Golia, dacă ar fi existat asemenea vizionari.

* Și — continuă Alecsandri — precum sacrele principii de drepturile și îndatoririle omului în societate zăceau sub păcla ignoranței, asemenea și limba și literatura și artele frumoase se resimțeau de influența păclei. Barbaria turcească, coruperea grecească și dese ocupări rusești lăsaseră urme deplorabile în moravurile și în spiritul societății, și caracterul ei român dispăruse precum dispare pământul sub zăpada iernii. Soarele României eră palid și fără căldură națională! Limba păstrată cu sfințenie de străbunii noștri și de popor devenise un *tutti frutti* împestriat cu vorbe grecești, turcești, rusești și franceze... Un adevărat Român rătăcit în societate, pe atuncia, rămâneă cu gura căscată și se puteă crede transportat într'o lume cu totul străină, sau mai bine în turnul lui Babel. Ce puteă fi dar literatura aceluui timp?

* Asta eră patria noastră acum o sută de ani. Și la 1872, când, în încântătoare sa retragere dela Mircești, poetul petrece în amintirea sa aceste fapte și aceste icoane ale trecutului, puteă aveă bucuria să vadă înălțându-se o clădire nouă pe ruinile generației căzute. Puteă aveă bucuria, — dar mai ales sentimentul unei mari datorii împlinite.

* Veacul trecut și generația care ne-a precedat ne-au transmis o icoană măreață a lui Alecsandri. Nici Eminescu, nici Coșbuc n'au alterat, în imaginația și 'n sufletul înaintașilor noștri, aureola de mărire a Bardului dela

Mircești și a biruitorului dela Montpellier. Căci, începând din preajma anului 1840, vreme de jumătate de veac, Vasile Alecsandri a intrupat în sufletu-i generos și a exteriorizat cu marele-i talent toate aspirațiile neamului nostru. Alecsandri a fost primul din elita Românilor, luptător, interpret și cântăreț. A fost unul din creatorii României moderne; — și, prin prestigiul și strălucirea talentului său, a simbolizat întreaga epocă și întreaga operă.

✦ A luat parte la toate marile acte politice și sociale. A luptat pentru unire și independență. Pe de altă parte, luptând împotriva sistemelor lingvistice, a colaborat ca nimeni altul — ca și prin opera-i de creație — la formarea limbii literare.

✦ Așa încât deaceia generația lui — pe care a intrupat-o și-a rezumat-o în cecece a avut mai nobil și mai distins — ni l-a transmis așa de mare, ridicat într'un nimb de divinitate.

✦ Fără îndoială că și opera lui artistică e deosebit de prețioasă, însă ea n'ar fi îndestulătoare ca să ne explice un cult persistent. Dealtminteri, într'o epocă eroică de dărâmări și construcții, — e firesc să avem în vedere omul întreg și complex, cu întreaga lui contribuție morală și sufletească. Și părinții noștri au avut dreptate să puie așa de sus pe Alecsandri.

✦ L-au nedreptățit întrucâtva atât ei, cât și generația care a urmat, punând înainte, din opera lui artistică. — versurile. Pentru bătrâni, *Doinele* și *Lăcrimioarele*, *Marșul anului 1848*, *Pastelurile*, *Legendele*, *Ostașii noștri* rezumau pe Alecsandri scriitorul. Pentru tineretul care a urmat, admirator al altei religii literare și al altor zei — această parte a operei lui Alecsandri sună învechit și convențional. Și unii și alții nu băgau de seamă că acest mare și subțire artist nu și-a dat măsura în versuri.

✦ Alecsandri a fost un clasic, o natură reflexivă, observatoare și echilibrată. Epoca sa însă a fost a romantismului. În poezia întregului continent se simțeau rezonanțe ale marilor romantici francezi. Se vădește suflarea epocii și 'n poezia lui, — dar combinația aceasta n'a fost menită să-i elibereze deplin puterile. Avem însă, în opera așa de diversă și de mare a lui Alecsandri părți care au rezistat și vor rezista timpului, — și ele sunt menite să ție totdeauna sus în admirația noastră pe acest mare înaintaș.

✦ Din acest punct de vedere, nu se poate încă vorbi despre Alecsandri ca despre acei scriitori pe care toată lumea-i preamărește și nimeni nu-i citește. Alecsandri poate rezistă victorios lecturii, atunci când știm să alegem din opera lui cecece a dat mai spontan, mai puternic și mai complet — în armonie cu resursele-i clasice. În primul rând trebuie să punem comediile lui. Și mai presus de ele, minunata lui proză, așa de luminoasă și de fină. Impresiile lui de călătorie aș putea zice că sunt pagini necunoscute — pentru că moda vrea să asocieze numai versuri la numele lui Alecsandri. — însă cine le descopere, intră în ele cu surprindere și cu uimire, ca într'un vechiu palat încântător.

✦ Alecsandri mai are un mare titlu de glorie, pe care se cade să i-l subliniem mai ales acum. Intuiția lui de artist profund și delicat l-a făcut să se apropie cu pietate și înțelegere de depozitul sacru al poeziei noastre popu-

lare. Alecsandri n'a tratat poezia noastră populară ca sociolog ori ca folclorist. A căutat în ea juvaerul — și a știut să-l găsească și să-l valorifice. Oamenii neînțelegători, judecând din alt punct de vedere decât al său, au îndrăznit să condamne această mare operă în care el a adunat aurul sufletului nostru național — curățindu-l de zgură și de tină. Dar tocmai acesta e marele lui merit, și tocmai aici se dovedește nobleța talentului său. — În acest acord cu sufletul popular și cu formula lui artistică. Opera aceasta a bardului dela Mircești e cu atât mai valoroasă astăzi — cu cât astăzi, mai mult decât în alte dăți, ne aflăm într'o mare criză, când personalitatea noastră națională se alege. Și 'n manifestările artistice, care sunt hotărâtoare, trebuie să pomim de acolo de unde a pomit el. Ca Anteu, — ca să dobândim puteri nouă, să îngenunchiem și să sărutăm pământul nostru, îmbrățișându-l.

* Sărbătoarea de astăzi, pusă față în față cu ce eră acum un veac pe acest pământ, are și ea înțelesul ei deosebit. Căci conștiința noastră publică atinge o etapă — când dă artei dreptul pe care-l are în opera de progres a grupelor umane. Simbolul străduințelor nobile a părinților noștri a fost Alecsandri. Cu câte dificultăți, cu câte încetineli, cu câte piedici, cu câtă nepăsare a lumii private și politice, abia acum am ajuns să cinstim, într'un mauseleu demn, acest simbol!

* Academia a găsit în sfârșit un sprijin în Ministerul Artelor. — și trebuie să le fim recunoscători. Ne-au creiat puțința de a cinsti un reprezentant al marilor valori reale ale neamului nostru.

* Știu foarte bine că conștiința acestei datorii, cel puțin la noi, și 'n vremea de azi, n'a intrat în mulțime. Progresul se face pentru mulțime, însă nu cu mulțimea. Să-l salutăm și 'n cei puțin.

* Căci privind în juru-ne, la dezacordul lumii prezente, la prăpastia care s'a surpat între cei ce reprezintă umanitatea și ceilalți care coboară spre instincte și spre trecut, și văzând cât de amenințător și de larg e valul cel tulbure, am putea să ne punem cu îndoială întrebarea dacă mai are noimă cinstirea poeziei. Pe de altă parte, trăim într'un veac în care trenurile și automobilele brăzdează pământul, vapoare uriașe oceanele, paseri de fier văzduhul. Trăim în epoca telegrafiei și telefoniei fără sârmă, în veacul uriașului progres mecanic, — în veacul științei experimentale, și mai ales în veacul tunurilor și al războaielor. Toate par așa de covârșitoare față de acest umilit copil al trecutului și al imaginației. — Încât, plini de uimire și îndoială, suntem ispitii să ne plecăm fruntea și să murim.

* Totuși cugetarea, care n'a intrat încă în amestecul eprubetelor și 'n tiparele turnătorilor, ne întoarce iarăși cu fața spre lumină și arată iarăși sufletului nostru lovit adevărul.

* Totdeauna în omenire au fost arme care au supus și au dat moartea, totdeauna au fost asupritori și asupriți, stăpâni și robi, totdeauna progresele materiale au fost pricină de discordie. Totdeauna mulțimea a urmat dorinții și instinctului. Însă totdeauna, alături și deasupra, au trăit ostașii sufletului care au învățat pe oameni ceva mai bun și mai înalt decât asta.

« Din toate ale instinctului, din războaie, din trufie, din răutate și crimă n'au rămas decât morminte stropite de lacrimi. Pe când ceeace s'a legat de suflet și de spirit, într'o spirală de progres, s'a transmis ca un tezaur scump dela o generație la alta. Real n'a rămas din trecutul omenirii — decât ceeace nu-i legat de instincte și materie. Patrimoniul de progres a fost din domeniul spiritului — și el a fost în cea mai mare parte opera acestor umiliți slujitori ai artei, care s'au dezrobot de lut și s'au ridicat deasupra mizeriei. Arta a fost unul din marile titluri de nobleță a omului, deaceea, în amintirea posterității rămân numai popoarele care și-au înobilat spiritul, contribuind la ascensiunea umanității.

« În urma instinctelor josnice stă neantul. În fața nobleței spiritului, o realitate luminoasă, care este singurul scop al sărmanei și trecătoarei noastre vieți.

« Sburăți cu aeroplanul, însă duceți spre soare un suflet, nu un pumn de țărăină.

« Cinstind pe un poet, începem să facem operă serioasă ».

DISCURSUL D-LUI MINISTRU ALEX. LAPEDATU :

« În momentul când rămășițele pământeste ale lui Vasile Alecsandri se reaşază în acest mousoleu național și când simțimintele de pietate ale unui neam întreg se îndreaptă cu nespūsă iubire spre locul acesta, unde el a trăit, a domnit și a dorit să-și doarmă somnul de veci, în liniștea și pacea luncei sale dragi, — Guvernul țării se închină, cu respect și admirațiune, și aduce, prin glasul meu, omagi de gratitudine și recunoștință amintirii genialului și nemuritorului poet, marelui și devotatului patriot, care, prin vieța și opera sa, a cinstit pământul țării și a înălțat vaza neamului său.

« Concret, omagiul acesta am ținut să-l dovedim — oferind Academiei Române mijloacele necesare înfăptuirea cu un ceas mai degrabă, a unui vot pe care ea și l-a luat din ziua în care i-a revenit onoarea și datoria de a păzi și îngriji acest scump mormânt, vot pe care, în împrejurările schimbate și dificile de după războiu, cu greu, de sigur, l-ar fi putut îndeplini altfel.

« Prin aceasta am voit să arătăm, că, chiar în mijlocul lipsurilor și neajunsurilor vremurilor ce trăim, România întregită e datoare să cultive, în chip cuvenit și demn, amintirea fiilor mari și aleși, cari, prin munca și jertfa lor, prin simțirea și entuziasmul lor, au contribuit mai mult și mai cu folos, la realizarea aievea a idealului ce i-au călăuzit în vieță și pe care l-au propăvăduit cu credința nesdruncinată că va să fie ajuns ca urmarea cea mai firească a tot ceeace ei însuși au săvârșit pentru binele și prosperitatea patriei și neamului.

« Am voit să mai lăsăm apoi generațiilor viitoare un sanctuar vrednic de amintirea și gloria poetului, care să fie și să rămâie pentru toate timpurile loc de pios și reconfortant p'lerinagiu, unde urmașii, neam de neam să poată aduce lui Vasile Alecsandri prinusul iubirii și recunoștinții lor tot mai vii și mai sporite, să se înspire dela năzuințele lui ideale și dela

faptele sale mărețe, să culegă pildel. grăitoare și neperitoare al virtuților și devotamentului său pentru neam și să se întărească în credința lui ne-strămutată că acestui neam îi este dat să parcurgă, până la capăt, calea — azi larg și măreț deschisă — a destinului său istoric.

«Tuturor celor ce ne-au ajutat cu sfatul și experiența lor, cu priceperea și talentul lor, cu râvna și cu munca lor să omagiem în acest mod memoria lui Vasile Alecsandri, țin să le aduc, aci, în pragul monumentului ce am ridicat deasupra mormântului său și în numele Guvernului, călduroasele și sincerele mele mulțumiri».

CUVÂNTAREA PEA SFINȚITULUI EPISCOP LUCIAN AL ROMANULUI:

«Dictonul latin: «Populus Romanus beneficii memor esse solet» ne indică origina unei trăsături de caracter a poporului românesc, pe care — și se vede — am moștenit-o dela străbunii noștri romani. În sufletul poporului românesc viază sentimentul de recunoștință față de binefăcătorii săi. Mausoleul stropit cu apă sfințită și inaugurat astăzi, este expresiunea exterioară, este dovada materială a acestui profund sentiment de recunoștință, pe care neamul românesc l-a întru chipat față de unul dintre cei mai mari binefăcători ai săi, sub auspiciile Academiei Române, sinteze aspirațiilor noastre culturale.

«Da, căci Vasile Alecsandri, prin opera sa vastă și variată, înainte de toate, a fost un mare binefăcător al tuturor. El a dat cuprins și strălucire numelui de român. Privirile românilor de pretutindeni s'au oprit asupra operei lui, ca asupra unui cărbune, care s'a ivit după o năpraznică furtună, împacând cerul cu pământul, în nădejdea unor zile mai bune.

«Opera lui Vasile Alecsandri ne-a unificat sufletește în împărăția frumosului pe toți românii necăjiți, de toate stările sociale și de toate vârstele: tineri și bătrâni, palmași, clăcași, iobagi, răzeși, mazili sau boieri, — pe toți ne-a încântat, pe toți ne-a înveselit, pe toți ne-a făcut să uităm necazurile prezentului și arătându-ne faptele de glorie ale trecutului, ne-a învățat să credem în viitorul neamului nostru, pe care sufletul Lui profetic îl vestește de aur. El a fost cel dintâiu, care dela înălțimea unde îl așezase nașterea și situația oficială, s'a coborât în adâncimile vieții poporului nostru dela țară, scoțând la suprafață neprețuitele lui comori sufletești, din a căror frumusețe artistică pe urmă cu toții ne-am împărțășit.

«Sunt fericit că osemintele bardului dela Mîrcești odihnesc vremelnice în Eparhia Romanului, aproape de scaunul meu de reședință și am o deosebită mulțumire sufletească să constat, că acest mausoleu s'a ridicat cu cheltuiala ruptă din sărăcăciosul budget al Ministerului Cultelor și Artelor; deci cu cheltuiala noastră a acelora, cari credem și cari iubim adevărul și frumosul.

«Personalitățile morale nu încetează a povățui pașii generațiilor, ce se suscedează în timp, nici din împărăția veșniciei.

« Deaceea mausoleul acesta se va preface într'o școală activă la care în ceasurile de recreație vor alerga mai ales elevii de școală, tinerimea, din toate colțurile României întregite, spre a și înălța sufletele, spre a-și desăvârși educația patriotică, până când ideea din versurile poetului:

« Eu și-s frate, tu-mi ești frate, în noi doi un suflet bate », va deveni o sfântă realitate ».

D-l N. IORGA arată că este în curs reorganizarea Fundațiunii «Regele Mihai I» și propune ca, în conformitate cu noua lege, să se desemneze un membru din partea Academiei în Consiliul Fundațiunii.

— Se delegă d-l N. Iorga.

Ș E D I N Ț A P U B L I C A

15 IUNIE 1928

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI, Vicepreședinte.

D-l N. IORGA expune două comunicări despre 1. *Portrete de Domni români la Muntele Athos*; 2. *Cronicele turcești ca izvor al istoriei Românilor*.

Ședința intimă

Dela d-l Stephen Gaselee, autorul scrierii «*The Oxford Book of Medieval Latin Verse*» (Oxford, 1928), se primește un exemplar din această scriere ca omagiu Academiei.

— Se exprimă mulțumiri.

Dela d-l Dr. René Jeannel, membru corespondent al Academiei, se primește următoarea scrisoare:

« Monsieur le Président,

« J'ai reçu votre lettre me faisant part de l'honneur que l'Académie Roumaine m'a fait en me nommant membre correspondant.

« Depuis huit ans que l'Université Roumaine a bien voulu m'accueillir dans son corps professoral, les perpétuels témoignages d'amitié sincère, qui n'ont cessé de m'être prodigués, ont suffi depuis longtemps pour me faire aimer votre pays comme une seconde patrie. Aussi, nulle distinction ne pouvait m'être plus chère que celle qui vient de m'être conférée. Je l'apprécie comme un très grand honneur que je n'avais pas osé espérer, et je vous prie, Monsieur le Président, de transmettre à l'Académie Roumaine mes sentiments de profond dévouement et de vive reconnaissance ».

Dela Școala Superioară de Agricultură Herăstrău se primește înștiințarea că anul acesta se împlinesc 75 ani dela înființarea ei și că își va sărbători acest jubileu în ziua de 24 Iunie curent, la ora 10 a. m., printr'o ședință festivă, după care va urmă punerea pietrei fundamentale a nouilor construcții ale

Școalei. Se va distribui cu această ocazie un volum festiv și o medalie comemorativă. Academia este rugată să ia parte la această festivitate.

— Se delegă d-l Dr. Gr. Antipa.

Dela Fundațiunea culturală «Regele Mihai I» se primește înștiințarea că în ziua de Duminecă, 17 Iunie curent, se va inaugura Muzeul Etnografic din Cluj, în care s'au adunat de șase ani încoace tot ce s'a găsit mai caracteristic și mai de preț pentru cunoașterea etnografică a Ardealului, Academia este rugată să ia parte la această sărbătoare culturală.

— Se delegă d-nii Președinte Em. Racoviță și Secretar general I. Bianu.

Dela Ministerul Cultelor și Artelor se primește un tablou reprezentând casa în care a murit Nicolae Bălcescu, în Palermo, lucrat de d-l pictor Gheorghe Groza. Tabloul este trimis împreună cu o adresă arătând că Ministerul, dată fiind însemnătatea tabloului față de trecutul nostru cultural, îl dăruiește colecțiilor Instituțiunii noastre.

— Se exprimă mulțumiri.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

22 IUNIE 1928

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI, Vicepreședinte.

Dela d-l P. P. Negulescu, ales membru onorar al Academiei, se primește următoarea scrisoare:

* *Domnule Președinte.*

* Intorcându-mă dela țară, am găsit aici scrisoarea Domniei Voastre dela 8 Iunie curent, prin care îmi comunicați că Academia Română a binevoit să mă aleagă, în ședința plenară dela 28 Mai, Membru Onorar al său.

* Mișcat de această înaltă distincție, vă rog, Domnule Președinte, să binevoiți a transmite Academiei Române mulțumirile mele călduroase.*

Dela d-l Const. Marinescu, ales membru corespondent al Academiei, se primește următoarea scrisoare:

* *Domnule Președinte.*

* Primesc binevoitoarea înștiințare a alegerii mele ca Membru corespondent al Secțiunii Istorice a Academiei Române.

* Vestea mi-a fost cu atât mai plăcută cu cât de loc nu mă așteptam la ea, dată fiind puținătatea meritelor mele (dacă ele există cumva).

* Permiteți-mi deci, Domnule Președinte, ca pe această cale să vă mulțumesc călduros pentru înștiințarea trimisă cât și să arăt recunoștința mea Academiei Române pentru măgulitoarea alegere, asigurând-o că mă

voiu strădui ca măcar prin viitoarea mea activitate științifică să răspund cum se cuvine marelui cinste făcute ».

Dela d-l Th. Capidan, ales membru corespondent al Academiei, se primește următoarea scrisoare :

« *Domnule Președinte,*

« Am primit scrisoarea D-voastră prin care îmi faceți cunoscută alegerea mea ca Membru corespondent al Academiei Române, Secția Literară.

« Mulțumind pentru această distincțiune, Vă rog, Domnule Președinte, să binevoiți a fi interpretul sentimentelor mele de profundă recunoștință pe lângă domnii membri ai Inaltei Instituțiuni, pentru votul ce au binevoit a-mi încredința. Mă voiu sili și în viitor să merit încrederea ce mi-au arătat ».

Dela d-l I. Andrieșescu, ales membru corespondent al Academiei, se primește următoarea scrisoare :

« *Domnule Președinte,*

« Răspunzând adresei D-voastre, prin care îmi comunicați alegerea mea ca Membru corespondent la Secțiunea Istorică a Onoratei Academii ce prezidați, vă mulțumesc cu recunoștință pentru alegere, asigurându-vă de toată râvna și devotamentul, cu care mă voiu sili întotdeauna și din toate puterile, — ca să fiu de cât mai mult folos științei ce reprezint, achitându-mă astfel, măcar în parte, pentru încrederea cu care m'ați onorat ».

Dela d-l Gh. Brătianu, ales membru corespondent al Academiei, se primește următoarea scrisoare :

« *Domnule Președinte,*

« Luând cunoștință cu deosebită bucurie de marea onoare, pe care mi-a făcut-o Academia Română, alegându-mă ca Membru corespondent al Secțiunii Istorică, îmi permit a vă ruga de a fi și pe lângă membrii acestei Inalte Instituții culturale interpretul întregii mele recunoștințe.

« Această alegere va fi pentru mine cel mai puternic îndemn de a adăuga la modestele mele cercetări de până acum lucrări mai considerabile și mai temeinice.

« Grija pe care Ion I. C. Brătianu a avut-o întotdeauna de nevoile Academiei Române îmi va fi în același timp o călăuză, spre a fi cu orice prilej în serviciul ei, în măsura puterilor mele ».

Dela d-l Maurice Caullery, ales Membru onorat al Academiei, se primește următoarea scrisoare :

« *Monsieur le Président,*

« J'ai été extrêmement sensible au grand honneur que vient de me faire l'Académie Roumaine en m'inscrivant parmi ses membres honoraires.

et je vous prie d'être mon interprète auprès d'elle pour lui offrir mes remerciements les plus sincères et les plus vifs. Je compte dans son sein des amis anciens et très chers, qui auront toute la sympathie que m'inspire la Roumanie et le sentiment profond que j'ai de la communauté de culture et des affinités intellectuelles de nos deux pays. Vous avez voulu en m'accueillant parmi vous resserrer ces liens et je n'ai pas besoin de vous dire que vous me trouverez toujours disposé à servir la cause de l'intimité des relations franco-roumains dans le domaine scientifique ».

Dela d-l Radim Kettner, ales Membru corespondent al Academiei, se primește următoarea scrisoare:

« *Domnule Președinte,*

« Primiți, vă rog, sincerile mele mulțumiri pentru deosebita distincțiune, ce Onor. Academie Română a binevoit a-mi acordă, numindu-mă Membrul său corespondent. Consider aceasta drept o mare onoare ce mi se aduce și voi căută întotdeauna să lucrez la întărirea raporturilor științifice cecoslovaco-române.

« Imi permit a vă alătură în anexă la aceasta, unele din lucrările mele științifice, pentru biblioteca Onor. Academii ce cu onoare o prezidați ».

D-l Secretar general I. BIANU amintește că la serbările din 30—31 Maiu și 1 Iunie curent pentru centenarul Liceului «Samuil Vulcan» din Beiuș, Academia a delegat pe colegii noștri I. Agârbiceanu, N. Bănescu și N. Drăganu să reprezinte Academia. În același timp s'a trimis Direcțiunii Liceului și Episcopiei Române Unite de Oradea-Mare scrisori cu urări pentru prosperarea Liceului. La aceste scrisori ne răspunde acum P. S. Episcopul Orădiei-Mare Dr. Valeriu Traian Frențiu mulțumind pentru urările făcute. Arată însă că delegații anunțați de noi n'au luat parte la serbare și își exprimă părerea de rău că Instituțiunea noastră a lipsit astfel dela sărbătorirea Liceului.

Dela Institutul Electrotehnic Montefiore din Liège se primesc condițiunile concursului pentru Premiul Fundațiunii George Montefiore din 1929, pentru opere asupra progresului în aplicațiunile tehnice ale electricității.

— Se iea act.

D-l Secretar general I. BIANU depune următoarea cuvântare rostită de Președintele nostru d-l Em. Racoviță în numele Academiei la inaugurarea Muzeului Etnografic din Cluj:

« România Mare se poate considera ca țara prin excelență a inaugurațiilor. Am convingerea că, de-ar există o statistică, noi am fi recunoscuți ca deținând recordul acestor ceremonii oficiale.

« Pe ger ori pe arșiță, pe uscăciune sau pe umezală, dela Nistru pân'la Tisa, se inaugurează, harnic, solemn, cu multe discursuri, cu îmbeșugate

banchete și cu nesecat entuziasm ritual, tot soiul de Clădiri, de Instituții, de Statui, de Zidării și mai ales nenumărate feluri de Ligi, de Asociații, de Societăți, de Programe și de Proiecte. Cine mai poate numără «primele pietre de temelie» ce s'au semănat în glia roditoare a patriei noastre și care așteaptă, cu răbdarea celor moarte, ca din virtutea constructivă a făgăduințelor inaugurale să răsără miracolul înfăptuirii!

«Ceremoniei de astăzi tot inaugurare i se va zice, dar greșit, căci în realitate nu este decât consacrarea oficială a unui organism ce și-a inaugurat existența mai de mult, a unei instituții care s'a arătat plină de viață, căci a rezistat bine unei inaniții prelungite, a unui așazământ care este menit să joace în cultura noastră națională un rol de foarte mare însemnătate.

«Nu e vorba deci de a inaugura o făgăduință a stăpânirii sau vreun proiect, cu sau fără program, a unei grupări de oameni bine intenționați și optimiști; procedăm astăzi la luarea în primire a unei realizări bine pornite, bine conduse și cu cele mai prielnice perspective de viitor, dacă i se vor pune la îndemână mijloacele neapărat trebuitoare.

«Deaceea eu, naturalist bătrân, pătit, sfios și prudent, m'am asociat cu toată inima satisfacției Domniilor Voastre; ba mai mult, am cerut voia să spun și eu câteva vorbușoare la această binecuvântată sărbătoare a culturai:

«Etnografia, sau Descrierea popoarelor, este o disciplină foarte tânără care abia a început să-și culegă zestrea de documente și observații pe care trebuie să se razime orice știință. Până acuin această nouă știință s'a mărginit mai numai misiunii ei descriptive, considerându-se ca o parte a geografiei omenesti însărcinată cu inventarierea fenomenelor actuale care constituie caracteristicile diferitelor popoare.

«S'ar părea deci că mie naturalistului specialist nu mi-ar fi îngăduit să mă amestec în trebușoarele etnograficești. În realitate însă am dreptul, măcar în principiu, să am astfel de pretenții, căci Etnografia trebuie să fie o simplă ramură a Etologiei, a științei moravurilor, năravurilor și industriilor viețuitoarelor animale; ea trebuie deci să fie considerată ca o disciplină a științelor naturale și să fie cercetată cu metodele acestor științi.

«Toate disciplinele științelor naturale au trecut mai întâiu printr'un stadiu pur descriptiv, ca să zic așa «static», pentru a-și câștiga mai apoi, după grea și prelungită muncă, caracterul de adevărate științe sintetice prin faptul că au aplicat metodele comparative și că au ajuns să privească fenomenele din punctul de vedere genealogic, din acel al originii, și din acel al evoluțiunii lor atât în timp cât și spațiu.

«Etnografia se află abia la contactul acestei ere de maturitate științifică; chiar majoritatea etnografilor nu pricepe încă că trebuie hotărît să fie pășit pragul. Cu toate aceste nu începe îndoiială că Etnografia astfel privită și cercetată, se va arăta ca cel mai prețios izvor de documentare sigură pentru reconstituirea istoriei omenirii primitive.

«Istoria scrisă ne dă lămuriri, de multe ori nesigure dealtănănteri, despre o perioadă relativ foarte scurtă a trecutului omenesc. Arheologia ne dă bune lămuriri, mult mai îndepărtate în timp, dar mărginite numai la actele

omenești ce s'au întrupat în materii trainice. Dar omeniirea a avut o mult mai lungă și, orice s'ar crede încă, înfloritoare viațuire, în care a folosit material peritor.

• Epocile folosirii metalelor, a pietrelor, a oaselor și a lutului au fost precedate de epocile folosirii materiilor prime vegetale: lemn, frunze, împletituri de papură, rogojine, panere, etc., epoce de care arheologii și preistoricii nu țin nici o seamă, nu numai pentru că n'au rămas decât foarte puține urme din acele vremi atât de îndepărtate, dar pentru că, minune! nici nu le trece prin minte că acele epoci ar putea să fi existat!

• Ori, eu sunt convins că etnografia, stabilită pe baze comparative și istorice, ne poate da multe, foarte multe, deslușiri asupra acelor timpuri de pruncie a spițelor omenești. Există în adevăr și astăzi neamuri care au păstrat, mai mult sau mai puțin neștirbită, moștenirea etnică a celor d'întăiu alcătuirii ce au strâns, în sălașuri permanente, familiile răzlețe ale spițelor primitive. Există actualmente încă în uz, fără îndoială, unelte, îmbrăcăminte, podoabe, datine și obiceiuri care s'au descoperit și întrebuițat în zorii istoriei omenești, când plantele, oasele și pietrele necioplite erau singurele materiale folosite.

• În sarcina Etnografilor cade misiunea atât de importantă, de frumoasă, și totodată de atrăgătoare! de a inventaria și clasă mai întâiu fenomenele etnice actuale și, pornind dela starea prezentă, de a le constitui fiecareia istoria devenirii lor trecute, și deci de a scrie astfel, obiectiv și sigur, multe condeie adevărate, astăzi cu desăvârșire tănuite, din vechea cronică a pământului.

• Doresc din suflet ca acești colegi Naturaliști etnografi să se puie cât mai repede pe treabă, căci mi-e acru sufletul de multele povești ce istoricii și paleografii au pus și, vai! pun încă în circulație. Aceste bazme scoase din izvoare scrise, ades mărturii false sau rău interpretate, constituie o bună parte din doctrinele oficiale, protocolare, parlamentare, biurocratice, didactice, gazetărești și de saloane; în realitate însă ele nu mai au trecere în lumea restrânsă a cercetătorilor moderni: antropologi, preistorici și etnografi.

• Nu am acum timpul necesar ca să vă dovedesc lămurit cele mai sus afirmate, mă simt însă obligat să vă aduc ca pilde câteva scurte enunțări care desigur vă vor părea neașteptate și semețe dar care nu vor surprinde pe cei ce au cugetat obiectiv asupra lor.

• Ceeace se poate numi «civilizația populară specific românească» eră deja constituită, în trăsăturile ei esențiale, probabil în epoca neolitică sau, cel mai târziu cred, în epoca bronzului. Există gospodării mai izolate în munții noștri, mai ales în Ardeal, care sunt înzestrate ca acele din epoca bronzului; sculele și mărfurile moderne cumpărate la târg, sunt puține și nu sunt de loc neapărat trebuitoare pentru funcționarea acestor așezări. Chiar frumosul port românesc, vorbesc de acel primitiv împodobit numai cu linii geometrice ce derivă din creștăturile de lemn, acest port zic, este moștenit din acele îndepărtate vremi. Desigur și datinele cele mai numeroase își au tot de atunci obârșia. dacă n'or fi și mai vechi.

* Gloată poporului nostru s'a încheat de mileniare cam pe toată suprafața astăzi românească; nu există încă nici Lațiu, nici Roma, pe când acest popor își avea alcătuită firea lui proprie și gospodăria lui particulară, adică acele însușiri și industrii care și azi îl disting de celelalte neamuri. Obștia poporului nostru nu e formată din coloniști recentți, bimilienari, ci din vechi băștinași a căror origine trebuie căutată poate printre oamenii pietrei șlefuite și desigur printre cei ai bronzului.

* Ceeace e adevărat pentru civilizația populară specifică concretă este adevărat și pentru datine. S'ar putea că noi Românii să fi împrumutat unele obiceiuri dela Romani, dar demonstrația sigură a acestei ipoteze nu cred să fie încă făcută pentru vreunul; cele mai multe datine însă le-am dobândit fără îndoială din vreme când nu erau încă Romani; iar de se găsesc asemănări e că și noi și Romanii ne-am moștenit datinele din aceeași matcă.

* Nu vreau să mai lungesc vorba, căci puținul ce am spus îmi arată îndestul gândul și mai lămurește apoi covârșitoarea importanță națională și științifică ce atribui cercetărilor etnografice serioase, obiective și conduse în spiritul și cu metodele științelor naturale. Dar cele ce preced mai fac să răsară și o altă față a grijei noastre: luțea la care gospodăriile, obiceiurile și datinele primitive se pierd, mai ales din cauza revoluțiilor etice, sociale, economice și financiare pricinuite de marele războiu! Trebuie să ne grăbim să observăm ce mai rămâne de observat, să culegem ce mai rămâne de cules, căci mâine poate numai urme neînțelese vor rămâne din acele minunate așezări relict, ce sunt martore aproape neschimbate ale unui trecut ce numără multe zeci de secole. Avem încă marele noroc de a putea cerceta acel prețios trecut pe material viu dar și marea răspundere de a nu-l lăsa să piară necercetat.

* Să sărbătorim deci cu toată convingerea, oportunitatea și însemnătatea punerii în deplină funcționare a Muzeului Etnografic al Ardealului; dar, așa făcând, ne mai rămâne o datorie și anume: să fim recunoscători acelor cari, convingși de nevoia cercetărilor etnografice și de graba cu care trebuie cules materialul, au dat ființă acestei instituții azi oficial consfințită. Conducătorii Fundațiunii Principele Carol. Consiliul Muzeal și Directorul Vuia, au dat cu această ocazie dovadă de largă prevedere și adâncă pricepere științifică, precum și de lăudabil devotament pentru binele obștesc; iar Ministrul Cultelor Lăpedatu și-a făcut datoria de protector al Culturii cu obicinuita-i decizie și cunoscutu-i spirit gospodăresc.

* Academia mi-a încredințat sarcina onorabilă de a o asocia la omagiul ce se aduce astăzi tuturor acestor oameni de ispravă.

* Soarta Muzeului etnografic este astăzi asigurată; conducerea se găsește în mâini bune și pricepute; urez acestei instituții culturale să primească și dela marele public dovezile de interes și ajutoarele morale și materiale ce merită importanta sa misiune națională și științifică.

Dela d-l Andrei Spiro Paul din Piatra-Neamț se primesc în dar cinci scrisori, din cari patru în limba franceză și una în românește, de ale unchiului

său, marele scriitor Alecu Russo, adresate de către acesta surorii sale și mama d-lui Andrei Spiro Paul, d-na Paulina Spiro Paul. Scrisorile sunt din anii 1855—56. Pe lângă aceste scrisori, se află și una autografă a lui Vasile Alecsandri scrisă în limba franceză din 18 Aprilie 1877 către aceeași doamnă, confirmând paternitatea lui Alecu Russo asupra operei « Cântarea României », — scrisoarea cunoscută de altfel prin publicarea ei de către d-l V. Haneș.

— Se exprimă mulțumiri.

D-l Secretar general I. BIANU arată că s'a ajuns a se stabili relațiile de schimb de publicații cu Academia de Științe din Kiew, deși trimerterile ajung cu mari întâzieri la destinație. Primim acum dela d-l M. Hrușewski, Președintele Secțiunii Istorice a numitei Academii, o scrisoare din 30 Aprilie trecut cerând mai multe publicații ale Instituțiunii noastre și oferind a completa lipsurile colecțiilor noastre din publicațiunile acelei Academii.

Dela Legațiunea Română dela Stockolm se primește înștiințare că arheologul suedez d-l Dr. Arne, Directorul Muzeului Național Suedez de Istorie și de Antichități din Stockholm, și-a exprimat dorința de a vizita România în Octomvrie viitor pentru a studia antichitățile gotice și scitice din România și a face și alte cercetări arheologice cu deosebire în Basarabia, de a intra în legături personale cu membrii Instituțiunii noastre și de a fi poftit să ție o conferință într-o ședință a Academiei noastre. D-l Dr. Arne, urmând a lua parte în August-Septemvrie la un congres de Arheologie la Moscova, a promis că va face cercetări discrete cu privire la soarta comorilor Academiei trimise în timpul marelui războiu în Rusia, arătându-și speranța că va putea aduce la București informații asupra acestei chestiuni.

— Se comunică Secțiunii Istorice.

D-l Secretar general I. BIANU comunică hotărîrea Secțiunii Literare din 22 Iunie curent de a se tipări lucrarea « Nunta în Județul Vâlcea » de d-l G. Fira, în publicația Academiei « Din viața poporului român », împreună cu raportul d-lui Const. Brăiloiu despre această lucrare.

D-l DR. GR. ANTIPA comunică hotărîrea Secțiunii Științifice din 22 Iunie curent de a se publica în continuare a IV-a și ultima parte din lucrarea regretatului P. Poni continuată de d-l M. Cădere « Date pentru a servi la descrierea mineralogică a țării ».

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

29 IUNIE 1928

Președinta d-lui I. C. NEGRUZZI, Vicepreședinte.

D-l Secretar general I. BIANU face următoarele comunicări:

1. Arată că astăzi la orele 11 $\frac{1}{2}$ a. m. Academia și-a împlinit pioasa datorie de pomenire a regretatului coleg Vasile Pârvan, făcând un parastas la Biserica

Sf. Nicolae Tabacu, de peste drum de Academie, la care au asistat membrii familiei, mai mulți membri ai Academiei, profesori universitari și studenți. Colegul nostru Preotul Nic. M. Popescu a rostit în numele Academiei, după serviciul religios, următoarea cuvântare:

* Ne-am adunat în această sfântă biserică să săvârșim cu evlavie pomenirea de un an, de când răposatul Vasile Pârvan, pe umeri de studenți, a trecut pentru cea din urmă oară pe dinaintea Academiei, care s'a onorat cu el, și pe dinaintea Universității, care pierdea pe un strălucit profesor și pe un puternic organizator.

* Iar la vechile cărți bisericești se scrie că pomenirea fraților noștri în Domnul răposați o facem pentru două pricini. Întâiu, ne rugăm pentru odihna sufletelor lor în sânul Tatălui Ceresc, unde nu este durere, nici întristare, nici suspin, ci viață fără de sfârșit. Și al doilea, punând înainte viața și faptele fraților răposați întru ce au avut ei mai bun pe acest pământ, ne îndemnăm să-i luăm pildă în viață și dreptar în fapte.

* Indreptățită este ruga noastră pentru odihna sufletului lui Vasile Pârvan care a fost suflet neodihnit întru această viață. Am avut și noi oameni învățați pe cari i-au frământat întrebările științei lor. Au stărunit în nopți de veghe, s'au lipsit de bucuriile vieții, și-au micșorat anii pământești scormonind prin cărți, cernând la știri și alegând la cuvinte cuprinzătoare a grăului bun căzut din sita minții lor. Bun lucru au făcut; în pomelnicul științei noastre, cu bună rânduială sunt trecuți. Dar răposatul Vasile Pârvan nu eră numai atât. Trăind numai cu cei duși de sute și mii de ani dintre noi, pigulindu-le faptele din frânturi de pietre și de cioburi, și, ca un Hamlet, cântărindu-le oasele sfărâmicioase cu mâini pioase, l-a prins cu cleștele ei puternic întrebarea: ce este viața, ce rost are.

* Fire cugetătoare, cu avânturi de poezie, plin de cunoștința vieții omenești, cu trup în care voința înlocuiea o parte din sănătate, cu pierderi dureroase a celor dragi de lângă dânsul —, l-a frământat chinuitor rostul vieții. Încă de când fu primit în Academie vorbi el, ca o mărturisire, de tragicul destin al vieții. Odată treci pe acest pământ. Te frământă, te zbați și în scurtă vreme funia vieții tale se strânge la steajăr și tu treci în nemărginire, te cufunzi în șirurile nesfârșite ale celor duși înaintea ta. Toată comoara de doruri, de gândire, câtă n'a putut încăpea în pagini palide de carte, pierce cu tine. Pământul te înghite, și, dacă ai oase puternice, în fericit caz te-or desgropa și te-or măsura urmașii peste sute de ani pentru cunoașterea trupului omenesc hălăduitor în colțul mormântului tău. Adevărat destin tragic al vieții! Încercat-a răposatul să dea o deslegare rostului acestei vieți. Eră în căutarea deslegării. Și dacă viața mai lungă i-ar fi fost hărăzită, citim noi printre rânduri că ar fi ajuns el la deslegarea liniștitoare, ca o alifie, a învățaturii creștine.

* Da, frământare este viața aceasta. Dar ea este numai arvuna adevăratei vieți. Aici te pregătești, în scurtă vreme, pentru viața fără de sfârșit de acolo. Aici luptă, întrecere ca în arenă; acolo odihnești, cunună ca un biruitor. Fost-a pe lume om mai frământat decât Apostolul Pavel? Nu

și iar nu. Dar poate fi vieață cu sfârșit mai ușor decât aceea când ai putea zice ca el: Lupta cea bună m'am luptat, credința am păzit; acum aștept să mi se dea cununa răsplății, ce mi se va da nu numai mie ci la toți cari cred în Domnul, — Mântuitorul.

* În arena vieții alergat-a după toate rânduile Vasile Pârvan. Pentru alergarea lui ce se îndreptă spre drumul gândirii creștine, Domnul îndelung îndurat, cu rugăciunile noastre, să-i ierte din slăbiciunile gândirii trecătoare omenești și să dea odihnă sufletului său.

* Iar pentru pilda și dreptarul ce ne este vieața și faptele răposatului Vasile Pârvan pe acest pământ, mai scurt ne va fi cuvântul. Căci vieața lui simplă, fără plăceri pământești, fără slavă deșartă, ci numai pe ceace se răsfrângea asupra neamului său căutând-o, este pildă vie și vedem cu ochii noștri că-i urmată de învățăceii săi, muncitori și cumpătați ca și el, maestrul. În goana de azi după plăceri nesăbuite, ca o floare mirositoare în tufe de mărăcini fu vieața lui.

* Dreptar iarăș vor fi faptele lui, adică scrisul și gospodăria ce a dus. Până în fundul Europei învățate, mândre și neîncrezătoare în știința noastră, a pătruns cercetarea științifică a arheologului Vasile Pârvan, plâns pentru aceasta de atâți învățați streini. La noi, dreptar de cercetări cărturărești multă vreme vor fi operele lui și, în lipsa noastră de simț gospodăresc, des ne vom gândi la el când vom începe un lucru și vom încercă greutatea întru îndeplinirea lui.

* Doamne dă odihnă sufletului robului tău Vasile Pârvan, iar de noi îndură-te și ne mai trimite oameni ca el.

2. Informează că articolul de frunte al Ziarului «Neamul Românesc» de ieri, semnat de colegul nostru d-l N. Iorga, anunță trista știre a trecerii la cele de veci a colegului nostru corespondent spaniol Ramon de Basterra, care a fost însărcinat de afaceri al Spaniei la noi în timpul marelui războiu și câțiva ani după aceea. În timpul petrecerii sale între Români, a studiat cu interes și simpatie starea de acum și trecutul neamului nostru. După plecarea dela noi, defunctul coleg a dat la lumină scrierea sa «Opera lui Traian», ale cărei mari merite unite cu simpatia sa vie pentru Români l-au învrednicit să fie chemat în 1921 ca membru al Instituțiunii noastre;

3. Infățișează următoarele două scrieri aduse Academiei de colegul nostru d-l Dim. Voinov:

a) D. Voinov: «*Le vacuum et l'appareil de Golgi dans les cellules génitales mâles de Notonecta glauca L.*»;

b) Victoria Voinov: «*La pigmentogenèse chez les larves de Simalium.*».

Ambele lucrări sunt extrase din «Archives de Zoologie expérimentale et générale» (Paris, 1927);

4. Prezintă o frumoasă condică legată în piele roșie, scrisă la 1825, cuprinzând sineturi ale moșiilor Crângurenii și Baloteasca, din județele Muscel și Vlașca și ale moșiilor Grecii și Bărcăneasca din județul Olt, proprietăți ale

foștului Mare Postelnic Filip Lenș. Conдика este dăruită de Părintele George Negulescu din Capitală. Intr'o notă preliminară, un scriitor din cancelaria domnească arată că a pus sub ochii Domnitorului pe fiecare filă pecetea domnească pentru autentificare.

Dela d-l Dr. Cyril Purkyne, ales Membru onorar al Academiei, se primește următoarea scrisoare:

« *Monsieur le Président.*

« La lettre par laquelle vous avez eu la bonté de me faire savoir mon élection comme membre d'honneur de l'Academia Română m'a rempli de joie et gratitude sincères, de ce qu'il m'est permis de me voir dans la société superbe des savants de la nation amicale roumaine. Bien que je ne sois pas convaincu que mes mérites scientifiques ne soient estimés trop hauts, j'accepte cette haute distinction comme se rapportant aussi aux travaux de mes collaborateurs du service géologique de la Tchecoslovaquie, dont je suis le directeur, comme à mes efforts à une collaboration sincère des géologues des nos deux pays, qui sont devenus par un sort favorable des voisins directs après avoir été liés déjà d'avance par des sentiments amicaux ».

Dela Comitetul de organizare al Congresului al V-lea Internațional de Istorie a Religiei se primește înștiințarea că acel Congres se va întruni la 27—29 August 1929 în Lund (Suedia) și chiamă Academia să iese parte.

D-l Secretar general I. BIANU arată că d-l Dr. Gr. Antipa, îndeplinind delegațiunea dată de Academie de a o reprezenta la jubileul de 75 de ani al Școlii Superioare de Agricultură dela Herăstrău, în ziua de 24 Iunie, a rostit în numele Instituțiunii noastre următoarea cuvântare:

« *Inalt Regent.*

« *Domnule Ministru.*

« *Domnilor Profesori.*

« *Doamnelor și Domnilor,*

« Academia Română m'a însărcinat să o reprezint la serbarea de astăzi și să exprim felicitările ei pentru cea de a 75-a aniversare a acestei școli, cât și urările pentru prosperitatea în viitor a institutelor și laboratoarelor care se vor instala în construcțiile a căror piatră fundamentală se pune acuma.

« Academia Română, ca cea mai înaltă instituție de cultură a neamului românesc — în sarcina căreia cade îndatorirea de a stimula și armoniza activitatea ce se desfășură pe întregul domeniu științific și cultural al țării — nu se poate mulțumi însă numai cu exprimarea banală a unor simple felicitări și urări, ci crede de datoria ei de a le însoți de cuvenitele explica-

țiuni și a-și manifestă astfel, și de astă dată, gândul și sentimentele ei față de această instituțiune.

* Interesul pe care Academia Română îl poartă acestei școli pornește din profunzimea ei convingere că: dela progresele agriculturii — ca ramură principală de producție a țării cu care se îndeltnicește covârșitoarea majoritate a populației ei — depinde viitorul întregului nostru organism de stat, cu tot aparatul său economic, politic și cultural; și tot asemenea că: progresele pe care le poate face agricultura noastră depind și ele, în primul rând, de starea în care se află și de organizarea pe care o au instituttele de învățământ și de cercetări agricole, în capul cărora stă «Școala Superioară de Agricultură dela Herăstrău».

* Eră dar natural ca Academia Română, pornind dela o asemenea convingere, să caute a sprijini pe orice cale această școală și să încurajeze silințele profesorilor ei. Deaceea, încă din timpurile mai vechi, primul director al acestei școli — neuitatul P. S. Aurelian — a fost chemat între membrii activi ai Academiei, iar apoi regretatul fost director Sandu-Aldea, precum și, în urmă, energicul actual director, d-l Dr. Ionescu Sișești, au fost aleși ca membri corpespondenți. În lista subiectelor puse de către Academie la premii, o bună parte sunt din domeniul științelor agricole, iar între cărțile tipărite ce le premiază în fiecare an, foarte multe au un conținut agricol. Un mare număr de tineri au fost trimiși în școlile superioare de Agricultură din străinătate ca bursieri ai Academiei și astăzi mulți din ei ocupă locuri însemnate în învățământul superior sau în administrația agricolă a țării. Bătrânul Secretar general al Academiei — neuitatul și în veci pomenitul Dimitrie Sturdza — a creiat din mica sa avere un fond special pentru a se trimite în Germania tineri absolvenți ai școalelor noastre ca să se perfecționeze în științele agricole. Mai mult încă, din toată sărăcia ei, Academia Română însăși întreține și astăzi, cu mari sacrificii — chiar cu deficite, pentru acoperirea cărora veniturile ei nu-i mai ajung — 2 Școli de Agricultură, care în inspecțiile oficiale ce li s'au făcut au fost recunoscute ca școli model.

* Numai cine urmărește zi cu zi lucrările Academiei vede: cât preț se pune acolo pentru a se încurajă munca științifică în serviciul agriculturii, cu câtă bucurie se primește orice lucrare cu conținut agricol care merită a fi publicată în Memoriile sau în Buletinul Secțiunii Științifice și cu câtă bunăvoință și îngăduință se judecă cărțile de agricultură la acordarea premiilor, spre a încurajă astfel cât mai mult munca în acest domeniu. Dar, mai presus de toate, marele interes al Academiei pentru agricultură și pentru întreaga clasă socială care se ocupă cu ea, se vede din faptul că, înainte încă de a se fi pomenit la noi de necesitatea unei mari radicale reforme agrare, Academia Română a recunoscut marele foloase economice și sociale ce ar decurge pentru țară dintr'o mai justă repartizare a pământului de cultură. Renunțând de bună voie la o mare parte din veniturile ei — de care dealtfel aveă atâta nevoie pentru scopurile ei culturale — ea a aplicat de mult timp pe toate moșiile ei o reformă agrară foarte înțeleaptă, care a schimbat atunci repede starea materială și morală a populației de pe acele

moșii. Academia a făcut acest enorm sacrificiu pentru a da, din timp, tuturor o pildă de înțelepciune, de prevedere și de umanitate și pentru a arăta astfel țării că s'ar putea găsi și o soluțiune pașnică pentru cea mai mare chestiune economică și socială a timpului, care-și cerea atunci cu orice preț rezolvirea ei.

* Din nefericire această pildă nu a fost urmată de nimeni. Și atunci, în loc de a se profita de firele întinse cu atâta prevedere de Academie, prin care curenții contrari de înaltă tensiune și-ar fi putut găsi încetul cu încetul scurgerea lor și starea de echilibru, s'a lăsat să se ajungă la descărcările brusce, care au deslănțuit cataclismele manifestate prin răscoala dela 1907 și care au dus apoi la reformele agrare mai puțin înțelepte, cu unele soluții extreme, ale căror consecințe le vedem astăzi în scăderea cantitativă și calitativă a producției agricole.

* Domnule Director și Domnilor Profesori,

* Dacă dar aceste sunt tradițiile în Academia Română, cum ar fi cu puțință ca la o zi ca aceasta — când școala d-voastră, după o existență de 75 ani, caută acum a-și croi un nou drum spre a fi cât mai folositoare țării — cum s'ar putea ca tocmai Academia să nu vie să vă ureze din toată inima izbândă pe noua cale pe care o apucați și să vă spună totodată și tot gândul ei cu privire la alegerea acelei căi.

* Academia Română vă urează dar prin mine:

* 1. Să nu pierdeți niciodată din vedere și să fiți cu toții pătrunși de marea importanță pe care o are știința pentru dezvoltarea viitoare a agriculturii țării și deci pentru propășirea întregului stat. Numai atunci când știința adevărată va lua locul empiriei și rutinei, numai atunci când laboratoarele și stațiunile experimentale ne vor arăta ce să cultivăm și cum să cultivăm, numai atunci vom fi în stare să ridicăm la adevărată sa valoare, acea enormă bogăție naturală cu care țara noastră a fost înzestrată, și să ștergem rușinea care apasă greu asupra noastră că, din solul atât de bogat al țării, nu suntem în stare să scoatem decât numai o producție foarte mică și de proastă calitate. Căci e în adevăr rușinos, că noi, țara grâului și porumbului, suntem astăzi între cele din urmă țări întrucât privește producția pe hectar și calitatea. (La porumb suntem ai 12-lea din 13 țări, iar la grâu, orz și ovăz ai 10-lea din 10.

* 2. Să fiți cu toți convinși că nu predica de pe catedră, ci laboratoarele și câmpurile de experiență sunt adevăratele uzine ale științei și învățământului agricol. Ele au a îndeplini de acum înainte rolul adevăratelor fortificațiuni, care vor servi la apărarea și întărirea țării. Dela starea, organizarea și funcționarea lor va depinde deci valoarea învățământului agricol și totodată și siguranța și prosperitatea țării precum și liniștea poporului.

* Infirmați dar pentru toate specialitățile laboratoare cât mai bine înzestrate, spre a putea face în ele cercetări sistematice asupra tuturor problemelor fundamentale ale agriculturii noastre. Organizați apoi câmpuri experimentale suficiente, ca să puteți verifica în natură valoarea reală a

rezultatelor dobândite prin cercetările de laborator. Rezervați-vă în fine din domeniile Statului teren suficient pentru o exploatare mare agricolă care să vă dea puținșă de a experimenta și în cultura mare rezultatele pornite din laboratoare și din câmpurile experimentale. Numai astfel veți fi siguri de succes și veți putea da agricultorilor — cu cugetul liniștit — sfatul D-voastre.

* 3. Să nu pierdeți niciodată din vedere că adevărurile științifice constatate în laboratoarele și câmpurile experimentale din alte țări și consemnate în bibliografia lor științifică, își pot găsi aplicarea lor practică la noi numai după ce au fost verificate și experimentate din nou în condițiunile speciale ale climei și solului și chiar adeseori și în condițiunile economice și sociale caracteristice țării noastre. Oricât de mare ar fi valoarea teoretică a unor asemenea cercetări străine, ele trebuiesc mai întâiu serios controlate și verificate, căci popularizarea lor de pe catedră — și deci înlesnirea punerii lor în aplicare — poate duce adeseori la consecințe fatale și la discreditarea științei. Tocmai în această direcție — adică *în cercetarea problemelor proprii ale Agriculturii țării noastre, cu condițiile speciale ale climei și solului ei* — stă marea importanță a laboratoarelor și stațiunilor experimentale ale acestei școli. Iar faptul că conducătorii laboratoarelor și stațiunilor sunt și profesorii școlii este o garanție mai mult că de pe catedră nu se vor mai populariza decât adevărurile științifice verificate și experimentate acel. În acest mod, se va scuti agricultura practică din țară a face încercări nereușite și costisitoare sau adeseori chiar ruinătoare.

* 4. Să nu pierdeți din vedere că scopul final al școlii D-voastre — deși acum devenită instituție universitară — nu este numai de a scoate oameni de știință teoretică, specialiști în diferitele ramuri ale agriculturii. Aceștia de sigur vor fi necesari — căci doar în specializare stă progresul! — pentru a forma personalul didactic și cel din laboratoarele sau stațiunile speciale adică spre a alcătui statul major al întregii campanii pentru punerea în valoare a solului țării. Această școală trebuie însă să caute a forma, în primul rând, și cât mai mulți agricultori practici competenți, cărora să li se poată încredința fără teamă oricare fel de exploatare agricolă. Deaceia absolutul școlii D-voastre care se decide a intra în agricultura practică, trebuie să fie pregătit nu numai ca un bun cultivator de cereale ci și ca Zootehnic, Viticultor, Pomolog, Piscicultor, etc. Căci pe diferitele unități de exploatare agricolă ei vor găsi cele mai de multe ori condițiuni naturale care să le ceară să-și întindă activitatea lor în mai multe din aceste direcțiuni deodată. Este desigur o concepție cu totul greșită că în organizarea noastră oficială, tocmai Zootehnia, adică — după Phytotehnie — cea mai principală ramură de activitate agricolă și aceea care are o atât mai mare însemnătate pentru rentabilitatea și producția exploatărilor agricole în general, este considerată ca și cum nu ar fi făcând parte din domeniul științelor agricole ci mai mult din acel al medicinei veterinare. Căci, în adevăr un agricultor practic fără o bună pregătire în Zootehnie și un Zootehnic serios fără o pregătire solidă în agricultură nu se poate concepe. Aceasta este dar o dovadă mai mult de organizarea defectuoasă a învățământului

agricol de până acum, căruia trebuie a i se aduce imediat remediarea necesară, spre a se reveni la o situațiune normală ca în toate țările civilizate. Tot astfel e cu piscicultura: cu toate că din suprafața agricolă a țării o foarte însemnată parte este cuprinsă de mlaștine, bălți și eleștee, totuși nici un absolvent al școlilor superioare și inferioare de agricultură — care devine administrator de asemenea moșii — nu e pregătit și nu știe a face planurile și a construi un eleșteu sau a organiza pe ele o piscicultură rațională ca în țările apusului. Din această cauză, multe sute de mii de hectare ocupate de vechile eleștee au rămas astăzi cu totul neproductive. Și tot astfel e și cu multe alte ramure secundare ale agriculturii, cărora în învățământ nu li se dă toată atențiunea cuvenită.

« Învățământul agricol trebuie dar să fie completat și în această privință și să cuprindă toate ramurile producției solului; iar absolvenții care trec în agricultura practică, să iasă înarmați cu toate elementele și metodele necesare pentru a putea studia și rezolvi în mod practic orice chestiune agricolă — de orice natură ar fi ea — ce li s'ar prezintă și astfel să fie în stare a utiliza toate posibilitățile de producție ce le oferă natura moșiilor pe care au a le exploată.

« 5. Nu numai profesorii dar și fiecare student care intră aci trebuie să știe că meseria pe care și-a ales-o este un apostolat. Ea îi poate procura, de sigur, multe satisfacțiuni morale, prin rezultatele dobândite și prin felul de viață sănătoasă al acestei ocupațiuni cu adevărat demnă și nobilă, dar munca sa îi este robită pe viață. Fie ca om de știință, în școală, în laborator sau pe cămpurile de experiență, fie ca fermier în luptă zilnică cu greutățile naturii și ale mediului social, agricultorul are astăzi atâtea probleme de rezolvat încât orice altă ocupație secundară rămâne exclusă. Timpurile când agricultorii noștri își petreceau ierlenele în desfătare, în cluburi sau pe coastele Mediteranei, au dispărut odată cu latifundiile și cu vremurile când problemele agriculturii priveau mai mult exploatarea muncii locuitorilor decât a pământului. Agricultorul practic de astăzi are de luptat cu mari greutăți și îi trebuie o mare pricepere nu numai pentru a putea scoate în bilanțul său anual un mic beneficiu net, dar chiar pentru a evita perico'ul, la care este expus tot timpul, de a-și pierde tot capitalul său. Tot astfel e și cu *agricultorul om de știință*. Pe când profesorul cel vechiu își cetea de pe catedră lecția compilată din câteva cărți străine și mergea apoi liniștit acasă sau la club, până veneau vacanțele să plece în vilegiatură, profesorul de astăzi trebuie să stea continuu în laborator și pe câmp și să profite de vacanții pentru a-și urmări cu atât mai mare intensitate cercetările sale științifice. Cum să-i lase inima să se mai gândească la repaos: când văd agricultura țării rămasă într'o stare de inferioritate contrastantă față de aproape toate țările Europei; când văd vechile gospodării distruse prin războiu, prin reforma agrară și apoi prin greutățile epocii de după războiu și când deci totul trebuie refăcut pe alte baze; când în fine cele mai fundamentale probleme științifice de care depinde întreaga producție cantitativă și calitativă a solului nostru așteaptă încă să fie rezolvite.

« Această stare a agriculturii cere dar pentru noul agricultor o altă stofă

omenească, cu un alt caracter și altă voință decât a coconășului din trecut care putea încasa venituri bune fără nici un risc și se putea desfătă în liniște fără nici o grijă. Ea cere astăzi oameni cu o educație serioasă pentru studiarea problemelor științifice și practice ce li se prezintă, oameni cum-părați în vorbă, modești în viață și îndrăzneți în fapte.

* Cu aceste dorințe Academia Română își însoțește urările de prosperitate ce le adresează acestei școli pentru a ajunge cât mai mult în stare să satisfacă marile interese ce-i sunt încredințate spre binele țării și a întregului neam românesc*.

Preotul N. M. POPESCU comunică procesul verbal al Secțiunii Istorice de astăzi, prin care se decide a se publica lucrarea d-lui S. Greavu-Dunăre «Bibliografia Dobrogei», în Memoriile Secțiunii.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

6 IULIE 1928

Președința d-lui G. ȚIȚEICA, Vicepreședinte.

Dela d-l Pierre Termier, ales Membru onorar al Instituțiunii noastre, se primește următoarea scrisoare:

* *Monsieur le Président,*

* Je trouve ici, en rentrant d'un long voyage dans l'Afrique du Nord, votre lettre No. 1336, du 8 juin, par laquelle vous me faites connaître que votre Compagnie m'a conféré le titre de Membre d'Honneur.

* Je suis profondément touché de cette haute distinction qui dépasse, sans aucun doute, ma modeste personne et est en réalité un hommage à la science française. Aucune récompense ne pouvait m'être plus agréable. Il m'est infiniment doux de penser que je deviens, d'une certaine manière, un citoyen de la belle Roumanie et un collègue des savants pour qui j'ai la plus grande estime et la plus vive admiration.

* Je vous demande, Monsieur le Président, d'être mon interprète auprès de l'Académie et de la remercier de l'honneur qu'elle m'a fait.

Dela d-l Joseph Morozewicz, ales Membru onorar al Instituțiunii noastre, se primește următoarea scrisoare:

* *Monsieur le Président,*

* A mon retour de la reunion internationale de géologues à Copenhague j'ai trouvé ici Votre aimable lettre annonçant mon élection comme Membre d'Honneur de l'Académie Roumaine.

« J'ai l'honneur d'exprimer mes plus chaleureux hommages et mes remerciements les plus cordiaux pour cette très flatteuse et imméritée distinction de la part de l'Academia Română ».

Dela d-l Carlo Tagliavini, ales Membru corespondent la Secțiunea Literară a Instituțiunii noastre, se primește următoarea scrisoare :

« *Illustrissimo Signor Presidente,*

« Ho ricevuto la lettera No. 1326 dell' 8 corr., nella quale mi si comunica che l'Academia Rumena mi ha conferito il titolo di «Membro Corrispondente».

« Tale altissima distinzione mi procura molto piacere per la grande estimazione ch'io porto all'Accademia e perchè proviene dalla più eccelsa società scientifica di una nazione della quale il paese è tradizionalmente amico.

« Il poco che ho potuto produrre finora nel dominio della filologia rumena, la attività che esplico, nel limite delle mie forze, nelle direzione degli *Studi Rumeni*, non sarebbero certo titoli sufficienti per giustificare l'iscrizione del mio modesto nome accanto a quelli degli illustri membri dell'Accademia.

« Per quanto sento benissimo la responsabilità che mi deriva da tale distinzione, spero che l'amore intenso ch'io porto alla lingua e alla letteratura rumena farà sì ch'io non mi mostri indigno della fiducia posta in me.

« Voglia esprimere, La prego, a mio nome i sentimenti della mia gratitudine ai Suoi eminenti Colleghi, e specialmente a quelli della Sezione Letteraria ».

Dela Ministerul Cultelor și Artelor se primește în dar un album, cuprinzând 27 fotografii făcute cu prilejul inaugurării mausoleului pe mormântul lui Vasile Alecsandri la Mircești, ca amintire de această solemnitate.

Dela Institutul Geologic al României se primește înștiințare că, în urma scrisorii din 12 Iunie curent a Secretariatului Consiliului Internațional de Cercetări, prin care se cereă Instituțiunii noastre plata cotizației datorită până la Octomvrie 1928 de zece lire sterline, — menționatul Institut a achitat această sumă în numele Instituțiunii noastre.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R A

13 IULIE 1928

Președinta d-lui G. ȚIȚEICA, Vicepreședinte.

D-l DR. GR. ANTIPA comunică procesul verbal al Secțiunii Științifice de astăzi, prin care Secțiunea ia următoarele hotărâri :

1. Privitor la *Premiul Dr. Victor Babeș*, Secțiunea menține deciziunea dela 28 Maiu trecut asupra publicării lui pentru 1929, iar subiectul fixat în ședința dela 30 Maiu rămâne a se publica pentru anul 1931;

2. Pentru *Premiul Alexandru Bodescu*, de 2000 lei, din 1929, cu subiectul: *Contribuțiune asupra meteorologiei Basarabiei*, Secțiunea compune comisiunea din d-nii *N. Vasilescu-Karpen*, *G. Vâlsan* și *D. Hurmuzescu*.

Dela d-l Jollivet Castelot, din Douai (Franța), se primește, ca urmare la comunicările sale anterioare asupra sintezei aurului experimentată de d-sa, un raport al d-lui Gaston L. Huysmans, Directorul Laboratoriilor de Higiенă din Bruxelles, cu observări asupra experiențelor făcute de d-l Jollivet Castelot.

— Se trimite la Secțiunea Științifică.

D-l Vicepreședinte G. ȚIȚEICA, anunțând că astăzi este ultima ședință, urează colegilor petrecere bună de vacanță și le dorește întoarcere cu puteri înoite pentru munca cea nouă la toamnă.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R A

21 SEPTEMBRIE 1928

Președința d-lui G. BALSȘ, Vicepreședinte.

D-l G. ȚIȚEICA, Vicepreședinte, salută pe colegii prezenți la această ședință de deschidere a anului academic și, prevăzând pentru acest an lucrări abundente, își arată speranța în vigoarea academică pentru efectuarea lor.

Dela Ordinul Avocaților la Cărtea de Apel din Cluj se primește înștiințare că la 28 Octombrie viitor se va inaugura în acel oraș, monumentul ridicat memoriei ilustrului jurisconsult și regretatului membru corespondent al Instituțiunii noastre Louis Guillaouard. Academia este invitată să iea parte la această ceremonie printr'o delegațiune.

Dela d-l Dr. Vladimir Petković, profesor la Universitatea din Belgrad și ales Membru corespondent al Instituțiunii noastre, se primește următoarea scrisoare:

* Monsieur le Président,

*C'est avec une émotion très profonde que je viens d'apprendre, par votre lettre No. 1326 du 8 juin 1928, l'honneur qui m'a été conférée de la part de l'Académie Roumaine en me nommant membre correspondant. Je m'empresse de vous repondre et de vous dire combien je suis touché de cette marque de distinction si élevée. Dans ma vie scientifique, j'ai toujours cherché à réaliser une collaboration intime avec les collègues des pays voisins et amis, de votre pays en premier lieu, sachant bien que les mêmes problèmes scientifiques fondamentaux intéressent nos savants.

L'honneur que vous venez de me faire, ne fera qu'accroître mon activité dans le sens de la réalisation d'une entente scientifique parfaite entre nos savants, pour le plus grand bien, je l'espère, de nos deux pays ».

D-l G. BOGDAN-DUICĂ amintește că dinainte de războiu a fost însărcinat de Academie să întocmească o ediție completă a scrierilor lui Alecsandri, în care scop a adunat materialul necesar, pe care nu l-ar putea folosi decât d-sa. Deoarece o editură din Capitală s'a oferit a-i publica ediția completă Alecsandri, d-sa roagă Academia să-i dea consimțământul de a utiliza fără rezerve acel material.

— Se recomandă Secțiunii Literare.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

25 SEPTEMBRIE 1928

Președința d-lui G. BALȘ, Vicepreședinte.

Dela Ministerul Cultelor și Artelor se primește suma de lei 50.000, acordată ca premiu pentru cea mai bună lucrare cu subiectul dat «*Chipuri de Vlădici și scriitori bisericrești români din veacul al XVII-lea*». — premiul fiind propus de Sf. Episcopie a Hotinului și urmând să fie acordat prin Academia Română.

— Se trimite la Secțiunea Istorică pentru determinarea condițiilor și termenului de acordarea premiului.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

5 OCTOMBRIE 1928

Președința d-lui G. BALȘ, Vicepreședinte.

D-l G. BALȘ, Vicepreședinte, salută reîntoarcerea din America de Sud în mijlocul nostru a colegului d-l Dr. G. Marinescu, care a dus în îndepărtatul continent fala științei românești.

Dela Ministerul Instrucțiunii s'a primit restul de 4.000.000 lei din suma aprobată de Consiliul de Miniștri pentru lucrările de amenajarea depozitului de cărți din noul local pentru mutarea cărților și pentru întocmirea sălii de lectură.

— Se ia act cu mulțumire.

D-l G. BALȘ, Vicepreședinte, referindu-se la lucrările în curs pentru amenajarea depozitului de cărți, arată că din prima rată de 4.000.000 lei primită la începutul verii se construiește o clădire anexă pentru adăpostirea calo-

riferului, se instalează ascensorul, electricitatea, apa, etc., restul de 4.000.000 primit acum fiind destinat pentru rafturi, pentru a căror comandare se așteaptă venirea d-lui Secretar general I. Bianu.

Prototul N. M. POPESCU comunică procesul verbal al Secțiunii Istorice de astăzi prin care se hotărăște:

a) Publicarea în «Studii și Cercetări» a lucrării în manuscris a d-lui R. V. Bossy «*Politica externă a României între anii 1873—1880 privită dela Agenția diplomatică din Roma*»;

b) Se însărcinează d-l Andrei Rădulescu să refere din nou asupra modificărilor aduse lucrării d-lui G. Sofronie «*Principiul Naționalităților în Dreptul Internațional Public*»;

c) Se însărcinează d-l N. Iorga să refere asupra «*Colecției armeano-română*» adunată de Pr. Hugas Ingigian.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

12 OCTOMVRIE 1928

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI, Vicepreședinte.

D-l G. ȚIȚEICA înfățișează fasc. III din Tom. I. Partea II, de curând apărută din Dicționarul limbii române, cuprinzând cuvintele *Cartal — Ce*.
— Se ia act.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

19 OCTOMVRIE 1928

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI, Vicepreședinte.

La ședința asistă d-l Henri Focillon, Membru onorar al Academiei. D-l I. C. NEGRUZZI, Vicepreședinte, adresează în limba franceză d-lui H. Focillon salutul Academiei, care are mulțumirea de a-l vedea pentru prima oară în incinta ei.

D-l HENRI FOCILLON mulțumește pentru cuvintele adresate și prezintă colegilor mărturia respectului său afectuos, aducând totodată Academiei omagiul savanților Franței și cu deosebire al profesorilor Universității din Paris.

D-l N. IORGA desvoltă o comunicare despre *Portrete și lucruri domnești nou descoperite*.

D-l AL. LAPEDATU oferă ca omagiu Academiei publicația comemorativă *Dobrogea — 1878—1928 — Cincizeci de ani de viață românească* tipărită de Ministerul Cultelor și Artelor cu prilejul semicentenarului împlinit în acest

an dela reanexarea Dobrogei. Publicația — de un cuprins de 800 pagini, întocmită de colaboratori români, la munca cărora s'a adăogat și un studiu în limba germană, important pentru relațiile româno-polone, datorit d-lui Ludomir Sawicki — urmărește atât expunerea trecutului provinciei dobrogene, cât mai ales înfățișarea operei de civilizație și de cultură înfăptuită în această provincie de Români în decursul celor 50 de ani dela anexarea ei. D-l Al. Lapedatu arată că în același timp Ministerul publică și o broșură pentru străinătate. Tot cu această ocazie, Ministerul în colaborare cu Societatea Numismatică a bătut două medalii, una înfățișând chipurile M. L. Regilor Carol, Ferdinand și Mihaiu, iar pe verso chipurile lui Traian și Mircea cel Bătrân. — a doua reprezentând pe Regii Carol și Ferdinand, pe verso având chipul M. S. Regelui Mihaiu și stemele celor patru județe dobrogene. D-sa înfățișează și dăruște pentru colecția numismatică a Academiei aceste medalii.

D-l G. ȚIȚEICA, Vicepreședinte, mulțumește cu recunoștință d-lui coleg Al. Lapedatu, în numele Academiei, pentru prețioasele daruri.

D-l Secretar general I. BIANU zice că cele comunicate de d-l Al. Lapedatu sunt în strânsă legătură cu gloria științifică a mult regretatului coleg Vasile Pârvan, a cărui activitate arheologică s'a aplicat în mare parte în Dobrogea. Pârvan ajunsese o puternică personalitate în înfățișarea, pe temeiul descoperirilor sale, a antichității și preistoriei Dobrogei. Regretatul coleg a făcut acum doi ani cinci lecții la Universitatea Cambridge, cari apar acum, în simbolică legătură cu comemorarea Dobrogei, într'un volum intitulat: *Dacia. an outline of the early civilizations of the Carpatho — Danubian countries* (Cambridge, 1928).

Ședința intimă.

D-l PETRE BOGDAN înfățișează scrierea d-lor Anton și Ivan Manuiloff *«Essai d'une comptabilité économique en unités d'énergie»* (Chișinău, 1925).

Dela d-l Gr. Trancu-Iași, în numele Comitetului de inițiativă pentru ridicarea unui monument regretatului nostru coleg Dr. C. I. Istrati, se primește rugămintea ca Academia să fie reprezentată la serbarea inaugurării monumentului în ziua de 4 Noemvrie, în Parcul Carol.

— Se decide ca d-l Vicepreședinte G. Țițeica să rostească în numele Academiei cuvântarea de pomenire a fostului ei membru și Președinte, iar membrii Academiei să iea parte în corpore la serbarea inaugurării.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R A

26 OCTOMVRIE 1928

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI, Vicepreședinte.

D-l Secretar general I. BIANU comunică trista știre că de curând a încetat din viață savantul polon Ludomir Sawicki, a cărui activitate în domeniul

geografiei i-a atras un renume mondial și un titlu special de recunoștință din partea Românilor pentru lucrările sale privitoare la patria noastră.

— Se va trimite scrisoare de condoleanțe Academiei de Științe din Cracovia, al cărui membru titular eră defunctul.

Dela Academia de Științe a U. R. S. S. se primește trista știre că membrul său, renumitul byzantinolog Theodor Uspensky, s'a stins la 10 Septemvrie trecut în Leningrad.

— Se exprimă condoleanțe numitei Academii.

Dela Institutul Arheologic Bulgar din Sofia se primește un volum jubilar *Jubileina Kniga na gradŭ Soffija* (Carte jubilară a orașului Sofia). (Sofia, 1928), apărut cu ocazia împlinirii a 50 de ani de Capitală a orașului Sofia.

— Se fac urări pentru prosperarea Capitalei țării vecine.

D-l Secretar general I. BIANU enumără următoarele daruri primite în ultimul timp:

1. D-l N. Filodor, Ministrul Plenipotențiar al României la Belgrad, trimite publicațiunea d-lui Dr. D. J. Popović «*O Cincarima*» (despre «*Țântaria*») (Belgrad, 1928);

2. Dela d-l Dem. Abeleanu, fost Profesor în Ianina, se primește în omagiu scrierea sa *Albania*.

3. Dela colegul nostru corespondent d-l M. Beza, Consul general în Londra, se primește o culegere de basme intitulată «*Green Magic*» (Londra 1928) făcută de cunoscuta romancieră engleză Romer Wilson, care între basmele vestite din lume a dat și din basmele românești pe «*Stan Bolovan*» și «*Inșiră-te mărărite*».

4. Dela Preotul Gh. Negulescu, Parohul Bisericei Batiște din Capitală, se primește o serie de 27 documente ale moșiei Tabăra din județul Dâmbovița dintre anii 1612—1842.

5. Dela Preotul român unit Florian Gavrițașiu din Săg (județul Salaj), s'a primit un *Liturghier manuscris ardelenesc vechiu* găsit la Biserica din numita comună. Liturghierul e scris la 1743 de un Popa Petre și a trecut după aceea în stăpânirea mai multor popi, cari au lăsat pe el însemnări până la 1849.

6. Răposatul șef de serviciu al Bibliotecii Academiei Al. Ionescu-Sadi, unul din cei mai buni bibliografi români din vremurile noastre, a lăsat în urma lui o seamă de lucrări bibliografice în manuscris, pe care frații lui, d-nii Paul și Eustațiu Ionescu din Capitală, le dăruiesc acum, împreună cu biblioteca regretatului lor frate. Lucrările bibliografice se compun din:

a) *Contribuțiuni la repertoriul bibliografic universal*; b) *Bibliografia românească modernă, după 1830*; c) *Enciclopedia română*, (în mai multe cutii de fișe); d) *Bibliografia călătorilor străini prin țările noastre*, (manuscris păstrat în fișe).

— Se vor exprima mulțumiri călduroase pentru donațiile enumerate mai sus.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R A

2 NOEMVRIE 1928

Președinta d-lui I. C. NEGRUZZI, Vicepreședinte.

D-l Secretar general I. BIANU arată că d-na Graziella N. Missir, nepoata defunctului Alexandru Vericeanu, fost Ministru și profesor la Facultatea de Drept din Capitală, donează Academiei, cu consimțământul soțului său, biblioteca numitului defunct, după dorința regretatului d-sale bunic. Biblioteca se compune din cărți de Drept și Economie politică în număr de 950 volume legate și 250 volume nelegate.

— Se vor exprima mulțumiri d-nei Missir, iar volumele se vor încorpora în colecțiile Bibliotecii.

Dela d-l General T. Nicolau se primește în dar un vechiu manuscris românesc cuprinzând *Rânduiala sfintei slujbe din Vinerea mare a Paștelor, cântecul la Joia mare și glasurile 1—6 din Octoih*, — cele dintăiu două fiind scrise în sec. XVII, iar Octoihul în sec. XVIII.

— Se exprimă mulțumiri.

D-l Secretar general I. BIANU înfățișează scrierea d-lui I. C. Filitti, Membru corespondent al Academiei, intitulată: *Despre reforma fiscală a lui Constantin-Vodă Mavrocordat* (Extras din Analele Statistice și Economice No. 5—6 din 1928, București).

D-l Dr. GR. ANTIPA comunică procesul verbal al Secțiunii Științifice de astăzi, hotărînd publicarea în Memoriile acelei Secțiuni a lucrărilor d-lor:

1. Paul Popovatz: *Recherches statistiques sur la résistance à la marche des navires.*

2. Dr. St. Ionescu: *Studiul Antocyanidinelor și Pseudobazelor în organele plantelor.*

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

9 NOEMVRIE 1928

Președinta d-lui I. C. NEGRUZZI, Vicepreședinte.

D-l S. MEHEDINȚI desvoltă comunicarea despre: *Coordonate etnografice: civilizație și cultură.*

D-l Dr. G. MARINESCU, în legătură cu expunerea d-lui S. Mehedinți a constatărilor d-lui Felix le Dantec că nu există deosebiri somatice între om și celelalte spețe animale, zice că nu poate împărtăși acest punct de vedere contrazis de cercetări mai noi științifice, cari stabilesc deosebiri adânci biochimice și anatomice între om și celelalte spețe animale. Omul este o ființă creatoare prin mulțimea centrilor de asociație de care dispune creierul său și sub acest raport există o deosebire mare calitativă între om și animalele chiar

superioare anatomicește, a căror viciață de relație se face grație numai instinctului.

D-l S. MEHEDINȚI arată că cele expuse în comunicarea sa se apropie de arătările d-lui Dr. G. Marinescu. Deosebind între civilizație și cultură, d-sa a arătat că în deosebi valorile culturale, ca produse exclusive ale omului, constituie un profund caracter diferențial între om și restul animalității. Și chiar pe latura civilizației, unelta, inventată de om spre a-și sporii puterea naturală, este un element de diferență netăgăduit.

Ședința intimă.

D-l N. IORGA constată că discuția în public făcută asupra comunicării d-lui Mehedinți este în afară de tradiția și statutele Academiei noastre. D-sa roagă să se precizeze dacă astfel de discuții pot fi îngăduite.

D-l Secretar general I. BIANU arată că colegul nostru Vicepreședinte d-l G. Țițeica, îndeplinind însărcinarea dată de Academie de a o reprezenta în ziua de 4 Noembrie curent la inaugurarea monumentului ridicat în Parcul Carol defunctului nostru coleg și fost Președinte Dr. C. I. Istrati, a rostit cu această ocazie următoarea cuvântare:

♦ *Domnilor Miniștri,*

♦ *Onorat auditor,*

♦ Bronzul, turnat cu măiestrie spre a înfățișa chipul marelui D-rului Istrati, poate fi privit ca un simbol. E simbolul unui suflet, care a vibrat o viciață întreagă pentru problemele mari și tainice ale științei, dar mai ales pentru toate năzuințele firești și prin urmare legitime ale neamului nostru.

♦ Căci, D-rul Istrati, cu firea sa plină de avânt, a fost un profesor, în înțelesul cel mai frumos și mai larg al cuvântului, care a știut să însuflețească pe elevii și colaboratorii săi nu numai pentru idealurile științifice dar și pentru idealurile naționale.

♦ Aceste două preocupări de căpetenie ale D-rului Istrati, adică de o parte știința cu perspectivele ei de prefacere din temelii a vieții omenești, de altă parte viitorul Neamului românesc, pe care închipuirea sa îl împodobiă cu toată strălucirea cuvenită, — ieșeau în evidență în mai toate cuvântările și se pot urmări aproape în toate scrierile sale.

♦ Dar, mai presus de toate, ceea ce caracterizează pe D-rul Istrati este îmbinarea fericită a două însușiri opuse dar tot atât de prețioase: D-rul Istrati a fost un idealist, un vizionar, un visător și, în același timp, un realist, un om practic, un realizator.

♦ Visătorul se ducea în Macedonia, la frații dela Pind, pe drumuri rar străbătute la Români de dincoace de Dunăre; sau în Basarabia, la cetatea Hotinului, pe cărări mai dureroase.

♦ Visătorul cercetă trecutul culelor noastre și al tuturor comorilor naționale și vede în Dacia preistorică a lui Nicolae Densusianu rolul nostru considerabil în trecut și deduceă menirea noastră strălucită în viitor.

* Cu ce căldură vorbea D-rul Istrati despre toate aceste lucruri în comunicările sale publice dela Academia Română!

* Omul practic înjgheba Societatea Română de științe, grupând la un loc pe cercetătorii de știință și îndemnându-i la lucru.

* Omul realizator organizează congresele Asociației Române pentru înaintarea științelor în diferitele centre ale țării, provocând în fiecare din ele o mișcare culturală și o preocupare economică printr'o mică expoziție județeană.

* Din această împreunare de idealism și de realism a ieșit, spre surprinderea tuturor și ca prin farmec, minunata Expoziție dela 1906 și Parcul acesta splendid, care e o podoabă a Capitalei.

* Circulările publicate de D-rul Istrati în calitatea de Comisar general al Expoziției sunt departe de a avea caracterul administrativ și trecător cum ar arată numele. Ele sunt, prin cuprinsul lor cald și instructiv, interesante de citit și astăzi. Cu câtă înflăcărare motivează D-rul Istrati însemnătatea culturală, artistică, economică, educativă sau istorică a fiecărei secțiuni din Expoziție. Realitatea materială a Expoziției trebuie să se adapteze viziunii admirabile a Comisarului general.

* Înainte de a încheia, să-mi dați voie să vă citez partea finală a comunicării făcute de D-rul Istrati la Academie, în Maiu 1912, despre Nicolae Densușianu:

* Finisem de citit această neîntrecută lucrare — e vorba de Dacia preistorică a lui Densușianu — prin luna lui August trecut. Capul meu, inima mea erau pline de încântătoare vedenii ce mi se arătasă. Mă înălțasem mai mult în credințele mele; idealul meu și încrederea nețărmurită ce am în neamul din care mă cinstesc așa de mult de a face parte, căpătase puteri nouă.

* Sburam cu imaginația mea în acele timpuri de glorie necunoscută, pe cari ni le arată Densușianu, și a căror urzire și făptuire s'au petrecut în jurul Carpaților și cu deosebire în Bucegi.

* Eram în Castelul Peleş. Ziua aceea eră minunată, din acelea cu soare, lumină și căldură...

* Majestățile lor Regele și Regina cu aureola de care se bucură pe dreptul, îmi apăreau în acel minut și în acel feeric cadru, ca un nou Uran și Saturn, ca o modernă Gaea ori Rheal...

* Văzui gloria măreață a trecutului scoasă din întuneric de Densușianu, mă gândii la întunericul ce am văzut în copilăria mea și din care am ieșit prin munca sfântă a părinților noștri, fie ei binecuvântați, ca și prin a acelor voinci ce am văzut murind la Plevna, pe când în acel moment Suveranii noștri, cucernici, patrioți, muncitori și iubitori de țară și neam, ca și cei zeificați din vechime, mai înălțător se arătau privirii mele.

* Trecutu-mi vorbea, viitorul mi-apărea luminos.

«Și atunci am auzit glasul neamului care-mi spuneă hotărît: aveți încredere în voi, sunteți de neam, dar hotărîți-vă odată la muncă înălțătoare și cinstită, faceți și voi ce a făcut între alții și Densușianu.»

«Ca un ecou să răspundem noi acum din toată inima: Să avem încredere în noi, suntem de neam, dar să ne hotărîm odată la muncă înălțătoare și cinstită și să facem și noi ce a făcut între alții D-rul Istrati.»

«Aceasta e învățătura pe care o va da pururea, dela înălțimea la care se află, chipul de bronz al D-rului Istrati.»

Dela colegul nostru corespondent d-l Dr. Mathias Friedwagner, profesor la Universitatea din Frankfurt pe Main, se primește o broșură scrisă de d-sa despre *Hugo Schuchardt*, marele romanist și defunctul nostru coleg onorar.

— Se exprimă mulțumiri.

Dela d-l D. Mitrany, care în colaborare cu d-nii Nevill Forbes, Arnold J. Toynbee și D. G. Hogarth, a dat la lumină scrierea «*The Balkans. a history of Bulgaria, Serbia, Greece, Rumania, Turkey*» (Oxford, 1915), se primește în dar această scriere, care lipseă colecțiilor noastre.

— Se exprimă mulțumiri.

D-l Secretar general I. BIANU informează că tezaurul Țarilor a fost declarat avere națională de Republica Sovietică și a fost scos în vânzare prin licitație publică la Berlin cu începere dela 6 Noemvrie curent. În acest scop s'a publicat un catalog al obiectelor cu titlul: *Kunstwerke aus den Beständen Leningrader Museen und Schlösser-Ermitage, Palais Michailoff, Gatschina, u. a.* (Berlin, 1928). D-sa înfățișează un exemplar procurat din acest catalog.

D-l Dr. GR. ANTIPA prezintă ca omagiu din partea autorului scrierea d-lui C. Boerescu *l'Energie rayonnante et les mouvements des corps célestes*. (București, 1928).

— Se exprimă mulțumiri d-lui C. Boerescu.

D-l N. IORGA prezintă o culegere de *Povești din Turtucaia* adunate și scrise în șase caiete de d-l N. Mateescu, institutor din Brăila, fost mai mulți ani în Turtucaia, și trimise spre a fi publicate de Academie.

— Se trimite Secțiunii Literare.

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ț

16 NOEMVRIE 1928

Președința d-lui EM. RACoviȚĂ.

D-l N. IORGA expune comunicarea despre «*Un boer de provincie în epoca Eteriei și a Regulamentului Organic*».

Ș e d i n Ț a i n t i m ă .

Prin Legațiunea României din Paris se primește o scrisoare din partea d-lui Viconte de Guichen, din Paris, oferind ca omagiu Academiei scrierile sale istorice în opt volume publicate de 20 de ani încoace.

— Se exprimă mulțumiri d-lui Viconte de Guichen.

D-l Secretar general I, BIANU arată că în cursul săptămânii trecute s'a primit donațiunea de 2.000.000 lei în efecte rentă de Stat (Imprumutul 1920), făcută Academiei prin act autentic de d-l I. Oroveanu, proprietar domiciliat în comuna Roșieni, județul Romanai. Scopul donației este de a se înființa un fond cu numele donatorului, și *din cupoanele exigibile, cari se vor încasa la termen de Academia Română, după ce se vor reține sumele prevăzute în statutele și regulamentele acestei înalte Instituțiuni culturale, cu restul se vor înființa premii anuale — un premiu pe fiecare an —, cari se vor acordă celor mai meritoase lucrări și descoperiri în știința medicală ».

— Se ia act cu vie mulțumire.

Dela Școala Centrală de Arte și Manufacturi din Paris, fundată în 1829, se primește înștiințare că își va sărbători centenarul în zilele de 26—28 Maiu 1929 și roagă să ia parte la această ceremonie prin reprezentanți.

— Se vor delegă d-nii M. C. Sutz, absolvent al numitei Școale dela 1864, și N. Vasilescu Karpen.

Preotul N. M. POPESCU comunică procesul verbal al Secțiunii Istorice de astăzi, prin care se iau următoarele hotărâri:

1. A se publică în Memoriile acelei secțiuni manuscrisul *Vlahia și Bogdania* de Pr. Hugas Ingigian, traducere de H. Sirouni.

2. A se publică în « Studii și Cercetări » manuscrisul grecesc al lui Niculae Milescu despre Mohamed și despre Papa cu o introducere dintr'o operă a lui Milescu despre Tătari.

Ș E D I N Ț A P U B L I C A

23 NOEMVRIE 1928

Președința d-lui G. ȚIȚEICA, Vicepreședinte.

D-l Dr. G. MARINESCU expune comunicarea despre « *Structura și funcțiunile creierului, organ de energie superioară* ».

Ș E D I N Ț A P U B L I C A

30 NOEMVRIE 1928

Președința d-lui G. ȚIȚEICA, Vicepreședinte.

D-l M. C. SUTZU expune comunicarea despre « *Numismatica arhaică a Athenei și staterii de argint anepigrafi cu tipul broaștei festoase* ».

Ședința intimă.

D-l Dr. GR. ANTIPA comunică procesul verbal de astăzi al Secțiunii Științifice, prin care se aprobă publicarea în Memoriile acelei Secțiuni a lucrării d-lui Dr. N. Teodoreanu cu titlul: *Contribuțiuni la studiul originii tau-ri-nelor din Dobrogea*.

ȘEDINȚA PUBLICĂ SOLEMNĂ

COMEMORAREA LUI PETRARCA

7 DECEMVRIE 1928

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI, Vicepreședinte.

La ședință asistă E. S. d-l Gabriele Preziosi, Ministrul Italiei.

D-l I. C. NEGRUZZI, Vicepreședinte, zice :

« Sămbăta trecută la 1 Decemvrie s'au făcut serbări restrânse pentru Unirea Ardealului, Serbarea oficială a fost hotărâtă de Guvern să se facă în Maiu. Aceasta este pricina pentru care și Academia Română a lăsat pentru sesiunea generală din Maiu asocierea ei la sărbătoarea națională dela care nu putea lipsi. Academia a reprezentat dela înființare prin organizarea ei însăși idea Unirii Neamului românesc, cuprinzând membri din toate ținuturile locuite de Români. Deaceia ținem să se știe că Academia va sărbători Unirea așa precum se cuvine, după un program pe care-l va fixa la timp ».

Către E. S. Ministrul Italiei :

« *Monsieur le Ministre,*

« Les fêtes, qui ont eu lieu dernièrement à Arezzo en l'honneur du grand poète italien Pétrarque, ne pouvaient laisser indifférente l'Académie Roumaine. Elle s'associe avec plaisir à ses deux grandes sœurs, l'Italie et la France, pour exprimer, par la voix autorisée de notre collègue Mr. N. Iorga, notre admiration pour ce bel ornement du génie latin, pour le créateur de l'humanisme, pour le précurseur de la Renaissance.

« Nous profitons de cette occasion, Monsieur le Ministre, pour saluer en vous le digne représentant d'un pays qui a toujours été pour nous l'image vivante de notre origine ancestrale, qu'on nous a été souvent disputée, mais à laquelle notre cœur, à travers toutes les vicissitudes de l'histoire, est resté fermement attaché.

« Soyez, Monsieur le Ministre, le bienvenu parmi nous ».

D-l N. IORGA expune comunicarea pentru *Comemorarea lui Petrarca*, înfățișând personalitatea și activitatea marelui poet al Italiei și al lumii.

D-l R. ORTIZ, Membru corespondent al Instituțiunii noastre, întors dela serbările inaugurării monumentului înălțat la Arezzo în onoarea lui Petrarca, comunică impresiuni dela acele serbări și dela Congresul ținut cu acea ocaziune în orașul de naștere al marelui poet, Congres în care d-l profesor Ortiz a cuvântat în numele României desvoltând o comunicare despre poetul nostru Gheorghe Assachi și influența italiană — în special a lui Petrarca — asupra începuturilor lui poetice. D-sa oferă apoi Academiei volumul omagial « *Studi Petrarcheschi* » publicat ca omagiu al orașului Arezzo adus marelui poet născut și crescut între zidurile lui.

Ședința intimă.

D-l Dr. GR. ANTIPA comunică procesul verbal al Secțiunii Științifice de astăzi, prin care se aprobă publicarea în memoriile acelei secțiuni a lucrării d-lui C. S. Antonescu despre *Spongierii Jurasici din Dobrogea*.

Dela d-l Căpitan C. D. Dobrescu, din artilerie, se primește spre păstrare autoportretul pictorului I. Andreescu, unchiul numitului Căpitan, care spune că acest portret i-a fost lăsat d-sale de mătușa sa Alexandrina Andreescu, sora pictorului. D-l Căpitan Dobrescu zice că ar fi dispus a vinde acest portret pentru prețul de 200.000 lei.

— Se recomandă Delegațiunii.

Dela d-l N. Donici, Membru onorat, se primește din Chișinău următoarea telegramă:

« Vineri 23 Noembrie șase ore douăzeci și unu minute dimineața s'a simțit la Duboșarii-Vechi cutremur de putere mijlocie, durând continuu douăzeci secunde. Alte zguduituri separate nu s'au constatat ».

D-l N. IORGA prezintă textul în limba portugheză a unei conferințe ținute de d-sa în vara acestui an la Societatea de Geografie din Lisabona cu titlul: « *As vias de penetração de latinidade no sueste da Europa e em especial na România* ».

Dela P. S. Visarion, Episcopul Hotinului, se primește spre păstrare în Biblioteca Academiei un manuscris autograf de 8 pagini al răposatului profesor de muzică și compozitor D. S. Kiriac, cuprinzând o enumerare bibliografică a cântărilor religioase pentru cor.

Dela P. S. Sa trimite totdeauna în dar 7 volume de cărți vechi, din cari unele au pe ele note că ar fi aparținut bibliotecii lui Alecu Hașdeu.

— Se exprimă mulțumiri.

Dela d-na Maria General Dr. Jugureanu dela Câmpulung (Muscel) s'au primit în dar pentru Bibliotecă mai multe publicațiuni medicale în limba franceză rămase după răposatul d-sale soț.

Dela d-l Nic. Popovici, avocat în Brașov, se primesc în dar pentru colecțiile Academiei: 1. *Der Sachsen der Siebenbürgen, Statuta oder eigen Land-Recht durch Mathias Fronium*, tipărită la Sibiu în 1684. 2. Cinci foi de assignate franceze de 5 Livre înființate la 10 Brumar, an. II.

Diracțiunea Liceului « Majláth » al Statusului Rom. Cat. Transilvănean din Alba-Iulia mulțumește călduros pentru publicațiunile Academiei cari i se trimite și prezintă din parte-i volumul tipărit în limba maghiară la 1925 la Dicio-Sân-Mărtin despre *Trecutul și prezentul catolicismului ardelean*.

Secția Literară comunică hotărîrea de a se publica în Memoriile ei memoriul d-lui Andrei Veress cu titlul: *Vechi istorici unguri și sași despre istoria Românilor*.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

14 DECEMBRIE 1928

Președința d-lui G. BALȘ, Vicepreședinte.

Dela Academia Cehă de Științe și dela Universitatea Carol din Praga se primește trista știre că la 3 Decembrie curent a încetat din viață prof. Dr. Karel Kadlec, colegul nostru corespondent. Răposatul eră cunoscut prin studiile sale juridice și istorice, din cari o frumoasă parte a consacrat-o vechiului Drept românesc. Aceste merite i-au atras alegerea sa în 1919 ca Membru corespondent al Instituțiunii noastre.

— S'au exprimat Academici Cehi și Universității din Praga condoleanțele Academiei.

Societatea Regală Română de Geografie, comemorând, împreună cu toate celelalte Societăți similare din străinătate, memoria marelui explorator Amundsen, cheamă Academia să iea parte la ședința festivă, ce se ține în acest scop astăzi la Fundațiunea Universitară Carol I, la ora 5 d. a.

— Se delegă d-l Dr. Gr. Antipa.

D-l General GR. CRAINICEANU prezintă scrierea d-sale *O luptă pentru întregirea neamului — Partea I — Luptele dintre noi și în armată — 1914—1917 (București, 1928)*.

D-l N. IORGA înfățișează scrierile d-sale: 1. *Une vingtaine de voyageurs dans l'Orient Européen — pour faire suite au «Voyageurs français dans l'Orient Européen» — (Paris, 1928)* și 2. *Comemorarea a două sute cincizeci de ani dela întemeierea unei Facultăți de Litere la București (București, 1928)*.

D-l Secretar general I. BIANU arată că Cehii, vecinii și amicii noștri, stăpâni pe frumoasa lor Capitală din centrul Europei și cu neobosite străduințe de a sta tot mai sus în fruntea vieții culturale a popoarelor slave, organizează dese congrese cu caracter slavistic. Primim acum înștiințarea că un Comitet sub președinția d-lui prof. M. Murko, organizează pentru zilele de 6—13 Octombrie 1929 întâiul Congres al Filologilor Slavi cu ocazia centenarului morții lui Iosif Dobrovsky, marele filolog slav, care prin lucrările sale a regenerat idea panslavă. Așadar nu se organizează un congres internațional de filologie, ci un congres special de filologie slavă. Acesta fiind caracterul Congresului, Academia Română, care este invitată la congres, urmează să iea hotărâri asupra participării ei.

D-l N. IORGA informează că aceeași invitație i-a fost adresată și d-sale personal. E deci de înțeles că Congresul nu se va mărgini numai la chestiunile de slavistică expuse în programul provizoriu al Congresului. D-sa e de părere ca Academia să iea parte la Congres, delegând pe colegii noștri Pr. N. M. Popescu și d-l Silviu Dragomir, însoțiți și de d-nii profesori Gr. Nandriș și P. P. Panaitescu. Ar fi bine ca să se prezinte cu această ocazie daruri de cărți vechi religioase cu părți de cuprins slavon, precum și copii fotografice de pe manuscrise slavone aflate la Academie. Delegații noștri vor face să se vadă că

și la noi se fac studii slave și mai ales că, dacă n'am fost un Stat slavon, am fost totuși adăpostul culturii slave timp de mai multe secole, stând în fruntea bisericei cu limbă slavă până la începutul sec. al XVIII-lea. Se va sugera prin urmare, în răspunsul ce vom da invitației, ca să se adauge la program încă un punct privind relațiile slavilor din centrul Europei cu vecinii și se vor da însăfârșit numele specialiștilor români în slavistică.

— Se aprobă propunerile făcute.

Preotul N. M. POPESCU comunică procesul verbal al Secțiunii Istorice de astăzi, prin care se aprobă: 1. Să se publice în Buletinul francez al acelei secțiuni lucrarea d-lui Claudiu Isopescu *Notizie intorno ai Romeni*. 2. Din colecția de documente culese de același în arhivele din Roma să se publice în Memoriile Secțiunii numai cele însemnate de d-l N. Iorga și cu o prefață de d-sa. 3. Să se răspundă la adresa No. 42.433/928 a Corpului IV de Armată că rezultatul cercetărilor privitoare la aflarea de documente vechi asupra cetății Hotinului este negativ.

Dela d-l Stelian Zoican, din T.-Severin, se primesc în dar, prin mijlocirea d-lui Em. Vărtosu, trei scrisori autografe ale lui Tudor Vladimirescu din anii 1808, 1812 și 1814, împreună cu o poruncă domnească dela 1810, Noembrie 8, către un Biv Vel Logofăt și cu un bilet turcesc de drum liber dela 1822 (sau 1725) însoțit de traducerea făcută de d-l Iogu, interpret la Ministerul de Externe.

— Se exprimă mulțumiri.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

21 DECEMBRIE 1928

Președinta d-lui EM. RACOVIȚĂ.

D-l Secretar general I. BIANU comunică trista știre primită telegrafic dela colegul nostru corespondent d-l Al. Procopovici și dela d-l Șcașan, Rectorul Universității din Cernăuți, că în ziua de 17 Decembrie curent a încetat din viață în acel oraș colegul nostru corespondent Prof. Eugen Herzog.

D-l coleg Al. Procopovici a fost rugat să reprezinte Academia la înmormântarea defunctului și să prezinte condoleanțe familiei din partea Academiei.

D-l SEXTIL PUȘCARIU zice că Eugen Herzog, elev al lui Mayer-Lübke, a fost un romanist cu orizonturi largi și un însemnat reprezentant al așa numitei Școli neogramatice. Activitatea științifică și-a început-o la Viena, a continuat-o la Universitatea din Cracovia și apoi la Universitatea din Cernăuți, unde a funcționat ca profesor aproape 20 de ani. Deși obiectul său principal de studiu a fost limba franceză, totuși n'a ținut a se specializa în această singură ramură, ci și-a întins activitatea în tot domeniul romanisticii și al gramaticii istorice, cercetând și alte limbi romanice, printre care și limba română, căreia i-a dat o atenție deosebită. Acum în urmă scrisese un însemnat

studiu asupra dialectului din nordul Maramureșului. Academia Română deplânge pierderea colegului, care, prin lungul timp petrecut între Români, se asimilase aproape cu totul neamului nostru.

D-l I. SIMIONESCU prezintă din partea d-lui I. D. Ștefănescu, Profesor în București, următoarele două scrieri de o mare însemnătate în istoria artei românești, apărute în publicațiunea condusă de d-l Gabriel Millet: «Orient et Byzance»:

1. *L'évolution de la peinture religieuse en Bucovine et en Moldavie depuis les origines jusqu'au XIX-e siècle.* — un volum text și un Album de 96 stampe cu reproduceri de documente artistice din trecutul românesc.

2. *Contribution à l'étude de peintures murales valaques* (Transylvanie, district de Vâlcea, Târgoviște et région de Bucarest) — text cu 10 stampe.

— Se exprimă autorului călduroase mulțumiri pentru prețioasele publicațiuni.

D-l Secretar general I. BIANU prezintă două fragmente de agrafe de bronz și două monete romane găsite într-o săpătură făcută în Oltenia la moșia Butoești a colegului nostru d-lui C. Rădulescu-Motru, care le dăruiește Academiei.

— D-l Președinte EM. RACOVITĂ mulțumește d-lui C. Rădulescu-Motru pentru prețiosul dar, iar obiectele dăruite se predau cabinetului Numismatic.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ arată că astăzi e ultima ședință înainte de sărbători și că activitatea academică va fi reluată în prima Vineri după Sf. Ioan. D-sa ridică ședința, urând tuturor d-lor colegi sărbători fericite.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

11 IANUARIE 1929

Președinția d-lui G. BALȘ, Vicepreședinte.

D-l Secretar general I. BIANU prezintă următoarea listă a publicațiilor prezentate la concursurile premiilor Academiei, ce sunt a se acorda în sesiunea generală din 1929:

1. — *La Marele Premiu Năsturel, de 12.000 Lei*

(Prin Comisiune specială)

Aburel (Toma B.), Stabilizarea valutară prin rezolvarea problemelor de legătură ca bază de operație în ofensiva de intensificare a producției. Galați, 1928.

Berteza (Al.), In Patria Artelor — Călătorii în Italia — Fiume, Abazia, Venezia, Lido, Florența, Fiesole, Roma, Torino, Stresa, Lago Maggiore, Milano, Como. București, 1925.

Boureaunul (Eug.), Sărmanii Oameni! București, 1925.

* Povestiri de pe dealuri. București, 1926.

* Povestiri de prin văi. București, 1928.

Butnariu (Gh. V.), Pe drumuri uitate și sfinte. Roman, 1928.

Calmuțchi (Gh.), Episoade din Campania Răsboiului 1877-78 după amintirile și povestirile mai multor eroi aflători în viață. Iași, 1927.

Calmuțchi (Gh.), 1877-78 — Eroii morți — Biografia însoțită de figurile lor. Iași, 1928.

Demetrius (V.), Monahul Damian — roman. București, f. a.

Dragu (Generalul C.), Educațiunea morală și națională în armată, Ed. III-a complet revăzută și adăogită cu Albumul ostășesc al neamului românesc. Sibiu, 1928.

Epureanu (Locot. Paul), Un erou al copilăriei. București, f. a.

• Sistemul meu în gimnastica de casă. București, f. a.

Fedeleș (C.), Manualul lui Epictet, traducere. București, 1925.

Fodoreanu (Ioana Col. n. gen. Dr. Ștefănescu), Femea-Soldat. Oradea, 1928.

Georgescu (Maior D. I.), Războaiele lui Ștefan cel Mare și ale lui Mihai Viteazul, cu 22 figuri și schițe în text și 12 schițe afară de text. Câmpulung-Muscel, f. a.

Hodoș (Constanța), Martirii, roman, ed. a treia. București, 1928.

• Picolo, povestiri din viața copiilor. București, f. a.

• Teatru de Copii, cinci piese în câte un act, ed. a treia. București, 1928.

Hurmuz (Adrian), Cărarea cenușie. București, 1928.

Manea (G. C.), Românii în războaie și măreția faptelor ce au decurs — Poem istoric, patriotic și instructiv. Iași, 1926.

Marinescu (George), Nuvela în literatura română. București, 1928.

Mihăileanu-Stempo (Șt.), Niță Galantonul, Comedie în trei acte. București, 1926.

Stoenescu (Anibal), Din vremea ocupației, cu 20 ilustrațiuni. București, 1927.

Valescu (Cora), Comentarii Critice. București, 1928.

2. — La Premiul Asociațiunii Craiovene, de 1.500 Lei

(Prin Comisiune specială)

Stoica (Petru Eug.), *Nadă* (D.), *Mihail* (I.), *Andreescu* (Iosif) și *Ceașeanu* (Nic.), colaboratori asociați:

— *Continentele, Lecturi și Geografie matematică pentru Școalele Industriale și absolvenții de curs primar elementar*, ed. IV. Craiova, 1928.

— *Carte de Citire, Lecturi geografice, istorice, morale și religie, pentru Școalele de Meserii (an. I și II)*. Craiova, 1928.

— *Abecedar, Partea I pentru clasa I-a primară*. Craiova, 1928.

— *Carte de Citire pentru clasa II-a primară*. Craiova, 1928.

— *Carte de Citire pentru clasa IV-a primară*. Craiova, 1928.

3. — La Premiul Demonstene Constantinidi, de 4.000 Lei (divizibil)

(Prin Secțiunea literară)

Colorian (Alexandru), *Preludii în zori*. București, 1928.

Costescu (Locot.-Colonel Sterea), *Din carnetul unui Căpitan — insem-*

nări și amintiri din războiul pentru întregirea neamului (1 August 1916—1 Aprilie 1917). Focșani, 1927.

Cruceanu (Preot — Hagiu Grivas D.), Minunile icoanei Maicei Domnului. București, 1927.

Diaconescu (Pantelimon), Dialoguri populare. București, 1926.

• *Adevăr și dreptate* (Morală Socială și a individului în graiul poporului). București, f. a.

Gabrielescu (Alice), Necunoscuta, nuvele. București, 1928.

Iacobescu (Al.), Elegii și Poeme. Craiova, 1928.

Lohan (Gheorghe V.), Din limba engleză. București, 1927.

Perieșanu (I. Gr.), Edmond Rostand: Samarineanca, Evanghelie în trei tablouri, traducere în versuri. București, 1927.

Riuieț (Const.), Cinci piese jucate. București, 1928.

Stamatiad (Al. T.), Cetatea cu porțile închise, parabole, ed. II. București f. a.

Teodoreanu (Al. V.), Hronicul Măscăriciului Vălătuc, București, f. a.

Ursu (G.), Poetul G. Tutoveanu. Bârlad, 1928.

4. — *La Premiul Dr. Aurel Corma, de 100.000 Lei*

(Prin Secțiunea istorică)

Grămadă (Nicolai), Contribuțiuni la Istoria cărții și a scrisului în evul mediu, cu 33 figuri în text. Cernăuți, 1928.

Popa (Teodor), Iancu Corvin de Hunedoara (Ioan Hunyadi). Hunedoara, 1928.

5. *La Premiul Statului Gheorghe Asachi, de 50.000 Lei*

(Prin Secțiunea istorică)

Anastasiu (Generalul Alexe), Bătălia de la Călugăreni — 1595 — ed. II-a refăcută, crochiuri, planșe și o ilustrație fototipografică «Bătălia dela Călugăreni» după o veche pictură. București, 1928.

Brăileanu (Traian), Politica. Cernăuți, 1928.

Chemale (Anton), Promotorii Societăților pe acțiuni. Studiu juridic. București, 1928.

Gabrea (Iosif I.), Școala creatoare (Individualitate-Personalitate). București, 1927.

Georgescu-Olenin (Șt.), Votul plural în Societățile pe acțiuni — Studiu de Drept comercial comparat, cu considerațiuni de Politică economică. București, 1928.

Grigoraș (Em. C.), Dimitrie Cantemir: Metafizica, din latinește de Nicodim Locusteanu. București, 1928.

Hamangiu (C.), *Rosetti Bălănescu* (I.) și *Băicoianu* (Al.), Tratat de Drept Civil Român, vol. I și III. București, 1928.

Macedonsky (Victor Al.), Internaționala Economică — Proect. Brăila, 1927.

Motogna (V.), Războaiele lui Radu Șerban (1602—1611) — Documente. Dej, 1926.

Motogna (V.), Cetatea Ciceului sub stăpânirea Moldovei, schiță istorică — 400 de ani dela suirea pe tron a lui Petru Rareș (1527—1927). Dej, 1927.

Motogna (V.), Relațiunile dintre Moldova și Ardeal în veacul al XVI-lea. Dej, 1928.

Poslușnicu (M. Gr.), Istoria Muzicei la Români. București, 1928.

Sofronie (George), Contribuții la cunoașterea Societății Națiunilor. București, 1927.

Ștefănescu-Brăila (C.), Leul de aur, Biletul Băncii Naționale a României nu are curs forțat, nu este monedă — Condițiuni juridice — soluțiuni. București, 1928.

6. — *La Premiul Neuschotz, de 3.500 Lei*

(Prin Secțiunea istorică)

Bologa (Dr. Valeriu L.), Contribuțiuni la Istoria Medicinii în Ardeal. Cluj, 1927.

Hostiuc (Erast), Istoricul fostei Mănăstiri de Maici din Ițcani (Suceava-Bucovina). Cernăuți, 1928.

Nemoianu (Dr. Iosif.), Contribuțiuni la problema copiilor din Banat. Lugoj, 1928.

Netta (Gheron), Incercări de navigațiune pe Olt. București, 1928.

Semilian (S.), Istoricul presei brăilene dela 1839 până la 1926 cu aspecte din trecutul politic, economic, comercial și cultural al Brăilei. Brăila, 1927.

7. — *La Premiul Dr. Victor Babeș, de 20.000 Lei*

(Prin Secțiunea științifică)

Metzulescu (Dr. Aurel), Tratatamentul scarlatinei grave prin ser și sânge de convalescent. Craiova, f. a.

Metzulescu (Dr. Aurel), Douăzeci cazuri de tetanos tratate în Spitalul de boale contagioase din Craiova (Tratatamentul prin doze masive de ser anti-tetanic și pentru prima oară cu ac. fenic intravenos). Craiova, f. a.

Metzulescu (Dr. Aurel), Tratatamentul cărbunelui prin doze masive de ser anticarbonos pe cale intravenoasă. Craiova, f. a.

8. — *La Premiul Adamachi, de 5.000 Lei (divizibil)*

(Prin Secțiunea științifică)

Abason (Ernest), Contributions à l'étude du coefficient de déformation des fonctions non sinusoïdales — applications d'une nouvelle méthode pour la décomposition d'une fonction périodique dans ses harmoniques. Bucarest, 1927.

Asquini (Victor), Directive în construcții și analize de prețuri unitare, ed. II-a revizuită și mărită. București, 1927.

Gheorghiu (Docent Dr. Ion), Contribuțiuni la problema actuală a Cancerului. București, 1928.

Ionescu-Dobrogeanu (Colonel), Formarea Deltei Dunării și configurația ei veche — Studiu morfologico-geografic. Constanța, 1927.

Nitzulescu (Dr. Virgil), Câteva contribuțiuni la studiul aparatului bucal al insectelor înțepătoare. Iași, 1928.

Popescu (Inginer Alex. I.), Observațiuni Astronomice ale luni și a câtorva plante în timpul dela August 1924 până la Martie 1926, împreună cu o legendă dela astre. Craiova, 1926.

Popescu (Inginer Alex. I.), O povestire dela astrele cerului și cauza războiului mondial. Craiova, 1926.

Popescu (Inginer Alex. I.), Une légende des astres du ciel este la cause de la guerre mondiale. Craiova, 1926.

Popescu (Inginer Alex. I.), Notes et correspondance à lettres sur une légende des astres du ciel et la cause de la guerre mondiale. Craiova, 1927.

Popescu (Inginer Alex. I.), Observațiuni astronomice No. 2, cu privire la soare, planete, lună, fenomene de conjuncțiuni, ocultazioni de stele, eclipse, etc., pe timpul dela 1 Aprilie 1926 până la 1 Ianuarie 1928. Craiova, 1928.

Sergescu (Petru), Gândirea matematică. Cluj, 1928.

Tempeanu (Prof. Virgil), Sugestia și aplicațiile ei educative. Fălticeni, f. a.

9. La *Premiul N. Chrisovloni*, de 2.000 lei (divizibil), pentru scrieri asupra comerțului, nu s'a prezentat nici o publicațiune.

La premiile cu subiecte date s'au prezentat trei lucrări și anume:

a) La *Premiul Societății «Lignitul»*, de 15.000 lei, cu subiectul: *Studiul liğinților din România în vederea industrializării lor prin distilațiune*, două manuscrise cu motto:

1. «Viitor de aur țara noastră are
Și prevăd prin secole a ei înălțare» și
2. «Labor improbus omnia vincit».

b) La *Premiul Alexandru Bodescu*, de 2.000 lei, cu subiectul: *O contribuțiune asupra meteorologiei Basarabiei*, un manuscris cu motto «Valul lui Traian», tratând despre «Regimul precipitațiunilor în Basarabia».

c) Premiile cu subiecte date, la cari nu s'a prezentat nici un manuscris, sunt următoarele:

1. *Premiul Statului Eliade Rădulescu*, de 50.000 lei, cu subiectul: *Vieașa și opera lui Mihail Eminescu*.

2. *Premiul Adamachi*, de 5.000 lei (divizibil), cu subiectul: *Inrduriri reci-proce între limbile română și maghiară*.

3. *Premiul Alexandru Ioan Cuza*, de 20.000 lei, cu subiectul: *Istoria românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor*.

4. *Marele premiu Regele Ferdinand*, de 10.000 lei, cu subiectul: *Vieașa și faptele lui Tudor Vladimirescu și starea socială și culturală din timpul său*.

5. *Premiul Funcționarilor C. F. R. din București*, de 6.000 lei, cu subiectul: *Drepturile funcționarilor publici față de Stat*.

6. *Premiul Basarabiei în memoria lui I. C. Brătianu*, de 5.200 lei, cu subiectul: *Istoria apărării drepturilor României asupra Basarabiei și rolul oamenilor de Stat ai României în această luptă*.

7. Premiul Episcopiei Argeșului, de 10.000 lei, cu subiectul: *Monografia mănăstirii și episcopiei din Curtea de Argeș.*

8. Premiul At. Toncoviceanu, de 1.000 lei, cu subiectul: *Istoricul unei moșii din România pe bază de documente.*

9. Premiul Năsturel, de 5.000 lei, cu subiectul: *Contribuțiuni la studiul etnografic al Țiganilor din România.*

10. Premiul Statului Lazăr, de 50.000 lei, cu subiectul: *Studii asupra sero-vaccinării preventive în Dișterii.*

— Se procedează pe Secțiuni și pe Comisiuni speciale la împărțirea lucrărilor publicate sau în manuscris prezentate la concursul premiilor, în vederea facerii rapoartelor speciale.

Dela d-l D. N. Ciotori, Consilier la Legațiunea Română din Londra, s'a primit în dar următoarea carte (incunabul) de o mare raritate: *Sermoes quadragesimales Pomerii fratris Palberti de Themeswar divi ordinis sancti Francisci*, tipărită probabil pe la 1490, fără aratarea locului.

Dela Societatea din Tokyo pentru răspândirea alfabetului latin în Japonia se primește o broșură intitulată *«The Japanese Language and the roman Alphabets»* (Tokyo, 1928), arătând modul de scriere cu litere latine adoptat în locul actualei scrieri figurative japoneze.

D-l Secretar general I. BIANU amintește că Dimitrie Cantemir, în partea sa de viață petrecută până la moarte în Rusia, a scris, în afară de cunoscutele monumentale opere istorice, și lucrări de teosofie, ale căror manuscrise s'au păstrat parte în Petersburg, parte în Moscova. Pentru procurarea acestor manuscrise Academia a organizat și trimis o misiune în Rusia în toamna anului 1877. Răposatul coleg Gr. Tocilescu a adus copii depe mai multe din aceste manuscrise, printre cari se află și unul de Metafizică scris latinește. D-l Nicodim Locusteanu, profesor în București, a tradus această operă sub titlul *«Metafizica»* și a fost publicată acum în urmă cu o prefață de d-l Em. Grigoraș.

Dela d-l Ifor L. Evans, din Cambridge, se primesc mulțumiri atât din partea D-sale cât și a colegului și colaboratorului său d-l Charlesworth la mulțumirile ce li s'au adresat de Academie pentru publicarea în traducere engleză a lucrării de sinteză *«Dacia»* a mult regretatului nostru coleg Vasile Pârvan, căruia numiții profesori îi păstrează o afectuoasă amintire.

D-l ANDREI RĂDULESCU observă că de câțiva ani Academia nu e tratată așa cum ar trebui la protocol, fiind trecută nu numai după Inalta Curte de Casație, cum a fost și cum e drept să fie, ci și după Curtea de Apel sau chiar după alte instituții mai mici în Stat. Fiind în joc prestigiul Academiei, D-sa propune să se intervină la Consiliul de Miniștri pentru repunerea Academiei la locul convenit. Pe de altă parte D-sa e de părere ca la diferitele serbări oficiale să fie chemată Academia în principiu, iar nu numai prin Președintele său.

D-l Dr. GR. ANTIPA se asociază la părerea d-lui Andrei Rădulescu.

— D-l Secretar general I. BIANU arată că se vor controla invitările oficiale și se vor face cuvenitele intervenții pentru menținerea locului protocolar cuvenit Academiei.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

18 IANUARIE 1929

Președinția d-lui EM. RACOVIȚĂ.

D-l Dr. GR. ANTIPA comunică hotărîrea Secțiunii Științifice de astăzi de a se publica în Memoriile acelei Secțiuni lucrarea d-lui Dr. Emil Marian despre *Noi orientări în agricultura țării românești*.

Apoi D-sa atrage atențiunea asupra următoarei note din ziarul *Schwäbische Merkur*, din 10 Ianuarie 1929, care apare în Stuttgart, notă ce interesează Academia atât fiindcă arată buna reputație și răspândirea câștigată de Buletinul Secțiunii Științifice, cât și fiindcă arată marea importanță a descoperirii unei compatriote a noastre, d-ra Mărăcineanu, descoperire publicată în acest Buletin:

«Im Jahre 1925 veröffentlichte das *Bulletin de l'Academie Roumaine* in Bukarest, die amtliche *Zeitschrift der rumänischen Akademie der Wissenschaften*, eine Nachricht, die trotz ihres streng wissenschaftlichen Ursprungs ziemlich ungläubhaft klang. Handelte es sich doch um nicht weniger, als um die Mitteilung, das es der rumänischen Chemikerin Maracineanu gelungen sei, die Radioaktivität von Uran zu beeinflussen und sogar zu verstärken. Weiterhin besagte die Mitteilung, dass sogar Blei, das letzte Zerfallprodukt des Radiums, zur Hervorbringung von radioaktiven Strahlen veranlasst werden, also gewissermassen in Radium zurückverwandelt werden könne. Die Nachricht hatte in wissenschaftlicher Beziehung die allergrösste Tragweite, da dadurch die bisherige Anschauung von der völligen Unbeeinflussbarkeit radioaktiver Stoffe aufs schwerste erschüttert werden musste.

«Nun kommt eine Bestätigung dieser aufsehenerregenden Mitteilung durch die Akademie der Wissenschaften zu Paris. Drei Jahre nach ihrer Entdeckung hat sie nämlich der Professor Deslandes von der Pariser Universität nachgeprüft und, nachdem er sie für richtig befunden hatte, in einem Vortrag der Akademie der Wissenschaften mitgeteilt. Es hat sich herausgestellt, das Blei, Zink und Kupfer durch Sonnenbestrahlung radioaktiv werden und zwar nur diejenige Seite der Metalle, die der Sonnenbestrahlung ausgesetzt ist. Die Metalle senden radioaktive Strahlen aus, die nicht nur auf einer photographischen Platte wirksam werden, sondern z. T. auch eine so gewaltige Durchdringungskraft haben, das sie starke Panzerplatten durchdringen. Die Verstärkung und Beeinflussung des Urans kann fernerhin nur dadurch herbeigeführt werden, dass eine Bleiplatte als Unterlage des Urans benutzt wird.»

* Die Entdeckung des Fräulein Maracineanu bedeutet also zum mindesten die Herbeiführung eines zeitweiligen Atomzerfalls von Blei, Zink und Kupfer auf künstlichem Wege. Da sich das Vorhandensein radioaktiver Strahlen aufs genaueste nachprüfen lässt, so ist mit einem Irrtum, wie bei der angeblichen Verwandlung von Quecksilber in Gold durch Professor Miethe, nicht zu rechnen. Damals wurde zwar auch Gold gefunden, aber es stellte sich heraus, dass diese geringen Rückstände von Gold schon ursprünglich in dem Quecksilber vorhanden gewesen waren, während ein völlig gereinigtes Quecksilber auch bei Einwirkung stärkster Kräfte keinerlei Verwandlung in Gold aufwies. Ganz anders verhält es sich aber mit dem Nachweis radioaktiver Strahlung, die durch ein Elektroskop, durch photographische Platten und noch auf andere Weise festgestellt werden kann und durch Professor Deslandres festgestellt worden ist.

* Die Tragweite dieser wissenschaftlichen Entdeckung lässt sich heute ebensowenig übersehen, wie seinerzeit die der Entdeckung des Radiums *.

D-l N. VASILESCU-KARPEN dă informații cu privire la descoperirea d-rei Mărăcineanu, arată în doelile d-nei Curie asupra valorii acestei descoperiri, care totuși a fost confirmată prin verificare de un alt fizician, folosind aceleași metode.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ amintește că Academia imediat după marele războiu a aderat, cu autorizațiunea Guvernului de atunci, la Consiliul Internațional de Cercetări și la diferitele Uniuni științifice internaționale. Diferitele guverne urmate de atunci până acum au refuzat să suporte sarcinile bănești rezultând din aderarea Academiei. Desele cereri ce primim din partea numitelor Uniuni de a achita cotizațiile, pe de o parte, și lipsa noastră a Românilor dela marele număr de Congrese internaționale cari, sub firma științei, se țin adesea pentru interese politice și economice nemărturisite, au făcut pe colegul nostru d-l L. Mrazec să expună, sub trecutul guvern, într'un raport drastic această rea situație. D-sa a înaintat raportul d-lui Vintilă Brătianu, pe atunci Prim Ministru, care a hotărât înființarea pe lângă Ministerul de Externe a unui oficiu central cu întreitul scop: 1) să se țină în curent cu diferitele Congrese internaționale; 2) să cunoască și să studieze interesele fie economice, fie politice sau de orice alt fel decât cele științifice, legate de aceste congrese, și 3) să dea delegaților români la diferitele congrese informațiile trebuitoare asupra punctelor atingătoare de interesele specifice românești.

Astăzi d-l Președinte Em. Racoviță a făcut un nou demers personal la Ministerul Afacerilor Străine și a stăruit ca în noua organizare ce se va da aceluși Minister să fie prevăzut și oficiul central cerut prin raportul d-lui coleg Mrazec, punându-l în directă legătură de funcționare cu Academia. Înființarea acestui oficiu în condițiunile cerute de noi va atrage după sine și rezolvarea problemei achitărei cotizațiilor noastre.

D-l S. MEHEDINȚI stăruiește asupra necesității imediate de a se plăti datoriile Academiei către diferitele Uniuni științifice internaționale, sumele trebuind să se dea de Ministerul Afacerilor Străine.

D-l Dr. G. MARINESCU crede că în prezent plata acelor datorii ar întâmpina greutăți din cauza nestabilității valorii banului nostru. De altă parte D-sa își arată dorința ca pe viitor desemnarea delegaților la Congrese să nu se mai facă de Guverne, cari adesea sunt rău inspirate în alegerea delegaților, ci de Academie sau de Instituțiile științifice respective din țară.

D-l Dr. GR. ANTIPA comunică hotărîrea Secțiunii Științifice de astăzi de a se publica în Memoriile acelei Secțiuni lucrarea d-lui Const. I. Karadja, *O insectă din Moldova descrisă de marele Linné*, după ce autorul va depune și o fotografie a figurii.

ȘEDINȚA ORDINARA

25 IANUARIE 1929

Președinția d-lui I. C. NEGRUZZI, Vicepreședinte.

Dela Ministerul Cultelor și Artelor se primește înștiințare că mandatul colegului nostru d-l M. Sadoveanu în Comitetul de lectură al Teatrului Național din Iași a expirat încă din Aprilie 1925 și roagă Academia să delege un domn membru din Secțiunea Literară sau Istorică în locul vacant pentru o perioadă de trei ani, conform legii Teatrelor.

— Se reînnoiește mandatul d-lui M. Sadoveanu.

D-l I. SIMIONESCU atrage atențiunea asupra discuțiilor aprige încinse în jurul calendarului nou și a fixării datei Paștilor. În special întorsătura luată în chestia din urmă prin gravitatea ei poate atinge interesele întregului Stat românesc. De o parte stă autoritatea ce trebuie să rămâie neștirbită a Sf-tului Sinod, de alta puterea tradiției, în legătură mai ales cu Răsăritul, a norodului din Basarabia și Nordul Moldovei.

Sf. Sinod înțelegând să puie în legătură calendarul gregorian, adoptat de toate bisericile răsăritene, cu calcularea reală a Păscăliei, a fixat ziua Paștilor pentru acest an la 31 Martie. Poporul credincios din ținuturile pomenite, nedându-și seama de motivarea științifică a acestei hotărîri, sprijină tradiția, după care ziua Paștilor ar urmă să fie fixată la 5 Maiu. Deoarece această luptă ar putea aveă urmări grave pentru unitatea Bisericeii și a Statului, D-sa e de părere că Academia are datoria să intervie în discuție, arătând cu toată obiectivitatea de corp științific de care parte este adevărul, dat fiind că fixarea Păscăliei este de ordin științific, deci intră în domeniul și atribuțiile Academiei. În cazul când hotărîrea Sf-lui Sinod se bizuie pe calcularea reală a datei pentru Paști, autoritatea Academiei poate veni în ajutorul întăririi autorității supreme bisericești.

D-l G. ȚIȚEICA socotește că natura problemei este mai mult tradițional-religioasă decât științifică. Știința poate stabili lungimea anului, dar nu și locul sărbătorilor în cursul anului. Dacă fixarea Păscăliei e de ordin științific, să se pună problema în termeni științifici spre a și-o însuși Academia și a o rezolva.

D-l M. SADOVEANU zice că regula hotărâtă de Sinodul dela Niceea pentru căderea Paștilor e întemeiată științific. În Sinodul dela Niceea s'a stabilit ca Paștele să cadă în prima Duminică după lună plină și după echinocțiul de primăvară, fără însă să cadă în aceeași săptămână cu Paștele ebraic. Așa dar fenomenul astronomic este hotărâtor. Cheia dată de astrologii Sinodului dela Niceea pentru datarea Păscăliei nu se mai verifică cu felul nostru de a măsură timpul și de acl lupta la care asistăm între tradiție și punctul de vedere științific, care ar putea atrage după sine desbinări în poporul nostru.

D-l G. BOGDAN-DUICĂ se alătură la părerea d-lor I. Simionescu și M. Sadoveanu.

D-l Dr. GR. ANTIPA recunoaște că chestiunea în discuție e gravă, pentru că poate provoca desbinări în popor. Ca Instituție însă Academia nu poate da un vot în această privință. Neputând totuși să treacă sub tăcere această mare problemă, D-sa e de părere ca un membru să fie desemnat a face o comunicare spre lămurirea științifică a opiniei publice.

D-l Secretar General I. BIANU stăruiește asupra însemnătății și gravității chestiunii ridicate, care umple de grije față de unitatea neamului de abia încheată. Să nu uităm însă că Academia are un câmp de acțiune strict determinat prin Art. 2 din legea ei de înființare dela 1879 și anume: «Academia Română are de scop cultura limbii și a istoriei naționale, a literelor, a științelor și frumoaselor arte». A luă poziție într-o chestiune din afară de cadrul ce i s'a precizat ar fi nelegal și Academia nu poate face aceasta. Deaceea crede că nu suntem în drept să amestecăm această Instituție în problemele și debaterile de competență specială a înaltei autorități bisericești, care este Sf. Sinod.

Preotul N. M. POPESCU arată că în 1924 s'a ținut o conferință panortodoxă la Constantinopol, la care au participat toate popoarele ortodoxe în afară de Rusia. Cercetând calendarul Julian, Conferința l-a găsit greșit și s'a cerut schimbarea lui, înaintându-l cu 13 zile. Schimbarea a fost aprobată și de Patriarhiile din Alexandria și Antiohia și va fi aprobată și de Patriarhia din Ierusalim. Ea a fost trecută în fapt de Români și de Greci, nu însă și de Sârbi și Bulgari. Tot atunci urmă să se schimbe și data Păscăliei; dar din lipsă de specialiști a fost menținută temporar la vechea dată.

Acum Biserica Română, în deosebire de celelalte biserici ortodoxe, a fixat Păscălia după noul calendar, atât pentru a urmă strict punctul de vedere științific, cât și pentru a înlătură incurcături, pe cari le-ar fi scos la iveală fixarea Păscăliei după vechile hotărâri tradiționale.

Totuși țara noastră, fiind în prezent cea mai mare putere ortodoxă, ar fi putut câștiga în influență asupra celorlalte popoare ortodoxe dacă și-ar fi putut serbă Paștele în aceeași zi cu ele. Trebuie să mărturisim că această îndepărtare de celelalte popoare ortodoxe supără. În concluzie Sfinția Sa e

de părere ca Academia să ia inițiativa stabilirii Pascăliei pe baze științifice.

D-l I. SIMIONESCU, luând cuvântul din nou, arată că Legea și Statutele Academiei nu se opun la o intervenție științifică din partea Academiei, Pascălia fiind o problemă de știință. Academia nu poate sta la o parte când neamul nostru se rupe în două și când această problemă poate aduce schisma în Basarabia.

D-l ANDREI RĂDULESCU spune că trebuie a se distinge două aspecte ale problemei: 1) dacă Legea și Statutele Academiei se opun ca să iese o hotărâre în această privință și 2) dacă nu se opun, care ar fi modul de manifestare al Academiei. În ceea ce privește cel dintâu aspect, D-sa observă că nici litera Legii nici a Statutelor nu se opun ca Academia să discute o asemenea problemă, pentru că ea implică o cercetare științifică, istorică, teologică, ceea ce intră în cadrul activității academice. De sigur însă că Academia nu poate lua o hotărâre astăzi, ci ar trebui urmată o anumită procedură.

În ceea ce privește modul cum să se ocupe Academia de problemă, crede că este acela al comunicărilor. Dealtfel după D-sa cercetările științifice cu privire la chestiunile de la ordinea zilei ar fi foarte utile și ar înlătura impresia că Academia nu e deloc preocupată de aceste probleme. De aceea este de părere ca unul sau doi colegi să facă în ședință publică comunicări privitoare la fixarea datei Paștelor.

D-l AL. LAPEDATU se unește la părerea de a se ține comunicări, ale căror concluzii însă să fie ținute a corespunde cu hotărârea Sf-lui Sinod.

D-l I. SIMIONESCU se unește la această părere.

D-l Dr. GR. ANTIPA, încheind, propune să fie desemnați a face comunicările în chestiune d-nii colegi G. Țițeica și I. Ionescu într'o ședință, iar Preotul N. M. Popescu într'altă ședință, întrucât concluziile vor fi corespunzătoare hotărârii Sf-lui Sinod.

— Propunerea se aprobă în unanimitate.

D-l Dr. GR. ANTIPA comunică procesul verbal al Secțiunii Științifice, care propune publicarea în Memoriile acelei secțiuni a lucrării d-lui Th. Vascăuțeanu intitulată: *Asupra prezenței Ordovicianului în bazinul Moldopodolic.*

D-l ANDREI RĂDULESCU menționează încetarea din viață a marelui juriconsult francez Léon Duguit, spunând că merită să fie pomenit și în Analele Academiei Române, cu atât mai mult că a avut legături cu țara și cu Dreptul nostru.

El a profesat la Facultatea de Drept din Bordeaux, unde în ultimii 9 ani ai vieții a fost Decan și a rămas statornic acolo, deși ar fi putut veni și face onoare Facultății din Paris.

Duguit a publicat lucrările de seamă de abia după vârsta de 40 de ani, când două dintre ele: una asupra Statului, dreptului obiectiv și legea pozitivă și alta tot asupra Statului și reprezentanților lui l-au consacrat ca însemnat jurist. Între altele a mai publicat cercetări privitoare la transformările

Dreptului, modele de expuneri sintetice. Opera lui capitală este: *Traité de Droit Constitutionnel* în 5 volume și 2 ediții; acum începuse o a III-a, din care apăruse un volum pus la curent cu ultimile teorii asupra materiei. Oricâte critici i se vor mai aduce, ea este și va rămâne un monument juridic mondial în știința Dreptului public.

Activitatea lui Duguít s'a manifestat și prin numeroase conferințe ținute în alte țări: în Argentina, Statele-Unite, Egipt, Olanda și la noi, unde a ținut în 1925 la București 7 conferințe.

Deși a cercetat unele din cele mai delicate probleme ale Dreptului străns legate cu Filozofia, nu s'a pierdut în abstracțiuni ci, pozitivist convins, s'a coborât în lumea realităților; aci, călăuzit de observațiunea strict științifică, a examinat multe din problemele capitale ale științei juridice, atacând cu vigoare mare parte din ideile admise în genere. A combătut astfel ideia Dreptului natural, care se știe ce influență mare a avut; a contestat Dreptul subiectiv, recunoscând numai Dreptul obiectiv sub forma regulii de Drept, a stăruit asupra concepției sociale a Dreptului și asupra solidarității, punând în evidență ideia ca aceea azi cunoscută că proprietatea este o funcțiune socială.

A criticat concepția obișnuită a suveranității și a Statului, înfățișând o nouă concepție după care Statul nu mai este o suveranitate care comandă, ci o cooperatie de servicii publice.

Ceeace îl distinge în mod special — și îl ridică față de școala germană — este ideia că suveranitatea nu este nețărâmurită — cum se crede de obicei — ci este și trebuie să fie limitată prin regulile de Drept. Legile nu pot fi făcute cu nesocotirea principiilor fundamentale ale Dreptului și puterea Parlamentelor nu este fără limită. Deaceia Duguít eră susținătorul și propagatorul ideii că justiția trebuie să aibă dreptul de a controla constituționalitatea legilor. Acest drept, consacrat la noi mai întâiu de jurisprudență și apoi prin Constituția dela 1923, a fost apreciat de el în mod deosebit și înfățișat în conferințe și lucrări ca un sistem care trebuie urmat și de alții.

Influența lui a fost foarte mare; a fost și destul de criticat, dar nu s'a dat învins și a înălțat mult știința Dreptului public francez; unii l-au prezentat ca demn urmaș al lui Monteequieu. Chiar de vor fi înlăturate multe din ideile lui, el rămâne un inovator, un mare gânditor, care lasă urme adânci și luminoase în știința Dreptului.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

1 FEBRUARIE 1929

Președința d-lui G. BALȘ, Vicepreședinte.

D-l Vicepreședinte G. ȚIȚEICA arată că acum o săptămână colegul nostru d-l G. Marinescu a fost sărbătorit la Facultatea de Medicină de intelctualitatea românească, de față fiind și d-l Prim Ministru Iuliu Maniu împreună cu câteva personalități de frunte din oficialitate, pentru activitatea

D-sale științifică purtată în timpul verii trecute în mai multe mari orașe ale Americii de Sud, în care a dus faima științei românești. D-sa felicită pe d-l coleg Dr. Marinescu, în aplauzele plenului, și exprimă dorința ca colegul nostru să aibă cât mai dese prilejuri să ne reprezinte țara și știința în străinătate.

D-l Dr. G. MARINESCU mulțumește.

D-l Dr. GR. ANTIPA depune pentru colecțiile Bibliotecii o notă de d-l I. Corbu apărută în *Astronomische Nachrichten* No. 5608 (Band. 234, Ian. 1929) intitulată *Die ungleichmässige Rotation der Sonne und die Meeresströmungen sind dieselbe Erscheinung*.

Dela Academia Americană de Arte și Litere din New-York se primește înștiințare că în zilele de 23 și 24 Aprilie viitor își va sărbători a 25-a aniversare a înființării sale și roagă Academia să iea parte printr'un delegat sau, dacă trimiterea unui delegat nu va fi cu putință, să i se adreseze o scrisoare de participare a Academiei noastre la serbare.

— Se trimite la Secțiunea Literară.

D-l N. DONICI, Membru Onorar al Academiei, face următoarea comunicare:

* În ziua de 9 Mai ert. vom avea o eclipsă totală de soare, zona fazei totale urmând să atingă Oceanul Indian, tăind partea de Nord a insulei Sumatra, Istmul Malaca, atingând partea de Sud a Cochinchinei, insulele Filipine și sfârșindu-se în Oceanul Pacific; timpul cel mai îndelungat al acestei faze va depăși 5 minute. Acest fenomen, atât de rar, va face posibilă observarea atmosferei solare (cromosfera și coroana), în condițiuni deosebit de favorabile; am găsit deci interesant să însemn zona fazei totale pe harta Indochinei (din atlasul Schrader) după datele din Nautical Almanach. Drept puncte mai potrivite de observație vom avea orășelele Malaboch și Edi din Sumatra (primul pe litoralul apusean, celălalt pe litoralul strâmtorii Malaca), apoi orășelul siamez Patani pe istmul Malaca și insula franceză, Poulo Condore din Marea Chinei. Iar punctul în care instalația stațiunii provizorii de observație s'ar putea face cel mai comod, ar fi fără îndoială orașul englez, Georgetown de pe insula Poulo Pinang, din strâmtoarea Malaca, deși în acel loc faza totală nu va atinge decât 2, 2/3 minute. Din nenorocire, însă, condițiunile meteorologice necesare pentru observarea eclipsei se prevăd a fi ceva mai puțin favorabile decât cele astronomice, deoarece în luna Mai începe de obicei, în regiunea Arhipelagului Zond, perioada ploilor ¹⁾.

* Menționând datele de mai sus privitoare la eclipsa așteptată, nu mă pot opri de a-mi exprima dorința ca România, urmând exemplul țărilor cele mai culte, să organizeze și ea o expediție pentru observarea acestui interesant fenomen.

1) În insulele Filipine faza totală a eclipsei va avea loc abia pe la orele 4 p. m., durata ei fiind acolo mai mică decât în regiunea Indochinei (aproximativ 3 1/2 minute).

Preotul N. M. POPESCU comunică hotărîrea Secțiunii Istorice: ca lucrarea d-lui coleg corespondent General R. Rosetti, *Rapoarte daneze asupra războiului din 1877-78*, să se publice în Memoriile acelei Secțiuni.

D-l N. VASILESCU-KARPEN amintește că în sesiunea generală din 1927 s'a acordat d-lui Const. Kirîțescu jumătate din Premiul Statului Gh. Asachi pentru scrierea sa, prezentată la acest premiu, «Istoria războiului pentru întregirea României — 1916-1919 — operă completă în trei volume».

D-l Kirîțescu a refuzat premiul prin scrisoare, neconvenindu-i raportul asupra lucrării. Raportul a fost publicat ulterior în Analele Academiei fără să se menționeze refuzul d-lui Kirîțescu. D-l N. Vasilescu-Karpen roagă să i se dea lămuriri.

— Discuția la care iau parte d-nii Dim. Voinov și Andrei Rădulescu, se amână pentru ședința viitoare, d-l Vicepreședinte G. Țițeica încheie recomandând să se aștepte lămuriri dela d-l Secretar General I. Bianu, care a purtat corespondența cu d-l Kirîțescu în această privință.

ȘEDINȚA ORDINARA

8 FEBRUARIE 1929

Președinția d-lui EM. RACoviȚA.

D-l Președinte EM. RACoviȚA, zice că despre sărbătorirea colegului nostru d-l Dr. G. Marinescu nu s'a știut decât la București. E convins că dacă Universitatea și Facultatea de Medicină din Cluj ar fi fost anunțate, s'ar fi asociat cu toată căldura la sărbătorirea colegului nostru.

D-l Secretar general I. BIANU, referindu-se la lămuririle cerute de colegul nostru d-l N. Vasilescu-Karpen cu privire la premiul refuzat în 1927 de d-l Const. Kirîțescu, arată că într'adevăr în sesiunea aceluia an Secțiunea Istorică a votat acordarea unei jumătăți din Premiul Gh. Asachi d-lui Const. Kirîțescu pentru scrierea sa «Istoria pentru întregirea României, operă completă în trei volume». Raportul a fost d-l N. Iorga. În ședința solemnă pentru împărțirea premiilor din acel an, colegul nostru d-l N. Iorga și-a citit raportul, de față fiind și d-l Const. Kirîțescu. Neconvenindu-i raportul, d-l Const. Kirîțescu, după două zile, ne-a declarat verbal că refuză premiul în asemenea condiții. Președintele nostru i-a atras atenția că refuzul trebuie făcut prin scrisoare, însă i-a recomandat să n'o facă, deoarece Academia nu poate primi ca raportorii ei să fie atinși în libertatea lor de apreciere. Totuși d-l Kirîțescu a înaintat scrisoare. S'a examinat atunci de Delegațiune raportul colegului nostru d-l N. Iorga și nu s'a găsit nimic jignitor, nimic care să fi trecut peste dreptul de apreciere. Am arătat d-lui Const. Kirîțescu că n'are dreptate și că în orice caz n'are dreptul să pună în discuție raportul colegului nostru, întrucât, ca autor, s'a supus regulilor Academiei prin înscrierea sa la concursul premiului. D-l Kirîțescu însă n'a revenit asupra refuzului D-sale. A se publica, precum a cerut colegul nostru d-l N. Vasilescu-Karpen, refuzul său în Anale, nu se poate, fiind lăaturalnic cuprinsului Analelor, în

care se tipăresc numai rezumatele ședințelor și actele în strânsă legătură cu ele.

D-l N. IORGA zice că singurul lucru care trebuie să ne preocupe este ce facem cu suma refuzată. Raportul unui coleg nu poate fi luat în discuție de concurrentul respectiv și nici modificat de Secțiunea respectivă. D-sa adaugă că în cazul d-lui Kirilțescu, D-sa i-a recomandat scrierea spre premiare, ținând seamă atât de unele calități ale ei, cât mai ales de curentul public favorabil acestei scrieri. Altfel scrierea, întocmită după acte oficiale, nu e o operă științifică istorică, mai ales că nu pune războiul nostru în mediul istoric din care a ieșit.

D-l N. VASILESCU-KARPEN spune că lămuririle cerute de D-sa priveau nu raportul în chestiune, ci destinația sumei refuzate, deoarece a trecut o sesiune generală fără să i se fi precizat destinația.

D-l Dr. G. MARINESCU depune lucrarea colegului corespondent d-l Șt. Minovici despre «*Colesterolul din punctul de vedere chimic și fiziologic*», pe care dorește s'o comunice Academiei în ședință publică.

— Se trimite la Secțiunea Științifică spre a-și da părerea.

Societatea Oamenilor de Litere ai Franței înștiințează că în luna Iunie viitor se va întruni în Paris un Congres Internațional al Oamenilor de Litere spre a examina rezultatele recentei Conferințe ținute în Roma cu privire la dreptul de autor, studiul unui contract tip de ediție și constituirea unei Federațiuni internaționale a Oamenilor de Litere. Delegațiunile cari vor lua parte vor fi compuse numai din romancierii, povestitorii, autorii de nuvele, poeți și traducători. Ele nu vor cuprinde autori dramatici, aceștia fiind — aproape în toate țările — grupați în societăți distincte de societățile Oamenilor de Litere. Numita Societate invită Academia Română să ia parte la Congres prin Președintele său, însoțit de o delegațiune compusă din circa patru delegați titulari și doi supleanți.

— Se trimite la Secțiunea Literară.

Dela d-l G. Urbain, Membru al Institutului Franței și Secretarul General al Comitetului pentru organizarea sărbătoririi centenarului nașterii ilustrului chimist Paul Schutzenberger, se primește înștiințarea că sărbătorirea se organizează la Paris la sfârșitul anului curent și cheamă Academia să ia parte.

— Se trimite la Secțiunea Științifică.

D-l Dr. GR. ANTIPA comunică hotărîrea Secțiunii Științifice, de a se publica în Memoriile acelei Secțiuni următoarele două lucrări:

1. *Noi contribuțiuni preistorice asupra Basarabiei de Nord* de d-l N. N. Moroșan;

2. *Viața și Opera lui Carol Davila, 1828—1884* de d-l G. Z. Petrescu.

D-l Secretar General I. BIANU spune că toți am urmărit, cu părere de rău, prin ziare, lupta între două Ministere cu privire la unele piese reprezentate în ultimul timp pe scena Teatrului Național. Teatrul Național a fost acuzat că, fiind Instituție literară de Stat, reprezintă piese imorale. Chiar

eri d-l Ministru al Instrucțiunii a vorbit în acest sens în Adunarea Deputaților. Academia are un delegat al ei în Comitetul de lectură al Teatrului; mai are o lojă permanentă pentru două zile pe săptămână spre a urmări producția dramatică reprezentată pe scena Teatrului Național. D-sa crede că este trebuință ca delegatul Academiei, colegul G. Murnu, să aducă un raport explicativ despre cum se petrec lucrurile, pentru ca Academia, fiind solidară prin delegatul ei, să poată lua poziție și să renunțe a-și mai trimite delegat în Comitetul Teatrului, dacă se prezintă cazul, așa cum pare a se arăta prin cele întâmplare de curând.

D-nii General Gr. Crăiniceanu, Dr. Gr. Antipa și G. Țițeica se unesc la propunerea d-lui Secretar general I. Bianu.

D-l G. MURNU zice că însărcinarea Comitetului de Lectură este de a cercetă și aprobă piesele din punct de vedere strict literar. Rolul său este deci pur consultativ. Alegerea pieselor pentru reprezentare se face de Directorul Teatrului sau de Ministerul Artelor, care poate da Direcțiunii Teatrului un program al pieselor de jucat. În cazul actual, Direcțiunea Teatrului a găsit un program de piese aprobate de mai înainte. Direcția ar fi putut totuși să ceară autorului piesei acuzate să-i aducă modificări. Delegatul Academiei, având rolul să constate numai calitatea literară a pieselor, nu se poate deci amesteca în atribuțiile Directorului Teatrului.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ observă că d-nii Miniștri ai Instrucției și Artelor sunt de acord. Poziția luată de d-l Ministru al Instrucției n'are legătură cu ce se joacă pentru adulți; D-sa a întrerupt numai dreptul școlărimii de a merge la teatru. Pe noi ne interesează răspunderea Academiei în eventualele scandaluri la teatrele naționale la cari avem delegați. Spre a ne documenta în poziția ce vom lua, d-l Secretar general I. Bianu a cerut un raport dela colegul nostru d-l Murnu, care are competență teoretică și practică în această chestiune, spre a ne arăta părerea D-sale asupra rolului delegatului Academiei în Comitetele de lectură ale teatrelor.

— În urma discuției, la care mai iau parte d-nii Andrei Rădulescu și N. Vasilescu-Karpen, se pune la vot propunerea d-lui Secretar general I. Bianu și se aprobă.

D-l N. DONICI, Membru Onorar, arată că în acest an se împlinesc 20 de ani dela înființarea Observatorului astronomic dela Duboșarii-Vechi, înființat și condus de D-sa, și a întocmit cu acest prilej un scurt istoric al activității acestui Institut, pe care îl depune Academiei spre publicare.

— Se trimite la Secțiunea Științifică.

D-l I. NISTOR prezintă volumul «Zece ani dela unirea Bucovinei» publicat la Cernăuți.

D-l S. DRAGOMIR prezintă scrierea sa «Nicolae Bălcescu în Ardeal», extras din Anuarul de Istorie Națională, volumul V.

D-l Secretar general I. BIANU atrage atențiunea asupra următoarelor publicațiuni primite în zilele din urmă și cari, fiecare în felul ei, prezintă o deosebită însemnătate:

1. Atti del primo congresso internazionale etrusco. Firenze-Bologna, 27 Aprilie—5 Maggio 1928—VI.

2. *Bibliotheca Corvina*, un frumos volum de lux scris de mai mulți învățați unguri, cari descriu cărțile și manuscrisurile rămase din biblioteca celebrului rege Mathei Corvin și cari au fost împrăștiate în urma catastrofei dela Mohaci din 1526 și ocupării capitalei de Turci. Publicațiunea este împodobită cu reproduceri în culori de pe mai multe pagini ilustrate cu miniaturi de artiștii renașterii italiene pentru marele rege al Ungariei, român de neam.

3. *Istoria Tipografiei Universității din Buda pentru anii 1577—1927*. Este cunoscută marea însemnătate și influența culturală a acestei tipografii întemeiate în capitala Ungariei de iezuiți, tipografie care mai târziu, în a doua jumătate a secolului XVIII-lea și întâia a secolului XIX-lea a adus mari servicii și culturii naționale românești.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

15 FEBRUARIE 1929

Președinția d-lui G. ȚIȚEICA, Vicepreședinte.

Dela d-l Marcu Beza, membru corespondent, se primește volumul său intitulat *«Rays of Memory»*, publicat la Londra și cuprinzând 14 povestiri originale inedite.

— Se exprimă mulțumiri.

D-l G. MURNU prezintă un exemplar din noua ediție a poeziilor lui Mihail Eminescu. Este o ediție de lux făcută de editura «Națională» S. Ciornei, cu o prefață și sub îngrijirea d-lui Murnu, înfrumusețată cu 12 aquarele-facsimile și numeroase desene de A. Murnu, cunoscutul artist și miniaturist.

— Se vor exprima mulțumiri d-lui S. Ciornei.

Dela Legațiunea Republicei Cecho-Slovace din București s'au primit ca dar dela Ministerul de Externe Cecho-Slovac patru publicațiuni făcute cu ocazia aniversării de zece ani dela înființarea Republicei Cecho-Slovace.

— Se vor exprima mulțumiri.

Dela Universitatea din Toulouse s'a primit chemarea la serbările ce se vor face în zilele de 8, 9 și 10 Iunie viitor pentru al șaptelea centenar al acelei Universități. Se exprimă dorința ca delegații francezi sau străini să îmbrace pentru ședința solemnă costumul universitar sau academic; doresc asemenea ca fiecare delegație să ducă o adresă drept răspuns la invitație, acest răspuns având să fie tipărit în Cartea de aur a centenarului Universității.

Dela Comitetul instituit la Paris de foștii elevi, de admiratorii și de amicii ilustrului chimist Paul Schutzenberger pentru celebrarea unui secol dela nașterea lui, s'a primit invitarea ca și Academia Română să participe prin reprezentanți la serbarea centenarului ilustrului învățat.

— Se decide, după propunerea Secțiunii Științifice, a se delega d-l Prof. P. Bogdan să reprezinte Academia la acăa serbare.

Dela Secțiunea Științifică se primește deciziunea de a se publica în Memoriile ei scrierea d-lui Nic. Donici, membru onor al Academiei, «*Observatorul de Astronomie Fizică situat în parcul Duboșarii-Vechi (Basarabia) 1908—1928*».

D-l Secretar general I. BIANU amintește că în ședința dela 23 Decembrie 1927 d-l coleg N. Iorga a comunicat descoperirea în Biblioteca Muzeului Britanic a singurului exemplar cunoscut din harta geografică a Țării-Românești întocmită de Stolnicul Constantin Cantacuzino și tipărită la Padova în anul 1700. S'a procurat prin îngrijirea colegului nostru Marcu Beza reproducerea fotografică în mărimea originalului. Se vede din această reproducere că harta foarte bogată în nume de localități este înfrumusețată cu portretul Domnitorului Constantin Brâncoveanu și cu stema Țării-Românești încoronată.

D-l Secretar general I. BIANU înfățișează cererea Asociației foștilor membri ai Școlii Române din Roma, cari au întreprins strângerea de fonduri pentru a se face în localul acelei școli un bust în bronz al regretatului ei director, colegul nostru Vasile Pârvan. Delegațiunea, urmând precedentele stabilite cu ocazia facerii busturilor răposaților B. P. Hașdeu și D. Onciul, a subscris contribuirea Academiei cu suma de 5000 lei.

D-l G. MURNU cetește expunerea care i s'a cerut în ședința precedentă cu privire la discuția făcută prin presă și în Cameră asupra reprezentațiilor dela Teatrul Național, în al cărui Comitet de lectură D-sa reprezintă Academia.

«*Domnilor Colegi,*

«*Conformându-mă hotărârii luate de D-voastră în ședința precedentă, am onoarea a vă aduce la cunoștință, spre lămurire, următoarele cu privire la cele petrecute în luna trecută la Teatrul Național precum și la comentariile corelative la acțiunea Comitetului de Lectură, din care fac parte și eu la acest așezământ ca delegat al D-voastre.*

«*Subt raportul moral, activitatea dramatică de pe prima scenă din țară n'a fost acum în urmă nici mai rea, nici mai bună decât în trecut. Și dacă a avut loc incidentul sau accidentul pe care-l cunoașteți, aceasta, și mai ales amploarea alarmantă ce a luat-o, se datorește substratului de profunde animozități și disensiuni, mai mult de caracter personal decât artistic, ce frământă, aproape iremediabil, vieța scriitorilor români.*

«*Piesa care a dat ocazie conflictului, «Amantul anonim» al d-lui I. Miulescu, dacă n'ar fi fost creația unui poet cu vază, ci a unui autor obscur, s'ar fi strecurat nevăgată în seamă, cu atât mai ușor că ea n'a produs efectul dramatic dorit și întâmpinase, dela început, o primire puțin favorabilă din partea publicului. Acesta nu s'a interesat de ea decât în urma sublinierii*

oficiale a elementului senzațional ce se cuprindeă într'însa. Cea dintâi alarmă în privirea ei au dat-o glasuri izolate și, numai datorită violenței lor, s'a făcut intervenția oficialității, care dealtfel a fost de caracter școlar și n'a confundat — ba a ținut s'o accentueze aceasta cu dinadinsul — opera de artă cu cea școlastic-educativă.

* Această intervenție, prin urmare, este accidentală și nu consecința inexorabilă a unei îndelungate și statornice solitudinii și supravegheri cuvenite bunului mers al acestei instituții subvenționate și controlate de Stat. Pe lângă aceasta este de observat că, dacă măsura chibzuită luată de Minister, fiind inspirată din cele mai bune intenții, e dela sine justificată (deși globală și deci în parte injustă, deoarece nu țineă seamă de faptul că Teatrul Național rezervă pentru tinerimea școlară așa zisele *matinee*, în cari se dau piese clasice ca bunăoară «Romeo și Julieta», «Viforul» și «Scrisoarea pierdută», publicitatea răsunătoare ce i s'a dat nu a fost numai inutilă, ci și lipsită de înțeles, întrucât acest teatru e o instituție de Stat și deci direct dependentă de voința și organele lui, așa încât înfrânarea răului, dacă eră unul, se putea face pe cale administrativă, fără alarmarea opiniei publice și deci fără jignirea sentimentului nostru de demnitate națională.

* Trebuie însă provocat un scandal public pentru a lovi în *cel vizat* sau, mai bine zis, în *cei vizafi*, și pentru ca cei ce trag sforile pe ascuns să aibă satisfacția dorită, constatând proporțiile vâlvei făcute prin revolta și interesarea unor cercuri mai largi și mai cu seamă a celor delicați și zeloși de păstrarea bunurilor sacre și intangibile, pe care aceștia le-au crezut un moment periclitate.

* Convingerea mea este că, în toată această chestie tulbure, alarma a fost exagerată. Și dacă e scuzabilă la cei necunosători și de bună credință, nu e însă și pentru cei ce cunosc lucrurile mai de aproape și îndeosebi mecanismul teatrelor noastre publice și mai presus de toate al Teatrului Național din București.

* Unii au învinuit exclusiv Comitetul de lectură și au târbărit asupra lui făcându-l responsabil pentru toate relele ce bântuie instituția aceasta. Câteva constatări și reflexii ne vor arăta ce temei trebuie să punem pe această învinuire.

* Comitetul de lectură nu are decât un rol consultativ. Cetește lucrările dramatice prezintate și-și dă avizul cu privire la valoarea lor literară. Lucrarea care obține majoritatea voturilor e menită să facă parte din repertoriul teatrului. Ea însă nu este *impusă* direcției pentru a fi jucată pe scenă. Reprezentarea, detaliile și modalitățile ei, intră în competența exclusivă a directorului sau pot fi controlate și puse la punct de director și de auxiliarii tehnici ai lui. Pe de altă parte, direcția are la dispoziție un repertoriu vast de opere aprobate în decursul vremii (se zice peste 40) și-și poate alege dintr'însul piesa ce o crede mai corespunzătoare cu menirea culturală și educativă a instituției ce o conduce. Aceasta nu înseamnă însă că acest Comitet *literar* se desinteresează în mod absolut de conținutul *moral* al pieselor destinate pentru a vedea lumina rampei.

Sunt o mulțime de cazuri cari se pot cită pentru sprijinirea acestei afirmări. Cine vrea să se edifice mai pe larg, poate consultă arhiva cu referatele membrilor precum și registrul în cari sunt trecute procesele-verbale încheiate în ședințele săptămânale ale Comitetului. Ca să vedeți în ce situație delicată personală se găsește uneori reprezentantul D-voastră în activitatea sa de selecționare a pieselor subț acest raport, dați-mi voie să vă citez numai un caz. Un cunoscut autor dramatic, profesor universitar și fost director al Teatrului Național, prieten vechiu al meu, a prezintat acum în urmă o dramă care, găsită fiind acceptabilă pe baza unor referate, a și fost citită de autor într'o ședință a Comitetului. Drama însă fiind construită pe temelul unui fapt *imoral* (eră vorba de-o mamă care joacă rolul de procenetă față de fiica sa proprie) a fost respinsă.

«Rezultatul este ruperea relațiilor de prietenie dintre autor și subsemnatul și, pe cât aud, darea în judecată a Comitetului pentru nedreptatea făcută autorului.

«În ce privește cazul special, acela care ne interesează în primul rând aici, «Amantul Anonim» al d-lui I. Minulescu, lucrurile stau astfel. Mai întâiu montarea acestei opere nu se datorește actualului, ci fostului director al Teatrului Național. Pot să afirm că (și aceasta e părerea multora, la care s'a raliat și colegul nostru I. Brătescu-Voinești — cum se poate vedea în interviu ce a dat la «Rampa» acum 13 zile, dacă nu mă înșel), anume că nu ea în sine este imorală, ci felul cum sunt înfățișate anumite scene. Sunt sigur că dacă direcția respectivă ar fi socotit-o oportun și în interesul spectacolului, ar fi putut lua măsurile preventive, chiar în înțelegere prealabilă cu autorul, ca să evite orice element care putea jigni susceptibilitatea morală a publicului.

«Așă s'ar putea proceda față de orice piesă valoroasă sub raportul literar, dar moralmente incompatibilă cu interesele generale din anumite puncte de vedere. Credința mea este că în asemenea împrejurări totul depinde de *intenția* autorului și de textul celor ce înscenează lucrarea și că prin urmare directorul general și directorii de scenă, mai ales sub controlul publicului, au cuvântul hotărîtor. Știu cazul când la teatrul imperial Hofburg din Viena s'a dat o piesă scabroasă în conținut — acțiunea toată se învârtă împrejurul unei deflorări —; eră însă lucrarea celui mai mare dramaturg al Germaniei moderne, Gerhard Hauptmann; și acesta, prin felul cum tratase subiectul, a știut să câștige în favorul său publicul mare. Așă încât, atunci când piesa a fost scoasă de pe afiș în urma stăruințelor unei arhiducese scandalizate, opinia publică a reacționat puternic cerând reluarea reprezentațiilor.

«Se înțelege că împrejurările *nu* sunt identice la noi, dar nici tema tratată de d-l Minulescu nu este de natură direct repulsivă ca aceea a dramaturgului german.

« Pentru vina reprezentării unei opere ca aceea a lui Hauptmann nu s'a gândit nimeni să ceară un țap ispășitor. Pentru jocul piesei românești, la care senzaționalul pentru publicul mare în vremile de astăzi de universală criză morală se reduce aproape la mai nimic (s'ar putea zice că

e o floare la ureche față de valurile obscenităților ce spumegă în viața publică), s'a cerut decapitarea Comitetului de lectură, ceace va urmă de bună seamă în curând prin noua lege ce o prepară Ministerul Artelor. Ca să vă dați seama cât de puțin vinovat este acest organ consultativ și cu el și delegatul D-voastră, relevz faptul petrecut în ședință, în care a fost pusă în discuție primirea operei d-lui Minulescu. Membrii Comitetului, ca omagiu pentru autorul consacrat, acum un an, printr'un premiu național, acordat de Stat prin glasul unor corifei de-ai literaturii noastre, s'a crezut dator a-l scuti de umilița de a-și ceti compoziția în obișnuita ședință reglementară, în care se dă verdictul definitiv; și astfel renunțând la dreptul său de a-și controla mai detaliat efectul primelor impresii a exprimat încredere deplină în talentul D-sale primindu-i lucrarea ca vrednică să facă parte din repertoriu. Subsemnatul n'am putut să nu mă asociez la această propunere.

*Atitudinea mea a fost inspirată nu numai de un firesc sentiment de deferență și apreciere a unui scriitor, ci și de linia de conduită ce mi-o impună obligația morală ce rezultă din faptul că la consacrarea oficială prin premiul național a activității literare a d-lui Minulescu contribuiseră 5 membri ai Academiei Române în frunte cu ministrul Artelor de atunci, d-l Al. Lăpedatu. Primirea «Amantului Anonim» a fost unanimă. Alături de mine a fost și colegul meu d-l Ch. Drouhet, reprezentantul Facultății noastre de Litere în Comitetul de lectură. Dealtfel procedarea aceasta, la care s'a recurs față de d-l Minulescu, nu e un caz unic în activitatea Comitetului de lectură. Ea are un precedent în atitudinea-i identică față de opera ilustrului nostru coleg, d-l N. Iorga.

Dacă participarea mea la votul de încredere ce s'a dat acestor doi scriitori distinși cu premiul național o credeți reprobabilă, sunt gata să primesc toate consecințele, convins fiindcă mi-am făcut în totul datoria așa cum mi-a dictat-o cunoștința și conștiința precum, cred eu, și calitatea mea de delegat al D-voastră.

D-l N. IORGA răspunde:

La Cameră am cerut suprimarea Comitetului de lectură, așa cum este organizat astăzi, fiindcă:

1. Acest Comitet nu poate funcționa, nefiind comunicate piesele mai înainte de ședințe membrilor din Comitet;

2. Fiindcă membrii din Comitet adesea nu pot rezista stăruințelor, și

3. Cei trei reprezentanți ai autorilor dramatici formează un trust, care își impune piesele lui (sprijinit de trustul criticilor). Afară de aceia, directorul impune piesa pe care o vrea, fiind stăpân în teatru.

În ce privește felul cum Ministerul Instrucției a sesizat opinia, putea să fie mai discret.

În privința d-lui Minulescu, care și-a bătut joc de sentimentele noastre naționale în romanul său «Roș, galben și albastru» și care în memoriile publicate de curând nu dă decât un șir de lucruri menite să strice tineretul, D-l Iorga crede că este unul dintre cei mai perversi și mai pervertitori

scriitori. Premiarea d-lui Minulescu a fost atât de jignitoare, încât d-l Iorga ar fi respins premiul național ce i s'a acordat în același timp, dacă împrejurări materiale nu l-ar fi constrâns să primească. Pentru o asemenea operă literară D-sa are cel mai profund dispreț.

D-l Sextil PUȘCARIU zice:

Întâiul Congres internațional de lingvistică, ținut în Maiu 1928 la Haga, a luat hotărârea ca să adreseze Guvernelor tuturor țărilor rugarea, să întocmească cât mai neîntârziat *Atlasele lingvistice* ale țărilor respective, realizându-se astfel Atlasul lingvistic mondial. Guvernul român, sezisat și el de această cerere, s'a adresat celor patru Universități, cerându-le avizul.

Universitatea din Cluj a și răspuns că Muzeul Limbii Române, care dela întemeierea lui se ocupă cu pregătirea unui Atlas lingvistic al României, e gata să înceapă — dacă: se vor pune la dispoziție mijloacele materiale — anchetele pe teren. Într'adevăr, Muzeul Limbei Române din Cluj are aproape una mie de membrii corespondenți, repartizați pe întreaga țară, care au răspuns la anchetele prin chestionare trimise până acuma; a trimis în străinătate pe un asistent al său, d-l Sever Pop, care s'a specializat în Geografia lingvistică (având norocul să apuce încă în vreață pe întemeietorul acestei discipline, J. Gillieron, al cărui elev la Paris a fost doi ani) și care a luat parte la anchetele pe teren în Franța, Spania, Italia și Elveția; a alcătuit un chestionar care a fost discutat și completat în ședințele Muzeului în curs de aproape un an; și, în sfârșit, întreține cele mai vii legături cu întreprinderile similare din străinătate, profitând de experiența celorlalți conducători și anchetatori ai Atlaselor lingvistice.

Planul Muzeului Limbii Române este pe scurt următorul:

Se vor fixa — la distanțe, pe cât posibil, egale — 400 de puncte, cuprinzând și câteva localități locuite de străini (Șvabi, Sași, Unguri, Secui, Ciangăi, Bulgari, Sârbi, Găgăuți, Ruși, Ruteni, Turci) și în fiecare din aceste 400 de localități se va întrebă un chestionar de vreo 2000 de cuvinte, cuprinzând în mare parte aceleași chestiuni ca și chestionarele celorlalte țări romanice, dar și chestiuni cari să țină seama de împrejurările specifice ale țării noastre (și cari chestiuni vor fi cuprinse probabil și în chestionarele țărilor vecine).

Afară de acest chestionar general se vor alcătui câteva chestionare speciale, privitoare la ocupațiuni cari se găsesc numai în anumite regiuni ale țării (păstorit, pescărie, viticultură, plutărit, olărie etc.), și cari nu vor fi chestionate decât acolo unde e cunoscută terminologia specială. În sfârșit se va mai alcătui un chestionar mare, cu vreo 2000 de chestiuni în plus, care nu va fi întrebă decât în cel mult 30 de puncte și adică acolo unde anchetorul va găsi împrejurări deosebit de favorabile pentru aceasta, precum: un graiu local interesant și mai ales un subiect potrivit de a fi chestionat.

Socotindu-se cam 2 puncte pe săptămână pentru chestionarul obișnuit, putem nădăjdui ca să terminăm 80 de puncte pe an, deci să absolvim întregul teritoriu daco-român în curs de 5 ani.

În consonanță cu principiile lui Gilliéron, adoptate și de Bartoli-Pellis pentru Italia și susținute de cei mai mulți filologi români și de d-l A. Meillet la Congresul filologilor români din Cluj, anchetele trebuie făcute de un singur anchetor, pentru că numai astfel se poate asigura unitatea materialului și comparabilitatea lui.

Pentru terminarea acestei anchete este necesară — afară de o sumă inițială de 500.000 lei pentru procurarea unui automobil, gramfon, aparat de fotografiat, tipărituri și călătorii de studii — o subvenție anuală de 500.000 lei, socotindu-se 1000 lei pe zi pentru anchetor și cam 500 lei pe zi pentru cheltueli materiale.

Dacă — în înțelegere cu Statele vecine, în cari locuiesc Români — se vor întreprinde anchete și la Românii transdanubieni, transnistrieni și istrieni, aceste anchete pot fi făcute, simultan sau mai târziu, de alți anchetori și adică de Români originari din acele regiuni și cunoscători ai referințelor locale.

Pentru prelucrarea și cartografierea materialului și imprimarea Atlasului lingvistic va fi nevoie de alți 5-6 ani și de alte cheltueli. Acestea pot fi însă amânate și pe mai târziu. Lucrul principal și de o deosebită urgență este deocamdată strângerea materialului, înainte de ce unificarea politică să fi produs la noi, — prin administrație, școală și armată — și unificarea limbei și, ca urmare a ei, pierderea particularităților locale cari, păstrează adesea urme din cele mai însemnate ale vieții spirituale și chiar ale istoriei poporului nostru.

Atlasul lingvistic al Franței — cea dintâi realizare după un plan studiat până în amănunte și în condiții științifice ireproșabile — a revoluționat întreaga știință a lingviștilor, îndrumând atenția cercetătorilor în direcții cu totul nouă, permițându-le deducții din cele mai însemnate asupra vieții cuvintelor și punându-le la dispoziție un material deosebit de bogat. Fără Atlas lingvistic nu mai e astăzi imaginabil un progres real în studiul unei limbi și cu atât mai puțin al limbei noastre, lipsită de documente scrise vechi, pe cari trebuie să le înlocuiască tocmai rămășițele de graiu bătrânesc, păstrate în cutare colțuri neatinse încă de civilizația nivelatoare. Dar pentru noi întocmirea Atlasului lingvistic mai e și o chestie de prestigiu național, fiindcă suntem azi aproape singurul popor romanic care n'avem încă o asemenea lucrare; apariția ei e așteptată de toți cei ce voesc să facă studii de filologie romanică comparată.

Ar fi de dorit ca o lucrare de o atât de mare însemnătate să fie inițiată, condusă și realizată de Instituția cea mai înaltă culturală a țării noastre, de Academia Română. Atlasul lingvistic, alături de Dicționarul Limbei Române, ar alcătui una din cele mai mari lucrări ale Academiei noastre, care, dela întemeierea ei, și-a înscris în program ca una din cele dintâi preocupări, studiul limbei naționale. Dacă mijloacele materiale nu ne permit, din nenorocire, să începem și să ducem la sfârșit și această lucrare, totuși cred că Academia Română va trebui să studieze căile pe cari poate obține măcar o parte din sumele necesare, pentru ca în colaborare

cu Muzeul Limbii Române din Cluj să poată realiza cât mai curând Atlasul Linguistic al României.

D-l Secretar general I. BIANU zice că nu poate fi îndoială asupra marelui trebuințe și însemnatului folos științific pe care l-ar avea un atlas al limbii române, făcut altfel decât al lui Weigand, în felul celui publicat anul trecut asupra limbii și dialectelor italiene. Singura greutate este strămtorarea mijloacelor bănești în cari ne sbatem, pentru că o asemenea lucrare cere ca un număr de tineri filologi bine pregătiți să călătorească din sat în sat, notând variațiile de pronunțare ale cuvintelor tipice din limbă. După această greutate ar veni greutatea publicării. Colegul Pușcariu a organizat la Cluj în jurul D-sale o adevărată școală filologică, în care ușor s'ar putea pregăti personalul necesar strângerii datelor. Deocamdată să continue cât se poate și să studiem și noi toate mijloacele ca lucrarea să fie pusă la cale și îndrumată spre executare cât mai curând.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

22 FEBRUARIE 1929

Președinția d-lui G. BALSȘ, Vicepreședinte.

D-l Secretar general I. BIANU comunică știrea că la 1928 a încetat din viață profesorul I. B. Bury dela Universitatea din Cambridge (Kings College), Membru Onorat al Academiei, ales la 25 Maiu 1913. Scrierile răposatului asupra Imperiului Roman de răsărit au adus nouă lumină asupra vieții medievale a jumătății orientale a Imperiului roman și a popoarelor ieșite din frământările și descompunerea lui în atingere seculară și amestec cu orientul semitic și turanic, care l-a și înecat însfârșit.

— S'au exprimat Universității și Colegilor răposatului condoleanțele Academiei.

Dela Universitatea din Innsbruck s'a primit o frumoasă publicațiune istorică asupra istoriei acelei Universități și asupra stării ei de acum.

— Se exprimă mulțumiri.

Dela d-l Prof. Dr. Gheorghe Staca, Consul onorific al României la Praga, s'au primit informațiuni despre cercetările istorice relative la Români pe cari le face d-l Prof. Macurek în arhivele publice și familiare ale Bohemiei. Pe lângă aceste informațiuni se alătură o scrisoare a d-lui Macurek, care trimite fotografia unui document (creditivă) în limba latină dela Ștefan cel Mare din anul 1498. Relațiunile D-lor Staca și Macurek împreună cu fotografia documentului se înaintază Secțiunii Istorice.

Dela d-l Advocat din Cluj Dr. Amos Frâncu se primește o scrisoare trimisă în numele Societății «Frăția de Cruce», pe lângă care înaintază un do-

cument original cu data 24 Ianuarie 1929 relativ la evenimentele din 1918-19 în vechiul Ardeal.

D-l Secretar general I. BIANU înfățișează întâiul număr din Ianuarie 1929 al frumoasei reviste ilustrate intitulată «*Roumania a quarterly Review*», care se publică la New-York de Societatea Amicilor României (The Society of Friends of Roumania) prezidată de d-l William Nelson Cromwell, călduros amic al țării și neamului nostru.

— Se exprimă mulțumiri.

Dela d-l N. Cartoian se primește studiul său «*Fiore di Virtù dans la littérature roumaine*», extras din cunoscuta revistă «*Archivum Romanicum*», care se publică la Geneva.

În zilele trecute a fost pentru noi un moment de spaimă, când s'a anunțat prin ziare că a ars casa poetului Alecsandri dela Mircești. Informațiunile luate grabnic prin administrație au lămurit că a ars nu casa poetului, ci casa veche a părinților lui, acum proprietatea d-nei M. Catargi, nepoata poetului.

D-l Secretar general I. BIANU atrage atențiunea asupra înștiințării publicate în unele ziare că la 8 Septembrie a anului viitor 1930, cu ocazia centenarului nașterii lui Mistral, se organizează mari serbări la Maillane, Avignon și alte localități. Aducându-ne aminte de strălucitul și înălțătorul moment al premierii «*Cântecului Ginții Latine*» de V. Alecsandri și de legăturile cari s'au stabilit între poetul nostru și Mistral și toată școala poetică provenșală din secolul trecut, este natural să se ia dispoziții din vreme pentru participarea României la serbările de pomenire a marelui poet al Provenței contemporane.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

1 MARTIE 1929

Președinția d-lui G. BALȘ, Vicepreședinte.

D-l N. IORGA expune o comunicare cu titlul: *Note istorice asupra editării operei poetice a lui Mihail Eminescu.*

D-l General R. Rosetti, Membru Corespondent al Academiei, face o comunicare despre: *Câteva săbii ale lui Constantin Brâncoveanu.*

ȘEDINȚA ORDINARĂ

8 MARTIE 1929

Președinția d-lui I. C. NEGRUZZI, Vicepreședinte.

D-l Dr. GR. ANTIPA amintește că în concluziile comunicării d-lui N. Iorga asupra editării operei poetice a lui Mihail Eminescu, d-l N. Iorga a

spus că Academia Română, ca moștenitoare a manuscriselor lui Eminescu, are datoria să publice ediția completă a operei marelui poet. D-sa se unește la această propunere și socotește că Secțiunea Literară trebuie să-și facă un obiect de preocupare din publicarea acestei ediții.

D-l Secretar general I. BIANU înfățișează un volum depus de colegul nostru d-l I. Nistor cuprinzând anii 1927 și 1928 din revista « Codrul Cosminului », care se publică în Cernăuți sub direcția d-sale ca Buletin al « Institutului de Istorie și Limbă ».

— D-l Vicepreședinte I. C. NEGRUZZI mulțumește d-lui coleg I. Nistor.

D-l N. IORGA aduce ca dar din partea d-lui deputat Dr. Oroveanu o condică de 323 pagine în folio.

Condica e datată în Cluj, 2 Octombrie 1792, și cuprinde inventarul moșiei *Kirdlyhalma* (Crihalma) din jud. Alba-de-Sus și *Hideghut* (Fântâna) tot de acolo, la moartea lui Ștefan Kornis în Octombrie 1790, și trimiterea în posesie a moștenitorului Excelența Sa Groful și Camerarul Haller Anton de Hallerkö.

— Se exprimă mulțumiri d-lui deputat Dr. Oroveanu.

Dela d-l Axel Moberg, Rectorul Universității din Lund (Suedia) și Președintele Comitetului de organizare pentru al V-lea Congres Internațional de Istoria religiilor, se primește înștiințare că acel congres se va ține în Lund în zilele de 27—29 August viitor și invită Academia să participe la congres prin delegați.

— Se delegă Preotul N. M. Popescu și se va face intervenire la Guvern pentru cheltueala călătoriei.

D-l Secretar general I. BIANU arată că pentru ziua de 10 Maiu viitor se pregătesc mari serbări cu ocazia împlinirii a 10 ani dela Unirea Țărilor Române. Relativ la ele Academia a primit dela Comitetul de organizare, de sub președinția d-lui Sever Bocu, Ministru de Stat pentru Banat, două adrese:

1. Printr'una Academia este rugată să delege un domn membru care să facă parte din numitul Comitet.

— Se delegă d-l Secretar General I. BIANU.

2. În cealaltă se arată că Academia Română, supremul nostru areopag cultural și simbolul sacru al unității noastre sufletești de totdeauna, nu poate lipsi din programul serbărilor și în consecință îi face rugămintea, potrivit dorinței Consiliului de Miniștri, ca să organizeze o ședință solemnă în după amiaza zilei de 11 Maiu.

D-l G. ȚIȚEICA, Vicepreședinte, zice că trebuie să luăm măsuri pentru organizarea ședinței festive propuse, d-sa fiind de părere ca în cuvântarea ce se va rostii să se pomenească toți bărbații din Ardeal, Bucovina și Banat, cari au venit în trecut să pregătească unirea alături de cei din Regat.

D-l Dr. GR. ANTIPA crede că în această cuvântare trebuie să se stăruiească în primul rând asupra rolului Academiei în pregătirea unirii.

D-l ANDREI RĂDULESCU e de aceeași părere ca rolul Academiei pentru unitatea tuturor Românilor să fie accentuat și să se pomenească toți cei ce au contribuit la această unitate. D-sa propune ca după cuvântul de deschidere al Președintelui, să se rostească patru scurte cuvântări de către patru colegi, aleși unul din Regat și câte unul din Ardeal, Bucovina și Basarabia.

— Se amână discuția pentru viitoarea ședință spre fixare definitivă.

Preotul N. M. POPESCU comunică următoarele hotărâri ale Secțiunii Istorice luate astăzi; 1. Insarcinează pe d-l I. Lupaș să refere asupra manuscrisului d-lui Prof. I. Bojoru «*Centenarul nașterii și semicentenarul morții lui Alexandru Papiu Ilarian*»; 2. Aprobă a se ceti în ședință publică memoriul d-lui Coleg corespondent N. Bănescu despre «*Acte venețiene privitoare la urmașii lui Petru-Vodă Șchiopul*», biurul urmând să fixeze data ședinței.

D-l DIM. VOINOV infățișează lucrarea d-sale «*Problema biologică a diferențierii sexelor*» (București, 1929).

D-l N. DONICI, Membru Onorar al Academiei, face următoarea comunicare:

«*În ziua de 15 Februarie a. c., Observatorul meu de Astronomie Fizică, situat în parcul din Dubosarii-Vechi a constatat că împreună cu zăpada ce cădea în acea zi, cădea un praf des în cantitate însemnată, care în curând a dat suprafeței stratului de zăpadă așternut pe pământ, o pronunțată culoare cenușie. Fenomenul a început la ora 9 dimineața și a durat până la ora 5 după masă. Am strâns de pe pământ o cantitate suficientă din acest praf, pe care intenționez să-l trimit Institutului Geologic, pentru a fi analizat pe cale chimică.*»

ȘEDINȚA ORDINARĂ

15 MARTIE 1929

Președinția d-lui EM. RACoviȚĂ.

D-l Secretar general I. BIANU zice: «*Am trista datorie de a vă aminti, ceceae dealtfel știți cu toții, că a doua zi după ultima noastră ședință a înțecat din viață colegul nostru corespondent Th. D. Speranția, care ocupase într'un timp un loc de frunte în mișcarea noastră literară, când a scris cunoscutele, spiritualele și popularele lui anecdote. Pe lângă activitatea didactică, Speranția a fost totdeauna unul din scriitorii activi în literatura română. Colegul nostru, d-l Vicepreședinte Țițeica, a reprezentat Academia la serviciul înmormântării.*»

D-l M. de Brederode, Ministru plenipotențiar al Portugaliei, a trimis Academiei ca omagiu opt scrieri ale d-lui Profesor António Ferrão, membru al Academiei de științe din Lisabona.

— Se exprimă mulțumiri.

D-l Secretar general I. BIANU prezintă și atrage atențiunea Academiei asupra volumului primit dela Leningrad cu titlul: *L'Académie des Sciences de l'Union des Républiques Soviétiques Socialistes 1917—1927*. In acest volum se cuprinde o expunere asupra reorganizării acelei Academii de Științe, precum și o lungă serie de expuneri asupra rezultatelor științifice și a tendințelor practice câștigate și urmărite de Academie prin activitatea membrilor ei.

D-l Președinte EM. RACOVITȚĂ atrage atențiunea asupra noii organizații științifice rusești. La Paris savanții ruși, sovietici și antisovietici, spun că Sovietele, regretând distrugerea din întâiele timpuri a intelectualismului, acum își dau silința să reorganizeze vechile instituții de știință, pe cari le înmulțesc prin noi creațiuni. Trebuie să ne ținem în curent cu tot ce se lecrează bine acolo. S'au făcut intervenții la guvernul trecut ca să primim publicații de acolo, dar fără succes. D-sa speră însă că acum se vor putea stabili legături cu câteva instituții științifice.

D-l D. GUSTI informează despre bogata și frumoasa expoziție sovietică la Expoziția Artelor grafice din Colonia, în care se vedeă mulțimea și varietatea produselor științifice, precum și organizarea instituțiilor în Rusia contemporană.

D-l Secretar general I. BIANU amintește că în anii trecuți Academia a primit o ladă de publicațiuni dela Academia Sovietică din Leningrad pentru schimb cu ale noastre. Noi n'am putut răspunde din cauza lipsei de comunicații. Va trebui deci ca noi să răspundem acestei oferte de schimb, ceea ce va face îndată ce expediția va fi posibilă.

Dela d-l Profesor Costache I. V. Severin din Iași se primesc în dar pentru Biblioteca Academiei următoarele lucrări ale sale despre sinonimele limbii române: cinci exemplare din Tom. I tipărit și cinci pachete manuscrite. Pe toate le pune la dispoziția Academiei pentru a fi folosite la studiile de filologie română. Exprimă dorința ca manuscritele să fie tipărite, formând tomurile II, III și IV ale lucrării sale.

— Se vor exprima mulțumiri.

D-l Secretar general I. BIANU prezintă No. 1 al revistei *Archivul Basarabiei*, care se publică de Profesorii T. G. Bulat și C. N. Tomescu dela Facultatea de Teologie din Chișinău. Cuprinsul acestui fascicol prezintă un deosebit interes pentru istoria Basarabiei.

Dela d-l Constantin Kirieșcu se primește scrisoare prin care declară că având să primească premiul de 25.000 lei acordat în 1927, pentru scrierea sa *Istoria Războiului pentru întregirea României*, dăruiește această sumă Academiei cu rugămintea de a institui un premiu în valoarea lui integrală, care să se deacearnă în 1931 celui mai bun studiu de psihologie socială a poporului român în timpul războiului de întregire.

— Donațiunea se primește, rămânând ca Delegațiunea să se îngrijească pentru publicarea premiului.

Dela Secțiunea Literară se primește propunerea de a se tipări în publicațiunea «Din Vieața Poporului Român» scrierea rămasă dela răposatul C. Rădulescu-Codiș: *Literatură, Tradiții și Obiceiuri din Corbiile Muscelului*.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ aduce în discuție chestiunea amânată din ședința trecută privitoare la partea ce va lua Academia la serbările Unirii, cari se vor face în jurul zilei de 10 Maiu viitor. Guvernul scrie: «Academia Română, supremul nostru areopag cultural și simbolul sacru al unității noastre sufletești de totdeauna, nu poate lipsi din programul serbărilor Unirii». Deaceia Guvernul roagă Academia să ia măsuri pentru organizarea unei ședințe festive cu această ocaziune. D-l Președinte a vorbit cu d-l ministru Sever Bocu asupra acestei chestiuni. Guvernul a fixat ziua de 11 Maiu pentru ședința solemnă a Academiei. D-sa propune ca Academia să țină ședință publică și la 10 Maiu, în care colegii cari au date științifice în legătura cu evenimentul să le expună.

Pentru ședința solemnă dela 11 Maiu, după discuțiile urmate, se propune să se rostască patru cuvântări: pentru Regat de d-l N. Iorga, pentru Ardeal de d-l S. Pușcariu, pentru Bucovina de d-l I. Nistor și pentru Basarabia de d-l Șt. Ciobanu.

— Se decide ca Delegațiunea să facă convenitele propuneri colegilor numiți.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ înștiințează că tot cu ocaziunea acestor serbări se va face o altă serbare la Iași pentru mutarea osemintelor lui Vodă Cuza dela Ruginoasa și ale lui Kogălniceanu dela Cimitirul Eternitatea spre a fi așezate în cripta dela Metropolia Moldovei. Academia nu poate lipsi dela această pioasă ceremonie.

— Se decide să vorbească în numele Academiei d-l Președinte Em. Racoviță și d-l N. Iorga.

D-l Secretar general I. BIANU înștiințează că la aceeaș epocă, ziua nefiind încă hotărâtă, se va face la Arad desvelirea busturilor răposaiților noștri colegi, istoricului A. D. Xenopol și poetului G. Coșbuc. Direcțiunea Palatului Cultural din Arad a cerut să i se dea părerea asupra celei mai potrivite zile pentru participarea Academiei la acea serbare. S'a răspuns că aceasta atârnă de hotărârile Guvernului la marea serbare națională. Urmează dar că chiar deacum să îngrijim de această reprezentare și să delegăm pe colegul care să vorbească în numele Academiei.

D-l D. GUSTI spune că i s'a propus d-sale de către Comitetul dela Arad și că d-sa a primit să vorbească cu acea ocaziune.

— Se decide ca d-l D. Gusti să reprezinte Academia.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ zice că la serbările comemorării Unirii d-sa va reprezenta Academia, dar trebuie să fie însoțit și de alți colegi cât mai numeroși.

D-l Dr. GR. ANTIPA amintește că în ultimul timp Academia a fost cam neglijată de autorități în asemenea împrejurări, dându-i-se un loc protocolar inferior situației ei și obiceiurilor din trecut. Este de trebuință a se interveni pentru a nu se mai repetă asemenea greșeli.

— D-l Președinte EM. RACOVITĂ va interveni la Ministerul de Externe pentru fixarea locului convenit Academiei.

D-l Secretar General I. BIANU reamintește că la 8—10 Iunie viitor Universitatea din Toulouse va serba al VII-lea centenar dela înființarea ei. La aceste serbări este invitată și Academia Română, atât ca să trimită o adresă drept răspuns la invitare, cât și ca să fie reprezentată prin un delegat la serbările jubiliare.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ zice că d-l Profesor René Jeannel, dela Universitatea din Cluj și membru corespondent al Academiei, este toulousan și propune ca d-sa să fie delegat pentru a reprezenta Academia.

— Propunerea se aprobă.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ prezintă cererea d-lui Profesor Ștefan Minovici de a expune în ședință publică lucrarea sa despre « *Colesterolul din punctul de vedere chimic și fiziologic* ». Raportul d-lui Bogdan arată că această comunicare a fost făcută și publicată în limba franceză și d-sa este de părere să nu fie admisă pentru a fi repetată în Academie.

— Fiind chestiune de interpretarea Regulamentului, se trimite Delegațiunii spre a decide.

D-l General R. Rosetti, Membru Corespondent al Academiei, prezintă din partea Muzeului Militar Național o colecție de 50 fotografii din războiul pentru întregirea neamului 1916—1918.

D-sa spune că împlinindu-se în acest an 100 de ani dela punerea în aplicare a Regulamentului Organic pentru amândouă Principatele Române, Muzeul Militar va publica cu această ocazie un album de reproduceri în colorii ale Armatei Române, înființată prin acel Regulament. Crede însă că Academia ar face bine și ar trebui să institue o comisiune care să studieze Regulamentul Organic și urmările aplicării lui asupra diferitelor ramuri de viață a celor două Principate.

— D-l General R. Rosetti este rugat să formuleze în scris propunerea.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

22 MARTIE 1929

D-l Vicepreședinte G. ȚIȚEICA, deschizând ședința, zice:

* Telegraful ne-a adus trista și dureroasa veste a morții Mareșalului Foch.

* Fără îndoială că Franța este cea dintâiu atinsă de pierderea unuia din personalitățile cele mai strălucite și mai glorioase ale epocii istorice în care trăim, dar Țara noastră, crud încercată, are, față de Mareșalul Foch, o datorie de recunoștință tot așa de mare ca și Franța, pe care Academia Română o exprimă astăzi cu adâncă și pioasă durere.

* Propun să dăm expresiune durerii noastre prin următoarea telegramă adresată bunului nostru coleg onorar Generalul Berthelot:

« Académie Roumaine vous prie associer son deuil avec celui de Roumanie entière au deuil de la France pour perte du glorieux Maréchal Foch dont grande amitié prouvée en temps difficile lui assure éternelle reconnaissance des Roumains ».

D-l N. Bănescu, Membru Corespondent, desvoltă comunicarea anunțată despre *Acte venețiene privitoare la urmașii lui Petru-Vodd Schiopul*.

D-l Secretar General I. BIANU arată că în timpul din urmă colegii noștri corespondenți d-nii Const. Marinescu și Gh. Brătianu au deschis în Istorie, prin cercetări proprii, câmpuri puțin sau de loc cunoscute până acum.

D-l Marinescu a cercetat Arhivele Regatului de Aragon dela Barcelona descoperind foarte prețioase documente relative la acțiunea Aragonului, care stăpâneă și Regatul de Neapoli în partea adriatică a Peninsulei Balcanice. A stabilit spre exemplu că celebra mișcare albaneză a lui Scander-Beg a fost susținută, poate chiar inițiată, de regele Aragoniei.

Pe de altă parte d-l Brătianu a dat la lumină, într'un volum publicat de Academie, Actele notarilor genovezi din Pera și din Caffa dela sfârșitul secolului al XIII-lea, — publicație care a avut mare răsunset printre istoricii împărăției bizantine din Sud-Estul european. Au apărut acum și s'au trimis pentru biblioteca Instituției noastre următoarele două importante lucrări, cari au strânsă legătură cu cercetările d-lui Brătianu: 1. *La moneta genovese in confronto con le altre valute mediterranee nei secoli XII e XIII*, de Pier Francesco Casaretto (Genova, 1928); 2. *Inscrizioni genovesi in Crimea ed in Costantinopol* (Genova, 1928). E dela sine înțeles că aceste publicațiuni sunt de un interes deosebit pentru istoria neamului și țărilor noastre din epoca întunecată, care a precedat întemeierea principatelor românești.

Intr'altă ordine de idei, d-l Secretar general I. BIANU informează că în *Bulletin de la Classe des Lettres* No. 4, 1928, ce se publică de Academia Regală Belgiană, a apărut un articol datorit d-lui Alph. Roersch care pentru noi este cu totul nou și deosebit de important. Se arată anume că un Maximilian Transilvanus, secretar la curtea lui Carol Quintul a fost confundat până acum de istoricii olandezi și belgieni cu un alt curtean al numitului împărat. El însă eră ardelean și probabil chiar român. Origina lui română reiese dintr'o scrisoare a lui Niculae Olachus. Acest Niculae Olachus, — văr al lui Ioan Corvin, guvernatorul Ungariei, tatăl regelui Mateiu Corvin de origină română bine cunoscută din Oltenia, — el însuși chemat la demnitatea de Episcop și mai apoi de Primat al Ungariei într'o epocă în care această țară cultivă mult renașterea italiană, mărturisește într'o scrisoare că Maximilian Transilvanus eră compatriot cu el, deci poate tot din Sibiu unde se născuse Olachus, și că poate eră chiar rudă cu el. Iată deci un fapt nou care învederează că rolul nostru al românilor în istoria țărilor vecine a fost adeseori de cea mai mare însemnătate.

D-l I. LUPAȘ zice:

Vieța românească începuse a se afirma și în Transilvania cu atâta intensitate, încât ultimii regi din dinastia lui Arpad erau neliniștiți de soarta voevodatului ardelean. Se temeau că vor pierde stăpânirea asupra acestui voevodat, cum începură a o pierde și asupra voevodatului Țării Românești. Deaceea Andrei III grăbi chiar în primul an de domnie la Alba Iulia, unde tinu la 1291 o dietă, la care au participat și Românii ca element constituțional deosebit de al nobililor, sașilor și secuilor. În timpul acela Ardealul eră cărmuit de voevodul Ladislau Borza, care timp de un sfert de secol a fost în necurmată dușmănie cu regii și pretendenții de regi ai Ungariei, cultivând însă bune relații cu dinastia română din sudul Carpaților și cu cea sârbească. Doi scriitori bizantini Nikephoras Gregoras și Pachymenes spun, că voevodul Litovoivu al Țării-Românești și-a măritat fiica după regele Serbiei Ștefan Milutin. Iar fiul acestui rege sârbesc a luat în căsătorie pe fiica voevodului ardelean Ladislau. Legături familiare puternice atrăgeau deci spre Răsărit pe acest voevod ardelean, care a fost excomunicat din partea legatului papal Gentilis la 1309 din cauză, că și-a măritat fiica după un «schismatic». Dacă în cursul secolului XIV dinastia Anjoueștilor nu ar fi fost sprijinită și de alte forțe, în afară de ale regatului ungar, dacă în locul lor ar fi urmat Arpadienilor o dinastie mai slabă, n'ar fi fost imposibil ca pilda Românilor din sudul și răsăritul Carpaților s'o urmeze și cei din nord, eliberându-se de pe atunci de sub stăpânirea ungurească.

D-l General Radu Rosetti, membru corespondent, face următoarea propunere:

* Pentru satisfacerea dorinței exprimate de Academie, în ședința dela 15 Martie 1929, am onoarea a expune, în scris, propunerea ce am făcut-0 oral în acea ședință.

* S'a împlinit un veac dela încheierea păcii dela Adrianopol și numai un scurt spațiu de timp ne desparte de centenarul punerii în vigoare a Regulamentelor Organice.

* Țările noastre au trăit un sfert de veac sub regimul acestor legiuiri și oricât de întemeiate ar fi fost protestările noastre contra acestor constituții impuse deo putere străină, nu e mai puțin adevărat că așezămintele înființate de ele au alcătuit un progres real față de trecut și că regulamentele au avut o influență și asupra dezvoltării ulterioare a țărilor românești.

* Deaceea, vin să propun ca Academia să numească o comisiune, compusă din istorici și alți specialiști, care să studieze:

* Istoricul alcătuirii regulamentelor organice.

* Cuprinsul acestora pe capitole, studiate fiecare de un specialist.

* Cum s'au aplicat prescripțiile regulamentelor, cât au fost în vigoare.

* Rezultatele obținute.

* Influența regulamentelor asupra dezvoltării ulterioare a Statului român.

* Lucrarea, în întregul ei, ar urmă să se publice apoi, de Academie, într'un volum comemorativ, dar nu festiv *.

— La Secțiunea Istorică.

Ședință intimă

D-l Dr. GR. ANTIPA comunică hotărârea Secțiunii Științifice de a se publica în Memoriile acelei Secțiuni lucrarea d-nei Victoria D. Voinov intitulată: *Excreția prin intermediul chromatocitelor la nevertebrate*.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

12 APRILIE 1929

D-l Președinte EM. RACoviȚĂ zice: «Am plăcerea de a salută în mijlocul nostru pe d-l Ministru al Franței Gabriel Puaux, care ne face plăcerea de a ne vizită întâia oară, însoțind pe distinsul nostru oaspete, Profesor de istoria bizantină la Sorbonna, d-l Ch. Diehl, un prieten al românilor și coleg al nostru onorar. Totodată salutăm pentru întâia oară pe d-l Mihaiu Popovici, ministru de Finanțe al României.

D-l Ch. Diehl este un obișnuit al țării noastre, care ne-a vizitat de mai multe ori, începând cu marea delegație universitară franceză din 1919.

D-l Președinte Em. Racoviță, adresându-se d-lui Profesor Diehl, spune următoarele:

* *Mon cher Collègue,*

* J'ai le très agréable devoir de vous souhaiter la bienvenue parmi nous. Ce n'est pas la première fois que vous nous octroyez l'honneur et le plaisir de votre visite; si j'osais employer un mot peu académique, je dirais que vous êtes parmi les visiteurs illustres de notre pays, un habitué.

* Nos églises, leur décoration et leur mobilier, les créations naïves et charmantes de notre art populaire religieux, rentrent d'ailleurs dans le domaine de vos études et sont un grand attrait pour vous. Vous avez examiné ces reliques, ces manifestations artistiques et religieuses de notre peuple, avec le compétence et la maîtrise qui vous sont universellement reconnues, mais aussi avec un sentiment plus intime, avec l'intérêt que l'on réserve aux faits et gestes des amis.

* En maintes autres occasions vous avez montré votre sympathie pour notre pays, pour la jeune science roumaine et pour notre Académie.

* Je puis vous donner l'assurance que nous vous en sommes profondément reconnaissants.

« En exprimant, au nom de tous vos collègues, le vœu très cher de vous voir : souvent participer à nos séances, je vous souhaite une cordiale bienvenue parmi nous ».

D-l CH. DIEHL răspunde: Intr'adevăr, Domnule Președinte, am o mare plăcere de câte ori pot veni în mijlocul Domniilor Voastre, al căror neam și țară îmi sunt cu deosebire simpatice. Totdeauna sunt răsplătit printr'o bună, caldă și frățască primire. Aflându-mă astăzi în mijlocul Domniilor Voastre academic, nu mă îndoiesc că veți primi cu vechea bunăvoință colegială o scurtă comunicare despre « *Desvoltarea din ultimul timp a studiilor bizantine în Franța* ».

D-l N. IORGA expune comunicările anunțate despre: 1. *Cum corespondau Domnii români din Moldova și Muntenia între ei* și 2. *Când s'a schimbat vechiul sistem de zugrăvire a bisericilor noastre?*

D-l G. BALȘ prezintă în dar din partea d-nei Natalia Vlădoianu, născută Balș, următoarele 9 documente istorice, și două din partea d-lui Alex. Balș:

1. — 1537 (7045) Ianuarie 3. Târgoviște. — Radul Vvod. Rom., feciorul Radului Vvod., întărește stăpânirea lui Stoica preste o jumătate sfoară din moșia Rusânești. Trad. veche rom., cu o copie.

2. — 1557 (7065) Ianuarie 23. București. — Pătrașco Vvod. Rom., feciorul Radului Vvod., întărește stăpânirea jupanului Stoica Banul preste moșie în Plăvicești-de-sus și în Rusânești-de-jos. Slav., pecete timbrată, are și trad. rom. din 1839.

3. — 1565 (7073) Iunie 11. — Petru Vvod. Rom., feciorul lui Mircea Vvod., întărește stăpânirea lui Dragoslav și a altora preste moșie în Rusânești. Slav., perg., pecetea timbrată căzută, are și trad. rom. din 1839.

4. — 1576 (7084) Martie 18. București. — Alexandru Vvod. Rom., feciorul lui Mircea Vvod., fiul Mihnii Vvod., întărește stăpânirea lui Stoicea și a soției sale Sorca preste moșie și în Rusânești de sus. Slav., perg., pecete timbrată, are și trad. rom. din 1839 și o copie nouă.

5. — 1623 (7131) ... 10. Târgoviște. — Alexandru Vvod. Rom., feciorul Radului Vvod., întărește stăpânirea lui Trufanda vel Postelnic preste moșie în satul Rusânești din județul Romanși. Slav., pecete timbrată.

6. — 1645 (7153) Martie. București. — Matei Basarab Vvod. Rom., iartă pe Calotă din Hierăști, jud. Vlașca, ca să fie în pace și în slobozenie de vecinie de către soacra lui Trufanda Postelnicul, cu toată partea sa de moșie ce are în Rusânești. Slav., perg., pecete timbrată, cu subscrierea Domnului, are și trad. rom. din 1839.

7. — 1649 (7157) Miu 30. — Matei Basarab Vvod. Rom. volnicește pe Iordache Postelnicul ca să cumpere moșie în satul Rusânești oricâtă se va face vânzătoare. Pecete mică cu tuș, cu subscrierea Domnului, are și o copie din 1839.

8. — 1658 (7166) Iunie 4. — Mihail Radu Vvod. Rom. poruncește oamenilor din satul Rusănești, ca să aibă a ascultă de boerul D-Sale de jupan Iordache marele Postelnic, căci i-a dat să-i fie iar rumâni ca și mai 'nainte vreme. Cu subscrierea Domnului, are și copie veche din 1839.

9. — 1623 (7131) Miu 8. Târgoviște. — Radul Vvod. Rom., feciorul lui Mihnea Vvod., întărește stăpânirea lui Pătrașcu Postelnicul peste satul Isvorul-alb din jud. Mehedinți. Perg., slav., pecete timbrată, cu subscrierea Domnului, are și două trad. rom. din 1871.

Donația Alex. Balș

10. — 1623. — Cartea lui Chiril arhiepiscopul Constantinopolului, Romei — nouă și patriarh ecumenic, prin care pune sub afurisanie sobornicească pre toți aceia cari ar vol să ia satul Isvorul-alb dela Pătrașcu Postelnicul, feciorul lui Petru Vodă ce i-au zis Cercel. Grec., perg., cu pecete atârnată de plumb, cu multe semnături de sfinți părinți, are și o trad. rom. nouă.

11. — 1630 August 20. — Cartea de mărturie a lui Pătrașcu Postelnicul, acum Partenie ieromonahul și arhimandrit, de primirea a 150 galbeni dela neamul răposatului Trufanda, fost mare Postelnic, în schimbul ce a fost făcut cu satul Isvorul-alb din jud. Mehedinți. Grec., are trad. rom. nouă.

— D-l Președinte EM. RACOVITĂ exprimă mulțumiri d-nei Vlădoianu și d-lui A. Balș pentru prețiosul dar.

Ședința intimă

D-l Secretar General I. BIANU amintește că în ședința trecută toți membrii prezenți au ținut să se asocieze la marele doliu național al Franței cauzat de moartea Mareșalului Foch și au depus cărțile lor la Legațiunea Franceză. D-l Ministru al Franței Puaux a exprimat a doua zi printr'o scrisoare emoționantă recunoștința Guvernului francez pentru această manifestare de simpatie.

D-l Eug. Speranția, fiul regretatului nostru coleg corespondent Th. D. Speranția, a depus pentru păstrare în colecțiile Academiei, manuscrisele rămase dela părintele său:

1. Răspunsurile învățătorilor din cele 32 de județe ale vechiului Regat la chestionarul redactat de Th. D. Speranția în 1906, referitor la cel mai nou cântec popular și la cel anterior lui, cunoscute într'un sat.

S'au primit 1488 de răspunsuri din toate județele țării.

2. Răspunsurile învățătorilor din cele 32 județe ale vechiului Regat, la chestionarul redactat de Th. D. Speranția în 1906, referitor la sărbătorile păgânești cunoscute de poporul român.

S'au primit 1281 de răspunsuri din toate județele țării.

3. Diferite anchete de folklor și etnografie în legătură cu termi-nologia calului, peștelui, cănelui, obiectelor din casă, etc.

4. Diverse culegeri de cântece populare, credințe, obiceiuri, basme, etc.... adunate dela elevii din liceu, sau trimise de învățătorii și cunoscuții din cuprinsul țării.

5. Teme școlare cu subiect de literatură populară.

— Se exprimă mulțumiri.

Dela d-l D. Dimăncescu se primește în dar cartea lui Paul Rycaut *The present State of the Ottoman Empire*, publicată la Londra în 1668. Este una din cărțile cele mai răspândite în sec. XVI-lea asupra Imperiului Otoman, din care se cunosc mai multe ediții în limbile engleză, franceză, olandeză, italiană și germană.

— Se exprimă mulțumiri.

Dela Cambridge se primește din partea autorului W. G. East un volum intitulat *The Union of Moldavia and Wallachia, 1859, An episode in Diplo-matic History* și publicat în luna trecută. Este o monografie asupra Unirii Principatelor Române scrisă cu adâncă cunoștință a izvoarelor diplomatice și cu o mare simpatie pentru dreapta cauză a noastră.

D-l Secretar general I. BIANU crede că se cuvine să se amintească în sânul Academiei moartea scriitorului de mare rasă Ion Gorun (Alexandru Hodoș), fiul unuia dintre întemeietorii acestei Academii numit în prima formațiune la 1866. Alexandru Hodoș era pătruns, cum puțini alții au fost, de misiunea pusă ca temelie și punct de plecare a activității acestei Academii, adică cultivarea și păstrarea limbii naționale în formele ei cele mai corecte și armonioase. Deaceia dânsul atât în scrierile sale cât și în scrieri polemice a dus adevărate campanii pentru apărarea limbii în contra degenerării ei prin influențe străine sau prin neglijarea scriitorilor. Este prin urmare drept ca numele lui să rămână pomenit în Analele Academiei Române.

D-l Secretar general I. BIANU înfățișează Academiei o însemnată operă datorită d-lui N. Cartojan, unul dintre tinerii noștri profesori, fost mai mulți ani în serviciul Bibliotecii Academiei, în special la secția manuscriselor. Este volumul I din scrierea despre *Cărțile populare în literatura românească*. Acest volum cuprinde epoca influenței sudslave. Se știe că pe terenul acestei literaturi populare primele brazde le-a tras răposatul B. P. Hasdeu în publicația sa « Cuvente den Batrâni », Tom. II. Câțiva ani în urmă, cunoscutul filolog M. Gaster a încercat o lucrare despre întreagă această literatură populară scrisă la români, iar deatunci în timp de un pătrar de secol s'au mai făcut mici comunicări parțiale de materiale descoperite în vechile manuscrise. D-l Cartojan strânge toate aceste informațiuni într'o lucrare generală, adăugând multe cercetări și descoperiri personale făcute mai în ales manuscriptele Academiei.

P. S. Visirion Episcopul Hotinului comunică că s'a adresat Sfântului Sinod cu propunerea ca retipărirea tuturor cărților religioase de ritual din Biserica română să fie supusă unei prealabile reviziuni, atât pentru înlăturarea multor greșeli de traducere rămase din vechime cât și pentru unificarea limbii și ca această revizuire să fie neapărat făcută sub supravegherea Academiei. D-l Secretar general amintește că Academia s'a ocupat în 1924 de această însemnată chestiune pe baza unei propuneri prezentate de Domnia-Sa Secțiunii literare și că s'a și ales din partea Academiei o delegațiune de trei membri care să ia parte la această lucrare, dar lucrarea a rămas neorganizată.

D-l Secretar general I. BIANU atrage atențiunea asupra ultimilor trei volume (22—24) din Anuarul Universității din Sofia — Facultatea istorico-filologică, în care se află studii privitoare direct la români: 1. *Bulgarii și Românii în istoria țărilor dundrene*, de P. Mutaciev; 2. *Naționalizarea Statului și a Bisericii bulgare în sec. IX-lea*, de V. N. Zlatarski; 3. *Nume dacice de plante*, de D. Decew.

Dela Societatea Științifică din Scoopie (Ușkup) s'a primit un volum despre legile lui Ștefan Dușan, Țarul Sârbilor și Grecilor. Intre principalele izvoare este citat (pag. 25) un manuscris al Mănăstirii Bistrița din Oltenia scris la 1444. La 1830 manuscrisul a fost dus din Țara Românească la Moscova și depus la Muzeul Istoric.

Dela Universitatea din Hamburg s'a trimis Academiei o teză de doctorat despre «Nunta la Români» scrisă de d-ra Elsa Krohn și susținută în 1929. Este o lucrare vrednică de atențiune pentru deplina informație a literaturii românești despre nuntă și pentru cunoștința perfectă a limbii noastre de tânăra doctoresă, fiica unui neguțator dela Hamburg.

Preotul N. M. POPESCU comunică hotărîrea Secțiunii istorice luată astăzi de a se publică în Memoriile acelei secțiuni lucrarea d-lui P. P. Panaitescu, *Istorie în versuri poloneze despre Moldova și Țara-Românească (1684)*, de Miron Costin, ediție și traducere.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

19 APRILIE 1929

Președinția d-lui EM. RACOVITĂ.

D-l Secretar general I. BIANU amintește că cu ocazia morții gloriosului Mareșal al Franței Foch, Academia a rugat prin telegramă pe colegul nostru onorar d-l General Berthelot să exprime condoleanțe în numele Instituțiunii noastre familiei ilustrului defunct. Colegul nostru d-l General Berthelot răspunde că a împlinit această pioasă însărcinare și mulțumește pentru

mărturia de simpatie arătată de Academie față de d-sa, față de familia defunctului și față de Franța în această tristă împrejurare.

Din partea Comitetului pentru organizarea Congresului al IX-lea de Chimie Industrială se primește înștiințare că acest congres se va întruni la 13 Octombrie viitor în Barcelona și invită Academia să ia parte.

— Se trimite la Secțiunea Științifică.

D-l Secretar general I. BIANU amintește că de câțiva ani suntem preocupați de restabilirea relațiilor noastre științifice cu instituțiile similare din Rusia, întâiu pentrucă primim publicații în schimb dela Academiile de Științe din Leningrad și Kiev fără ca noi să avem puțința de a răspunde, al doilea pentrucă urmărim restituirea depozitului nostru trimis în timpul marelui războiu la Moscova. Colegul nostru d-l N. Iorga, ca Rector al Universității din Capitală, dorește să facă demersuri pentru recuperarea tezaurului nostru. Am dat informațiuni colegului nostru că acest tezaur s'a trimis în 19 lăzi, din care în lăzile 1—18 se aflau 161 volume manuscrise, 271 chrisoave pe pergament cu sigilii atâmate, 178 cartoane cu 37.354 documente originale scrise aproape toate pe hârtie (puține pe pergament) și câteva volume cărți vechi foarte prețioase. În lada 19 se află colecția noastră numismatică.

Am întrebat la Ministerul de Externe prin ce mijloc am putea trimite în schimb publicațiile noastre celor două Academii amintite și ni s'a răspuns că putem prin mijlocirea Legațiunii noastre din Varșovia. Vom încerca deci această cale, care, dacă va da rezultate, ne va permite să intervenim direct și pentru restituirea depozitului nostru.

Dela Legațiunea Cehoslovacă se primește un volum din publicația periodică « *Revue des travaux scientifiques tchécoslovaques*, Section première, III, 1921 ».

— Se exprimă mulțumiri.

Dela d-l Dr. I. Puțurianu se primește un « *Memoriu asupra tratamentului specific al tuberculozei* » cu rugămintea să fie examinat. Mai trimite și următoarele sale publicațiuni pentru colecțiunile Bibliotecii Academiei: 1. *Tratatamentul specific al tuberculozei, pulmonare în special*, vol. I (Buc. 1928); 2. *Tratatamentul specific al tuberculozei*, Conferință ținută la Ateneul « N. Iorga » din București (Buc. 1929) 3. *Cercetări experimentale asupra tuberculozei* (R. Vâlcea, 1925).

— La Secțiunea Științifică.

D-l Secretar general I. BIANU zice că d-l N. Iorga i-a atras atenția asupra unui articol publicat de d-l Lascaris, profesor la Universitatea din Salonic, în « *Revue Historique* », despre un document atribuit lui Mihaiu Viteazul. Documentul ar fi o scrisoare din 1601 a lui Mihaiu Vodă către Marele Vizir, scrisă la Cașovia. Textul folosit de d-l Lascaris este reproduș după publicația d-lui A. Ivič în revista *Prilozi*, tom. V, (Belgrad, 1925), pag.

138—40. I-am cerut și d-l Ivič ne-a trimis fotografia documentului, din care se vede lămurit că semnătura Voevodului este falsă. Interesant este că pe temeiul acestui document fals Mihaiu ar fi fost denunțat ca trădător față de împăratul Austriei și s'a justificat astfel uciderea Voevodului de către Basta.

D-l N. IORGA, examinând fotografia, zice că documentul este scris în slovă moldovenească, nu muntenească și că Mihaiu Viteazul n'a fost niciodată în Cașovia.

Intr'altă ordine de idei d-sa arată că a primit dela d-l Const. Karadja mai multe fotografii de documente de pe vremea Movileștilor descoperite de d-l Karadja la Stockholm. Fotografiiile fiind trimise pentru Academie, le va depune după folosire.

D-l Președinte EM RACoviȚĂ arată că schimbarea anunțată de Guvern în programul serbărilor Unirii nu modifică programul solemnităților la Academie. Se vor ține deci cele două ședințe solemne hotărâte pentru 10 și 11 Maiu.

D-l DIM. VOINOV comunică hotărârea Secțiunii Științifice de astăzi prin care colegul nostru d-l Dr. I. Cantacuzino este rugat să examineze lucrările d-lui Dr. I. Pușurianu arătate mai sus.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

26 APRILIE 1929

Președinția d-lui I. C. NEGRUZZI, Vicepreședinte.

La ședință binevoesc a asista Altețele Lor Regale Principele Paul Gheorghievici și Principesa Olga, ai Jugoslaviei.

D-l I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI urează oaspeților princieri binevenire în mijlocul Academiei, exprimându-Le recunoștința Instituțiunii noastre pentru onoarea de a ne vizita și de a lua parte la lucrările ședinței noastre.

D-l N. IORGA expune comunicarea anunțată cu titlul: *Există o scrisoare de trădare a lui Mihaiu Viteazul?*

ȘEDINȚA ORDINARĂ

3 MAIU 1929

Președinția d-lui EM. RACoviȚĂ.

Dela d-l Daniel Clain, inginer silvic, pensionar din Piatra-Neamț, se primesc două scrisori. Printr'una roagă Academia să facă intervenire pe lângă

Comitetul pentru organizarea serbărilor Unirii Românilor să ia măsuri pentru ridicarea unei statui lui Costache Negri în Capitală ca semn de recunoștință față de lupta dusă de Negri pentru Unirea Principatelor. Prin cealaltă dăruiește Academiei două scrisori autografe, una dela N. Ionescu, colegul nostru răposat, cealaltă dela d-na S. Rosetti, nepoată de soră a lui C. Negri. Trimite și noua sa scriere «Din trecutul mișcărilor pentru Unirea Românilor», în care se expune istoricul tricolorului românesc.

— Se va trimite Comitetului serbărilor propunerea pentru ridicarea statuii lui C. Negri cu recomandare motivată, iar darurile se primesc cu mulțumire.

Dela d-l Const. Karadja se primește înștiințare că a descoperit în Arhivele Statului și Arhivele de Răsboiu din Stockholm, unde d-sa este Consul General al României, 74 documente românești, pe care le-a fotografiat. D-sa înaintează dosarul de fotografii Academiei prin mijlocirea colegului nostru d-lui N. Iorga. D-l Karadja își exprimă dorința ca toate documentele referitoare la trecutul neamului nostru aflătoare în diferite arhive din străinătate să fie fotografiate și depuse la Academie, urmând astfel exemplul Statelor-Unite, care fotografiază în prezent toate documentele din Europa referitoare la marea Republică americană.

— Se exprimă mulțumiri d-lui Const. Karadja.

Dela Librăria editoare Nicola Zanicheli din Bologna se primește în dar cartea apărută în zilele trecute scrisă de d-l Riccardo Riccardi și intitulată «La Romania». Această scriere face parte din colecțiunea de monografii geografice «Gea» publicată de acea librărie. Scrierea d-lui Riccardi este făcută cu adâncă cunoaștere a izvoarelor și cu mare simpatie pentru Români.

— S'a recomandat bibliotecilor mari din țară să și-o procure, iar autorului se vor exprima mulțumiri.

Dela d-l Viconte de Guichen se primește în dar tomul II din scrierea sa «*Les grandes questions européennes et la diplomatie des puissances sous la seconde République Française*». Tomul I din această importantă lucrare s'a primit deacum doi ani prin Legațiunea noastră din Paris împreună cu alte publicații ale aceluiaș autor. Tomul II primit acum din marea operă a d-lui De Guichen cuprinde expunerea evenimentelor diplomatice dela Maiu 1850 până la Decembrie 1852.

— Se exprimă mulțumiri.

D-l I. NISTOR înfățișează un volum cuprinzând partea II (anii 1927—1928) din «Codrul Cosminului», Buletinul Institutului de istorie și limbă dela Universitatea din Cernăuți, condus de d-sa.

— D-l Președinte EM. RACOVIȚĂ mulțumește d-lui I. Nistor.

D-l Secretar General I. BIANU arată că s'au primit în dar prin mijlocirea colegului nostru d. N. Iorga un manuscris grecesc dela 1788, și o carte tipărită în limba greacă la Veneția la 1788 cuprinzând «Istoria Cronologică a insulei Cypru» scrisă de Arhimandritul Cyprian.

D-l I. Andrieșescu, membru corespondent, invitat de Academie să dea relațiune cu privire la tezaurul constând din coiful de aur găsit în-tâmplător lângă satul Coțofeni, județul Prahova, înfățișează acel coif, asupra căruia spune următoarele:

* Coiful are o greutate de 768,5 gr. aur de cea mai bună calitate, coiful prezintă un interes cu totul deosebit, mai ales prin reprezentările ce înfățișează, pe față, pe părți, cât și îndărăt, pe partea apărătoare a cefeii. Din descripția acestor reprezentări, coiful apare ca obiectul de podoabă și distincție al unui cap religios, care în aceeaș vreme va fi avut și un rol conducător de conducere politică-militară. Scenele reprezentate sunt acelea ale unei jertfe simbolice.

* După toate considerațiunile stilistice, coiful aparține mediului tracoscitic din prima jumătate a milenului I înainte de Hristos, cu legături de similitudine și raportare ce se vor preciza într'un studiu special.

* În cadrul Daciei ca și a Europei sudestice, noua descoperire aduce date de un interes arheologic și istoric cu totul remarcabile. *

D-l MIHAIL SUTZU a adăus câteva observări de confirmare a descripției și caracterului religios al obiectului.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ referindu-se la participarea Academiei la serbările ce se vor face la 20 Maiu la Alba-Iulia în cadrul serbărilor pentru aniversarea a zecea a întregirii României prin Unirea țărilor surori, arată că Guvernul a hotărât că nu se vor face invitații personale. Totuș trebuie și se cere ca Academia să trimită o delegație compusă din Președinte, Secretarul General și Vicepreședinții Academiei.

D-l G. ȚIȚICA, Vicepreședinte, depune procesul-verbal împreună cu statutele și componerea Comitetului Național de Geodezie și Geofizică cu rugămîntea ca Academia să acorde ca acest comitet să capete ființă sub auspiciile ei. D-sa arată că numai Academia poate să înființeze acest Comitet Național, având calitatea de afiliată la Consiliul Internațional de Cercetări și la Uniunea Geodezică și Geofizică Internațională, din care Comitetul român va face parte ca o secțiune. Deaceea Academia, căreia i s'au adresat cereri în acest sens de Serviciul Geografic al Armatei și de Observatorul Meteorologic Central, m'a însărcinat din partea ei cu formarea Comitetului. Motivul înființării lui stă în nevoia de a participa la lucrarea internațională de măsurare a Arcului meridian de 20°—25° Est Greenwich dela Oceanul înghețat la Marea Mediterană, arc de meridian care trece și prin țara noastră. Sumele necesare pentru plata cotizației la Uniunea Geodezică și Geofizică Internațională sunt prevăzute în bugetul Institutului Geografic al Armatei și al Institutului Meteorologic Central. Deaceea d-sa e de părere că Academia poate să dea aprobare acestei înființări fără temere de eventuale dificultăți.

— Se aprobă cu unanimitate înființarea Comitetului Național de Geodezie și Geofizică sub auspiciile Academiei.

D-l DIM. GUSTI înfățișează un volum de culegeri de fotografii din Bolivia întocmit de d-l Roberto Gerstmann și trimis Academiei de d-l Andrei Popovici Secretarul Legațiunii Române din Washington.

— Se exprimă mulțumiri.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ informează că a atras atenția d-lui Prim Ministru Iuliu Maniu și a d-lui Ministru de Finanțe M. Popovici că Academia are în proiect construcția localului pentru Biblioteca ei, care face funcție de Bibliotecă Națională și că i-a rugat ca această mare necesitate națională să nu fie uitată la formarea bugetului viitor. D-sa a făcut demersuri similare și pe lângă Inalta Regentă, care ne-a făgăduit binevoitorul Său sprijin.

D-l ANDREI RĂDULESCU e de părere să rugăm Guvernul să sprijine și bugetul viitor al Academiei care este foarte slăbit, deoarece nu s'au putut realiza în acest an toate veniturile bugetare prevăzute.

Secțiunea Istorică comunică următoarele ei hotărâri luate în ședința dela 3 Maiu:

* 1. Privitor la Premiul de 50.000 pentru cea mai bună lucrare *Chipuri de Vlădici*, preotul Nic. Popescu va face proiectul de regulament care se va discuta în Sesiunea Generală.

* 2. Privitor la cererea Fondației Egiptologice Reine Elisabeth de a se înscrie membrii în această fundație cu cotizație unică de 400 belgas, — Academia Română este rugată — dacă găsește această sumă — să se înscrie ca membră protectoare.

* 3. Privitor la cererea P. S. Visarion al Bălților pentru trimiterea unei comisii istorice pentru cercetarea arhivelor civile și bisericești din Con-pol — Academia neavând fondurile necesare, este rugată P. S. Episcopie a Bălților să cerceteze dacă ar putea găsi undeva fondurile bănești trebuitoare.

* 4. Privitor la scrisoarea Generalului Anastasiu de a se strânge de Academie manuscrisele arhierului Narcis Crețulescu — este rugat d-l General Anastasiu să afle mijloacele de a strânge manuscrisele și de a le donă Academiei, care îi va rămâne recunoscătoare.

* 5. Având în vedere referatul favorabil al d-lui Andrei Rădulescu, se recomandă Academiei spre tipărire lucrarea lui George Sofronie, *Principii Naționalităților în dreptul internațional public*.

* 6. Privitor la manuscrisul d-lui George Rousseau, Dobrodjéens peints par eux-mêmes (1928) — știm că d-l N. Iorga i-a răspuns autorului părerea sa, că scrierea nu poate fi publicată de Academie.

* 7. Având în vedere raportul părintelui I. Lupaș, nu se poate recomanda spre tipărire manuscrisul *Centenarul lui Alexandru Papiu Ilarian* de prof. Ioan Boeriu.

* 8. Se aprobă propunerea colegului R. Rosetti relativă la studierea Regulamentului Organic dela 1830 în Principatele române; se va alcătui comisia de studiu.

* 9. Se ia cunoștință de articolul profesorului Bobcef, *Coaliția sacră româno-bulgară din 1866*.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

10 MAIU 1929

Președinția d-lui EM. RACoviȚA.

Dela d-l N. Donici, membru onorar al Academiei, se primește următoarea telegramă:

* Eri Joi, timpul eclipsei totale Soarelui arhipelagul Zond, am observat Dubosari Vechi suprafața și protuberanțele solare. Patru protuberanțe forma eruptivă; una enormă forma noarelor. Trei pete rotunde izolate cu penumbra; trei grupe pete mici. Faculele abundente marginea Est-Vest. Seara nici un indiciu luminei zodiacale. Complimente distinse. Donici*.

Dela d-l Daniel Clain, inginer silvic pensionar în Piatra Neamț, unul din cei mai zeloși colaboratori la activitatea Ligei Culturale înființate pentru unitatea Culturală a tuturor Românilor, se primesc în dar 8 dosare cuprinzând memoriile, discursurile și diferite corespondențe ale d-sale cu lumea cultă din țară și din Apusul Europei, făcute pentru deșteptarea conștiinței unității naționale în țară și pentru luminarea străinătății asupra drepturilor de a se înfăptui unitatea Românilor de pretutindeni.

— Se exprimă mulțumiri.

D-l Secretar general I. BIANU înfățișează două plachete, una primită dela d-l G. Diamandi, Ministrul României la Paris, intitulată * *Cérémonie d'Inauguration du monument élevé à Louis Guillovard, 28 Octobre 1928* * (Caen, 1929), cuprinzând discursurile rostite la solemnitățile desvelirii monumentului ridicat în amintirea regretatului nostru coleg Louis Guillovard la Curtea de Apel din Caen. Instituțiunea noastră a fost reprezentată la acea solemnitățile prin d-l G. Diamandi.

A doua plachetă, primită dela Librăria Ferdinand Hirt & Sohn din Leipzig înfățișează traducerea în esperanto făcută de d-l Tiberiu Morariu a unei povești a colegului nostru Mihail Sadoveanu sub titlul: *Nobela Peko* (Leipzig, 1929).

Dela Comitetul Societății Oamenilor de Litere din Franța, de sub președinția d-lui Pierre Benoit, se primește înștiințare că numita Societate prepară pentru Noemvrie viitorul Congresul Internațional al oamenilor de litere și roagă Academia să ia parte printr-o delegație.

— Se delegă d-nii O. Goga, M. Sadoveanu și I. Al. Brătescu-Voinești.

D-l Secretar general I. BIANU informează că d-l Carlo Tagliavini, colegul nostru corespondent, și-a exprimat dorința de a veni în mijlocul Academiei spre a face o comunicare despre * *Lexicon Marsilianum — Dicționar latin-român-maghiar din secolul al XVII-lea* * și că a trimis textul comunicării. Secțiunea Literară, care i-a examinat cuprinsul, a decis să fie citită în ședință publică cât mai apropiată.

— Se ie act și se va fixa ședință pentru ținerea comunicării.

ȘEDINȚA SOLEMNĂ

11 MAIU 1929

Președinția d-lui EM. RACOVITĂ.

La ședință au binevoit a lua parte M. S. Regina Maria, A. Lor Regale Principesa mamă Elena și Principesa Ileana, M. Lor Regele și Regina Greciei, Înalții Regenți: A. S. Regală Principele Nicolae, I. P. S. S. Dr. Miron Cristea Patriarhul României, d-l G. Buzdugan; d-l Iuliu Maniu, Prim Ministru și Membru Onorar al Academiei, împreună cu mai mulți membri ai Guvernului, d-nii Traian Bratu, Președintele Senatului, și Șt. Ciceo Pop, Președintele Adunării Deputaților, d-l general Al. Averescu, Fost Prim Ministru și Membru Onorar al Academiei, d-l Vintilă I. Brătianu, Fost Prim Ministru, I. P. S. S. Mitropolitul Gurie al Basarabiei, P. S. S. Gherontie Episcopul Tomisului, P. S. S. Lucian Episcopul Romanului, Monseniurul Dolci, Nuntialul Papal, d-nii G. Preziosi, Ministrul Italiei, Cardenas, Ministrul Spaniei, Kuntze-Zirersky, Ministrul Cehoslovaciei, T. Harimo, însărcinat de Afaceri al Japoniei, d-l Oscar Niculescu, Primul Președinte al Inaltei Curți de Casație și Justiție.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ zice:

Prea Mărită Doamnă,

« In Statutele Academiei ce au luat ființă legală la 3 Iulie 1879, acum cincizeci de ani, stă scris « Membrii Academiei nu pot fi decât Români din orice țară, cunoscuți prin operele și activitatea lor literară și științifică » și de fapt, în sânul Academiei au fost întruniți, dela întâia ei întrunire, « Români din orice țară », slujbași ai științei fără margini și cetățeni ai unei Români fără hotare între români. Dar acelaș țel: « tot neamul pe o singură moșie » râvneau cu doisprezece ani mai înainte și înțelepții ctitori ai « Societății Academice » ce a fost pe urmă legiuită « Institut național » și « Academie Română ».

« Temelia sufletească a așezământului nostru a fost deci, dela început, nestrămutata credință în împlinirea celor firești și celor drepte; cu răbdarea celor ce nu se îndoesc și cu seninătatea celor ce cred, s'a plănuit dela început și s'a alcătuit în cursul vremilor, în România mică și știrbită o anume Academie potrivită României celei mari și întregite.

« Este mândria noastră faptul că în sânul Academiei s'a încheșat sufletește, acum 60 de ani și pentru întâia oară, accă Românie deplină al cărui prim deceniu îl slăvim astăzi.

« Această mândrie a noastră Ți-o închinăm cu însufleșire, prea Mărită tovarășă a pe veci jehitului nostru Protector și Președinte de onoare; o închinăm cu recunoștință Măriei Tale care atâtea le-ai durat cu vorba, și cu pilda, și cu fapta, în vajnicile vremi când s'a clădit România mare; Ți-o închinăm cu smerită dragoste, Regină a unui neam ce totdeauna s'a închinat la ceea ce e ales, la ceea ce e bun, la ceea ce e frumos.

Alteță Regală,

« Cu mare bucurie și cu respectuoasă însuflețire vă salutăm în vechea și modesta noastră casă academică. Privim cu simțământul duios cu care se privesc cele alese și gingașe, la tânăra Prințesă ce și-a închinat soarta datoriei către neam și către țară, la mama care ocrotește cu atâta iubire nădejdea ei și nădejdea țării.

« Vă prezentăm, Alteță Regală, cele mai vii urări de fericire și prosperitate pentru dragălașul nostru Rege Mihai. Doar grija Alteței Voastre pentru El o împărtășim, iar când îl inchipuiți în viitor, ca cărmuitor al României mari, cu aceeași răvnă și speranță gândim la cele ce vor fi.

« Evenimentele ce au tras brazdă adâncă în viața poporului nostru au avut totdeauna răsunet în această sală și s'au sărbătorit sub oblăduirea marilor noștri profesori, președinți de onoare, Carol și Ferdinand, în prezența înțeleptelor noastre Regine și a odraslelor regești.

« Suntem recunoscători Majestăților Voastre și Altețelor Voastre Regale că ați păstrat un vechiu obicei, atât de scump nouă, care îngăduie Academiei ca să reinnoiască Familiei Regale asigurarea simțimentelor tradiționale de devotament și de credință. Azi cu deosebită bucurie Vă vedem în mijlocul nostru; e doar sărbătorirea unei întâmplări care a schimbat soarta neamului nostru întreg, care a adus alinare unei dureri naționale milenare, care a ridicat pe pavăză glorioasă pe făuritorii României Mari.

Înaltă Regentă,

« Cu deosebită însuflețire îmi îndeplinesc însărcinarea de a vă închina azi urări de bună venire din partea Academiei Române. Ca cetățeni cari serbează un atât de măreț eveniment al istoriei neamului lor, resimțim o adâncă mulțumire de a ține ședința noastră sub auspiciile acelor cari sunt primii cetățeni ai țării și paznicii înalți și respectați ai așezămintelor ce și-a hărăzit libera voință a României întregite. Iar ca Academicieni, cu recunoscătoare bucurie vedem printre noi pe oamenii de înaltă cultură cari totdeauna au cinstit Instituția noastră cu deosebit interes și prietenie ».

A. S. R. PRINCIPELE NICOLAE binevoeste a răspunde:

Domnule Președinte,
Domnilor,

« In numele Majestății Sale Regelui, al Familiei Regale și al Regentei, vă mulțumesc pentru simțimentele de dragoste cu care ne întâmpinați, cu ocazia ședinței solemne de sărbătorire a zece ani dela Unirea Ardealului, Banatului și Bucovinei cu Vechiul Regat.

« Vă mulțumesc deasemenea pentru simțimintele de pioasă amintire ce păstrați scumpului meu Tată, Regele întregirii naționale Ferdinand I.

« Academia Română a fost și va rămâne Instituția care întreține mereu trează conștiința națională în sufletele tuturor Românilor. Activitatea culturală a membrilor săi, îndreptată în toate direcțiunile, a fost fără întreruperi, și răzbind toate greutățile ce i-au stat în cale, a întretinut mereu aprinsă făclia culturii naționale.

Domnule Președinte,
Domnilor,

« Ziua de astăzi să ne fie nou imbold, pentru ca mereu uniți să continuăm cu spor munca de reîntregire, păstrând și îmbunătățind comorile sufletești și culturale moștenite din străbuni ».

D-I I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI rostește următoarea cuvântare în numele vechiului Regat:

Majestățile Voastre,
Altefe Regale,
Înaltă Regență,
Doamnelor și Domnilor,

« În cuprinsul țării noastre, în care pretutindeni răsună cântece de sărbătorire pentru împlinirea unui deceniu dela înfăptuirea Unirii, există un așezământ, care, acum șaiszeci și doi de ani, înscriă în actul său de înființare că el se compune din: 3 membri din România de peste Milcov, — 3 membri din România de dincoace de Milcov, — 3 din Transilvania, — 2 din Banat, — 2 din Maramureș, — 2 din Bucovina, — 3 din Basarabia și 2 din Macedonia.

« Acest așezământ e Academia Română, în care de șaiszeci și doi de ani, frați ai aceluiași neam, risipiți de vitregia soartei sub stăpâniri străine, trecând granițele, s'au adunat în fiecare an, spre a se ocupa de manifestările culturale ale românilor din toate provinciile ce alcătuiau Dacia-Traiană de odinioară și alcătuiesc România de azi, — realizând astfel Unirea sufletească a neamului nostru, cu mai bine de o jumătate de veac înainte de Unirea lui politică.

« Academia Română e îndreptățită să se mândrească cu această antipare.

« Eră mult mai grea de înfăptuit Unirea lui politică.

« În drumul ei se ridicau stavile uriașe, care n'au putut fi doborâte, decât în ziua în care însăși civilizația omenirii s'a găsit în primejdie de piere; și neamul nostru se poate mândri că dreptul lui la întregire i-a fost recunoscut, pe baza concursului ce cu atâtea jertfe a dat, pentru salvarea civilizației omenirii, ajutând triumful dreptului asupra forței.

* Se cuvine ca și acum când sărbătorim Unirea și ori de câte ori în viitor o vom sărbători, să ridicăm imn de slăvire tuturor aceluia care au contribuit la înfăptuirea ei.

* Slavă cărturarilor și cronicarilor, în al cărora suflet, ce se sbătea între spaima uriașei munci ce aveau de întreprins și între durerea de a lăsa, cu mare ocară, neamul nostru înfundat în întuneric, biruit-a gândul de a scoate lumii la vedere felul neamului nostru, — aprinzând astfel cei dintâi făclia conștiinței noastre naționale.

* Slavă tuturor mănuiitorilor de condei, tuturor marilor noștri poeți, cari au prezis și au chemat cu înfrigurare Unirea, — slavă tuturor lupțătorilor, tuturor martirilor, cari au întreținut vie flacăra aprinsă de înaintașii lor și care, prin frământarea, prin sbuciumul, prin îndurarea prigonirilor, unii prin jertfa vieții lor, au prefăcut-o în văpaia uriașă în care s'au topit și s'au mistuit lanțurile robiei.

* Slavă marilor bărbați cari la 59, innăbușind patimile, stingând ambițiile, doborând piedecile ce dinăuntru și din afară se ridicau în calea hotărârii lor, au putut înfăptui Unirea Principatelor.

* Slavă Regelui Carol I, a căruia înțeleaptă cărmuire, sprijinită de vitejia oștirii, ne-a dobândit suzeranitatea și regalitatea, dând astfel României de ieri o strălucire spre care se îndreptau plini de dor de înfrățire ochii surorilor ei.

* Veșnică slăvire Regelui Ferdinand, întâiul Rege al tuturor românilor, care în ceasul hotărâtor n'a stat în cumpănă să taie toate scumpele fire ce legau sufletul său de neamul în care se născuse, pentru a-l dărui tot și pentru todeauna neamului nostru.

* Veșnică slăvire M. S. Reginei Maria, întâia Regină a tuturor românilor, care innăbușind sfâșietoarea durere ce-i pricinuia pierderea unui scump odor, n'a încetat o singură clipă în tot timpul urgiei războiului, să-și prefacă lacrimile în duoase cuvinte de mângâiere pentru unii și în înălțătoare cuvinte de însuflețire pentru alții.

* Slavă sftencilor lor cari au avut curajul de a avânta țara în cel mai fioros războiu ce a cunoscut istoria omenirii și cari, cu toată urgia vremilor de restriște nu și-au pierdut credința în izbânda finală.

* Slavă celor ce și-au pierdut vieța în războiu, celor ce și-au pierdut o parte a ființei lor, — și tuturor celor ce au luptat pentru realizarea marului act național, al cărui jubileu îl sărbătorim acum.

* Omagiu de recunoștință și încredințare de veșnică fraternitate marilor națiuni, ale căror steaguri au fălăit alături de ale noastre pe câmpiile de luptă și care la încheierea păcii au sprijinit drepturile de întregire ale neamului nostru.

* Omagiu de recunoștință înțelepților bărbați, care cu atâta admirabilă pricepere și îndemănare au cules libera voință de Unire a provinciilor surori și au venit s'o împletească cu voința de Unire a României.

* Și acum să spunem tuturor că bucuria ce Unirea a revărsat în sufletul neamului nostru e făcută nu numai din înlăturarea unei nedreptăți care-l chinuia, ci mai ales din purificarea ce această înlăturare de

nedreptate a adus patriotismului nostru. Da, mărturisim: strălucirea patriotismului nostru purtă o pată, făcută din vrăjmășia ce eram nevoiți să resimțim împotriva impilatorilor. Dela Unire patriotismul nostru s'a purificat, el strălucește astăzi, neprihănit de vrăjmășie. În toate conștiințele românești el a căpătat o accepție clară și senină. Toate sufletele românești știu că patriotismul nu trebuie să însemneze numai legătura tainică între o ființă și locul în care s'a născut, nu numai o înclinare de a prefera un anumit mediu, rezultată dintr'o obișnuință personală și moștenită de a trăi într'insul; — nu numai dragoste de țară în care ne-am născut și am crescut, — în care sunt îngropați moșii și strămoșii noștri, — în care găsim dovezi că au apărut-o prin vitejia lor, — în care avem principalul nostru așezământ și averea agonisită prin munca noastră, — în care pretutindeni răsună graiul ce înțelegem și iubim mai mult; — nu numai dragoste de țara de ocrotirea legilor căreia ne bucurăm, — ale căreia dealuri, munți, văi, zări, ape și cântece ne par mai frumoase decât oricare altele. Ci că, pe lângă toate acestea, patriotismul însemnează mai ales dorința vie și străduința permanentă ca, fără nici o umbră de ură împotriva altor neamuri, să facem ca al nostru să câștige dragostea și stima lor, printr'o contribuire cât mai mare la progresul și civilizația omenirii.

* Aceasta e accepția ce patriotismul a căpătat în sufletul neamului românesc și aceasta va fi forma în care el se va manifesta. Vrăjmășie nu mai purtăm nimănui; nici măcar acelor care ar unelti împotriva Unirii noastre. Acelora un zâmbet de sinceră compătimire, pentru întunecarea care-i împiedecă de a înțelege că o întregire de neam ca a noastră odată împlinită, — nu există pe lume putere care s'o mai desfacă.

* Iar dacă triumful dreptului asupra forței și colaborarea în pace a tuturor popoarelor la sporirea patrimoniului lor comun de progres și civilizație, vor aduce cândva, într'un viitor depărtat, împlinirea idealului de înfrățirea popoarelor, — devreme ce Academia, cuprinde în sânul ei (și se fălește că cuprinde) reprezentanți ai culturii altor neamuri, precum Academiiile lor cuprind reprezentanți ai culturii noastre, — ea va putea reclama și atunci recunoașterea meritului de anticipare, în înfăptuirea aceluși nobil și sfânt ideal*.

D-I ȘT. CIOBANU rostește următoarea cuvântare în numele Biserabiei:

*Maiestate,
Altețe Regale,
Înaltă Regență,
Doamnelor și Domnilor,*

* În ziua când toată suflarea românească sărbătorește mărețul act al realizării visurilor noastre seculare, când freamătul unei bucurii biruitoare face să vibreze inimile dela un capăt al țării la altul, Basarabia trebuie să ocupe cel dintău loc în sentimentul și cugetarea fiecărui român.

* Reîntoarcerea Basarabiei la vatra românismului nu se aseamănă cu unirea celorlalte provincii românești: în aceste din urmă ideea românismului și a unirii a fost trează întotdeauna; conștiința de neam nu rupe raporturile de continuitate și solidaritate națională; unirea acestor provincii a fost un act așteptat, preconizat de munca de decenii pe terenul cultural și politic, a fost mai mult un act formal al unei succesiuni de generații, cari aspirau la unire, a fost o consecință totală, a mersului istoriei noastre.

* Basarabiei i-a fost predestinat de către istorie să aibă o altă soartă.

* Smulsă printr'un act de silnicie din trupul vechei Moldove, Basarabia dela anul 1812 devine prada imperialismului rus, care nu știe să cruțe, care nimiceste și nivelează totul ce cade în calea expansiunii lui, care strivește mai multe culturi vechi ale popoarelor apusene, intrate în orbita Statului rus.

* Cosmopoliți prin cultura lor, șovinști și acaparatori prin tendințele lor politice, Rușii în năzuințele lor spre dominație în peninsula balcanică, încearcă să facă din Basarabia un fel de punte, care eră menită să le ușureze calea realizărilor lor imperialiste. Iată de ce Rușii dau o deosebită atenție ideii desnaționalizării Basarabiei. Provincia dintre Prut și Nistru este transformată într'un câmp de experiență pentru exterminarea unui neam. Prin colonizări cu străini a pământului nostru strămoșesc, prin școală, biserică, administrație și armată, se tinde la ștergerea urmelor românismului, la surparea conștiinței de neam a poporului.

* Și pe când în ultimele decenii ale veacului al XIX-lea conștiințele românești din vechiul Regat și din cele două provincii surori se pregăteau sufletește pentru realizarea aspirațiunilor sacre ale unirii, dincolo de cortina de fier a imperialismului rus se petrece o tristă și revoltătoare dramă. În liniștea mortală ce domnește în această provincie în cursul unui veac întreg se încearcă înstrăinarea neamului românesc din Basarabia. Prin cele mai iscusite mijloace se caută de a se rupe firul tradiției noastre istorice și culturale, de a izola poporul basarabean de frații lui din alte regiuni. Manifestările cu caracter cultural moldovenesc din primele decenii ale dominației rusești devin tot mai rare. Evoluția poporului românesc din Basarabia se încâtușează în lanțuri de fier; el rămâne aproape străin de marea mișcare culturală și intelectuală a românismului din veacul al XIX-lea. Se pune la o grea încercare însăși existența poporului. Tragedia lui se complică și prin faptul, că el n'a fost și nu putea fi ajutat de nimeni. Credința aproape mistică în puterea și indisolubilitatea imperiului rus în baza lui de ascendență, face ca cele mai cutezătoare minți să socoată Basarabia ca pierdută pentru ideea românismului, pentru mulți Basarabia devine un fel de cimitir al neamului, în care din când în când câte o mână grăbită pe furie aruncă câte un mănunchiu de flori. Deasupra Basarabiei se așterne pânza mormântală a uitării.

* Și cuvintele marelui poet al neamului n'au fost o simplă figură poetică:

«Auzi... departe strigă slăbii
 Și asupriții către noi;
 E glasul blândeii Basarabii
 Ajunsă'n ziua de apoi,
 E sora noastră cea mezină
 Gemând sub cnutul de Calmuc...
 Murit-au? poate numai doarme
 Ș'așteaptă moartea dela câni?...»

* Dar liniștea eră numai aparentă. Dacă atmosfera sufocantă, înspăimântătoare a regimului rus a reușit să adoarmă conștiința de neam a intelectualității basarabene și a boerimii moldovenești sărăcite și slăbite ca funcție socială, țărănimea a dovedit încă odată tenacitatea și puterea de rezistență a neamului românesc, a dat dovezi încă odată, că geniul rasei noastre latine nu se lasă înfrânt ușor. Poporul de jos nu se adaptează sufletește la o cultură străină spiritului lui. Trecând prin cele mai grele primejdii, el își păstrează bunurile sufletești, urzite în trecutul lui istoric, la vatra țaranului necăjit, ca la vechile temple ale popoarelor antice, nu se stinge focul sacru al tradiției naționale. El își păstrează cea mai prețioasă comoară a sufletului lui — limba, el trăește în datinele și obiceiurile sale strămoșești. Instinctul de conservare, neluminat de razele unei conștiințe clare, îl face să reziste la toate încercările asupritorilor de a-i altera ființa. Eră o stare de amortire sufletească, asemănătoare cu acea a viteazului din poveste, adormit de vrăjitoarea rea.

* Marea revoluție rusă din anul 1918 a trezit și energiile paralizate ale poporului românesc din Basarabia. Sensul acestei revoluții nu constă numai în dărâmarea unei orânduirii sociale, nu în răsturnarea așezămintelor și formelor de opresiune politică. Revoluția rusă, care la început are mai mult un caracter constituțional, se transformă într'o răzvrătire a popoarelor neruse împotriva dominației rusești. Popoarele neruse, în special acele din părțile apusene și de miazăzi, încep o luptă neînfrănată pentru emanciparea, pentru eliberarea de sub jugul rusesc.

* În procesul desfășurării revoluției se creează o ideologie naționalistă a acestor neamuri: cheștiunea autonomiei provinciale cu organe executive în frunte, cheștiunea limbii materne în școală, biserică și administrație, cheștiunea armatei naționale sunt formele revoluției din prima ei fază, sunt formele, cari se pun în circulație, se agită în special de către Polonezi, Ucrainieni, Rușii albi și popoarele baltice. Iar când aceste popoare s'au convins că guvernul provizoriu rus sub aparențe revoluționare nu-și putea mască tendințele centraliste și imperialiste și când se descompune frontul rus, naționalitățile din Rusia în lupta lor împotriva regimului rus, intră în domeniul acțiunilor practice. Autodeterminarea liberă a popoarelor până la separare de Rusia devine lozinca zilei.

* Românii din Basarabia nu puteau să rămână străini de această mișcare.

* Ideologia revoluționară naționalistă prin formulele ei simple este accesibilă pentru mintea celor mai înapoiate popoare din Rusia. Cu atât mai ușor ea se strecoară în sufletul poporului moldovenesc, dotat cu o rară inteligență și cu mari calități sufletești. Revoluția răscolește conștiința lui, trezește în el instinctul de neam. Cu o energie aproape necunoscută poporul românesc din Basarabia începe lupta pentru drepturile sale naționale.

* Mișcarea națională nu pornește dela păturile suprapuse, de sus în jos, ci de jos în sus, dela soldatul și țăranul român. A fost o revoluție națională a țărănimii basarabene, care ridică la suprafață pe puținii intelectuali români ieșiți și ei din popor. Mișcarea națională din Basarabia trece prin toate fazele revoluției neamurilor din Rusia; dela modestele revendicări cu caracter cultural la ideia de autonomie provincială și dela autonomie la separare de Rusia și unire cu țara mamă. Iar sufletul poporului românesc din Basarabia, zguduit adânc de revoluție, trece și el prin diferite faze, evoluând în cursul unui an de revoluție dela ideia, nelămurită de neam, la o conștiință clară națională și dela ideia de comunitate cu poporul românesc la ideea unirii. Eră ceva firesc, în toată revoluția națională din Basarabia, eră ceva logic să se ajungă la ideia unirii.

* Când popoarele din Rusia, dezamăgite în așteptările lor, se îndreaptă pe calea realizării ideii de autodeterminare, în Basarabia se formează acel organ revoluționar național « Sfatul Țării », căruia i-a fost predestinat să înfăptuească actul unirii. Revoluționar prin felul cum a fost organizat, țărănesc prin compoziția lui, național prin aspirațiunile lui, « Sfatul Țării » a fost expresiunea voinței poporului românesc din Basarabia. În cele câteva luni cât a existat acest parlament național, el îndrumează mersul revoluției din Basarabia spre unire, organizând forțele naționale și ducând o luptă înverșunată cu factorii regimului rus. Când situația din Basarabia a devenit critică, când bolșevicii erau pe cale să pună mâna pe ea, « Sfatul Țării » cere ajutorul frățesc al Statului român. Intrarea armatei române în Basarabia, primite cu mare bucurie de întreaga populație băștinașă, face ca ideia revoluționară a autodeterminării să se dezvolte până la sfârșitul ei logic. « Sfatul Țării » proclamă la 24 Ianuarie 1918 Independența Republicii Moldovenești.

* Actul unirii dela 27 Martie a fost ultima manifestare revoluționară a Românilor basarabeni din lunga serie de manifestări cu acelaș caracter. El a fost rezultatul frământărilor sufletești, al suferințelor poporului românesc din Basarabia; el a fost un act logic al mersului revoluției rusești; el a fost și un act de dreptate al istoriei față de neamul românesc. În clipa când după veacuri de suferințe, de durere și de jertfe, poporul românesc sfâșiat, despărțit, în dezvoltarea lui ajunge la o sinteză istorică, la unire, Basarabia nu putea să rămână în afară de hotarele Statului etnografic român. Poporul românesc din Basarabia n'a putut fi nimicit. Istoria lui

sub dominația rusească oglindește întreaga istorie a neamului nostru; în ea se vede sensul desvoltării noastre istorice: un popor de obârșic nobilă, cu însușiri sufletești superioare nu poate fi nimic: el își apără bunurile moștenite, când se găsește în primejdie; în lacrimi și suferințe el își oțelește sufletul; iar atunci când istoria îi poruncește să-și îndeplinească misiunea pe acest pământ, poporul se găsește la datorie. Și atunci când întreg poporul românesc, în frunte cu marele și în veci neuitatul Rege, își pune în cumpănă puterile pentru a-și înlăptul aspirațiunile sale, frântura neamului românesc din Basarabia cea dintâiu a răspuns la chemarea istoriei.*

D-1 I. NISTOR rostește următoarea cuvântare în numele Bucovinei:

*Majestate,
Alte Regale,
Inaltă Regență,
Doamnelor și Domnilor,*

* Cu scurgerea vremii, evenimentele anului 1918 ne apar într'o lumină tot mai limpede și mai strălucitoare. Actul unirii dela Cernăuți, cu pecetea zilei de 28 Noemvrie 1918, stălpuiște pentru toate timpurile granița între robirea și desrobirea Bucovinei, grădina Moldovei și diamantul cel mai scump din diadema voevodală dela Putna. Reintoarcerea Bucovinei la sânul patriei-mame, prin hotărârea liberă și necondiționată a plășilor ei, înseamnă biruința conștiinței naționale asupra încercărilor viclene de a innăbuși în sufletele celor ce o cultivară cu dragoste și cu încredere în viitor.

* Prin actul unirii dela Cernăuți s'a reparat o veche fără-delege și s'a reinteegrat un hotar știrbit prin fraudă și pângărit prin crimă. Prin fraudă s'a săvârșit rășluirea unei așa de mari și frumoase părți din răzeșia Moldovei, și prin mită josnică s'a potolit împotrivirea preținșilor ei protectori, pravoslavnici și musulmani, deopotrivă de condamnabili și vinovați. Și ce crimă mai oribilă putea înregistra cronica vremii, ca sinistra asasinare a voevodului protestator, chiar în clipele când la zaiferul din Cernăuți, emisarii pajurei răpitoare ciocneau paharele de veselie pe urma stoarcerii unui jurământ de supunere dela o populație orfană de oblăduirea Moldovei și despărțită de frații ei de sânge și credință, prin cerdacuri de pândă și prin cordonuri de ciumă.

* Crimele politice ce se comit împotriva unității unui neam nu se sting din lipsa de urmărire la timp. Răpirea de țară și robirea unui neam, conștient de drepturile sale, nu pot constitui nici când un titlu de stăpânire definitivă asupra unui pământ, oricare ar fi puterea usurpătoare. Renașterea Statului cehoslovac după o robire de trei sute de ani, restituirea Poloniei, după o împărțire de trei ori semicentenară între vecinii hrăpăreți, precum și înlăptuirea recentă a unității noastre politice, în hotarele etnice și istorice ale națiunii române, după frământări și lupte milenare, constituie dovăzi puternice și incontestabile, că drepturile naționale ale

unui popor asupra pământului strămoșesc sunt și rămân imprescriptibile și inalienabile.

* Sfetnicii împărătesei Maria Tereza cumpărară Bucovina dela Turci cu pungi de aur, iar generalul Spleny o luă în stăpânire cu învoirea vinovată a feldmareșalului Rumianzov, sfetnic și favorit al altei împărătese pravoslavnice, Caterina a II-a, orbit în judecata sa de focul briliantelor de pe tabacherea de aur ce i se oferise. Târgul rușinos cu Turcii și tocmeala urită cu Rușii, nu puteau formă baza de drept pentru un odios furt de țară. Actul de cesiune dela Constantinopol și protocolul de hotărnicie dela Balamutca pe Nistru purtau stampila corupției și a mituirii, un prea grav viciu de formă, pentru a putea fi investit cu puterea de lege internațională. În lipsa acestei investituri ușor a fost pentru noi, urmașii detrunchiaților dela 1775, întruniți în congres general la Cernăuți acum zece ani, să contestăm legitimitatea actului de cesiune din 1775 și să-l declarăm nul și neavenit, fiindcă acest act fusese încheiat fără consimțământul părinților noștri. Declarațiile de mai târziu nu mai puteau avea nici o putere legală, fiind stoarse dela o populațiune robită și desbrăcată de dreptul ei firesc de a se rosti liber asupra soartei sale politice. Unde mai pui, că în clipele acele solemne, contractanții dela 1775 nu mai ființau ca factori activi în politică, ci se prăbușiseră lamentabil sub povara păcatelor și crimelor lor seculare. Turcia renunțase încă la Plevnă la dreptul ei de suveranitate asupra Moldovei, prin gestul simbolic al lui Osman-Pașa care predase sabia, ce fulgerase veacuri dearându-l amenințătoare asupra țării noastre, colonelului român Cerchez. Iar cât privește pe Habsburgi, dânsii ispășiră năprasnic lăcomia lor de țară prin pierderea tronului ce se răzîmă șubred pe tocmele rușinoase, pe foi de zestre și precupeții matrimoniale. Spre ironia sorții, pajura hrăpăreață care își înfipsea ghiarele blestamate în corpul sângerând al Bucovinei, nici în clipele de agonie nu se pocăi, ci încercă prin Czernin-ul ei la Brest-Litowsk să vândă Bucovina Ucrainenilor, cu prețul câtorva mii de puduri de grâu, de care avea nevoie pentru hrana populației ei infometate.

* *La 1918 se repetă la Brest-Litowsk târgul rușinos dela 1775 privityor la Bucovina. Atunci Thugut, sfetnicul Mariei Tereza, cumpără Bucovina cu pungi de aur și bijuterii de preț. După un veac și jumătate contele Czernin, sfetnicul ultimului Habsburg, nu se sfii să vândă Bucovina Ucrainenilor cu prețul câtorva mii de puduri de grâu. La Balamutca, ca și la Brest-Litowsk, Rușii interveniseră ca mijlocitori: la 1775 Feldmareșalul Caterinei Rumeanzov, iar la 1918 delegații Radei Ucrainiene din Kiev, Mewiediew și Scharchrai!*

* Umbra acestui viciu inițial apăsă ca un blestem asupra stăpânirii habsburgice în Bucovina, care a fost mereu stearpă și văduvită de orice duh plâzmuitor. Tot ce admirăm astăzi în Bucovina ca creațiune de artă, poartă signătura specifică a vechiului geniu moldovenesc, activ, viu și creator. Nimic trainic n'a rămas în Bucovina pe urma stăpânirii habsburgice, care și-a îrosit toate puterile în munca de Sisyph de a abate această țară

românească din matca desvoltării sale firești, pentru a o îndreptă spre Viena sau chiar spre stepele Ucrainei, ca și cum ar fi posibil să se schimbe cursul râurilor noastre în direcție opusă. Așa se explică faptul că astăzi, când n'au trecut decât zece ani dela unire, aproape nimic nu mai aduce aminte, că și Habsburgii ar fi hălăduit cândva în Bucovina.

* Dându-și poate seama de furtul săvârșit, oficialitatea habsburgică a trăit mereu chinuită de teama de a nu-și pierde prada din ghiare. La 1848 a izbutit să o apere numai cu ajutorul generalilor ruși Lüdgers și Paszkiewicz; la 1859 Austria încolțită rău în Italia, tremură în fața convenției militare ce intervenise între Cuza-Vodă și Kossuth; la 1875 împăratul Franz Iosef trebuie să renunțe de a participa la centenarul răpirii Bucovinei, de frica demonstrațiunilor ce se pregăteau la Cernăuți; la 1877 guvernul habsburgic oprî femeile bucovinene de a face scamă și a adună bandaje pentru răniții dela Plevna, iar în anul următor el aruncă în temniță mai mulți tineri curajoși cari trimiseră în numele țării detrunchiate o telegramă de aderență la Iași, unde se prăznuia centenarul morții lui Grigore Ghica, voevodul mucenic, al cărui bust de bronz, dăruit Iașilor de domnitorul Carol, se deavăluia acolo.

* Dar scris este, că omul de ceeace se teme, nu scapă. Izbucnirea războiului mondial ne-a găsit mai oțeliți ca oricând și gata la orice jertfă pentru dobândirea libertății noastre. Prin sfortări supreme și jertfe supraomenești frații noștri liberi, alături de puternicii lor aliați, au izbutit să zdrobească puterea dușmană și prin loviturile lor concentrice să facă să se prăbușească monarhia austro-ungară, temnița neamurilor desmoștenite și a viselor neîmplinite. La razele calde ale libertății, așteptată atât de mult și dobândită așa de greu, o vieță nouă a început să încolțească de sub ruine. Națiunile desrobite muncesc cu drag și răvnă la refacerea organizațiunilor lor de stat. Românii răzlețiți sub diferite stăpâniri se întorc veseli și plini de încredere în brațele fraților liberi, creatorii Piemontului românesc, revendicativ și biruitor.

* Prin manifestul refugiaților bucovineni din Iași dela 6 Octomvrie 1918, prin proclamarea Constituantei dela Cernăuți din 27 Octomvrie 1918, și prin votarea actului unirii din 28 Noemvrie 1918 s'a manifestat în mod demn și hotărît voința Românilor bucovineni de a se reintorce la matcă. Prin memorabilul act al unirii dela Cernăuți s'a închis după un veac și jumătate un vechiu proces istoric și s'au restabilit vechile hotare ale Moldovei dela Ceremuș, Colacin și Nistru.

* Astăzi, când prăznuim actele unirii, sufletul meu este copleșit de amintirea înălțătoarelor cuvinte cu care marele și în veci neuitatul Rege Ferdinand răspundeă, acum zece ani, la o adresă omagială, pe care avui cinstă de a i-o trimite în numele fraților mei bucovineni. * În momentele acestea mărețe, — ziceă nemuritorul Rege, — când toată suflarea românească se îndreaptă cu rugi fierbinți și cu voința nestrămutată spre apropiata înfăptuire a visului de veacuri al neamului românesc, nu pot decât să mă bucur, când văd cât de tare este între voi *credința în ideal, credința în dreptate și credința în virtuțile strămoșești*. Această credință m'a călăuzit

când am luat armele și ea nu m'a părăsit, cu toate suferințele și cu toate durerile prin care am trecut. Eram sigur că această credință, purtată de milioane de inimi, în toate colțurile unde sună dulcele graiu românesc, va birul, căci ea netezește orice cale, umplând văile și sfărâmând munții ».

« Și în adevăr, credința în ideal, credința în dreptate și credința în virtuțile strămoșești, a surpat zidurile despărțitoare ale Carpaților, a secat Molna și Prutul ca ape de hotar și a închegat toate țările române sub adumbrirea aceluiași steag și sub scutul puternic al coroanei de oțel.

« De zece ani de zile Bucovina se bucură de toate binefacerile oblăduirii românești. În răstimpul acesta s'au realizat progrese apreciabile pe toate tărâmurile vieții publice și particulare. Sub scutul păcii și liniștei interne a sporit cultura intelectuală. Vieța economică a primit un nou și puternic imbold prin deschiderea vechilor fruntării spre Moldova și Basarabia și prin refacerea vechei industrii bucovinene, îndeosebi a industriei forestiere. Stăpânirea românească a înfăptuit și în Bucovina reforma agrară, contribuind după puteri la îmbunătățirea stării țărănești. Nu este ram de administrație în care să nu se evidențieze opera constructivă și creatoare a oblăduirii românești, bună, blândă și împăciuitoare. Astăzi nimeni în Bucovina nu se mai gândește la sprijin și ajutor din altă parte, decât dela București. Deaceia noi cu toții, câți am avut fericea să colaborăm la încheierea actului unirii și la desăvârșirea măreței opere de civilizație, pe care statul român o înfăptuiește în Bucovina, simțim o adâncă mulțumire sufletească, văzând că astăzi cetățenii acestei provincii fără deosebire de rasă și credință, aderă din convingere la ideea de stat român și nu preocupesc concursul lor la întărirea unirii și la îndeplinirea operei de înfrățire sufletească.

« Prăznuirea unirii trebuie să fie pentru toți un fericit prilej de reculegere și reflexiuni. Să ne exminăm deci conștiința, să ne primenim sufletele și să ne oțelim puterile fizice și intelectuale pentru cheazășirea progresului și în viitor și apropierea și contopirea sufletească a tuturor. În aceste clipe solemne, gândul nostru învâlue cu toată evlavia amintirea mult regretatului Rege Ferdinand I, desrobitorul Bucovinei și întregitorul patriei române, care, călăuzit de deviza latină: *per aspera ad astra* a scos sabia pentru desrobirea noastră, ne-a primit cu bucurie și dragoste sub părinteasca sa oblăduire și care prin neîntrecuta sa pătrundere și înțelepciune a redat Moldovei-de-Sus vechea și frumoasa ei înfățișare românească. Pioasa noastră venerație cuprinde și memoria marilor sfinctici ai nemuritorului Rege, a lui Ion I. C. Brătianu și Iancu Flondor, precum și a cetelor nenumărate de mucenici anonimi, — ca bunăoară cei doi ostași bucovineni, împușcați la Satul-Lung lângă Brașov și aruncați în groapa ce și-o săpaseră ei înșiși, pentru eroicul lor refuz de a descărca arma ucigătoare contra fraților din Regat; — cări cu toții au luptat, au pățimit și s'au jertfit pentru împlinirea visului de aur al părinților noștri,

și pentru înfăptuirea României mari și libere. Pilda vie a vieții lor va rămâne un veșnic imbold la dragoste de patrie și spirit de jertfă.

♦ Dragostea și admirația noastră întreagă se revarsă cu sinceritate și recunoștință asupra glorioasei armate române, care, prin jertfa și vitejia ei, a sfărâmat obezile robiei seculare și a redat fraților din Bucovina, Ardeal și Basarabia, libertatea mult râvnită.

♦ La opera măreață, creată de Regele Ferdinand, veghează cu dragoste și pietate M. S. Regina Maria, augusta și neconsolabila consoartă a marelui dispărut, care a plâns de necazurile noastre în vremuri de restriște și a împărtășit cu noi toată bucuria izbândeii. Bucovina desrobotită aduce astăzi prinosul său de profundă dragoste și venerație pentru M. S. Regina Maria pentru tot binele ce a făcut provinciei acesteia. Omagiile noastre de grațitudine se îndreaptă și către membrii Înaltei Regențe, cărora providența cerească le-a încredințat destinele țării.

♦ Dumnezeu părinților noștri a voit să așeze coroana de oțel pe capul Majestății Sale Regelui Mihai I, care prin însăși vârsta sa simbolizează viitorul neamului românesc. În clipele acestea solemne, gândurile noastre ale tuturor se îndreaptă cu gingășie către tânărul purtător al coroanei și către duioasa sa mamă, Alteța Sa Regală Prințesa Elena, care veghează cu atâta afecțiune la educația M. S. Regelui Mihai, căruia din tot sufletul, Bucovina îi dorește să crească, să înflorească și să se învrednicească de toate darurile și virtuțile neuitatului său bunic Ferdinand cel Mare.

D-I SEXTIL PUȘCARIU rostește următoarea cuvântare în numele Transilvaniei:

*Maiestate,
Altețe Regale,
Înaltă Regență,
Doamnelor și Domnilor,*

♦ Pilotul care va rotî cu aeroplanul său, peste câteva zile, de-asupra satului în care s'a născut Aurel Vlaicu, va cuprinde cu aceeași privire Sarmisegetuza și Alba-Iulia, locul unde oștirile lui Decebal și ale lui Traian au așezat leagănul poporului nostru, și orașul în care umbra lui Mihaiu Viteazul va binecuvânta mulțimile adunate la serbarea din 20 Maiu. Acolo, rugi fierbinți de mulțumită se vor ridica către Cer și cuvinte înaripate vor arăta însemnătatea zilei de 1 Decembrie 1918.

♦ Aici, în sânul acestei Academii, în care cuvântul îndemnător la cugetare e mai obișnuit decât vorba răscolitoare de suflete, vom încerca să câștigăm perspectiva necesară, spre a putea distinge dincolo de preocupările momentane, ceea ce Ardealul a adus ca zestre la marelă praznic al Unirii, și ce a rămas, după zece ani, din ea. Nu zestrea materială — pe care ostașul desrobotor n'a răvnit-o niciodată — ci darurile sufletesti, mai strălucitoare decât salba de aur ascunsă în fundul lăzii de mireasă.

♦ Ardealul a adus cu sine, înainte de toate, o iubire nețărmurită de neam și un sentiment de sinceră recunoștință față de frații cari au luptat

și au murit pentru realizarea visului strămoșesc. Aș vrea, istorisind o mică întâmplare, să ridic o clipă capacul chivotului sufleteșc în care Ardeleanul păstrează acest sentiment, cu atâta sfințenie, încât o sfiiciune firească îl împiedecă să-l îmbrace prea des în cuvinte indiscrete.

* Eră în iarna lui 1916, în Brașov, unde mă opriseam ca să duc o vorbă de îmbărbătare unei doamne îngrijorate pentru soarta fiicelor ei învinuite de trădare de patrie și a bătrânului ei soț, întemnițat în Cluj. Ieșind de-acasă, ea nu apucă niciodată pe strada principală, ci cotea pe uliți laterale. Dar nu pentru ca să se dosească de cei ce-i urmăreau mișcările, ci, precum cu greu mi-a mărturisit, fiindcă pe strada aceea cursese, în ziua cruntă a retragerii, sângele scump al ostașului desrobitor și ea nu se simția vrednică să calce cu piciorul pe aceste locuri sfințite.

* Așa, plină de sentimentalism romantic, eră iubirea ce umplea ochii Ardeleanului cu lacrimi de recunoștință și tot așa eră dragostea care dădea dorobanțului admirabilul elan de eroism.

* Carpații, care lăsau să treacă prin piatra lor răsunătoare glasul inimilor ce băteau dela frate la frate, opreau însă să se vadă pe cei despărțiți unul de altul. În locul dragostei idealizate prin depărtare, începe azi tot mai mult, prin cunoașterea cât mai temeinică a marilor calități ascunse în sufletele Românilor din toate provinciile, să se adâncească iubirea bizuită pe înțelegere și prețuire, pe care luptele mărunte de fiecare zi o întunecă numai la aparență.

* Iubirea mare de neam s'a manifestat în Transilvania într'un năvalnic dor de a munci pentru țară. Trăind din moși strămoși între neamuri privilegiate, Ardeleanul nevoit să muncească și pentru alții, a învățat să prețuiască roadele agonisitei grele. Nevoia de a pridiid și pilda altor neamuri l-au învățat să-și organizeze și să iubească munca. După Unire, gândul că de acuma truda brațelor sale și banul vărsat în visterie nu vor mai ajută străinului ca să-și întărească pozițiile din care aveă să-l combată, ci va servi la consolidarea țării sale, a fost atât de fericitor, încât a produs acțiuni de un admirabil avânt desinteresat. Mai târziu odată, când privirile vor alunecă înțelegătoare și iertătoare peste amănunte ce nu merită să pironească prea mult atențiunea, cel ce va scrie istoria întâiului an de stăpânire românească din Ardeal, va puteă cită numele atâtor bărbați care au depus, pentru consolidarea acestei stăpâniri, o muncă frumoasă și plină de devotament.

* Caracteristice pentru metodele de lucru ale Ardeleanului erau și sunt încă un foarte desvoltat respect pentru forma exterioară, un puternic simț tradițional, răbdare mare și persistență aproape îndărătnică. Formalismul, cultul pentru *corect*, eră moștenit dela vechiul stăpânitor. Tradiționalismul și l-a însușit Ardeleanul în lupta seculară de conservare națională: precum un ager simț innăscut făceă pe strămoșii ciobani să se orienteze în munții neumblați, astfel au găsit moșii direcția ce duceă spre țintă și pe urmele lor au călcat părinții și fiii, bătătorind cu pasul lor sigur și lărgind acelaș drum. Ispitele unui traiu mai bun și mai ușor în afară de drumul acesta i-au abătut pe prea puțini din cale.

Ca eroul din basme, Ardeleanul și-a ales din grajdul tatălui mârțoaga cea nebăgată în seamă, știind că jăratecul credinței în izbânda finală o va schimba în cal năzdrăvan.

* Cei ce au avut răbdare să aștepte atâtea veacuri ziua cea mare a răsplății, știau că după orice zguduire puternică trebuie să treacă vreme, pentru ca pământul ce umple golurile iscate, să se așeze. În opoziție cu nerăbdarea firească a fraților din țara veche, care voiau să regăsească dincolo de munți aceeași limbă armonioasă, aceleași obiceiuri ca acasă, și mai ales să vadă cât mai curând românești orașele din noile provincii, Transilvănenii se opuneau unei unificări care sacrifică forme consacrate. Ei știau că prin înlocuirea firmelor la prăvălii, a tablelor pe străzi și prin arborarea steagurilor tricolore stăpânitorii de ieri ajunseseră să se amăgească pe sine înșiși, crezând că au un Stat unitar. Ei mai știau că în curs de veacuri, și sub dominațiune străină, noi am câștigat mereu teren. Nu cu arma în mână, nu prin prestigiul culturii noastre, nici prin mirajul unei stări economice înfloritoare, ci am fost cuceritori, fără să de dăm silința, prin farmecul firii noastre, prin concepția noastră senină asupra vieții, cu un cuvânt, prin frumusețea fizică și sufletească a neamului nostru, care va trebui să cucerească și de aci înainte.

* Chibzuit, mai greu și mai puțin adaptabil, strâns în lanțurile tradiționalismului, Ardeleanul apucă anevoie pe un drum nou; dar dacă a pornit pe el, îl urmează cu o perseverență de fier. Renașterea noastră națională se datorește fanatismului unui Gheorghe Șincai și Petru Maior; dar intransigența școlii latiniste a produs și exagerările unui August Treboniu Laurian.

* Insușirile cu care Ardeleanul a intrat în România nouă, calități prețioase dacă sunt puse la contribuție în eforturile comune pentru consolidarea țării, pot deveni defecte când sunt dezvoltate în mod unilateral. De lucrul acesta și-au dat seama unii dintre Ardeleni, cari, încă înainte de războiu, accentuau cu tărie, că Ardeleanul trebuie să se încadreze în liniile mari ale culturii românești, așa cum ea s'a cristalizat în cursul timpului în țara veche, atât de bogată în minți luminate și inimi mari.

* Ceea ce înainte de toate ne-au învățat cei zece ani dela Unire, este că în dezvoltarea viitoare a României nu trebuie să se dea o luptă pentru egemonia unei părți românești asupra celorlalte, ci unirea trainică se poate face numai printr'o colaborare strânsă. Precum bogăția țării se completează prin ceea ce aduce solul și subsolul fiecărei provincii, tot asemenea sufletul românesc se întregeste prin ceea ce veacuri de dezvoltare în împrejurări diferite a accentuat sau a atenuat din însușirile noastre etnice innăscute: altfel au luptat pentru libertate Pandurii lui Tudor și altfel Moșii lui Avram Iancu, alte temelii a zidit Șaguna decăt Kogălniceanu, altfel a văzut vieța epicul Coșbuc decât liricul Eminescu. Cine și-ar putea imagina însă secolul trecut în istoria românească fără unul din cele șase nume pomenite?

* Din cele mai vechi timpuri, colaborarea între Români de dincoace și dincolo de munți a dat cele mai minunate roade. Insuș începutul de a

răspândi carte românească prin tipar s'a făcut de Brașoveni, însă cu concursul diaconului adus din Târgoviște, care, apropiind de graiul muntean dialectul moldovean și cel ardelean din primele traduceri, a pus baza limbii noastre literare, înțeleasă de toți și devenită astfel simbolul unității noastre naționale.

* Când Gheorghe Lazăr a descălecat la București, el aducea cu sine de acasă calități ce aveau să-i ușureze izbânda apostolatului său; dar izbânda aceasta n'ar fi fost posibilă fără de Bălăcești și de Golești. Pentru ca întâia școală înaltă românească să ia ființă, a trebuit spiritul de organizator și entuziasmul fanatic al dascălului care aprinde văpaia sfântă în sufletul elevului, acea îndârjire de fiecare clipă, care culege puteri nouă din decepții; dar a trebuit și inima plină de patriotism luminat și generos al acelor boieri munteni, nobili reprezentanți ai unei rase nobile.

* Și când, după o sută de ani, tineri și entuziaști învățați descălecară din Țara veche ca să ajute la întemeierea întâiei școli înalte românești în Transilvania, plătind astfel din belșug o veche poliță, tânăra universitate care, în zece ani a depus o atât de frumoasă activitate, e fructul unei fecunde colaborări cu elementele localnice.

* Și însăș Academia noastră, nu este ea oare instituția ce de șaizeci de ani încoace culege roadele îmbelșugate și sănătoase pe care le dă o asemenea colaborare ?

* În sala în care ne găsim adunați azi, Eliade Rădulescu întindea mâna lui Gheorghe Barițiu, celui ce reproducea cu atâta plăcere în « Foaia pentru minte » articolele « Curierului »; aici Ion Micu Moldovanu, aducând cu sine toată atmosfera curată și patriarhală a satului de pe Târnavă, ascultă vorba învăpăiată a elegantului Alexandru Odobescu; aici folcloristul Marienescu se opriă sfios în fața fermecătorului Alecsandri; aici în sfârșit domnea spiritul lui Titu Maiorescu, acest reprezentant eminent al amestecului fericit între caracterul de oțel pe care au știut părinții săi ardeleni să i-l insuflă și între calitățile excepționale intelectuale dezvoltate prin contactul cu cultura și sufletul românesc din țara veche.

* Sub această cupolă, în ședințe solemne, ochiul senin și pătrunzător al întâiului Rege al României îmbrățișă cu aceeaș părintească iubire pe fiii săi liberi și pe fiii săi subjugăți; aici îi fu dat întâiului Rege al tuturor Românilor, care în acelaș timp eră un eminent spirit științific, să se bucure de frățesca conlucrare a reprezentanților tuturor provinciilor românești; aici, în această atmosferă senină vine bucuros mărita Sa Soție, artistă și poetă Ea însăș; și în colaborare strânsă inimile tuturor se îndreaptă aici, ca aiurea, cu aceeaș dragoste nețărmurită către tânărul Rege și augusta Sa Măică, punând nădejdi depline în El și în înțelepții săi Regenți*.

D-1 DIM. GUSTI înfățișează partea I-a apărută din marea publicație « *Transilvania, Banatul, Crișana, Maramureșul, 1918—1928* » întocmită, cu prilejul aniversării a zecea a întregirii neamului românesc, de numeroși specialiști.

P A R T E A II

SESIUNEA GENERALĂ

15 MAIU — 1 Iunie 1929

ȘEDINȚA GENERALĂ

15 MAIU 1929

D-1 Președințe EM. RACoviȚĂ, deschizând a 62-a sesiune generală a Academiei, constată cu bucurie că 62 de ani e o vârstă respectabilă pentru o Societate culturală, vârstă ce pune Instituțiunea noastră între cele mai vechi dintre înaltele societăți de cultură.

Drept introducere la lucrările ce urmează a se face în această sesiune, Domnia-Sa prezintă următoarea situație sumară pe anul încheiat:

Mai întâiu urează bună sosire colegilor veniți din provincie și atrage atențiunea că dâșșii găsec că durata de 15 zile a sesiunilor noastre este prea mare și că timpul în care se țin este nepotrivit, deoarece coincide cu sfârșitul de an școlar și în genere cu încheierea bilanțului activității de an a fiecărui. Dâșșii cred că lucrând mai intensiv, spre exemplu în 2 ședințe pe zi, și scurtând durata sesiunii la aproximativ 8 zile, s'ar înlătură greutățile arătate și s'ar lichidă mai ușor și cu mai multă urmare lucrările noastre. Domnia-Sa nu propune soluții, dar anunță suggerările de mai sus pentru viitor.

Din lucrările mai importante executate în cursul anului Domnia-Sa amintește că redacția și tipărirea « Dicționarului limbii române » s'a reorganizat, asigurându-se regulata apariție a marelui publicațiuni cel puțin pentru o perioadă de cinci ani, perioadă care de sigur se va reinnoi.

Situația celor două Școli de Agricultură întreținute de Academie, grea până acum din cauza deficitelor bugetare, cari le împiedecau funcționarea în alcătuirea lor actuală și desvoltarea lor, s'a îmbunătățit prin faptul că s'a obținut încadrarea personalului lor didactic în personalul Ministerului de Agricultură.

Bugetul publicațiilor noastre sporit în fiecare an, e desigur foarte neîndestulător. Totuș s'au făcut efortări reușite în acest sens.

Chestiunea conservării și folosirii științifice a colecției de cărți tipărite a Bibliotecii noastre este pe cale de apropiată și efectivă soluționare. Mutarea lor în chiar cursul acestei veri în noul depozit de cărți este asigurată, grație

celor zece milioane lei dați de d-l Vintilă I. Brătianu ca Ministru de Finanțe în 1926 pentru construirea depozitului de cărți și a celor opt milioane lei acordați tot de Domnia-Sa ca Președinte de Consiliu sub fostul guvern, pentru lucrările de amenajare a depozitului și a adaptării unui etaj în sală de lectură.

O grijă mare s'a purtat în anii din urmă deficitului mare al bugetului nostru. Eram siliți să votăm bugete deficitare. Acum situația s'a lămurit prin acoperirea deficitelor mulțumită celor cinci milioane lei făgăduiți, precum vă amintiți, de colegul nostru onorat d-l General Al. Averescu, făgăduială respectată și împlinită prin achitarea sumei de d-l Mihaiu Popovici ca Ministru de Finanțe sub fostul Guvern prezidat de d-l Barbu Știrbei.

La aceste rezultate s'a ajuns prin optimismul cu care a procedat Instituțiunea noastră. Descurajarea ar fi dus la măsura închiderii Bibliotecii și la reducerea Școlilor noastre, cauzând o mare pierdere culturală însoțită implicit și de pierderi materiale. Noi împlinim o funcție obștească care ar trebui să fie împlinită de Stat și avem mari angajamente morale, pe care nu le putem împlini decât înlăturând formele obișnuite ale angajamentelor materiale și făcând datorii financiare, pe cari dealtmîntrelea am reușit să le lichidăm.

D-l Președinte Em. Racoviță prezintă următorul program pentru lucrările sesiunii:

1. Raportul Secretarului General despre activitatea Academiei din 1928—29.
2. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor făcute în 1928—1929.
3. Raportul Comisiunii permanente a Bibliotecii pentru 1928—29.
4. Raport asupra activității Cabinetului numismatic în 1928—29.
5. Raportul Comisiunii pentru cercetarea conturilor din exercițiul bugetar 1928 și alegerea Comisiunii pentru 1929.
6. Alegerea Comisiunii bugetare pentru anul 1930.
7. Raportul Comisiunii pentru reorganizarea Academiei.
8. Raport asupra burselor date în 1928—29 din fondurile *V. Adamachi*, *Leon S. Arié*, *Dr. Corneliu Păcuraru-Bianu*, *N. Rătescu*, *A. Papadopol* și alegerea Comisiunii pentru bursele din 1929—30.
9. Raportul Comisiunii școlare asupra Școlilor Academiei *Tache Anastassi* și *Agarici* în 1928—29 și alegerea Comisiunii pentru 1929—30.
10. Raportul Comisiunii pentru împărțirea cărților didactice și religioase din fondurile *Ioan Fătu* și *Ioan Scorțeanu* în 1928 și alegerea Comisiunii pentru 1929.
11. Raportul Comisiunii Dicționarului limbii române.
12. Chestiunea noului local al Academiei Române și mutarea colecțiilor Bibliotecii și a sălii de lectură în Noul Depozit de cărți.
13. Regulamentări de fonduri (*V. Pârvan*, *G-ral C. Burghel*, *Ion Andrei*, *I. Oroveanu*).
14. Raport asupra Fundațiunii Familiei *Menachem H. Elias*.

15. Raportul Comisiunii însărcinate cu examinarea lucrărilor făcute în 1928—29.
16. Alegerea Comisiunii însărcinate cu darea burselor Jacques M. Elias.
17. Chestiunea ortografiei românești.
18. Modificarea regulamentului pentru darea Premiului J. Lecomte du Nouÿ.
19. Aprobarea contractului cu Arhitectul Duiiu Marcu pentru planurile și construirea noului local al Academiei.
20. Aprobări pentru vânzarea unui trup de pădure dela moșia Țigănești și a 4 $\frac{1}{2}$ ha. dela moșia Roșiori.
21. Ratificarea declarațiunii date pentru scoaterea de sub expropriere a 152 ha. din moșia Năsturel-Herasca.
22. Situația grea creată moșiei Fundu-Chiselet (fondul Otteteleşanu) prin lucrările de îndiguire.
23. Propunerea Secțiunii Istorice asupra publicării Premiului Const. Kirilescu, de 25.000 lei, în 1931.
24. Deciziunea Comisiunii speciale pentru acordarea *Marelui Premiu Năsturel*, de 12.000 lei (Art. 8, 9, 13, 16, Reg. Prem.).
25. Deciziunea Comisiunii speciale pentru acordarea *Premiului didactic al Asociațiunii Craiovene*, de 1.500 lei.
26. Deciziunea Secțiunii Literare pentru acordarea *Premiului Demostene Constantinide*, de 4.000 lei, divizibil, (Art. 14 și 15 Reg. Prem.).
27. Deciziunile Secțiunii Istorice pentru acordarea premiilor (Art. 14 și 15 Reg. Prem.):
  - Dr. *Aurel Cosma*, de 100.000 lei;
  - *Gheorghe Asachi*, de 50.000 lei;
  - *Neuschotz*, de 3.500 lei.
28. Deciziunile Secțiunii Științifice pentru acordarea premiilor (Art. 14 și 15 Reg. Prem.):
  - Dr. *Victor Babeș*, de 20.000 lei;
  - *Adamachi*, de 5.000 lei (divizibil).
29. Deciziunile Secțiunii Științifice pentru acordarea premiilor:
  - *Soc. «Lignitul»*, de 15.000 lei, cu subiectul: *Studiul ligniților din România în vederea industrializării lor prin distilațiune*;
  - *Alexandru Bodescu*, de 2.000 lei, cu subiectul: *O contribuțiune asupra meteorologiei Basarabiei*.
30. Ședință publică solemnă pentru proclamarea premiilor.
31. Alegerea Comisiunii de 12 membri pentru examinarea publicațiilor ce se vor prezentă la *Premiul Năsturel*, de 4.000 lei, din 1930 (Art. 13 Reg. Prem.).
32. Alegerea Comisiunii de 3 membri din Secțiunea Literară pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezentă la *Premiul Năsturel*, de 5.000 lei, din 1930, cu subiectul: *Fântânele după credințele poporului român, studiu folkloristic*.
33. Alegerea Comisiunilor de câte 3 membri din Secțiunea Istorice pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezentă la premiile din 1930:

- *Principesa Alina Știrbei*, de 8.500 lei, cu subiectul: *Dora d'Istria*;
- *San-Marin*, de 2.000 lei, cu subiectul: *O cercetare asupra breslelor*;
- *Alexandru Ioan Cuza*, de 6.000 lei, cu subiectul: *Organizarea economică a țărilor române în epoca Regulamentului Organic*;
- *Episcopiei Hotinului Bălți*, de 50.000 lei, cu subiectul: *Chi-puri de vlădici și scriitori bisericești români din veacul XVII-lea*.
34. Alegerea Comisiunii de 3 membri din Secțiunea Științifică pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la *Premiul Adamachi*, de 5.000 lei (divizibil), din 1930, cu subiectul: *Cercetări nouă asupra șesutului nervos și neurologic in vitro*.
35. Alegerea Comisiunii speciale de 5 membri, dintre cari trei militari, (conf. cu Art. 3, al. 5 din Regulamentul Fondului Maria General I. Carp), pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la *Marele Premiu Militar General Ion și Maria Carp*, de 7.000 lei, din 1930, cu subiectul: *Organizarea armatei după războiu*.
36. Subiecte de pus la concursul premiilor:
 Pentru 1930:
 — *At. Toncoviceanu*, de 1.000 lei, Secțiunea Științifică—și alegerea Comisiunii de 3 membri din Secțiune pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la concurs.
 Pentru 1931:
 — *Eliade Rădulescu*, de 50.000 lei, Secțiunea Literară.
 Pentru 1932:
 — *V. Adamachi*, de 5.000 lei, Secțiunea Literară;
 — *Gh. Asachi*, de 50.000 lei, Secțiunea Istorică;
 — *Năsturel*, de 5.000 lei, Secțiunea Istorică.
37. Alegeri de membri onorari și corespondenți (Art. 31 și 32 Statute, 68 Reg. Gen.).
38. Formarea bugetului pentru 1930.
39. Alegerea Președinților și Vicepreședinților Secțiunilor pentru 1929—1930 (Art. 15 Statute).
40. Alegerea Președintelui și Vicepreședinților Academiei pentru 1929—1930 (Art. 15 Statute).
41. Raportul Secretarului General asupra lucrărilor sesiunii generale din 1929.

D-l Secretar general I. BIANU cetește următorul *Raport asupra lucrărilor făcute în anul 1928—29*:

Domnilor Colegi,

♦ Anul academic 1928—29, pe care îl încheiem astăzi, a fost mai cruțător pentru Instituția noastră decât cel care l-a precedat și care fusese învrăstat de neobișnuit de multe zile negre de doliu, de dureri și de

întristări, pricinuite prin pierderile numeroase dintre membrii noștri în frunte cu Marele și binecuvântatul Rege al Unirii Naționale.

I. Membrii.

*Totuș Academia noastră a trebuit să-și dea și în acest an tributul cerut de puterile nestăpânite ale prefacerilor firii, văzând trecuți la cele veșnice membrul onorar J. B. Bury, ilustrul istoric și profesor dela Cambridge, colegii corespondenți Th. D. Speranția, Ramon Basterra y Zabala, Karel Kadlec și Eugen Herzog.

*Dintre colegii români ne-a părăsit pe neașteptate, la 9 Martie, *Teodor D. Speranția*. Intr'un timp defunctul coleg ocupase un loc de vază în mișcarea noastră literară prin veselele și spiritualele lui anecdote populare, isvorite atât din cunoașterea adâncă a vieții poporului, cât și din dragostea ce avea pentru literatura populară. În afară de lunga sa activitate didactică începută la Iași, continuată și sfârșită în București, Speranția a fost tot timpul unul din scriitorii statornici în literatura și publicistica română. Moartea sa a fost dureroasă pentru publicul românesc care l-a iubit și pentru numeroșii săi școlari.

*Una din gloriile contemporane ale istoriei lumii bizantine, ilustrul profesor al Universității din Cambridge, *J. B. Bury*, și-a încheiat, prin trecerea la cele de veci în Iunie trecut, șirul studiilor sale de bogată erudițiune asupra Imperiului roman de răsărit. Scrierile sale au adus lumină nouă asupra vieții medievale a jumătății orientale a imperiului roman și a popoarelor ieșite din frământările și descompunerea lui în atingerea seculară și amestecul cu orientul semitic și turanic, care l-a slăbit și înecat în cele din urmă. Instituțiunea noastră, privind cu recunoștință nu numai pe învățații străini cari se ocupă direct de trecutul nostru, ci și pe aceia cari, prin studiile lor asupra lumii bizantine, din mijlocul căreia am trăit și ne-am renăscut, ajută la fixarea fizionomiei noastre etnice și culturale, a chemat în 1913 printre membrii ei onorari pe I. B. Bury cu aproape unanimitate de voturi.

**Ramon de Basterra y Zabala* s'a stins în Madrid la 17 Iunie. Însărcinat de afaceri al Spaniei la noi în timpul marelui războiu și câțiva ani după aceea, de Basterra a studiat în timpul petrecerii sale printre Români cu viu interes și cu caldă simpatie starea de acum și trecutul neamului nostru. Meritele activității sale științifice reflectate mai ales în importanta scriere în legătură cu istoria originelor noastre «*Opera lui Traian*», publicată după plecarea dela noi, precum și simpatia sa vie pentru Români, i-au câștigat dreptul la recunoștința Românilor și au făcut să fie ales în 1921 membru corespondent al Instituțiunii noastre.

*Eugen Herzog s'a stins la 17 Decembrie în Cernăuți, unde se află de aproape 20 de ani, funcționând ca profesor de filologia romanică la

Universitatea din acel oraș. Dinainte de marele războiu, în 1914, Academia, apreciindu-i activitatea sa filologică desvoltată în strânsă și directă legătură cu cunoașterea și studiul limbii românești, l-a chemat în rândurile colegilor noștri corespondenți. După războiu am avut mulțumirea de a-l avea concetățean și colaborator direct al nostru.

*Romanist cu orizonturi largi și însemnat reprezentant al așa numitei școli neogramatice, Herzog și-a început activitatea la Viena, a continuat-o la Universitatea din Cracovia și apoi la Universitatea din Cernăuți, căreia i-a dat cei mai mulți și mai rodnici ani din viață. Deși obiectul său special de studii a fost limba franceză, totuși răposatul coleg și-a întins activitatea în tot domeniul romanisticii și al gramaticii istorice, cercetând și alte limbi romanice, printre cari și limba română, căreia i-a dat o atenție deosebită. Acum în urmă scrisese chiar un studiu despre dialectul din nordul Maramureșului. Pierderea sa ne este cu atât mai dureroasă cu cât, prin lungul timp petrecut între Români, distinsul coleg se asimilase aproape cu totul neamului și culturii noastre.

*La 3 Decembrie a încetat din viață în Praga *Karel Kadlec*, profesor la Universitatea Carol din acel oraș și membru al Academiei Cehe de Științe. Specialist în istoria dreptului slav, Kadlec s'a ocupat și cu istoria dreptului românesc, aducând astfel din nou înaintea lumii slave problemele atât de controversate privitoare la originile poporului românesc și la starea juridică a Românilor din țările străine în secolii trecuți. Kadlec cunoaște bine limba română, pe care o și scria. Apreciindu-i aceste merite și urmărind în același timp gândul ca relațiile noastre cu poporul ceh prieten nouă să devină cât mai intime, Instituțiunea noastră a ales pe Kadlec membru corespondent al ei în 1919.

*Se cuvine să amintim aci că Academia, cu pioasă aducere aminte, a pomenit, în Iunie trecut, printr'un parastas, împlinirea unui an dela moartea mult regretatului coleg *Vasile Pârvan* și că am trimis contribuirea noastră pentru ridicarea bustului său în sala Bibliotecii Școlii Române dela Roma, ce se pregătește acum de Asociația foștilor membri ai acelei școle.

*Prin glasul colegului nostru d-lui G. Țițeica și prin prezența mai multora dintre noi, Academia a luat parte la 4 Noembrie la desvelirea monumentului ridicat în Parcul Carol fostului nostru coleg și Președinte *Dr. C. I. Istrati*.

**Mausoleul Alecsandri*. Vă amintiți că, în timpul trecutei sesiuni generale, construcția mausoleului pe mormântul poetului național Vasile Alecsandri eră terminată. Astfel, datorita de pietate a neamului întreg și a Academiei față de marele poet și una din cele mai strălucite glorii a ei, datorita ce de ani de zile se cerea împlinită, s'a împlinit însfârșit în chip strălucit prin statornicul interes și ajutor dat de colegul nostru

Al. Lapedatu, ca Ministru al Artelor. În conformitate cu hotărîrea Domniilor Voastre, în prima Duminecă de 3 Iunie, după închiderea sesiunii trecute, Academia, reprezentată de Delegațiunea ei și de alți numeroși colegi, a serbat în Mircești inaugurarea mausoleului, în prezența și cu participarea delegaților guvernului, a P. Sale Episcopului de Roman, a autorităților județului și orașului Roman, a rudelor apropiate ale Poetului și a unei mari mulțimi de popor din împrejurimi, care a ținut să iea parte la această pioasă solemnitate. În adâncă reculegere sufletească și cu mare înălțare morală s'a făcut sfințirea mausoleului de P. S. Lucian Episcopul Romanului și s'au ascultat cuvântările colegilor noștri d-nii Președinte Em. Racoviță și M. Sadoveanu, a colegului Al. Lapedatu din partea Guvernului, ale câtorva dintre fruntașii județului Roman, vizitându-se apoi cu emoție tăcută interiorul casei poetului, deschisă pentru acea împrejurare. Cu această ocazie s'a răspândit în public monografia asupra vieții și activității poetului întocmită de colegul nostru d-l G. Bogdan-Duică și publicată de Academie.

« Sperăm că în curând ca sava putea fi ținută deschisă în permanență pentru lumea dornică de a aduce închinare rămășițelor pământești ale « Bardului dela Mircești » și de a vedea locuința în care a trăit, a simțit, a gândit și a luminat neamul întreg nemuritorul poet.

II. *Sedințele.*

« În cursul anului încheiat v'ați adunat după regulile obișnuite în 37 ședințe, dintre cari: în 25 ședințe intime s'au făcut numeroase prezentări de cărți, documente și manuscrise, s'au cetit note științifice, s'au salutat în mijlocul nostru unii dintre colegi străini, ca ilustrii profesori d-nii Henry Focillon și Ch. Diehl, s'a luat parte la doliul suferit de știință în genere prin moartea unora dintre ilustrii ei reprezentanți, cari, dacă n'au făcut parte din instituția noastră, au avut totuși strânse legături științifice cu noi și cu cultura noastră, ca defuncții Ludomir Sawicki, savantul geograf polon cu renume mondial, și Léon Duguit, marele jurisconsult francez.

« Celelalte 12 ședințe au fost publice, două dintre ele solemne: Cea dela 11 Maiu a fost consacrată marelui Serbării naționale a Unirii țării române într'un singur Stat național pe lângă vechiul Regat; a fost de asemenea solemnă, ședința dela 7 Dec., când s'a comemorat în prezența Ministrului plenipotențiar al Italiei, însoțit de personalul Legațiunii, marele poet al Italiei și al lumii Petrarca, a cărui amintire a fost cinstită printr'o cuvântare rostită de colegul nostru d-l N. Iorga.

« În sfârșit, asociindu-se la doliul național al Franței, care este și al României, pentru pierderea Mareșalului Foch, Instituțiunea noastră, în ședința dela 22 Martie, a exprimat cu pioasă durere recunoștința ei și a țării față de gloriosul Mareșal, a cărui prietenie ne-a dovedit-o în timpuri de grele încercări.

* În celelalte 10 ședințe publice s'au expus comunicările științifice următoare:

* În fruntea cetitorilor de comunicări stă colegul *N. Iorga*, care a expus următoarele:

La 15 Iunie: 1. *Portrete de Domni români la Muntele Athos*, 2. *Cronicele turcești ca izvor al istoriei Românilor*.

La 19 Octombrie despre: *Portrete și lucruri domnești nou descoperite*.

La 16 Noembrie despre: *Un boier de provincie în Epoca Eteriei și a Reglementului Organic*.

La 1 Martie despre: *Note istorice asupra editării poetice a lui Mihail Eminescu*.

La 22 Martie despre: *Originea moldovenească a poetului Ienăchișă Văcărescu*.

La 12 Aprilie despre : 1. *Cum corespondau Domnii Români din Moldova și Muntenia între ei și 2. Când s'a schimbat vechiul sistem de zugrăvire a bisericilor noastre*.

La 26 Aprilie comunicarea cu titlu: *Există o scrisoare de trădare a lui Mihail Viteazul?*

La 9 Noembrie d-l *S. Mehedinți* a expus o comunicare despre: *Coordinate etnografice: civilizație și cultură*.

La 23 Noembrie d-l *Dr. G. Marinescu* a dezvoltat o comunicare despre *Structura și funcțiunile creierului, organ de energie superioară*.

La 30 Noembrie d-l *M. C. Sutz* a făcut o comunicare despre: *Numismatica arhaică a Athenei și staterii de argint anepigrafi cu tipul broaștei țestoase*.

La 1 Martie d-l *General R. Rosetti*, membru corespondent, a expus comunicarea despre: *Câteva săbii ale lui Constantin Brâncoveanu*.

La 22 Martie d-l *N. Bănescu* a citit comunicarea despre *Acte venețiene privitoare la urmașii lui Petru-Vodă Schiopul*.

La 12 Aprilie colegul nostru onorar străin d-l *Ch. Diehl* a arătat într'o scurtă comunicare *Desvoltarea din ultimul timp a studiilor bizantine în Franța*.

III. Relații interne și externe.

* Prestigiul Instituțiunii noastre în străinătate și autoritatea ei cresc fără încetare. Ca urmare firească, relațiile noastre pe de o parte cu marile organisme permanente științifice din străinătate: Academii, Asociații, Societăți, Institute, cât și cu organizațiile ocazionale și trecătoare, cum sunt congresele; apoi cu tot ce se leagă de activitatea culturală din țară pe de altă parte, cresc repede potrivit timpurilor de grabnice prefaceri și de înnoire prin care trecem. Răspunzând îndatoririlor ce rezultă din aceste numeroase și felurite relații, Academia împlinește rolul, ce-i este impus, ca cea mai înaltă instituțiune culturală a țării.

* Într'adevăr, în țară Statul însuși ne cere părerea când are de luat măsuri importante în ordinea literară, istorică sau științifică. Aproape în toate legile de înființare de institute științifice sau fundațiuni culturale, s'a înscris participarea Academiei prin reprezentanții ei pentru

asigurarea bunei funcționări a institutelor și fundațiilor create. Astfel prin Secretarul general Academia iea parte la organizarea și conducerea mării și de curând întemeiatei Fundațiuni « Regele Ferdinand I » sub președinția M. S. Reginei Maria, iar prin colegul nostru d-l N. Iorga este reprezentată în consiliul de conducere al Fundațiunii reorganizate « Regele Mihai I ».

« Acum în ultimul timp s'a cerut României de statele europene să ia parte la lucrările de măsurare a Arcului de Meridian de 20⁰—25⁰ Est Greenwich, dela Oceanul glacial Artic la Marea Mediterană și prelunjit până în Africa de Sud — lucrare întreprinsă de Uniunea Geodezică Internațională. Sarcina formării Comisiunii Naționale române de Geodezie și Geofizică s'a dat Academiei și colegul nostru d-l G. Țițeica este pe cale de a organiza această comisiune în vederea colaborării Statului nostru la marea lucrare internațională.

« Pe de altă parte numeroase delegațiuni speciale s'au dat multora dintre Domniile Voastre, fie spre a lua parte în diferite Comitete și Comisiuni atingătoare de chestiuni culturale și naționale, fie spre a reprezenta Academia la inaugurări de noi creațiuni științifice, la sărbătoriri, sau la pomeniri de mari bărbați răposați. Dintre ele reținem cel puțin pe următoarele: Secretarul general al Academiei a fost chemat — după dorința Guvernului — în Comitetul pentru organizarea marilor serbări naționale pentru 10 ani împliniți dela Unirea tuturor Românilor.

« Prin Președintele nostru, însoțit de Secretarul general, Academia a luat parte la inaugurarea Muzeului Etnografic din Cluj la 17 Iunie trecut, iar colegul nostru d-l Dr. Gr. Antipa a luat parte în numele Instituțiunii noastre, rostind o cuvântare, la jubileul de 75 ani al Școlii Superioare de Agricultură dela Herăstrău, sărbătorit în ziua de 24 Iunie, precum și la ședința festivă, ținută la 14 Decembrie de Societatea Regală Română de Geografie în memoria marelui explorator polar Amundsen. În sfârșit, Academia a delegat pe colegul nostru d-l D. Gusti să o reprezinte la desvelirea ce se va face în curând a busturilor ridicate în Arad colegilor noștri răposați A. D. Xenopol și G. Coșbuc, din inițiativa Direcțiunii Palatului Cultural de acolo.

« Relațiile cu străinătatea ni se îmbie din toate țările de cultură ale lumii. Din ce în ce mai des vin propuneri de schimb de publicații, se cere colaborarea științifică în toate domeniile și suntem chemați a participa la congrese internaționale științifice, care se organizează tot mai des în anii de după războiu, sau suntem invitați la jubilee de vechi așezăminte universitare și academice, ori la sărbătoriri de comemorare pentru mari personalități științifice de însemnătate mondială. Intrucât ne-a stat în putință, s'a îngrijit ca Instituțiunea noastră să reprezinte Statul și neamul nostru la cât mai multe din aceste ocaziuni.

« Din anii trecuți vi s'a semnalat faptul însemnat că lumea științifică a Rusiei Ucrainiene și a Mării Rusii a făcut demersuri pentru restabilirea

raporturilor științifice cu noi. Sovietele regretând — se pare — distrugerea din întâiele timpuri a intelectualismului, se silesc acum să reorganizeze activitatea științifică, fie prin restaurarea vechilor așezăminte, fie prin crearea de noi institute. De aci tendința de a restabili și vechile legături cu toată lumea științifică, deci și cu noi. În acest scop, în cursul anului am continuat a primi publicațiuni dela Academia Sovietică din Leningrad pe de o parte, iar pe de altă parte prin d-l M. Hrușewski, Președintele Secțiunii Istorice a Academiei de științe din Kiev, ni s'a propus direct reluarea schimbului de publicații. Din cauza neputinței de comunicații directe, Academia noastră n'a putut răspunde până acum acestei oferte de schimb.

* La 27—29 August se va întruni în Lund (Suedia) al V-lea Congres internațional de istoria religiilor, iar la 6—13 Octomvrie viitor Cehoslovacii, cari, stăpâni pe frumoasa lor Capitală în Centrul Europei, organizează dese congrese, vor întruni în acest an, întâiul Congres internațional al filologilor slavi, cu ocazia centenarului morții marelui filolog slav Josif Dobrowsky. Chemată la aceste congrese, Academia a delegat la cel dintâiu pe colegul Preot N. Popescu, iar la al doilea, împreună cu S. Sa o delegație mai mare compusă din colegii noștri Silviu Dragomir însoțiți de d-nii profesori Gr. Nandriș și P. P. Panaitescu.

* În acest an două mari instituții universitare franceze își vor sărbători aniversările dela înființare. În luna viitoare Universitatea din Toulouse își va celebra 700 de ani dela întemeiere. Colegul nostru corespondent René Jeannel, cetățean de naștere al frumoasei și glorioasei Capitale a vechei Provense, va fi reprezentantul nostru la acest rar jubileu; iar în cursul acestei luni Școala Centrală de Arte și Manufacturi din Paris își va serba întâiul centenar dela înființare. Colegul nostru M. Sutz, fiind absolvent al acestei Școale dela 1864, a fost rugat să reprezinte Academia împreună cu d-l N. Vasilescu-Karpen. În sfârșit, colegul nostru d-l Petru Bogdan este delegat să ia parte la sărbătorirea centenarului nașterii celebrului chimist Paul Schutzenberger, care se va face în Paris în ultima lună a acestui an.

* Altor chemări din diferite părți ale lumii Academia a răspuns prin scrisori, neputând trimite delegați. Lipsa Românilor dela numeroasele congrese internaționale este fără îndoială păgubitoare pentru numele nostru bun printre națiuni și pentru interesele generale românești. Este știut că aceste congrese, întrunite pentru deosebite lucrări științifice sunt ocazii de a se face prețioase cunoștințe persoanele și a discuta și lămurii interese de ordin politic și economic. Acest fapt precum și prea puținul interes arătat de diferite guverne dificultăților financiare cari se leagă de aderarea Academiei noastre, autorizată de Stat, la diferite organisme academice și științifice internaționale, au făcut pe colegul nostru d-l L. Mrazec să expună, sub trecutul guvern, într'un raport drastic această rea situație și să propună înființarea unui oficiu central de informație asupra diferitelor congrese pe lângă Ministerul de Externe,

a cărui funcționare să se facă în legătură cu Academia. Avem încrederea că înființarea acestui oficiu va aduce îmbunătățirile mult așteptate.

IV. Publicațiile Academiei.

• De câțiva ani s'a putut constata că publicațiile noastre cresc în număr din an în an, iar interesul publicului față de ele se afirmă tot mai mult. În acest an constatăm o sporire a numărului lucrărilor publicate față de anii precedenți. În curând ele se vor înmulți cu încă un tom din marea publicație întreruptă de războiu a «*Documentelor istorice Hurmuzaki*», a cărei tipărire este încredințată supravegherei și grijei colegului nostru d-lui I. Nistor.

• Înainte de a da lista lucrărilor tipărite în anul academic încheiat, se cuvine să amintim că marea lucrare a Dicționarului, reorganizată după războiu de colegul nostru d-l Sextil Pușcariu, a continuat să înainteze după normele aprobate de Domniile Voastre în ședința generală extraordinară din 2 Decembrie 1927, dându-se la lumină în cursul anului două fascicule. Această mare lucrare națională stărnește un viu interes atât în publicul românesc din toate ținuturile, cât și în lumea filologică de peste hotar.

• Iată lista lucrărilor publicate în anul academic încheiat:

1. *Anale*, tomul XLVIII, ședințele din 1927—8.
2. Din publicațiunile *Secțiunii Literare*:
  - a) *Memorii*, Seria III, Tom. IV:
Sub tipar: Dr. Andreiu Veress, *Vechi istorici unguri și sași despre istoria Românilor*.
N. Iorga, *Note istorice asupra editării operii poetice a lui M. Eminescu*.
N. Iorga, *Originea moldovenească a lui Iendchiță Văcărescu*.
  - b) *Viețașă poporului român*, volumele:
37. G. Fira, *Nunta în județul Vâlcea*.
38. N. I. Dumitrașcu, *Strigoi*.
Sub tipar: C. Rădulescu-Codin, *Literatură, tradiții și obiceiuri din Corbia Muscelului*.
  - c) *Texte de limbă din secolul XVI*:
S'a continuat cu reproducerea în facsimile prin zincografie a *Apostolului Diaconului Coresi* tipărit în Brașov în 1563.
  - d) *Studii și Cercetări*:
Sub tipar: XI, S. Pușcariu, *Studii Istroromâne*, III.
  - e) *Dicționarul limbii române*:
S'a tipărit fasc. III din Tom. I, partea II (*Cartal—Câșel*) și fasc. VI din Tom. II (*Holercă—Imbrăcină*).
3. Publicațiunile *Secțiunii Istorice*:
  - a) *Memorii*, Seria III, Tom. VIII:
G-ral R. Rosetti, *Notele unui ofițer norvegian înaintea și în timpul războiului de neatarnare 1876—1878*.

- Gr. Nandriș, *Patru documente dela Ștefan-cel-Mare.*
 N. Iorga, *Rătăcirile în Apus ale unui pretendent român, Ioan Bogdan, în sec. al XVI-lea.*
 N. Iorga, *Francmasoni și conspiratori în Moldova secolului al XVII-lea.*
 Dr. A. Veress, *Nunții apostolici în Ardeal.*
 N. Iorga, *Din originile politicianismului român: O acțiune de opoziție pe vremea Fanarioșilor.*
 N. Iorga, *Informațiuni spaniole despre războiul nostru pentru independență.*
 G. Cantacuzino, *Colonizarea orientală în Illyricum.*
 Tomul IX:
 N. Iorga, *Cronicele turcești ca izvor pentru istoria Românilor.*
 N. Iorga, *Portretele Domnilor noștri la muntele Athos.*
 D. Onciul, *Români și Ungurii în trecut.*
 S. Greavu-Dunăre, *Bibliografia Dobrogei, 425 a. Chr. — 1928 d. Chr.*
 N. Iorga, *Portrete și lucruri domnești nou-descoperite.*
 N. Iorga, *Comemorarea lui Francesco Petrarca.*
 N. Iorga, *Un boier de provincie în timpul Eteriei și Regulamentului Organic.*
 Păr. Hugas Ingigian, *Mărturie armenescă despre Români: Valahia și Moldova.*
 G-ral R. Rosetti, *Rapoarte daneze asupra războiului din 1877—1878.*
 Din Tom. X. se află la tipar:
 G-ral R. Rosetti, *Câteva săbii ale lui Const. Brâncoveanu.*
 N. Bănescu, *Acte venețiene privitoare la Petru-Vodă Schiopul.*
 P. P. Panaiteșcu, *Miron Costin, Istoria în versuri polone despre Moldova și Țara-Românească.*
 N. Iorga, *Intre Domnii Moldovei și ai Țării-Românești.*
 Cl. Ispescu, *Documenti inediti della fine del Cinquecento.*
 b) *Studii și Cercetări:*
 XIV. R. V. Bossy, *Politica externă a României între anii 1873—1880 privită dela Agenția diplomatică din Roma.*
 c) *Études et Recherches (sub tipar):*
 N. Iorga, *Oeuvres inédites de Nicolas Mileșcu.*
 A. Oțetea, *Contributions à la Question d'Orient (1741—1821).*
 d) Din *Bulletin*, redactat în limbi străine, au apărut Tom. XIV (*Communications présentées au VI-ème Congrès International d'Histoire à Oslo*) și se află sub tipar un articol din Tom. XVI.
 4. Din publicațiunile *Secțiunii Științifice* au apărut:
 a) *Memorii*, Seria III, Tom. V:
 St. Ionesco, *La formation des pigments antocyaniques.*
 Nic. N. Moroșan, *O stațiune paleolitică în Dobrogea-Topalu.*
 Alexe Alexinschi, *Materiale pentru fauna microlepidopterelor Basarabiei.*
 P. Thomas et M. Sibi, *Contributions à la connaissance de la structure des gelées.*

- P. Poni și D. M. Cădere, *Fapte pentru a servi la descrierea mineralogică a României, Partea IV-a.*
- Dr. St. Ionescu, *Studiul Antocyanidinelor și pseudo-bazelor în organele plantelor.*
- Paul Popovăț, *Recherches statistiques sur la résistance à la marche des navires.*
- Const. I. Karadja, *O insectă din Moldova descrisă de marele Linné.* Din Tom. VI. (sub tipar):
- Dr. N. Teodoreanu, *Contribuții la studiul originii taurinelor din Dobrogea.*
- C. S. Antonescu, *Spongieri jurasici din Dobrogea.*
- Th. Vascăuțeanu, *Asupra prezenței Ordovicianului în basinul Moldo-Polonic.*
- Dr. G. Z. Petrescu, *Vieașa și opera lui Carol Davila.*
- Nic. N. Moroșan, *Noi contribuțiuni preistorice asupra Basarabiei de Nord.*
- N. Donici, *Observatorul de Astronomie fizică situat în parcul dela Dubosarii-Vechi.*
- Dr. Emil Marian, *Noi orientări în agricultura românească.*
- Dr. G. Marinescu, *Bătrânețe și reținere.*
- b) *Studii și Cercetări* (sub tipar):
- Victoria D. Voinov, *Excreția prin intermediul cromatocitelor la nevertebrate.*
- c) *Bulletin*, scris în limbi străine, a apărut vol. XI și din vol. XII No. 1 și 2; sub tipar alte articole pentru numerele viitoare.
5. *Publicațiunile Bibliotecii*, întrerupte din cauza războiului, pot fi continuate prin mijloacele procurate dela stat de colegul nostru Al. Lapedatu. Din ele se află la tipar și vor fi în curând publicate:
- a) *Creșterea colecțiilor Bibliotecii în anii 1916—1919;*
- b) *Catalogul Manuscriselor Românești*, tomul III.

V. Donațiuni, Fonduri.

« Pătruns de nevoia mare națională ca Academia Română să fie pusă și ținută mereu în stare de a-și împlini toate îndatoririle ei față de Patria noastră întregită, Marele Rege Ferdinand, cunoscând de aproape strămtorarea financiară a Academiei, a binevoit a ne acordă de proape strămsprijin, hotărînd, prin statutul Fundațiunii care-I înveșnicește numele, să se dea anual un milion lei pentru sporirea Bibliotecii și pentru publicațiile Academiei Române. Acest an este al doilea de când ne bucurăm de augustul sprijin al neuitatului nostru Suveran.

« Dar cu acest ajutor și cu un milion primit dela Comisiunea pentru administrarea fondului provenit din taxele pe spectacole, prin îngrijirea și stăruința colegului nostru d-l Andrei Rădulescu ca delegat al nostru și Președinte al acelei Comisiuni, se poate ajunge numai în mică parte la înlăturarea greutăților financiare care apasă continuu după

războiu asupra Instituțiunii noastre și asupra unora din fondurile ei cu destinațiune specială. Dintre aceste menționăm fondurile «Tache Anastassi» și «I. C. Agarici», din veniturile cărora se întrețin școlile de agricultură cari le poartă numele. La încheierea anului 1928, deficitul bugetar al școlii «T. P. Anastassi» a înscris suma de Lei 1.620.789, iar deficitul școlii «I. C. Agarici» s'a cifrat la suma de Lei 654.900. Creșterea îngrijitoare a acestor deficite a fost arătată prin repetate adrese Ministerului Agriculturii, căruia i s'a cerut să vie în sprijinul celor două școli, amenințate altfel de a fi reduse în funcționarea lor spre paguba învățământului agricol al țării. Rezultatul stăruințelor noastre a fost încadrarea personalului didactic al Școlilor în corpul salariaților statului, cu începere din acest an, aducând astfel o ameliorare simțitoare în bugetul lor și creind puțința ca în câțiva ani să se acopere deficitele arătate.

«Mult mai grea se prezintă situația fondului Dr. C. Păcuraru-Bianu, din venitul căruia se dau două premii literare de câte 5.000 și 10.000 lei și trei burse. Veniturile bugetare votate pentru trei ani în urmă nu s'au putut realiza, din cauza slăbiciunii recoltelor moșiei care formează baza fundațiunii. Urmarea este că fondul suferă un deficit de 126.000 lei. Suntem deci siliți să suspendăm acordarea premiilor până la amortizarea deficitului.

«In acest an s'au adăogat la donațiunile din anii trecuți următoarele două donațiuni:

«a) Regretatul I. Oroveanu, proprietar în comuna Roșieni (Romanati), cu două luni înainte de neașteptatul său deces, a făcut Academiei o donațiune de 2 milioane lei în efecte rentă de Stat, spre a înființa un fond cu numele său, din venitul căruia să se dea anual un premiu pentru lucrări și descoperiri medicale.

«b) Preotul Ștefan Georgescu din Capitală a sporit cu 20.000 lei, primiți într'un titlu de rentă de Stat, fondul ce a înființat în 1923 pentru «scopuri culturale». Fondul are în prezent un capital de lei 52.000.

VI. Localul Academiei.

«Vă amintiți din raportul înfățișat la sesiunea trecută că Delegațiunea împreună cu Comisiunea Localului, constatând faptul, de mult știut, că actualul local nu numai că nu asigură buna păstrare a colecțiilor Academiei, dar că a ajuns cu totul neîncăpător pentru instalarea creșterilor cari se adaugă zilnic, au hotărît mutarea cărților tipărite și a sălii de lectură în noul depozit de cărți construit în 1926. Pentru adaptarea depozitului de cărți acestui scop, Statul ne-a acordat, în vara anului trecut, suma de 8.000.000 lei. Lucrările de amenajare a depozitului se vor termina în curând, urmând ca în cursul verii acesteia să se facă mutarea imprimatelor și să se deschidă apoi cele două săli de lectură, una pentru public, cealaltă pentru membrii Academiei și profesori universitari. Numărul locurilor în săli va fi cel puțin îndoit decât al

locurilor din localul actual, necesitând deci și o sporire de personal și de serviciu.

† Paralel s'au urmat tratativele cu d-l Arhitect Duiliu Marcu pentru stabilirea condițiilor în care urmează ca d-sa să fie însărcinat cu facerea planurilor noului local al Academiei și cu eventuala lui construire. Aceste condițiuni s'au consemnat într'un proiect de contract primit de ambele părți, proiect ce va fi supus aprobării Domniilor Voastre.

VII. Colecțiunile.

† Prin instalarea lor în noul depozit de cărți, colecțiunile noastre își asigură buna păstrare și folosirea în condițiuni mai bune decât până acum. Cele ce se adaugă zilnic, își vor găsi locul potrivit. Căci îmbogățirea colecțiilor noastre științifice se face repede și constant grație mai ales donațiilor, schimbului publicațiilor Academiei cu instituțiunile similare din străinătate, obligațiunii impuse prin legea din 1904 tipografiilor din întreaga țară de a trimite câte două exemplare din tot ce tipăresc și a cumpărărilor.

† Dintre donațiunile mai însemnate primite în cursul anului menționăm următoarele:

† 1. D-na Graziella V. Missir a dăruit biblioteca defunctului său unchiu Alexandru Vericeanu, fost ministru și profesor la Facultatea de Drept din Capitală.

† 2. Frații răposatului Șef de serviciu în Biblioteca noastră Al. Ionescu-Sadi au donat biblioteca regretatului lor frate împreună cu o seamă de lucrări bibliografice pregătite de dânsul în manuscrise.

† 3. D-l Eug. Speranția, fiul regretatului coleg corespondent Th. Speranția, a depus la Academie la dispoziția cercetătorilor manuscrisele părintelui său, cari cuprind bogate colecții de folklor adunat din toate părțile vechiului Regat.

† 4. D-na Natalia Vlădoianu, născută Balș, a donat 11 importante documente istorice.

† În acest an Biblioteca noastră a crescut cu 5210 volume și broșuri, 8.422 numere de reviste române, 2.396 numere de reviste străine, 1.048 ziare, 64 atlase și hărți, 54 stampe și portrete, 757 cărți poștale ilustrate și fotografii, printre cari și portrete și fotografii ale unora din colegii noștri răposați, 21 albume, 560 documente, 44 volume manuscrise și 78 caiete de note muzicale; s'au cumpărat 113 monete și s'au primit în dar 76 monete și 10 medalii. Comisiunea Bibliotecii va arăta în raportul ei special amănunțele creșterii colecțiilor, iar Colegul nostru conservator al colecției numismatice vă va prezenta un raport deosebit asupra acestei colecții.

VIII. Burse.

† În anul școlar curent s'au dat burse din fondurile *V. Adamachi*, *Leon S. Ariè*, *Dr. Păcuraru-Bianu*, *N. Rdtescu* și *A. Papadopol*, precum urmează:

«Singura bursă din *Fondul Adamachi*, de 2.000 lei pe lună, acordată pentru studii în străinătate în Septembrie 1927 d-lui Th. Văscăuțeanu pentru a se specializa la Universitatea din Praga în studiul formațiunilor paleozoice din Bohemia, a fost prelungită pentru trecerea doctoratului bursierului până la 1 Septembrie viitor.

«Din *Fondul Leon S. Ariè* s'au dat următoarele 9 burse de câte 700 lei pe lună:

«2 burse la Școlile Superioare de Comerț din București și Cluj, 5 burse la Studenți din Școlile politehnice, din care 3 la Școala Politehnică din București și 2 la cea din Timișoara, și 2 burse la studenți ai Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale din Capitală.

«Din *Fondul Dr. C. Păcuraru-Bianu* s'au dat 3 burse de câte 120 lei pe lună: două la Școala de Horticultură din Turda și una la Școala Inferioară de Meserii din Capitală.

«Din *Fondul N. Rătescu* s'a dat o bursă de 120 lei la Școala Superioară de Comerț din Capitală.

«In sfârșit, din *Fondul A. Papadopol* s'au acordat ajutoare trimestriale de câte 150 lei la 10 elevi ai Școlii Superioare Comerciale și de câte 90 lei la 10 elevi ai Școlii Inferioare Comerciale din Galați.

IX. Școlile Academiei.

«Cele două Școli de agricultură «*Tache P. Anastassi*» dela Țigănești (Tecuciu) și «*Ioan C. Agarici*» dela Moara Grecilor (Vaslui) au funcționat multumitor, greutatea financiară, care apăsa asupra lor, fiind în parte imputănată prin trecerea personalului didactic la Stat, cum s'a arătat mai sus. Deasemenia a funcționat bine Școala Primară «*Tache P. Anastassi*» dela Călmățui, atrăgându-și lauda inspectorilor Ministerului Instrucțiunii.

«Institutul «*Ion Otteteleșanu*», care de șapte ani funcționează ca «Școală Normală» de fete, continuă a funcționa în aceleași condițiuni ca în trecut.

«Comisiunea Școlară va da prin raportul ei informațiuni mai amănunțite cu privire la activitatea școlilor dependente de Academie.

«Fondurile «*Ioan Fătu*» și «*Ioan Scorțeanu*» au contribuit prin mijloacele lor, conform prevederilor Regulamentelor lor, la ușurarea învățământului primar rural în acest an în Bucovina prin procurarea de cărți didactice și religioase, în valoare de lei 50.600, împărțite la copii de săteni săraci. Din această sumă s'au repartizat 5.000 lei pentru ajutorarea școlariilor din comuna Borșa Repedea din județul Maramureș.

X. Concursurile Premiilor.

«La concursurile premiilor ce sunt a se acorda în actuala sesiune, s'au prezentat pentru opere publicate 79 scrieri concurând la opt premii în valoare totală de lei 196.000. La cele 12 premii cu subiecte date, în valoare

totală de lei 179.200 s'au prezentat trei manuscrise la două premii și anume două la Premiul Societății « Lignitul », de lei 15.000, cu subiectul *Studiul ligniților din România în vederea industrializării lor prin distilațiune*, și unul la Premiul Alexandru Bodescu, de 2.000 lei, cu subiectul: *O contribuțiune asupra meteorologiei Basarabiei.*»

Se procedează la alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor făcute în 1928—29.

— Se aleg d-nii *Dim. Voinov, Silviu Dragomir și Petru Bogdan.*

D-l Secretar general I. BIANU înștiințează că Academia a primit o foarte importantă donațiune dela d-l Moreno S. Ascher din Capitală, pe care un cerc restrâns de specialiști îl cunoaște ca un erudit numismat. D-l Ascher a strâns în cursul vieții sale o bogată colecțiune numismatică, din care o parte o dăruiește Academiei prin următoarea scrisoare:

« In dorința ce o am de a contribui la mărirea colecțiunilor numismatice ale Onor. Academiei Române din București, îmi permit a vă rugă să acceptați o colecțiune compusă din 261 monete și medalioane ale Împăratului Traian și a familiei sale și anume:

- 51 monete bronz mare,
- 4 medalioane contorniate,
- 3 monete bronz mare Hadrian cu « Dacia »,
- 45 monete bronz mijlociu și mici « Traian »,
- 19 monete « Traian » aur,
- 3 monete Familia lui Traian « Tatăl, Nerva × Tatăl, Plotina × Matidia » în aur,
- 1 monetă restituită Titus de Traian în aur,
- 73 monete argint (trei medalioane × 70 denari),
- 62 Grec-Imperiale și Coloniale (27 argint × 35 bronz).

« Am ales a dărui din colecțiunile mele antice, pe aceea a Împăratului Traian din două considerațiuni:

« In primul rând, Traian reprezintă în istoria lumii, cel mai bun și mai genial împărat, căruia, grație calităților excepționale, Senatul și poporul roman entuziasmați i-au acordat în viață titlul de « Optimo Principi ».

« In al doilea rând, monetele împăratului Traian reamintesc cele mai importante evenimente istorice și opere mari de civilizație mondială antică, grație cărora a adus în special în istoria noastră, cea mai puternică contribuție la alcătuirea etnică a populațiunii vechii Dacii, în care astăzi România întregită, serbează a 10-a aniversare a Unirii.

« Pentru a redă mai evident toate operele marelui Împărat, am alăturat acestei colecțiuni și o descriere numismatică și istorică, ce am făcut-o în colaborare cu amicul meu Dr. G. Severeanu, Secretar general al Societății Numismatice Române, descriere însoțită de 10 planșe de reproducere în ghips a colecțiunii mele, pe care le las înaltei aprecieri a Onor. Academiei Române de a fi publicate, spre a putea astfel servi actualilor și viitorilor numismați cari ar dori s'o studieze ».

D-l Președinte EM. RACOVITĂ zice că d-l Ascher, bărbat de înaltă cultură, s'a ocupat toată viața de numismatică și de latura istorică a acestei discipline. Suntem mișcați de ideea patriotică a D-sale de a ne dărui monete și medalioane cu chipul lui Traian în legătură cu serbarea Unirii naționale. Actul generos și atât de bine intenționat al d-lui Ascher va fi dat publicității, iar D-sale i se vor exprima cele mai călduroase mulțumiri în numele Academiei. D-l Președinte adresează mulțumiri și colaboratorilor d-lui Ascher, d-l Dr. G. Severeanu, care e de față.

D-l M. C. SUTZU adaugă că d-l Ascher are marele merit de a fi strâns cu greutate o bogată colecție de monete ale marelui Impărat, monete cari pentru noi și istoria noastră sunt de cea mai mare importanță.

D-l Secretar general I. BIANU zice că avem datoria să notăm că această rară donațiune este atrasă de activitatea numismatică a colegului nostru d-l M. C. Sutz, continuatorul la noi în această știință al regretatului Secretar general al Academiei D. A. Sturdza, față de care colegul nostru are și meritul de a fi cuprins în cercetările sale și numismatică antică.

Dela d-na Caliopi St. Dem. Vergu, văduva regretatului Director al Bunurilor Academiei, se primește o danie de 10.000 lei, ce se adaugă la alte două donațiuni de câte 10.000 lei făcute în ultimii doi ani pentru darea câte unui premiu anual pentru publicațiuni de natură silvică purtând numele răposatului său soț.

— Se vor exprima mulțumiri.

D-l Vitto Volterra Membru Onorar al Academiei, venind pentru prima oară în mijlocul Instituțiunii noastre, e salutat de d-l Președinte Em. Racovită prin următoarele cuvinte în limba franceză:

* Am plăcerea de a vă semnala prezența în mijlocul nostru a d-lui Vitto Volterra, colegul nostru onorar și distinsul profesor la Universitatea din Roma. D-l Volterra, făcând călătoria la Cluj, spre a lua parte la Congresul matematicianilor români, a arătat prin aceasta marea apreciere ce dă științei românești. Oboseala nouă pe care o face de a veni să ia contact direct cu colegii D-sale din Academia noastră o vom răsplăti prin amintirea neștearsă ce vom păstra venirii sale între noi. Din partea Academiei Române îi facem urări de viață lungă, urări, cari dacă i s'au făcut de atâtea ori în lumea științifică, pretindem a i le face cu o căldură neîntrecută aiurea.*

D-l Vitto Volterra mulțumește pentru colegiala primire ce i se face, adaugă că se simte onorat de a fi membru al Academiei Române, a cărei activitate o urmărește cu viu interes și mare plăcere prin publicațiunile ei, și asigură că va păstra acestui moment de întâlnire directă cu colegii săi o amintire neștearsă.

D-l G. BALȘ înfățișează publicațiunea **Decorative forms of the first romanesque Style: their diffusion by Moslem art** (Cambridge, 1928), de d-l J. Puig I. Cadafalch, publicațiune în care autorul, specialist în studiul Arhitecturii romanice, consacră un capitol arhitecturii bisericilor din Moldova.

— Se exprimă mulțumiri.

În conformitate cu Art. 63, al. ultim din Regulamentul General, se procedează la alegerea Comisiunii pentru examinarea discursului de recepțiune al d-lui Silviu Dragomir și a răspunsului ce va da d-l I. Lupăș.

— Se alege d-nii *I. Bianu, Al. Lapedatu și G. Bogdan-Duică*.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ arată că, în ziua de 22 Aprilie trecut, Academia a primit adresă din partea Comitetului pentru organizarea serbărilor Unirii să semneze în Cartea de Aur, culegând autografele tuturor celor ce au contribuit la întregirea neamului, cu cerere de a i se restituți foaia de pergament semnată cel mai târziu până la 25 Aprilie. Membrii Delegațiunii Academiei aflători la acea dată în Capitală au răspuns că, colegii noștri aflându-se în cea mai mare parte răspândiți în țară sau în străinătate, Academia se găsește în neputință de a îndeplini până la data fixată cererea din numita adresă și că, în caz de amânare, Comitetul este rugat să dea precizări în privința strănerii autografelor. În urma unei noi intervenții, Academia este rugată să-și asigure reprezentarea în Cartea de Aur în modul cum va crede de cuviință.

— Academia ne mai fiind în număr, se amână soluția chestiunii pentru ședința de mâine.

Ș E D I N Ț A G E N E R A L Ă

16 MAIU 1929

D-l Președinte EM. RACOVITĂ zice: Colegul nostru Dr. Guiart, profesor la Facultățile de Medicină din Cluj și din Lyon, îmi încredințează însărcinarea de a oferi Academiei un volum din cunoscuta bibliotecă medicală Carnot și Fournier, volum intitulat « Précis de Médecine Coloniale, Maladies des Pays Chauds », publicat în colaborare cu d-nii Garin și Leger. Colegul nostru Guiart, pe lângă reputația sa de specialist în parazitologie și istoria medicinei, mai e cunoscut ca autor de manuale cari sunt foarte apreciate în lumea medicală. Sunt sigur că noul volum ce-l prezint Academiei va avea aceeași fericită soartă.

Sfătuiesc pe colegii impresionabili să nu răsfoiască această carte bogat ilustrată, căci fotografiile reproduse în ea sunt înfiorătoare. Țările tropicale pe lângă boalele noastre, mai au boli speciale, cum e lepra, beriberi, mycose, boala somnului, dengo etc., cari abia acum încep a fi studiate și a căror lecuire abia se întrevește.

S'ar părea că această chestiune nu ne-ar interesa direct, părere greșită, căci din cauza relațiilor și a amestecului din ce în ce mai intim al popoarelor, bolile tropicale își întind din ce în ce domeniul și tind să se adapteze cliimei noastre. Știți cum Dengo a invadat peninsula balcanică mai an. Serviciile noastre sanitare și corpul nostru medical trebuie deci să fie prevăzători și să nu neglijeze această chestiune.

D-l Vicepreședinte G. ȚIȚEICA citește următorul *Raport al Comisiunii permanente a Bibliotecii pentru 1928—29*:

A. SECȚIA CĂRȚILOR TIPĂRITE

1. NECESITĂȚI

* Această secțiune are 16 funcționari împărțiți la următoarele servicii: 6 la noul catalog, 4 la sala de lectură, 2 la periodice și 4 la primiri și reclamații, cari sunt suficienți pentru lucrările curente.

* Pentru a putea încorpora cât mai curând părțile vechi ale bibliotecii în noul sistem de catalogare, este trebuință să se adauge la serviciul noului catalog cel puțin trei funcționari noi. Având și acești trei funcționari, echipa actuală ar fi descărcată de o parte de lucrări, putând astfel să înceapă sau să continue lucrările neîncheiate sau părăsite. De această creștere de personal pentru catalogare este cu atât mai mare trebuință, cu cât vechiul catalog provizoriu făcut pe fișe mari în grabă, în vechile forme și pe hârtie slabă, este atât de uzat prin întrebuințare, încât multe fișe se fărâmă în mână, iar bibliotecii întregi de mare preț (G. Filipescu) stau încă necatalogate, deci neintroduse în circulația întrebuințării.

* Serviciul primirilor publicațiilor obligate prin lege asupra tipografilor, editorilor și autorilor cari le publică și a reclamațiilor celor cari nu se trimit de bună voie, având 4 funcționari, ține la curent toate lucrările. Cu modul acesta funcționarii dela împrumutări au fost descărcați de o parte din lucrările ce făceau, astfel că pot îndeplini serviciul în chip aproape satisfăcător, dând și ajutor custozilor din sala de lectură, cari sunt câteodată — mai ales iarna — prea încărcați cu servirea cărților și cu supravegherea întrebuințării lor.

* Controlul cărților din depozitele bibliotecii nu s'a făcut de peste 20 de ani din lipsă de funcționari. Cum biblioteca a crescut mult (peste 300.000 volume) și de mai multe ori s'au constatat cărți rătăcite fiind pușe din greșală la alte locuri decât ale lor, se simte trebuința să se poartă de unii funcționari însărcinarea să controleze regulat cărțile, de a răni periodicele, de a îndrepta cărțile rătăcite și de a instrui și supraveghea noii oameni de serviciu.

2. CONSULTAREA

* Sala de lectură a cărților tipărite a fost deschisă 280 zile de lucru afară de Dumineci și sărbătorile fixate de Delegațiune. În 220 zile a fost deschisă câte 8 ore pe zi, dela 8—12 și 2—6 (119 zile cu orariul de vară) sau dela 9—5 (101 zile cu orariul de iarnă), iar în 60 zile din lunile de vară numai 4 ore pe zi (8—12). În cursul anului 1928 numărul cetitorilor a fost 13.023, cărora li s'au comunicat 43.295 volume.

* Împrumutate acasă au fost 3.395 volume la 623 persoane cu 2.706 bilete de împrumut.

* Împrumutarea, atât direct la persoane din capitală cât și prin bibliotecile universitare din țară, aduce mari servicii învățaților pentru studiile lor științifice, deaceia numărul împrumuturilor crește în fiecare an. Prin

regulamentul nostru împrumutarea este bine mărginită atât pentru persoane și timp, cât și pentru felul cărților cari pot fi împrumutate. Împrumutarea se impune la noi și din cauza prea marii strâmtori a localului. Din nenorocire, însă acest serviciu este îngreunat de abuzul pe care îl fac unele persoane cărora li se face această înlesnire, nerestituind cărțile împrumutate nici după mai multe reclamații scrise cari li se adresează. În anii trecuți cu unii împrumutători a trebuit să ajungem la justiție și la sentințe judecătorești pentru a-i sili să restituie cărțile împrumutate — și aceasta chiar cu profesori universitari. Această rea apucătură trebuie combătută în mod eficace, pentru a preveni marea pierdere de timp care se face cu reclamațiile neurmte de efectul cuvenit. Spre acest scop, în afară de dispozițiile prevăzute în regulament, a trebuit să se mai prevadă una nouă și anume ca persoanelor, cari prin regulament sau prin deciziunea Comisiunii bibliotecii au dreptul de împrumutare și cari nu restituie cărțile împrumutate după trecerea timpului de trei luni nici după mai multe reclamații, să li se retragă pentru totdeauna acel drept, fiind urmărite prin justiție pentru restituirea cărților împrumutate. Prin deciziunea Delegațiunii No. 512 din 1 Martie 1928 s'a ridicat autorizarea de împrumutare la 22 persoane. În asemenea condiții se înțelege cât este de greu a se păstra cuvenita ordine și a se feri de pierderi colecțiunile de cărți și de periodice, din cari cele românești cele mai multe sunt singurele exemplare existente.

* Pentru admitere în sala de lucru a bibliotecii s'au liberat 506 permise, din cari 49 și pentru secțiunea manuscriselor și documentelor.

* Ajutorul ce dă biblioteca noastră muncitorilor pentru cultura națională se poate vedea din statistica cetitorilor din ultimii cinci ani, arătată în :

TABELA I

Anii	Cetitori	Volum comunicate	Împrumutători	Volum împrumutate
1924	8.294	29.077	711	4.267
1925	10.462	34.150	762	4.311
1926	10.977	34.896	588	3.230
1927	11.684	40.728	704	3.952
1928	13.023	43.295	623	3.395

* Se amintește că, pe lângă cărțile comunicate cu bilete de cerere, cetitorii au la liberă dispoziție, în sala de lectură, o bibliotecă de 1.854 volume din cărțile cele mai des întrebuințate, clasificate după deosebite specialități, 162 reviste străine și 46 reviste românești.

* Din cauza marelui număr de cereri de ziare și reviste românești pentru consultare și pentru a feri de distrugere aceste colecții prețioase, cari nu ar mai putea fi înlocuite, mai ales cele dinainte de războiu, s'a

luat dispozițiunea ca aceste colecții de ziare și reviste românești apărute înainte de 1917 să nu se mai dea spre întrebuițare studenților pentru lucrări de exerciții didactice de seminar.

3. SPORUL

* Biblioteca (Secțiunea cărților tipărite) a crescut în 1928 cu 5.210 volume față de 5.241 în 1927. În următoarea tabelă se poate vedea creșterea deosebitelor feluri de colecțiuni ale bibliotecii în 1928:

TABELA II

Prove- niență	volum și broșuri	Numere de reviste		Ziare		Alte H S Stamp si portrete	Volum ma- nuscrite	Docu- mente	Fotogra- fiu	Albumu- ri	Formu- lare ilustrate	Cărți poze ilustrate	Note musicale	Monet. obiect. de muzeu		
		rom.	străine	rom.	străine											
Legal	4.025	8.422	—	1.040	—	52	22	—	22	13	111	560	78	—		
Dar sau schimb	833	—	1.493	—	3	1	8	6	40	560	172	7	—	86		
Cumpăr.	352	—	903	—	1	2	26	4	—	3	1	—	—	113		
Total	5.210	8.422	2.396	1.045	3	2	62	54	44	560	197	21	111	560	78	199

* În această tabelă nu sunt cuprinse miile de foi volante cari de câțiva ani încoace nu se mai pot alege, ci se pun de o parte spre a fi alese, când vom avea personalul îndestulător.

* Pe lângă îmbogățirea bibliotecii cu imprimatele din țară, cari se trimit prin obligație legală, se adaugă donațiunile și schimbul de publicații din străinătate. În fruntea donatorilor stă Societatea Națiunilor, care ne trimite toate publicațiunile ei oficiale. În fruntea schimburilor stau cele venite dela instituțiunile științifice ale Americii, atât din Statele-Unite cât și din republicile latine sud-americane, precum și din Japonia. Prin Legația Japoniei s'a primit în dar o splendidă colecție: «Kuchou-Pien», compusă din 68 volume (în 13 legături) de vechi caractere și semne hierografice de origine chineză, lucrare datorită savantului japonez Tadasuke Takata. Un prețios dar, compus din aproape 100 volume lucrări de medicină, s'a primit dela d-na Dr. Jugureanu-Muscel. Frații regretatului Sadi Ionescu, Paul și Eustațiu, au dăruit Biblioteca acestuia în număr de 400—500 volume de cărți, reviste și 76 cutii cu fișe rămase dela regretatul nostru bibliotecar. D-na Graziella N. Missir a dăruit biblioteca defunctului ei bunic Alexandru Vericeanu, fost ministru și profesor la facultatea de drept din București, în număr de 950 volume, cărți de drept și de economie politică, cele mai multe legate în piele.

* La biroul de primire al publicațiilor din țară au intrat 301 pachete cu imprimate din București și 1.446 din provincie. S'au înregistrat și

ținut în evidență 1.653 publicațiuni periodice și anume 1.645 din țară și 8 venite gratuit din străinătate.

* Publicațiunile legale netrimise au fost reclamate dela 74 tipografi și editori în număr de 110 cărți. Pentru periodice (ziare și reviste) s'au făcut 2.041 reclamații și s'au dat în judecată 15 tipografi și editori pentru numerele netrimise. S'au eliberat 157 certificate de apariție.

* Sporul secțiunii cărților tipărite în ultimii 5 ani se arată în:

TABELA III

Anii	Voluma și broșuri	Ziare și reviste române	Ziare și reviste străine	Atlașe	Hărți	Note muzicale	Stampe și portrete	Fotografii	Albumuri	Formulare ilustrate	Cărți poștale ilustrate
1924	6.129	1.236	259	—	43	257	81	280	5	—	—
1925	8.810	1.443	445	—	52	181	2.128	23	20	—	—
1926	6.612	1.504	461	4	40	178	132	10	9	106	2.062
1927	5.241	1.567	482	1	50	104	7	7	5	50	1.006
1928	5.210	1.650	498	2	62	78	54	197	21	111	560
Total creșterii 1924/1928	32.002	7.400	2.145	7	247	798	2.402	517	60	467	3.628

* Cele 498 ziare și reviste străine se împart în 123 abonate, 218 primite în schimb și 157 dăruite.

4. CATALOGAREA ȘI ALTE LUCRĂRI

1. * *Catalogul nou*. S'au înscris în inventar, în 1928, 3.309 opere în 3.523 volume (No. 89.501—92.809). S'au catalogat definitiv și s'au așezat în rafturile bibliotecii 3.100 opere în 3.257 volume (No. 87.001—90.100) pentru cari s'au lucrat:

3.928 fișe pentru catalogul alfabetic al autorilor;

4.518 * metodice pentru catalogul pe materii.

Total 8.446 fișe.

* În rezumat, până la 31 Decembrie 1928, catalogul nou cuprinde:

* a) Trecute în inventar 92.809 opere în 112.647 volume.

* b) Catalogate definitiv și așezate în rafturi 90.100 opere în 109.753 volume.

* Pentru toate aceste 90.100 opere s'au făcut:

113.141 fișe alfabetice,

110.840 * metodice.

Total: 223.981 fișe.

* Cărțile provenite din bibliotecile necatalogate au fost încorporate. Biblioteca Filipescu este singura neîncorporată din cauza lipsei de spațiu și de personal; ea are catalog provizoriu alfabetic pe autori.

2. * *Publicațiunile în curs de apariție.* S'au înregistrat în inventarul special 161 opere (No. 1498—1658), pentru cari s'au făcut fișe de control. S'au făcut fișe speciale pentru toate acestea și anume 174 fișe alfabetice pe autori și 203 fișe metodice.

3. * *Secțiunea periodicelor.* S'au înscris în cursul anului, în inventarul special și cu numerotare deosebită, 390 publicațiuni (No. 8211—8600).

* Catalogul pe fișe (al periodicelor) pus la dispoziția cetitorilor are 11.033 fișe, 500 fiind făcute în cursul anului. Pentru catalogul pe materii s'au lucrat 11.090 fișe, din cari 525 au fost făcute în 1928.

* Revizuirea colecțiunilor se ține aproape la zi, făcându-se fișe de control pentru lipsuri și dublete.

4. * *Legatul.* Grație atelierului de legătorie instalat în localul Academiei se pot lega cărțile și colecțiunile în condițiuni mulțumitoare ca soliditate și ca preț. Lipsa de fonduri ne împiedecă a lega însă tot materialul, mai ales periodicele, a căror legătură — din cauza formatului mare — costă mai mult. Totuși s'au legat 1.080 volume cărți și 317 volume periodice și s'au reparat 195 volume cărți și periodice cu legătura stricată prin întrebuintare.

5. * *Secția stampelor.* S'a continuat așezarea materialului după planul de organizare stabilit în 1918. Sunt inventariate definitiv 1120 hărți în 36 mape, 485 atlase și 48 hărți murale.

* Catalogul pe fișe al hărților, atlaselor și hărților murale are 5.845 fișe pe autori și materii, dintre cari 1.145 făcute în acest an.

* În cursul anului s'au inventariat 303 albume, pentru cari s'au lucrat 515 fișe. S'a trecut în inventar special colecția de tablouri a Academiei Române, compusă din 189 tablouri.

* Catalogul pe fișe al întregului material are 14.721 fișe pe autori și materii.

* Notele muzicale sunt în număr de 1.473 bucăți.

* În cursul anului au fost 53 cetitori, cari au consultat albume, stampe, hărți, au desemnat și au fotografiat stampe.

* Secția stampelor a crescut în anul 1928 cu 197 fotografii, 54 stampe, 62 hărți, 21 albume, 2 atlase, 560 cărți poștale ilustrate, 111 formulare ilustrate și 78 note muzicale. Persoanele cari au dăruit pentru această secție sunt: D-na M. M. Georgescu (Ploești), d-na Olimpia Nicolau (Ploești), Gh. T. Kirileanu, I. G. Bunescu, D-ra Maria Herkt. I. C. Băcilă, Geological Survey Office, I. Bianu, General N. Sinescu, Ilie M. Veslovski, Em. Cernătescu, N. Iorga, Paul Molda, G. Balș, Al. Lapedatu, Dr. Radim Kettner, Iuliu Moisil, Academia Masaryk din Praga, Gh. Calmuțki, Ministerul de agricultură al Republicii Mexic și colecția Dr. C. I. Istrati.

* Secția stampelor a fost deschisă în tot cursul anului în zilele de lucru dela 1—6 p. m.

B. SECȚIA MANUSCRIPTELOR ȘI DOCUMENTELOR

* Această secțiune a avut până în 1927 numai doi funcționari în loc de patru, câți aveau înainte de războiu. Din această cauză sala de lucru pentru studii a putut fi deschisă numai dimineața (8—12). De la 1 Aprilie 1928 s'a înființat un nou post de funcționar și un om de serviciu; ar mai fi deci trebuință de încă un funcționar pentru a ține deschise regulat și acele colecțiuni toată ziua și spre a face diferite lucrări pentru înlesnirea studiului prețioaselor materiale cari le cuprind.

1. CONSULTAREA

* Sala de lucru a manuscriselor a fost frecventată în 1928 de 1383 cetitori, din cari la 867 au fost comunicate 2.235 volume manuscrise, 466 au consultat 9.137 documente și 65 au cercetat 156 cărți vechi românești.

* Frecventarea sălii manuscriselor în ultimii cinci ani se arată în tabela următoare:

TABELA IV

Anii	Cetitori	Volume manuscrise	Documente	Cărți vechi românești
1924	866	2.178	6.163	328
1925	899	2.931	9.015	195
1926	665	1.390	6.228	155
1927	1.082	1.691	6.734	183
1928	1.383	2.235	9.137	156

2. SPORUL

* S'au cumpărat 4 volume manuscrise. S'au primit în dar 40 manuscrise și 560 documente. Cele 44 volume manuscrise intrate în colecțiunile Academiei în cursul anului 1928 se împart — după limbă — în 43 românești și 1 grecesc.

* Aceste colecțiuni cuprind astăzi: 7.106 volume manuscrise (4.891 românești, 684 slavonești, 1.026 grecești, 307 în limbi romanice, 5 germane, 184 orientale, 9 cuprind note muzicale) și 49.471 documente istorice românești. Din cele 7.106 volume manuscrise, 161 au fost trimise în 1916 la Moscova împreună cu 271 documente pe pergament cu sigilii atârinate și 178 cartoane cu 37.354 documente originale aproape toate pe hârtie.

* Sporul secțiunii manuscriselor în ultimii 5 ani se arată în tabela următoare :

TABELA V

Anii	Volume manuscripte	Documente vechi, moder- ne și autografe
1924	29	496
1925	27	158
1926	38	242
1927	29	61
1928	44	560
Totalul creșterii	167	1.517

3. CATALOGARE ȘI ALTE LUCRĂRI

a) * *Documente*. S'au așezat la colecțiile lor în pachete 560 documente românești și străine. S'a pregătit materialul pentru * Creșterea colecțiilor * pe anul 1928. S'a revizuit și s'a dat la tipar pentru publicațiunea * Creșterea colecțiilor * materialul pe anii 1916—1919.

* S'au așezat pe materie și în ordine cronologică documentele, corespondența oficială și particulară, rapoarte, memorii, etc., cari formează arhiva lui Cuza-Vodă și s'au legat în 16 volume. Asemenea s'au așezat pe materie și în ordine cronologică documentele, memoriile și scrisorile generalului turc Sadyk-Pacha-Czaykovzki din anii 1849—1878, cari s'au legat în 11 volume.

b) * *Manuscripte*. S'au trecut în catalogul manuscriselor românești 33 volume, iar 1 volum s'a adăugat la manuscrisele grecești. S'a revăzut, pregătit definitiv și s'a dat la tipar manuscrisul care formează tomul III al Catalogului descriptiv al manuscriselor românești, cuprinzând descrierea manuscriselor cu No. 729—1061. Tipărirea materialului ce formează acest tom III este în curs.

* S'au legat 61 volume manuscripte și 13 cărți tipărite din sala manuscriselor.

C. PUBLICAȚIUNILE BIBLIOTECII

* Serviciul bibliotecii începuse înainte de războiu o serie de publicațiuni bibliografice, cari să înlesnească studiile literare, istorice și științifice. Toate aceste publicațiuni au fost oprite din cauza războiului și nu au putut fi până acum continuate din cauza situației financiare urmate după războiu. Aceste publicațiuni sunt:

* 1. *Creșterea colecțiilor*, începută la 1903 s'a publicat până la 1915. De atunci materialul a stat pregătit, fără a se putea tipări. Grație fondurilor

puse la dispoziție de d-l coleg Al. Lapedatu, fost ministru, acum această publicațiune se continuă. În anul acesat s'a dat la tipar materialul pe 1916—1919, care va apare într'un volum.

2. * Din *Bibliografia românească veche*, având să cuprindă descrierea vechilor cărți românești dela 1508 până la 1830, s'au publicat două to-muri și primele 2 fascicule din tomul III, cuprinzând descrierea a 950 cărți din anii 1508—1817. Acum se continuă pregătirea materialului pentru anii 1818—1830 și pentru suplimentul general, care sperăm că se va putea da la tipar în curând. Este în pregătire continuarea unei asemenea publicațiuni pentru anii 1831—1916.

3. * Din *Publicațiunile periodice românești* (ziare și reviste) s'a tipărit tomul I, cuprinzând catalogul alfabetic al periodicelor din anii 1820—1906 cu note bibliografice amănunțite despre fiecare. Tomul II, având să cuprindă indicele cronologic, pe localități, pe limbi și pe materii, cum și indicele pe nume proprii, este gata și așteaptă să poată fi dat la tipar. Rămâne a se continuă lucrarea și pentru publicațiile din 1907—1916, apoi pentru cele din timpul și de după marele războiu.

* Într'o deosebită lucrare ar fi de mare folos să se facă arătarea cuprinsului publicațiunilor periodice românești, așezat în ordine sistematică pe autori și pe materii pentru toate articolele și materialele de natură științifică și literară apărute în aceste publicațiuni.

4. * *Catalogul descriptiv al manuscrisurilor*. Pentru cele românești, cari sunt acum 4.891 și al căror număr sporește mereu, s'au publicat 2 volume de catalog, în cari au fost descrise 728 volume. Mai este material pregătit pentru cel puțin alte două volume. Deocamdată se află la tipar volumul III, cuprinzând descrierea manuscrisurilor cu No. 729—1061. Pentru cele grecești (830 volume, la cari s'au adaus în urmă 196) s'a publicat catalog în 1909 de răposatul C. Litzica. Nu este încă făcut catalog pentru cele slavone (684), orientale (184), latine și romanice (307), germane (5) și note muzicale (9).

5. * *Regestele documentelor românești* originale și fotografiate (sau traducerii și copii vechi) ar formă singure 3—4 volume. Însemnătatea acestor regeste pentru studiile istorice este cu atât mai mare cu cât documentele originale sunt duse la Moscova din timpul războiului.

6. * *Documentele vechi originale în limba română* au început să fie tipărite la 1907 cu cea mai minuțioasă exactitate. S'au tipărit însă numai 227 din anii 1576—1632.

D. EXPOZIȚIILE BIBLIOTECII

* Materialele cuprinse în colecțiunile Bibliotecii Academiei au putut fi până acum cunoscute aproape numai de specialiști, cu pregătire științifică pentru a face studii asupra lor. Numai pentru o mică parte din ele sunt publicate cataloage descriptive, așa că în totalitatea lor au rămas necunoscute marelui public. Acesta este un inconvenient, a cărui înlăturare ar putea aduce însemnate foloase culturii generale a

publicului și ar contribui mult la prețuirea și la îmbogățirea acestor colecțiuni.

* Cel mai bun mijloc pentru realizarea acestui scop este organizarea de expoziții, în cari să se arate pe rând publicului categorii mai interesante de materiale. Din cauza lipsei de local, asemenea expoziții nu s'au putut organiza sistematic. Un modest început s'a făcut în 1925 folosindu-se pentru aceasta încăperea din mijlocul casei Bellu, care are dimensiuni îndestulătoare pentru asemenea expoziții în proporții mici, pentru cari s'au putut face și instalațiunile trebuitoare.

* Seria expozițiilor a început cu *Presa periodică românească din anii 1820—1925* în luna August 1926, cu ocazia Congresului internațional al presei Micii Întelegeri.

* A doua expoziție: *Cartea românească veche (1508—1820)* și câteva portrete și stampe alese a fost deschisă la 5 Martie 1926, fiind vizitată aproape 3 luni de zile (până la 30 Maiu 1926).

* Cu ocazia congresului Presei Latine s'a organizat de nou *expoziția retrospectivă a presei române*, care a fost deschisă în zilele de 30 Septembrie—8 Octomvrie 1927.

* Anul trecut, cu prilejul comemorării lui Vasile Alecsandri, s'a organizat expoziție specială de operele, edițiile, manuscriptele autografe, periodicele la cari a colaborat, stampe, fotografii, obiecte de muzeu, etc., în legătură cu viața și activitatea poetului. Expoziția a fost deschisă dela 3—10 Iunie.

* Această expoziție — a patra — ar putea fi urmată, când împrejurările vor fi prielnice, de alte expoziții înfățișând manuscripte, documente și autografe, hărți geografice ale ținuturilor românești, portrete istorice și altele multe, toate interesante și instructive pentru marea public și pentru tinerimea școlară.

— Raportul se ia spre cunoștință și se aprobă.

D-l Secretar general I. BIANU amintește că Academia a hotărât într'o ședință anterioară să ia parte la lucrările Congresului Internațional al Filologilor Slavi, ce se va întruni la Praga la 6—13 Octomvrie viitor, printr'o delegație compusă din colegii noștri Pr. N. M. Popescu și Silviu Dragomir, însoțiți de d-nii profesori Gr. Nandriș și P. P. Panaitescu. D-l Șt. Ciobanu și-arată acum dorința să participe și Domnia-Sa la acel congres, la care ar dori să facă o comunicare despre ** Literatura slavă la Români în veacul al XV-lea **.

— Se decide ca d-l Șt. Ciobanu să facă parte din delegația desemnată de Academie.

D-l Vicepreședinte G. ȚIȚEICA citește următorul *Raport asupra bursei date în 1928—29 din Fondurile V. Adamachi, Leon S. Arië, Dr. C. Păcuraru, Bianu, N. Rătescu și A. Papadopol:*

* În anul școlar curent, Academia a acordat burse din veniturile fondurilor V. Adamachi, Leon S. Arië, Dr. Corneliu Păcuraru-Bianu, N.

Rătescu și A. Papadopol, din cari una și anume bursa Adamachi pentru studii de specializare în străinătate, celelalte parte la studenți universitari, parte la elevii ai școalelor superioare și inferioare de comerț, parte la elevii ai școalelor practice de agricultură și meserii.

* Dăm mai jos situația bursei date în acest an din fiecare fond în parte:

I. * *Din fondul V. Adamachi* s'a dat o singură bursă de 2.000 lei lunar d-lui Th. Văscăuțeanu pentru a studia la Universitatea din Praga formațiunile paleozoice din Bohemia. Acordată dela 1 Septembrie 1927 pentru o perioadă de 15 luni, această bursă a fost prelungită, după propunerea Comisiunii Fondului Adamachi, până la 1 Septembrie viitor, când sperăm că bursierul se va întoarce în țară cu studii temeinic terminate. La această speranță ne îndreptățește aplicațiunea bursierului la cercetări personale în specialitatea sa, aplicațiune vădită în câteva studii, dintre cari unul a avut meritul de a fi publicat în Memoriile Științifice ale Instituțiunii noastre.

II. * *Din venitul fondului Leon S. Ariè* s'a repartizat pentru burse suma de 75.600 lei, întreținând cele 9 (nouă) burse hotărâte de d-l datorator, de câte 700 lei pe lună, în modul următor:

* 5 burse la Școalele Politehnice din țară, din care 3 date la Școala Politehnică din București studenților Albeață Emil, din anul I, Secția Construcții, Algasovschi N. Victor, din anul I, Secția Electromecanică și Dima N. Vasile, din anul III, Secția Mine; 2 burse la Școala Politehnică din Timișoara studenților Aposteanu Spiridon și Luminosu Trandafir din anul III, Secția Mecanică; 2 burse la Academia de Inalte Studii Comerciale și Industriale din Capitală studenților Ghelase I. Ioan și Stan N. Ioan din anul III; 2 burse la Școalele Superioare de Comerț din București și Cluj, prima fiind dată elevului Lucian Iuliu din clasa III-a, cea dela Cluj elevului Budurleanu Nicolae din clasa I-a.

III. * *Venitul fondului A. Papadopol*, de 9.600 lei, s'a distribuit ca ajutoare trimestriale la elevii ai Școalelor Superioare și Elementare de Comerț din Galați:

a) * Câte 90 lei pe trei luni următorilor elevi ai Școalei Elementare de Comerț: Eremia Cheorghe din clasa I, Forțu Costică, Patrache Emil, Ivan Ilie, Vazeu Anton, Anghelescu Neagu, Jarcă Constantin din clasa II-a, Frangulea Aurel și Stoenescu Teodor din clasa III-a;

b) * Câte 150 lei, pe trei luni următorilor elevi ai Școalei Superioare de Comerț: Antoneanu, Rugină Anghel, Voiu Neculai și Popescu Traian din clasa I-a; Lupu Constantin, Mihăilescu Ion și Milea Alexandru din clasa II-a; Popazu Gheorghe și Olteanu Ion din clasa III-a și Munteanu Gheorghe din clasa IV-a.

IV. * *Din venitul fondului Dr. C. Păcuraru-Bianu*, 4.320 lei s'au destinat pentru trei burse de câte 120 lei pe lună, din cari două acordate la Școala de Horticultură din Turda elevilor Maer Ioan și Ciuanta Ion din clasa III-a, iar cea de a treia la Școala Inferioară de Meserii din Capitală elevului Toma Ion din clasa V-a.

V. * Cu venitul și mai mic de 1.657 lei al *fondului N. Rătescu* s'a întreținut o bursă de 120 lei pe lună acordată elevului Dumitru Marțian din clasa IV-a a Școlii Superioare de Comerț din Capitală.

* Este evident că bursele acordate din aceste fonduri, în afară de cele întreținute din fondul d-lui Leon S. Arië, sunt departe de a aduce un sprijin efectiv școlarilor, ele nefiind corespunzătoare timpului. Această stare impune reformarea regulilor după care ele s'au acordat până acuma, cel puțin în măsura în care prescripțiunile testamentare ale intemeietorilor fondurilor, cu venituri prea mici, vor îngădui.

* Dar oricât de mici și unele chiar neînsemnate ar fi aceste burse, nu putem să nu ne aducem aminte cu adâncă recunoștință de simțăminte de nobilă generozitate ale donatorilor cărora li se datorează aceste mijloace menite a încuraja și susține tinerile vârstare meritoase, contribuind astfel la ajungerea scopurilor culturale ale Instituțiunii noastre.

— Raportul se ia spre cunoștință și se aprobă.

Se procede la alegerea Comisiunii pentru darea bursei din 1929—30.

— Se realeg d-nii *I. Bianu, I. Simionescu și G. Țițeica*.

La ordinea zilei fiind alegerea Comisiunii pentru acordarea bursei de specializare în străinătate *Jaques M. Elias*, d-l *Andrei Rădulescu* arată că suma disponibilă pe 1929 este de Lei 92.000. Socotind că suma e mică pentru întreținerea unui doctorand în străinătate pe timp de trei ani, Domnia-Sa propune ca acordarea ei să se amâne până la anul, iar suma să se țină în rezervă.

— Propunerea se aprobă.

D-l Vicepreședinte *G. ȚIȚEICA* citește următorul *Raport al Comisiunii școlare asupra Școlilor Academiei Tache P. Anastasiu și I. C. Agarici* în 1928—29.

* Aceste două școli au continuat să funcționeze conform regulamentului de organizare.

* *Școala Tache P. Anastasiu*. În anul 1928 a dat 14 absolvenți. Numărul total al absolvenților dela înființare până astăzi urcându-se la 149.

* Inscriseri noi la intrarea în școală a fost de 48 candidați, ceea ce denotă o creștere a interesului populațiunii agricole din regiune, pentru învățământul agriculturii, totuș marea afluență a copiilor de școală este tot către gimnazii, licee și în special către ocupațiuni orășenești.

* *Școala I. C. Agarici* a dat anul acesta 15 absolvenți, iar dela înființarea până astăzi atingând cifra de 225. La intrarea în școala s'au prezentat un număr de 35 candidați, din cari au fost aleși prin concurs 19.

* Au urmat cursurile următorii elevi: 16 clasa I-a, 15 clasa II-a, 12 clasa III-a, în total 43 elevi.

* Personalul didactic la ambele școli a fost complet întregul an executându-se întreg programul de cursuri. Pentru a putea îmbunătăți situația materială a acestui personal, s'a intervenit la Ministerul de Agricultură obținându-se ca să se plătească salariile din bugetul Ministerului

pentru întreg personalul didactic și administrativ dela ambele școli cu începere dela 1 Ianuarie 1929.

• Prin aceasta se aduce o mare ușurare în întreținerea acestor școli, fondurile respective fiind prea slabe pentru a putea răspunde tuturor cerințelor de bună funcționare. Cu această ușurare sperăm ca pe viitor să putem pași la o mai bună înzestrare a școalelor cât și a exploatărilor agricole care necesită multe cheltueli de reînnoire a inventarului de producțiune. Funcționarea a câte unui institutor pentru educațiunea generală, care lipsește în general actualilor absolvenți ai cursului primar, își arată din ce în ce mai mult roadele binefăcătoare. Instrucțiunea specială din punct de vedere profesional se face cu multă îngrijire și cu un succes mai deplin, mulțumită practicei agricole, pe care acum elevii o pot face chiar pe moșia școlii în urma organizării sistemului de cultură numai în regie proprie, refăcându-se în bună parte inventarul de vite, mașini și unelte, care fusese distrus în timpul războiului.

• Școala « Tache P. Anastasiu » a luat anul acesta în cultură de regie și via care fusese până acum arendată. Această vie care are o suprafață de 20 ha. este replantată numai pe suprafața de 5 ha. Odată cu luarea în cultură de regie s'a început și replantarea după un plan hotărît pe termen de 5 ani.

• Această exploatare va contribui și ea la însănătoșirea situației financiare a școlii.

• La Școala « Agarici » s'a început deasemenea o pepinieră de viță pentru replantarea vici de acolo, iar în plantația de pomi fructiferi s'a stabilit și început înlocuirea tuturor pomilor, care se usucă, prin nuci, singurul pom care dă un fruct de preț și ușor comercial.

• Culturile agricole la ambele școli au dat anul acesta rezultate slabe din cauza secetei care a făcut adevărate ravagii în Moldova de Sud. Ce a salvat întrucâtva situația, a fost grija ce s'a pus ca să se samene pe suprafețe mai întinse și în bune condițiuni. Grâul a fost singura cultura care a asigurat hrana elevilor pe tot anul, căci porumb s'a făcut foarte puțin. În special la Țigănești s'a făcut atât de puțin porumb, încât nu ar fi fost suficient nici de sămânță, fiind nevoie să se aducă sămânța pentru anul următor dela Sascut, o moșie a Fundațiunii Elias.

• Culturile care au reușit minunat la ambele școli a fost mazărea din care s'a vândut aproape două vagoane, marfă superioară de sămânță, obținându-se prețul excepțional de 15 lei kgr.

• Creșterea vitelor este urmărită cu toată atențiunea cuvenită. Se cresc boi de muncă din viței moldovenești curați, porci de rasa mangalița, iar oile cu începere din anul acesta, s'au separat pentru specializare, la Țigănești oile albe Frise-Țigaia, iar la Moara Grecilor oile negre de astrahan.

• Se muncește cu multă încordare pentru ca aceste școli să corespundă adevăratei lor meniri, secetele persistente și neîntrerupte din ultimul timp împiedică toate bunele năzuinți, silindu-ne chiar să contractăm datorii, cari nu se vor putea lichida decât prin o serie de ani agricoli prielnici.

— Raportul se ia spre cunoștință și se aprobă.

Se procede la alegerea Comisiunii școlare pentru anul 1929—30.

— Se reeleg d-nii *Dim. Gusti, S. Mehedinți, C. Rădulescu-Motru.*

Se procede la alegerea Comisiunii pentru regulamentul noilor fonduri Vasile Pârvan, General C. Burgele, Ion Andrei și I. Oroveanu.

— Se aleg d-nii *Andrei Rădulescu, I. Nistor și G. Țițeica.*

D-l Secretar general I. BIANU arată că de câțiva ani Academia se află în neputință de a mai acorda Premiul J. Lecomte du Noüy pentru deseneuri după natură și după antic, din cauza valorii lui anuale prea mici de aproximativ 500 Lei. Propune să se modifice regulamentul premiului în sensul că să se acorde din 10 în 10 ani alternativ celor două Școli de Arte Frumoase din București și Iași.

— Propunerea se ia spre cunoștință și se trece Comisiunii numite în ședința dela 4 Iunie 1927 pentru modificarea regulamentelor fondurilor cu venituri mici, compusă din d-nii *Andrei Rădulescu, Dr. Gr. Antipa și G. Țițeica.*

D-l G. BALȘ, Vicepreședinte, amintește că în anul trecut, în urma concursului ținut printre arhitecți pentru planurile noului local al Academiei, s'a hotărât ca d-l Arhitect Duiliu Marcu să fie însărcinat cu facerea planurilor și cu eventuala construcție a localului, dânsul fiind clasat întâiul prin concurs.

Ținând seama de faptul că deocamdată nu dispunem de fondurile necesare pentru a construi, pe de o parte și de nevoia de a avea planurile gata, pe de altă parte, s'a făcut un contract în condițiuni cari să angajeze pe arhitect față de Academie, fără însă ca Academia să se angajeze a construi la o anumită dată și neîntrerupt. Asupra ultimei clauze din contract privitoare la posibilele abateri ale arhitectului dela obligațiile luate de dânsul prin contract, Delegațiunea Academiei n'a dat deciziune deoarece, după tratative cu d-l Duiliu Marcu, s'a recurs la soluția arbitrajului a trei persoane, care, după părerea întemeiată pe lege a d-lui Coleg Andrei Rădulescu, constituie o tranzacție. Deaceea s'a lăsat să fie supusă hotărârii Academiei în sesiune generală. D-l G. Balș citește textul asupra căruia s'a ajuns de acord cu d-l Duiliu Marcu și propune aprobarea lui.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ, după ce face istoricul chestiunii, subliniază nevoia de a avea un plan pus pe scara de execuție și un arhitect legat printr'un contract în vederea eventualei execuții a planului. La cererile noastre de bani pentru localul Bibliotecii, Guvernele ne răspund cerându-ne planuri definitive și deșize. Deaceea, din cele 8.000.000 acordate de d-l Vintilă I. Brătianu sub fostul Guvern, s'au repartizat 500.000 lei pentru facerea planurilor și punerea lor pe scara de execuție. S'a ales pentru această lucrare d-l Arhitect Duiliu Marcu, atât pentru că e omul calificat pentru aceasta, cât și pentru că a fost clasificat întâiul la concursul nostru. Contractul proiectat rezolvă nevoia de a legă pe d-l Duiliu Marcu față de Academie, lăsând în

acelaș timp Academiei toată libertatea de a nu construi dacă n'ar avea fonduri. Apoi prin el se mai soluționează și chestia duratei construcției. Construcția poate dura cât de mult fără ca Academia să-și iea răspunderea acestei durate. Definitivând contractul de azi, vom ajunge la un plan de execuție, după care nici o obligație nu mai curge din partea noastră față de arhitect, până când îi vom putea declara, că avem fonduri pentru construcție.

Avem credința că Guvernul ne va pune la dispoziție prin bugetul viitor o sumă de aproximativ 15 milioane, cu care vom putea pune temelii Bibliotecii chiar la anul.

D-l General GR. CRĂINICEANU e de părere că contractul trebuie să se mărginească la facerea unui plan de execuție. Pentru viitor Academia e datoare să-și păstreze toată libertatea. Construcția în orice caz nu trebuie începută, până nu vom avea tot creditul votat. În contract trebuie să se prevadă și această clauză.

D-l I. NISTOR vede necesitatea de a avea un plan definitiv; nu e de părere însă să ne legăm de pe acum de un anume arhitect pentru executarea planului. Academia să-și păstreze toată libertatea în alegerea și a arhitectului și a mijloacelor de execuție. Propune să se discute contractul pe articole, când Academia va fi în număr.

D-l G. ȚIȚEICA observă că planul definitiv e opera și proprietatea artistică a arhitectului, care, ținând să-și lege numele de opera lui, va ține în chip firesc să și-l execute în persoană, cu atât mai mult, cu cât în cazul localului Academiei, e vorba de un mare monument al Capitalei.

D-l ANDREI RĂDULESCU propune ca hotărîrea pentru aprobarea contractului să se pună la ordinea de zi a unei ședințe viitoare, în care timp toți colegii să se documenteze prin cunoașterea amănunțită a contractului propus.

— Propunerea se aprobă.

Ș E D I N Ț A G E N E R A L Ă

17 MAIU 1929

Președinția d-lui EM. RACoviȚĂ.

D-l N. IORGA înfățișează următoarele patru scrieri noi ale sale:

1. *Istoria Românilor prin călători*, ed. II adăugită (București, 1929);
  2. *Țări Scandinave: Suedia și Norvegia* (București, 1929);
  3. *Faptă și suferință românească în Ardeal, — la zece ani dela cuprinderea lui sub steag românesc* (București, 1929);
  4. *Geschichte der Rumänen und ihrer Kultur*, editura Krafft, Sibiu, 1929.
- D-l Președinte EM. RACoviȚĂ exprimă mulțumiri d-lui N. Iorga.

D-l DIM. GUSTI înfățișează noul număr 1—3 din publicația periodică ce apare sub conducerea D-sale *Arhiva pentru Știința și Reforma Socială*, atrăgând atențiunea asupra studiilor publicate de d-nii G. L. Dupart, L. von Wiese, Edmund E. Day și Dr. Sabin Manuilă.

— D-l Președinte EM. RACoviȚĂ exprimă mulțumiri d-lui D. Gusti.

D-l Președinte EM. RACoviȚĂ zice: Am onoare de a prezenta Academia două note intitulate: « *Microlistra spinosa N. G., N. Sp., isopode sphéromien cavernicole nouveau de Slovénie* » în care se descriu două specii noi ale unui gen nou foarte remarcabil de crustacei ce trăiesc în apele subterane din împrejurimile orașului Ljubljana din Jugoslavia.

Imi iau voia, cu prilejul acestei prezentări, să vă atrag atenția asupra următoarelor fapte.

Regiunea dimprejurul Ljubljanei este « clasică » în anele Speologiei; peșterile ei sunt din cele mai vechi cunoscute și din cele mai de mult cercetate, de altminterea din cele mai mari, mai frumoase și mai interesante. Cu toate acestea, vedeți că se pot găsi în ele încă vietăți necunoscute și nu microscopice ci din cele mai mari printre cavernicole. Cu atât mai vărtos putem să ne așteptăm la descoperiri faunistice importante în domeniile subterane mai puțin cunoscute.

Puteți constata că aceste note poartă deasupra titlului mențiunea: Société Speologique de Ljubljana, Buletin No. 3 și 4, și totuș sunt extrase din Buletinul Societății de Științe din Cluj. Explicația acestui fapt este următoarea.

La Ljubljana s'a alcătuit o societate de naturaliști, geografi și turiști cari și-au propus explorația minunatului domeniu subteran al Sloveniei, unul din cele mai mărețe și interesante din lume. Materialul adunat s'a distribuit la specialiști pentru un studiu amănunțit. Drușiva za raziskavanje jam, Societatea în chestiune, s'a adresat în primul loc Directorului Institutului de Speologie din Cluj, care cu mare plăcere i-a acordat colaborarea, căci cunoștea regiunea explorată prin o, ce e drept, numai prea scurtă explorare și pe urmă avea cea mai vie simpatie pentru tinerii naturaliști plini de însuflețire pentru știință, cari sunt în fruntea întreprinderii.

Aceste legături de strânsă concultură între Universitatea din Cluj și cea din Ljubljana voiam să vi-o aduc la cunoștință, căci cooperarea popoarelor în toate domeniile este singura cale a mântuirii.

D-l Președinte EM. RACoviȚĂ amintește că în ședința de alaltăieri s'a amânat luarea de hotărîre cu privire la cererea Comitetului pentru organizarea serbărilor Unirii și la unele intervențiuni ce se fac din partea unui Comitet de doamne să semneze Cartea de Aur. D-sa expune pe scurt faptele pentru colegii cari n'au luat parte la numita ședință și arată că, la ultimele intervenții: a obiectat întrebând, cine are căderea să distingă între cei ce au contribuit sau nu la opera întregirii neamului? Ni s'a propus atunci că Academia să figureze cu o formulă semnată de Delegațiunea ei permanentă. Urmează să se decidă dacă Academia aprobă sau nu această propunere.

D-l AL. LAPEDATU arată că este informat și din cele publicate în ziare și din partea d-lui Ministru Sever Bocu, Președintele Comitetului pentru Serbările Unirii, că inițiativa Cărții de Aur nu este opera Guvernului, ci este o întreprindere particulară. Academia deci nu poate semnă.

— În urma discuției la care iau parte d-nii N. Iorga și I. C. Negruzzi cari se unesc la părerea d-lui Al. Lapedatu, se decide că Academia se va abține să semneze în numita Carte de Aur.

D-l Vicepreședinte G. ȚIȚELICA cetește următorul *Raport despre activitatea Cabinetului Numismatic în anul 1928*:

* Urmărind scopul ce și-a propus dela început, Cabinetul Numismatic și-a îndreptat și anul acesta activitatea sa în următoarele direcțiuni:

1. * Să-și completeze colecția de monete din domnia Regelui Carol I al României;

2. * Să-și achiziționeze cât mai multe monete antice de ale împăratului Traian, și în special piese bătute pentru comemorarea războaielor cu Dacia și cucerirea Daciei;

3. * Să-și completeze colecția de monete vechi românești și de monete pontice;

4. * În sfârșit, să-și formeze o colecție cât mai întregă de medalii românești.

* Prin achizițiile făcute în cursul acestui an, am putut să întregim aproape deplin seria emisiunilor de monete metalice ale Regelui Carol I, astfel că în curând vom posedă o colecție completă a monetelor primului nostru rege.

* În ce privește monetele împăratului Traian, am adunat în anul expirat 72 piese, parte de argint, parte de bronz, din cari foarte multe în legătură cu evenimentele din Dacia.

* Monete pontice și monete vechi românești n'au intrat însă decât într'un număr foarte restrâns: un stater de aur din Tomis și o piesă de bronz din timpul ocupației rusești din 1772.

* Iar medalii am primit: 5 străine, lucrări ale profesorului ceh I. O. Spaniel, și 5 românești.

* Și în privința achizițiunii de tezaure monetare anul expirat n'a fost favorabil, căci n'am putut obține decât un singur tezaur de monete moderne găsit la Caransebeș.

* În total s'au înregistrat în cursul anului trecut 178 monete, dintre cari 116 cumpărate și 62 dăruite; cum și 10 medalii dăruite.

* Instituțiile și persoanele, cari au contribuit la îmbogățirea colecțiilor Cabinetului Numismatic în anul expirat și cărora le exprimăm și pe această cale mulțumirile noastre, sunt: Ministerul de Finanțe, d-nii Al. Lapedatu, Corneliu Moldovan, Const. Moisil, Fern. Jouillard, I. Antonovici, cum și d-lui Carol Chaura, numismat din Praga.

— Raportul se ia spre cunoștință și se aprobă.

D-l DIM. GUSTI cetește următorul *Raport al Comisiunii Fondurilor Ion Fătu și Ion Scorțeanu pentru lucrările făcute în anul 1928—29*:

* În conformitate cu deciziunea Domniilor-Voastre din ședința dela 16 Maiu 1928, s'a destinat suma de 45.000 lei din venitul Fondului Ion

Fătu pentru procurarea de cărți didactice și 600 lei din venitul Fondului Ion Scorțeanu pentru procurarea de cărți religioase, spre a fi împărțite ca ajutoare la școlarii săraci ai școalelor primare rurale din Bucovina.

* După recomandarea Ministerului Instrucțiunii, Academia a încredințat sumele menționate d-lui Gh. Iliuț, Inspector-șef al Regiunii școlare Cernăuți cu rugămintea ca, ajutat de subalternii săi, să folosească sumele conform destinațiunii arătate și să înainteze actele justificative pentru cheltuiala sumelor. Avem părerea de rău de a nu putea să vă dăm relațiuni mai amănunțite despre împărțirea ajutoarelor, deoarece nici până astăzi, după opt luni de așteptare, numitul domn Inspector n'a trimis raportul convenit și nici actele justificative de cheltueli, deși i s'au cerut și direct și prin reclamațiune la Ministerul Instrucțiunii. Suntem convinși că Biuroul va urmări ca toată stăruința ca documentele în chestiune să-i fie predate.

* Deosebit de sumele mai sus arătate, Comisiunea a acordat un ajutor de 6.411 Lei din venitul Fondului Fătu, din cari 5.000 Lei avansați asupra anului 1929, pentru cumpărarea de cărți și requisite școlare, cari au fost împărțite la 127 școlarii fii de săteni săraci din comuna Borșa-Repedeia din jud. Maramureș.

* Pentru anul școlar viitor 1929—30 a rămas disponibilă suma de 47.826 Lei din venitul Fondului Fătu pentru procurare de cărți didactice și 685 Lei din venitul Fondului Scorțeanu pentru procurare de cărți religioase.

* Comisiunea propune ca menționatele sume să se folosească în cursul anului școlar viitor împărțindu-se cărți didactice și religioase în Dobrogea Nouă.

(11) I. C. Negruzi, D. Gusti, Al. Lapedatu, Preotul Nic. M. Popescu.

D-l I. NISTOR, luând cuvântul la discuția asupra Raportului, informează că d-l Gh. Iliuț nu mai este Inspectorul Regiunii Școlare Cernăuți. Se va rectifica deci Raportul în sensul că neglijența atribuită d-lui Iliuț, cade în sarcina Inspectorului.

— Cu această rectificare, Raportul se iea spre cunoștință și se aprobă propunerile Comisiunii.

D-l SILVIU DRAGOMIR cetește următorul Raport al Comisiunii însărcinate cu examinarea lucrărilor făcute în anul 1928—29:

* Comisiunea însărcinată cu examinarea lucrărilor făcute de Academia Română în anul 1928/29 se asociază la cuvintele de regret pe care biuroul le exprimă cu prilejul trecerii la cele eterne a membrului onorar I. B. Bury, ilustrul profesor al Universității din Cambridge și eruditul istoric al lumii bizantine, deplânge moartea neașteptată a colegului corespondent Th. D. Speranția, care a ocupat un loc de vază în mișcarea noastră literară și împărtășește durerea pentru pierderea corespondenților străini Ramon Basterra y Zabala, care a studiat istoria originelor noastre și a

manifestat o vie simpatie pentru poporul român, Eugen Herzog, profesor de filologie romanică la Universitatea din Cernăuți, care a dezvoltat o activitate filologică în strânsă legătură cu cunoașterea limbii românești și a învățatului profesor din Praga Karel Kadlec, membru al Academiei Cehe de Științe și un erudit cunoscător al istoriei dreptului slav. Deasemenea, Comisiunea își exprimă satisfacția, că Academia a pomenit cu pietate pe colegii regretați Vasile Pârvan și Dr. C. I. Istrati și a serbat în Mircești inaugurarea mausoleului construit pe mormântul poetului național Vasile Alecsandri.

* Cu privire la activitatea Academiei, comisiunea constată, că în cursul anului expirat s'au ținut 37 ședințe, dintre cari 25 ședințe intime și 12 ședințe publice. Dintre acestea au fost solemne ședința dela 7 Decembrie, când s'a comemorat marele poet al Italiei Petrarca, printr'o cuvântare rostită de d-l N. Iorga, și ședința dela 11 Maiu consacrată Unirii țărilor române într'un singur stat național.

* Academia a împlinit și în anul expirat rolul, ce-i este impus, ca cea mai înaltă instituțiune culturală a țării, cultivând relațiile cu marile organisme științifice din străinătate și întreținând contact cu tot ce se leagă de activitatea culturală din țară. Ar fi de dorit ca înființarea oficiului central de informație asupra diferitelor congrese din străinătate pe care l-a propus, sub trecutul guvern, colegul nostru d-l L. Mrazec să nu fie abandonată, căci, de fapt, lipsa românilor dela numeroase congrese internaționale este păgubitoare pentru numele nostru bun și pentru interesele generale românești.

* În acest an constatăm cu satisfacție, că publicațiile Academiei au crescut în număr față de anii precedenți. Publicația întreruptă de războiu a « Documentelor istorice Hurmuzaki » va fi reluată în curând, iar marea lucrare a Dicționarului a continuat să înainteze, dându-se la lumină în cursul anului două fascicule.

* Următoarele două donațiuni făcute Academiei s'au adăugat la cele din anii trecuți: Regretatul I. Oroveanu a donat în efecte rentă de stat două milioane lei, spre a se înființa un fond cu numele său, din venitul căruia să se dea anual un premiu pentru lucrări și descoperiri medicale. Preotul Ștefan Georgescu din Capitală a sporit cu 20.000 Lei, într'un titlu de rentă de Stat, fondul ce a înființat în 1923 pentru scopuri culturale.

* Greutățile financiare, care apasă dela războiu încoace continuu asupra Academiei și asupra unora din fondurile ei cu destinațiune specială, n'au putut fi înlăturate, decât în parte. Acest an este al doilea, de când Instituția noastră se bucură de augustul sprijin al neuitatului Mare Rege Ferdinand, care a hotărât prin statutul Fundațiunii, care-i veșnicește numele, să se dea anual un milion lei pentru sporirea Bibliotecii și pentru publicațiile Academiei Române. Un alt milion am primit dela Comisiunea pentru administrarea fondului provenit din taxele de spectacole. Grație stăruințelor, Ministerul Agriculturii a încuviințat încadrarea în bugetul Statului a personalului didactic al școlilor de agricultură * Tache P.

Anastasiu * și * I. C. Agarici *, creind puțința ca în câțiva ani să se acopere deficitele considerabile ale fondurilor.

* Comisiunea mai constată cu satisfacție, că lucrările de amenajare a depozitului de cărți se vor termina în curând, urmând să se facă mutarea imprimatelor și să se deschidă apoi cele două săli nouă de lectură.

* În acest an colecțiunile științifice au crescut în mod simțitor, grație mai ales donațiilor, schimbului publicațiilor cu instituțiile similare din străinătate și a dispozițiilor legii din 1904.

* Școlile Academiei au funcționat mulțumitor.

* În general, anul ce a trecut, care marchează, după o serie de dificultăți întâmpinate în instituția noastră, o ameliorare a situației financiare și o sporire a publicațiilor, credem că inaugurează o epocă mai favorabilă, cu mai mulți sorți de prosperare și pentru Academia Română*.

(11) *Silviu Dragomir, D. Voinov, P. Bogdan.*

— Raportul se ia spre cunoștință.

D-1 Secretar general I. BIANU zice că sunt la ordinea zilei trei chestiuni de ordin material, asupra cărora hotărârile Delegațiunii așteaptă aprobarea Academiei în sesiune generală. Este vorba de vânzarea a trei bunuri mici ale Academiei, rămase în urma exproprierii, aflându-se împrăstiate și izolate, și neproducând venituri corespunzătoare grijei ce li se dă și cheltuelilor de întreținere, și anume:

1. Din moșia Țigănești (Tecuciu) a rămas după expropriere o pădure izolată și de proastă calitate, la punctul numit Iazul lui Iepure, în suprafață de 82 Ha., care produce un venit anual de 40—45.000 Lei. Delegațiunea a aprobat vânzarea ei prin licitație în parcele de câte 2 Ha., după planul, care va fi prealabil aprobat, al întregului teren dela Iazul lui Iepure. Se vor obține 41 parcele, cari vândute pe preț de 35.000—40.000 Lei hectarul, ar da un total de 2.800.000—3.700.000 Lei, care ar produce un venit permanent de 250—300.000 Lei anual.

— Se ratifică aprobarea de vânzare arătată.

2. În urma exproprierii a rămas din moșia Roșiori un teren în suprafață de 4 și ½ ha., în prundul Moldovei împreună cu un vad de moară. Aveam acolo pe vremuri și o moară de apă, pe care am vândut-o. Cumpărătorul a fost admis să rămână pe vad plătind o arendă anuală de 2500 Lei. Delegațiunea a aprobat vânzarea prin licitație a acestei bucăți de pământ, pe care s'ar obține suma de Lei 50.000, cu un venit anual îndoit față de cel ce se încasează în prezent.

— Se ratifică hotărârea Delegațiunii pentru vânzarea terenului în chestiune.

3. Din fosta moșie Radiana a rămas dela expropriere o grădină de zarzavat în suprafață de 10 ha., din care cea mai mare parte e așezată la șosea. De doi ani izvorul de apă, care servia la irigație, seacă în timpul verii. De aceea se obține cu mare greutate o arendă anuală de 20.000 Lei. Delegațiunea

a admis vânzarea în parcele ca locuri de casă a terenului dela șosea, rezervându-se partea așezată pe coastă de 3 ha. 4765 m. p., ca loc de hrană pentru pădurarul Academiei. Prețul de licitație pentru o parcelă s'ar putea începe dela 100.000, 90.000 și 80.000 Lei, după poziția parcelelor. Venitul care s'ar realiză dela suma vânzării fiind cu mult mai superior celui de azi, se propune să se aprobe și această vânzare.

— Se aprobă vânzarea prin licitație a terenului în parcele.

D-l M. C. SUTZU arată că împrejurările împiedecă și pe D-sa și pe d-l Coleg N. Vasilescu-Karpen să iea parte în numele Academiei la serbarea centenarului Școlii Centrale de Arte și Manufacturi, ce se va face în Paris la 29 Maiu curent. Propune ca Academia să-și manifeste simpatia prin scrisoare.

— D-l Președinte EM. RACoviȚĂ zice că Biuroul va căută totuș să desemneze un delegat, dată fiind importanța serbării.

D-l G. ȚIȚEICA depune la Biurou din partea Secțiunii Științifice propunerea pentru alegerea ca membru corespondent străin a d-lui Paul Montel, profesor la Sorbonna.

— Se ia act și propunerea va fi supusă votului Academiei după trecerea celor trei zile regulamentare.

D-l Secretar general I. BIANU arată că Academia, prin prevederile testamentului Năsturel-Herăscu, este uzufructuară pe jumătate din venitul moșiei Năsturelul din jud. Teleorman, proprietară efectivă fiind Biserica Sf. Vineri Herasca. Din această moșie se expropriase peste cotă o porțiune de 152 ha. In contra acestui fapt s'a reclamat la Comitetul Agrar, care a hotărât scoaterea de sub expropriere a celor 152 ha., cu obligația din partea Bisericii și a Academiei de a face la moșie lucrări de îmbunătățire, drenare, secare și indiguire în termen de zece ani, întrucât terenul cade în zona inundabilă a Dunării. Neîndeplinirea acestor obligațiuni atrage după sine reintrarea Statului în posesia terenului. Delegațiunea a consimțit la aceste obligațiuni și a semnat împreună cu reprezentanții Bisericii Sf. Vineri Herasca și ai Ministerului de Agricultură o declarațiune autentică în sensul celor arătate mai sus.

Pentru ca această lucrare să fie definitivă se supune acum ratificării plenului.

— Se ia act și se aprobă lucrarea făcută de Delegațiune.

ȘEDINȚA GENERALĂ PUBLICĂ

18 MAIU 1929

Președinția d-lui EM. RACoviȚĂ.

D-l G. BOGDAN-DUICĂ dezvoltă comunicarea anunțată despre *Eftimie Murgu: Relațiile cu Moldovenii și Muntenii*.

D-l I. LUPAȘ face o comunicare cu titlul: *Chronicon Dubnicense despre Ștefan cel Mare*.

D-l Secretar general I. BIANU arată că P. S. S. Visarion Episcopul Hotinului Bălți, continuând obiceiul de a dăruî Academei cărți vechi și rare găsite în Eparhia P. Sale, face o nouă danie de următoarele patru însemnate cărți tipărite și una în manuscris:

1. *Satirele* lui S. Antioh Cantemir, fiul lui Dimitrie Cantemir, Domnitorul Moldovei (1710—1711) (în rusește) ediția de Sanctpeterburg, 1762;
2. *Istoria vieții domnului Moldovei Constantin Cantemir*, de profesorul Beer, ediția de Moscova, 1783, cuprinzând și istoria neamului Cantemireștilor. Are pe titlu subscrierea: « Alecu Hăjdeu »;
3. Noul Testament tipărit românește la Sanctpeterburg, în anul 1817;
4. *Dialogi roso-români* (Noao cuvinte rosești și românești), din « tipografia dela Cișme », București, 1829;
5. Un manuscris « Simvol », lecții de catehism ale dascălului de « teologhicești învățături » din « vestitul seminarium a înaltului scaun » Ioan ieromonah, de Callistrat Popovici, (Socola), 1809.

D-l Profesor N. Vetzkov-Traicov, dela liceul din Sofia, care lucrează de câțva timp în Biblioteca Academiei, dăruiește Bibliotecii noastre volumul care lipsește intitulat: *Werke des Patriarchen von Bulgarien Euthymius*, 1375—1393 (Viena 1901), editate de d-l Emil Kalmuzniacki.

Acest tânăr profesor, constatând că în Biblioteca Academiei lipsesc mai multe publicațiuni, ca cea de față, în care se află documente și studii de mare interes privitoare la istoria Românilor, se oferă să ne dea note bibliografice pentru completarea în această direcțiune a Bibliotecii Academiei.

— Se exprimă mulțumiri.

Ș E D I N Ț A   G E N E R A L Ț A

22 MAIU 1929

Președinția d-lui E. M. RACOVIȚĂ.

La ședința iea parte d-l Carlo Tagliavini, membru corespondent, venind în mijlocul Instituțiunii noastre pentru prima oară.

D-l Secretar general I. BIANU prezintă pe d-l Carlo Tagliavini, arătând că este un romanist de mâna întâia și un adânc cunoscător al limbii române, pe care a învățat-o cu un zel excepțional și cu o mare putere de asimilare. D-sa a dat dovadă că a pătruns organismul și ființa intimă a limbii noastre prin publicarea celei mai bune gramatici a limbii române pentru străini, adăugându-i și o scurtă înfățișare a istoriei literaturii noastre, ce dovedește o adâncă cunoștință a literaturii române vechi și noi. Pe baza acestor necontestate merite, la care d-l Tagliavini adăogă și o vie simpatie pentru Români, Academia l-a ales acum un an membru corespondent al ei. În prezent d-a conduce la Institutul Sud-Est European din Roma Revista *Studi Rumeni* destinată studiului limbii și literaturii românești. Il primim deci cu mare bucurie între noi și-i urăm din inimă bună venire.

D-l C. Tagliavini zice:

* Cu nespusă și sinceră emoție vă mulțumesc pentru măgulitoarele cuvinte prin care ați avut bunătatea să salutați prezența mea printre membrii acestei înalte instituțiuni, care este Academia Română.

* Ca străin, am posibilitatea să cunosc prestigiul și autoritatea științifică de care se bucură în lumea savanților această instituție pe care o prezidați; deci cu atâta mai mare trebuie să fie recunoștința mea pentru cinstea pe care d-voastră și alții ați binevoit să mi-o faceți. Prin această recunoștință înțeleg și făgăduința de a sporii activitatea științifică în domeniul filologiei române, pe care, cu mijloacele și anii mei am putut s'o desfășur până în prezent.

* Cu aceste sentimente reînvoiesc omagiul și salutul meu, științei, literaturii și istoriei românești, atâta de ilustru reprezentată prin D-voastră și colegii D-voastre.

* Îngăduiți-mi, d-le Președinte, să întovărășesc acest salut și acest omagiu de modesta garanție că promisiunea mea nu va sta numai în cuvinte; garanția pe care o voi concretiza chiar zilele acestea printr'o modestă contribuție, pe care sper că o aduc cu folos filologiei românești.*

Dela Cabinetul Mareșalului Foch, prin d-na Hopital, se primesc mulțumiri din partea d-nei Mareșal Foch pentru omagiul adus de Academiei memoriei gloriosului Mareșal cu ocazia tristă a morții sale.

Dela Ministerul Afacerilor Străine se primește informație că între 15—30 Iunie viitor se va întruni la Roma primul Congres mondial al Bibliotecilor și de Bibliografie, făcându-se cu acest prilej expozițiuni istorice ale Cărții la Roma, Neapole, Florența și Venezia. Se anexează programul Congresului și trei buletine de adeziune trimise prin Legațiunea Italiei.

— La Delegațiune pentru hotărîre.

Dela Asociația foștilor membri ai Școlii Române din Roma, care a inițiat ridicarea unui bust regretatului coleg V. Pârvan, pentru care Academia și-a dat subscrierea și protecțiunea, se primește înștiințarea că în curând bustul, opera sculptorului O. Han, va fi gata și va fi transportat la Roma și desvelit în Biblioteca Școlii, Masca lui V. Pârvan luată de numitul domn sculptor o dăruiește spre păstrare Academiei.

— Se ia act cu mulțumire.

D-l I. SIMIONESCU comunică hotărîrea Secțiunii Științifice de a se publica în Memoriile acestei secții lucrarea d-lui N. Gh. Macarovici cu titlul: *O notă preliminară asupra depozitelor pliocene din Sudul Moldovei.*

D-l I. SIMIONESCU citește următorul: *Raport al Comisiunii pentru cercetarea conturilor din exercițiul bugetar 1928:*

* Însărcinarea ce ne-ați dat-o de a cerceta încasările și cheltuielile diferitelor fonduri ale Academiei pe anul 1928, am îndeplinit-o nu cu grea caznă.

* Contabilitatea Academiei, deși foarte complexă din cauza prelevărilor diferite ca și a varietății titlurilor de rentă, deși cu personal redus, este ținută într'o perfectă ordine, așa că oricine și ori când poate să-și dea samă de situația financiară a Instituțiunii noastre.

* Urmărirea veniturilor s'a făcut cu toată scrupulozitatea, iar dacă au rămas dividende neincasate, se datorește anului nostru bugetar, care nu coincide cu termenul plății dividendelor la diferitele cupoane ce fac parte din averea Academiei. În schimb lipsurile s'au împlinit prin încasările restanțelor din anul trecut.

* Cheltuelile deasemenea sunt făcute cu toată regula și economia, fiecare trecând prin delegația d-voastră iar mandatarea sumei fiind făcută de Președintele Academiei.

* În situația generală se prezintă unele anomalii, explicate prin diversitatea fondurilor și a dispozițiilor testamentare.

* S'au cheltuit sume însemnate din anumite fonduri sub titlu de imprumut pentru cheltueli inerente mersului normal la capitole a căror venituri a fost deficitar din cauză de forță majoră, cum e seceta care a hântuit și în anul trecut moșiile pe care Academia le are în exploatare și a căror venituri deci nu au corespuns prevederilor bugetare.

* Astfel Fondurile Dr. Păcuraru-Bianu, Agarici și Tache Anastasiu sunt deschise cu următoarele sume:

* Dr. Păcuraru-Bianu	Lei	126.056,70
* Agarici	*	654.903,36
* Tache Anastasiu	*	1.620.789,52
(deficitul școlii dela Țigănești).		
	Lei	2.401.749,58

* Suma s'a luat din disponibilul și din sumele ce sunt de capitalizat la fonduri conform regulamentelor respective.

* Incasările și cheltuelile totale, după cum reiese din registrele și rapoartele speciale ale Directorului Contabilității, sunt:

* Incasările totale	Lei	28.606.941,35
* Cheltuelile	Lei	19.153.180,67

* La care se adaugă soldul în minus la Cassa Fondului Tache P. Anastasiu la 1 Ianuarie 1928	*	2.190.893,31	*	21.344.073,98
deci un sold numerar de	Lei	7.262.867,37		

* Din acest numerar s'a avansat Fondului Ottetelesanu până la încasarea veniturilor, pentru întâmpinarea cheltuelilor în 1928 suma de	Lei	1.333.592,64
și Fondului Tache P. Anastasiu, pentru acelaș scop *	*	2.264.480,32

In total . . . . . Lei 2.398.009,96

* În numerariul casei de Lei 7.262.867,37 trebuie să arătăm că se cuprind și disponibilul din subvențiunile acordate de Stat în 1927 și cari

sunt votate în bugetul 1929 Lei 3.111.691,97 și o parte din rest va servi în 1929 pentru plata lucrărilor angajate din 1928 conf. sumelor votate în buget.

* Trebuiește să menționăm că: în ce privește veniturile Fondurilor de al cărora venit dispune Academia pentru facerea cheltuelilor proprii ale Academiei în sumă de Lei 4.989.386,63 s'au încasat în total producând și un spor de Lei 718.435,10, deci cheltuelile generale ale Academiei prevăzute pe 1928 s'au putut efectua în total.

* În rezumat, situația financiară pe anul 1928 este următoarea:

	Prevederi bugetare	Totalul incas. împreună cu numărul aflat în casă la 1 Ianuarie 1929	Cheltueli	Excedent
Fondurile generale	7.583.464 25	21.875.056 34	13.824.494 16	726.667 84
Fondul Adamachi	559.387 90	2.058.420 30	448.105 15	445.389 02
* Otteteleșanu	2.343.092 80	2.067.520 31	2.201.058 95	517.416 31
* Tache Anastasiu	2.395.859 90	2.605.935 40	2.679.522 41	164.483 47
Soldul debitor Tache P. Anastasiu	—	—	2.190.893 31	—
Total	12.881.804 85	28.606.941 35	21.344.073 98	1.853.956 64

Deficit arătat mai sus la Fondul Dr. Păcuraru-Bianu, Agarici și Tache P. Anastasiu
2.401.749,58

* În ce privește deficitul votat în Bugetul Bibliotecii pentru 1928 de Lei 2.276.994,60, s'a acoperit din subvențiunile acordate de Ministerul Cultelor și Artelor și din subvențiunea acordată de Fundațiunea Regele Ferdinand I.

* Efectele ce posedă Academia Română dela 79 fonduri conform registrelor la 1 Decembrie 1928 în valoare nominală Lei 51.558.250,—

au crescut în cursul anului prin fonduri nou venite

(V. Pârvan, Oroveanu, General Burghel, etc.), și prin sumele capitalizate, conform regulamentelor, la

diferite fonduri. . . . . * 6.322.500,—

* Efecte la 31 Decembrie 1928 de nominal. . . Lei 57.880.750,—

* Aceste efecte sunt depuse la Banca Națională în depozit liber fără a se plăti vreo taxă de depozit.

* Din registre rezultă din încasările făcute peste prevederile bugetare și din sumele rămase necheltuite cu încheierea anului 1928, următoarele excedente:

* La Fondurile Academiei (buget general) . . Lei 726.667,84

  * Fondul Adamachi . . . . . * 445.389,02

  * * Otteteleșanu. . . . . * 517.416,31

  * * Tache P. Anastasiu. . . . . * 164.483,47

(spor provenit din cupoane, exploatarea pădurii

Balta și efecte ieșite la sorți).

In total . . . . . Lei 1.853.956,64

* Acest excedent este numai aparent că, după cum s'a văzut mai sus, au fost deficitate la Fondurile Dr. Păcuraru-Bianu, Agarici și Tache P. Anastasiu în sumă de Lei 2.401.749,50, cari au absorbit toate excedentele și alte sume dela diferite fonduri ce trebuiau capitalizate.

* Pe lângă aceste Fonduri ce au fost votate în bugetul 1928, am mai avut și *Fondul Inginer Petre Lucaci*, format din acțiuni și un imobil în str. Romană No. 47.

* Veniturile fondului au fost din ipoteci, dobânzi, chirii, cupoane, etc., de . . . . . Lei 1.382.549,20 iar cheltuelile ce au necesitat ca să se facă cu imobilul în construcție, ajutoare rudelor cari au luat parte la înmormântare, vărsăminte obligatorii pentru Acțiuni taxe la ipoteci, dobânzi la Banca Românească la sumele împrumutate, etc., au fost de . . . . . » 2.024.813,90

* Deci s'a cheltuit peste încasări cu . . . . . Lei 642.264,70 cari au fost avansați Academiei prin un credit deschis la Banca Românească și care se va acoperi din veniturile fondului în 1929.

* Ne permitem a vă atrage atenția asupra situațiunii cheltuelilor bibliotecii din anul viitor.

* Fondurile fixe aferente ei, sunt cu mult prea inferioare cheltuelilor ce vor necesită mutarea bibliotecii în noul local, așa încât echilibrarea bugetului ei va cere venituri mari eventual care nu pot fi date decât numai de către stat.

* Acestea fiind constatările noastre, vă rugăm a da descărcarea cu-venită».

(11) I. Simionescu, I. Nistor, D. Gusti.

D-l I. SIMIONESCU cetește următorul *Raport al Comisiunii financiare a Academiei asupra gestiunii pentru 1928 a Fundațiunii Familiei « Menachem H. Elias »*:

* Comitetul Fondațiunii Elias a depus darea ei de seamă asupra exercițiului anului 1928.

* Bilanțul și contul de venituri și cheltueli sunt însoțite de tablouri arătând detaliat operațiunile făcute ».

* Averele Fondațiunii se urcă la suma de Lei 361.871.286,40 formată din numerar în cassă, Depozite la Bănci, Efecte publice și Acțiuni, imobile, cauțiuni etc.

* Veniturile au fost de Lei 22.604.341,59 iar cheltuelile de Lei 6.568.436,59, deci un excedent de Lei 16.035.905,— care se trece la fondul pentru executarea dispozițiunilor testamentare (spital și școli) de Lei 21.930.888,— deci Fondul disponibil la 31 Decembrie 1928 este în sumă totală de Lei 37.967.793,—.

* Este de observat că chiria imobilelor din București a crescut cu peste un milion și jumătate față de anul trecut 1927 pe când cele 9 mari imobile dela Viena au rămas la aceiaș chirie de Lei 25.360,—.

« Printre cheltuelile Fundațiunii, Academia Română, a primit pentru anul 1928 suma de Lei 2.260.434,69 și diverse instituții de cultură și binefacere Lei 225.000,— și ajutoare și subvenții membrilor familiei Lei 1.342.515,—.

« Așa cum se prezintă socotelile gestiunii Fundațiunii Elias pe 1928, suntem de părere să fie aprobate ».

(ss) I. Simionescu, I. Nistor, D. Gusti.

D-l G. ȚIȚEICA, Vicepreședinte, luând cuvântul asupra Rapoartelor de gestiune, arată că deficitele constatate la cele două Școli de Agricultură sunt urmarea firească a ultimilor trei ani bântuiți de secetă. Măsurile luate de Delegațiune vor aduce ameliorări. Printre alte măsuri, încorporarea personalului didactic al Școlilor în cadrele personalului Ministerului de Agricultură, obținută în urma intervențiilor noastre și stăruinții personale a d-lui Președinte Racoviță, își va da roadele financiare. Deficitele se vor acoperi și sperăm să avem chiar excedente la Școli într'un viitor apropiat.

Cu privire la gestiunea Fundațiunii Elias, observă că deși veniturile au dat un excedent de peste 16 milioane, care poate impresiona, totuș aceste venituri sunt mici față de scopul obligat de a se creă un spital și două școli prevăzute în testamentul defunctului Jacques Elias.

— Punându-se la vot se aprobă cu unanimitate ambele rapoarte, dându-se descărcare gestiunii Academiei și gestiunii Fundațiunii Familiei «*Menchem H. Elias*» pe anul 1928.

Se procede la alegerea Comisiunii financiare pentru anul 1930.

— Se realeg d-nii I. Simionescu, Dim. Gusti și I. Nistor.

D-l Secretar general I. BIANU amintește că Fundațiunea Elias a publicat o *Dare de seamă despre administrația din anii 1923—1928*, pe care o înfățișează. Consiliul de Administrație al Fundațiunii a găsit necesar să se cunoască în public, în întregime, gestiunea asupra averii testate de răposatul J. Elias, dela deschiderea testamentului până în prezent.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ invită pe toți d-nii membri să ia cunoștință de această broșură, care prezintă un mare interes pentru Academie și care de altminterlea este în obligațiile lor firești de membri.

Din consultarea broșurei rezultă următoarele constatări: 1. Extraordinara complicație a acestei averi, ale cărei elemente sunt răspândite în Europa întreagă și care e compusă din tot soiul de valori; 2. Munca îndârjită, devotată și migăloasă care a trebuit să pună delegații noștri pentru a lichida un asemenea haos; 3. Starea plină de promisiuni pentru viitor, în care se află acum, grație acestei munci chibzuite și stăruitoare, această avere.

De sigur, veniturile actuale sunt încă foarte reduse, dar, cum vă demonștră broșura, cauzele acestei stări sunt vremelnice, încât viitorul se prezintă în cele mai favorabile circumstanțe.

Cred că este de datoria noastră de a aduce felicitări Consiliului Fundațiunii și mulțumirile noastre cele mai alese Delegației academice, care a știut

cu atâta râvnă și cu atât succes să apere interesele încredințate lor, interese cari aparțin culturii naționale.

Vă cer voia de a prezenta în numele Domniilor-Voastre al tuturor aceste felicitări și aceste mulțumiri celor în drept să le primească.

— Academia în unanimitate primește propunerea.

Se procede la alegerea de membru corespondent străin a d-lui Paul Montel în urma propunerii depuse în ședința dela 17 Maiu curent.

D-l G. ȚIȚEICA, Vicepreședinte, dă cetire următoarei propuneri:

* Propunem alegerea ca membru corespondent străin a d-lui *Paul Montel*, profesor la Sorbona de Analiză superioară. D-l *Montel* a studiat șirurile de funcțiuni, în special șirurile normale și quasi-normale, dovădind că proprietățile lor înglobează rezultatele cele mai însemnate ale Analizei moderne. Deaceea șirurile normale ale d-lui Montel au devenit un instrument de cercetare de mână întâi întrebuințat de toți cercetătorii.

* D-l Montel a fost acum doi ani în țară și a ținut cursuri și conferințe la București, la Cluj, la Iași și la Cernăuți, stabilind legătură strânsă cu matematicii români, exercitând asupra lor o înrăurire prețioasă începută dela Paris. Acolo tinerii noștri au lucrat și lucrează sub conducerea d-sale și multe teze au fost inspirate, conduse sau prezidate de d-sa. Cu deosebită dragoste d-l Montel urmărește și se interesează de mișcarea noastră științifică, la care caută să contribuiască și direct publicând lucrări în Buletinul nostru de științe. Acum se găsește la Cluj, unde face din nou un curs asupra problemelor celor mai noi de Analiză.

* Pentru toate aceste motive, socotim că alegerea, ca membru corespondent, a d-lui Paul Montel este îndreptățită ».

(15) G. Țițica, D. Voinov, Vanilescu-Karpen, I. Simionescu, P. Bogdan, Gen. Crăinicianu, E. Racoviță.

Propunerea se pune la vot cu bile, rezultatul votului fiind că d-l Paul Montel intrunește unanimitatea de 23 voturi.

— D-l Președinte EM. RACoviȚĂ proclamă ales în unanimitate pe d-l Paul Montel ca membru corespondent străin la Secțiunea Științifică.

La Birouru se depun propuneri pentru alegerea de membri onorari a d-lor Vintilă I. Brătianu, Saint-Aulaire, Barbu Știrbey și Emanoil Pantazi.

Se mai depun și două propuneri pentru alegerea de membri corespondenți străini la Secțiunea Istorică a d-lor Vicomte de Guichen și Glotz.

— Se vor supune votului Academiei după trecerea celor trei zile regulamentare.

Ș E D I N Ț A G E N E R A L Ă

23 MAIU 1929

Președinția d-lui EM. RACoviȚĂ.

D-l G. ȚIȚEICA, Vicepreședinte, comunică următoarele hotărâri luate la 22 Maiu curent de Secțiunea Științifică:

1. * Secțiunea delegă pe d-l G. Țițeica, să suplinească pe d-l Antipa, ca secretar.
2. * Constatând absența colegilor delegați să facă rapoarte pentru cărțile prezentate la premiere, secțiunea hotărăște:
  - a) * In locul d-lui Dr. Cantacuzino să fie rugat d-l Dr. Marinescu, să cerceteze și să raporteze,
  - b) * In locul d-lui Antipa să fie rugat d-l I. Simionescu.
3. * Se alege comisiunea de 3 membri care să cerceteze manuscritele ce se vor prezenta la Premiul Adamachi în 1930 cu subiectul: Cercetări noi asupra țesutului nervos, etc. și anume d-nii: Dr. Marinescu, D. Voinov și Dr. Cantacuzino.
4. * Se fixează ca subiect pentru premiul Toncoviceanu din 1930: *Contribuții asupra structurii celulei în general*. Comisiunea va fi compusă din d-nii: Racoviță, Antipa și Dr. Cantacuzino.

D-l ANDREI RĂDULESCU, amintind că este delegatul Academiei în Comitetul pentru repartiziunea fondului atribuit Ministerului Cultelor și Artelor provenind din taxele pe spectacole, Comitet prezidat de d-sa, depune lista pentru anul 1928 și procesele verbale pentru 1929 încheiate de Comitet, în scopul ca Academia să ia cunoștință din aceste acte de modul cum s'au distribuit taxele în chestiune. In anul acesta, din cauza grelei situații financiare a teatrelor, Academiei nu i s'a putut acordă decât suma de un milion lei, deși noi prevăzusem că ni se va acordă un milion și jumătate, sumă ce s'a și trecut în buget. D-sa arată că a declarat Comitetului că pe viitor se va opune la micșorarea cotei Academiei.

—D-l Președinte EM. RACOVITĂ mulțumește d-lui Andrei Rădulescu, subliniind energia și râvna cu care a susținut interesele Academiei la repartiziunea fondului menționat și își exprimă convingerea că și în viitor colegul nostru le va susține cu aceeași înverșunare.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ zice: * Am onoarea de a oferî Academiei volumul al XI-lea din colecția * *Les Problèmes biologiques* * editată de * *Les Presses Universitaires de France* *, volum al cărui autor este A. Dalcq, profesor la Universitatea din Bruxelles și care poartă titlul * *Les bases physiologiques de la fécondation et de la parthénogénèse* *.

* Opera aceasta reprezintă o încercare foarte reușită de a sintetiză și de a expune în formă didactică lucrările noi asupra manifestărilor de activități foarte variate ce se succed în actul fecundației. Studiul acestei atât de importante fatalități din istoria vietăților a fost întâiu acel al studiilor morfologice, dar recent cercetările s'au îndrumat spre latura energetică, schimbare de punct de vedere ce s'a săvârșit și cu alte specialități; ea dovedește că disciplina a intrat în fază de maturitate.

* Aceste lucrări noi, răslețite în tot soiul de reviste și pornind din puncte de vedere foarte deosebite, au fost alese și culese de profesorul Dalcq cu mare sărguință într'o bibliografie de 35 pagini; iar conținutul a fost vânturat și pe urmă întchegat într'o povestire foarte sistematică a multiplelor întâmplări

atât fizice cât și chimice, ce s'au putut desluși până azi din imensa complexitate a fenomenelor.

« Insărcinarea de a vă prezenta acest volum mi-a fost incredințată atât de către autor, cât și de către editor, ceea ce demonstrează că Academia noastră se bucură de considerație atât în Belgia cât și la Paris.

« Dealtmintrelea am mai avut multe ocazii de a vă prezenta volume din partea aceluiaș editor, volume cari și ele făceau parte din colecția « Les problèmes biologiques ». Nu insist asupra marelui folos adus biologilor de această colecție, nici asupra marelui succes al multora din volumele sale, căci vi le-am menționat deja, dar despre editor aș mai zice un cuvânt.

« Les Presses universitaires » sunt o întreprindere foarte simpatică, căci e o cooperativă formată de intelectuali și mai ales de universitari; pe lângă francezi mai sunt și câțiva belgieni și români.

« Scopul întreprinderii este tocmai de a smulge pe intelectuali de sub jugul bănesc al editorilor profesionali și a împiedeca exploatarea acestei categorii de cetățeni, de obicei incapabili ca să-și priceapă și să-și apere interesele. Cu plăcere pot să vă dau asigurarea că, minune! această « afacere » pornită și condusă de puri intelectuali se îndreaptă încet dar sigur spre prosperitate ».

Se procede la alegerea Comisiunii speciale de cinci membri, conform art. 3 din Regulamentul Fondului Maria General I. Carp, pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la *Marele Premiu Militar General Ioan și Maria Carp*, de 7.000 Lei, din 1930 cu subiectul: *Organizarea armatei după războiu*.

— Se aleg d-nii generali *Gr. Crăinicianu, G. Presan, R. Rosetti* și d-nii *N. Vasilescu-Karpen și S. Mehedinți*.

D-l G. ȚIȚEICA, arată că, împlinind însărcinarea dată în ședința dela 16 Maiu curent, Comisiunea aleasă pentru regulamentul fondurilor I. Oroveanu, V. Pârvan, General C. Burghel și Ion Andrei, supune plenului proiectul întocmit pentru regulamentul fondului I. Oroveanu și dă citire textului propus.

— După o discuțiune la care iau parte d-nii Em. Racoviță, I. Lupaș, Andrei Rădulescu, I. Simionescu, Dr. G. Marinescu, N. Vasilescu-Karpen, G. Țițeica și I. Bianu, se aprobă următorul proiect de regulament:

Art. 1. « Se institue un premiu anual sub numele « *Premiul I. Oroveanu* », care se va acorda celei mai meritoase lucrări sau descoperiri în știința medicală.

Art. 2. « Acest premiu, de 70.000 Lei se va acorda în fiecare an, cu începere din 1930, prin secțiunea științifică.

Art. 3. « Din premiile neacordate și din rămășițele anuale capitalizate, potrivit cu creșterea veniturilor, valoarea premiului va putea fi urcată printr'o hătărîre a secțiunii științifice.

Art. 4. « Premiile neacordate se pot capitaliză sau se pot acorda la premiile anilor următori ».

Ș E D I N Ț A G E N E R A L Ă

24 MAIU 1929

Președinția d-lui EM. RACOVITĂ.

D-l Secretar general I. BIANU prezintă o lucrare oferită de d-l N. Iorga din partea Comisiunii Monumentelor Istorice cu titlul: « *Domnii români după portrete și fresce contemporane* » (Sibiu, 1929).

— Se exprimă mulțumiri.

D-l I. SIMIONESCU înfățișează fascicola 3, An. III (1929), din revista « *Arta și Arheologia* » condusă de O. Tafrali.

— Se exprimă mulțumiri.

D-l SEXTIL PUȘCARIU înfățișează noul volum cuprinzând anul V, 1927—1928, din publicația « *Dacoromania* », ce apare ca Buletin al Muzeului limbei române din Cluj, condus de d-sa.

— D-l Președinte EM. RACOVITĂ mulțumește și aduce felicitări d-lui Pușcariu.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ prezintă tomul III (N-rele 49—52, 1926—1927) din « *Lucrările Institutului de Speologie din Cluj* » (Cluj, 1928).

D-l G. ȚIȚEICA supune votului plenului, din partea Comisiunii numite pentru regulamentări de fonduri, următorul proiect de *Regulament al Fondului General Constantin N. Burghiele și soția sa Maria*:

Art. 1. Din veniturile fondului se va acorda din 3 în 3 ani un premiu celui mai bun manuscris de compunere literară, istorică sau didactică, având drept principal scop răspândirea și cultivarea în sufletul poporului nostru a frumoaselor principii de morală creștină.

Art. 2. Acest premiu nedivizibil în valoare de 4.000 Lei se va acorda cu începere din anul 1932 prin secțiunea literară, din ale cărei fonduri se va tipări manuscrisul.

Art. 3. Manuscrisul prezentat trebuie să corespundă unei broșuri de o întindere de 3—4 coale mici de tipar.

Art. 4. Rămășițele veniturilor vor trece la Secțiunea literară spre a acoperi o parte din cheltuelile de tipărire. Acelaș lucru se va face cu valoarea premiului în cazul când el nu se acorda.

— Proiectul se aprobă.

D-l ANDREI RĂDULESCU supune votului plenului următorul proiect de *Regulament al Fondului Vasile Pârvan*:

Art. 1. Se institue un premiu anual sub numele de « *Premiul Vasile Pârvan* » destinat a distinge lucrările tipărite sau descoperirile arheologice cele mai însemnate făcute în Țară.

Art. 2. Premiul, în valoare de 30.000 Lei, se va acorda în fiecare an cu începerea anului 1930, prin Secțiunea istorică.

Art. 3. În cazul când lucrările tipărite nu pot fi luate în considerare și nu există o descoperire arheologică însemnată a căreia să i se poată acorda premiul, secțiunea istorică poate propune sprijinirea cu valoarea premiului, a publicării unei lucrări arheologice.

În caz când nu se acordă nici un premiu, nici sprijin de publicare, valoarea se capitalizează.

Art. 4. Din rămășițele veniturilor anuale și din capitalizarea premiilor neacordate, prin creșterea veniturilor fondului, se va putea ridica valoarea premiului Pârvan printr'o hotărâre a secțiunii istorice.

— Proiectul se aprobă în unanimitate și cu pioasă recunoștință față de memoria mult regretatului coleg, din a cărui adâncă cunoaștere a nevoilor Academiei, reflectată în testamentul său, a eșit acest regulament satisfăcător pentru scopurile noastre științifice.

D-1 ANDREI RĂDULESCU supune apoi votului următorul proiect de *Regulament al Fondului Eufimia și Ion Andrei, Profesori:*

Art. 1. Se institue un premiu sub numele «Premiul Eufimia și Ion Andrei, profesori» pentru lucrări tipărite cuprinzând predici bisericești duminicale și ale sărbătorilor sfinților prăznuiți de s-ta biserică creștină ortodoxă.

Art. 2. Acest premiu, de 4.000 Lei, se acordă din 4 în 4 ani, cu începere din anul 1931, lucrărilor apărute în cei 4 ani care preced anului acordării, de către o comisiune compusă din 3 membri ai Academiei.

Art. 3. În cazul când nu se prezintă lucrări sau când cele prezentate nu merită a fi premiate, cu suma destinată premiului se vor cumpăra cărți potrivite pentru popor și se vor trimite bibliotecii populare «Eufimia și Ion Andrei» din comuna Fiționești, plasa Zăbrăuți, județul Putna.

Art. 4. Premiul e divizibil. Din cărțile premiate autorii vor fi obligați a trimite câte un exemplar Societății Preoților Români «Caritatea» din Ploești, bibliotecii «Ion Andrei profesor» și bibliotecii «Eufimia și Ion Andrei» din comuna Fiționești.

— Se aprobă.

* D-1 SEXTIL PUȘCARIU cetește următorul *Raport asupra Dicționarului limbii române:*

* Dicționarul Academiei a ajuns la 15 Maiu 1929 la următoarele cuvinte:

Vol. I (tom II):	CHEIE	tipărit
	: COMANDA	în manuscris
Vol. II	: INCOMPREHENSIBIL	tipărit
	INTRECE	în manuscris

* Dela 1 Ianuarie 1929 s'a cules și s'a corectat în cea mai mare parte material pentru 8—9 coale de tipar.*

D-l Președinte EM. RACOVITĂ, exprimând părerea de bine a Academiei pentru buna îndrumare a marelui lucrări naționale și pentru regulata ei apariție, adresează vii mulțumiri d-lui Sextil Pușcariu și colaboratorilor d-sale din partea Instituțiunii noastre.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ supune plenului următoarea *Propunere pentru modificarea Art. 63 din Regulamentul General*:

« Una din solemnitățile Academiei cele mai prețuite de marele public este citirea discursurilor de recepțiune cu răspunsurile lor. De câțiva ani însă tocmai aceste solemnități în mare parte nu au ființă, din cauză că membrii nou aleși amână an după an redactarea acestor discursuri prevăzute de Statute și de Regulament.

« Pentru înlăturarea acestui inconvenient propunem să se adauge la *Art. 63 din Regulamentul General* alineatul următor:

« *Un Membru nou ales va putea lua parte la lucrări cu vot decisiv numai după citirea discursului de recepțiune.* »

(ss) Em. Racoviță, I. Bianu, G. Țițeica, S. Pușcariu, G. Balș.

— În urma discuțiunii la care iau parte d-nii I. Simionescu, Dr. Gr. Antipa și I. Bianu se decide amânarea discuției, adunarea ne mai fiind în număr.

D-l ANDREI RĂDULESCU expune starea în care se află o parte din procesele Academiei, dând informații asupra acelor privitoare la succesiunile Vasile Alecsandri, Cănuță Ionescu, I. Petrescu-Ciorobea, C. Vernescu, etc., precum și asupra numeroaselor procese cu tipografiile ce nu răspund obligației de a trimite Bibliotecii numărul legal de exemplare.

Raportând asupra procesului între Academie și Primăria Capitalei pentru fixarea prețului de expropriere a terenului și construcției Dalles din Bulevardul I. C. Brătianu No. 12, arată că procesul este pendinte la Inalta Curte de Casație. D-sa informează că din vara trecută Academia, deși procesul eră în curs, a admis ca Primăria să ne depună fondurile echivalente cu pretențiile noastre, în dorința de a înlesni deschiderea bulevardului. Primăria a deus la Cassiera noastră suma de 14.000.000 Lei. D-sa atrage atențiunea asupra problemei grele ce se va pune, după terminarea procesului, pentru executarea testamentului. Testamentul ne obligă ca în termen de doi ani dela expropriere să construim pe terenul rămas o clădire pentru scopuri culturale. Suma provenită din expropriere este neîdestulătoare pentru o construcție cu mai multe etaje, cum ne obligă și testamentul și Primăria și situația terenului. Deaceea d-sa crede necesar și propune ca să se dea Delegațiunii un vot de autorizare de a studia chestiunea și de a lua hotărârile dictate de împrejurări, având libertatea să-și asocieze alți trei colegi pe care îi va socoti utili în rezolvarea greutăților eventuale cauzate atât de lipsa de capital, cât și de lucrarea de construcție însăși.

— În urma discuțiunii la care iau parte d-nii Em. Racoviță, I. BIANU, Dr. Gr. Antipa, Dim. Gusti și G. Bogdan-Duică, se ia în considerare propunerea și se decide a se pune la vot într'o ședință, când plenumul va fi în număr.

ŞEDINȚA GENERALĂ PUBLICĂ

25 Maiu 1929

D-l Președinte EM. RACVIȚĂ, deschizând ședința, zice: «Am plăcerea de a semnală prezența d-lui G. Prezziosi, Ministrul Italiei, care ne face onoarea de a asista la lucrările ședinței noastre, și a d-lui Paul Montel, Profesor de Analiză superioară la Sorbonna, pe care Instituțiunea noastră se simte onorată de a-l fi ales în această sesiune membru corespondent al ei. Noul coleg ne-a dat dovezi de vie afecțiune, apreciind și sprijinind în acelaș timp năzuințele științei românești, cu ai cărei reprezentanți colaborează la noi în țară. Chiar acum vine dela Universitatea din Cluj, unde a stat o lună pentru a face prelegeri studenților noștri dela secția matematicilor. Ii urăm bună venire între noi».

D-l Paul Montel răspunde că a fost viu emoționat la știrea că Academia Română l-a chemat în rândurile membrilor ei și exprimă profundă grațitudine pentru acest vot, care e merit a întări și mai mult colaborarea științifică cu colegii d-sale români.

D-l N. IORGA expune comunicarea despre *Scrisori domnești noi din Arhivele dela Stockolm*.

D-l Carlo Tagliavini cetește comunicarea despre *Lexicon Marsilianum, Dicționar latin-român-maghiar din sec. XVII-lea*.

Ședința intimă

D-l Secretar general I. BIANU comunică următoarele deciziuni luate de Secțiunea Literară în ședința dela 24 Maiu curent:

1. *Comisiunea pentru premiul Năsturel, de 5.000 Lei, din 1930, cu subiectul *Fântânile în credințele poporului român*, se formează din d-nii G. Bogdan-Duică, Șt. Ciobanu, M. Sadoveanu.

2. *Subiect pentru concursul premiului *Eliade-Rădulescu din 1931*, de 50.000 lei, se decide a se publica: *Dialectul Aromân — studiu linguistic*.

3. *Subiectul pentru concursul premiului Adamachi de 5.000 Lei, din 1932 se decide a fi: *Folklorul din regiunea Codrului din Basarabia, cu transcriere fonetică a textelor*.

4. *Se decide a se tipări în publicațiunea *Études et recherches* lucrarea d-lui membru corespondent *Carlo Tagliavini* scrisă în limba italiană cu titlul: *Il «Lexicon Marsilianum» — Dizionario latino-rumeno-ungherese del sec. XVII*.

5. « Pentru congresul internațional al Oamenilor de Litere, care se va întruni la Paris în luna Iunie viitor, se delegă din partea Academiei d-l I. A. Brătescu-Voinești și O. Goga.

6. « Secretar al Secțiunii pe 7 ani se alege d-l G. Murnu ».

Se depun la Biurou propuneri pentru alegerea de membru onorar a d-lui *M. Gaster* și de membri corespondenți străini a d-lor *Stanislaw Wedkiewicz*, *Petar Skok*, *Norbert Jokl* și *Ernst Gamillscheg*.

Dela Secțiunea Istorică se primește propunere pentru alegerea d-lui *Romul Cândea* ca membru corespondent român la acea Secțiune.

— Propunerile se vor supune votului plenului după scurgerea timpului prevăzut de Regulament.

Preotul N. M. POPESCU comunică procesul verbal din 27 Maiu curent al Secțiunii Istorică, prin care se iau următoarele decizii:

1. Propunerea d-lui General R. Rosetti de a se institui o comisie pentru studierea Regulamentului Organic și a urmărilor lui este binevenită; această propunere ne aduce aminte că Academia Română a propus de mai înainte două premii în legătură cu epoca Regulamentului Organic și anume *Organizarea economică și Organizarea judecătorească*. Tot această propunere mai sugerează un subiect și anume: *Recuperarea malului stâng al Dunării și întemeierea orașelor de pe acest mal după pacea dela Adrianopol*.

Pentru aceasta ar trebui întreabate orașele asupra actelor dela fundare.

Tot în legătură cu aceasta, colegul I. Lupaș propune o nouă lucrare cu subiectul: *Primele încercări de regim constituțional la Români (1790—1866)*.

2. Cu privire la manuscrisul d-lui I. C. Filitti, *Un proiect inedit de constituție al lui Cuza-Vodă dela 1863*, se decide publicarea acestei lucrări în Analele Academiei.

3. Cetindu-se lista cărților de premii, se propune a se discuta în plenu Academiei ca să se tipărească în Anale și referatele cărților nepremiate.

— Se ia act și se va pune la ordinea de zi a unei ședințe viitoare propunerea Secțiunii dela punctul 3.

ȘEDINȚA GENERALĂ PUBLICĂ

27 MAIU 1927

Președinția d-lui EM. RACVIȚĂ.

D-l Dr. G. MARINESCU expune comunicarea despre *Intoxicațiile cu alcool metilic și problema alcoolismului*.

D-l N. Donieș, membru onorar, cetește un raport despre al III-lea Congres al Uniunii Astronomice Internaționale la Leyden (Olanda) ținut în anul trecut dela 6—13 Iulie.

Ședință intimă.

Dela d-l N. IORGA se primește un dar de șase tipărituri vechi și două manuscrise însoțite de următoarea notă:

* Din vechea mănăstire a lui Matei Basarab la Slobozia, odată * Slobozia lui Ienachi Caragea *, refăcută de egumenul grec la 1844, am plăcerea de a aduce pentru colecțiile noastre, rămânând a se face formele față de autoritatea de care depinde azi biserica, șase tipărituri vechi și două manuscrise.

* Tipărituri:

1. * O Iliadă din 1551 dăruită de Nicolae-Vodă Mavrocordat mănăstirii sale Văcăreștii.
2. * O Evanghelie greco-română a lui Antim, purtând însemnarea unui călugăr dela două schituri până acum necunoscute din Moldova.
3. * Indoeala lui Alexandru Mavrocordat, tipăritură munteană.
4. * Strunata * ale lui Clement de Alexandria, splendida ediție din Oxford.
5. * Un *Mineiu* de Veneția (1780), însemnat prin admirabila sa legătură.
6. * Un *Pidalion*, ediție de Lipsca.

Manuscrise:

1. * Un manuscris de cântări religioase, datate 1698, cu litere miniaturate.
2. * Un altul din secolul al XVIII-lea, cu acelaș cuprins *.

— Se ia act cu bucurie despre darul adus de d-l N. Iorga și se vor face intervențiunile cuvenite.

D-l Secretar general I. BIANU reamintind marea însemnătate ce a avut în dezvoltarea culturii noastre înlocuirea literelor cirilice cu literele latine, informează că acelaș fenomen de înlocuire se petrece acum la Turci, cari introduc scrierea cu caractere latine în locul vechei scrieri arabe. Spre informarea noastră precisă, am cerut dela Legațiunea din Constantinopol relațiuni mai întinse. Drept răspuns ni s'au trimis următoarele patru publicațiuni făcute pentru răspândirea noiei scrieri: 1) *Le nouvel alphabet turc expliqué en français*; 2) *Yeni Türkçe Gramer* (noua gramatică turcă); 3) *Millî Mektepleri Kırtaati* (lectură pentru școlile naționale); 4) *Millî Alfabe* (alfabetul național). S'au mai adăogat și trei ziare cari au adoptat scrierea cu caractere latine. Introducerea caracterelor latine face parte din seria de reforme ale lui Mustafa Kemal tinzând la aducerea Turciei la ritmul vremii actuale. Ea este impusă prin lege pentru toate publicațiunile în limba turcească cu începere dela 1 Ianuarie 1929.

Dela d-l Președinte al Comisiunii permanente pentru organizarea Congresului al IX-lea de Chimie Industrială, care se va întruni la Barcelona dela 13 la 19 Octomvrie viitor, se primește invitare de a luă parte prin delegați.

— La Secțiunea Științifică.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ zice: «Există de mult, căci e numită în 1921, o Comisiune pentru reorganizarea Academiei; s'au discutat în diverse sesiuni generale proiecte de reorganizare; s'au tipărit proiectul lui Bianu acum trei ani și al lui Antipa anul trecut. Anul acesta Pușcariu și Racoviță au prezentat și ei propuneri în acest sens.

«Delegația a dispus tipărirea tuturor acestor proiecte într'o broșură ce vi s'a distribuit ca să servească de bază de discuție atât Comisiei de reorganizare invitând-o astfel ca să-și împlinească misiunea, cât și fiecăruia dintre noi.

«Toate Academiiile sunt prin esență conservatoare și a noastră nu face excepție la regula generală și se arată foarte refractară la inovații. Cu toate acestea mi se pare că o reorganizare tot se poate înfăptui în anii viitori, căci cei mai vrășmași ai schimbării se vor convinge că de 60 de ani s'au petrecut atât de revoluționare schimbări în toată viața și alcătuirea omenească, încât nu se poate ca Academia Română să nu se adapteze și ea atât României acum mare, cât și stadiului la care a ajuns știința.

«Venerăm toți pe cucoana bătrână ce e acum Academia și suntem mândri toți de isprăvile ei trecute, dar tocmai deaceia noi aceștia reformatorii dorim s'o reîntinerim și s'o vedem tânără și frumoasă pășind cu o juvenilitate vigoare spre împlinirea misiunii ei culturale.» (Vezi anexa, pp. 162-185).

D-l I. SIMIONESCU înfățișează plenului proiectul de buget al Academiei întocmit de Comisiunea Financiară pentru 1930, dând cetire următorului raport:

«Proiectul de buget pe anul 1930 pe care avem onoare a vi-l supune spre discuție și aprobare cuprinde în el părți, asupra cărora dela început ne permitem a cere binevoitoarea d-voastră atențiune.

«Proiectul de buget cuprinde patru capitle distincte:

- A). «Bugetul propriu zis al Academiei
- B). » școalelor
- C). » Dicționarului
- D). » Bibliotecii.

«Veniturile aferente bunului mers al Academiei, provenite din fondurile fără specificație și din prelevări, n'ar fi suficiente să acopere cheltuielile ei anuale, dacă n'ar exista fondul Regele Ferdinand ori ajutorul fluctuant al Ministerului de Culte din taxa de spectacole. Statul nu vine în ajutorul activității proprii a Academiei decât cu suma de 212.500 Lei.

«Din această cauză, nu pot fi folosite pentru publicațiuni, adevărata manifestare a Academiei, decât suma de Lei 1.500.000, câte 500.000 de Secțiune, ceace e insuficient, cum se dovedește la Secția istorică, care va avea anul acesta un deficit însemnat, fără nici un disponibil din trecut, căci s'a cheltuit în întregime. Dacă expediția publicațiilor Academiei nu se mai face gratuit ca până acum, deficiturile vor începe a fi înscrise anual și în bugetul propriu al Academiei.

«Cheltuielile generale ale Academiei, comprimate cât e posibil, se ridică la suma de Lei 6.406.965 dintr'un venit de Lei 8.316.670

adică 76%, restul cam de 24%. Academia e silită să-și rupă dela cheltuelile ei proprii, spre a micșora deficitele la celelalte părți din buget. Din aceste 8 milioane și ceva, venitul propriu al Academiei este numai de Lei 4.650.696, deci numai 73% din cheltuelile ei minime. În rest se cuprinde subvenția Fundației Regele Ferdinand, taxe pe spectacole și disponibilul din anii trecuți. Deci s'a secătuit și ultima rezervă a împlinirii neprevăzutei.

* Situația deci e departe de a fi mulțumitoare.

* Cheltuelile anului acestuia sunt sporite cu Lei 370.947, față de acel din 1929, în primul rând prin gradațiile și înaintările reglementare ale funcționarilor, pe cât de destoinici, pe atât de puțin retribuți față de ai Statului. După aprobarea delegației, s'a creat și un ajutor la expediție absolut indispensabil față de năvala publicațiilor.

* Bugetul școlilor Academiei și personalul luat pe seama Statului, se soldează cu mici excedente, scoțându-se prelevările. În cazul când Dumnezeu ține cu noi, iar recolta rămâne așa cum se anunță, excedentele vor fi mult mai mari, nu numai pentru că s'a dat cea mai mare estensiune posibilă culturii, dar pentru prudență, preferurile la venituri au fost estimate sub valoarea lor reală.

* În acest caz favorabil, excedentele vor servi pentru acoperirea marului deficit din anii de secetă, ambele școli fiind grevate cu o datorie de Lei 2.461.905,13, împrumutate dela alte fonduri ale Academiei. Acest deficit se va mai acoperi și din veniturile ieșite din capitolul procurat prin vânzarea Pădurii Iazul lui Epure, dela Țigănești, hotărâtă de Plenul Academiei în actuala sesiune. În acest chip, apăsând încă odată, dacă natura nu ne este și anul acesta vitregă, e speranță ca în curând școlile, prin bună administrare a moșiilor lor vor ajunge să nu mai aibă deficite. E de remarcat însă că dispozițiunile testamentare ne sunt cam oneroase. Din Fondul Tache P. Anastasiu, avem de întreținut nu numai școala agricolă dela Țigănești, care și-ar scoate cu prisos cheltuelile, dar și biserică și școala dela Călmățuiul, care nu produce nici un venit.

* E încă odată de remarcat că cheltuelile acestor școli au fost reduse la minimum necesar pentru buna lor funcționare și pentru ca terenurile aferente lor să producă cât se poate mai mult.

* Partea mai critică din bugetul Academiei se referă la Dicționar și Bibliotecă.

* Cheltuelile dicționarului se ridică la suma de Lei 832.500, ca și cele din anul trecut, menționându-se reducerea tiparului numai la 13 coale. Fonduri sigure nu există decât 232.617,50 Lei, adică 27% din cheltueli, restul se împlinește din vânzarea Dicționarului și contribuția Academiei. Academia nu poate da din fondul ei general decât suma de 389.882,15 Lei. Totuș și prin aceasta nu se asigură grăbirea atât de mult dorită a Dicționarului. S'a pus în buget la venituri o sumă de 200.000 Lei din vânzarea acestor importante lucrări. Act însă ne isbim de inerția românească în ce privește cultura națională.

* Nu ne putem oprî de a nu exprima și cu această ocazie mulțumirile noastre d-lui Em. Bucuță, care din îndemn propriu și-a luat greaua

sarcină de a răspândi și vinde fasciculele vechi din Dicționar; ne-a adus până azi un milion și mai bine de Lei (1.108.380,). Se înțelege că începutul făcut de d-l Bucuță nu putea fi continuat tot de el, căci cerea o muncă și cheltueală pe care nu le putem pretinde dela un particular, oricât de animat ar fi de sentimente atât de alese și desinteresate față de Academie și cultura românească. Rămâne în grija celor care posedau fasciculele vechi, ca să le completeze cu fasciculele apărute în cursul anului. Cu toate înștiințările Academiei ei nu au dat nici un semn de vieță. Așa se explică de ce nu s'a realizat în cursul anului 1929 decât 20.000 Lei față de cei 200.000, prevăzuți în buget la venituri.

* Păstrând aceeaș sumă de 200.000 Lei la veniturile dicționarului și pe 1930, o facem cu speranța că abonații vor continua cu cumpărarea fasciculelor apărute, apelându-se din nou la împlinirea angajamentului ce s'a luat. Dacă nu se vinde nici anul acesta decât tot în limita sumei din anul trecut, și bugetul Dicționarului se va încheia cu un deficit pe care nu avem cum să-l ocolim. Aceasta e situația și nu poate fi alta. E tristă, dar trebuie să o cunoașteți.

* Mai rău stăm cu bugetul Bibliotecii. Dacă Statul nu se gândește să ieie pe seama sa măcar plata funcționarilor (3.623.796 Lei anual), e fatal să ajungem la închiderea Bibliotecii. Deficitele se îngrămădesc, ca avalanșa, din an în an.

* Cheltuelile totale ale Bibliotecii pe 1929, în strămtorarea în care e silită să funcționeze până acum, sunt de Lei 4.396.400,60. În anul acesta ele se majorează cu 197.395,40 Lei, gradațiile și înaintările reglementare ale funcționarilor, cărora nu le putem cere sacrificii mai mari decât le dau, lucrând cu toată osârдіa în condițiuni atât de precare. Deci cheltuelile în anul 1930 se ridică la 4.593.796 Lei. Subvențiile dela Stat nu sunt decât 1.250.000 Lei, cam 27%. Restul de aproape $\frac{3}{4}$ trebuie împlinit de Academie. Disponibilul Academiei, adică ultima resursă pentru neprevăzute, este cel mult de 1.519.822,85 Lei. Rămâne deci neacoperit, în cazul când hotărâți ca acest disponibil să fie afectat cheltuelilor bibliotecii, un deficit de 1.823.973,15.

* Academia mai are un disponibil de 1.000.000 Lei dela fondul Elias. Noi am socotit că e imprudent a-l ataca. E ultimul ajutor la care se poate recurge pentru orice întâmplare. Dar dacă D-voastră hotărâți a acoperi cu el cheltuelile Bibliotecii, tot mai rămâne un deficit de 823.973,15 Lei, pe care nu știm de unde să-l împlinim.

* Dar problema Bibliotecii e mai complicată decât vi s'a arătat până aici. După cum știți, în curtea Academiei, s'a înălțat o clădire model, gata să primească în ea biblioteca înghesuită azi în spațiul restrâns de până acum, în neconținută amenințare de distrugere, ceace ar fi o incalculabilă pierdere pentru cultura și ființa neamului nostru. În cazul când biblioteca se mută în acest nou local, cum ar fi de dorit, bugetul ei trebuie să se urce fatal, cu 1.219.796 Lei, plusul de funcționari și oameni de serviciu inerent capacității localului, pe lângă cheltuelile de încălzit, întreținere și mutare. Noi nu am îndrăsnit să presupunem posibil ca

Academia e în măsură să se angajeze singură la suportarea acestei majorări de cheltueli, care ar ridică deficitul la peste 3 milioane Lei. Deaceia v'am prezentat proiectul de buget al bibliotecii așa cum se găsește în actuala stare.

* Rămâne să decideți d-voastră dacă e prudent a mută Biblioteca în anul acesta sau a așteptă vremuri mai bune, cum am socotit noi.

* Deci d-voastră aveți de hotărît asupra următoarelor puncte:

1. * Biblioteca rămâne mai departe în starea ei actuală, cu un buget deficitar de 813.974 Lei.

2. * Biblioteca se mută, în noul local, când deficitul s'ar urcă la aproape 3 milioane.

* Toate celelalte fonduri cu destinație specială, cum e Fondul V. Adamachi, etc., prin restrângerea cheltuelilor și o bună administrare, se află în o stare mult mai favorabilă. Noroc de ele: prin chibzuința delegațiunii d-voastre, Academia n'a fost silită astfel a face apel la împrumuturi externe. Disponibilul lor a fost întrebuințat pentru a acoperi în special deficitul școlilor.

* În rezumat, situația financiară a Instituțiunii noastre nu este de învidiat, cum, din neștiință, se socoate în general. Academia își jertfește mare parte din averea ei pentru a împlini față de neam, o îndatorire a Statului. Atâta vreme cât condițiunile au fost mai prielnice, nu s'a resimțit. De când însă Statul a deposedat-o, fără să țină în seamă de menirea ei, de bunurile imobiliare ce le avea, funcționarea Bibliotecii numai pe seama Academiei, periclitează însăși viața instituțiunii noastre.

* În vremurile când cultura e inerent legată de vitalitatea etnică, e întristător să asistăm la slăbirea neconținută a activității unei Instituțiuni culturale, care a avut grija să adune comori neprețuite pentru întărirea culturii naționale. E un contrast prea dureros între începutul adevăratei vieți a neamului românesc și desconsiderarea din partea Statului a Instituțiunii noastre, în cuprinsul căreia nu numai că s'a lucrat intens dar s'a ajuns la unirea sufletească a Românilor de pretutindeni. Atențiunea meritată ce s'a dat, cu prilejul serbărilor dela Alba-Iulia, altor instituțiuni culturale, se cuvenea să fie îndreptată și asupra Academiei, de care e legat progresul activității Universităților, prin bogăția imensă de material, pus la dispoziția cercetătorilor.

* Am crezut că e de datoria Comisiunii bugetare din anul acesta, să prezinte tabloul real al situației financiare a Academiei. Alarma pe care unii dintre noi au dat-o și în ceilalți ani, nu trebuie să amuțească. Fără să cădem în desnădejde, îngrijorarea trebuie să ne cuprindă din vreme.

* Ar fi o tristă scădere morală pentru neamul întreg, dacă Academia ar fi silită să închidă singura Bibliotecă națională pe care a întreținut-o până acum cu grele sacrificii materiale și a îmbogățit-o prin o neînfrântă energie din partea conducătorului ei însușit. În cazul când Statul nu o ia pe seama sa, cum e în toate țările cu o cultură temeinică, deficitelile crescând din an în an, nu ne pot duce decât la această dureroasă hotărîre.

* Avem datoria față de viitor să nu stânjenim activitatea adevărată a Academiei, pentru o sarcină care nu poate fi numai a sa, dar care dusă mai departe o amenință în existența ei ».

(11) *D. Gusti, I. Simionescu, I. Nistor.*

D-l General GR. CRĂINICEANU, luând cuvântul asupra proiectului de buget al Bibliotecii (punctul D din Raportul de mai sus), e de părere ca guvernul să fie avizat asupra stării grele bugetare a Bibliotecii și să fie rugat a o sprijini, Biblioteca Academiei făcând funcție de bibliotecă națională. Dacă Statul nu va răspunde acestei îndatoriri, să se ia măsura de a se închide Biblioteca.

D-l N. VASILESCU-KARPEN zice că atât guvernul, cât și opinia publică e necesar să cunoască greaua strâmtorare financiară a Academiei și în consecință propune să se dea publicității raportul prezentat mai sus de Comisiunea Financiară.

D-l Secretar general I. BIANU, arătând că în decurs de zeci de ani de zile s'a consacrat o muncă stăruitoare pentru închegarea Bibliotecii Academiei în scopul de a crea un mijloc pentru studii speciale, care nu există în țară. Academia se vede acum, în urma exproprierii bunurilor ei rurale, în neputință de a suporta sarcina acestui așezământ național. Academia a făcut sacrificiul de a rupe sume din fondurile destinate menirii ei spre a le da pentru susținerea Bibliotecii. Două pot fi soluțiile față de această stare îngrijorătoare: Ori Statul își face datoria de a da sumele indispensabile pentru întreținerea și dezvoltarea inevitabilă a Bibliotecii, spre a nu sufoca menirea Instituțiunii noastre, ori vom fi siliți să închidem Biblioteca. Cea de a doua soluție ar atrage după sine consecința grea a concedierii personalului și de sigur și ruperea, cu o nespus de mare jenă, a relațiilor cu sutele de instituții științifice cu cari s'au stabilit schimb de publicații. Nu putem rămâne deci decât la prima soluție. Interesul pentru cultura generală este în obligația Statului. Noi nu putem consimți să nu realizăm scopurile pentru cari Academia a fost creată, prin trecerea fondurilor ei la bugetele anuale ale Bibliotecii, fără a lipsi dela datoria noastră primordială. Deaceea Statul trebuie să dea fondurile necesare atât pentru funcționarea anuală a Bibliotecii cât și pentru construcția localului ei. În orice caz nu putem primi sugerarea făcută prin raportul Comisiunii Financiare de a se încorpora personalul Bibliotecii în cadrele funcționarilor Statului. Suntem doar în situația ca Statul să ne acorde toată încrederea cu privire la folosirea fondurilor ce ni s'ar aloca.

Mutarea propusă pentru acest an a Bibliotecii e motivată de faptul că localul actual a ajuns neîncăpător pentru colecțiile noastre mereu crescânde. Pe de altă parte, ele trebuiesc apărute, printre ele fiind colecțiuni unice, cum sunt periodicele românești spre pildă. Situația bugetară a Bibliotecii fiind gravă, s'ar putea amâna mutarea pentru anul viitor.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ constată că în fiecare an am votat bugete deficitare și că totuși rezultatele au fost bune. Biblioteca a continuat a funcționa, colecțiile au sporit, colecțiile de tipărituri vor fi mutate în acest an sau în cel viitor. Dicționarul limbii române publică acum câte trei fascicule

pe an. O întreprindere comercială sau industrială cu bugete deficitare ca ale noastre de sigur că ar fi pierit. Dar acli deosebirea între Instituțiunea noastră și o întreprindere comercială sau industrială. Academia are un alt gen de răspundere decât o asemenea întreprindere. Ea are sarcina de a întreține o Bibliotecă națională și de a întocmi Dicționarul limbii neamului, sarcini ce sunt funcțiuni de Stat. A le redă acum Statului din cauza lipsei noastre de fonduri nu putem, pentru că avem o răspundere față de poporul românesc mai mare decât ambiția de a întocmi bugete fără deficite. Pentru neajunsurile noastre bugetare ne vom adresa Statului cu convingerea, isvoită din experiența trecută, că își va face datoria. Academia trebuie să trateze în spirit comercial prin Delegațiunea ei numai exploatarea bogățiilor ei, dar în ce privește situația ei de Instituție de cultură trebuie să aibă concepția optimistă propusă mai sus.

D-l I. INCULEȚ, împărțind punctul de vedere al d-lui Președinte Em. Racoviță, nu crede că vom ajunge să închidem Biblioteca. La această măsură nici n'avem dreptul să ne gândim. Să cerem guvernului fondurile de care avem nevoie și le vom căpăta. În nici un caz să nu ne gândim la înglobarea funcționarilor noștri în corpul funcționarilor de stat, căci ne-am pierde autonomia. Propune să se facă cunoscută starea grea a Academiei și nevoile toate ale ei atât în Senat prin glasul Președintelui nostru, cât și prin presă, iar o delegație să intervină la d-l Prim Ministru și la d-nii Miniștri de Instrucție și de Finanțe.

D-l I. SIMIONESCU arată că mutarea Bibliotecii atrage un deficit în bugetul ei de aproape trei milioane. Rămânând în starea actuală, deficitul este de 813.000 Lei. Deaceia urmează să se decidă acum, dacă se face mutarea sau nu, spre a se ști ce buget votăm.

D-l ANDREI RĂDULESCU zice că trebuiesc cerute dela Stat fondurile de acoperire, iar mutarea Bibliotecii s'o lăsăm la aprecierea Delegațiunii. Propune deci să se voteze bugetul prevăzând mutarea Bibliotecii cu deficitul de aproape trei milioane. În caz că Delegațiunea n'ar căpăta fondurile de acoperire, să se atace disponibilul de un milion lei provenind dela Fundațiunea Elias, sau disponibilul de 1.200.000 Lei al Academiei.

D-l I. NISTOR arată că guvernul a votat una sută milioane Lei pentru Universități. Delegațiunea să intervie pe lângă guvern să se dea Academiei o atențiune cel puțin egală cu cea dată Universităților, alocându-i o sumă din acel fond pentru nevoile ei urgente.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ informează că d-l Prim Ministru Iuliu Maniu a promis a înscrie în bugetul viitor o sumă de 15 milioane Lei la dispoziția Academiei. Delegațiunea va prezenta în orice caz raportul Comisiunii noastre financiare atât d-lui Prim Ministru, cât și d-lor Miniștri ai Instrucțiunii și Finanțelor.

D-l Vicepreședinte G. ȚIȚEICA e de părere că dacă nu s'ar obține fondurile necesare, să se ceară Statului încorporarea personalului Bibliotecii în cadrul funcționarilor Statului.

D-l I. NISTOR se opune acestui punct de vedere. La părerea d-lui Nistor se unește d-l Președinte Em. Racoviță, care declară că Delegațiunea va solicita guvernului numai subvenții.

D-1 ANDREI RĂDULESCU, reluând cuvântul, propune să se dea publicității situația reală financiară a Academiei. Nu e de părere să se încorporeze funcționarii între salariații de Stat, pentru că s'ar da puțină Statului să se amestece în conducerea Bibliotecii. Singura soluție este cererea de subvenții.

— După o discuțiune la care mai iau parte d-nii N. Vasilescu-Karpen, I. Bianu și I. Simionescu, se pune la vot și se aprobă raportul și proiectul de buget general al Academiei pentru 1930.

D-1 I. SIMIONESCU cetește următorul *Raport asupra proiectului de buget al Fundațiunii « Menachem H. Elias » pentru anul 1930:*

* Comitetul Fundațiunii « Menachem H. Elias » depune, conform Statutelor, bugetul Fundațiunii pe exercițiul 1930; din cari se vede că s'au prevăzut, atât la venituri cât și la cheltueli cu

suma de . . . . . Lei 20.619.000,—

Cheltuelile se descompun în modul următor:

A.

a) * Pentru execut. dispozițiunilor testamentare.	Lei 11.487.700,—
b) * Cheltueli neprevăzute, suplimentare și extraordinare.	* 500.000,—
c) * Cheltueli pentru regularizarea succesiunii în țară și străinătate, călătorii, taxe, etc.	* 250.000,—
d) * Pentru Academia Română.	* 2.062.000,—

B.

a) * Cheltueli cu ad-ția centrală, întreținere (luminat, încălzit, reparații, etc.), speze de cancelarie	* 235.500,—
b) * Diurne consiliului.	* 366.000,—
c) * Salarii personalului și chirii	* 1.578.000,—
d) * Pensii și subvențiuni familiei și instituțiunilor.	* 2.039.800,—
e) * Refacerea fațadei la Hotel Continental.	* 1.755.000,—
f) * Administrația dela Viena, salarii și cheltueli de biuro.	* 345.000,—

Total. . . . . Lei 20.619.000,—

* Acest buget după cum se vede este întocmit tot după normele anterioare, și la întocmirea lui au luat parte și colegii noștri I. Bianu, D. Gusti și Rădulescu-Motru, cari de sigur au chibzuit bine la alcătuirea lui, deci suntem de părere ca bugetul prezent să se aprobe așa cum a fost întocmit *.

(11) D. Gusti, I. Simionescu, I. Nistor.

— Se votează proiectul cu unanimitate.

Anexe: Propuneri pentru reorganizarea Academiei Române,

Art. 2 și urm. din Statute. Propunere de E. Racoviță.

EXPUNERE DE MOTIVE

Organizarea Academiei, astfel cum a fost concepută în 1879, corespunde admirabil epocii prin care treceă țara atunci: trebuiau apărate limba și istoria românească, trebuiau create știința graiului și știința trecutului nostru și deaceia Academia noastră a închinat două treimi din locurile sale istoriei, filologiei și literaturii.

Această misiune primordială a Academiei este de mult *împlinită*; disciplinele istorice și filologice române sunt astăzi constituite și stau așezate pe o solidă temelie; ele sunt acum *ridicate la nivelul de dezvoltare a celorlalte discipline științifice*. Aceste atât de importante științe pentru dezvoltarea conștiință a națiunilor, pot acum să-și iee locul ce li se cuvine în tovărășia disciplinelor ce constituiesc știința; nu mai este nevoie să le atribuim o proporție atât de privilegiată ca până acum. Dealtmintelea de 50 de ani s'au mai născut multe discipline noi care cer toate dreptul la existență academică.

Doar mai rezultă aceleași obligații din faptul că suntem în România Mare!

A sosit, credem, momentul de a înscrie în statute aceste schimbări ale soartei poporului nostru, adaptând organizarea Academiei epocii actuale și noiei misiuni ce are de împlinit.

Și, în sfârșit, să nu uităm, tocmai noi oameni ai științii, că evoluția nu se stavilește cu regulamente și statute învechite; nevoile își crează organele necesare satisfacerii lor. Dacă Academia noastră nu va ști să răspundă tuturor nevoilor de azi ale României Mari, noi organisme academice vor răsări în dauna celui vechi și mai ales în dauna unei *dezvoltări senine* a culturii românești.

Directivele acestei adaptări sunt concluziile logice ale premiselor puse de evenimentele sociale și istorice, precum și acele ce rezultă din evoluția științelor. Ele, credem, că se pot rezumă în normele ce urmează, începând cu probleme generale de organizare.

1. Numărul membrilor în fiecare secție poate să fie diferit.

Secțiile trebuie compuse din specialități grupate după afinități, dar această normă legitimă și necesară nu poate fi aplicată cu succes și fără neajunsuri simțitoare, dacă hotărăm ca toate secțiile trebuie să aibă acelaș număr de membri. Astfel e foarte nimerit ca să se menție grupate în aceeaș secție, științele matematice, fizice, chimice, naturale și fizicogeografice, dar absurd e să echivaleze în număr o astfel de secție cu o secție « literară-filologică », grup de discipline care cel mult este echivalent cu una numai din subdiviziunile citate ale secției științifice.

2. Pentru secțiile nou-create, și chiar și pentru secțiile vechi cu multe locuri vacante, se va hotărî la fiecare adunare generală câte locuri se vor completa imediat.

În cele mai multe cazuri, pentru secțiile nou-create și pentru locurile prea numeroase devenite deodată vacante la secțiile vechi, nu vom avea candidați destoinici destul de numeroși.

Ar fi o mare greșală și o mare scădere pentru prestigiul Academiei, dacă s'ar complectă imediat toate locurile vacante în aceste condițiuni. Punând însă în statute principiul că nu se vor complectă într'un an decât locurile desemnate de Adunarea Generală, creăm condiții mai favorabile unei bune recrutări.

3. *Toate secțiile se vor bucura de aceleași drepturi.*

Acest principiu trebuie enunțat în statut, căci s'ar putea crede că din inegalitatea în numărul membrilor ar putea rezulta o inegalitate de drepturi. Această dispoziție în favoarea secțiilor mici nu le acordă în practică nici un « privilegiu » mai important, căci Academia nu e condusă de secții, ci numai de adunarea plenară și de reprezentanții acesteia.

4. *Nu trebuie să știrbim întru nimic « Unitatea » Academiei noastre.* De aceea rolul secțiilor trebuie mărginit strict, ca și acum, la o misiune pur științifică. Nu le putem acordă nici cea mai restrânsă autonomie administrativă.

Academia nu este o firmă a unei federații de secții autonome, ci un corp unitar a cărui menire este tocmai întovărășirea tuturor ramurilor muncii intelectuale omenești pentru propășirea culturii.

5. *În alcătuirea secțiilor trebuie să ținem seamă de următoarele considerente:*

a) Gradul de înrudire a disciplinelor ce trebuie grupate, adică măsura nevoiei ce au de rezultatele lor reciproce. Istoria nu poate neglija rezultatele arheologice, nici sociologia pe acele ale economiei politice etc.

b) Afinitatea metodelor speciale ale științelor de reunit;

c) Tradițiile izvorite din istoria și funcționarea vechilor Academii occidentale cu care trebuie să colaboreze instituția noastră. Trebuie deci să ținem cont și de oarecare grupări de discipline care nu sunt conforme afinităților lor « naturale », dar care în urma unei lungi tradiții au intrat în « datină » academică și și-au creat un aparat, o gospodărie științifică, biblioteci, publicații etc., considerabil.

d) Situațiile de fapt ale diverselor discipline în organizarea actuală a Academiei noastre, situație care nu trebuie modificată decât treptat, cu toate că stricta logică a faptelor ar cere ca să i se acorde fiecareia locul ce i se cuvine.

Astfel disciplinele grupate în secția actuală științifică ar putea pretinde cel puțin de zece ori mai mulți membri decât celelalte două secții, ceea ce nu se poate azi acordă și nici chiar realiză în stadiul actual al dezvoltării noastre științifice.

6. *Urmându-se normele ce preced, gruparea cea mai potrivită a disciplinelor pe secțiuni pare următoarea:*

I. — *Secția literară și filologică*, care ar cuprinde poeți, prozatori, oratori, critici literari, filologi, eleniști, latiniști, tot soiul de linguiști etc., într'un cuvânt tot ce se atinge în sensul mai larg al cuvintelor de filologie și literatură.

II. — *Secția istorică și arheologică*, care ar întruni istoricii, protoistoricii, preistoricii, arheologii, paleografii, numismații etc. În această secție vor putea fi aleși și acei ce se ocupă cu istoria literară, geografică, a științelor etc.

E bine ca și preistoricii să figureze în această secție, cu toate că metodele lor sunt acele ale istoriei naturale, tocmai pentru a inspira metode analoge colegilor lor.

III. — *Secția științifică* trebuie să menție legătura între toate disciplinele ce sunt grupate sub numele de științe matematice, fizico-chimice și naturale, adăugându-se în total sau în parte grupul geografilor, antropologilor și etnologilor fizice. Bine înțeles, secția va cuprinde atât pe reprezentanții științii pure, cât și pe acei ai științii aplicate, cari s'au distins prin lucrări originale și prin descoperiri dovedite bune prin o largă aplicare, cu exclusiunea simplilor « tehnicieni eminenti » ca: medici, ingineri, veterinari, agronomi cu reputație și clientelă mare.

Deși numărul disciplinelor grupate astfel în secția științifică este foarte mare, nu este nimerit de a o subdivide căci aceste științe trec astăzi prin *marea criză a specializării*, care trebuie mărginită prin toate mijloacele cu toate că specializarea este o consecință « firească » a dezvoltării științii. Dar trebuie ținut seama de « mărimea conținutului » acestei secții acordându-i un număr mare de membri.

IV. — *Secția sociologică și juridică*, care va reuni pe reprezentanții diverselor discipline economice, financiare, politice, juridice, filosofice etc. precum și grupul geografilor economice, comerciale și sociale, și categoria antropologilor și etnologilor sociologice.

Alcătuirea acestei secții este neapărat necesară, dată fiind marea dezvoltare ce disciplinele sociologice sunt menite să ia în viitor. A nu o înființa, ar fi de sigur o dovadă supărătoare de lipsă de prevedere și o greșală și mai mare de « tactică », ce ar putea aduce în viitor mari neajunsuri Academiei.

V. — *Secția artelor frumoase* cuprinzând: Pictura, Sculptura, Desemnul, Gravura, Arhitectura, Arta dramatică, Muzica etc.

Toate țările civilizate au « Academii de Bele Arte » care sunt chiar dintre cele mai vechi și mai renumite. Înființarea acestei secții se impune cu atât mai mult, cu cât numărăm deja un număr însemnat de oameni de valoare în aceste specialități.

Având în vedere normele ce preced, propunem proiectul de modificare de statut ce urmează. Articole sunt puține și redactate scurt, căci satutele nu trebuie să conțină decât principii ce regulamentul este menit să lămuirească și să completeze în amănuntele aplicării.

NOUA REDACTARE:

Partea I

ORGANIZAȚIE

Art. 2. — Academia Română formează un corp unic care se compune din cinci secțiuni:

I.	Secția literară și filologică	cu 12	membri
II.	» istorică și arheologică	» 12	»
III.	» științifică	» 24	»
IV.	» sociologică și juridică	» 12	»
V.	» artelor frumoase	» 12	»

Art. 3. — Atribuțiunile și îndatoririle secțiilor se specifică în modul următor:

a) *Secția literară și filologică* se ocupă cu chestiunile literare și lingvistice, mai ales cu acele privitoare la studiarea, dezvoltarea și cultivarea limbii și literaturii române; studiază în mod special viața intelectuală și artistică a poporului român; face publicațiuni critice; organizează misiuni de cercetări și de studii din domeniul ei; îngrijește de alcătuirea și publicarea dicționarului limbii române urmărind-o în dezvoltarea ei istorică; propune pentru ajutorare cercetări, și pentru premiare opere literare, lingvistice și filologice meritorii.

b) *Secția istorică și arheologică* se ocupă cu studiul diverselor chestiuni de istorie și preistorie generală, dar mai ales cu trecutul neamului românesc și a neamurilor conlocuitoare și învecinate; culege și publică documente de preferință privitoare la istoria Românilor și organizează misiuni în acest scop; ia inițiativa pentru explorarea arheologică și preistorică a României; supraveghează ocrotirea monumentelor istorice; face publicații, propune pentru ajutorare cercetări, și pentru premiare opere, meritorii din domeniul ei.

c) *Secțiunea științifică* se ocupă cu științele zise: matematică, fizico-chimice și naturale, atât pure cât și aplicate; ia inițiativa pentru explorarea României din punct de vedere geografic, fiziografic, agricol, medical, etc. și organizează misiuni pentru aceste explorări; supraveghează ocrotirea monumentelor naturale și a parcurilor naționale; face publicațiuni, propune pentru încurajare cercetări, și pentru premiare opere meritorii, referitoare la cunoașterea științifică a României.

d) *Secțiunea sociologică și juridică* se ocupă cu științele sociale, filosofice, juridice, economice, politice, cu deosebire în aplicarea lor la Români, în trecut și în prezent; ia inițiativa pentru explorarea sociologică a României și organizează misiuni pentru cercetări din domeniul ei; face publicații, propune spre încurajare cercetări, și pentru premiare opere, aparținând sferii sale de acțiune.

e) *Secțiunea artelor frumoase* se ocupă de chestiunile ce privesc artele plastice, arhitecturale, dramatice și muzicale în general, dar mai ales din România și din țările învecinate; ia inițiativa și organizează cultivarea acestor arte în România precum și studiarea, ocrotirea, culegerea și conservarea manifestărilor acestor arte la poporul român, în trecut și în prezent, și în legătură cu ale popoarelor conlocuitoare și învecinate; face publicațiuni și propune pentru încurajare cercetări, și pentru premiare opere meritorii, relative la domeniul ei.

Partea II

PERSONALUL

Art. 21. — Academia Română se compune din 66 de membri, câte 12 pentru fiecare din secțiile: literară, istorică, sociologică și de arte frumoase, iar pentru secția științifică 24 membri.

Pe lângă aceștia, Academia mai numără:
membri onorari,
membri corespondenți.

Art. 22. — Membrii Academiei se aleg pe viață și numai în caz de vacanță se procedează, în cea mai apropiată sesiune generală, la înlocuirea lor.

În cazul când numărul vacanțelor într-o secție este mai mare decât două, Sesiunea generală competentă hotărăște câte locuri se vor completa imediat și câte se vor amâna pe un an ulterior.

Modalitățile alegerii membrilor secțiilor noi create vor fi hotărâte prin dispoziții tranzitorii votate cu formele și procedura modificărilor de statute.

DISPOZIȚII TRANZITORII

Art. 47. — Personalul noilor secțiuni IV și V se va forma din membri ai Academiei aparținând vechilor secțiuni și din membri noi aleși.

Trecerea membrilor de la secțiunile vechi la noile secțiuni se face numai cu consimțământul acestor membri, la propunerea secțiilor interesate și cu votul Academiei în Sesiune generală.

Alegerea primilor membri din secțiile noi create se va face de Academie în Sesiunea generală după formele obișnuite, dar după propunerile motivate, și deosebite pentru fiecare candidat, a cel puțin opt membri aparținând oricărei secțiuni.

Academia va decide în Sesiune generală câte locuri de ale secțiilor noi create vor fi completate în aceea sesiune și câte vor fi rezervate pentru sesiuni generale ulterioare.

Secțiunile noi create vor începe a funcționa ca atare, când va decide Sesiunea generală care le-a înființat și numai dacă numără deja 8 membri aleși ori trecuți din alte secții.

II. Alegerea membrilor. (Art. 24 din Statute și 62 din Regulament).

Propunere de E. Racoviță.

EXPUNERE DE MOTIVE

În caz de vacanță, după normele actuale, secția prezintă plenului un singur candidat care, afară de foarte rari excepții, este totdeauna « votat »; urmarea « practică » a acestei proceduri e că secția impune voința sa plenului.

S'a susținut că e bine ca lucrurile să se petreacă astfel, fiindcă secția e singură competentă, dar argumentul nu e valabil, căci alegerea nu se face pe

nuanțe perceptibile numai unui specialist, ci pe reputații vechi, de ani discutate prin reviste, gazete și consacrate de opinia publică, asupra cărora se pot pronunța și nespecialiștii.

Dacă menținem norma actuală, ar fi mai nimerit, și... mai sincer, să hotărîm ca plenul să nu mai intervie la numirea de noi membri și să lasăm totul pe seama secțiilor.

Bine înțeles că rolul plenului nu poate fi știrbit, căci el conferă alegerei o atmosferă de imparțialitate, de seninătate și de autoritate ce n'ar putea să aibă altfel. Din conura, trebuie că această binefăcătoare influență se fie întărită dându-se plenului patința să voteze asupra mai multor candidați, anume asupra tuturor candidaților care au fost propuși în secție și care au întrunit un număr minimum de voturi. Această procedură e dealtfel mult mai echitabilă față de candidați și chiar față de «justiția imanentă», căci foarte de multe ori, actualmente, candidatul propus n'a biruit pe concurenți decât cu o foarte mică majoritate, câteodată chiar numai cu un singur vot; iar această «majoritate» e datorită ades hazardului, unei absențe voite, forțate sau întâmplătoare.

Normele după care trebuie orânduite alegerile ar fi deci următoarele:

1. *Candidaturile se prezintă în secție numai de către membrii activi ai secției.* Nu trebuie să se admită, ca candidații să-și prezinte singuri candidaturile lor, fie direct, fie prin mandatar, cum e obiceiul la unele academii străine, și la Academia franceză o tradiție veche. Sistemul de a te lăuda singur în vizitele făcute membrilor votanți, cari de obicei umilesc pe candidați, nu trebuie în nici un caz introdus la noi.

2. *Secția trebuie să prezinte plenului pe toți candidații cari au obținut cel puțin un sfert din numărul total al membrilor Secțiunii.* Bine înțeles, dacă au fost numai 2 candidați și unul a avut mai puțin decât un sfert din voturile secțiunii, atunci secția nu prezintă decât un singur candidat.

Dealtmintrelea, la marea majoritate a academiilor, plenul alege membrii activi între mai mulți candidați.

3. *Secția va prezenta plenului pe candidați în ordinea voturilor obținute adică pe un tablou în care se vor indica candidatul sau candidații de întâia linie (cu majoritate), de a doua linie (cu maximul vocilor minorității), de a treia linie, etc.*

Candidații care au obținut acelaș număr de voturi figurează «ex equo» pe aceeaș linie.

4. *Toate prezentările de candidaturi sunt întovărășite de un raport.*

Plenul se poate deci pronunța suveran cu astfel de norme, și în cunoștință de cauză; el cunoaște opinia majorității (fie adevărate, fie numai reglementare) a secției și poate corectă astfel eventualele greșeli ale soartei, sau ale slăbiciunii omenești; dealtmintrelea plenul este, prin compunerea sa, un judecător mai nepărtinitor decât secția.

NOUA REDACTARE:

Art. 24. — Statute.

Locurile vacante se proclamă de biuroul Academiei și se notifică secției interesate. Secția întrunită în majoritatea membrilor ei, discută titlurile

candidaților, care pot fi propuși numai de membrii secției. Asupra fiecărui candidat, Secția votează. Toți candidații cari vor fi întrunit un sfert din numărul total al voturilor membrilor secției figurează pe lista de prezentare în ordinea indicată de numărul voturilor obținute de fiecare.

Secția, cel mai târziu până la a 8-a zi dela deschiderea sesiunii generale prevăzute în art. 9, propune plenului lista de prezentare a candidaților pentru locurile vacante în sânul ei, însoțind lista de expunerea titlurilor și meritelor candidaților propuși. Alegerea se face de Academie în ședințe plene, după trei zile libere dela prezentarea listei de candidați, cu două treimi din membrii prezenți în sesiunea generală. Orice candidat propus de secție poate fi ales de plen independent de numărul voturilor obținute în secție.

Art. 62 din Regulament. — După «numele candidaților ce au întrunit în Secțiune majoritate de voturi» se adaugă: *sau cel puțin un sfert din numărul total al voturilor membrilor Secțiunii.*

La alin. I: după cel puțin *trei zile.*

III. Modificarea Statutelor pentru înființarea unei «Comisiuni Administrative».

Propunere de E. Racoviță.

EXPUNERE DE MOTIVE

Academia se găsește astăzi în fața unei sarcini financiare și administrative foarte grele și a unei răspunderi foarte mari. Atât sarcina cât și răspunderea sunt menite să sporească în fiecare an.

Nu începe îndoaială că numărul destul de mare al legaturilor și fundațiilor ce ni se face anual se va menține și pe viitor; probabil chiar va și sporî. Academia are, aproape singura printre instituțiile noastre de interes obștesc, reputația bine stabilită de cinstită gospodărie, de strictă economie în întrebuintarea banului, de completă eliminare a cheltuelilor somptuare. Se știe că este o neștirbită tradiție a Academiei ca membrii ei să nu profite de așa zisele «avantajii în natură»; ei nu beneficiază de lemne, de produsele agricole, de vânat, de pescuit etc. ale fermelor, nici de locuință sau întreținere, gratuită sau redusă, în casele și hotelurile de sub controlul ei. Testatorii au deci încredere deplină că voința lor va fi executată cu sfințenie și cinste, ceea ce nu este cazul cu Statul și multe din celelalte instituții. La Academie se vor adresa deci din ce în ce mai mulți toți citorii de premii și fundații.

La această însemnată gospodărie se mai adaugă grija unei biblioteci deja foarte mari și menită fatal să se mărească din ce în ce mai repede.

Dar chiar sarcinile propriu zis academice tind natural să se sporească și să se complice, și e bine să se întâmple astfel, căci aceasta dovedește prosperitatea instituției noastre.

Bine înțeles, când avem a face cu legaturi consistând în titluri, odată intrați în posesiunea acestor hârtii de valoare, gestiunea fondurilor se face fără dificultate, cel puțin în teorie, căci în practică lucrurile nu se petrec atât de

simplu în cele mai multe cazuri; chiar la acest soi de legături sunt contestații și procese. Avem însă a face, deseori cu averi complicate și încurcate, care ne sunt lăsate și care trebuie lichidate, de cele mai multe ori cu opunerea stăruitoare a moștenitorilor naturali. Am fost siliți în 1928, față de numărul mare de procese și de intervenții la justiție, să reorganizăm serviciul nostru contencios și să numim un ajutor avocatului titular.

Pe de altă parte, starea financiară a fundațiilor vechi, complicată mult din punctul de vedere financiar din cauza deprecierii leului și a crizei postbelice, a îngreuiat și mai mult administrația.

Această situație generală nu poate decât să se agraveze în viitor.

Din cele expuse mai sus, mai rezultă că misiunea Academiei s'a transformat de fapt din una culturală în *una din ce în ce mai economică-financiară* și oricât ne-am strădui, și orice am face, de misiunea aceasta din urmă nu mai putem scăpa; suntem sortiți pe vecie de a duce *greaua sarcină de a gospodări zestrea culturii obștești*.

Tot din aceste cauze, una din misiunile importante ale Academiei relațiile cu știința străină, dacă nu se poate spune că este neglijată, trebuie totuși să constatăm că nu i se dă extensiunea ce ar merită.

Insistăm încă odată asupra faptului, că aceste neajunsuri nu pot cu timpul decât să se agraveze; trebuie deci ca la această dedublare deja înfăptuită de mult a misiunii Academiei, să corespundă și o readaptare a organizării Academiei, trebuie să corespundă crearea unor organisme care să asigure o logică împărțire a muncii și o bună alcătuire a ambelor soiuri de activități. Trebuie ca să mijlocim biroului Academiei (recrutat, tot după normele de astăzi, pe considerente pur culturale) puțința de a-și consacra toată activitatea sa misiunii culturale. Trebuie să alcătuim o « Comisiune administrativă » care recrutată pe tema competenței gospodărești, să asigure o chibzuită gestiune a averii Academiei și a fundațiilor progresiv sporinde în număr și importanță. Aceste două organisme academice trebuie să fie astfel imbinat împreună ca principiul unității de conducere a Academiei să nu fie primejduit.

Această problemă nu este nouă, nici grea de rezolvit; ea se pune oricând e vorba de administrarea unui organism complex cu averi considerabile, iar soluția se găsește în câteva norme izvorite din lunga experiență ce au suferit-o întreprinderile bancare comerciale și industriale. Aceste norme sunt cele ce urmează:

1. Un consiliu format din un număr restrâns de membri.

O veche experiență demonstrează că numai un consiliu restrâns poate lucra în mod eficace. Vom propune deci 4 membri, unul de drept: secretarul general, și trei numiți de adunarea generală printre colegii cu experiență gospodărească.

2. Continuitatea conducerii.

Aceasta se poate asigura prin:

a) Numirea membrilor pe un număr mare de ani; propunem 6 ani;

b) Reeligibilitatea treptată a comisiunii; propunem ca fiecare 2 ani să fie alegere pentru un loc, astfel ca consiliul să nu se găsească la un moment dat compus numai din membri nou numiți, cari n'ar fi în curent cu afacerile.

Prin urmare, în orice caz, consiliul va număra doi membri vechi pentru unul nou.

3. *Unitatea de directivă a Academiei în chestiile principale.* Această unitate o asigurăm prin trei mijloace.

a) Autoritatea delegațiunei permanente rămâne neștirbită fiindcă ea delegeă însărcinările administrative și financiare; fiindcă secretarul general face parte de drept din Com. adm. și fiindcă Președintele poate, oricând dorește, a lua parte la ședințe.

b) Fiindcă controlul activității Com. adm. se dă, în prima instanță, în sarcina Delegației permanente.

c) Se atribuie Com. adm. o competență largă dar limitată strict la execuția hotărârilor administrative ale Academiei și la administrația practică a bunurilor, rezervând toate chestiunile de principiu, ca să zicem așa «teoretice», hotărârii marelui consiliu (format din delegația permanentă reunită cu comisiunea administrativă) și adunărilor generale ordinare și extraordinare. Adunările generale rămân, cu puterea lor neștirbită, autoritatea supremă a Academiei.

4. *Autoritatea deplină asupra personalului administrativ.*

Fără dreptul de numire și de destituire nu poate să existe disciplină și autoritate reală, deaceia atribuim asupra întregului personal administrativ aceste drepturi Comisiunei administrative; exceptăm numai pe casier și pe contabil care după statute sunt numiți de adunarea generală, dar îi acordăm propunerea acestor funcționari. Numirea și destituirea funcționarilor de cancelarie a Secretariatului general rămân în atribuțiile Secretarului general, precum și acele ale întregului personal de serviciu special din București al Academiei.

Bine înțeles că personalul Bibliotecii rămâne sub exclusiva autoritate a Directorului Bibliotecii.

5. *Competența Comisiunei administrative, în limitele fixate de statut, trebuie să fie deplină și exclusivă, dar și răspunderea să fie întreagă.*

Hotărârile comisiunei în cadrul competenței sale sunt definitive, în ceea ce privește materialul, iar în ceea ce privește personalul ele sunt, ca și în statutul funcționarilor, supuse dreptului de apel, în fața adunării generale. Iar pentru a sporii autoritatea comisiunei și pentru a folosi în întregime competența ei, se institue regula consultării obligatorii a acestei comisiuni, de către adunarea generală, în toate chestiunile administrative. Tot odată i se atribuie și alcătuirea proiectului de buget și susținerea acestuia în fața adunării generale.

În rezumat propunem:

Delegarea gestiunei administrative și financiare unei Comisiuni compuse din 1 membru de drept (Secretarul general) și 3 membri aleși de Adunarea generală pe șase ani, reînnoibili câte unul la doi ani și reeligibili.

Comisiunea pe răspunderea personală a membrilor ei execută bugetul, administrează toată averea Academiei, conduce contenciosul, numește și revocă personalul întreg afară de cel anume specificat în regulament, pregătește darea de seamă financiară și proiectul de buget și execută orice însărcinare ce-i va încredința Delegațiunea permanentă.

Introducerea acestui organism nou în statutele Academiei se poate face în mod practic prin simpla schimbare propusă mai jos a art. 18, 41, 43 și 44.

Comisiunea administrativă aleasă, va întocmi un proiect de regulament care — după aprobarea Delegațiunii permanente — va fi pus în aplicare în mod provizoriu și apoi supus Academiei spre aprobare în cea mai apropiată sesiune generală.

PROPUNEREA DE MODIFICARE A ART. 18, 41, 42 și 43 PENTRU INSTITUIREA COMISIUNEI ADMINISTRATIVE ȘI FINANCIARE (CAF)

Art. 18. Președintele Academiei, împreună cu Secretarul general și cu Asesorii aleși câte unul din fiecare secțiune, formează «Delegația permanentă» a Academiei care o reprezintă în toate interesele ei administrative și financiare față cu autoritățile și cu particularii.

Delegațiunea permanentă se ocupă direct de activitatea academică propriu zisă; gestionarea administrativă și financiară o delegă «Comisiunei administrative și financiare» instituită prin art. 41.

Delegația permanentă poate hotări din proprie inițiativă sau la cererea Com. adm., întrunirea acestor două organisme academice în «ședințe mixte» pentru discutarea și rezolvirea chestiunilor teoretice sau de mare importanță, și care nu sunt rezervate Adunărilor generale. Conducerea «ședințelor mixte» o are președintele Academiei ori delegatul său, iar membrii Comisiunei administrative au și ei vot deliberativ.

Art. 41. Averea Academiei se administrează de dânsa printr-o «Comisiune administrativă» și financiară ai cărei membri sunt solidar răspunzători pentru hotărârile la care ei au luat parte în persoană.

Această Comisiune se compune din Secretarul general și din trei membri cu reședința în București, aleși în sesiune generală pe câte șase ani, eligibili câte unul la fiecare doi ani și reeligibili.

Comisiunea are următoarele atribuții: *a)* pune în executare dispozițiile bugetului, având controlul contabilității și casieriei; *b)* ia toate măsurile pentru păstrarea și fructificarea averii; *c)* controlează administrarea și exploatarea bunurilor și școalelor; *d)* are sarcina conducerii contenciosului; *e)* numește și acordă înaintări personalului administrativ menționat la art. 43; *f)* pregătește bugetul și darea de seamă financiară pentru Sesiunea generală; *g)* execută orice alte lucrări de natură administrativă sau financiară pentru care a primit delegație de la Delegațiunea permanentă a Academiei.

Art. 43. Casieria Academiei, Contabilitatea, Administrarea bunurilor și Contenciosul sunt încredințate unui personal care va fi controlat de Comisiunea administrativă, personal care, exceptând pe casier șef și contabil șef, va fi numit și revocat de această Comisiune.

Art. 44. Casierul șef și Contabilul șef al Academiei vor fi propuși de Comisiunea administrativă și financiară și numiți de Delegațiunea permanentă.

Casierul va depune ca garanție dublul valorii lefii anuale.

Dispoziții tranzitorii. Comisiunea administrativă și financiară va întocmi un proiect de armonizare a regulamentului general cu dispozițiile nouilor art. 18, 41, 43 și 44 din statute, cel mult trei luni dela data numirii membrilor ei.

Acest proiect va fi supus deliberării unei adunări generale extraordinare, care va hotări și data de intrare în funcție a Comisiunii administrative.

CÂTEVA SUGESTIUNI DESPRE NORMELE DE INTRODUS ÎN REGULAMENTUL DE FUNCȚIONARE AL COMISIUNEI AD- MINISTRATIVE ȘI FINANCIARE

Membrii Comisiunii pot să-și împartă între dânsii controlul și supravegherea administrativă și financiară.

Unul dintre dânsii va fi delegat să primească corespondența și să prepare lucrările în vederea deliberării Comisiunii.

Comisiunea va lucra cel puțin de două ori pe săptămână.

Pentru chestiuni privitoare la publicații costisitoare depășind bugetul secțiilor sau pentru acele care cer o interpretare a bugetului, Comisiunea completată cu Președintele Academiei, eventual cu Delegațiunea, va fi consultată.

În ședințele ordinare săptămânale ale Academiei nu se pot rezolva chestiuni administrative sau financiare.

În sesiunile generale ordinare sau extraordinare nu se pot lua hotărâri asupra unei chestiuni administrative sau financiare fără o referire a Comisiunii administrative și financiare. În cazul când plenul Sesiunii generale ia decizii contrare avizului Comisiunii, hotărârile vor menționa faptul și Comisiunea va fi deslegată de orice răspundere.

Pentru ședințele Comisiunii se acordă membrilor jetoane de prezență fixate de Delegațiune. Li se vor acorda deasemenea indemnizări deosebite pentru lucrări sau însărcinări speciale care privesc interesele administrative sau financiare ale Academiei.

Printr'o încheiere a Comisiunii și pentru un timp restrâns fixat dinainte, Comisiunea poate delega pe unul din membri cu îndeplinirea atribuțiilor curente ale Comisiunii, rămânând ca dispozițiile luate să fie ratificate ulterior de Comisiune.

Academia este reprezentată în justiție prin Președintele ei sau prin orice membru al Academiei, care va fi autorizat printr'o încheiere specială a Delegațiunii permanente să semneze actele de dispoziție și de administrație.

IV. Observațiuni privitoare la principiile cari trebuie să servească de bază pentru reorganizarea Academiei Române. Prezentate în ședința dela 1 Iunie 1928 de Dr. Gr. Antipa.

Cu privire la reorganizarea Academiei, aș avea următoarele observațiuni de făcut:

I. Scopul Academiei Române este precizat prin art. 2 al legii pentru organizarea ei, iar definițiunea ce i s'a dat este foarte largă, permițându-i pentru mult timp încă să desfășure o activitate rodnică în toate domeniile culturii naționale.

Acest articol glăsuiește: « Academia Română are de scop *cultura limbii și a istoriei naționale, a literelor, a științelor și frumoaselor arte* ». El conține dar tot ce e necesar și nu ne opune nici o piedică pentru a desvoltă o activitate cât de intensă în orice ramură a culturii naționale și prin orice mijloace. Astfel fiind, el corespunde atât necesităților prezente cât și viitoare și nu credem că e nevoie a i se aduce vreo modificare.

II. A doua bază fundamentală a actualei organizări a Academiei este constituită prin articolele 2 și 3 ale statutelor.

Articolul 2 prevede că « Academia formează *un corp unic*, care se compune din 3 secții: literară, istorică și științifică ».

Tendința de astăzi spre o neconținută specializare a făcut să se nască ideea unei independențe a secțiilor, ba chiar acea a mai multor academii, ca: Academia de Științe, Academia de Bele Arte, Academia de Medicină, etc. Corespunde aceasta unei adevărate nevoi a timpului? Constituie *unitatea Academiei* o piedică pentru o activitate culturală cât de intensă în diferitele direcții? Până unde se poate merge cu specializarea și independența secțiilor, fără a se constitui o piedică realizării scopului general al Academiei, adică *desvoltării culturii naționale*? În această privință, noi credem că înainte de toate, trebuie să avem în vedere că scopul final al Academiei nu este numai știința — care împinge în mod fatal spre specializare — ci *desvoltarea culturii naționale*, prin știință, artă, litere, perfecționarea limbii, etc. Aceste oricât de mare ar fi valoarea lor intrinsecă cât și ca baze ale progresului și civilizației, rolul lor în Academia Română trebuie totuș să rămână subordonat scopului ei superior, acela al *desvoltării culturii naționale*. Ca unele indispensabile și ca indeletniciri înălțătoare și moralizatoare, să le desvoltăm tot mai mult, spre a sporî prin ele puterile națiunii noastre și a o pune în stare ca, prin cultură proprie, să producă o civilizație originală, ca o manifestare a geniului ei național; să nu neglijăm însă scopul nostru principal. După cum cultura națională trebuie să fie armonică tot astfel și activitatea pentru desvoltarea ei — ori pe cât de multe căi s'ar întinde ea — trebuie să fie *armonizată*. Această activitate armonizată cere însă o conlucrare intimă — și organizată după un plan unitar — al tuturor celor ce colaborează la desfășurarea ei. Din acest punct de vedere dar, credem că concepțiunea Academiei ca « un Corp unic » este nu numai justificată, dar absolut indicată pentru puțină realizării înalțelor ei țeluri.

III. Legea progresului cere însă specializarea și diviziunea muncii; de aceea orice unitate organică are organele ei, specializate pentru diferitele funcțiuni însă subordonate scopurilor generale ale vieții unității superioare din care fac parte. Secțiile și comisiile sunt astăzi aceste organe specializate ale Academiei. Sunt ele suficiente astfel cum sunt compuse și organizate astăzi? Mai corespund ele nevoilor timpurilor moderne? Nu au ele nevoie de o desvoltare sau reorganizare pentru a putea face față noilor probleme?

Articolul 3 al statutelor definește atribuțiunile și îndatoririle secțiunilor. Să vedem întrucât aceste secțiuni, cu atribuțiunile lor astfel stabilite, mai pot corespunde ele astăzi nevoilor culturale ale națiunii și ale noului nostru stat.

Pentru dezvoltarea unei culturi naționale armonice, activitatea noastră trebuie să urmărească următoarele țeluri superioare: 1. Formarea și perfecționarea limbii; 2. Dezvoltarea fizică, morală și intelectuală a poporului; 3. Dezvoltarea țării — cu frumusețile și bogățiile ei — ca mediu de traiu al poporului și ca factor al ființei sale trupesti și sufletești.

Căile pentru realizarea acestor țeluri superioare sunt: 1. Activitatea literară și lingvistică; 2. Dezvoltarea gustului și activitatea în domeniul artelor; 3. Cercetările istorice asupra cauzelor și fenomenelor care au dominat evoluția țării și poporului român, în raport cu evoluția popoarelor vecine și cu a popoarelor omenirii în general; 4. Cercetările asupra vieții, firei și concepțiilor despre viață și lume a poporului român și evoluția lor în raport cu a altor popoare; 5. Cercetări asupra mediului social, cu evoluțiunea raporturilor stabilite între oameni ca bază a alcătuirii sociale și a perfecționării ei în viitor; 6. Cercetări asupra mediului natural în care-și desfășură viața și activitatea poporul român și asupra mijloacelor perfecționării sale; 7. Activitatea științifică în toate domeniile și cu toate aplicațiunile ei.

Toate aceste căi atât de variate, pe care trebuie să pășim cu energie pentru a putea ajunge la înălțarea poporului nostru și la dezvoltarea unei culturi naționale armonice, formează numeroasele *discipline*, de organizarea și regularea activității cărora are a se ocupa Academia Română. Cu cât progresele științei vor fi mai mari, cu cât mijloacele și metodele de cercetare vor fi mai perfecționate și cu cât se va străbate mai mult în întunec, cu atâta câmpul de activitate va crește, cu atât diviziunea muncii va împinge spre o specializare tot mai mare, pentru a-l putea cuprinde și cu atâta numărul acestor discipline va deveni mai mare.

Statutele Academiei Române au împărțit toate aceste numeroase discipline — pe atunci unele încă abia în formație — în 3 mari categorii și le-au distribuit după afinitățile lor în cele 3 secțiuni ale ei.

Intrebarea este dar: față de dezvoltarea mare pe care a luat-o activitatea științifică în ultimii 50 ani și față de mulțimea marilor probleme pe care ni le aduc mereu timpurile nouă, se mai potrivește repartizarea disciplinelor pe secțiuni, cum a fost ea stabilită la 1879? Mai sunt astăzi suficiente numai cele 3 secțiuni pentru o activitate atât de variată? Mai poate domina Academia Română numai cu cei 36 membri ai ei un câmp de activitate atât de vast?

Pentru a putea răspunde la aceste chestiuni atât de importante, trebuie înainte de toate să căutăm a ne da bine seamă de rolul pe care-l poate avea Academia Română în mișcarea noastră culturală. Este rolul ei primordial acela de a face singură știința și de a produce în fiecare disciplină? În acest caz ar trebui cel puțin să triplăm numărul secțiunilor și să incincim numărul membrilor. Și, față de mersul vertiginos înainte al științei, peste câțiva ani ar trebui din nou să procedăm la fel ș. a. m. d.

Un rol conceput în acest fel de sigur că nu l-ar mai putea îndeplini nici o instituțiune din lume. O asemenea societate ar fi un mozaic de toate

specialitățile, nu însă o asociație constituită pentru realizarea unui anumit plan unitar, prin conlucrarea armonică a membrilor ei în vederea unor țeluri determinate.

Rolul Academiei este cu totul altul; de asemenea și mijloacele ei de acțiune sunt și ele cu totul altele decât metodele de investigare ale diferitelor discipline științifice, artistice, etc. Dacă fiecare membru al Academiei este un specialist într-o ramură oarecare științifică, artistică, etc. — căci dintre aceștia a fost ales — în Academie el are a îndeplini o altă activitate decât cea din Camera sa de lucru, din laboratorul sau atelierul său. Aici el este chemat ca un judecător drept al celor ce produc; ca un selecționator, încurajator și ocrotitor al celor ce pot să producă; ca un îndrumător care dă directive muncii intelectuale în toate ramurile și care organizează, armonizează și înlesnește producția științifică, literară și artistică. El are acțiunea, pentru ramura sa, a preciza problemele, a găsi mijloacele și a stimula munca celor pregătiți pentru rezolvirea lor. Rolul Academicianului dar în Academie nu este de zidar ci de arhitect, iar acel al Academiei ca *Corpus unicus* este acela de dirigent, coordinator și armonizator al unei vaste colaborări a tuturor acelor pregătiți pentru o activitate comună în domeniul culturii naționale. Aceasta, de sigur, nu împiedică, ca fiecare academician să poată apărea din timp în timp și ca solist virtuos în specialitatea sa, spre a stimula astfel mai mult — și cu exemplul — activitatea generală. Pentru o asemenea activitate colectivă, numărul restrâns al actualilor secțiuni nu poate fi o piedecă, și nici chiar numărul membrilor, întrucât privește secțiunile literare și istorică, nu este o piedecă. Întrucât privește însă secțiunea științifică — față de enorma dezvoltare pe care au luat-o astăzi științele pozitive și științele aplicate și față de importanța covârșitoare pe care au căpătat-o ele asupra vieții omenirii — cu numărul actual de membri nu se mai poate face față tuturor necesităților. Acesta ar trebui neapărat sporit la 20, pentru a se avea astfel câte un reprezentant măcar pentru principalele categorii de discipline.

IV. Firește, însă, că numărul acesta restrâns de membri, presupune că, în adevăr, fiecare este în stare să lucreze și să considere locul de academician nu numai ca o răsplată pentru meritele din trecut, ci mai cu seamă ca un câmp larg de activitate — legat de o mare răspundere morală — și căruia trebuie să-i consacre o bună parte din munca sa. Fiecare trebuie să aibă convingerea că, neglijându-și îndatoririle, împiedică una din cele mai importante instituțiuni — care are menirea de a fi reguloarea întregii vieți intelectuale a poporului nostru — în activitatea ei.

Din acest punct de vedere, ar fi necesar a se crea o nouă categorie de membri — membri *ordinari de onoare* sau *membri emerși* — pentru acei care nu mai pot lua parte activă la lucrările colective ale Academiei. Ei vor păstra însă rangul și toate drepturile lor intacte și trec numai în disponibilitate, alegându-se în locul lor un alt membru activ.

V. Ceea ce este însă mai important, pentru ca Academia să-și poată îndeplini cu adevărat menirea ei, trebuie ca fiecare secție să aibă un plan determinat de activitate și să lucreze sistematic la punerea lui în aplicare. Lipsa unui sistem în lucrări este acea care cauzează o mare pierdere de timp și

de energie și constituie una din principalele cauze ale lăncezirei întregii instituțiuni. Pentru ca însă o asemenea activitate sistematică să poată fi dezvoltată, este nevoie — pe lângă o conlucrare mai activă a membrilor — și de o nouă organizare interioară, ceea ce se va face prin diferite modificări ce trebuiesc aduse regulamentului. Aceste modificări vor trebui să dea puțința și acelor membri cari nu-și au reședința în București să ia o parte mai activă — și în cursul anului în afară de sesiunea generală — la lucrările colective ale Academiei.

* * *

În rezumat părerea noastră cu privire la reorganizarea propusă a Academiei ar fi:

I. De a se menține scopul înalt al Academiei Române, astfel cum a fost el formulat prin art. 2 al legii ei de organizare dela 29 Martie 1879.

II. De a se păstră cu sfințenie organizarea Academiei *ca un corp unic*, cu cele 3 secțiuni ca organe specializate ale ei.

III. De a se completă definițiunea celor 3 secțiuni spre a putea cuprinde în ele și orice alte categorii de discipline care au fost omise dela început și care ar trebui să facă parte din câmpul larg de activitate al Academiei.

IV. De a se mări numărul membrilor secțiunii științifice la 20.

V. De a se creă o nouă categorie de membri — *membri ordinari de onoare* sau **membri emeriti** — în care să poată intra, *după cererea lor*, numai acei dintre membrii activi cari nu mai au puțința de a luă parte activă la lucrările Academiei, păstrându-și totuși toate drepturile lor de academicieni aleși pe viață. Locurile lor să poată fi astfel declarate vacante spre a se putea alege noi membri activi.

VI. Să se revizuiască întregul regulament: 1. Pentru a se preciză mai bine mijloacele prin care Academia își poate aduce la îndeplinire țelurile ei; 2. Pentru ca fiecare secțiune să poată elaboră un plan sistematic de acțiune — potrivit problemelor ce are a le rezolvi — pe care să-l aplice în mod consequent fără a mai fi nevoită să aibă aprobarea plenului pentru fiecare caz izolat în parte.

Cam aceste cred că ar fi țelurile ce trebuie să le urmărim în reorganizarea Academiei noastre. În tot cazul, scopul scurtului memoriu ce-l prezint este de a stimulă gândirea colegilor în această direcție spre a-i face să facă fiecare propunerile sale.

V. Observațiuni privitoare la reorganizarea Academiei.

Primate la 29 Aprilie 1929 dela d-l Sextil Pușcariu.

- Nevoia de reorganizare a Academiei Române e indiscutabilă. Dezvoltarea pe care a luat-o poporul nostru în cei șaiszeci de ani din urmă, face ca alcătuirea Academiei — rămasă aproape neschimbată — să nu mai corespundă cerintelor de azi.

Cred însă că orice schimbare s'ar face, aceasta trebuie să fie *treptată și să nu schimbe caracterul ei inițial de cel mai înalt așezământ al culturii*;

naționale. Academia, care trebuie să țină pas cu progresele științei universale, va rămâne cu privirile ațintite în primul rând la cercetările în legătură cu țara și poporul român. Dacă la început în Academie (unde se găseau întruniți ca membri aproape toți reprezentanții de seamă ai științei și literilor române) se concentră odinioară activitatea cea mai vie științifică, astăzi, când avem patru universități și un număr însemnat de alte instituțiuni științifice, când o parte mare din învățații și literații noștri nu mai pătrund în Academie și când mijloacele materiale cer o restrângere a activității noastre publicistice, Academia trebuie din ce în ce mai mult să se mulțumească cu o activitate proprie mai redusă, având în schimb să reprezinte știința și literile române în afară, iar în interior căutând să apropie și să armonizeze, să inițieze și să îndrume, să încurajeze și să sprijinească manifestările științifice pornite din alte părți.

Ca să-și poată împlini această misiune ar fi de dorit ca între membrii Academiei să figureze câte un reprezentant al fiecărei discipline științifice. Acest lucru însă nu mai e cu putință azi și va fi cu atât mai puțin realizabil în viitor, dacă nu vom să înmulțim prea mult numărul membrilor și să schimbăm întreg caracterul instituției noastre. Principiul conducător trebuie să rămână *să alegem ca membri pe cele mai reprezentative figuri ale culturii naționale*. Numai între doi candidați deopotrivă de reprezentativi, alegerea după specialități se impune. Dealtfel membrii noștri corespondenți — pe care ar trebui să-i chemăm la o colaborare din ce în ce mai strânsă cu noi — pot completa lacunele în disciplinele nereprezentate prin membrii activi.

Dintre cele trei secțiuni actuale, cea mai omogenă ca preocupări generale este cea *științifică*. Ea este însă în același timp cea care îmbrățișând terenul cel mai vast, cere o urcare neapărată a membrilor ei. Deocamdată, și pentru un șir de ani viitori, va fi de ajuns dacă în secția științifică vom avea 18 în loc de 12 reprezentanți.

Nu tot atât de omogene sunt celelalte două secții. În secția literară stau azi, alături, filologi, istorici și critici literari, cu folcloriști și literați. Acum șeaze zeci de ani, când în știință stăpânea încă direcția romantică, conlucrarea aceasta putea să pară firească. Astăzi însă, când linguistica se face pe bază științifică, literații se simt depărtați de filologie, iar filologii nu se simt chemați a judeca opere literare.

Necesitatea de a face loc în Academie și filosofilor, a făcut ca cei doi reprezentanți ai filosofiei, aleși în anii din urmă, să fie repartizați, unul în secția literară, iar altul în secția istorică, care nu mai cuprinde astăzi numai istorici, ci și geografi, juriști, ingineri și, precum am spus, filosofi.

În noua organizare va trebui deci să prevedem *două secții nouă*, pe lângă cele existente, una care să cuprindă pe filosofi, sociologi, juriști, economiști, statisticieni și jurnaliști, iar alta care să cuprindă pe literați, artiști și pe criticii literari și de artă.

Geografia și etnografia aparțin mai curând secției științifice decât oricărei alte secții.

Este evident că Academia va trebui înainte de toate să rămână la înălțimea la care s'a ridicat prin meritele sale, ceace va putea face numai dacă

în alegerea membrilor săi va fi călăuzită de acelaș spirit critic ca până acuma. *Ea nu are voie ca să deschidă larg porțile sale noilor membri, numai pentru ca să împlinească numărul membrilor în noile secțiuni.* Pe de altă parte însă, secțiunile cu un număr prea redus de membri nu vor putea lucra.

Deaceea va trebui, până când noul plan de organizare să poată fi împlinit, să acceptăm un *stadiu de tranziție* din care să se desvolte în mod normal alcătuirea viitoare a Academiei. Acest stadiu de tranziție ar putea fi următorul:

Secția literară ca rămâneă deocamdată cu alcătuirea sa actuală, *cuprinzând însă și cadrele viitoarei secții artistice.* Spre acest scop, numărul ei se poate ridică treptat până la 18, dintre cari jumătate vor forma viitoarea *secțiune filologică* (filologi și linguiști, istorici literari și folcloriști) și cealaltă jumătate viitoarea *secțiune artistică* (literați, pictori, sculptori, arhitecți, muzicieni, critici de artă și critici literari). Completarea locurilor vacante în grupul filologic și în grupul artistic se va face treptat, în cursul anilor viitori, prin alegerea celor ce vor fi găsiți vrednici de a fi primiți în Academie. Divizarea ei în două secțiuni independente se va putea face abia, când fiecare din cele două grupuri va avea *cel puțin șase membri* (și trei locuri vacante).

Acelaș principiu va fi urmat de actuala secțiune istorică, căreia i se dă aceeaș posibilitate de urcare a numărului membrilor ei la 18, dintre care jumătate pentru *grupul istoric* (istorie, arheologie, numismatică) și cealaltă jumătate pentru *grupul filosofic și al științelor juridice sociale* (filosofie, sociologie, economie, drept, statistică, jurnalistică).

Ca principiu general se va admite ca pentru fiecare membru activ să poată fi aleși doi membrii corespondenți.

Punând principiul în aplicare, starea actuală, (după schimbările necesare între secții), ar fi următoarea:

1. *Secția literară.*

Grupul filologic: Bianu, Bogdan-Duică, Ciobanu, Densușianu, Philippide, Pușcariu — locuri vacante: 3.

Grupul artistic: Bală, Brătescu-Voinești, Goga, Murnu, Negruzzi, Sadoveanu — locuri vacante: 3.

2. *Secția istorică.*

Grupul istoric: Dragomir, Iorga, Lapedatu, Lupaș, Nistor, Popescu, Suțu — locuri vacante: 2.

Grupul filosofic și al științelor juridico-sociale: Gusti, Rădulescu A., Rădulescu-Motru — locuri vacante: 6.

3. *Secția științifică.*

Antipa, Bogdan, Cantacuzino, Crăiniceanu, Inculeț, Marinescu, Mehedintzi, Mrazec, Racoviță, Simionescu, Țițeica, Vâlsan, Vasilescu-Karpen, Voinov — locuri vacante: 4.

Preocuparea inițială a Academiei fiind studiul limbei și al istoriei naționale, membrii au fost aleși astfel, încât secția științifică să nu depășească numărul nici uneia din secțiile literare sau istorice. Azi, după ce știința a făcut progrese atât de mari, acest principiu nu se mai poate menține.

Pentru ca echilibrul să nu fie însă tulburat prea tare, și pentru ca în Academie să nu se desemneze unele direcții sprijinite pe majorități aparținând secției disciplinelor « reale », numărul membrilor secției științifice nu poate întrece pe cel al secției filologice și al celei istorice împreună. La același număr va ajunge cu timpul, după ce se vor completa și secțiile cele două nou create, cea artistică și cea filosofică (și a științelor juridico-sociale) împreună.

VI. Note pregătitoare pentru revizuirea statutelor Academiei Române. Prezentate în sesiunea generală din 1927 de I. Bianu.

Partea I

ORGANIZAREA

Art. 1. — (cel vechiu) — Academia Română, în puterea legii promulgate prin Inaltul Decret cu No. 749 din 29 Martie 1879, se constituie și se organizează prin următoarele Statute.

Art. 2. — Academia Română formează un singur Corp unic, care se compune din cinci Secțiuni:

- I. Secțiunea literară și filologică,
- II. Secțiunea științelor istorice,
- III. Secțiunea științelor sociologice,
- IV. Secțiunea științelor exacte,
- V. Secțiunea artelor frumoase.

Art. 3. — Atribuțiunile și îndatoririle Secțiunilor se specifică în modul următor:

a) *Secțiunea literară și filologică* se ocupă cu chestiuni literare și lingvistice, mai ales cu cele privitoare la studiarea, dezvoltarea și cultivarea limbii și literaturii române; studiază în mod special viața intelectuală și artistică a poporului român; face publicațiuni critice și organizează misiuni de cercetări și studii în domeniul ei; îngrijește de compunerea și publicarea dicționarului limbii române, urmărind-o în dezvoltarea ei istorică; încurajează și premiază opere literare, filologice și lingvistice meritorii.

b) *Secțiunea științelor istorice* se ocupă cu studiul diverselor chestiuni de istorie generală, mai ales cu istoria neamului românesc și a neamurilor conlocuitoare și învecinate; culege și publică documente mai ales privitoare la istoria Românilor; organizează misiuni pentru cercetări și studii de acest fel; ia inițiativa pentru explorarea arheologică a României; face publicațiuni, încurajează și premiază opere meritorii din domeniul științelor istorice.

c) *Secțiunea științelor sociologice* se ocupă cu științele sociale: filosofice, juridice, economice, cu deosebire în aplicarea lor la Români, în trecut și în prezent; face publicațiuni de această natură; organizează facerea de cercetări și studii; încurajează și premiază opere meritorii din domeniul științelor sociologice.

d) *Secțiunea științelor exacte* se ocupă cu științele exacte: matematice, fizico-chimice, istoria naturală (zoologia, botanica, mineralogia, paleontologia,

geologia); ia inițiativa și organizează explorarea României din punct de vedere geografic, fiziografic, agricol, medical; face publicațiuni, încurajează și premiază opere meritorii relative la cunoștința științifică a țărilor României.

e) *Secțiunea artelor frumoase* se ocupă cu organizarea producțiunii artelor frumoase: pictura, sculptura, arhitectura și muzica; ia inițiativa și organizează cultivarea acestor arte în România, precum și studiarea manifestărilor de aceste arte și a choreografiei la poporul român, în trecut și în prezent, în legătură cu ale popoarelor conlocuitoare și învecinate.

Art. 4. — Fiecare Secțiune se împarte în *diviziuni* după principalele ramuri ale domeniului activității ei, precum urmează:

I. *Secțiunea literară și filologică* are următoarele *diviziuni*:

- a) limbile și literaturile clasice antice — elenă și latină.
- b) limbile și literaturile moderne străine;
- c) limba și literatura română cultă;
- d) literatura, limba, credințele, obiceiurile populare (folklore).

II. *Secțiunea științelor istorice* are următoarele *diviziuni*:

- a) arheologia preistorică și antropologia;
- b) istoria antică elenă și romană;
- c) istoria universală medie și modernă;
- d) istoria Românilor și a popoarelor vecine.

III. *Secțiunea științelor sociologice* are următoarele *diviziuni*:

- a) științele filosofice;
- b) științele juridice;
- c) științele economice.

IV. *Secțiunea științelor exacte* are următoarele *diviziuni*:

a) științele matematice pure și aplicate, cu astronomia și geografia fizică;

- b) științele fisico-chimice;
- c) istoria naturală: zoologie, botanică, mineralogie;
- d) geologia și paleontologia.

V. *Secțiunea artelor frumoase* are următoarele *diviziuni*:

- a) pictura;
- b) sculptura;
- c) arhitectura;
- d) muzica.

Art. 5 = art. 4 actual neschimbat.

Art. 6. = art. 5 actual neschimbat.

Art. 7. = (actual 6): Academia își are sediul și își ține ședințele în localul ei din București.

Art. 8. = (actual 7): Academia ține ședințe speciale de diviziuni și de Secțiuni sau generale de Corp.

Ședințele ordinare de Secțiuni se țin odată pe săptămână într-o zi deosebită de celelalte Secțiuni, cu oricâți membri vor fi de față, dar deciziuni valabile se pot lua numai dacă sunt de față cel puțin o treime din membrii Secțiunii.

Diviziunile Secțiunilor pot lua decizii relative la cercetări și publicații din specialitatea lor, dar spre a fi puse în executare trebuiesc să fie aprobate de Secțiunea respectivă.

La ședințele unei diviziuni pot lua parte și alți membri din Secțiune cu vot deliberativ în chestiuni științifice.

La ședințele ordinare de Secțiuni se înfățișează comunicări și se discută chestiuni privitoare la domeniile de activitate ale Secțiunilor.

Art. 9. — Odată pe an, în curs de 15 zile, începând dela 15 Octombrie, Academia se întrunește în *Sesiune generală anuală*, la care vor fi chemați toți membrii activi.

Art. 10. — În timpul Sesiunii generale, atât ședințele plenare ale Academiei, cât și ședințele de Secțiuni se pot ține spre a lua decizii valabile, numai în prezența majorității absolute din numărul total al membrilor Academiei sau ai Secțiunii.

Art. 11. — De competența Secțiunilor în timpul Sesiunii generale sunt materiile următoare:

a) Determinarea subiectelor de pus la concursurile premiilor aparținând Secțiunilor;

b) Deciziunile de luat asupra lucrărilor prezentate la premii;

c) Alegerea Comisiunilor cari — în cursul anului — vor cerceta lucrările intrate la concursuri;

d) Deciziunile de luat asupra publicațiilor, misiunilor și achizițiilor relative la activitatea Secțiunilor;

e) Intocmirea regulamentelor pentru lucrările speciale ale Secțiunilor și modificările în regulamente, cari toate se supun spre aprobare plenului Academiei;

f) Prezentarea plenului spre votare a persoanelor de ales membri activi și corespondenți ai Academiei, în locurile vacante în Secțiuni;

g) Alegerea oficiilor Secțiunilor;

h) Intocmirea bugetelor speciale ale Secțiunilor.

Art. 12. — De competența ședințelor plenare ale Academiei în Secțiuni unite sunt materiile următoare:

a) Facerea sau modificarea Statutelor și Regulamentelor generale, propuse de membri sau de Delegațiune sau de Secțiuni;

b) Alegerea membrilor Academiei activi, onorari și corespondenți;

c) Recepțiunea solemnă a membrilor Academiei aleși în precedenta sesiune generală;

d) Ținerea de ședințe publice generale în interesul literelor și științelor;

e) Alegerea Delegațiunii Academiei și a Secretarului General;

f) Ratificarea gestiunii financiare pe anul trecut;

g) Alegerea Comisiunii administrative;

h) Formarea bugetului general al Academiei pentru anul viitor;

i) Primirea donațiilor și legatelor și regulamentarea lor;

j) Orice alte chestiuni de interes general pentru Academie.

Art. 13 = actual 8 neschimbat.

Art. 14. — (actual 9): Ședințele din Sesiunea generală ale plenului sau ale Secțiunilor se pot ține numai în prezența majorității absolute a membrilor Academiei pentru ședințele plenare sau a Secțiunilor pentru ședințele de Secțiuni. Locurile vacante nu intră în calcul.

Art. 15 = (actual 10): Deciziunile plenului Academiei sau ale Secțiunilor în Sesiune generală se iau cu majoritatea membrilor prezenți.

Însă deciziunile plenului relative la alineatele *a, b, e* și *g* din art. 12 se pot lua numai cu două treimi din membrii prezenți și de mai înainte înștiințați.

În caz când propunerile puse la vot nu ar întruni în două ședințe consecutive două treimi, ci numai majoritatea absolută, în a treia ședință va fi de ajuns votul majorității absolute.

Art. 16. = (actual 13): Ședințele Secțiunilor sau plenare ale întregii Academii sunt *publice* sau *private*, după deciziunile luate de Secțiuni, de plenul Academiei sau de Delegațiune.

Art. 17. = actual 14 neschimbat.

Art. 18 — Academia face diferite publicațiuni:

a) *Analele*, cari cuprind debaterile ședințelor, lucrările administrative, starea personalului academic în prezent și în trecut, precum și concursurile pentru premiile publicate de Academie;

b) *Memoriile* aprobate de Secțiuni;

c) *Buletinele* Secțiunilor în limbi străine;

d) Alte publicațiuni hotărâte de Secțiuni.

Art. 19. — (actual 15): În fiecare an, la finele Sesiunii generale, Academia în ședință plenară, își alege cu majoritate de voturi dintre membrii săi, un *Președinte* spre a dirige debaterile ședințelor. Președintele reprezintă Academia față de autoritățile statului, în justiție față de particulari și în toate împrejurările solemne.

Președintele va fi secundat de *Asesori (Vicepreședinți)* aleși de plen câte unul din fiecare Secțiune.

Fiecare Secțiune în parte își alege din sânul ei, pe fiecare an, la finele Sesiunii generale câte un *Președinte* și un *Vicepreședinte* speciali pentru acelaș scop aplicat la ședințele Secțiunilor.

Președinții și Vicepreședinții Academiei și ai Secțiunilor pot fi realeși de două ori.

Art. 20. — (actual 16): Academia își alege dintre membrii reședinți în București, cu două treimi din voturile membrilor prezenți în Sesiune generală un *Secretar general al Academiei Române*, spre a purta această sarcină în timp de șapte ani.

Asemenea fiecare Secțiune își alege pentru acelaș termen, cu două treimi din voturile Secțiunii, câte un *Secretar de Secțiune*.

La cazuri de necesitate majoră, unul din Secretarii de Secțiune înlocuiește provizoriu pe Secretarul general în funcțiunea sa.

Secretarul general și Secretarii de Secțiuni pot fi realeși.

Art. 21. = actual 17 neschimbat.

Art. 22. — (actual 18): *Președintele* anual al Academiei, împreună cu *Secretarul general* și cu *Asesorii (Vicepreședinții)* aleși de Secțiuni, formează

Delegațiunea Academiei, care o reprezintă în toate interesele ei administrative și financiare față cu autoritățile și cu particulari.

Art. 23. — (actual 19): Deciziunile Delegațiunii se iau de majoritatea membrilor ei.

Art. 24 = actualul 20 neschimbat.

Partea II

PERSONALUL

Art. 25. — (actual 21): Fiecare diviziune a Secțiunilor arătate în art. 4 are cel puțin trei și cel mult cinci *membri activi*.

Pe lângă membrii activi, Academia mai are *Membri Onorari* și *Membri Corespondenți*.

Art. 26. — (actual 22): Membrii Academiei se aleg pe viciață și numai la caz de vacanță se procedează — în cea mai apropiată Sesiune generală — la înlocuirea lor.

Art. 27. — (actual 23): Membrii Academiei pot fi numai *Români* din orice țară, cunoscuți prin operele și activitatea lor din domeniile activității Academiei arătate în art. 3 și 4.

Art. 28. — (actual 24): În caz de vacanță, diviziunea Secțiunii în care este locul vacant, propune acelei Secțiuni persoana pentru acel loc vacant. Secțiunea cu majoritate de voturi, decide asupra propunerii și — cel mai târziu până la a 8-a zi dela deschiderea Sesiunii generale prevăzute în art. 9 — propune plenului candidații pentru locurile vacante în sânul ei, însoțind propunerea de o expunere a titlurilor și meritelor candidaților propuși. Alegerea se face de Academie în ședință plenară, după două zile libere dela prezentarea propunerii, cu două treimi din membrii prezenți în Sesiune generală.

În caz când Secțiunea nu va prezenta propunerea în termenul arătat, Delegațiunea Academiei dimpreună cu Membrii prezenți ai Secțiunii respective convocată anume pentru aceasta, se vor întruni în ședință secretă ad-hoc, în ziua a 10-a a Sesiunii, și vor forma colegiu extraordinar de candidare, care cu majoritate de voturi va hotări candidații de propus la votul plenului.

Art. 29. = actual 25 neschimbat.

Art. 30. = actual 27 neschimbat.

Art. 31. = actual 28 neschimbat.

Art. 32. = actual 29 neschimbat.

Art. 33. — (actual 30): *Membrii Onorari* se aleg de Academie — după propunerea a cinci membri — atât Români cât și dintre străini, însă:

sau bărbați de litere ori științe, cari s'au distins prin operele și activitatea lor în favoarea națiunii române;

sau persoane cari vor fi înlesnit dezvoltarea activității științifice și literare a Academiei, prin donațiuni de valoare însemnată.

Numărul lor este nelimitat.

Art. 34. — (actual 31): *Membrii Corespondenți* se aleg — după propunerea majorității membrilor Secțiunii în care este vacanță — dintre bărbații de

specialitate atât Români cât și străini, cari pot contribui prin lucrările lor la scopurile Academiei.

Numărul membrilor corespondenți este fixat la 25 pentru Români și 15 pentru străini de fiecare Secțiune.

Art. 35. — (actual 32): *Membrii Onorari și Corespondenți* se aleg cu două treimi din voturile membrilor Academiei prezenți în Sesiune generală, în aceleași condițiuni de prezentare și de votare arătate în art. 28, pentru alegerea membrilor activi.

Partea III

A V E R E A

Art. 36. — (actual 34): Avera Academiei constă din:

- a) Fonduri cu *destinațiune generală*;
- b) Fonduri cu *destinațiune specială*;
- c) Subvențiuni date de Stat prin legi, prin bugete anuale sau în mod extraordinar:

d) Donațiuni date de Stat sau de particulari pentru anumite scopuri.

Art. 37. — (nou): Pentru administrarea averii și a intereselor ei materiale, Academia are o *Comisiune Administrativă* compusă din trei membri aleși de plenul Academiei pentru trei ani. Această Comisiune va lucra pe lângă Delegațiune sub președinția Secretarului general. Membrii Comisiunii pot fi realeși după expirarea mandatului de trei ani.

Art. 38. = actual 35 neschimbat.

Art. 39. = actual 36 neschimbat.

Art. 40. = actual 37 neschimbat.

Art. 41. = actual 38 neschimbat.

Art. 42. = actual 39 neschimbat.

Art. 43. = actual 40 neschimbat.

Art. 44. = actual 41 neschimbat.

Art. 45. — (actual 42): Fondurile permanente ale Academiei — până când Academia va avea propriul ei local de siguranță — vor fi păstrate la Banca Națională.

Vărsămintele veniturilor periodice afară de sumele necesare pentru cheltuielile curente, se vor păstra la una sau mai multe bănci din Capitală, după deciziunea Delegației luată asupra propunerii Comisiunii Administrative.

Art. 46. = actual 43 neschimbat.

Art. 47. = actual 44 neschimbat.

DISPOZIȚIUNI GENERALE

Art. 48. = actual 45 neschimbat.

Art. 49. = actual 46 neschimbat.

DISPOZIȚIUNI TRANSITORII

Art. 50. — Iniințarea nouălor Secțiuni III și V se va realiza, când Academia va avea localul și fondurile necesare asigurate.

Despărțirea membrilor cari au să treacă dela Secțiunea istorică la Secțiunea sociologică, precum și alegerea noilor membri cari au să completeze Secțiunile istorică și sociologică, se va decide — după propunerea Secțiunii istorice — de Academie în ședință plenară — conform procedurii arătate în art. 28.

Alegerea primilor Membri pentru formarea Secțiunii V (Artele frumoase) se va face de Academie după propunerile motivate a cinci membri activi din oricare Secțiune și deosebit pentru fiecare persoană propusă. Prezentarea și votarea se vor face în condițiunile de timp arătate în art. 28.

ȘEDINȚA GENERALĂ

28 MAIU 1929

Președinția d-lui EM. RACoviȚA.

Dela Ministerul Instrucțiunii se primește rugare, transmisă din partea Comitetului pentru organizarea participării României la Expoziția din Barcelona, ca Academia să ia măsuri pentru a-și reprezenta, în Pavilionul românesc, activitatea sa științifică, arătând sumele ce ne sunt necesare pentru acest scop.

D-l DIM. GUSTI, în calitate de Președinte al aceluiași Comitet, precizează că Academia poate expune cărți sau documente rare precum și buletinele franceze ale Secțiunilor Istorice și Științifice, la care s'ar putea adăuga și publicațiunile franceze ale Academiei, ce vor fi expuse legate cu cheltueala Comitetului expozant. Crede că Academia nu poate lipsi dela această manifestare. D-l Em. Bucuță, care organizează participarea cărții la acea expoziție, va veni cu cerere de cărți și documente vechi, cerere ce va fi supusă hotărârii Delegațiunii.

D-l DIM. GUSTI prezintă al doilea volum din marea publicație « *Transilvania, Banatul, Crișana, Maramureșul, 1918—1928* » (București, 1929), consacrat vieții culturale a acestor provincii.

— D-l Președinte EM. RACoviȚA felicită de rezultat pe d-l Dim. Gusti și-i mulțumește.

D-l Președinte EM. RACoviȚA zice: « Institutul de Speologie își împlinește sarcina de a explora domeniul său subteran după o anumită procedură. Se cercetează peșteri câțiva ani, adunându-se tot soiul de note descriptive, schițe, exemplare de roci, de depozite și de vietăți animale sau vegetale. Când s'a ajuns la o câțime mare de material adunat, adică după câțiva ani de muncă și după explorația a vreo 200 de peșteri, se publică un volum intitulat « *Ennumérations des grottes visitées* » în care fiecare peșteră este situată geograficește și descrisă sumar în însușirile ei fizice interesante pentru cunoașterea mediului în care trăesc vietățile cavernicole; se mai publică schițe topografice și observații biologice pentru cele mai multe din peșteri.

« Am cinstea de a oferi Academiei al 7-lea volum din aceste « *Ennumérations* » care conține rezultatele explorațiunilor dela 1918 până la 1927 și

descrierea peșterilor ce poartă numerele 761 până la 1044 adică 284 de peșteri din care 116 din România iar restul mai ales din Franța, Spania, Jugoslavia, Italia, Portugalia, etc.

* În introducere am atins printre multe altele două chestiuni cu privire la țara noastră, care ar putea, cred, să vă intereseze.

* Mai întâiu semnalăm exploatarea barbară și absurdă, doveditoare de o copilărească lipsă de pricepere și prevedere, a marilor masive forestiere din regiunea Bihoriei, masive care reprezintă poate ultima rezervă mai mare de păduri cu adevărat * virginale *.

* Nu numai că se taie tot la pământ, fără nici o cruțare sau amenajare silvică, dar se târâie cu bivoli trunchiurile pe toată periferia pădurei distrugându-se astfel minunatele pășuni ale acestei regiuni de milenară transhumanță a crișenilor și moșilor. Aceste pășuni, deja grozav de suprapăscute, nu se vor mai putea reconstitui căci sunt pe teren karstic; regiunea întreagă va fi transformată într'un deșert pietros asemănător karstului de lângă Triest, dacă această sălbatecă exploatare va dăinui.

* Vă mai atrag atenția asupra unei chestiuni de toponimie ridicată în lucrarea noastră.

* Peșterile descrise se află oate situate în munți și în regiunile cele mai puțin roditoare, adică tocmai în regiunile în care se găsesc de obicei populațiile băștinașe cele mai vechi și deci în cazul nostru, cele mai pure românești. Bineînțeles că peșterile sunt bine cunoscute, cel puțin prin intrările lor, de localnici și ele poartă un nume cunoscut în toată regiunea.

* Ori, turiștii și, durere, chiar geografii, cari toți erau de alte neamuri au dat noi nume acestor fenomene naturale, par'că ar fi fost exploratori de țară pustie. Aceste nume s'au încetățenit pe nedrept în literatura geografică și științifică, producând mare confuzie și incurcălă căci, cele mai multe peșteri fiind rău descrise sau greșit situate pe schițele topografice, nu se pot identifica cu siguranță, localnicii ignorând complet noile denumiri.

* Noi am respins această onomastică fantazistă, dealtmîntrelea alcătuită din o colecție de porecle fără noimă, fără haz și fără rost, culese la întâmplare din biblie, din mitologia antică, din poveștile arabe, etc. Peste tot am restabilit, în legitima lor stăpânire, toate numele băștinașe, căci noi considerăm că aceste denumiri sunt * monumente istorice * tot așa de prețioase ca material științific ca și ruinele unui templu ori chisovul din vechime. Ele sunt indispensabile cercetărilor filologice, geografice, preistorice, etc., ca și un papirus, o titră, o cremene șlefuită, etc.

* Este de sigur un act tot atât de neînțelept și de vinovat de a înlocui o denumire băștinașă cu una fantazistă cum ar fi barbaria neinteligentă și culpabilă de a dărâma biserica Curții de Argeș pentru a o înlocui cu un casinou municipal în ciment armat.

* Am mai constatat, și nu fără amărăciune, că comisiunea care a prelucrat * legea împărțirii administrative din 1925 * a operat în românizarea denumirilor de sate și comune prea des cu o lipsă de respect completă pentru principiile expuse mai sus și în multe cazuri cu o ușurință doveditoare de studii preliminare neserioase.

«Imi mai iau voia să vă semnalez, printre multele fenomene geofizice descrise în lucrarea noastră, unul singur: fascia de raze luminoase observată în Ghețarul dela Zgurăști și curioasa condensare de vapori ce s'a petrecut în interiorul ei. Ipoteza explicativă ce am propus pentru lămurirea acestui fenomen foarte curios, ar merită să fie verificată la fața locului prin cercetări complementare cu aparatele trebuitoare ce ne-au lipsit».

D-l ANDREI RĂDULESCU dă citire următoarei propuneri:

«Pentru distinsa lor personalitate, pentru activitatea desfășurată până acum în folosul Neamului românesc, pentru marea și nobila misiune ce îndeplinesc până la majoratul iubitului nostru Rege, precum și pentru sprijinul ce acordă Academiei, subsemnații propunem să fie aleși Membri de onoare ai Instituțiunii noastre Înălții Regenți: **A. S. R. Principele Nicolae, D-l Gh. Buzdugan**».

(11) *N. Iorga, Andrei Rădulescu, G. Vălsan, Vanulescu-Karpen, A. Lapedatu, S. Mehedinți, Prof. Dr. G. Marinescu, Sextil Pușcariu, L. Mrazec, G. Balș, I. Lupăș, I. Bianu, Brătescu-Voinăști, Ion Inculeț, G. Murnu, D. Gusti, St. Ciobanu, I. Nistor, D. Voinov, E. Racoviță, I. Simionescu, G. Bogdan-Duică, C. R. Motru, G. Țițeica, Dr. Antipa, Silviu Dragomir, Preotul Nic. M. Popescu, Octavian Goga.*

— Propunerea se primește prin aclamație și d-l Președinte EM. RACOVITĂ proclamă, în aplauzele plenului, membri de onoare ai Instituțiunii noastre pe **A. S. R. Principele Nicolae** și pe **d-l Gh. Buzdugan**, membri ai Înaltei Regențe.

D-l Secretar general I. BIANU cetește următoarea propunere pentru alegerea d-lui Barbu Știrbei ca membru onorar al Academiei:

«De cinci ani activitatea financiară a Academiei este legată printr'o lucrare comună cu Comitetul instituit prin testamentul răposatului Jacques Elias, prin care s'a înființat Fundațiunea cu numele familiei sale.

«Dela această Fundațiune Academia primește însemnate ajutoare bănești anuale, cari merg crescând. Pentru anul din urmă 1928 au fost de 2.260.000 lei.

«In această lucrare Academia a întâmpinat cea mai statornică și mai deplină bunăvoință din partea d-lui *Barbu Știrbei*, Președintele numitului Comitet, bărbat de încredere al răposatului testator, care l-a desemnat pe veteșă ca membru în Comitetul ce prezidează.

«In conformitate cu Art. 30 din Statute, propunem deci Academiei, ca un semn de mulțumire către acest domn, să fie ales *Membru Onorar*».

(12) *G. Țițeica, I. Simionescu, C. R. Motru, G. Marinescu, Ion Inculeț, E. Racoviță, I. BIANU, Sextil Pușcariu, Dr. Antipa, Vasilescu-Karpen.*

Rezultatul votului: votanți 29, din care d-l Barbu Știrbei întrunește 24 voturi pentru și sunt și 2 abțineri.

— D-l Președinte EM. RACOVITĂ proclamă ales membru onorar al Academiei pe d-l Barbu Știrbei.

Se procede la alegerea d-lui Emanoil Pantazi ca membru onorar al Academiei.

D-l Secretar general I. BIANU cetește următoarea propunere:

« De cinci ani activitatea financiară a Academiei este legată și ușurată printr'o lucrare comună cu Comitetul Instituit prin testamentul răposatului Jacques Elias, prin care s'a înființat Fundațiunea cu numele familiei sale.

« Dela această Fundațiune Academia primește însemnate ajutoare bănești anuale, cari merg crescând. Pentru anul din urmă 1928 au fost de 2.260.000 Lei.

« In această lucrare Academia a întâmpinat cea mai statornică și mai deplină bunăvoință din partea d-lui *Emanoil Pantazi*, avocat, bărbat de încredere al răposatului testator, care l-a desemnat pe viață ca membru in Comitetul testamentar, d-sa fiind și redactorul și executorul testamentului.

« In conformitate cu Art. 30 din Statute, propunem deci Academiei, ca un semn de mulțumire către acest domn, să fie ales *Membru Onorar* ».

(15) *G. Țițeica, I. Simionescu, C. R. Motru, Ion Inculeț, G. Murnu, E. Racoviță, I. Biamu, Sextil Pușcariu, Dr. Antipa, Vasilescu-Karpen.*

Rezultatul votului: votanți 28, din care d-l Em. Pantazi întrunește 20 voturi.

— D-l Președinte EM. RACOVITĂ constatănd că d-l Em. Pantazi a întrunit două treimi din voturile exprimate, îl proclamă ales membru onorar al Academiei.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ cetește următoarea propunere pentru alegerea de membru onorar a d-lui Vintilă I. Brătianu:

« Este o tradiție a Academiei de a cinsti pe bărbații conducători ai Statului atunci, când au arătat bunăvoință și interes pentru Instituția noastră. Călăuziți de aceste considerente, propunem alegerea d-lui *Vintilă I. Brătianu* ca Membru Onorar, în semn de înaltă considerație pentru omul de stat și de recunoscătoare mulțumire pentru ajutorul ce ni l-a acordat atât ca Ministru de Finanțe cât și ca Președinte de Consiliu.

« In istoria Academiei, numele Brătianu figurează printre prietenii cei mai de frunte, cu I. C. Brătianu, care a fost martor și chiar naș la înființarea Academiei și cu Ion I. C. Brătianu, care ca om de înaltă cultură i-a arătat viu interes toată viața ».

(15) *I. C. Negruzzi, I. Biamu, E. Racoviță, G. Țițeica, I. Lușas, A. Lapedatu, G. Bogdan-Duică, G. Morinescu, G. Balș, Brătrescu-Voinștei, M. Sutz, Vasilescu-Karpen, Dim Gusti, G. Vălsan, S. Dragomir, I. Nistor. St. Ciobanu, Ion Inculeț.*

Rezultatul votului: votanți 27 din care d-l Vintilă I. Brătianu întrunește 25 voturi.

— D-l Președinte EM. RACOVITĂ proclamă ales membru de onoare al Academiei pe d-l Vintilă I. Brătianu.

D-l N. IORGA cetește următoarea propunere pentru alegerea de membru onorar a d-lui de Saint-Aulaire:

« D-l de Saint-Aulaire, ministru al Franciei în România, a fost întru câștigarea dreptului nostru național unul din cele mai puternice sprijiniri. În cele mai grele momente a fost nedespărțit de suferințele și speranțele noastre. În ziua de comemorare a Unirii românești e o plăcută datorie să-l facem membru de onoare al Academiei noastre pe acela, pe care nici o dovadă de recunoștință nu l-ar putea răsplăti îndeajuns ».

(15) N. Iorga, G. Balș, Preotul Nic. M. Popescu, E. Racoviță, I. Bianu, G. Vâlsan, I. Nistor, G. Murnu, G. Țițeica, A. Lapedatu.

Că rezultat al votului se constată că d-l de Saint-Aulaire a întrunit unanimitatea de 30 de voturi.

— D-l Președinte EM. RACoviȚĂ proclamă ales în unanimitate membru onorar al Academiei pe d-l de Saint-Aulaire.

D-l N. IORGA cetește următoarea propunere pentru alegerea de membru corespondent a d-lui Vicomte de Guichen:

« Un diplomat francez, d-l Vicomte de Guichen, a întrebuițat toată viața sa pentru a descoperi în Arhivele Europei lucruri noi cu privire la istoria contemporană. O serie întreagă de lucrări, de mari dimensiuni, luminează între altele și istoria Sud-Estului european. Ele pot fi întrebuințate cu folos și pentru trecutul nostru. Potrivit călduroasei sale dorinți, îl propun ca membru corespondent al Academiei ».

(15) N. Iorga, S. Dragomir, I. Nistor, I. Bianu, G. Balș, A. Lapedatu, G. Vâlsan, Preotul Nic. M. Popescu.

La votare se constată că d-l Vicomte de Guichen a întrunit unanimitatea de 30 voturi.

— D-l Președinte EM. RACoviȚĂ proclamă ales în unanimitate pe d-l Vicomte de Guichen membru corespondent al Academiei la Secțiunea Istorică.

D-l N. IORGA cetește următoarea propunere pentru alegerea de membru corespondent a d-lui Gustav Glotz, Profesor de istoria greacă la Facultatea de Litere din Paris:

« D-l Glotz, odată cercetător al țerii noastre, e azi unul din cei mai cunoscuți istorici ai antichității clasice. Opera întinsă a membrului Institutului de Franța se încunună azi printr'una din cele mai vaste și mai complete sintese ale istoriei grecești. Nici un moment nu poate fi mai potrivit pentru a-l alipi ca membru corespondent ».

(15) N. Iorga, Preotul Nic. M. Popescu, A. Lapedatu, G. Vâlsan, G. Balș, I. Nistor, E. Racoviță, S. Dragomir, I. Bianu.

Rezultatul votului: votanți 30 din care d-l Glotz intrunește 26 voturi.

— D-l Președinte EM. RACoviȚĂ proclamă ales membru corespondent al Academiei pe d-l Gustav Glotz la Secțiunea Istorică.

D-1 ANDREI RĂDULESCU comunică următoarele hotăriri luate la Secțiunea Istorică cu privire la acordarea premiilor Secțiunii:

* I. Premiul *Dr. Aurel Cosma* de 100.000 Lei nu se acordă anul acesta deoarece, pe temeiul referatelor d-lor Iorga și Bianu, s'a găsit că lucrările prezentate nu întrunesc condițiile pentru premiere.

* II. Premiul *Statului Gh. Asachi* de 50.000 Lei a fost împărțit astfel: 1) d-lor C. Hamangiu, I. Rosetti-Bălănescu și Al. Băicoianu pentru *Tratatul de drept civil român*, vol. I, II și III, în baza raportului d-lui Andrei Rădulescu . . . . . Lei 30.000

* 2. D-lui A. Chemale pentru lucrarea: *Promotorii societăților pe acțiuni*, în baza referatului d-lui I. Ionescu-Dolj . . . . . Lei 5.000

* 3. D-lui Motogna V. pentru 3 lucrări istorice: a) *Răsboaiele lui Radu Șerban*, b) *Cetatea Ciceului sub stăpânirea Moldovei*, c) *Relațiunile dintre Moldova și Ardeal în veacul XVI*, în baza referatului d-lui Al. Lapedatu . . . . . Lei 12.000

* 7. D-lui Sofronie Gh. pentru lucrarea: *Contribuțiuni la cunoașterea Societății Națiunilor*, pe temeiul raportului d-lui D. Gusti. . . Lei 3.000

* III. Premiul *Neuschotz* de 3.500 lei nedivizibil s'a acordat d-lui Gheron Netta pentru lucrarea: *Incercări de navigație pe Olt*, asupra căreia a referit d-l S. Mehedinți.

La ordinea zilei fiind aprobarea proiectului de contract între Academie și d-l Arhitect Duiliu Marcu, d-l SILVIU DRAGOMIR roagă să i se dea lămuriri cu privire la avantajele ce le are Academia de pe urma contractului. D-sa este de părere că e prea mare cota de 5% și eventual 7% ce se acordă Arhitectului pentru rolul de a supraveghea lucrările ce s'ar executa.

D-l G. BALȘ, Vicepreședinte, arată că din proiect rezultă un îndoit angajament pentru ambele părți contractante: 1. facerea anteproiectului, pentru care Academia plătește 500.000 Lei, după tariful german care este cu mult mai redus decât cel al Societății Arhitecților Români. 2. În cazul de executare a anteproiectului, executarea se va încredința d-lui Duiliu Marcu pentru că anteproiectul este proprietatea sa artistică și pentru că n'am putea să-l dăm unui alt arhitect spre a-l executa. E deci în interesul nostru să stabilim de pe acum condițiile în cari angajăm arhitectul. Prin proiectul de contract le stabilim tot după tariful german care e mai scăzut ca al nostru. Dacă s'ar obiecta că, construcția fiind mare, ar fi trebuit să se prevadă un tarif și mai scăzut, răspundem că durata lucrării construcției poate fi foarte lungă și deci partea de câștig a arhitectului devine destul de mică. Noi chiar ne-am rezervat dreptul prin contract de a opri lucrul, când ne-am găsi în lipsă de fonduri necesare.

D-l I. NISTOR zice că Academia fiind Instituție de drept public, e de dorit să urmeze calea tuturor instituțiilor de drept public cari ridică clădiri și anume să supui anteproiectul ce va întocmi d-l Arhitect Duiliu Marcu aprobării Consiliului Tehnic Superior, spre a avea siguranță despre temeinicia proiectului și acoperirea din partea numitului Consiliu. Pe de altă parte,

D-sa nu crede că e potrivit să ne angajăm față de Arhitect cât timp nu dispunem de fondurile de construcție. Nu ne putem lega față de arhitect decât în momentul când vom avea mijloacele trebuitoare, mai ales că proiectul de contract nu ne lasă libertatea să denunțăm contractul, când am crede noi de cuviință.

D-l G. BALȘ observă că în caz de lipsă de fonduri, stăm legați față de arhitect numai pentru un timp de 5 ani după prezentarea anteproiectului și că desfacerea contractului e prevăzută și pusă în puterea unei Comisii de arbitri.

D-l N. VASILESCU-KARPEN zice că suma de 500.000 Lei ce se dă pentru întocmirea anteproiectului este destul de scăzută și că proiectul de contract nu se opune a cere și avizul Consiliului Tehnic Superior asupra anteproiectului. Pe de altă parte, proiectul de execuție nu poate fi făcut de un alt arhitect, cum crede colegul Nistor, ci tot de arhitectul care a studiat planul general în anteproiect. Altfel anteproiectul rămâne nefolositor. În sfârșit, Academia are libertatea de a denunța contractul potrivit punctului 17 din proiectul de contract, în cazuri bine motivate.

D-l ANDREI RĂDULESCU face rezerve cu privire la rezolvarea eventualelor litigii între Arhitect și Academie pe calea de arbitraj, prevăzută la punctul 17 din proiectul de contract. D-sa a propus la timp clauza pactului comisoriu, pe care Academia o folosește în genere în contractele ei, dar d-l Duiliu Marcu nu a primit-o și atunci s'a ajuns la formarea arbitrajului. D-sa socotește că Academia ca Instituție de drept public nu trebuie să aibă aerul că evită justiția țării prin recurgerea la arbitraj, procedură care are destule neajunsuri. În tot cazul, D-sa nu poate primi arbitrajul. Ar trebui să se introducă pactul comisoriu, cel puțin într-o formă obișnuită, dacă nu în forma care s'a părut prea severă, sau în caz contrar, preferă ca litigiile să fie rezolvate de justiție.

D-l G. BALȘ lămurește că la o construcție mare se ivesc și multe neînțelegeri. Arbitrajul le rezolvă repede, pe când rezolvirea prin justiție durează mult și ține în loc lucrarea. Arhitectul n'ar putea târâgâni lucrarea, chiar dacă ar avea interesul s'o târâgânească.

— Punându-se la vot se constată că plenul nu mai este în număr și se va pune din nou la vot.

Dela Direcțiunea Generală a Arhivelor se primește invitare de a vizita expoziția Transilvaniei și secția Bucureștii-Vechi, ce s'a deschis la Muzeul Arhivelor Statului cu prilejul serbărilor aniversare ale unirii Ardealului și Banatului cu vechiul Regat.

Se cere și se aprobă prin vot unanim prelungirea actualii sesiuni până la 1 Iunie inclusiv și se hotărăște a se pune la ordinea zilei din ședința dela 1 Iunie alegerea Președintelui și Vicepreședinților Academiei.

ȘEDINȚA PUBLICĂ SOLEMNĂ

29 MAIU 1929

La ședința iea parte I. P. S. S. Dr. Miron Cristea, Patriarhul României, Membru al Inaltei Regențe.

D-l Președinte EM. RACoviȚĂ, deschizând ședința, zice:

- * *Inalte Regent,*
- * *Inalt Prea Sfințite Patriarh,*
- * *Inalte membru onorar și prieten al Academiei,*

* Intrupezi aceste trei haruri, tus trele foarte scumpe nouă, și deaceea putem spune că cu întreită bucurie vă vedem printre noi, mai ales că e vorba astăzi de consacrare publică și sărbătorească a unui nou tovarăș în obștia noastră culturală.

* Membrii Academiei se nase din ziua alegerii, dar botezul academic îl primesc din ziua când, sub auspiciile unui înalt protector sau prieten, au rostit discursul lor de recepție în fața celor ce l-au ales și în fața acelor ce s'au adunat liber ca să-i audă.

* Cu recunoștință își va aduce aminte colegul nostru Dragomir că i-ai fost naș, iar noi îți mulțumim că ai venit printre noi și te asigurăm de dragostea noastră respectuoasă, cetățenească și academică *.

D-l SILVIU DRAGOMIR cetește discursul de recepțiune despre *Un precursor al unității naționale, profesorul ardelean Constantin Romanul Vivu.*

D-l I. LUPAȘ cetește *Răspunsul.*

Ședința intimă.

D-l Președinte EM. RACoviȚĂ, reamintind discuția urmată în ședința precedentă asupra contractului propus spre a fi încheiat între Academie și d-l Arhitect Duiliu Marcu, spune că la sfârșitul ședinței nu mai eră numărul cerut pentru votarea hotărârii. Pune deci astăzi la vot aprobarea proiectului de contract.

— Rezultatul votului este aprobarea cu unanimitate.

D-l Dr. GR. ANTIPA comunică următoarele hotărâri luate de Secțiunea Științifică în ședințele dela 28 și 29 Maiu curent cu privire la acordarea premiilor acelei Secțiuni:

1. * Secțiunea, luând în considerare raportul colegului Vălsan, aprobă a se acordă premiul Bodescu de 2.000 Lei lucrării cu Motto * Valul lui Traian *, autor fiind d-l Const. Donciu, asistent la Institutul Meteorologic.
2. * Acordă premiul de 15.000 Lei, instituit de Societatea Lignitul — conform referatului colegului Mrazec — lucrării cu Motto * Labor improbus

omnia vincit » al cărei autor este d-l Dr. Ing. I. L. Blum din București, str. Horei, 15;

3. « Hotărăște ca premiul Adamachi de 5.000 lei divizibil să se acorde în modul următor:

a) « Trei mii lei d-lui Dr. Virgil Nitzulescu pentru lucrarea sa intitulată: « Câteva contribuțiuni la studiul aparatului bucal al insectelor înțepătoare (referent Voinov);

b) « Două mii lei d-lui P. Sergescu pentru lucrarea sa intitulată « Gândirea matematică » (referent Țițeica);

c) « Secțiunea regretă că regulamentul nu-i permite a acordă o parte din acest premiu și d-lui Abazon pentru lucrarea sa intitulată « Contributions à l'étude du coefficient de déformation des fonctions non sinusoidales », deoarece această lucrare nu e publicată în limba română. Secția exprimă desideratul că această dispoziție a regulamentului să fie modificată, pentru a corespunde nevoilor timpului, dacă dispozițiile testamentare nu se opun.

4. « Secțiunea ascultând raportul d-lui coleg Dr. Marinescu aprobă ca din suma de 20.000 Lei dela premiul Babeș să se acorde 10.000 Lei d-lui Dr. Metzulescu Aurel pentru lucrarea sa despre « Tratamentul Scarlatinei prin ser și sânge ».

5. « Aprobă publicarea în Memoriu a dării de seamă a colegului membru onorar N. Donici despre « Al treilea Congres internațional al Uniunii Astronomice dela Leiden ».

D-l Secretar general I. BIANU comunică următoarea hotărâre a Comisiunii Marelui Premiu Năsturel, de 12.000 Lei, și a Premiului didactic al Asociațiunii Craiovene, de 1.500 Lei:

« Comisiunea constată cu părere de rău că nici una din scrierile prezentate la concursul acestor două premii nu întrunește calitățile pentru cari să fie judecată vrednică de a fi premiată ».

(21) I. Biamu, St. Ciobanu, Pușcariu, S. Mehedinți, Ion Inculeț, Vasilescu-Karpen.

D-l Secretar general I. BIANU comunică următoarele deciziuni ale Secțiunii Literare luate în ședința dela 28 Maiu curent:

1. « Premiul Demostene Constantinide de 4.000 Lei divizibil. Ascultându-se rapoartele asupra scrierilor prezentate la concursul acestui premiu, Secțiunea — asupra raportului d-lui G. Bogdan-Duică — a decis a acordă acest premiu d-lui Al. O. Teodoreanu pentru scrierea sa *Hronicul Măscăriciului Văldătuț*;

2. « Secțiunea a ales pentru anul 1929—30 următorul biuro: Președinte pe d-l *Sextil Pușcariu*, Vicepreședinte pe d-l *St. Ciobanu*.

3. « Secțiunea aprobă propunerea de a se alege membru corespondent român d-l Profesor N. Cartoian, în locul rămas vacant prin decesul răposatului Th. Speranția.

4. * Pentru a face parte din Comisia Premiului Năsturel din 1930 sunt aleși d-nii: S. Pușcariu, M. Sadoveanu, G. Bogdan-Duică și C. Rădulescu-Motru.

5. * Se ascultă propunerea Asociației pentru editarea textelor române vechi înregistrată la No. 1127, în numele căreia d-nii N. Cartoian și Al. Rosetti arată modalitatea de a se organiza editarea textelor române vechi, cari propun să fie editate de Academie.

— * Secțiunea ia asupra acestei propuneri următoarea hotărâre, care se va comunica numitei Asociații:

* Secțiunea literară, examinând în ședințele din 23 și 27 Maiu scrisoarea D-voastră din 11 Maiu 1929, în urma discuțiunilor ce au avut loc între d-nii S. Pușcariu, N. Cartoian și Al. Rosetti, a hotărât să înceapă editarea de texte vechi românești sub îngrijirea Asociației d-voastră și s'o continue în marginile posibilităților budgetare.

* Aceste ediții vor începe cu texte inedite din secolul al XVI-lea și cu documente din sec. XVI—XVII. Tipărituri din sec. XVII nu se vor edita decât în mod excepțional, când valoarea lor literară, istorică sau lingvistică e mare și când nu se găsesc decât în foarte puține exemplare. Se vor primi însă spre publicare studii filologice — fără reproducerea textului — despre cărți din sec. XVII, cum e *Cazania* lui Varlaam.

* Ca principiu de editare se stabilește, pentru tipăriți și manuscrise scrise cu unciale, reproducerea în galvanoplastie; pentru manuscrise greu de cetit (scrisoare curentă și nedeslușită) reproducerea în galvanoplastie și transcrierea în transliterație. Formele citate în introducere, în aparat, în studiu și în glosar se vor da de asemenea în transliterație.

* Când manuscrisul ce se editează nu interesează numai pe cercetătorii limbii, ci și pe cercetătorul literar și pe istoric — transliterația nu este însă felul cel mai potrivit de transcriere.

* Cât despre cheia transliterării date de D-voastră pe pag. 3-a a scrisorii din 11 Maiu, ar fi de observat că, dacă se face distincția între *Ѣ* și *Е* (*ѣ* și *е*) între *ѡ* și *Ѡ* (*ѡ* și *Ѡ*) și între *ѡѡ* și *ѡѡ* (*ѡѡ* și *ѡѡ*), ar fi poate nimerit să se distingă și între *Ѡ* și *Ѡ* (*Ѡ* și *Ѡ*), că nu ați precizat cum veți notă pe *Ѡ* (= *ii*?), apoi literele aruncate deasupra rândului, mai ales pe cele finale (*касаѡѡѡ* față de *касиѡѡѡ*), literele compuse (*de ex. t + r*), consonantele duble de felul lui *rr* (= *ng*), și mai ales dacă mențineți punctuația textului — în acest caz, care semn corespunde punctului ce urmează la număr, după cuvânt — sau o înlocuiți cu punctuația de azi, ceace ar fi în contradicere cu principiul de a nu *interpretă* textul, ci de a-l *reproduce* exact.

* Academia va pune Asociației d-voastră la dispoziție 150 exemplare spre a putea fi trimise revistelor de specialitate și celor ce studiază — mai ales în străinătate — limba noastră.

* Asupra amănuntelor (format, felul de fotografiere a textelor, hârtie, mărimea clișeelor, așezarea aparatului, etc.), urmează să ne trimiteți un

raport amănunțit, spre a putea ajunge, chiar înainte de apariția întâiei lucrări, la o înțelegere deplină».

• Adăugire:

• Din scăpare din vedere s'a uitat a se înscrie că în aceeaș ședință a Secțiunii literare s'a luat în cercetare *proiectul de reformă a ortografiei române* prezentat de d-l Sextil Pușcariu».

• După discuția la care au luat parte membrii prezenți s'a admis proiectul, care urmează să fie adus la hotărîrea plenului Academiei •.

Din partea Secțiunii Literare se depune propunere pentru alegerea d-lui N. Cartoian ca membru corespondent român în locul regretatului Th. Speranția.

ȘEDINȚA GENERALĂ

30 MAIU 1929

Președinția D-lui EM. RACoviȚA.

Se procedează la alegerea delegaților titulari și supleanți ai Academiei în Consiliul de conducere și administrație al Fundațiunii «Menachem H. Elias» și se propune renumirea actualilor delegați. Această propunere, pusă la vot, a fost respinsă. Se procede atunci, conform Regulamentului, prin vot secret, la alegerea delegaților titulari.

— Rezultatul votului: votanți 27; se aleg d-nii I. BIANU, întrunind 24 voturi, C. Rădulescu-Motru, 22 voturi, Dr. Gr. Antipa, 16 voturi.

Se declară balotaj pentru al patrulea delegat între d-l I. Simionescu, care a întrunit 12 voturi, și d-l Dim. Gusti, care a întrunit 10 voturi. Se pune deci din nou la vot alegerea unuia din cei doi candidați. Rezultatul votului este că d-l I. Simionescu întrunește 16 voturi și se proclamă ales, d-l Dim. Gusti întrunind 8 voturi.

Pentru numirea delegaților supleanți, se propune realegerea d-lor G. Murmu, S. Mehedinți, N. Vasilescu-Karpen și D. Voinov.

— Propunerea se aprobă în unanimitate.

D-l SEXTIL PUȘCARIU cetește următoarea propunere pentru alegerea de membru onorar a d-lui Moise Gaster:

• S'au împlinit 50 de ani de când s'a publicat disertația *Zur gutturalen Temis*, cu care d-l M. Gaster își țineă doctoratul la Halle. După acest promițător debut, au apărut, una după alta, lucrările importante ale învățatului cercetător al literaturii noastre vechi, din care nu pomenim decât pe cele două opere fundamentale: *Literatura populară română* (București, 1883) și *Crestomatia română* (București-Leipzig, 1891).

• Propunându-vă alegerea d-lui M. Gaster ca membru onorar al Academiei noastre, arătăm recunoștința pentru o activitate de o viață întreagă dedicată cu deosebită trageră de inimă literaturii noastre populare și

pentru sentimentele de sinceră prietenie pe care le-a arătat față de poporul român prin scrierile și conferințele sale din anii din urmă».

(11) E. Racoviță, Sextil Pușcariu, I. Biamu, A. Rădulescu, I. Nistor, Octavian Goga, Preotul Nic. M. Popescu, Silviu Dragomir, St. Ciobanu.

Drept rezultat al votului se constată că d-l Moise Gaster a întrunit unanimitatea de 24 voturi.

— D-l Președinte EM. RACOVITĂ proclamă ales în unanimitate pe d-l Moise Gaster membru onorar al Academiei.

D-l I. NISTOR cerește următoarea propunere pentru alegerea de membru corespondent român a d-lui Romul Cândea:

«D-l Romul Cândea a făcut studii excelente la Cernăuți, luând doctoratul «sub auspiciis imperatoris», o distincție care numai rar de tot se conferă unui candidat român. Studiile universitare începute cu atâta succes la Cernăuți și le-a continuat la Berlin, unde a urmat cursuri de istorie, filologie slavă și filosofie. În anii 1911—1914 a studiat la Universitatea din Lipsca, unde și-a luat al doilea doctorat în istoria universală, fiind membru al «Institutului pentru istoria culturală și universală» de sub direcțiunea lui Karl Lamprecht. Ca rezultat al acestor studii trebuie privită lucrarea sa: «*Der Katholicismus in den Donaufürstentümer*» apărută în «*Beitraege zur Kultur- und Universalgeschichte*». Ca profesor la Seminarul Andreian din Sibiu a publicat lucrarea sa: «*Catholicismul în Moldova în secolul al XVII-lea*, tipărit în anexă o serie de documente inedite în limba latină și italiană. În «*Revista Teologică*» din Sibiu d-l Cândea a publicat un interesant studiu asupra stărilor din biserica ortodoxă din Bucovina. În epoca aceasta, d-l Cândea a mai pregătit studii importante despre Teodor Studitul și Constantin cel Mare. Îndată după războiu, d-l Cândea a fost chemat la Cernăuți ca urmaș al eruditului Eusebie Popovici la catedra de istoria bisericească. În 1927 a trecut ca titular la catedra de istoria universală dela Universitatea din Cernăuți. Tot atunci a apărut importanta sa lucrare istorică: *Concordate*. Ca profesor de istoria universală, d-l Cândea desvoltă de ani de zile o largă și rodnică activitate didactică și științifică. Colaborând la diverse reviste de specialitate din țară și străinătate, d-l Cândea aduce contribuțiuni prețioase la cunoașterea trecutului istoric din diferite epoce, ocupându-se îndeosebi de probleme din istoria bisericească. De prezent preocupările sale științifice sunt concentrate asupra studiilor cu privire la istoria universală a bisericii. Primul volum din această operă fundamentală este gata pentru tipar și va apare curând. Merită să fie menționate și monografiile sale cu privire la diferite personaje marcante din istoria bisericii române ca Patriarhul Miron, Vladimir de Repta, etc.

«Pregătirea temeinică în specialitatea sa, activitatea sa rodnică didactică și științifică, precum și rolul său remarcabil în viața culturală și națională, reprezentând Universitatea din Cernăuți în Senat, îl recomandă ca membru corespondent al Academiei Române. În numele

Secțiunii Istorice am onoarea a-l propune să fie ales membru corespondent la locul vacant *.

Rezultatul votului: votanți 26, d-l Romul Cândea întrunește 21 voturi.

— D-l Președinte EM. RACOVITĂ proclamă ales pe d-l Romul Cândea membru corespondent român la Secțiunea Istorică.

D-l SEXTIL PUȘCARIU cetește următoarea propunere pentru alegerea d-lui Norbert Jokl ca membru corespondent:

* D-l *Norbert Jokl*, profesor la Universitatea din Viena, este astăzi unul din cei mai de seamă albanologi. În lucrările sale mari și în multele sale studii mărunte și scrieri bibliografice atinge adesea chestiuni în legătură cu limba română, atât de strâns legată, în epoca ei veche, de cea albaneză. Cercetările sale trec adesea în domeniul traco-ilor și ating probleme din cele mai importante pentru originile poporului nostru, pe care le urmărește cu multă pricepere.

* Alegându-l membru corespondent străin, Academia noastră va avea un colaborator foarte prețios în eruditul învățat dela Viena *.

(55) *I. C. Negruzzi, Sextil Pușcariu, I. Bianu, G. Murnu, St. Ciobanu, G. Bogdan-Duică.*

Rezultatul votului este că d-l Norbert Jokl întrunește unanimitatea de 26 voturi.

— D-l Președinte EM. RACOVITĂ proclamă ales în unanimitate pe d-l Norbert Jokl ca membru corespondent la Secțiunea Literară.

D-l SEXTIL PUȘCARIU cetește următoarea propunere pentru alegerea d-lui Ernst Gamillscheg ca membru corespondent:

* D-l *Ernst Gamillscheg*, profesor de limbile romanice la Universitatea din Berlin, unde ocupă catedra ilustrată de predecesorii săi A. Tobler și H. Morf, este unul din puținii romaniști din străinătate, care în lucrările lor dau importanța cuvenită limbii române. Ca elev al lui Meyer-Lübke și fost asistent la Institutul Român condus de acesta la Viena, a studiat temeinic filologia română, dând mai întâiu o contribuție importantă la sintaxa timpurilor, apoi, în anul 1919 o foarte amănunțită și conștiincioasă descriere a graiului oltenesc (**Oltenische Mundarten**, publ. în *Analele Academiei din Viena*). D-l Gamillscheg a întemeiat la Berlin un Institut de Filologie română, procurând pentru acesta, cu ajutorul Ministerului prusian, biblioteca de cărți românești a membrului nostru onorar H. Tiktin. Bogata colecție de fișe lexicografice adunate de d-l Tiktin și utilizate numai în parte la redactarea *Dicționarului german-român*, a fost donată Academiei Române.

* Alegându-l membru corespondent străin în Secția literară, Academia noastră poate să-și arate și recunoștința sa față de d-l E. Gamillscheg *

(55) *I. C. Negruzzi, Sextil Pușcariu, I. Bianu, G. Murnu, St. Ciobanu, G. Bogdan-Duică.*

— Rezultatul votului este că d-l Ernst Gamillscheg întrunește unanimitatea de 25 voturi.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ proclamă ales în unanimitate pe d-l Ernst Gamillscheg ca membru corespondent la Secțiunea Literară.

D-l SEXTIL PUȘCARIU cetește și următoarea propunere pentru alegerea d-lui Petar Skok ca membru corespondent:

* D-l *Petar Skok*, profesor de Filologie romanică la Universitatea din Zagreb, urmărește de mulți ani, cu o mare competență, raporturile dintre limba română și limbile slave, cu deosebire urmele de limbă română în limba serbo-croată. Mulțumită cunoștințelor sale de filologie romanică și slavă, și a studiilor sale îndelungate asupra limbei române, rezultatele cercetărilor sale sunt din cele mai interesante și sunt menite să clarifice câteva probleme importante din trecutul nostru.

* Academia noastră, numărând pe d-l Skok între membrii săi corespondenți străini, va face una din cele mai bune legături științifice cu un devotat prieten al poporului nostru ».

(11) I. C. Negruzzi, Sextil Pușcariu, I. Biamu, G. Murmu, St. Ciobanu, G. Bogdan-Duică.

Rezultatul votului: d-l Petar Skok întrunește unanimitatea de 23 voturi.

— D-l Președinte EM. RACOVITĂ proclamă ales în unanimitate pe d-l Petar Skok ca membru corespondent la Secțiunea Literară.

D-l SEXTIL PUȘCARIU cetește apoi următoarea propunere pentru alegerea d-lui Stanislaw Wedkiewicz ca membru corespondent:

* Legăturile noastre din ce în ce mai strânse cu Polonia vor trebui cultivate de Academia noastră printr'o colaborare intimă cu instituțiile științifice ale națiunii vecine și mai ales cu acei savanți poloni, ale căror preocupări științifice se ating de aproape cu cele urmărite de noi. Deaceia am onoare a vă propune alegerea ca membru corespondent al Academiei noastre pe d-l *Stanislaw Wedkiewicz*, profesor de limbile romanice la Universitatea din Cracovia, care printre alte lucrări valoroase a publicat în mai multe rânduri prețioase contribuțiuni la cunoașterea urmelor de Români în Carpații nordici și urmele rămase dela ei în limba popoarelor slave care i-au asimilat ».

(12) I. C. Negruzzi, Sextil Pușcariu, I. Biamu, G. Murmu, St. Ciobanu, G. Bogdan-Duică.

Rezultatul votului: votanți 24, din care d-l Stanislaw Wedkiewicz întrunește 23 voturi.

— D-l Președinte EM. RACOVITĂ proclamă ales pe d-l Stanislaw Wedkiewicz membru corespondent al Academiei la Secțiunea Literară.

D-l Dr. GR. ANTIPA comunică procesul verbal al Secțiunii Științifice din 30 Maiu curent prin care Secțiunea relege pentru anul academic ut-

mător în biuroul ei ca Președinte pe d-l I. Simionescu și ca Vicepreședinte pe d-l Dim. Voinov.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ amintește că în sesiunea generală de acum doi ani a fost adusă în discuția Academiei chestiunea revizuirii ortografiei românești, care n'a fost dusă la bun sfârșit. Ea trebuie deci reluată dela început și în acest scop raportorul ei din partea Secțiunii Literare, d-l Coleg Sextil Pușcariu a prezentat un nou proiect ce s'a tipărit și s'a distribuit colegilor spre a lua cunoștință de propunerile aduse. Proiectul propus se prezintă ca un tot în care părțile se țin strâns legate între ele, astfel că aducerea de modificări prea numeroase va dăuna unității lui. Rugând să se țină seamă de această observare, Domnia-Sa deschide discuția asupra proiectului cu speranța că se va ajunge la rezultate bune, cuprinsul proiectului fiind următorul:

Proiect de reformă a ortografiei române. De Sextil Pușcariu.

Filologii români întruniți în congresul dela Cluj, în anul 1926, au votat un început de reformă a ortografiei, pe care l-au înaintat Academiei Române spre a fi discutat. Aici, discuția aceasta, începută și întreruptă în 1927, nu a fost reluată în anul trecut, deși opinia publică așteaptă o hotărâre și ar saluta cu bucurie chiar o reformă care nu ar îmbrățișa problema ortografică în toată complexitatea ei, dar ar clarifica o mulțime de chestiuni nelămurite.

Dacă Academia ar primi deciziile filologilor, ar da prestigiul necesar unui sistem ortografic care este rezultatul unor discuții îndelungate între cei mai competenți cercetători ai limbii noastre și în acelaș timp rezultatul unor înțelepte concesiuni reciproce, de dragul bunei înțelegeri. Discuțiile care au avut loc în 1926 în ședințele secției literare și mai ales în plenul Academiei au arătat însă că primirea, fără modificări, a reformei propuse de filologi nu va fi posibilă. Academia e în mod firesc mai tradiționalistă decât filologii și unele din inovațiunile propuse de aceștia au stârmit, cel puțin la o parte din Academicieni, nemulțumiri mari. Pe de altă parte însă, organizația Academiei e prea greoaie, spre a putea ea rezolvi, într'o sesiune generală, cu un program atât de încărcat, multiplele probleme ortografice. De aceea va trebui să acceptăm o soluție practică, care mi se pare următoarea:

1. Votul din 1926, prejudecând asupra hotărârilor de luat și nereferindu-se decât la o minimă parte a problemelor ortografice, se desființează;
2. Din hotărârile filologilor se elimină deocamdată cele două chestiuni mai delicate, chestia scrierii lui *f* (*d*) și a scrierii lui *x* (*s*) între vocale, rămânând ca ele să formeze eventual obiectul discuției unei reforme viitoare a ortografiei. Până atuncia vom continua să scriem aceste sunete ca până acuma, simplificând pe cât se poate și formulând mai precis regulile vechi. Dacă admitem acest punct de vedere, putem cu ușurință rezolvi celelalte probleme — tot atât de importante — dând chiar în anul acesta o reformă ortografică folositoare. Păstrarea regulilor din 1904 pentru *f* și *x* are și marele avantaj că nu pune Dicționarul Academiei (care acum nu mai poate

schimbă în mod radical sistemul său ortografic) în disonanță cu noua ortografie care se va vota.

3. Spre a putea da cât mai curând o bună reformă ortografică, trebuie să eliminăm tot ce nu aparține ortografiei propriu zis, chiar dacă filologii în congresele lor s'au ocupat și cu aceste chestiuni. Astfel nu vor figura între regulile ortografiei chestiuni de ortoepie (de ex. *veșnic* sau *vecinic*) și de gramatică (de ex. *lumei* sau *lumii*).

4. Deoarece congresele filologice au lăsat nerezolvite o mulțime de chestiuni, Academia va trebui să le cerceteze și pe acestea și deoarece punctele discutate de filologi în congrese ni s'au comunicat într-o succesiune lipsită de ordine practică, regulile ortografiei stabilite de Academie vor trebui grupate într'un sistem clar și cuprinzător.

În baza proiectului de reformă ortografică pe care-l prezint în cele următoare, se va putea alcătui cu ușurință un manual pentru uzul școalelor și al marelui public. Abia acesta va avea să dea, în anexă și în glosar, și îndrumări cu privire la chestiunile litigioase de gramatică și ortoepie și să rezolve cazurile speciale, pe care regula generală nu le explică sau nu le implică. Avem chiar de gând să lucrăm un asemenea manual cu d-l I. A. Rădulescu-Pogoneanu, căci propunerile cuprinse în cele următoare sânt în cea mai mare parte încercările de a rezolvi în mod rațional greutățile ortografice care s'au ivit la tot pasul la alcătuirea Dicționarului Academiei. Prin faptul că dinaintea ochilor celor ce-l redactăm a trecut un material de limbă atât de bogat și mai ales fiindcă citațiile ne-au permis să vedem cum scriau autorii noștri consacrați, avem posibilitatea să cunoaștem problema ortografică în toată complexitatea ei, și să putem propune rezolvirea ei în consonanță cu uzul la cei mai de seamă cărturari români.

Înainte însă de a prezenta proiectul însuș, îmi iau voie să citez din discursul cu care am deschis congresul filologilor dela Cluj, părțile cari stabilesc principiile ce cred că trebuie să ne călăuzească la viitoarea reformă a ortografiei:

Necesitatea unei revizuirii a ortografiei române e mai simțită azi decât oricând, nu fiindcă problemele ortografice ar pasiona generația de astăzi. precum au pasionat pe părinții noștri, ci pentru că reforma ortografică din 1904 n'a izbutit să se impună, iar broșura publicată atunci de Academia Română lăsa o mulțime de probleme deschise. În consonanță cu spiritul timpului, care după experiența războiului și dizordinei ce i-a urmat, tinde tot mai mult la reintroducerea disciplinei sociale, nu se mai întreabă lumea «cum e mai bine să scriu?», ci «cum am să scriu?», gata să primească fără rezerve regulile ortografice stabilite de o autoritate. Mai ales în provinciile alipite, cu o populație mai deprinsă să nu discute, ci să urmeze, dorința de a avea o legiuire consacrată a ortografiei e cu atât mai mare, cu cât cărturarii noștri, fiind crescuți într'un mediu străin, nu au nici măcar siguranța punctuației.

Dela înlocuirea alfabetului chirilic prin cel latin, sistemul nostru ortografic a trecut prin cele trei faze cunoscute: etimologism, etimologism românesc și fonetism. Principiul fonetic a ieșit biruitor din lupta aceasta. Deși el e cerut și astăzi de opinia publică, totuș e necesar să ne dăm seama din capul locului că

urmarea lui cu o consecvență dusă la extrem este cu neputință. Mai întâiu, pentrucă suntem legați de un alfabet prea sărac pentru sunetele limbii noastre. Cât timp vom continua să scriem cu *c* pe *care* și pe *cer*, cu *h* pe *hoș*, *duh*, *arhiudă* și *ghem*, trebuie să renunțăm la însuși principiul fundamental al fonetismului: de a avea pentru fiecare sunet un semn și ca fiecărui semn să-i corespundă un singur sunet. În al doilea rând, pentrucă principiul «scrie cum vorbești» presupune, înaintea scrierii, vorbirea corectă și uniformă. Cât de departe sântem însă de această uniformitate o știm chiar cei ce scriem limba literară și ne dăm silința de a ne desbără de regionalisme. În sfârșit, chiar dacă am admite că ar exista o *κοινή* de o unitate desăvârșită și s'ar introduce în ortografie o transcriere fonetică de exactitate a alfabetului întrebuițat de filologi în transcrierile lor fonetice, acest sistem ortografic ar fi exact numai pentru un timp scurt, căci limba, chiar cea literară, evoluiază neconținut.

Un învățat francez a zis că ortografia nu e o haină, ci o travestire a vorbirii. Aceasta se potrivește într'adevăr pentru limbi cu o veche tradiție literară, ca cea engleză, care numește *a* consonanta *r*, sau ca cea franceză, care scrie *oiseaux* și citește *cazo*, încât nici una din literele scrise nu mai corespunde sunetului rostit. La noi, din fericire, îmbrăcămintea ortografică se potrivește încă destul de bine pe talia graiului vorbit. Ceea ce pe noi ne încurcă mai mult, este șovăirea în chestie de ortografie și chiar de gramatică. Varietatea de forme și nepreciziunea aceasta zăpăcește însă mai mult pe dascălul pedant decât pe scriitorul bun, care găsește în simțul său înăscut pentru limba maternă pe cel mai bun povățuitor. Aș susține chiar că limbi ca a noastră, pe care o supraproducție literară și o intensivă gramaticalizare în școli nu le-au reglementat prea mult, nefiind încătușate în banale formule stereotipe, cuprind posibilități de exprimare mai vioaie și mai impresionante; vorbitorul, dându-se de mai multe varietăți de exprimare, poate neconținut să toarne nuanțe nouă de conținut în ele și să le diferențieze. Acesta este însă principiul însuș al îmbogățirii limbii.

Din aceste considerațiuni de ordin general, se pot desprinde următoarele criterii pentru o reformă ortografică:

1. Ortografia fiind o haină conventională pentru redarea limbii în scris, trebuie să fie înainte de toate simplă și practică și să rămână străină de considerații de ordin sentimental, cum ar fi bunăoară dovedirea prin scris a originii (etimologism).

2. Având să redea rostirea, ea trebuie clădită pe principiul fonetic. Deoarece însă acest principiu nu poate fi aplicat în întregime, e necesar să renunțăm dela început la distincții cari nu se pot face cu mijloacele neperfecte de realizare ce ne stau la dispoziție.

3. Fiindcă nu poate fi vorba de crearea unei ortografii nouă, ci numai de perfecționarea celei existente, trebuie să ținem seama de tradiție, care, oricum, nu e de eri alături, ci reoglindește o statică năzuință a înaintașilor noștri de a da limbii cea mai potrivită formă exterioră. De aceea, cred, că nu poate fi vorba de introducerea unor semne nouă — care ar face ca generațiile viitoare să cetească cu greutate tot ce s'a tipărit până azi — și nici de reintroducerea unor semne diacritice pe care uzul le-a condamnat din

motive de ordin estetic. Reintroducerea lor ar fi împotriva spiritului vremii și dintr'un motiv practic: scrisul cu mașina luând și la noi proporții din ce în ce mai mari, e bine să evităm tot ce ar încărcă claviatura mașinii și ar cere mișcări mai multe mâinei care scrie. Astfel, oricât de neechivocă ar fi scrierea *kare, kema, țer*, trebuie să renunțăm la ea și vom continua să scriem *care, chemă, cer*; nu vom introduce nici «trema» (¨) spre a distinge pe *toată de toaletă (tòaletă)*, nu vom reintroduce semnul scurtării spre a deosebi pe *deși*, de *deși*, pe *vier de vier*, pe *boi de boi*, nici accentul spre a deosebi pe *adună* de *adună*.

4. Nu numai filologul, ci tot omul are innăscut simțul gramatic al, de care e bine să ținem seama și în ortografie, menținând bunăoară scrierea *ochiu* (la singular) spre a-l distinge de *ochi* (plural), *acea* (masculin plural) de *aceea* (feminin singular), etc.

5. Deasemenea, fiecare individ grăitor are, din fire, un simț analitic care îl călăuzește la disecarea frazei în proporții, a propoziției în cuvinte și a cuvintelor în tulpină și elemente morfologice și derivate. Trebuie evitată mecanizarea ortografiei prin reguli rigide care cer bunăoară, ca în limba germană, virgula înaintea oricărui «că» sau «care», indiferent de valoarea sintactică a propoziției pe care o introduce. Deasemenea simțul pentru elementele constitutive ale adverbelor și conjuncțiilor compuse ne indică să nu scriem într'un singur cuvânt pe *cutoatecă, măcared, deprinprejurul*, etc. În sfârșit, conștiința ce o avem că verbe ca *înarmă, desgheță* sunt derivate cu prefixele *în-* și *des-*, ne face ca să nu despărțim întâiul cuvânt, la sfârșitul rândului, *î-narmă* (ca *i-nimă*), ci *în-armă*, și să nu scriem cu *z*, deși ar acest sunet, pe *des* din *desbrăca*.

Reguli ortografice

VOCALELE

§ 1. Semnele grafice pentru vocalele românești sânt:

a e i o u

ă â î

Nota: Toate celelalte litere întrebuițate în sistemele ortografice mai vechi, precum: *ê, ê, é, î, ô, ô, û, â, ș, a*, au fost eliminate din ortografia nouă.

â și î

§ 2. Literile *â* și *î* corespund aceluiași sunet, întrebuițându-se după următoarele reguli:

a) *î* se scrie totdeauna la începutul și la sfârșitul nemijlocit al cuvântului: *îl, îmbărbăteț, împărat, înger, își, îți; amărî, coborî, hotărî, târî, urî...*

b) tot *î* scriem și în corpur cuvintelor, când, prin compunere, *î* dela începutul cuvintelor ajunge medial: *neîmpăcat, nefîndurat, nefînsenat, preafînlîțat, prefîntîmpinat...* Vom scrie într'însul, dar *dînsul*.

Nota: Spre deosebire de ortografia din 1904, adoptată și de Dicționarul Academiei, nu vom scrie *î* ci *â* în derivatele

verbelor cu infinitivul în *-ri*, deci: *amărât, chiorăș, coborâre, hotărâtor, m'horât, părăș, posomorând, tăbărâse, târdător, urdjenie...*

c) în toate celelalte cazuri se scrie, în corpul cuvintelor, *d*: *bând, când, făcând, gât, mormânt, rău, Român, sfânt, vânt...*

e și diftongul *ie*.

§ 3. La începutul cuvintelor

a) scriem, în consonanță cu o veche tradiție ortografică, cu *e* — deși rostim *ie* — formele pronumelui personal: *ei, ei, ele* și formele verbale: *ești, este, eram, erai, era, erați, erau*

b) tot *e* scriem — după cum și rostim corect — în cuvinte intrate în limbă pe cale cărutară, precum: *econom, efor, eparhie, epilepsie, episcop, epitrop, epocă, erou, evanghelie, evlavie, evreiesc, exarh...*

c) în toate celelalte cazuri scriem, precum rostim, *ie*: *ied, iedera, ieftin, lelele, ieri, iepure, ierna, iertat, ieși, iesle...*

§ 4. În corpul și la sfârșitul cuvintelor după vocale

a) scriem, precum și rostim, în limba literară, *e* în câteva neologisme, ca: *alee, azalee, coeziune, creș, idee, maestru, poet, procedee, prominent...*

b) scriem *ie* în marea majoritate a cuvintelor vechi, precum și rostim: *aiëvea, baie, baiară, băiețel, bălaie, bătaie, boier, brăie, buruiene, caiet, căpătăie, cetățuie, chelțuie, ciocofesc, clăie, condeie, creșier, cucuvaie, curcubeie, cutreieră, droaie, femeie, foaie, frăie, greșier, încheiere, îndoie, întâietate, lămăie, mălăieș, măruntaie, muiere, nevoie, oaie, odaie, oier, paie, plăieș, ploaie, Ploiești, poizene, răie, rămăie, războaie, reiese, scântie, spuie, șaiera, tăiere, tămăie, vâiera, vâpaie, voie...*

Notă: Tot astfel scriem — spre deosebire de Dicționarul Academiei — cu *ie* după vocală și dezinențele verbale: *bălbaie, locuiești, mormăiesc, păcătuiesc, trebuie, voiesc...*

Avem *ie* în câteva neologisme cu această pronunțare: *caiet, proiect...*

c) în unele cuvinte ca *aer, Nicolae, noemvre, vuet...* alături de *aier, Nicolăie, noiemvre, vuzet...* uzul *șovăie*.

§ 5. În corpul și la sfârșitul cuvintelor după consonante

a) diftongul *ie* se găsește în câteva cuvinte vechi după labiale (adecă după *b, f, m, p, v*): *biet, desmierd, fier, fierar, fierărie, fierb, fierbinte, fiere, împiedec, împietresc, înfierez, înfierbântat, miel, miercuri, mierlă, miez, piedecă, piele, pielar, piept, pieptar, piepten, pieptena, pierde, pierdut, pier, piersecă, pieziș, viermă, viermui, viespe, viețui, viezure...*

Notă: Rostirea (*fer*), (*pept*)... e dialectală prin Banat; (*vespe*), (*perit*) se aud și pe aiurea; (*meu*) și mai ales pluralul *mei* se întrebuintează și în limba literară. Mai bine decât (*pielă*) este *pelișă*. Alături de popularul *viera* « cântec, melodie », avem neologismul *vers*.

b) Incolo, după consonante, nu se găsește aproape niciodată diftongul *ie*, ci sau *e* simplu, sau *ie* bisilaba, de ex. alienat... Vom scrie deci *e*, iar nu *ie* și după *ch*, *gh*: bancher, buchet, cheie, chef, chel, cheltui, chem, dulgher, ghem, ghergher, încheș, încheș, înjgheb, multe, ochelan, orchestră, păreche, ridiche, streche, ureche, veche...

Diftongii ea și ia.

§ 6. Distincția între diftongii *ea* și *ia* este foarte anevoioasă pentru urechea Românului; de aceea și în scrierea lor domnește cea mai mare nesiguranță. O regulă practică, care se potrivește în cele mai multe cazuri, este următoarea: Scriem *ia* când îi corespunde în alte forme ale aceluiaș cuvânt *ie*, de ex. baie-baia, băiețel-băiat, biet-biată, buruie-ne-buruiană, ciocoiesc-ciocoiască, ierburii-iarbă, ierni-iarnă, încheiem-încheia, mălăieș-mălăieș, miez-miazănoapte, nuiele-nuia, pietre-piatră, să văruiască-văruiesc... Dimpotrivă, scriem *ea*, când în alte forme ale aceluiaș cuvânt îi corepunde un *e* simplu, de ex. cresc-crească, el-ea, merg-meargă, vitejie-viteaz... Excepție face pronumele *mieu-mea*.

Regulele ortografice sânt aproape aceleași ca pentru *e* și *ie*. Și adecă:

§ 7. La începutul cuvintelor se scrie *ea* numai în pronumele personal *ea*, care se deosebește astfel de *ia*, prezentul verbului «*lua*». Incolo scriem totdeauna *ia*: iacă, ian, Ianuarie, iapă, iarnă, iarbă, iartă, iasă, iască, iată...

§ 8. In corpul și la sfârșitul cuvintelor după vocale scriem *ia*: aceia, aceluia, aceeaia, acestuia, alcătuiască, baia, buiac, buruiană, căiașcă, căriașcă, căruia, căruia, croiașcă, făgăduială, grăiașcă, inapoia, îndoială, muia, nuia, păcătuiașcă, poiană, statuia, tăia, văjăiașcă, vuiașcă...

Excepție face numai pronumele *aceea*, femininul singular dela «*acela*», spre deosebire de *aceia* pluralul masculin dela «*acela*».

§ 9. In corpul și la sfârșitul cuvintelor după consonante

a) rostim și scriem *ia* numai în câteva cuvinte după labiale (adecă după *p*, *b*, *f*, *v*, *m*, cf. § 5, a): abia, amiază, fiară, miazăzi, obială, piatră, piardă, piatră, piază...; tot astfel *biată*, femininul dela «*biet*», spre deosebire de *beată*, femininul dela «*beat*».

Notă: Cei ce în dialectul lor palatalizează labialele, au posibilitatea controlului: vor scrie *ea* în toate cazurile când și dialectal labialele precedente se pronunță nealterate: *beat*, *câlbează*, *meargă*, *tocmeală*, *veac*...; iar *ia* numai în cazuri ca *fiară* (dial. *hiară*), *obială* (dial. *oghiolă*), *piatră* (dial. *chiatră*)...

b) Incolo rostirea și scrierea obișnuită, după consonante, este *ea*: bătrânească, cărarea, cavalerescă, cetatea, clădirea, crească, deal, dreaptă, fereală, fereastră, făceam, fruntea, găteală, împărătească, înaintea, lucrează,

măsea, neagră, partea, rândunea, socoteală, sosească, tocmeală, treacă, țeapă...

tot astfel după *c ch g gh* (cf. § 5): *ceaiu, ceapă, ceară, ceas, cheamă, cheag, geam, să geamă, geană, geantă, gheată, gheață, încheagă, îngheață, îngheabă, muchea, părechea, ridichea, strechea, urechea, vechea...*

Notă: Totuși scrierea cu *ia* în cuvinte ca *chiar, ghiță, și* mai ales în verbe ca *ingenunchia, injunghia, împărechia, intortochia, veghia...* se găsește la cei mai buni scriitori.

Imperfectele verbelor terminate în *i, au*, după « Regulele ortografice » ale Academiei Române, terminațiunile *-iam, -iai, -ia, -iam, -iași, -iau*. Regula aceasta, care e o rămășiță a sistemului ortografic al « etimologismului românesc », nu are nici o îndreptățire, căci *ea și ia* se rostesc la fel în *făceam și (fugiam), în tocmeală, tocmească și (tocmiam)*. De aceea, Dicționarul Academiei nu urmează această regulă nepotrivită, ci scrie și terminațiunile imperfectului după regula stabilită în cele precedente, adică *ea* după consonante și *ia* după vocale: *clănțănea, feream, fugeai, ieșea, îmbătrâneai, împărșeam, mărturiseai, păzeam, socoteai, sosea, tocmeam, veneai, vorbeai, zâmbeau...* dar; *alcătuiam, căsai, cărșia, croiași, făgăduiau, grăiai, îndoiam, păcătuia, sfărșia, stăruiași, vâruiau...*

c) Când, la cuvintele terminate în *-i* neaccentuat, se adaugă un *a* flexionar sau derivativ, diftongul îl scriem cu *ia* (deși rostirea mai obișnuită e *ea*): *aceștia, aceia, atâșia, cincia, lunașia, marșia, miercuria, vineria...* tot astfel: *mă-a spus, țî-am dat...* dar: *dumneata, dumneavoaștră.*

Notă: Uzul șovăie la *alocuria și alocurea, alăturia și alăturarea, asemenia și asemenea, atuncișia și atuncișea, nicășia și nicășirea, nimenia și nimenea, pretutindenia și pretutindenea*, fiindcă formele mai vechi ale acestor cuvinte erau *alocure, alăture, asemene, atunciș, nicăș, nimene, pretutindene*.

i - ii - iii

§ 10. Semnul *i* se întrebuițează în ortografia română cu o împărțită valoare:

a) *i* e numai semn grafic, fără să se pronunțe, după *c, ch, g, gh*: *cioc, ciubăr, chior, giol, giugiulesc, ghiont, unghiu...*

b) *i* e semiconsonantă când e urmat sau precedat de vocale cu care formează diftongi sau triftongi: *iau, piept, Iorgu, iute, fuioș, mi-e, i-om, cai, cei, lămâi, nu-i, șoim, uita, miei, piei...*

c) la sfârșitul cuvintelor, după consonante, *i* se rotește de obicei șoptit (afonizat); uneori nu se mai rotește de loc, ci dă numai consonanței precedente un timbru special: *albî, alergi, cunoști, urși...*

d) *i* e vocală plenisonă: *inimic, inimă, zi, Rosetti, fiior, soție, vietate...*

§ 11. În sistemele ortografice mai vechi numai în cazul din urmă, adică atunci când *i* eră plenison, se scria *î*; în colo se scria *î*. Acest semn însă, care dedea ortografiei noastre o înlățișare urită, îngreunând-o cu prea multe semne

diacritice, a fost eliminat de Academia Română. O revenire la el nu mai e cu putință în nici un caz.

Notă: Dicționarul Academiei admisesse la început pe *i*, dar numai în mod excepțional, în câteva cuvinte, spre a evita cetirea lor greșită, și adevă:

a) spre ocolirea omografelor, precum: haină * imbrăcăminte * — haină, femininul lui * hain *, vier * mascur * — vier * îngrijitorul viei *, mla, * femininul de la * miel * — mia, forma articulată a numeralului * mie *;

b) în cazuri ca aghmă, obicinuit, pacinic, vecinic, Velicico... spre a evita cetirea silabică a lui *i* (care e numai semn grafic);

c) când un *i* șoptit dela sfârșitul cuvintelor, ajungând prin compoziție în corpul cuvântului, își păstrează valoarea nesilabică: câțiva, cincisprezece, oareșicare, oricare, oricât, orlce, nicldecum...

§ 12. Incolo scriem numai *i*, fără să avem posibilitatea să distingem dacă acest *i* trebuie cetit plenison, semiconsonantic, sau — la sfârșitul cuvintelor — șoptit. Totuși, în ceea ce privește pe *i* final se pot stabili următoarele reguli:

a) se citește plenison când e accentuat: *Alexandri*, *auzi* (infinitiv), *ci*, *fi*, *sosi* (infinitiv), *și*, *voi* (infinitiv), *zi*...

b) neaccentuat, după consoanante urmate de *l* sau *r*: *afli*, *astri*, *celebri*, *ciocli*, *mândri*, *membri*, *miniștri*, *negri*, *socri*, *sufli*, *umbli*, *voștri*...

Notă: Și după grupul consonantic *rl*, rostirea mai obișnuită e cea cu *i* plenison: *azvârlii*, *urli*...

c) neaccentuat, după consoanante, în câteva nume proprii și cuvinte de origine străină, precum: *Asimini*, *Negri*, *Rosetti*, *Valaori*; *Leni* * *Elena* *, *Nuți* * *Anuța* *, *Reli* * *Aurelia* *; *efendi*, *gumi*...

d) incolo *i* final după consoanante se pronunță șoptit: *albi*, *alergi*, *ani*, *bivoli*, *brânci*, *bravi*, *București*, *bumbi*, *căciuli*, *cântași*, *cinci*, *crengi*, *crezi*, *ciungi*, *cunoști*, *duzi*, *fagi*, *filozofi*, *frângi*, *furci*, *gândești*, *hamali*, *hoți*, *inalți*, *întorci*, *lămpi*, *lăudatși*, *mănânci*, *mergi*, *miercuri*, *mori*, *monahi*, *moși*, *nădejdi*, *mori*, *ochi*, *orbi*, *ori*, *paji*, *plopș*, *prieteni*, *proști*, *robi*, *rumegi*, *speli*, *sfinți*, *ștergi*, *sterpi*, *strâmți*, *stingăți*, *surpi*, *taci*, *turbi*, *urși*, *vămi*, *văduvi*, *vechi*, *vineri*, ... *lasă-mi*, *pune-ti*...

§ 13. Pronumele și adverbele terminate în *-și* se scriu la singular și la plural cu *i* final — căci terminațiunea lor derivă din *și* și se rosteste la fel în singular și în plural — deci: *însuși*, *aceiași*, *acuși*, *iarăși*, *totuși*, *același*, *aceluași*, *acelorași*, *aceeași*, *aceleași*... Se face distincție între *ași* în * *aș face* * și *ași*, pluralul lui * *as* * sau interjecție.

§ 14. Când la formele cu *-i* final — fie că el aparține tulpinei sau că e deziniență — se adaugă terminațiunea *i*, atunci avem scrierea *ii* (care în rostirea neîngrijită se pronunță adesea ca un singur *i* plenison, dar în pronunțarea corectă este un diftong, constător din vocala plenisonă *i* urmată de semiconsonanta *i*): *albi*, *ani*, *bivoli*, *bravi*, *Bucureștii*, *cânpacii*, *ciungii*, *fagii*, *filozofii*, *hamalii*, *hoții*, *inalții*, *monahii*, *moșii*, *norii*, *ochii*, *orbii*, *pajii*, *plopșii*, *prieteni*, *proștii*, *racii*, *robii*, *sfinții*, *sterpii*, *strâmții*, *urșii*, *văduvii*, *vechii*, ...

(plurale articulate masculine) — *feliî, gingii, poezii, soții...* (plurale nearticulate feminine și genitive-dative articulate) — *lămpii, mânecii, vămii...* (genitive-dative feminine articulate în singular) — *fii, scrii, știi...* (persoana a 2-a sing. a prezentului) — Tot cu doi *i* se scriu pluralele articulate masculine: *boii, caii, puii...*, apoi genitive și dative feminine articulate, ca *lămâii, vâii...* în care cei doi *ii* formează în rostire un diftong ascendent.

Notă: Vom scrie deci «codrii seculari» (căci codrii e pluralul articulat și se aseamănă cu «brazii seculari»), dar oamenii mândri (căci mândri e pluralul nearticulat și se aseamănă cu «oamenii buni»). Tot astfel vom scrie «tu urlii» ca «tu cânti».

§ 15. În sfârșit, când un plural nearticulat terminat în *ii* primește articolul *i*, scrierea va fi cu trei *i*: *copiii, fiii, palavragiii, scatii, zapcii...*

Notă: La genitivele și dativele feminine care au doi *i* în forma nearticulată și ar trebui deci să mai primească un *i* articulându-se, e de preferit scrierea și rostirea *iei*: *directiei, rochiei, soției...*

§ 16. Semnul *u* al vechilor sisteme ortografice fiind desființat, astăzi scriem un singur fel de *u* pentru sunetul plenison, semivocalic și «mut».

Pentru *u* final putem stabili câteva reguli:

a) După consonante *u* se scrie la sfârșitul cuvintelor numai când se aude plenison, deci numai când e precedat de consonantă plus *l* sau *r*: *acru, afu, aspru, astru, căpăstru, celebru, cioclu, codru, cupru, dezastru, fiastru, hătru, ipocondru, intru, jugastru, maestru, mândru, membru, metru, ministru, negru, pedestru, Petru, sechestru, simplu, socru, suflu, templu, tigru, vostru...*

Notă: Pronunțarea și scrierea *azvârlu, urlu...* e mai obicinuită decât *azvâri, url...*

b) După vocale, *u* se scrie, când se aude plenison, adică în câteva neologisme ca *ambiguu, continuu, perpetuu...* și totdeauna când *u* e semi-consonantă, formând cu vocala precedentă diftong: *călău, dau, leu, nou, râu...*

c) Urmând unei vechi tradiții ortografice, Academia Română scrie pe *u* final după *-i -ci -chi -gi -ghi*, deși e «mut», adică nu se mai percepe cu urechea, la masculinele singulare și la persoana *1* verbală: *alaiu, altoiu, Andreiu, biciu, bordeiu, ceaiu, cleiu, convoiu, curechiu, dibaciu, genunchiu, giulgiu, întâiu, Mateiu, Mihaiu, priveghi, Săcuiu, tramvaiu, usturoiu vechiu, zăvoiu...* *aflai, auziu, dăduiu, dormiu, tăcuiu, trăseiu, ziseiu...*

Notă: Acest *u* lipsește, bineînțeles, în adverbe ca *apoi...* în interjecții ca *vai*, în plurale ca *boi, noi, voi, ei...* la persoana a 2-a: *cei, dai, Indoi, moi, stai, tai...* Prin scrierea lui *u* în

condițiile arătate se disting în scris diferitele forme gramaticale ale cuvintelor (precum cărpaciu-cărpaci, ochiu-ochi...) și câteva omograme ca: *mai mare* — luna *Maiu* — un *maiu* (de bănut); *voi veniți* — *voiu veni*... De aceea nu vom urma pe unii scriitori care scriu: *eu tai* și *tu tai*, *aflai* (la imperfect și la perfectul simplu), *Mihai*, chiar și *un ochi* și *un cărpaci*.

Intăiu se scrie cu *u* final numai la masculin, deci elevul *intăiu* (cf. *intăiul elev*) dar *clasa intăi*, *zi 'ntăi* (cf. *intăia clasă*, *intăia zi*). Prin compoziție cu *de* se naște a d v e r b u l *dintăi*, care ca toate adverbele, e invariabil și se scrie fără *u* final: *cel dintăi*, *cea dintăi*, *cei dintăi*, *cele dintăi*.

GRUPE VOCALICE

§ 17. Nefiind admis în ortografia română deasupra vocalelor nici semnul scurtării (´), spre a indica valoarea lor semiconsonantică, nici t r e m a (¨), spre a arăta că trebuie cetite plenison, nu avem posibilitatea să distingem în scris grupele vocalice care formează o singură silabă (diftong) de cele bisilabe (hiat):

<i>au:</i> <i>dau</i> , <i>stau</i> ...	<i>a-u:</i> <i>taur</i> , <i>aud</i> ...
<i>ău:</i> <i>căldu</i> , <i>hărdău</i>	<i>ă-u:</i> <i>căldul</i> , <i>hărdul</i> , <i>tdurenciu</i> ...
<i>ai:</i> <i>cai</i> , <i>dai</i> , <i>stai</i>	<i>a-i:</i> <i>aici</i> , <i>aidoma</i> , <i>arhaic</i> , <i>caic</i> , <i>cailor</i> , <i>hain</i> , <i>inainte</i> , <i>laic</i> ...
<i>ăi:</i> <i>răi</i> , <i>văi</i>	<i>ă-i:</i> <i>căință</i> , <i>găină</i> , <i>lăină</i> , <i>grăire</i> , <i>răilor</i> , <i>văilor</i> ...
<i>ea:</i> <i>creastă</i> , <i>deal</i> , <i>ferastră</i> , <i>rea</i> , <i>vișea</i>	<i>e-a:</i> <i>boreal</i> , <i>cereale</i> , <i>creator</i> , <i>Crimea</i> , <i>ideal</i> , <i>neadevăr</i> , <i>neajuns</i> , <i>neant</i> , <i>reactiv</i> , <i>reamintesc</i> , <i>real</i> , <i>reapar</i> , <i>stearină</i> , <i>teatru</i> ...
<i>ei:</i> <i>cei</i> , <i>trei</i> , <i>vrei</i> , <i>zei</i> ...	<i>e-i:</i> <i>ateist</i> , <i>leit</i> , <i>neizbândă</i> , <i>preistoric</i> , <i>sleire</i> , <i>strein</i> , <i>treime</i> , <i>zeilor</i> ...
<i>eo:</i> <i>pleoscăni</i> , <i>fleoancă</i> ...	<i>e-o:</i> <i>deosebit</i> , <i>geograf</i> , <i>geolog</i> , <i>Teodor</i> , <i>teolog</i> , <i>teoric</i> ...
<i>eu:</i> <i>greu</i> , <i>mieu</i> , <i>pigmeu</i> , <i>zeu</i> ...	<i>e-u:</i> <i>greutate</i> , <i>pigmeul</i> , <i>zeul</i> ...
<i>ia:</i> <i>abia</i> , <i>nua</i> , <i>piatră</i> , <i>păcătuia</i> , <i>statuia</i> , <i>voiască</i> ...	<i>i-a:</i> <i>adia</i> , <i>aerian</i> , <i>calomnia</i> , <i>copia</i> , <i>co-</i> <i>tidian</i> , <i>cruciat</i> , <i>diafragm</i> , <i>diago-</i> <i>nală</i> , <i>dialog</i> , <i>diamant</i> , <i>diapazon</i> , <i>diferențiar</i> , <i>hiat</i> , <i>Maria</i> , <i>material</i> , <i>meridian</i> , <i>oficial</i> , <i>omagial</i> , <i>Spania</i> , <i>studia</i> , <i>subțias</i> , <i>terțiar</i> ...
<i>ie:</i> <i>iepure</i> , <i>miel</i> ...	<i>i-e:</i> <i>atelier</i> , <i>apropiere</i> , <i>ieroglif</i> , <i>igienă</i> , <i>Norvegieni</i> , <i>prieteni</i> , <i>soție</i> , <i>rochie</i> , <i>varietate</i> ...
<i>ii:</i> <i>fii</i> , <i>fiică</i> , <i>urziu</i> , <i>viș</i> ...	<i>i-i:</i> <i>conștiință</i> , <i>fiilor</i> , <i>ființă</i> , <i>înmiit</i> , <i>știință</i> , <i>viilor</i> , <i>viitor</i> ...
<i>io:</i> <i>ciocan</i> , <i>chior</i> , <i>ghiozdan</i> ...	<i>i-o:</i> <i>acioaie</i> , <i>chiot</i> , <i>falacios</i> , <i>ghiocel</i> ...
<i>iu:</i> <i>iute</i> ...	<i>i-u:</i> <i>consiliu</i> , <i>imperiu</i> ...

<i>oa:</i> boală, broască, moarte...	<i>o-a:</i> boa, cloacă, coagula, coaliție, exploatare, pledoarie, toaletă...
<i>oi:</i> apoi, boi, doi, moiu, noimă, ploii, șoim	<i>o-i:</i> boilor, îndoit, înnoire, ploile, voință...
<i>ou:</i> bou, erou...	<i>o-u:</i> boul, eroul, nouitate...
<i>ui:</i> buimac, uită...	<i>u-i:</i> biruință, jefuit, povățuitor, ruină, suire...

Precum se vede din tabloul dat mai sus, nu avem nici o posibilitate de a distinge în scris grupele vocalice rostite în hiat de cele cu diftongi. Încercările unora de a scrie în primul caz un *e* sau un *i* între cele două vocale (crează), (ideea), (copiază), (poezia), (viața), (să viie), (să ție), (o mie)... complică în zadar ortografia fără să rezolve nici măcar o mică parte a problemei. Vom scrie deci: *crează, idea, copiază, poezia, viața, să vie, să ție, o mie...*, pe care orice Român le va ceti exact.

Notă: Deosebirea între diftongi și hiat *e* cu atât mai anevoioasă, cu cât și în rostirea curentă adesea auzim silabizându-se: lă-u-dăm, ste-li-er, ie-ro-glif, im-pie-gat, via-ță în loc de lă-u-dăm, a-te-li-er, i-e-ro-glif, im-pi-e-gat, vi-a-ță...

CONSONANTELE

§ 19. Semnele grafice pentru consoanantele române sânt:

b c d f g h j l m n p r s t v x z

ș ț

Notă: Semnele *d* și *g*, întrebuințate în vechile sisteme ortografice, au fost eliminate și înlocuite prin *x* și *f*. Semnele *qu* și *k* sânt dispensabile. Vom scrie deci: *cuaternar, cartș; chilogram, chilometru, folclor...* Despre numele proprii, cf. mai departe.

§ 20. Dintre literile acestea unele se întrebuințază cu mai multe valori. Astfel se pronunță:

c și g

a) *v e l a r* înaintea vocalelor *a ă â o u*, la sfârșitul cuvintelor și înainte de consoanante: *ac, bucată, căne, căpitan, clacă, creastă, coc, crud, curg, bag, gard, găină, gând, gol, glas, grajd, gură...*

b) *t + ș* și *d + j* înainte de *e* și *i*: *ce, ceafă, încep, cercei, cerci, cine, cinci, nuci; ger, curge, dregi, ginere, gingii, mergi...*

Notă: Grupele *ce, ci* se ceteasc *kte, kti*: *accesoriu, accident...*; se scrie sugestiv și suggestiv; în cazul din urmă cetim sugdjestiv. Grupul *ge* se scrie uneori *dj* și *dge*, astfel în *Adjud, budget*.

Vechea ortografie *sce, sci* pentru *ște, ști* nu mai e admisă. Vom scrie deci *sce, sci* numai în cazurile când se și rostesc astfel, de ex.: *disciplină, înscenare, reminiscență, dar: broaște, crește, cunoaște, muște, piște...*; pronunțarea (*mușce, pișce*) fiind dialectală.

h

- a) nu se rostește, fiind numai semn grafic, în grupele *che, chi, ghe, ghi*;
 b) e simplă aspirație înainte de vocale și între vocale, afară de cazul când vocala următoare e *i*: *ham, hârtie, hăț, hoț, huli, pahar, duhuri...*
 c) e spirantă velară la sfârșitul cuvintelor, la sfârșitul silabei când urmează consonantă, și la începutul cuvintelor înainte de consonante: *ah, duh, hlamidă, hrean, Hristos, măhni...*
 d) e spirantă palatală înainte de *i*: *arhitect, arhivă, himeră, monahi, monahie...*; unii îl rostesc astfel și după *i*: *tihnit, tihnă...*

Notă: E greșit a-l scrie în astfel de cazuri *ch*: (*arhitect*), (*archivă*)...

S și Z

§ 21. În neologisme scrierea și rostirea corectă este:

- a) *s* la începutul cuvintelor, ca: *sistem, soldă, soldat, sos, supă...*

Notă: Rostirea și scrierea cu *s* în astfel de cazuri, de ex.: (*zos*), (*zupă*)..., precum o întâlnim prin Ardeal și Bucovina, sub influență germană, e greșită.

- b) *s* între vocale în cuvinte ca: *achiziție, acuza, acuzativ, aluziune, analiză, apoteoză, aprovizionare, autoriza, bază, bazalt, cauză, cazarmă, compozițiune, depozit, dieceză, dispoziție, expoziție, fizică, franceză, gelozie, generozitate, hazard, impozit, ipoteză, poezie, prepoziție, roză, reziliă, rezolvi...*, de asemenea: *curiozitate, Parizian, preciziune, religiozitate...* (deși avem *curios, Paris, precis, religios...*); în sfârșit în formele neologice cu prefixul *des-* și *dis-* înainte de vocale: *dezamăgi, dezarma, dezorganiza, deziluzie, dezordine...* Vom scrie parazit, tezaur... însă numai cu *s*: *Asia, aterisa, bașin, busolă, disertație, dindent, francmason, furnisor, husar, piesă, vitesă...*

Notă: Forma veche e filosof, filosofie; cu *s* scriu și rostesc aceste cuvinte cei mai îngrijii autori. Scrierile și rostirile (*Asia*), (*husar*), (*piesă*) la Ardeleni, (*dizertație*), (*dizident*) (*seziune*) etc. în Țara veche sânt inculțe și se explică prin zăpăceala pe care a produs-o grafia veche — întrebuințată și azi de unii scriitori — cu *s* între vocale care se cetea uneori *s* de ex. în *piesă* și alteori *s* de ex. în *roză*. (Cei ce scriu *s* între vocale și pentru *s*, crezând că e mai «romanică» scrierea aceasta, uită că Francezii și Italianii au scrierea *s* numai pentru *s* intervocalic (it. *rosa*, fr. *rose*), iar pe *s* între vocale îl scriu altfel (it. *basso*, fr. *pièce*) și uită că scrierea *s* se găsește și la Francezii (*hazard, bazar, horizon*).

- c) la sfârșitul cuvintelor avem: *acciz, aviz, confuz...* dar *curios, precis...* Uzul șovăie la *caraghioz* și *caraghios*.

- d) după consonantele *l, n, r*, se scrie în neologisme, *s*, rostirea cu *s* fiind împrumutată, în Ardeal și Bucovina, din nemțește: *aversiune, censor,*

consecvent, conservator, consider, consilier, consiliu, consistent, consistor, consonantă, consola, consulat, consulta, controversă, conversez, convulsione, cursiv, dispensez, excursiune, extensiune, fals, falset, impuls, incomensurabil, insist, insult, intensiv, pensiune, Persan, sens, senzație, sensual, transit, uni-
versitate... Se scrie și se rostește subșista.

Notă: Scrierile (cenzor), (senzual), (tranzit)..., care în timpul din urmă se întâlnesc tot mai mult și în Țara veche, sânt de evitat.

§ 22. În cuvinte vechi scriem:

a) cu *s* totdeauna prefixul *des-*, indiferent de pronunțare: desbate, desbrăca, desdăuna, desgheț, desleg, desmierd, darnădăduiesc, derrobi... (în toate aceste exemple rostirea e *dez-*, dar simțul analitic ne împiedecă de a schimba în scris forma prefixului), în tocmai ca: desființa, despăgubi... (în care rostirea e de fapt *des-*).

b) Înaintea de consonantele fonice *b, d, g*, rostim și scriem — afară de cazul prefixului *des-* — totdeauna *x*: izbândă, izbăvi, izbi, izbuti, năsbătie, răzbate, răzbi, războiu, răzbună, zbărcl, zbărcl, zbărnl, zbate, zberă, zbici, zbor, zbucium, zburdă... brazdă, buzdugan, gazdă, ghiздеu, ghiozdan, năzdrăvin, puzderie, zdrăngăni, zdrell, zdrobi, zdruincă... guzgan, izgoni, măzgăli, răzgăia, răzgândi, zgâl, zgaibă, zgândări, zgărcit, zgardă, zgăria, zglobiu, zgomot, zgribul, zgriptor, zgudul, zgură... Numai neologisme ca: Desdemona, jurisdicțiune, transbordare, transgresiune... fac excepție.

c) Înaintea celorlalte conșonante fonice: — *l, m, n, r, v* — uzul e șovăitor. De fapt, rostirea nu este, în cele mai multe cazuri, nici *s* nici *x* curat, ci un sunet intermediar, sau pronunțarea șovăie după regiuni. Regula ce se poate stabili este următoarea:

Scriem cu *x* prefixele *ix-* și *rax-*, deci izlaz, izmene, iznoavă, izvod, izvor; răzleț, răzmuriță, răzni (deci și pe raznă), răzvrăti... precum și unele cuvinte ca zlot, zvântă, zvântură, în care rostirea e pretutindeni cu *x*, și bine înțeles paznic, groaznic..., derivate din pază, groază...;

Scriem, dimpotrivă, cu *s* neologismele terminate în *-asm* și *-ism*: entuziasm, marasm, microcosm, pesimism, spasm...

În cazuri îndoielnice sânt de preferit formele cu *s*, deci: basm, barma, gleme, leme, smeu, smeură...

d) Înaintea tuturor celorlalte conșonante (afonice) rostirea fiind pretutindeni *s*, și scrierea va fi aceasta: ispravă, rest, scăpă, spune, strivl...

X

§ 23. Grupul consonantic *cs* se scrie *x*: Alexandru, anexă, axă, axiomă, excentric, exces, exclam, excomunic, expedițiune, experiență, expun, extrem, fixez, lux, Maximilian, reflexiune, sex, sexagenar, taxă, tixit...; tot astfel între vocale, când se citește *gz*: exact, examen, exarh, exemplu, exist...

Notă: Scriem la plural *sfinxi*, dar, complecși, ficși, ortodocși, proliciși... precum rostim.

Scrierea *es-* în loc de *ex-*, precum se obicinuie în vechea ortografie, de *ex. (esces), (experiență), e greșită, afară de cazuri — rare — ca escroc.*

CONSONANTE DUBLE

§ 24. Dacă facem abstracție de forme scurtate, care în limba literară sânt excepționale, de *ex. cellalt, las'să, tat-tău...*, singurul caz cu consonante duble în limba română e cel cu *nn*, născut din compunerea unor cuvinte începătoare cu *n* prin prefixul *în-*: *innăscut, innegil, innod, innoesc, innoră, innopiă...*

Notă: Unii scriu și pe înainte, dimainte, inot... cu *nn*, analizându-le în și înainte, din și înainte, în și not.

Scrierea cu doi *n* în (*immormântare*), (*immulți*)... nu e recomandabilă, ci vom scrie *immormântare, immulți*...

În neologisme, chiar când limba din care sânt împrumutate au consonantă dublă, se scrie, precum se rostește, cu consonantă simplă: *comemorare, comutare, conațional, conexiune, disecare...* Chiar și în neologismele «*casă de bani*», *masă*, din care derivă «*masive*», «*masă*» de oameni, scrierea cu *ss* trebuie evitată.

NUMELE PROPRII

§ 25. Există nume proprii — câte odată numai în unele spițe familiare — care păstrează o ortografie mai veche. Această trebuie respectată: *Alecsandri, Alexandrescu, Baritiu* (citește *Barit*), *Christescu, Cipariu* (citește *Țipar*), *Țiura* (citește *Țura*), *Coșbuc, Densușianu* (citește *Densușanu*), *Hasdeu, Kalinderu, Kogălniceanu, Kretzulescu, Lahovary, Lapedatu, Morariu, Muresianu* (citește *Murșanu*), *Negruzzi* (citește *Negruți*), *Onciul, Philippide* (citește *Filipide*), *Quintescu* (citește *Chintescu*), *Sceopul* (citește *Șchiopul*) *Stephănescu* (citește *Ștefănescu*), *Știrbey, Takz, Ionescu, Vlahuță...* Într-ălnim chiar și ortografieri manierate ca: *Cottescu, Poppescu, Warthiady...*

ACCENTUL

§ 26. Se suprimă accentuarea pe vocala finală și se scriu toate cuvintele fără accent. Numai în cazuri de omonimie este admisibil să se pună accentul grav pe silaba accentuată, dacă cel ce scrie are impresia că cetitorul său poate înțelege greșit; dar accentul nu poate fi pus pe *d* sau *ă*. Vom scrie deci de obicei *acele* (pluralul articulat de la *ac* și pluralul feminin de la *acel*), *soții* (pluralul articulat de la *sof* și pluralul sau genitivul-dativ singular nearticulat de la *sofie*), *copii* (pluralul articulat de la *copil* și pluralul nearticulat de la *copie*) etc. În mod excepțional e admisibilă însă și scrierea *ăcele* sau *ăcelle*, *modèle* sau *môdele*, *sôții* sau *soții*, *côpii* sau *copii* etc. Admisibil e și *adună* (persoana a treia din prezentul indicativului), dar pentru persoana a treia singular a perfectului simplu nu putem scrie decât *adună*. Unii disting și pe *și fr.* «*et*» de *și fr.* «*aussi, encore, déjà*». Sânt cazuri când și adverbul *mai*,

purtând accentul frazei, poate fi notat cu un accent grav. De asemenea când din motive ritmice ținem ca vorbe care pot fi accentuate în două feluri să fie cetite cu un anumit accent, de ex. vultur sau vultūr.

În cele precedente am căutat să dau o soluțiune practică chestiunilor ortografice care fac cele mai mari greutăți. Mai rămân o mulțime de alte chestiuni în legătură cu scrierea corectă, precum întrebuintarea abrevierilor, a apostrofului, a trăsirii de unire, a majusculilor, despărțirea cuvintelor și a silabelor, punctuația ș. a., care vor putea fi discutate mai târziu, când, peste câțiva ani, Academia va putea da niște adaose la regulile stabilite în sesiunea actuală.

D-l ANDREI RĂDULESCU comunică din partea d-lui N. Iorga, care nu se află în Capitală, dorința sa ca d-l coleg Ovid Densușianu să fie chemat a lua parte la dezbateri.

Se discută în prealabil chestiunea dacă asupra proiectului înfățișat să iea o deciziune în actuala sesiune sau dacă discuția se amână pentru o viitoare sesiune generală ordinară sau extraordinară.

La această discuție iau parte d-nii I. Nistor, Sextil Pușcariu, Dr. Gr. Antipa, General Gr. Crainicianu, Andrei Rădulescu, I. Inuleț, I. Bianu, G. Bogdan-Duică și I. Simjonescu.

— Se hotărăște ca discuția să continue în ședințele dela 31 Maiu și 1 Iunie, cu speranța că se va ajunge la un rezultat definitiv.

Pr. N. M. POPESCU comunică următoarele hotărâri ale Secțiunii Istorice luate astăzi:

1. În biourul Secțiunii pe anul academic 1929—30 se aleg:

Președinte d-l I. Nistor, Vicepreședinte d-l I. Lupaș;

2. Secțiunea aprobă următoarea deciziune pentru Premiul Ministerului de Culte și de Arte, de 50.000 Lei, propus de Episcopia Hotinului Bălți:

a) Academia Română institue un premiu în valoare de 50.000 Lei pentru cea mai bună lucrare cu subiectul: *Chipuri de vlădici și de scriitori bisericrești români din veacul al XVII-lea.*

b) Lucrările în manuscris se vor înainta secretariatului Academiei până la 31 Decembrie 1930. Premiul se va acorda celei mai bune din lucrările prezentate în sesiunea generală din anul 1931 *.

Ș E D I N Ț A S O L E M N A

31 MAIU 1929

Președinția d-lui I. C. NEGRUZZI, Vicepreședinte.

D-l SEXTIL PUȘCARIU înfățișează un steag care a fost purtat — poate de Ioan cavalier de Pușcariu — la marea adunare națională de pe Câmpul Libertății de la Blaj din 3/15 Maiu 1848. Il dăruiește Muzeului Militar d-l

Inginer Valeriu Pușcariu, care l-a primit în 1910 dela preotul Gomboș din Abrud-Sat.

D-l Dr. G. MARINESCU prezintă următoarele scrieri ale sale:

1. In colaborare cu d-nii O. Sager și A. Kreindler *Experimentelle Untersuchungen zum Problem des Schlafmechanismus* (apărut în *Zeitschrift für die gesamte Neurologie und Psychiatrie*, Band. 119, Berlin, 1929);

2. *Algunas consideraciones sobre el mecanismo de la senilidad. Sus relaciones con las glándulas de secreción interna y el problema del rejuvenecimiento* (publicado en el Libro-Homenaje a Marañón, 1929);

3. *Investigaciones experimentales sobre el mecanismo del sueño*, în *Revista Médica del Rosario*, No. 8, August 1928, dedicat în omagiu d-sale.

Domnia-Sa prezintă și No. 28 din *Diario de Sesiones de la Camara de Diputados* (Córdoba, 1928), în care se află o pagină de omagiu adus D-sale de acea adunare.

— D-l Vicepreședinte I. NEGRUZZI exprimă mulțumiri.

D-l Secretar general I. BIANU zice:

« In această sesiune Academia Română avea de acordat 21 premii, dintre cari 9 variind între 1.500 și 100.000 Lei pentru opere publicate, și 12 variind între 2.000 și 50.000 Lei pentru subiecte hotărâte de Academie și puse la concurs.

« Dintre premiile menite a distinge opere publicate, unul, și anume Marele Premiu Năsturel de 12.000 Lei, s'a destinat celei mai bune scrieri, cu conținut de orice natură, apărută în perioada de timp 1925—1928. Comisiunea specială a constatat cu părere de rău că nici una din scrierile prezentate la Concursul acestui premiu n'a întrunit calitățile cari s'o învrednicească a fi premiată. La părerea de rău exprimată se adaugă și mirarea că din ce s'a publicat în toate ramurile de activitate în decursul ultimilor trei ani să nu se afle și propusă o scriere demnă de a fi distinsă cu Marele Premiu Năsturel. Alte două premii speciale, au rămas deosemena neacordate și anume Premiul Asociațiunii Craiovene, pentru scrieri didactice de 1.500 Lei și Premiul N. Chrisoveloni de 2.000 Lei, pentru scrieri relative la comerț, la concursul acestui din urmă neînregistrându-se nici o scriere.

« Pentru scrierile de literatură, filologie sau de artă s'a acordat singurul premiu din acest an Demostene Constantinide de 4.000 Lei, iar pentru lucrări istorice, juridice, economice și sociologice s'au anunțat trei premii, din cari Premiul Statului Gh. Asachi, de 50.000 Lei și Neuschotz de 3.500 Lei s'au acordat lucrărilor meritorii cari se vor vedea, rămânând neacordat pentru a treia oară Premiul Dr. Aurel Cosma, de 100.000 Lei, cele două scrieri prezentate la concursul acestui premiu fiind necorespunzătoare nici valorii numerice a premiului și nici scopurilor științifice pentru care a fost creat.

« In sfârșit, pentru distingerea cu conținut științific, s'au acordat în acest an două premii și anume Premiul Dr. V. Babeș, de 20.000 Lei, din

care s'au acordat 10.000 Lei și Premiul Adamachi de 5.000 Lei (divizibil).

* În afară deci de Premiile Dr. Aurel Cosma, Marele Premiu Năsturel, al Asociațiunii Craiovene și N. Chrissoveloni, celelalte premii au fost acordate, încununându-se un număr de 11 scrieri din totalul de 78 prezentate.

* La cele 12 premii pentru subiecte date s'au prezentat trei manuscrise, dintre cari unul la Premiul Al. Bodescu, de 2.000 Lei, cu subiectul *O contribuțiune asupra meteorologiei Basarabiei*, iar celelalte două la Premiul Societății «Lignitul», de 15.000 Lei, cu subiectul *Studiul ligniților din România în vederea industrializării lor prin distilațiune*. Ambele aceste premii au fost acordate.

* În toți anii de după războiu, am constatat cu mâhnire lipsa de concurenți la premiile cu subiecte date, faptul explicându-se încâtva prin valoarea mică a premiilor, valoare rămasă nominal aceeași dela înființarea lor dinainte de războiu. În acest an însă mâhnirea noastră a crescut prin scăderea atât în număr cât și în valoare a scrierilor prezentate la concursurile premiilor pentru opere publicate. Întâia oară nu s'a putut da Marele Premiu Năsturel de 12.000 Lei, cu care în trecut au fost distinși fruntașii literaturii românești V. Alecsandri, Al. Odobescu, G. Coșbuc, dintre cei trecuți în cealaltă lume, și câțiva dintre cei aflați în viață. Întâia oară s'a prezentat la premiul didactic Craiovean un singur concurent. La însemnatul Premiu «Dr. Aurel Cosma» de 100.000 Lei pentru lucrări istorice s'au prezentat numai doi concurenți cu scrieri mult mai modeste ca cuprins decât însemnata valoare a premiului adus Academiei din înalte simțiminte patriotice și naționale.

* Această stare de lucruri este o tristă dovadă a scăderii a activității literare și științifice în neamul nostru în anii de după marea unire națională. Intellectualitatea — prin reprezentanții ei mai de frunte — este îndreptată și acaparată mai ales de viața politică. Academia va trebui să caute să găsească mijloacele și metodele de a restabili echilibrul sănătos între activitatea energilor intelectuale ale neamului pe deosebitele terenuri de activitate culturală și economică, a căror rezultante să se concentreze în înalta politică națională bine înțeleasă.*

D-l G. BOGDAN-DUICĂ cetește următorul raport asupra scrierii «Hronicul Măscăriciului Vălătuc» de d-l Alexandru Teodoreanu, distinsă cu Premiul Demostene Constantinide, de 4.000 Lei:

* Eliminând din putința de-a se premia lucrări care nu sunt producție literară-proprie, ci critică, la zi sau ușoară, și teatru fără nici o adâncime, rămâne de considerat d-l Al. T. Stamatiad și Al. O. Teodoreanu.

* Premiul Constantinide este divizibil. Totuș am crezut că: trebuie dat întreg operei *Cronicul măscăriciului Vălătuc*.

* Motivul: Are conținuturi românești, fixând părți dintr'o epocă pe sfârșite, caracterizată prin figuri ce nu sunt profunde, dar sunt bine zugrăvite.

* Apoi: Limba se scoboară în timp, devine întrucâtva cronicărească și este capabilă să dea faptei haina ce-o îmbracă bine.

* Deși *Cronicul* nu este încă din felul celor menite nemuririi, tendința de-a fi românesc și încrestat cu nuanțele dragi ale limbii moldovenești-vechi face din el o lucrare vrednică de încurajare.

* Să i se dea, deci, premiul întreg ».

D-l ANDREI RĂDULESCU cetește următorul raport asupra scrierii « *Tratat de Drept civil* » în trei volume, de d-nii C. Hamangiu, Rosetti Bălănescu și Al. Băicoianu, distinsă cu o parte de 30.000 Lei din Premiul Statului Gh. Asachi, de 50.000 Lei:

* Intre lucrările depuse pentru premiul Asachi avem și un *Tratat de drept civil român*, în 3 volume, primul de (aproape) 1.000 pagini, celălalte de peste 1.100 și 1.200 pagini.

* Autorii sunt d-nii: C. Hamangiu, Consilier la Inalta Curte de Casație, I. Rosetti-Bălănescu și Al. Băicoianu, avocați. Cea mai mare parte din lucrare — spune d-l Hamangiu în prefață — se datorește muncii celor 2 din urmă, partea sa cuprinzând examinarea și revederea în mod amănunțit a întregului material precum și completarea și rectificarea unor capitole.

* Ca plan și metodă au urmat tratatele așa de repute ale d-lor Planiol, Colin și Capitant, din care au împrumutat împărțiri și definițiuni. Materia nu este dară expusă în ordinea codului, cum se face de obicei mai cu seamă la noi, ci potrivit planului din arătatele tratate, plan introdus în facultățile franceze, admis în parte în codurile mai noi și care se dovedește — dealtminteri — că este mai logic și mai potrivit pentru o expunere a dreptului civil.

* Volumul I începe cu o parte de peste 200 pagini, în care se face o introducere în știința dreptului și care cuprinde o serie de noțiuni generale despre drept, teoria generală a legii, a actului juridic împreună cu noțiuni sumare despre probe. Utilitatea unei astfel de introduceri, neîntrebuințată pe vremuri, este astăzi unanim recunoscută; ea este folosită și recomandată ca fiind absolut necesară pentru ca începătorul să poată să pătrundă în acest domeniu și să înțeleagă diversele chestiuni de drept.

* Restul volumului cuprinde capitole despre persoane, iar la sfârșit despre bunuri, în care se analizează noțiunea patrimoniului și despre posesiune.

* Volumul II este format din 2 părți: prima referitoare la drepturile reale principale, iar a doua la obligațiuni în care intră teoria generală, izvoarele obligațiunilor, contractele speciale și modurile speciale de garanție.

* Vol. III conține în partea întâia regimurile matrimoniale iar în a doua materia succesiunilor, donațiuni și testamente.

* Materia este tratată cu dezvoltările necesare scopului urmărit și într-o proporție adaptată însemnătății diverselor chestiuni.

* Cum eră și firesc — din cauza principalului izvor al codului nostru — autorii au folosit în prim rând doctrina franceză, în marile ei opere și mai ales ale autorilor, al căror plan și metodă au adoptat.

* Locul al doilea îl ocupă doctrina română, la care s'au referit deseori.

* Ei au căutat, în mod special, să scoată în evidență părțile codului nostru, unde textele franceze au fost modificate ori înlăturate.

* Aceasta servește și pentru chestiunile, care se prezintă în practică dar și pentru a dovedi că alcătuitoarii codului român n'au fost niște simpli traducători — cum se repetă încă uneori — ci buni cunoscători ai diferitelor critici aduse codului francez și că au voit să întocmească o lege mai bună.

* În utilizarea doctrinei, autorii lucrării de față nu s'au mulțumit a primi diversele păreri, oricât de celebri ar fi cei ce le-au emis, ci deseori le-au combătut, motivându-și temeinic punctul lor de vedere. Nu s'au putut da desvoltări prea mari diferitelor controverse, din cauza cadrului în care eră conceput Tratatul, dar în expuneri scurte s'a afirmat convingător interpretarea admisă.

* Un loc deosebit s'a dat jurisprudenței franceze și mai ales celei române, care a fost folosită aproape până la zi. Nici aici nu găsim numai trimiteri și citații — cum se întâmplă în multe lucrări — ci expuneri sistematice, însoțite de critici, foarte întemeiate deseori, asupra rezolvării, de către jurisprudență, a feluritelor probleme.

* Au folosit, în unele părți, și dreptul comparat, căutând să deschidă îndrumări noi și pentru dreptul românesc.

* S'au străduit — se vede din toată lucrarea — printr'o muncă conștiințioasă și susținută de multă răbdare să nu dea la lumină o simplă compilație; au năzuit să se înfățișeze cu o notă de originalitate — atât cât este cu putință în această materie cercetată și desbătută — și mai ales să dea într'o formă sintetică o icoană exactă a dreptului civil românesc. De sigur — cum este știut — nu este ușor a întocmi o lucrare de acest fel, mai ales când nu este opera unei singure persoane; coordonarea materialului, stabilirea unității de întocmire, redactarea reclamă, îndeosebi, multă pricepere și muncă.

* Natural că la prima ediție se pot strecură multe greșeli și lipsuri.

* Cu dorința de a vedea lucrarea și mai reușită și cu convingerea că vor fi luate în considerare la viitoarele ediții, voiui semnală câteva din observațiunile ce i se pot aduce.

* Necontestat că în cecece privește deslegarea diferitelor controverse, nu toate părerile autorilor pot fi admise ca definitive; cecece trebuie apreciat este mai cu seamă modul de susținere și tăria argumentelor.

* Cu privire la izvoarele, de care s'au folosit — lăsând la o parte modul de a le cită chiar în text, procedeu întrebuițat, dar care nu mi se pare cel mai bun fiindcă îngreuiază cetirea — am de recomandat să se întrebuițeze și mai mult doctrina română. Afară de lucrările răposaiilor Nacu, Alexandresco și Cantacuzino, sunt încă lucrări de valoare, fie pentru întreaga materie, fie pentru părți speciale din dreptul civil, în volume,

broșuri și reviste, lucrări care luminează multe chestiuni din această ramură a dreptului. Ele vor folosi Tratatului, de care ne ocupăm, atât pentru îndreptarea unor puncte de vedere, cât și pentru a arăta cetitorilor o bibliografie mai bogată, în limba română și a-i îndemna să nu recurgă aproape numai la material străin.

† Dacă s'ar ține seamă de această observație, nu s'ar strecură unele părți și afirmații, care nu mai corespund cu rezultatele noilor cercetări. Am putea citi, de pildă, că s'a repetat, și de astădată, spusa despre alcătuirea codului civil în câteva săptămâni, 7 după autori în loc de 6, cum se spuneă, când s'a dovedit și într'o comunicare citită aci că altul este adevărul. Acelaș lucru s'a întâmplat cu unele părți referitoare la istoricul dreptului nostru civil, la drepturile soțului supraviețuitor, la împărțeala moștenitorilor, la ipotecă și privilegii și la alte materii.

† De altă parte, nu va fi fără folos să se reliefeze și mai bine părțile luate din codul italian și din legea belgiană și să se folosească mai mult doctrina și jurisprudența respectivă.

† Nu eră — poate — de prisos să se stăruie asupra amfiteozei care va da încă naștere la discuții în lumea juridică.

† Eră necesar să se stăruie deasemenea asupra îmbunătățirilor introduse în codul nostru față de cel francez în starea dela 1864 și în genere asupra însușirilor lui, mai cu seamă, când atâția necunoscători îl atacă pe nedrept.

† Scurte comparații cu dreptul din nouile teritorii ar fi servit spre a convinge pe neîncredători de superioritatea, în multe privințe, a dreptului nostru.

† Un control și mai sever al unor citații jurisprudențiale ar face să dispară orice greșeală și de această natură.

† Aceste defecte — inerente începutului — nu reduc valoarea lucrării. Dacă autorii au trecut cu vederea unele din aceste părți, în schimb, au căutat să țină seama de curente și ideile mai noi, care străbat mișcările sociale și care au dobândit ori încearcă să dobândească înfăptuire în legislație, în doctrină, sau în jurisprudență.

† Cu multă strădanie și conștiinciozitate au isbit astfel să dea un tablou aproape complet al dreptului civil, care ne cărmuește azi. Din acest tablou se desprind principiile fundamentale, teoriile care formează temeiurile acestei ramuri juridice, realizările din ultimii ani și năzuințele mai noi, multe dintre acestea înfățișate în chip cât se poate de interesant, cum sunt de exemplu paginile referitoare la jurisprudență și valoarea ei, în genere la noțiunile introductive, la starea de azi a regimului proprietății și la atâtea alte chestiuni presărate în lungul celor peste 3.300 pagini.

† Ceeace nu trebuie uitat de a releva este claritatea expunerii — una din însușirile lucrării și silința de a întrebuița o limbă cât mai ferită de neajunsurile obișnuite ale limbii juridice.

† Tratatul merit — după concepția autorilor — să se adreseze mai mult tinerilor avocați și magistrați, precum și studenților universitari,

va fi de mult folos chiar juriștilor mai adânciți în știința dreptului pen-
trucă, în forma succintă a celor 3 volume, le pune la îndemână expunerea
aproape întreagă a problemelor de drept civil. El va fi o bună călăuză
atât pentru omul de știință cât și pentru practician.

* În genere, lucrarea se prezintă în condițiuni foarte bune și înseamnă
o remarcabilă contribuțiune pentru progresul dreptului nostru. Ea va
servi pentru răspândirea învățământului juridic și va face — sper — să
nu se mai alege cu atâta grabă la cărțile străine. Ea, ca și alte lucrări pre-
miate de d-voastră în ultimii ani, va probă că și în românește se pot scrie
lucrări de seamă pe tărâmul dreptului, va ajuta la creșterea încrederii
în ceace se produce la noi și va îndrumă spre o mai justă prețuire a acestei
producții, în care se pot găsi deseori părți și idei nu mai prejos de ale
străinilor (dar pe care nu știm să le punem în lumina adevăratei lor valori).

* Meritele acestei lucrări și munca sârguincioasă a autorilor ei mă în-
dreptătesc, să propun ca Academia s'o prețuiască așa cum se cuvine acor-
dându-i premiul solicitat *.

D-1 AL. LAPEDATU cetește următorul raport asupra scrierilor: a) *Răs-
boaiele lui Radu Șerban (1602—1611) Documente*; b) *Cetatea Ciceului
sub stăpânirea Moldovei, schiță istorică — 400 de ani dela suirea pe tron
a lui Petru Rareș (1527—1927)*; c) *Relațiunile dintre Moldova și Ardeal
în veacul al XVI-lea*, ale d-lui V. Motogna, distinse cu o parte de 12.000
Lei din Premiul Statului Gh. Asachi, de 50.000 Lei:

* La premiul Statului Gheorghe Asachi s'au prezentat și următoarele
publicațiuni istorice ale d-lui prof. Victor Motogna, directorul Liceului
Andrei Mureșanu din Dej.

1. *Cetatea Ciceului sub stăpânirea Moldovei, schiță istorică, Dej,
fără an, 64 pag. în 8°.

2. *Răsboaiele lui Radu Șerban (1602—1611), documente, extras din
Anuarul Liceului Andrei Mureșanu din Dej pe 1926, fără loc și fără an,
55 pag. (cu numerotația din Anuar: 45—99) în 8°.

3. *Relațiile dintre Moldova și Ardeal în veacul al XVI-lea, Dej 1928,
216 pag. (studiu, documente și indice) în 8°.

* * *

* Prima publicație e făcută din prilejul împlinirii a patru sute de ani
dela suirea în scaunul domniei Moldovei a lui Petru, Vodă Rareș (1527),
unul din foștii stăpânitori ai Ciceului. Ea dă, într-o formă limpede și
curgătoare, istoricul cetății și a domeniului ei, domeniu foarte întins, în
valea Someșurilor, pe tot timpul cât au fost în posesiunea Domnului
Moldovei, ca fond al Coroanei ungare, dela Ștefan cel Mare (c. 1484)
până la Alexandru Lăpușeanu (c. 1560), cu un capitol inițial, în care se
arată trecutul cetății înainte de a fi intrat sub dominațiunea moldove-
nească. Expunerea se întemeiază pe materialul istoric publicat, românesc
și unguresc, pe care autorul, care a studiat cu multă sârguință și price-
pere cetățile Moldovei și Ardealul în sec. al XVI-lea, îl cunoaște foarte

bine. Ca atare, publicația are un îndoit merit: ne dă un istoric complet al Ciceului sub stăpânirea Domnilor Moldovei și pune la îndemâna publicului mare o expunere populară, prin care să se poată urmări și cunoaște mai bine și mai complet sensul și rezultatele stăpânirii moldovenești în părțile nord-estice ale Ardealului, stăpâniri dela care a rămas, în lumea concretă a faptelor, fosta Episcopie a Vadului, restaurată în zilele noastre într'o formă mai temeinică și mai corespunzătoare necesităților actuale.

* * *

* Publicația a doua este o culegere de documente, scoase din colecții sau periodice istorice ungurești și privitoare la acțiunea politică și războinică a lui Radu-Vodă Șerban în Transilvania între 1602—1611. Documentele acestea au fost deja utilizate de editor în studiul său intitulat: tot *Războaiele lui Radu Șerban* și publicat în *Memoriile istorice* (ser. III, tom. VI, mem. 11) ale Academiei noastre. Retipărirea lor, în textul original unguresc sau latinesc și cu traducerea românească a celor dintâiu, nu s'a făcut, trebuie să o spunem, îndestul de riguros și metodic din punct de vedere științific. Dacă însă ținem seamă de condițiile și împrejurările, puțin prielnice, în care a avut a lucra și tipări autorul, trebuie să fim îngăduitori și să ne mulțumim cu fondul mărturiilor ce ne pune la îndemână, mărturii, în adevăr, bogate și prețioase, și cum, de bună seamă, dacă n'ar fi fost interesul și râvna d-lui Motogna pentru studiile istorice ar mai fi rămas încă multă vreme îngropate și neutilizate în colecțiile și publicațiile din cari au fost scoase.

* Ultima publicație a d-lui Victor Motogna este de sigur cea mai importantă. Autorul, care și-a consacrat o bună parte a cercetărilor sale istorice asupra cetăților dintre Țările Române și Ardeal, cum și asupra trecutului elementului românesc de aci, ne dă în această publicație o concentrată dar completă expunere a acestor relații pentru Moldova și Ardealul sec. al XVII-lea, în zece capitole, începând cu urmașii lui Ștefan cel Mare și sfârșind cu a doua domnie a lui Alexandru Lăpușeanu.

* Ca unul ce, cum am spus, a urmărit de aproape și cunoaște bine atât literatura istorică românească cât și cea ungurească privitoare la subiect, a isbutit a ne da în publicația de care ne ocupăm o expunere mai completă și mai bogată decât ale celor ce în cercetările lor au cunoscut și utilizat numai una sau altă din literaturile istorice amintite. Pentru facilitarea cercetărilor și a altora, d-sa publică, pe lângă studiul istoric, și documentele utilizate din colecțiile și periodicele ungurești.

* Evident că nu se poate semnală în acest raport de apreciere generală ceea ce d-l Victor Motogna aduce nou, ca informație și ca interpretare, în publicațiunea sa, față de cercetările și studiile anterioare. E destul să relevem că publicația d-sale constituie o nouă și importantă contribuțiune pentru cunoașterea din ce în ce mai serioasă și mai temeinică

a relațiilor de tot felul ce au existat în decursul secolelor între Țările Române și Ardeal.

* Cercetarea acestor relațiuni, începută acum vreo treizeci de ani de d-l Iorga și continuată stăruitor de d-sa și de atâția din cei ce s'au consacrat în acest răstimp studiilor istorice, a pus în valoare, tot mai mult, viața comună a acestor țări românești, al căror trecut, din împrejurări ușor de explicat, a fost studiat în chip independent și din o parte și din alta.

* * *

* De sigur că exploatarea sub acest raport a izvoarelor istorice ungu-rești și a literaturii istorice maghiare eră absolut necesară. Ea nu putea fi făcută însă decât de istoricii cari cunoșteau și limba maghiară. Cei mai mulți din aceștia și-au îndreptat preocupările lor asupra altor probleme din trecutul nostru. Puțini numai s'au dedicat studiului relațiunilor dintre cele trei foste Principate ale României întregite de azi. Intre aceștia d-l Victor Motogna ocupă un loc de seamă. Cu răvnă și cu interes, d-sa a pus cunoștințele de limbă maghiară și pregătirea sa istorică în cercetarea acestor relațiuni. Dovadă numeroasele studii și articole de tot felul pe care de zece ani le publică prin reviste de specialitate și în scrieri personale și dovadă lucrările pe cari le-a prezentat acum la premiul Statului Gheorghe Asachi și pe cari le recomand călduros să fie distinse cu o parte a acestui premiu, întrucât prin acestea se va distinge în acelaș timp activitatea istorică a unui harnic și meritos istoric al generațiunii de cărturari ardeleni, cari s'au ridicat în timpurile grele și tragice ale războiului și cari înțeleg, în aceste vremuri de dezolantă indiferență culturală, să se consacre totuș, cu iubire și devotament, unor lucrări științifice prin nimic altceva recompensate, decât prin satisfacții de ordin pur sufletec.

D-l I. Ionescu-Dolj cetește următorul raport asupra scrierii «Promotorii Societăților pe acțiuni. Studiu juridic», de d-l Anton Chemale, distinșă cu o parte de 5.000 Lei din Premiul Statului Gh. Asachi de 50.000 Lei:

* Societățile pe acțiuni sunt fără îndoială superioare celorlalte forme de societăți comerciale, prin aceea că prin mijlocul lor s'a reușit — ceea ce nu s'a putut realiza prin celelalte forme — a se strânge capitalurile necesare imensei dezvoltări ce a luat-o comerțul și industria în lumea modernă.

* D-l Anton Chemale, doctor în drept dela universitatea din Roma și avocat în București, în lucrarea sa *Promotorii societăților pe acțiuni* prezentată la premiul Statului Gh. Asachi, se ocupă de un moment foarte important din viața acestor societăți. D-sa studiază faza lor de promoțiune sau constituire, căutând să precizeze în drept rolul pe care îl au promotorii acestor societăți, adică acele persoane, cari pentru diferite motive au luat inițiativa constituirii unei societăți anonime, punând în joc legăturile lor personale, abilitatea lor, influența și cunoștințele lor

financiare și în fine, care au luat, asupra lor întreg rizicul pentru toate operațiunile necesare până la constituire.

* Faza aceasta din înjghebarea societăților anonime e foarte importantă pentru că specialiștii, lansatorii de astfel de afaceri, prin reclame dibace pe care le fac, determină mai întotdeauna în publicul doritor de noi plasamente, curente favorabile cari provoacă chiar și pe cei mai prudenți să aducă și subscrie economiile lor. Apoi dispozițiile legilor comerciale sunt în genere puțin clare și complete asupra activității desfășurate de promotori în această fază.

* În adevăr, în dreptul comercial, se discută, dacă faptul promoțiunii unei societăți pe acțiuni constituie un act de comerț, dacă promotorii sunt comercianți și mai ales se discută cu foarte mult interes, chestiunea de a se ști, care este natura juridică a actelor săvârșite de promotori în raport atât cu societatea pe care au format-o sau au voit s'o formeze, cât și cu terții, sau cu alți termeni, doctrina se întreabă care este figura juridică a promotorilor unei societăți pe acțiuni, care e răspunderea lor civilă și eventual penală.

* D-l Anton Chemale, tratând această importantă și delicată problemă într'un volum de 114 pagini, întrebuițează un stil corect, juridic și foarte clar, se servește de izvoarele doctrinare cele mai autorizate italiene, germane, franceze și române, și dă soluțiuni cari dovedesc un spirit juridic pătrunzător și novator.

* D-sa începe studiul său, împărțit în 12 capitole, printr'o introducere de considerațiuni generale asupra societăților pe acțiuni și a importanței lor în viața comercială și industrială, cât și asupra pericolelor ce ele pot prezenta în faza lor de formațiune.

* Dă apoi lămuriri asupra noțiunii de promotor, arătând eforturile făcute de autori și unii legislatori spre a ajunge la o concepție precisă în privința ei. Ocupându-se de obligațiunile legale ale promotorilor și de natura juridică a actului promoțiunii, D-sa nu este în totul de acord cu părerea profesorului Vivante, cum că promoțiunea unei societăți este un act obiectiv de comerț, ci face distincțiune între cazul când societatea s'a constituit și acela când nu s'a putut constitui, susținând că în acest din urmă caz, actele promotorilor sunt acte civile cu responsabilitate solidară. Ca o consecință, Domnia-Sa nu împărtășește nici opiniunea autorilor, că fondatorii sunt comercianți și că prin urmare, susține D-sa, nu li se poate aplica întotdeauna procedura falimentară.

* Arată care trebuie să fie capacitatea juridică a promotorilor, precum și caracterul juridic al consorțiului de promotori și natura raporturilor dintre ei în cazul când sunt mai mulți.

* Trecând apoi la problema capitală din materia promotorilor — *figura juridică a promotorilor* — sau a raporturilor dintre ei și societatea viitoare examinează cele patru teorii ivite în doctrină *teoria reprezentanței* susținută mai ales de autori italieni; *teoria gestiunii de afaceri*, susținută mai mult de autori francezi; *teoria stipulațiunii pentru alți*, împărtășită

de mulți autori germani și *teoria curatorului legal*, susținută de parte din autorii italieni și germani, etc.

♦ D-l Anton Chemale, deși recunoaște că există perfectă analogie între instituirea promotorilor și aceea a stipulațiunii pentru altul, totuși crede că doctrina e încă departe de a avea o concepțiune precisă asupra instituirii promotorilor cari, după d-sa, este o figură juridică specială de drept comercial, distinctă de celelalte figuri juridice civile și recomandă că în acest sens ar trebui să lucreze doctrina și jurisprudența.

♦ Se ocupă apoi de rapoartele juridice cari se nasc prin activitatea promotorilor față cu terți sau subscriitori, începând prin a stabili cele două obligații legale esențiale, ale promotorilor: redactarea și publicarea prospectului și strângerea subscrierilor pentru formarea capitalului social.

♦ Expune diferitele teorii asupra naturii juridice a prospectului și subscrierii, alăturându-se la părerea că prospectul e o ofertă și subscrierea o acceptare, iar în ceea ce privește natura juridică a contractului de subscriere, ajunge la concluziunea că este un contract bilateral.

♦ Trecând apoi la drepturile și avantajile pe cari promotorii le pot avea față cu societatea ce au fondat-o, după ce arată starea legislației germane, franceze și italiene, se ocupă de modificarea introdusă în această privință de legiuitorul român prin legea dela 6 Aprilie 1900, în art. 128 c. com. rom. când a părăsit sistemul codului italian ca fiind prea sever și fixând modalitatea acestor avantajii prin acordarea unei tantieme din beneficiu—. Expunând în mod amănunțit în ce consistă cheltuelile și beneficiile — găsește că e lăudabilă inovațiunea legiuitorului român de a acordă prime persoanelor sau consorțiilor cari se ocupă cu plasarea acțiunilor, crede însă că inovațiunea nu-și va ajunge scopul, ea va produce un efect contrar, în ce privește beneficiile fondatorilor și că va trebui să revină la vechiul sistem.

♦ În fine, se ocupă într'un paragraf de *promotori și constituire simultană* și într'un ultim paragraf de responsabilitatea penală a promotorilor.

♦ Studiul d-lui Chemale, după cum se poate vedea din cele expuse, este interesant nu numai prin valoarea sa juridică, dar și prin epoca în care apare, adică aceea a refacerii și unificării legislațiunii noastre comerciale, căci după cum spune marele comercialist francez Thaller «... *le problème de la meilleure loi des sociétés par actions reste-t-il, toujours ouvert* ».

♦ Aceasta este cu atât mai adevărat la noi, unde toată lumea este de acord că legiuitorul trebuie să intervină în administrarea societăților pe acțiuni, în care tantiemele rezervate administrațiunilor duc la beneficii scandaloase în dauna drepturilor acționarilor.

♦ Din toate aceste puncte de vedere, lucrarea d-lui Anton Chemale este binevenită, ea îmbogățește literatura noastră juridică asupra dreptului comercial și credem că poate și trebuie să fie încurajată de Academia Română ».

D-l DIM. GUSTI cetește următorul raport asupra scrierii « Contribuții la cunoașterea Societății Națiunilor » de d-l George Sofronie, distinsă cu o parte de 3.000 Lei din Premiul Statului Gh. Asachi, de 50.000 Lei:

* Este cunoscut, că Societatea Națiunilor are dușmani hotărâți și intransigenți, care își exercită spiritul cu un deosebit lux de ironii ieftine asupra organizării și activității ei. Societatea Națiunilor are însă în același timp și susținători fanatici, care o apără cu frenezie.

* Și unii și alții ignorază însă adevărata existență și metodă de lucru a S. N.

* Din fericire însă, pe lângă aceștia, mai există și categoria cunoscătorilor S. N., ca o realitate internațională, ce se bucură de un lung și glorios istoric și de o activitate prezentă, care, oricât ar fi de discutată în unele privinți, a adus, aduce și este menită a aduce în viitor tot mai multe fapte și soluții în viața popoarelor din lumea întreagă.

* D-l Gh. Sofronie face parte din această ultimă categorie. Doctor în drept, licențiat în filozofie și litere, conferențiar la Academia de drept din Oradia-Mare, lucrarea sa * Contribuții la cunoașterea S. N. *, analizează în mod luminos și documentat compoziția, funcționarea și activitatea organismului internațional, care este S. N.

* Lucrarea începe prin o expunere erudită a doctrinelor și proiectelor ale publiciștilor și oamenilor de stat până la pacea dela Versailles.

* În capitolele următoare se studiază elaborarea pactului, organizația și organele S. N., pentru a ajunge la analiza juridică a pactului și la studierea problemei păcii.

* Geneva nu este numai capitala diplomatică a lumii, unde se iau cele mai importante și oportune măsuri pentru prevenirea și represiunea războaielor. Geneva este sediul unei mașinării impozante, a unei totalități de organizații permanente și tehnice, puse la dispoziția statelor pentru a realiza în profitul lor cea mai bună muncă internațională posibilă.

* Geneva este astăzi adevărata metropolă a studiilor politice, umanitare, juridice, de igienă, de politică socială, de cooperare intelectuală, ș. a. m. d.

* Lucrarea d-lui Gh. Sofronie nu cercetează acest laborator de studii internaționale, în întregime. Titlul studiului său ar fi fost mai exact: * Contribuții la cunoașterea juridică a S. N. *. Într'adevăr d-sa dă atenție numai unei laturi a activității S. N., în afară de latura garanției păcii, și anume, autorul cercetează atributele cu caracter administrativ sau executoriu, ce i s'au dat S. N. prin pact.

* Este vorba de inovația datorită autorilor Pactului, care este crearea unei instituții noi internaționale administrative, numită mandat-tutelă.

* Capitolul penultim al lucrării este consacrat în întregime acestei probleme.

* În sfârșit, în capitolul ultim, autorul discută cu o deosebită claritate natura juridică a S. N., adică S. N. este un supra-stat ori numai o asociație de stat?

* D-l Sofronie reușește să redea, cu talent și cu precizie, unele din probleme, reformează atmosfera de discuție în jurul operei înfăptuită la Geneva; — cu o pregătire serioasă juridică și istorică, urmărind atent procesul de evoluție al S. N. — și nu numai de departe, ci chiar la fața

locului. D-se prin publicarea lucrării « Contribuții la cunoașterea S. N. » reprezintă o frumoasă promisiune.

« Deaceea sunt de părere a i se acordă o parte din premiul « Asachi ».

D-l S. MEHEDINȚI cetește următorul raport asupra scrierii « Incercări de navigațiune pe Olt » de d-l Netta Gheron, distinsă cu Premiul Neuschotz, de 3.500 Lei:

« In biblioteca « Institutului economic român », d-l Gheron Netta a publicat o monografie de 142 de pagini sub titlul « Incercări de navigație pe Olt ».

« Autorul privește mai întâiu pe scurt « Posibilitățile de plutire pe Olt până în secolul al XVIII-lea ». Apoi, cu mai multă dezvoltare « Incercările de navigație » în sec. XVIII și al XIX-lea, terminând cu reproducerea mai multor documente în *Anexe*.

« Monografia este lucrată cu toată acuratețea specialistului, care cuprinde subiectul cu lărgimea cuvenită. Pentru noi, lucrarea are un interes cu totul special. Oltul, împreună cu Mureșul sunt reprezentanții cei mai însemnați ai hidrografiei ardelenne. De apa acestor două râuri și de văile lor s'a legat încă din vechime cea mai mare parte a relațiilor podișului ardelean cu șesul Tisei și al Dunării.

« Epoca de care se ocupă autorul e de o însemnătate deosebită. Marea Neagră devenise sub Turci un lac, aproape pustiu. Nimic nu mai amintea înflorirea din epoca Genovezilor și Venețienilor. Totuș claustrarea nu putea să dureze. Pe când Rușii sub Petru se apropiau de Marea Azovului, Austriicii, ocupând Oltenia, căutau să acapareze Dunărea, iar încercările de a face Oltul navigabil sunt una dintre puținele opere lăudabile ale răposatei monarhii.

« Autorul le urmărește pas cu pas, scriind astfel un interesant capitol din istoria economică a pământului românesc.

« Interesul însă nu e pur retrospectiv. În momentul de față, podișul ardelean, cu vechile sale tradiții de industrie și negoț, a căpătat din nou o legătură nu se poate mai firească cu șesul dunărean și calea liberă a mării, de care eră lipsit în vremea, când Fiume formă singura deschidere spre mare. Și Fiume, și Triest, erau doar ca ferestrele unei închisori. Amândouă presupuneau transportul scump pe calea ferată. Din contra, navigabilitatea Oltului, experimentată cu succes în trecut, se impune acum ca soluția cea mai firească. Cu atâta mai mult se impune acest postulat, cu cât Statul român se găsește tocmai pe « diagonala de circulație » Rin—Dunăre—Suez.

« D-l G. Netta a făcut deci un real serviciu economiștilor și geografilor, actualizând această problemă. Deaceea, subsemnatul e de părere să i se acorde premiul Neuschotz ».

D-l Dr. G. MARINESCU cetește următorul raport asupra scrierii « Tratatamentul scarlatinei grave prin ser și sânge de convalescent » de d-l Dr. Aurel

Metzulescu, distinsă cu o parte de 10.000 Lei din Premiul Dr. Victor Babeș, de 20.000 Lei:

* D-l Dr. A. Metzulescu, medic primar al Spitalului de boale contagioase din Craiova, prezintă trei monografii pentru premiul V. Babeș, dintre care:

* Prima și cea mai importantă conține 36 pagini și are de subiect *Tratamentul scarlatinei grave prin ser și sânge de convalescent*. Se știe că scarlatina poate să aibă forme foarte grave cari conduc la moarte și până în timpul din urmă, nu se cunoșteă un tratament destul eficace care să dea un rezultat satisfăcător în asemenea împrejurări.

* D-l Dr. Metzulescu a aplicat tratamentul preconizat de d-l Dr. Th. Mironescu, șeful Serviciului de boale contagioase (Spitalul Colentina). Intre cazurile tratate cu ser și sânge de convalescent de d-l Dr. Metzulescu erau și cazuri aparținând forme maligne, forme cari se traduc prin injecțiunea bulbilor oculari, fixitatea privirii, congestia figurei, ușoara colorare a țesutului celular subcutanat cu nuanța drojdiei de vin în jurul comisurii buzelor și pleoapelor, temperatura ridicată atingând 41° , neliniște, cefalalgie, erupții deseori hemoragice, puls frequent, dispnee, deglutiție aproape imposibilă. D-sa indică tehnica delicată a preparării serului și dă rezultatele obținute. Deși D-sa a tratat cu ser și sânge de convalescent pe cari le-a injectat subcutanat și intramuscular, cazuri din cele mai grave, rezultă din datele căpătate pe 72 cazuri de scarlatină gravă tratată prin ser și sânge de convalescent că d-l Metzulescu a avut 20 morți, adică 27,7% deci a salvat 72,3% copii îngrijiți în spitalul său.

* Influența favorabilă asupra curbei termice indică acțiunea favorabilă asupra temperaturii fenomenelor alarmante și a stărei generale mai ales, când serul e aplicat la începutul boalei. Rezultatele nu sunt satisfăcătoare, când se aplică seroterapia după 10—12—22 zile după începutul boalei, cu toate că și atunci se poate constata uneori o ameliorare simțitoare.

* Dar seroterapia și sângele de convalescent poate avea o influență bună și asupra complicațiilor scarlatinei însă nu în cazuri de complicații prin meningite, infecție puerperală, erisipel, otite. Aceea ce trebuie semnalat este raritatea nefritelor și a otitelor la bolnavii tratați prin sânge și ser de convalescent. Din cercetările d-lui Metzulescu rezultă că serul și sângele de convalescent nu are nici o contraindicație chiar când boala e gravă.

* În a doua lucrare se ocupă de tratamentul cărbunelui prin doze masive de ser anticarbonos pe cale intravenoasă. Lucrarea conține 24 pagini și a fost prezentată altădată Academiei române în ședința dela 4 Iulie 1924 de regretatul prof. V. Babeș. Este bine să se știe că d-l Lignieres membru al Academiei de medicină din Paris a făcut câteva luni după aceasta o comunicare în care insistă asupra eficacității metodei practicate în țara noastră.

* Dr. A. Metzulescu a tratat de la 1922—1927 cu această metodă 127 bolnavi obținând 121 vindecări și 6 morți deci cu o mortalitate de 4,7%. D-sa afirmă frecvența cazurilor de dalcac condițiilor rele în care s'au înhumat animalele moarte în timpul războiului și insuficiența măsurilor poliției veterinare.

* În general, aproape toate cazurile cercetate recunosc infecția de cărbune dela pielea sau carnea animalelor moarte de cărbune, iar un caz de cărbune pulmonar este atribuit de d-l Dr. Metzulescu sporilor de cărbune inspirați cu praful din pământul pe care îl frământă pentru fabricarea cărămizilor. (Bolnavul fiind un cărămidar).

* Dacă până în 1922 rezultatele tratamentului seroterapic și medicamentos au dat d-lui Metzulescu o mortalitate de 19,5% aceasta se atribuie pe de o parte gravității și tardivității venirii bolnavilor la spital, precum și manierei preparării și întrebuințării serului anticarbonos.

* Totuș astăzi putem zice cu d-l Metzulescu că prin seroterapia salvatoare, cărbunele și-a pierdut dreptul de a mai fi socotit ca o boală gravă chiar în cazurile cele mai desperate.

* În a treia monografie autorul expune rezultatele obținute în mai multe cazuri de tetanos tratate în Spitalul de boale contagioase din Craiova prin doze masive de ser antitetanic, s'au îngrijit 20 de bolnavi, dintre care șase, cărora nu li s'a putut aplica tratamentul prin seroterapie, au succumbat. Din contră dintre 13 cari au fost supuși unui tratament intensiv, unul singur a murit. A întrebuințat în aceste cazuri deseori injecțiile intrarahidiene, în cantitate de 10—20 cc. p. Cantitatea totală de ser a ajuns până la 800—820 cc. de ser.

* Cercetările d-lui Metzulescu care sunt un fel de continuare naturală a lucrărilor și descoperirilor importante făcute de regretatul Prof. O. Babeș în domeniul seroterapiei, sunt efectuate cu multă perseverență și într'un spirit științific, ele merită de a fi recunoscute de Academie și mai cu seamă de a se încuraja munca fără de răgaz a d-lui Dr. Metzulescu care lucrează în provincie cu multă dragoste și devotament, dând un frumos exemplu de iubire față de suferinzi. Propunem să i se acorde o parte din premiul Babeș (10.000 Lei) nu numai ca o răsplătire a cercetărilor sale, dar și ca un stimulent, care va îngădui de a-și întinde activitatea sa de muncitor conștiincios și în domeniul altor boale infecțioase *.

D-l DIM. VOINOV cetește următorul raport asupra scrierii * Câteva contribuțiuni la studiul aparatului bucal al insectelor înțepătoare * de d-l Dr. Virgil Nitzulescu, distinsă cu o parte de 3.000 Lei din Premiul Adamachi, de 5.000 Lei (divizibil).

* Se știe că sunt peste 13 sau 14 boli omenești, în afară de acelea ale animalelor, cari sunt produse de diferite insecte și că unele din ele, cum sunt frigurile galbene, ciurma bubonică, boala somnului, etc., sunt foarte grave, putând extermină regiuni întregi omenești de pe fața pământului. Toate aceste boli sunt produse prin înțeparea pielei, pe care unele insecte

o fac pentru a suga sângele omului, cu ajutorul armaturei lor bucalei care este transformată, parțial, în niște stilette tăetoare; în timpul sugere, ele transmit, în acelaș timp, organismului omenesc, diferiți germeni infecțioși pe care-i adăpostesc în corpul lor.

* Din această cauză, o mare parte din măsurile profilactice care se iau astăzi, nu sunt altăceva decât o luptă care se dă împotriva insectelor înțepătoare.

* Se înțelege, prin urmare, cât este de folositor să se cunoască în amănunțimi, biologia acestor animale, modul lor de viață și de dezvoltare și mai ales organizația gurei lor, cu ajutorul căreia ele începă și inoculează atâtea boli mortale.

* Lucrarea d-lui Dr. Nitzulescu, fost șef de lucrări în laboratorul de parazitologie al Facultății de medicină din Iași, și acum în acela din București, pe care o prezintă în vederea obținerii premiului Adamachi, are tocmai acest caracter. Ea este însoțită de 19 planșe, reprezentând reproduceri de microfotografii și deseneuri făcute, aproape toate, de pe preparațiile sale originale.

* Autorul cercetează, pe de o parte, aparatul bucal propriu zis al insectelor diptere și hemiptere; iar pe de altă parte, organul numit «pompa salivară», care este așezat în capul insectei, sub faringe și a căruia funcțiune este sugerea salivei proprii și inocularea ei în înțepătura făcută în piele.

* Pe baza observațiilor preparațiilor microscopice, autorul ajunge la o concluzie generală care se deosebesc de aceea a multor specialiști străini, anume: canalul alimentar din trompa diferitelor insecte cercetate (*Phlebotomus*, *Simulium*, *Tabanus* și *Haematopota*, *Culex* și *Anopheles*, *Corixoneura*, *Stomoxis*, *Sifonapterele*, *Hemipterele*) nu-i constituit din epifaringe și hipofaringe, cum se admite în general, ci din epifaringe și mandibule. Cu toată variația tipurilor bucale existente (aparat bucal trichet, tetrachet, pentachet și hexachet), datorită după cazuri, când dezvoltării unor apendice bucale, când reducerii altora, se constată că, grație unor dispozitive speciale, cari sunt destul de bine puse în evidență, de autor, aproape întotdeauna, mandibulele sunt acelea cari, prin dezvoltarea, forma și modul lor special, uneori, de articulație cu craniul, ajung să mărginească pe laturi și ventral, împreună cu labrul-epifaringe, canalul alimentar. Hipofaringele nu ar avea alt rol, după autor, decât pe acela de a cuprinde în lungul său, canalul salivar.

* Partea a doua a publicației se ocupă cu studiul «pompei salivare». Autorul pune în evidență caracterele câtorva tipuri de astfel de organe, studiindu-le la *Simulide*, *Tabanide*, *Phlebotomi* și *Culicizi*. Arată că starea cea mai simplă se observă la *Simulizi* și cea mai complicată la *Culicizi*, și că între aceste două tipuri extreme se poate stabili o filiație vădită.

* În rezumat, publicația d-lui Dr. V. Nitzulescu «*Câteva contribuțiuni la studiul aparatului bucal al insectelor înțepătoare*» este scrisă în o limbă clară și precisă. În acelaș timp, autorul arată nu numai că este în curent cu cercetările mai noi cari au fost făcute în această chestiune,

dar a ajuns să aibă, în unele privinți, păreri personale, pe cari le prezintă și le sprijină pe propriile sale observații, cu destulă putere convingătoare.

* Această publicație merită să fie distinsă prin acordarea premiului *Adamachi* (5.000 Lei).

D-l G. ȚIȚEICA cetește următorul raport asupra scrierii * *Gândirea Matematică* * de d-l Petru Sergescu, distinsă cu o parte de 2.000 Lei din Premiul *Adamachi*, de 5.000 Lei (divizibil):

* Volumul, de aproape 200 pagini, se compune din șapte capitole deosebite, ale căror titluri arată intrucâtva cuprinsul: Evoluția gândirii matematice, Creația matematică, Făpturile (noțiunile) matematice, Metodele gândirii matematice, Domeniul matematicii, Matematica și Știința, Matematica și viața.

* Cele mai multe din ele sunt conferințe ținute înaintea unui public cu oarecare cultură. În ele sunt expuse ideile fundamentale ale gândirii matematice. Expunerea se cetește ușor și cu mult interes și se ridică uneori la înălțimea filozofică a cărților cunoscute scrise de *Poincaré*. Autorul dă dovadă de cultură întinsă nu numai matematică dar și filozofică, pe care știe s'o adapteze, firește, cu oarecare concesii cari se pot discuta, publicului profan.

* Nu sunt idei vagi, fraze frumoase dar goale, ci e mai ales o idee clară și pe cât cu puțință precisă despre o gândire, care în general e străină publicului.

* Intenția autorului de a da minților cultivate, sub o formă accesibilă și frumoasă și chiar elegantă, o idee despre substanța fină care e manipulată în laboratorul matematic și despre felul subtil cum funcționează acest laborator, este mai mult decât laudabilă; ea merită să fie încurajată. Deaceea propun ca lucrarea să fie răsplătită cu o parte a Premiului *Adamachi*.

D-l P. BOGDAN cetește următorul raport făcut de d-l L. MRAZEC asupra lucrării în manuscris cu motto * *Labor improbus omnia vincit* * prezentat de d-l Inginer I. L. Blum la Premiul Societății * *Lignitul* *, de 15.000 Lei, cu subiectul * *Studiul ligniților din România în vederea industrializării lor prin distilațiune* * :

* Însărcinat de a raporta asupra lucrărilor prezentate la concursul premiului Soc. * *Lignitul* *, instituit pentru cea mai bună lucrare tratând subiectul: *Studiul ligniților din România în vederea industrializării lor prin distilație*, am onoare a vă refera următoarele:

* S'au primit două lucrări:

* 1. Dimitrie Trănșan, având motto: *Viitor de aur fara noastră are și prevăd prin secole a ei înălțare*, admisă la concurs de Secția științifică, deși autorul nu s'a conformat condiției anonimatului, și

* Lucrarea cu motto: *Labor improbus omnia vincit*.

* *Lucrarea de sub No. 1* nu poate fi luată în considerare. Ea nu prezintă nici un interes științific și nu contribuie prin nimic la rezolvarea problemei pusă de Soc. «Lignitul». Este o descriere sumară și slabă a câtorva zăcăminte de cărbuni din țară, a întrebuirii cărbunilor la fabricarea gazului și produselor anexe, luată din unul din tratatele generale curente și redactată într'un stil ce nu face cinste autorului.

* *Lucrarea de sub No. 2*, având motto: *Labor improbus omnia vincit* este o lucrare originală care prezintă interes prin rezultatele noi prezentate de autor.

* Conținutul manuscrisului poate fi împărțit în următoarele capitole:

* Cap. I, pag. 1—6. Considerațiuni generale și literatura.

* Cap. II, pag. 7—14. Descrierea aparatelor de laborator și semi-industriale pentru distilația cărbunilor la temperaturi joase.

* Cap. III, pag. 14—17. Studiază proprietățile cocsului rezultat din distilația joasă a patru varietăți de cărbuni din țară.

* Cap. IV, pag. 17—20. Se ocupă cu brichetarea cocsului.

* Cap. V, pag. 20—23. Studiază proprietățile gudroanelor și ale gazelor rezultate din distilație.

* Cap. VI, pag. 23—32. Autorul studiind compoziția gazelor precum și a diverșilor constituenți ai cărbunilor dela Lupeni, arată că aceștia sunt greșit numiți lignit, ei apropiindu-se mai mult de huilă. Acest capitol, foarte interesant prin concluziile la cari conduce, depășește cadrul subiectului propriu zis al premiului.

* Cap. VII, pag. 32—33. Sunt redată rezultatele generale ale distilațiunii la temperaturi joase și rendemențele reale calorice ale produselor rezultate.

* După cum se poate vedea, autorul tratează în manuscrisul său chestiunea *distilațiunii la temperaturi joase* a diferiților ligniți din România (Jidava-Pescăreasa, Comănești-Vernești, Pralea și Lupeni), în vederea obținerii unui cocs cu un randement energetic cât mai mare și se ocupă mai departe de brichetarea acestui cocs cu ajutorul gudroanelor rezultate din distilația cărbunilor însăși, în vederea posibilității transportului pe distanțe mari.

* În urma rezultatelor dobândite, reiese că ligniții de mai sus, supuși distilațiunii la temperaturi joase (500°), dau un cocs puțin rezistent, având o valoare calorică în general mai mare decât a ligniților respectivi, afară de cazul când aceștia sunt foarte bogați în cenușă, cum ar fi acela dela Lupeni.

* Rendementul în căldura utilă a cocsului față de acela al lignitului variază între 65—90%, iar rendementul practic al distilațiunii în laborator între 70—85%.

* Aceste rezultate trebuie considerate, deocamdată, ca privind numai încercări făcute în laborator, fără a se putea întrevede încă modalitățile de aplicare a metodei distilațiunii la temperaturi joase la cărbunii noștri, întrucât autorul nu se ocupă de partea economică a chestiunii, de investițiunile ce ar necesita sau de rentabilitatea acestui procedeu.

«Cea mai mare parte a conținutului acestui manuscris, a mai fost tratată în publicațiunile:

• N. Dănăilă și I. Blum. *Sur l'utilisation rationnelle des lignites roumains* și Dr. Inginer I. Blum. *Utilizarea rațională a ligniților românești*, ce au fost prezentate Academiei Române, în anul 1926, la concursul premiului Statului «Lazăr» și apreciate chiar atunci în mod favorabil. Am propus de a se da autorului pentru aceste două lucrări o parte din premiu; regulamentul neprevăzând această posibilitate, propunerea mea a fost respinsă.

• Având în vedere, pe de o parte, că în manuscrisul «Labor improbus omnia vincit» se completează studiul de mai sus și că este o lucrare originală în ansamblul ei, conținând numeroase date din cari se pot trage indicațiuni prețioase cu privire la o eventuală industrializare a ligniților din România prin distilațiuni la temperaturi joase, pe de altă parte, că modul cum a fost executat studiul prezentat în manuscrisul de mai sus denotă că autorul are o cultură științifică solidă, este stăpân pe chestiune și trebuie să se fi ocupat de mai mulți ani cu studiul cărbunilor noștri și ca atare prezintă toate garanțiile ca să conducă cu succes mai departe cercetările sale în această direcție, suntem de părere ca să se acorde autorului manuscrisului «Labor improbus omnia vincit» premiul de 15.000 Lei instituit de Soc. «Lignitul».

D-I G. VÂLSAN cetește următorul raport asupra lucrării în manuscris cu motto «Valul lui Traian» prezentat de d-I Const. Donciu la Premiul Al. Bodescu, de 2.000 Lei, cu subiectul «O contribuțiune asupra meteorologiei Basarabiei»:

• Manuscrisul «Contribuțiuni la Meteorologia Basarabiei», cu motto «Valul lui Traian», prezentat Academiei ca lucrare cu subiect dat la premiul Alex. Bodescu de 2.000 Lei, este un foarte conștiincios studiu asupra regimului precipitațiilor în provincia dintre Prut și Nistru.

• Greutățile unui astfel de studiu erau destul de mari. Material există de 75 de ani, dar pentru epoca rusească el este incomplet, cu mari întrepreri și repartizat pe un prea mic număr de stațiuni. Autorul a reușit totuși să dea pentru o perioadă de 25 ani cea mai bună imagine științifică a precipitațiilor, care se putea obține pe baza unui astfel de material. Adoptând principiile și perioadele de observație ale Institutului Meteorologic Central, lucrarea are deosebitul merit de a completa pentru această provincie harta precipitațiunilor în România actuală.

• Numeroase hărți, diagrame și tabele, alcătuite cu îngrijire, însoțesc studiul și fac ușor asimilabile rezultatele obținute. Exactitatea cifrelor cari au servit la alcătuirea acestor tabele și hărți a fost confirmată de d-I Enric Oteteleşanu, dir. Instit. Meteorol. Central.

• Se desprind câteva observații generale interesante. Astfel, Basarabia se arată ca aparținând regimului pluviometric continental, cu ploi bogate în partea caldă a anului și cu ploi puține în partea rece a anului, — lucru care este explicat prin o circulație atmosferică întrucâtva analogă mușonilor.

* Descreșterea ploilor e mult mai pronunțată dela N spre S decât dela V spre E. Această dispoziție e în raport cu repartiția temperaturii și cu relieful regiunii, care e mai înalt și mai accidentat în centru și spre Nord. E interesant că se simte și apropierea Carpaților în desenul izohietelor, căci ploile cele mai bogate cad în părțile cele mai apropiate de Carpați spre hotarul Bucovinei — care e regiunea cea mai apropiată de munte — și în genere spre Prut, pe când zonele secetoase se află spre Nistru și mai ales în colțul de SE, care e și cel mai depărtat de munți.

* O altă observație generală importantă reieșind din studiul precipitațiilor acestei provincii este că și acl ploile sufer o variațiune periodică, urmându-se în serii succesive de 15 până la 17 ani ploioși sau secetoși — deci că și Basarabia e supusă la curba variațiilor seculare a ploilor, stabilită de Bruchner. După această curbă rezultă că acum ne găsim la începutul unei perioade secetoase care se va accentua în anii următori.

* Socotesc studiul depus sub motto * Valul lui Traian * ca o lucrare de valoare și o recomand să fie distinsă cu premiul Al. Bodescu *.

Ședință intimă.

La ordinea zilei chestiunea ortografiei.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ amintește că în ședința de ieri s'a cerut să chemăm prin adresă oficială la discuția ortografiei pe d-l coleg O. Densusianu. D-l Densusianu a fost chemat.

D-l SEXTIL PUȘCARIU, spre a pregăti discuția, arată că inovațiile proiectului constau în următoarele: s'au eliminat chestiunile gramaticale și cele de ortoepie; s'au menținut literile *d* și *t* din ortografia dela 1904, precizându-li-se însă regulile de întrebuințare; s'au dat reguli pentru scrierea lui *e* și *ie*; s'a dat o regulă practică pentru scrierea diftongilor *ea* și *ia*, greu de distins pentru ureche; pentru scrierea lui *s* și *z* intervocalic, fiind o chestiune grea, s'au dat reguli mai puțin precise; s'a lăsat afară consoanele duble, precum și accentul grav, lăsând fiecăruia libertatea să accentueze după trebuința și înțelesul frazei.

D-l ANDREI RĂDULESCU, în chestie preliminară, socotește că vutul ce se cere asupra ortografiei nu este pregătit suficient. La aceasta mai contribuie și necunoașterea hotărârilor Congresului Filologilor. Crezând că nu se poate termina discuția în cele două ședințe fixate, d-sa e de părere că revizuirea ortografiei să se amâne pentru viitoarea sesiune.

D-l General GR. CRAINCIANU zice că debaterile noastre păcătuiesc, pentru că nu putem discuta contradictoriu în lipsa altor specialiști, ca d-l O. Densusianu de pildă.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ deschide discuția pe paragrafe.

D-l C. RĂDULESCU-MOTRU, cu referire la paragraful I, zice că în psihologie e fapt stabilit că limba nu e o haină, ci un instrument care trebuie să funcționeze automat. Sub acest raport limba care folosește pentru același

sunet două notații se complică pe sine inutil. Pronunțarea sunetului *f* e sigură (nu e ca în cazul diftongilor *ia, ea*); a-l scrie când *f* când *d* e deci inutil. Românii fiind un popor tânăr, cari au nevoie de a progresă repede, trebuie să se folosească în scriere de un instrument simplu și ușor. Deaceea d-sa propune ca sunetul în chestiune să se scrie în toate cuvintele cu o singură literă și anume cu *f*, pentru că întru nimic nu e mai plastic *d* decât *f*. Dealtfel așa scriu numeroase reviste, numeroși cărturari și câțiva filologi. Excepție să facă dela această regulă numai numele proprii, a căror scriere cu *d* a fost consacrată de tradiție; spre exemplu *Român, România*, etc.

D-l Secretar general I. BIANU se opune acestei propuneri, întrucât ortografia noastră nu e a unui popor fără legătură cu trecutul pe de o parte, iar pe de alta sunt nevoi ale ochiului care se opun a scrie în loc de *gând—gînd*, în loc de *câne—cine*. Deaceea trebuie să rămănem la propunerea colegului Pușcariu de a avea două semne pentru sunetul în discuție. Acest fenomen îl prezintă dealtfel și alte limbi.

D-l G. MURNU zice că e lucru de cea mai mare importanță să menținem latinitatea noastră în ortografie. Această cerință nu este numai platonică. În împrejurarea marelui războiu s'a dat o importanță covârșitoare identității de rasă. Pe de altă parte, litera *d* e frumoasă în deosebire de *f*. Să căutăm a micșora pe cât posibil, cel puțin prin scriere, acest sunet slav în limba noastră.

RAPOARTE DESPRE SCRIERI PROPUSE PENTRU PREMIARE ȘI NEPREMIATE

I. Pentru Premiul Statului Gh. Asachi.

1. Raportul D-lui G-ral R. Rosetti asupra lucrării: General Alexe Anastasiu, *Bătălia dela Călugăreni*, Ediția II-a, București 1928.

Ediția I-a a acestei lucrări a fost prezentată Academiei, spre premiare, (Premiul Năsturel) în 1908.

În raportul, făcut de Gr. G. Tocilescu¹⁾, se conchide că nu se poate recomanda lucrarea spre premiare. Și Tocilescu și-a întemeiat încheierea pe următoarele considerente:

Autorul nu prezintăse o bibliografie pe care s'a bazat și nu bazase documentarea sa pe izvoarele cele mai temeinice. El își însușise păreri greșite, cum eră aceea că Mircea cel Bătrân ar fi stabilit bazele unei armate permanente și, în general, nu folosise izvoarele așa cum trebuia și mai ales nu cercetase izvoarele citate de autorii moderni.

În ediția a doua, care se prezintă acum spre premiare, autorul a ținut, în parte, seama de observațiile din raportul Tocilescu, mai ales în ceea ce privește folosința izvoarelor, deși și asupra acestui punct sunt oarecari rezerve de făcut.

¹⁾ *Analele Academiei Române. Seria II. Tom. XXX, pp. 376 și următoarele.*

Autorul începe prin a arăta, în chip clar, cauzele și operațiunile premergătoare luptei dela Călugăreni. Este o eroare însă de a afirma că « liberarea Dunării preocupase mult pe Mihaiu » și de a arăta (pag. 21) că Mihaiu înțelege această liberare în același sens ca regele Carol I. Mihaiu a căutat să distrugă capetele de pod turcești de pe Dunăre, din care Turcii porniau mereu atacuri asupra Țării Românești, pe când regele Carol s'a gândit și a vorbit despre libertatea comunicării și negoțului pe Dunăre.

Urmează o analiză a forțelor celor doi adversari.

Studiul organizării, armamentului și comandamentului turc este bine și documentar făcut. Decât autorul s'a lăsat a fi prea influențat de descrierea lui Marsigli, care este posteroară cu un secol epocii pe care o studiază. De aci vin unele afirmațiuni ca aceea că Turcii se serviau, în 1595, de muschetul cu cremene. Intrebuințarea acestei arme nu se generalizese nicăeri în Europa la finele secolului al XVI-lea; erau numai pe ici și colo câte o asemenea armă, majoritatea armelor de foc fiind încă, timp mai mult ca un veac, arme cu fitil.

În ceea ce privește organizarea, armamentul și comandamentul armatei românești, sunt de relevat unele erori, așa: se repetă legenda cu armata permanentă a lui Mircea cel Bătrân; se afirmă că Domniul statorniciră că Românul se naște cu datoria de a lua arma, la vreme de nevoie (pag. 40), pe când adevărul este că nevoia de chipul de folosință al glicii au creat această îndatorire; se afirmă că « titlul de dărăban eră ereditar », ceea ce ar fi straniu, când dovedit este că nici boeriile nu erau ereditare.

Autorul analizează apoi, cu mult discernământ, operațiile din vara anului 1595. D-sa face o discuție strânsă și, bazat pe hărți și pe texte vechi, stabilește temeinic care eră rețeaua de drumuri ce legă Giurgiul cu București precum și locul podurilor dela Călugăreni. Tot D-sa documentează că axul luptei dela 13 August 1595 a fost Vest-Est și nu Sud-Nord, cum se crezuse multă vreme.

Descrierea luptei dela Călugăreni este foarte clară, fazele ei și mișcările fiind bine documentate.

Se arată apoi retragerea spre munți și se învederează consecințele luptei din 13 August 1595.

Lucrarea se încheie cu notițe bio-bibliografice, nu cu totul complete însă.

Lucrarea este, în general, bine documentată și faptele sunt expuse clar. E păcat însă că autorul se lasă a fi antrenat de sentiment, când e vorba de persoana și de personalitatea lui Mihaiu Viteazul, părăsind terenul pur științific istoric.

Când autorul aduce laude iperbolice lui Mihaiu (pp. 74, 111, 115, 116), când zice (pag. 76): « Deaceea bătălia dela Călugăreni prezintă o importanță foarte mare, nu numai pentru noi Români, dar în general pentru toată lumea, căci operațiunile întreprinse de Mihaiu Viteazul la Călugăreni, pot sta, în armata militară alături de cele mai bune modeluri date de Anibal, Cesar, Turenne, Frideric și Napoleon cel mare », atunci nu mai face istorie ci retorică și chiar trece alături de adevăr.

Adevărul este că în acțiunea premergătoare luptei dela Călugăreni și în acea luptă, Mihaiu Viteazul nu a aplicat — în chip destoinic e adevărat — decât principiile strategiei și tacticei comune tuturor premergătorilor săi din Moldova și din Muntenia. El a aplicat principiile strategice și tacticele poporului român, ale poporului mic, sărac dar dărz care a trebuit să-și apere fînța față de vecini puternici și mai bine înarmați și care a găsit în teren mărirea puterilor sale.

Pe temeiurile arătate mai sus, nu pot recomandă atribuirea întregului premiu Gheorghe Asachi, acestei lucrări, dar socotesc că merită o parte din acest premiu, dacă se ia hotărârea a-l împărți.

2. Raportul d-lui S. Mehedinți asupra lucrării d-lui Iosif I. Gabrea, *Școala creatoare*, 1927, 504 pagini.

Autorul a scris o lucrare vrednică de laudă. În timpul din urmă, lucrările pedagogice în limba română sunt din ce în ce mai numeroase și mai bine informate, în ce privește bibliografia.

În partea întâia, se tratează *Individualitatea*; în a doua, *Personalitatea*, iar în a treia, autorul arată calea pe care se poate ajunge dela *Individualitate* la *Personalitate* și conchide că «idealul cultural național» nu poate avea nici un sprijin mai puternic decât școala creatoare.

Numeroasele citații din autorii străini și români lasă impresia că autorul a voit să facă o lucrare erudită. Dacă măsoară cineva distanța dela micile începuturi dela sfârșitul veacului trecut, când pedagogia eră reprezentată la noi mai ales prin câțiva modești pedagogi ardeleni, până la publicațiile de azi, progresul este evident. Nici un curent al pedagogiei moderne nu mai e azi străin de cei cari se ocupă de școală în Țara Românească.

Cu atât mai mult impresionează un fapt, cunoscut și autorului (vezi pag. 488) și anume insuficiența rezultatelor practice. Despre școala satelor, s'a putut zice că «obligativitatea la frecventarea unei astfel de școale a fost *obligativitatea la ignoranță*». Cât despre școala secundară, rezultatele bacalaureatului sunt destul de cunoscute, pentru a mai fi nevoie să le amintim.

Astfel, o comparație devine inevitabilă: deși scrierile pedagogice sunt mai numeroase și mai erudite, roadele școalei sunt departe de a fi de laudă. În deosebi, în ce privește stimularea și formarea *personalității*, privirile noastre se întorc cu o reală pietate la unii pedagogi necărturari, care, prin suflul lor foarte viu, au reprezentat o mare înviorare națională în unele colțuri ale țării.

Deaceea, subsemnatul recomandă pentru premiare munca de bibliotecă a autorului și speră că tocmai interesul formării *personalităților* de care poporul nostru are grabnică nevoie, tinerii pedagogi, după ce s'au informat asupra datelor problemei, vor trece la *pedagogia activă*, ale cărei rezultate să se poată măsura an cu an prin punerea în evidență a personalităților celor mai de seamă pentru dezvoltarea poporului și statului român.

3. Raportul d-lui G. Tășcă asupra lucrării d-lui Georgescu-Olenin *Votul plural în Soc. pe acțiuni*.

D-l Olenin prezintă o lucrare de 155 de pagini asupra votului plural în Soc. pe acțiuni.

D-sa începe prin a arăta rolul social și economic al Soc. pe acțiuni și ajunge la concluzia, — din nenorocire contrarie realității, — că Societățile pe acțiuni sunt capabile de o nouă remunerație a muncii, de o nouă concepție a remunerației, ei putând-o asimila cu capitalul, ca valoare susceptibilă de a face obiectul unui aport social și corectând astfel, cel puțin în parte, actualul mod de remunerație.

Departate de a avea rolul unei mai bune împărțiri a bunurilor sociale, Soc. anonime și în special la noi, au agravat problema repartitiei; departate de a duce către « pacea socială » au făcut lupta mai aprigă. Într'un singur caz acționariatul uvrier ar însemna un pas înainte în soluționarea problemei, când lucrătorul ar avea controlul întreprinderii. Aceasta însă este o problemă grea și va trece vreme îndelungată până să se admită.

După ce arată modalitățile dreptului de vot, arată cum a fost privit votul plural în doctrina și jurisprudența italiană și cea română, pe baza textelor actualei legislațiuni comerciale. Arată cum e privită chestiunea în legislațiunea celorlalte țări.

« Ceeace se urmărește prin introducerea votului plural e că numărul de voturi, conferit acțiunilor cu vot plural, să poată forma singur majoritatea în adunările generale împiedicând orice influență, a celorlalte categorii de acțiuni în formarea voinței sociale ».

Acesta fiind scopul introducerii votului plural în Soc. anonime, nu e de mirare că nici proiectele de modificare a codului comercial italian, nici proiectul de cod comercial român și nici proiectul francez făcut sub direcția lui Lesaché nu-l admit, sau îl admit cu foarte grele condițiuni.

Din analiza făcută, ajungându-se la rezultatul « că acțiunile cu vot plural sunt un instrument delicat și periculos al căror efect se prelungește de cele mai multe ori dincolo de scopul propus » ne așteptăm ca autorul să se pronunțe în contra introducerii lui. D-sa însă nu trage concluzia necesară, din premisele puse și ezită să se pronunțe. În cele din urmă capitole găsește chiar un teren de aplicare a acțiunilor cu vot plural. « *In forma cea mai evoluată a intervenției statelor*, zice autorul, *a statului acționar*, — *acțiunile cu vot plural vor constitui punctul de sprijin al părghiei, cu care statul poate pune în mișcare și coordonă întregul mecanism economic* ».

D-sa însuș însă recunoaște, — cu câteva rânduri mai sus, — că atât legislațiunea noastră privitoare la comercializarea și controlul întreprinderilor economice ale statului, cât și acelea privitoare la *mine* sau energie, — pentru a evita relele de cari sufăr administrațiunile de stat, au adoptat sistemul administrațiunii particulare, așa încât numai o treime (nu trei membri cum autorul arată la pag. 154), din membrii Consiliului de administrație, să fie numiți de stat, iar restul de capitalul particular. Dreptul de vot al statului va fi maximum $\frac{1}{3}$ din numărul voturilor acționarilor.

Autorul utilizează în lucrarea sa mult material doctrinar și jurisprudențial precum și lucrările pregătitoare de modificările ce se anunță. Materialul nu este însă destul de bine clasat, lucrarea suferă puțin de graba ce a pus-o autorul în tipărirea lucrării. Din pricina acestei grabe, autorul nu și-a luat timpul clasării în chip sistematic a materialului cules, din care cauză se

repetă adesea ori părerile autorilor și jurisprudențele citate. În acest chip lucrarea a câștigat în extensiune, dar nu și în claritate și sinteză.

Cu toate aceste mici lipsuri, lucrarea este meritorie și credeam că Academia Română ar putea încuraja pe autor, acordându-i o parte din premiul nostru care concurează.

4. Raportul d-lui G. Tașca asupra lucrării d-lui Victor Al. Macedonsky *Internaționala economică*:

D-l Victor Al. Macedonsky prezintă, sub titlul « *Internaționala economică* », — într-o lucrare de 63 pagini, — un proiect de organizare a omenirii întregi, într-o singură unitate economică.

Se vor asocia « economiștii » (prin economiști autorul înțelege producătorii) din lumea întreagă bărbați și femei (comercianți, industriași, meseriași, agricultori, colaboratori, lucrători și muncitori) într-o societate anonimă internațională. Scopul societății este: a) ajutorarea reciprocă a membrilor colaborând prin aceasta la organizarea vieții economice din lumea întreagă; b) a tăia orice credit și ajutor economic războaielor.

Ajutorarea membrilor se face prin sfaturi bune și bani ieftini.

Pentru a realiza acest scop societatea va avea nevoie, negreșit, de un fond puternic în numerar.

Fondul nu se va forma din cotizațiuni, — pe care lumea le privește cu oarecare scepticism, — ci, prin subscriere de acțiuni.

Fiecare membru va subscrie una până la 5 acțiuni, producătoare de venit. Prețul acțiunii este de 5 dolari. Cu suma adunată din vânzarea acestor acțiuni, se formează fondul « *Internaționala economică* ».

Pe lângă aceasta însă, fiecare membru va cumpăra și câte o acțiune, tot pe preț de 5 dolari, dela unitatea mai restrânsă « *Naționala Economică* ».

Internaționala economică scontează portofoliul Naționala economică dela care percepe o dobândă maximum 6%, Naționala economică va percepe maximum 7%.

Acestea sunt punctele esențiale ale proiectului; restul se ocupă cu organizarea în cele mai mici detalii, a acestor grupări.

Ideea este generoasă; planul de aplicare însă este cu totul utopic.

D-l Vanderlipt propune la conferința internațională economică din Bruxelles, — propunere reinnoită la conferința dela Porto-Rose, — un plan cu mult mai practic și mai ușor realizabil.

El se făcă forte să înființeze la Geneva o instituție de bancă, cu 1 miliard dolari aur capital; banca trebuie să poarte numele de Banca cu rezervă de aur a Statelor Unite Europene.

Acțiunile fiind plătite în aur, de 100 dolari fiecare, se vor subscrie, negreșit în America, unde s'a refugiat aurul, după războiu; însă orice european, care are posibilitatea de a plăti în aur, ar putea subscrie. Acțiunile subscrise de Americani vor face parte din categoria A; cele subscrise de Europeni, din categoria B.

Europenii vor putea, oricând retrage acțiunile de categoria A, plătindu-le cu 120 dolari acțiunea.

Fiecare dintre Statele europene poate înființa o sucursală a Băncii Statelor Unite Europene. Capitalul va fi în dolari aur.

Banca Statelor Unite Europene poate emite bilete plătibile la vedere în aur.

Proiectul lui Vanderlipt deși cu mult mai ușor de aplicat nu a fost luat în considerațiune și ideea a căzut.

Ce nădejde mai putem pune într'un proiect care pune ca condițiune esențială: «Asociațiunea Generală a tuturor producătorilor din lume», idee imposibil de realizat? În special, în țara noastră, noi întâmpinăm greutăți foarte mari, pentru a înființa o asociațiune de producători de aceeaș categorie, — de producători agricoli, — într'o cătună. Cum să ne mai gândim la asociațiunea tuturor producătorilor de toate categoriile, din lumea întreagă? Interesele producătorilor din aceeaș regiune sunt adeseori divergente. Este lupta între producătorii agricoli și cei industriali. Interesele dintre două țări sunt divergente. Interesele dintre continente sunt divergente. Va trebui să treacă timp îndelungat până să ajungem la armonizarea tuturor acestor interese.

Dar cum spune cu mult spirit d-l Albert Thomas în scrisoarea dresată autorului, atunci când trăim într'o țară în care dobânda se ridică la 30%; când sub apăsarea acestei dobânzi imense orice producție este imposibilă, este natural să te gândești la un mijloc de a ieși din o atare situație.

Din dorința de a curmă un rău, care compromite producția țării noastre, a ieșit proiectul utopic al autorului.

Intențiunea dela care pleacă autorul este laudabilă, deși punerea în practică este imposibilă.

II. Pentru Marele Premiu Năsturel de 12.000 lei.

Referatul Părintelui N. M. Popescu asupra lucrării Gh. V. Butnariu, *Pe drumuri uitate și sfinte*, Roman, 1928, pp. 183.

Autorul, preot, deși nu spune, în orașul Roman, este și poet. Poezia lui, uneori reușită, face parte din curentul tot mai viu în literatura noastră contemporană de a turnă în versuri simțire religioasă. Spun aceasta pentrucă și lucrarea prezentată la premiu tot literatură religioasă, de astădată în proză, este.

Acum, după războiul, Românii, mai ales clericii, au început iarăși să cerceteze și să se intereseze, ca odată moșii lor, de Locurile Sfinte. Din această îndrumare au ieșit cărți de călătorii și cărți de literatură religioasă.

În cartea de față, autorul, nu știu dacă a vizitat Palestina, alege 12 momente din Vieța Mântuitorului — dela Betleem până la straja Mormântului — și le îmbracă în haină de povestiri istorico-religioase. Iese din aceste povestiri că autorul cunoaște istorie și geografie biblică, are simțire religioasă, știe să scrie limpede, pe alocurea cald, și are imaginație stăpănită.

Cartea se cetește cu plăcere și poate fi de folos celor ce se pregătesc pentru apostolia Domnului. O socotesc vrednică de o parte din acest premiu.

III. Pentru Premiul Neuschotz.

Raportul d-lui S. Mchedinți despre studiul d-lui Dr. I. Nemoianu, *Contribuții la problema copiilor în Banat*:

1. D-l Dr. Iosif Nemoianu a făcut nu numai Banatului, dar întregului stat român un real serviciu, tratând în chip științific chestia natalității în broșura: *Contribuții la problema copiilor în Banat*.

Empiric, faptele erau cunoscute mai de mult. N'au lipsit scriitorii, cari să spună negru pe alb că « Banatul e cimitirul neamului românesc ». Acuma însă, monografia unui doctor în medicină ne dovedește lucrul cu cifre.

Pe lângă expunerea faptelor pe temeiu statistic, autorul scrutează și cauzele răului de care suferim. Cu bună dreptate se îndoaie de explicarea curentă, că adică ar fi la mijloc un caz de mimelism social. Nu. Cauzele trebuie să fie mai adânci și sunt pur românești, deoarece străinii (Unguri, Șvabi și Sârbi) nu pătinesc de relele care minează poporul bănățean.

Dacă ar fi insistat mai mult asupra diferenței dintre *civilizație* și *cultură*, credem că autorul ar fi făcut un pas înainte în cercetările sale. Totuș, valoarea lucrării este din punct de vedere național *exceptional de însemnată*. Autorul merită nu micul premiu Neuschotz, ci un premiu cu mult mai mare. Lucrarea de față sperăm că va fi un real corectiv împotriva formulei superficiale că valoarea și progresul unui popor se măsoară după numărul celor ce scriu și cetesc.

2. Raportul D-lui N. Iorga despre cartea D-lui V. Bologa, *Contribuțiuni la istoria medicinei în Ardeal*:

Lucrările d-lui Dr. Valeriu Bologa reprezintă o statornică și zeloasă silință de a găsi în izvoarele cele mai deosebite și mai rare tot ce poate privi istoria medicinei în toate țările românești. Neconținut d-sa face descoperiri noi. În broșura de față, am cules, pentru *Revista istorică*, o sumă de lămuriri inedite. Aici mă mulțumesc să semnalez acest model de râvnitoare activitate științifică, vrednică de o recunoaștere din partea noastră.

IV. Pentru Premiul Adamachi.

Raportul D-lui G. Țițeica despre studiul: E. Abason, *Contributions à l'étude du coefficient de déformation des fonctions non sinusoidales*.

Lucrarea d-lui Abason face parte din publicațiile « Institutului național român pentru amenajarea și utilizarea izvoarelor de energie ». Ea are ca scop să adapteze o chestie de matematică pură la o chestie de aplicație practică. E vorba de a defini și de a determina un coeficient numeric care să arate în fiecare caz cum se depărtează o curbă oarecare, cuprinsă între limite date, de o sinusoidă.

Autorul arată mai întâiu definițiile întrebuințate până acum, împreună cu discuțiile la care au dat naștere și cu greutățile ce s'au întâmpinat în aplicarea lor. După aceea autorul reamintește metodele pe care le-a desfășurat în teza sa de doctorat, care izvoresc din câteva idei simple și pline de

interes date de d-l Lalescu și apoi arată că acele metode teoretice duc la o metodă de calcul a coeficientului de deformare, mai precisă decât cele adoptate.

Lucrarea e făcută cu multă grijă și cu multe aplicațiuni.

Acest studiu minuțios, cu multe referințe bibliografice, cari arată scrupulozitatea autorului, precum și îndemânarea de a da valoare practică unei idei teoretice fericite, merită să fie luat în serioasă considerare pentru acordarea unei părți din Premiul Adamachi.

V. Pentru Premiul Constantimide.

Raportul D-lui I. A. Bassarabescu despre: *Edmond Rostand, Samarineanca*, Evanghelie în trei tablouri, traducere de I. Gr. Periețeanu:

« Samarineanca », dramă religioasă a lui Edmond Rostand e transpusă în românește de d-l I. Gr. Periețeanu într'o limbă literară de un colorit și o muzicalitate la înălțimea originalului.

Pornind — probabil — dintr'o entuziastă admirație pentru marele maestru al versului francez, traducătorul n'a cruțat nici un sacrificiu de muncă, și având în sprijin talentul său de scriitor, a reușit să realizeze o tălmăcire fidelă a acestui impresionant imn de slavire a lui Isus.

Avântul, care a însuflețit pe autor în redarea unor frumoase momente biblice, apare și în traducere cu un pronunțat caracter de originalitate; iar versul mănuit cu o artă reală, ne evocă tot parfumul mistic al bisericii noastre tradiționale cu plânsul bătrânesc al rugăciunilor și clopotelor ei tainice.

Păstrând peste tot eleganța formei din opera lui Rostand, d-l Periețeanu realizează în întregime idea de a pune în evidență personalitatea Mântuitorului, atât de greu de întruchipat prin complexitatea și misticismul ei.

Din versurile de mai jos, putem vedea cu cât esteticism și cu ce bogăție de limbaj d-l I. Gr. Periețeanu, luptând cu greutate și se ivesc la fiecare pas, știe să aleagă expresia firească, cu sonoritatea și armonia convenită.

Iată cum propovăduiește Isus felul în care creștinul e dator să-și facă rugăciunea:

I S U S

Adevărata rugă se 'nalță în tăcere,
 Cu ușile 'ncuiate, în taina din unghere.
 Acolo către Tatăl, plecat, și-adânc pătruns
 De razele credinții, te rogi întru ascuns,
 Și Tatăl tău, ce vede întru ascuns, îndată
 Ți-o da, la arătare, răsplata meritată.
 Amin zic vouă, iarăș, aminte să luați,
 Nu faceți ca păgânii, atunci când vă rugați,
 Să nu vă fie ruga, o lungă 'nșiruire
 De vorbe reci și goale, grăite în neștire;
 Că astfel li se pare acelor rătăciți,
 Că întru vorbă multă mai bine s'auziți!
 Deci să n'aveți cu dânsii nîcicând asemănare;

Că știe Tatăl vostru ce-i cereți fiecare,
 De ce-aveți trebuință, sau ce v'a ispitit,
 Și gândul vi-l ascultă când încă n'ați grăit;
 (Vorbind, cu mâna-i, care apasă ușor pe umărul Fotinei, o face să 'ngenuche)

Da, de prin orice locuri ați fi, s'aveți știință,
 Că ruga doar în taină vă este cu putință
 Sionul sau Sichemul, oricare din zidiri,
 Să nu găsească 'n rugă prilej de tânguiri;
 In van cu-a voastră frunte ați tot izbl pământul,
 N'o să vă fie astfel mai ascultat cuvântul;
 Nici dacă v'ați întoarce, gândind la Eloim,
 Spre muntele acesta, sau spre Ierusalim;
 Căci Tatăl e 'n tot locul, e slava și lumina,
 Deci, vă rugați cu toții, cum s'o rugă Fotina.

FOTINA

Să 'nchideți ochii voștri, ca 'n noapte să plutiți,
 In clipa când lumina și mila-i o doriți;
 Apoi încet, lăuntric aproape, dar fierbinte,
 Să 'naripați aceste cucernice cuvinte;
 Tatăl nostru carele în ceruri ești,
 Care din nimica făurești o lume,
 Sfințească-se al tău nume;
 Tată a-tot-puternic, care 'n noi privești.

Vie

A ta Impărăție,
 Și deapururi fie
 Plinit al tău cuvânt,

Precum în cer și pe pământ;
 Pâinea noastră, Tată bun, cea spre ființă,
 Dăne-o zi cu zi;

De greșim ne iartă, și ne-om da silință,
 Cu greșiiții noștri iertători a fi.
 Nu lăsa făptura noastră cea smerită.

Dusă în ispită;

De ne-atinge duhul cel viclean, hain,
 Tu ne izbăvește, dă-ne curăția,
 Căci în veci puterea, slava, 'mpărăția,

E a ta

MULȚIMEA

Amin;

* Samarineanca * poate fi jucată pe scena teatrului nostru cu acelaș succes pe care l-a avut originalul pe scena teatrului francez. Spiritul religios creștin

a găsit în această traducere versul limpede și evocator care să-l așeze în ade-vărata lui lumină.

Sunt de părere a se acordă d-lui I. Gr. Periețeanu, premiul Demostene Constantinide, la care concurează.

Ș E D I N Ț A G E N E R A L Ă

1 IUNIE 1929

Președinția D-lui EM. RACOVITĂ.

La ordinea zilei fiind alegerea Biroului Academiei pentru anul academic 1929—30, d-l Președinte EM. RACOVITĂ comunică că a primit dela colegul d-l N. Iorga o scrisoare oficială prin care își pune candidatura la președinție. Cu toate că acest mod de candidare se prezintă pentru prima oară în analele Academiei și cu toate că creează un precedent ce nu-l crede nimerit, președintele nu se crede în drept de a opri sau cenzură libera manifestare în scris a opinii unui membru în ședința academică intimă și de aceea dă cetire scrisoarei menționată:

* *Domnule Președinte,*

* N'am luat parte la lucrările Academiei în ultimele zile și nu o fac nici astăzi, fiindcă nu voiesc să influențez în nici un chip asupra alegerii succesurului D-voastre.

* Țin să se știe însă de colegii mei că mențin candidatura mea și sunt dispus a primi, altfel decât pentru o simplă satisfacție onorară ce s'ar putea datorii celui mai vechiu și poate și mai harnic din membrii secțiunii care de șase ani n'a avut onoare de a da un președinte, voturile ce s'ar îndreptă spre mine.

* Oricum, vă rog a face ca această scrisoare să treacă la procesul-verbal al ședinței.

* Primiți, d-le Președinte, încredințarea sentimentelor mele colegiale *.

D-l AL. LAPEDATU zice că se susține de unii colegi că este în uzul Academiei ca Președintele să se aleagă alternativ pe Secțiuni. Așa s'au ales cel puțin ultimii patru președinți, răposatul Poni dela Secția Științifică, D. Onciul dela Secțiunea Istoriceă, d-l I. C. Negruzzi dela Secțiunea Literară, d-l Em. Racoviță dela Secțiunea Științifică. În acest caz, ar veni rândul acum Secțiunei Istorice. D-sa e de părere să se pună în discuție și Academia să se pronunțe dacă ultimile alegeri menționate constitue un uz sau nu, mai ales că suntem incitați printr'o scrisoare a unui coleg la aceasta.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ observă că rotația la alegerea Președintelui ar putea să fie impusă sau de statute sau de obicei.

De statutele noastre nu numai că nu este cerută, dar nici n'ar putea să fie adoptată, fără o completă modificare a sistemului electoral. În adevăr,

există incompatibilitate între votul secret dat în adunare plenară, astfel cum este prescris de statute, și principiul rotației.

Vreun «uz» sau obicei nu se poate invoca, căci asemenea tradiții n'au existat în nici o perioadă a ființării Academiei noastre. Dar nimic, și nimeni, nu poate împiedica pe alegători să aplice această convenție dacă o cred ne-merită: n'au decât să voteze pentru un membru al secției ce cred că trebuie să vie la rând.

Votul majorității va indica nu numai numele noului președinte dar și căți partizani are principiul rotației.

D-l Secretar general I. BIANU zice că acum pentru întâia oară se ridică chestiunea alegerii Președintelui prin rotație pe secțiuni. Propune să fie în-lăturată, închizându-se discuția, ea fiind în afară de regulile și legea Academiei, și să se procedeze la votul nominal conform cu art. 15 din statute.

D-l I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI se unește la propunerea d-lui Secretar general I. BIANU, motivând că prin votul dat, fiecare se pronunță și asupra chestiunii alegerii Președintelui prin rotație.

D-l I. C. NEGRUZZI, Vicepreședinte, zice că de 49 de ani de când d-sa este în Academie niciodată nu s'a pus chestia rotației ridicată acum. Președintele Academiei trebuie să fie o persoană pricepută în conducerea treburilor culturale ale Academiei și în administrarea averii ei. Să lăsăm deci la o parte chestiunea ridicată de unii colegi și să votăm fiecare, cum vom crede de cuviință.

D-l I. NISTOR zice că nu trebuie să bagatelizăm problema pusă, alegerea prin rotație în discuție izvorând din sentimentele de colegialitate. Ambiția secțiilor de a da pe rând pe Președintele nostru este deci firească, mai ales că Președintele Academiei devine și senator de drept.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ crede că s'a dat satisfacție colegilor doritori de a se discuta chestia prealabilă propusă prin discuția de până acum. La alte rezultate nu s'ar putea ajunge decât prin modificarea Statutelor, ceace nu s'a propus. Deaceia încheie discuția spre a se trece la vot.

În conformitate cu art. 15 din statute, se procede la alegerea Președintelui Academiei Române pentru anul 1929—1930.

Alegerea se face prin vot secret și se obține la primul scrutin următorul rezultat:

Votanți 28. D-l N. Iorga întrunește 13 voturi, d-l I. BIANU 10 voturi, d-l Dr. G. Marinescu 2 voturi, d-l Al. Lapedatu 1 vot, fiind și 2 abțineri. Se constată că nici unul din candidați nu a întrunit majoritatea absolută de 15 voturi din numărul voturilor exprimate și se procede la a doua votare.

La despuierea scrutinului al doilea se constată următorul rezultat:

Votanți 28. D-l I. BIANU întrunește 14 voturi, d-l N. Iorga întrunește 10 voturi, fiind și 4 abțineri.

Neîntrunind nici deastădată nici unul din candidați majoritatea absolută de voturi, se procede pentru a treia oară la votare și se constată următorul rezultat:

Votanți 29. D-l I. BIANU întrunește 19 voturi, trecând peste majoritatea de 15 voturi cerută, d-l N. Iorga întrunește 9 voturi, fiind și 1 abțineri.

D-l Președinte EM. RACOVITĂ proclamă ales pe d-l I. BIANU Președinte al Academiei pentru 1929—30 și îi transmite cu felicitări colegiale această sarcină și demnitate, subliniind că Instituțiunea noastră îi încredințează această grea și onorabilă însărcinare acum, când colegul nostru Președinte împlinește 50 de ani de muncă neîntreruptă, exclusivă și devotată în serviciul ei.

D-l Președinte I. BIANU își exprimă părerea de rău față de dificultatea prin care colegii au trecut spre a aduce un rezultat neînsemnat pentru dâșii: « Alesul Domniilor-Voastre nu merită atâta trudă, pentru că aproape tot ce am avut de dat Academiei, am dat în 50 de ani de muncă, fără să fi fost preocupat în toată viața de interese personale. La vârsta mea, asemenea manifestări sunt însă emoționante și vă exprim simțămintele mele de recunoștință pentru bunăvoința Domniilor-Voastre arătată totdeauna, nu numai prin votul de azi ».

D-l Președinte I. BIANU constată că prin alegerea D-sale, îi încetează însărcinarea de Secretar general. Urmează deci să se aleagă dintre membrii reședinți în Capitală Secretarul general al Academiei pe șapte ani cu două treimi din voturile membrilor prezenți.

Se procedează la alegerea Secretarului general al Academiei, în conformitate cu art. 16 din statute.

Alegerea se face prin vot secret și se obține la primul scrutin următorul rezultat:

Votați 29. D-l Andrei Rădulescu întrupește 14 voturi, d-l G. Țițeica întrupește 11 voturi, d-l I. Simionescu 2 voturi, d-l Dr. Gr. Antipa 1 vot, fiind și 1 abținere.

Se constată că nici unul din candidați nu a întrunit 20 de voturi reprezentând două treimi din voturile exprimate și se procedează la a doua votare.

D-l ANDREI RĂDULESCU, mulțumind colegilor care l-au votat, declară că n'a înțeles să candideze și roagă să nu fie luat în considerare la a doua votare, fiindcă d-sa nu ar putea primi acum sarcina de Secretar general.

La despuierea scrutinului al doilea se constată următorul rezultat:

Votați 29. D-l G. Țițeica întrupește 19 voturi, d-l A. Rădulescu 6 voturi, d-l I. Simionescu 3 voturi, d-l Dr. Gr. Antipa 1 vot.

Neîntrunind nici de astădată nici unul din candidați două treimi de voturile cerute, se procedează pentru a treia oară la votare și se constată următorul rezultat:

Votați 28. D-l G. Țițeica întrupește 21 voturi, întrunind deci numărul de voturi cerut pentru a fi ales. D-l Andrei Rădulescu întrupește 3 voturi, d-l I. Simionescu 3 voturi, fiind și 1 abținere.

D-l Președinte I. BIANU proclamă ales pentru 7 ani Secretar general al Academiei pe d-l G. Țițeica.

D-l Secretar general G. ȚIȚEICA mulțumește călduros colegilor pentru marea cinste ce i se face prin acest vot, care atrage după sine o grea sarcină, ce își va da toate silințele s'o îndeplinească.

Se procede la alegerea Vicepreședinților pentru anul 1929—30.

— Se aleg din Secțiunea Literară d-l O. Goga întrunind 16 voturi, din Secțiunea Istorică, d-l G. Balș întrunind 20 voturi, din Secțiunea Științifică, d-l N. Vasilescu-Karpen întrunind 14 voturi.

Celelalte voturi din totalul de 26 exprimate, s'au împărțit pe secțiuni astfel: d-l C. Rădulescu-Motru 5 voturi, d-l Dr. G. Marinescu 5 voturi, d-l Dim. Voiniv 3 voturi, d-l I. Nistor 3 voturi, d-l N. Iorga 2 voturi, d-l Dr. Gr. Antipa 2 voturi, d-l I. Simionescu 2 voturi, d-l Ioan Al. Brătescu-Voinești 2 voturi, d-l G. Bogdan-Duică 1 vot și d-l G. Vâlsan 1 vot.

D-l Președinte I. BIANU proclamă aleși Vicepreședinți ai Academiei pentru 1929—30 pe d-nii *Oct. Goga, G. Balș și N. Vasilescu-Karpen*.

La ordinea zilei fiind alegerea de membru corespondent român la Secțiunea Literară a d-lui N. Cartoian, d-l Președinte I. BIANU cetește următoarea propunere:

*Subscriții propunem spre a fi ales *membru corespondent român la Secțiunea Literară* pe d-l profesor *Nicolae Cartoian*, în locul rămas vacant prin decesul lui Th. Sperantia.

*D-l N. Cartoian, ieșit cu distincțiune din școlile noastre și din activitatea Academiei, se distinge prin cercetări și studii adânci asupra literaturii române vechi. Pe acest teren, urmând începuturilor făcute de marele B. P. Hasdeu prin *Cuvențe din Bătrâni* Tom. II și continuate de d-l M. Gaster, d-l Cartoian a adâncit cercetările, obținând rezultate cari i-au câștigat un nume chiar în știința universală.

*Ultima sa publicațiune pe acest teren despre *Cărțile populare în literatura românească*, vol. I, *Epoca influenței sud-slave*, apărută în luna trecută, este de o însemnătate covârșitoare.*

(an) *I. Negruzzi, I. Bianu, S. Pușcariu, St. Ciobanu, Oct. Goga, Al. Brătescu-Voinești*.

Drept rezultat al votului se constată că d-l N. Cartoian a întrunit unanimitatea de 20 voturi.

D-l Președinte I. BIANU proclamă ales în unanimitate membru corespondent la Secțiunea Literară pe d-l N. Cartoian.

Preotul N. M. POPESCU comunică următorul procesverbal al Secțiunii Istorică din 1 Iunie curent:

1. *In Comisia Marelui Premiu Năsturel se realeg d-nii din anul trecut: G. Balș, N. Iorga, S. Mehedinți, I. Nistor.

2. *In privința publicării premiului Const. Kirițescu secția acceptă propunerile donatorului arătate prin scrisoarea sa din 15 Martie 1929, înreg. la No. 578 din 15 Martie 1929.*

D-l Președinte I. BIANU cetește următorul raport asupra lucrărilor îndeplinite în actuala sesiune generală:

*Lucrările acestei sesiuni, a 62-a din activitatea Academiei Române, au fost dominate de marile serbări naționale a întâiului deceniu împlinit

dela realizarea unirii provinciilor românești cu vechiul Regat. Academia noastră a avut marea fericire să sărbătorească astfel realizarea țintei su-preme pentru a cărei atingere sub formă culturală a fost înființată.

Știind cât de însemnată parte a avut activitatea Academiei pentru unificarea culturală a neamului nostru din toate ținuturile, Academia a simțit totdeauna puternic emoțiunea pașilor făcuți spre ajungerea țintei finale. Așa au fost marile evenimente urmate după unirea Principatelor dela 1859 prin așezarea fericită a augustei noastre Dinastii naționale. Așa a fost proclamarea Independenței României și încoronarea ei cu Co-roana de oțel. Așa au fost avânturile eroice și durerile războiului urmate de întoarcerea glorioasă a Regelui și a oștilor după războiu. Așa a fost toată seria minunată a declarațiilor de unire ale țărilor surori de sub stă-pânirile străine: Basarabia, Bucovina și însăfârșit aspirația cea mai pu-ternică și mai vie, venirea Transilvaniei prin hotărârile unanime ale Adu-nării românilor de peste Carpați dela 1 Decembrie 1918.

Academia Română și-a văzut deci atinsă întâia țintă a năzuințelor și destinului ei.

De acum o nouă și statornică menire se impune acestei Instituțiuni, o nouă datorie pentru cei cari o formează de a consolida cultura națională și prin ea unirea sufletească a întregului neam; de a lumina și înălța această cultură națională în toate direcțiile potrivit dispozițiilor sufletești ale neamului, pentru ca astfel românimea să-și ia locul cuvenit între nea-murile de înaltă cultură, cari au avut parte de un trecut mai ușor decât României.

În această înălțătoare atmosferă, cu gândul și cu conștiința la înal-tele datorii ale viitorului, ați proclamat pe A. S. R. Principele Nicolae și pe d-l Gh. Buzdugan, Înalți Regenți, Membri Onorari, în dorința de a-i asocia la activitatea Instituțiunii noastre.

Încheind astăzi lucrările sesiunii, constatăm cu plăcere, că programul propus a fost efectuat în întregime în cele două săptămâni regulamen-tare, grație atât spiritului de activă, strânsă și colegială colaborare de care ați fost conduși în efectuarea lucrărilor, cât și numărului mare al Domniilor-Voastre, în care ați răspuns chemării la această sesiune. Numai așa se explică că, în deosebire de anii precedenți, n'am fost nevoiți a pre-lungii lucrările noastre de sesiune peste termenul hotărât decât cu o zi, prelungire justificată dealtfel de necesitatea de a se da o soluțiune im-portantei probleme a revizuirii ortografiei române.

Din totalul de 13 ședințe ținute, 5 au fost publice, din cari 2 so-lemne consacrate, una, onorată de prezența I. P. S. S. Dr. Miron Cristea, Patriarhul României și Înalt Regent, pentru recepțiunea în Academie a colegului nostru d-lui Silviu Dragomir, cealaltă decernării premiilor acordate de Academie în acest an.

În celelalte 3 ședințe publice s'au ascultat comunicările colegilor noștri d-lor G. Bogdan-Duică, I. Lupaș, N. Iorga, Dr. G. Marinescu, precum și o comunicare ținută în limba română de colegul nostru co-respondent străin, d-l profesor Carlo Tagliavini din Bologna, care ne-a

făcut și plăcerea cu această ocazie de a veni pentru prima oară în mijlocul nostru.

• Spre a recapitulă lucrările împlinite în ședințele intime, amintim că ați luat cunoștință, aprobându-le, de rapoartele asupra activității și nevoilor noi ale Bibliotecii, de funcționarea Școlilor întreținute de Academie, subliniind ameliorarea parțială a stării lor financiare, asupra activității cabinetului numismatic, asupra bunei îndrumări și regulatei apariții a « Dicționarului limbii române », asupra bursei acordate de Academie în anul școlar curent, precum și asupra ajutoarelor date în anul trecut prin împărțirea de cărți didactice în Bucovina din fondurile I. Fătu și I. Scorțeanu, aprobând propunerea Comisiunii acestor două fonduri ca în acest an prescripțiile testamentare să se aplice pentru ajutorarea școlărilor săraci din Dobrogea Nouă. În privința bursei « Jacques Elias » ați decis amânarea acordării ei până la anul viitor.

• O pioasă și recunoscătoare grijă ați dat apoi realizării prevederilor testamentare ale legatelor lăsate de regretatul coleg Vasile Pârvan și de răposății Ion Oroveanu și General Const. Burghele, precum și ale actului de danie al generoșilor profesori d-l și d-na Ion și Eufimia Andrei, aprobând propunerile Comisiunii numite pentru regulamentarea acestor fonduri. Totodată ați înregistrat, primind-o cu mulțumire, a treia donație de 10.000 Lei făcută de d-na Caliopi St. Dem. Vergu pentru acordarea premiului înființat cu numele răposatului său soț și fostului Director al Bunurilor noastre Ștefan Dem. Vergu.

• Urmărind apoi ameliorarea veniturilor și administrarea în mai bune condițiuni a unor fonduri ale Academiei sărăcite prin expropriere, ați ratificat hotărârile Delegațiunii pentru vânzarea a trei bunuri mici rămase în urma exproprierii, împrăștiate și izolate și neproducând venituri corespunzătoare cheltuelilor de întreținerea lor.

• Ocupându-vă de mersul Fundațiunii « Menachem H. Elias », ați luat cunoștință din rapoartele Comisiunii financiare a Academiei despre gestiunea Fundațiunii pe 1928 aprobând-o, precum și despre proiectul de buget al Fundațiunii pentru 1930, pe care deasemenea l-ați aprobat, desemnând și delegații Academiei în Consiliul acestei Fundații. Spre a face cunoscută în amănunte starea întreagă a Fundațiunii atât Domniilor-Voastre cât și marelui public, Fundațiunea a publicat o dare de seamă despre administrarea averii dela intrarea legală a Academiei în posesia legatului și până la 1928 inclusiv. Ați putut vedea că starea ei este plină de promisiuni pentru viitor și că Instituțiunea noastră primește dela această Fundațiune însemnate ajutoare bănești anuale.

• Dar întreagă atențiunea Domniilor-Voastre s'a concentrat asupra stării financiare a Academiei. Rapoartele Comisiunii Financiare despre gestiunea pe 1928 și cu deosebire despre proiectul de buget pentru 1930 au format obiectul discuțiunilor Domniilor-Voastre vii în două ședințe, dându-se vot de descărcare asupra celui dintâu și aprobându-l pe cel de al doilea cu însemnate deficite la bugetul Bibliotecii noastre, care e și Biblioteca țării, și la lucrarea națională a Dicționarului limbii române.

Deaceia ați constatat nevoia de stăruitoare intervențiuni pe lângă Guvern pentru acoperirea lipsurilor noastre bugetare, propunând ca primă măsură să se dea publicității situația reală financiară a Academiei spre cunoașterea generală. Ceeace s'a și făcut. Suntem convingși că la apelurile făcute, Statul va răspunde împlinindu-și datoria prin acordarea de fonduri nu numai pentru întreținerea și dezvoltarea Bibliotecii, dar și pentru construcția localului ei, precum și pentru subvenționare marelui lucrări a Dicționarului, ambele împlinind mari trebuințe ale culturii naționale. Dând curs încrederii că ni se vor acorda fondurile trebuitoare pentru construcția localului Academiei, ați hotărât întocmirea proiectului definitiv și a planului de execuție a clădirii, încredințând această lucrare d-lui arhitect Duiliu Marcu prin aprobarea ce ați dat asupra proiectului de contract propus a se încheia între Academie și numitul arhitect.

* Secțiunile și-au ales biurourile pentru anul academic 1929—30 și au desemnat Comisiunea de 12 membri pentru examinarea lucrărilor ce se vor prezenta la Premiul Năsturel din 1930, alegând și Comisiunile speciale pentru cercetarea manuscrisurilor ce se vor prezenta la diferitele premii cu subiecte date din viitoarea sesiune și fixând totodată și subiecte pentru premiile din anii viitori 1930—1932.

* Urmând buna tradițiune a înaintașilor noștri de a cinste pe bărbații de frunte ai științei și ai neamului românesc, ați ales, în semn de mare considerație pentru omul de stat și pentru interesul ce poartă Instituțiunii noastre, membru onorar pe d-l Vintilă I. Brătianu, iar drept recunoștință pentru deplina și statornica bunăvoință ce au arătat pentru ușurarea activității Academiei, ați ales membri onorari pe d-nii Barbu Știrbey și Emanoil Pantazi. Deasemenea ați ales membru onorar pe d-l Conte de Saint-Aulaire, fost ministru al Franței în România în timpul războiului, care ne-a fost unul din cei mai puternici sprijinitori atât în vremurile grele ale războiului, cât și în lupta pentru câștigarea drepturilor noastre naționale, rămânându-ne un devotat amic. Însfârșit, apreciind meritele științifice ale învățatului cercetător al literaturii noastre vechi Moise Gaster, cât și iubirea arătată de d-sa față de poporul nostru, l-ați chemat în rândurile colegilor noștri onorari.

* Se cuvine să amintim acl că în prima ședință a acestei sesiuni am avut deosebita bucurie de a saluta în mijlocul nostru pe colegul nostru onorar d-l Vitto Volterra, ilustrul profesor la Universitatea din Roma, care se află în țară luând parte la Congresul matematicilor români ținut în acel timp la Cluj.

* În locurile vacante de membri corespondenți români ați ales pe d-l Romul Cândea la Secțiunea Istorică și pe d-l N. Cartojan la Secțiunea Literară.

* În rândurile colegilor corespondenți străini ați chemat, după propunerea Secțiunii Literare, pe d-nii Norbert Jokl, profesor la Universitatea din Viena și unul din cei mai de seamă albanologi de astăzi, Ernst Gamillscheg, profesor de limbile romanice la Universitatea din Berlin, Petar Skok, profesor de filologia romanică la Universitatea din Zagreb

și un devotat prieten al poporului nostru, și pe Stanislau Wedkiewicz, profesor de limbile romanice la Universitatea din Cracovia. După propunerea Secțiunii Istorice ați ales pe d-nii Vicomte de Guichen, distins diplomat francez și erudit istoriograf, și pe Gustav Glotz, profesor de istoria greacă la Facultatea de Litere din Paris. Insfârșit Secțiunea Științifică a propus și Domniile-Voastre ați ales pe d-l Paul Montel, profesor de Analiză superioară la Sorbonna, care ne dă dovezi de afecțiune, colaborând la noi în țară cu reprezentanții științei noastre. D-l Montel ne-a făcut plăcerea de a veni în mijlocul nostru într'una din ședințele acestei sesiuni după alegerea sa.

† Problema, pusă de mai mulți ani, a reorganizării Academiei, a făcut un pas înainte. La proiectele mai vechi s'au adăugat alte două. Proiectele prezentate au fost tipărite și vi s'au distribuit spre a servi ca bază pentru pregătirea viitoarei discuțiuni într'o sesiune apropiată.

† Un obiect de preocupare activă a Domniilor-Voastre a fost chestiunea revizuirii ortografiei românești, căreia i-ați consacrat ultimele trei ședințe.

† Mai este de adăugat că în ședința de astăzi ați stabilit prin votul Domniilor-Voastre Delegațiunea Academiei pentru anul 1929—30, alegând Președinte pe d-l I. Bianu și Vicepreședinți pe d-nii Oct. Goga, G. Balș și N. Vasilescu-Kerpen.

† Incheind repede enumerarea a lucrărilor cari v'au preocupat în cursul acestei sesiuni, îndeplinesc foarte plăcuta datorie de a exprima cele mai călduroase mulțumiri colegului nostru Em. Racoviță, care în timp de trei ani a condus ca Președinte lucrările Academiei cu zel neobosit și cu o frățească înțelegere, contribuind astfel la buna funcționare a serviciilor noastre și mai ales la ridicarea prestigiului Instituției față de cercurile superioare ale conducerii Statului.

† Ca unul care prin îndatoririle serviciului meu am stat în cea mai apropiată conlucrare cu acela al cărui mandat prezidențial a expirat astăzi, sunt încredințat că vă asociați cu toții la exprimarea simțămintelor noastre de mulțumire pentru colegul stimat și iubit †.

D-l Președinte I. BIANU declară închisă sesiunea generală anuală din 1929.

CONCURSURI PENTRU PREMII

1929

PREMII PENTRU CĂRȚI PUBLICATE

I. PREMII GENERALE

1. **PREMIUL NĂSTUREL**, de 4.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1930, unei cărți scrise în limba română, cu conținut de orice natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1929.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru acest premiu, este până la 31 DECEMBRIE 1929.

NOTA. — În privința Premiilor *Năsturel* se pun în cunoștința publicului următoarele dispozițiuni din codiciliul răposatului C. Năsturel-Herescu:

* În tot anul Societatea Academică Română va avea a premii din veniturile Fondului *Năsturel* o carte tipărită originală, în limba română, care se va socoti de către Societate ca cea mai bună publicațiune apărută în cursul anului; însă aceste premii vor fi de două specii:

* 1. În trei ani consecutivi, deiarândul, se va decerne câte un premiu de patru mii lei noi, No. 4.000 L. n., *minimum*, la cea mai bună carte apărută în cursul anului expirat.

* 2. Iară în al patrulea an, se va decerne un premiu fix de douăsprezece mii Lei noi, No. 12.000 L. n., carele se va numi « *Marele Premiu Năsturel* », operei care va fi judecată ca publicațiunea de căpetenie ce va fi apărut în cursul celor patru ani precedenți. Acest premiu nu se va putea decerne unei lucrări, care va fi obținut deja unul din premiile anuale, decât defalcând dintr'însul valoarea premiului precedent.

* Operele ce se vor recompensa cu această a doua serie de premii vor trata cu preferință despre materiile următoare:

* a) Scrieri serioase de istorie și de științele accesorii ale istoriei, preferindu-se cele atingătoare de istoria țărilor române;

* b) Scrieri de religione ortodoxă, de morală practică și de filozofie;

* c) Scrieri de științe politice și de economie socială;

* d) Tratate originale despre științele exacte;

e) Scrieri enciclopedice, precum și dicționare de istorie și de geografie, în care să intre și istoria și geografia României; dicționare generale sau parțiale de științe exacte, de arte și de meserii, de administrațiune și jurisprudență și alte asemenea lucrări utile și bine întocmite;

f) Cărți didactice de o valoare însemnată ca metodă și ca cuprins;

g) Dicționare lingvistice în limba românească, mai ales pentru limbile antice și orientale, adică limba latină, elenă, sanscrită, ebraică, arabă, turcă, slavonă veche și altele;

h) Publicațiuni și lucrări artistice de o valoare serioasă, adică relative la artele plastice, arhitectura, sculptura, gravura, pictura și chiar opere muzicale serioase, pe care aceste toate Societatea Academică Română le va putea aprecia, atunci când își va întinde activitatea ei și asupra tuturor materiilor de bele-arte;

i) Scrieri de pură literatură română, în proză și în versuri, precum poeme, drame și comedii serioase — mai ales subiecte naționale — și orice alte opere de înaltă literatură. Acestea mai cu seamă aș dori să se acorde *«Marele Premiu Năsturele»*, când vor fi judecate ca având un merit cu totul superior, spre a se da astfel o încurajare mai puternică dezvoltării literaturii naționale.

2. **PREMIUL «EUFIMIA și IOAN ANDREI PROFESORI»**, de 4.000 Lei (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1931, celei mai bune scrieri conținând *Predici bisericești duminicale și ale sărbătorilor sfinților prăsnuiți de Sfânta Biserică creștină ortodoxă*, printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1928—31 Decembrie 1930.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1930.

3. **PREMIUL ASOCIAȚIUNII CRAIOVENE** pentru dezvoltarea învățământului public, de 4.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1932, pentru o carte didactică, în limba română, apărută în anii 1928—1931.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1931.

4. **PREMIUL N. CHRISOVELONI**, de 2.000 Lei (*divizibil*) se dă în sesiunea generală din 1932, prin comisiune specială de 7 membri, celor mai bune lucrări asupra comerțului, publicate în limba română, în anii 1928—1931.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1931.

II. PREMIILE SECȚIUNII LITERARE

5. **PREMIUL STATULUI ELIADE RĂDULESCU**, de 50.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1930, pentru o scriere *literară* sau

de *filologie*, care se va judeca cea mai meritorie printre cele publicate în anii 1928—1929.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMVRIE 1929.

6. **PREMIUL ADAMACHI**, de 5.000 Lei (*divizibil*) se va da în sesiunea generală din 1930, pentru scrieri de *literatură* sau de *filologie* cu curpins moral (în înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), care se vor judeca mai meritorii printre cele publicate în anii 1927—1929.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMVRIE 1929.

7. **PREMIUL GH. CHIȚU**, de 1.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1931, unei cărți de literatură, de filologie sau de artă, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1929 până la 31 Decembrie 1930.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMVRIE 1930.

8. **PREMIUL DEMOSTENE CONSTANTINIDE**, de 4.000 Lei, (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1932, pentru scrieri de *literatură*, *filologie* sau de *artă*, care se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1928 până la 31 Decembrie 1931.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMVRIE 1931.

III. PREMIILE SECȚIUNII ISTORICE

9. **PREMIUL Dr. AUREL COSMA**, de 100.000 Lei, se va da în sesiunea generală din anul 1930, pentru cea mai bună lucrare *istorică*, cu preferință națională, apoi universală, a autorilor români sau străini — dacă lucrările acestora contribuie la elucidarea originii și a trecutului poporului românesc, — precum și pentru lucrări relative la științele auxiliare istoriei, ca: *numismatica*, *heraldica*, *arheologia*, *sfragistica*, *epigrafia*, *paleografia* și altele.

Se pot prezenta pentru concurs lucrări publicate dela 1 Ianuarie 1914 până la 31 Decembrie 1929.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMVRIE 1929.

10. **PREMIUL STATULUI GHEORGHE ASACHI**, de 50.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1930, pentru o scriere *istorică*,

economică, juridică, filosofică, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate în anii 1928 și 1929.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMVRIE 1929.

11. **PREMIUL VASILE PÂRVAN**, de 30.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1930 pentru lucrări tipărite sau descoperiri *arheologice*, cele mai însemnate făcute în țară, printre cele publicate în anii 1927—1929.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs sau a relațiilor despre descoperiri, este până la 31 DECEMVRIE 1929.

12. **PREMIUL DEMOSTENE CONSTANTINIDE**, de 4.000 Lei (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1930, pentru scrieri *sociale* sau *istorice*, care se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1928 până la 31 Decembrie 1929.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMVRIE 1929.

13. **PREMIUL «CONSTANTIN KIRIȚESCU: ISTORIA RĂSBOIULUI PENTRU ÎNTREGIREA ROMÂNIEI, 1916—1919»**, de 25.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1931 celui mai bun studiu de psihologie socială a poporului român în timpul războiului de întregire. Scrierea va putea avea forma fie a unui studiu social, fie a unei opere de literatură propriu zisă. E de dorit ca lucrarea să înfățișeze starea suflească a diferitelor categorii sociale ale poporului român față de problema marelui războiu, atât în timpul pregătirii, cât și al săvârșirii lui, — tinzând la restabilirea adevărului prin risipirea atmosferei de defăimare răspândită de o literatură, care caută să generalizeze stări de lucruri prinse numai dintr'un anumit mediu social.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMVRIE 1930.

14. **PREMIUL ADAMACHI**, de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1931, pentru scrieri *istorice, economice, juridice, filosofice*, cu cuprins moral (cu înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), care se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1928 până la 31 Decembrie 1930.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMVRIE 1930.

15. **PREMIUL GRIGORE C. ANGELESCU**, de 4.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1931, pentru o scriere de *istorie*, de

filosofie sau juridică, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1929 până la 31 Decembrie 1930.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1930.

16. **PREMIUL HAGI VASILE**, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1932, pentru scrieri privitoare la *comerțul român în trecut și în prezent* și publicate în timpul dela 1 Ianuarie 1927 până la 31 Decembrie 1931.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1931.

IV. PREMIILE SECȚIUNII ȘTIINȚIFICE

17. **PREMIUL STATULUI LAZĂR**, de 50.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1930, pentru o scriere *cu conținut științific*, în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în general) care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1927 până la 31 Decembrie 1929, sau pentru cea mai importantă *invențiune științifică* făcută dela 1 Ianuarie 1927 până la 31 Decembrie 1929.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1929.

18. **PREMIUL I. OROVEANU**, de 70.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1930 celei mai meritoase lucrări sau descoperiri în știința medicală publicată în anii 1928—1929.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a lucrărilor propuse pentru concurs este până la 31 DECEMBRIE 1929.

19. **PREMIUL DE ENTOMOLOGIE AL PROFESORULUI GH. N. FINȚESCU**, de 2.500 Lei, se va da în sesiunea generală din 1930, celei mai bune lucrări care va trata despre una din insectele care vatamă pomii roditori și fructele lor. Lucrarea va fi făcută sub formă de monografie și va fi tratată numai din punct de vedere biologic și cu aplicațiuni practice relative la stărpirea acestor insecte. Observațiile biologice vor trebui să fie făcute în țara noastră și relative la pomii cultivați de noi.

Se pot prezenta pentru concurs lucrări apărute dela 1 Ianuarie 1927 până la 31 Decembrie 1929.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1929.

20. **PREMIUL « ȘTEFAN DEMETRESCU-VERGU »**, de 10.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1930, pentru o scriere de *natură silvică*, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1927 până la 31 Decemvrie 1929.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 **DECEMVRIE 1929**.

21. **PREMIUL NEUSCHOTZ**, de 3.500 Lei, se va da în sesiunea generală din 1931, pentru o scriere cu *conținut științific*, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1929 până la 31 Decemvrie 1930.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 **DECEMVRIE 1930**.

22. **PREMIUL DEMOSTENE CONSTANTINIDE**, de 4.000 Lei (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1931 pentru scrieri cu *conținut științific*, care se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1929 până la 31 Decemvrie 1930.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 **DECEMVRIE 1930**.

23. **PREMIUL ADAMACHI**, de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1932, pentru scrieri cu *conținut științific*, în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în genere), care se vor judeca mai meritorii printre cele publicate în anii 1929—1931.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 **DECEMVRIE 1931**.

NOTA. — Se pun în vederea concurenților următoarele articole din *Regulamentul pentru premiile literare, istorice și științifice*, votat de Academie la 8 Martie 1906 cu modificările aduse la 27 Maiu 1919 și la 26 Maiu 1924:

* **Art. 4.** *Operele publicate* vor fi prezentate la concurs de autorii lor, în minimum 5 exemplare, pe lângă o cerere scrisă, în care se va arăta totdeauna anume premiul la care concurează.

* Un autor nu poate prezenta în acelaș an aceeaș scriere la mai multe premii, nici mai multe scrieri la diferite premii.

* O scriere prezentată la un premiu nu mai poate fi mutată la altul după trecerea termenului de prezentare (31 Decemvrie), fixat în art. 3. Această mutare se poate face însă prin deciziunea Secțiunii sau Comisiunii care decide asupra acordării premiilor.

* **Art. 5.** O scriere prezentată într'un an la un premiu și nepremiată poate fi prezentată în anii următori la concursul aceluiaș sau al altui

premiu, numai dacă este preinnoită în părți esențiale în noua edițiune, publicată de autor în viață.

* *Art. 6.* Operele publicate de Academie, făcute din inițiativa sau cu ajutorul ei, nu pot fi admise la concursul premiilor. Deasemenea nu pot fi admise la concurs opere postume.

* *Art. 7.* La concursul premiilor poate fi admisă nu numai o operă întreagă, ci și parte dintr'o operă, cu condițiune ca această parte să fie completă.

* *Art. 8.* La premiile Năsturel pot fi prezentate scrieri de orice natură, la premiul Eliade-Rădulescu scrieri de literatură, de filologie, de istorie; scrieri economice, juridice, filosofice; la premiul Lazăr scrieri cu conținut științific, în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în general); la premiul Adamachi scrieri cu cuprins moral, de orice natură (în înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei); la premiul Haği-Vasile scrieri privitoare la comerțul român în trecut și în prezent.

* *Art. 9.* La premiile Năsturel — conform testamentului — pot fi admise numai scrieri în limba română; *la premiile Eliade-Rădulescu, Lazăr, Adamachi, sunt admise și opere scrise de autori români sau străini într'una din limbile latină, italiană, franceză, germană sau engleză, dacă întreg cuprinsul operei va trata despre pământul sau neamul românesc, despre istoria limba sau literatura românească.*

* *Art. 10.* Traducerile din limbi străine în limba română pot fi premiate numai dacă sunt făcute de pe opere clasice și, prin dificultățile învinse ale unei perfecte traduceri în versuri românești, vor constitui adevărate opere literare ale limbii române, ori — prin anexarea de explicații și note științifice cu totul proprii traducătorului — își vor fi însușit meritele unei lucrări originale în limba română.

* *Art. 11.* Toate lucrările, fie tipărite, fie manuscrise, prezentate la vreunul din premiile Academiei, trebuie să fie scrise cu ortografia Academiei.

* *Art. 12.* Operele publicate anonime sau pseudonime vor putea fi admise la concurs, iar autorii, spre a primi premiile acordate, vor trebui să probeze proprietatea lor.

PREMII PENTRU LUCRĂRI PUSE LA CONCURS CU SUBIECTE DATE

I. PREMIILE SECȚIUNII LITERARE

1. **PREMIUL NĂSTUREL**, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1930, celei mai bune lucrări prezentate în manuscris despre: *Fântânele, după credințele poporului român, studiu folcloristic.* — (Deciz. 10 Iunie 1926).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1929.

2. **PREMIUL STATULUI ELIADE RĂDULESCU**, de 50.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1931 celei mai bune lucrări prezentate în manuscris despre: *Dialectul aromân. Studiu lingvistic.* — (Deciz. 25 Maiu 1929).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1930.

3. **PREMIUL V. ADAMACHI**, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1932 celei mai bune lucrări prezentate în manuscris cu subiectul:

Folclorul din regiunea Codrului din Basarabia cu transcrierea fonetică a textelor. — (Deciz. 25 Maiu 1929).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1931.

4. **PREMIUL GENERAL CONSTANTIN și MARIA BURGHELE**, de 4.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1932 celui mai bun manuscris de compunere literară, istorică sau didactică, având drept principal scop răspândirea și cultivarea în sufletul poporului nostru a frumoaselor principii de morală creștină. — (Deciz. 24 Maiu 1929).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1931.

II. PREMIILE SECȚIUNII ISTORICE

5. **PREMIUL ALEXANDRU IOAN CUZA**, de 20.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1930 sau în oricare sesiune următoare, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor.

Punctele de căpetenie ale programului sunt cele următoare:

1. Teritoriul colonizațiunii romane în țările din dreapta și din stânga Dunării de jos.
2. Teoriile vechi și noi despre originea și locuințele Românilor în cursul evului mediu.
3. Migrațiunea popoarelor în țările dunărene și înrăuirile reciproce dintre barbari și elementul roman, dela părăsirea Daciei Traiane până la înființarea Imperiului bulgar.
4. Români și Bulgarii în timpul Imperiului bulgar și al celui româno-bulgar și relațiunile lor cu popoarele din stânga Dunării.
5. Originea Principatelor Române.

Lucrarea va fi întemeiată pe un studiu cât mai amănunțit și conștiincios al izvoarelor antice și medievale: autori, inscripțiuni, documente și orice resturi ale vechimii, utilizându-se și toponimia, limba, și în genere orice fântână ce ar putea contribui la lămurirea chestiunii.

— (Deciz. 5 Aprilie 1900 și 25 Martie 1904).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1929.

6. **MARELE PREMIU REGELE FERDINAND**, de 10.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1930, pentru cea mai bună lucrare despre:

Vieța și faptele lui Tudor Vladimirescu și starea socială și culturală din timpul său. — (Deciz. 7 Iunie 1921).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1929.

7. **PREMIUL FUNCȚIONARII C. F. R. DIN BUCUREȘTI**, de 6.000 Lei, în efecte, se va da în sesiunea generală din 1930, celei mai bune lucrări despre:

Drepturile funcționarilor publici față de Stat. — (Deciz. 7 Iunie 1921).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1929.

8. **PREMIUL BASARABIEI ÎN MEMORIA LUI I. C. BRĂȚIANU**, în efecte de nominal Lei 6.500, se va da în sesiunea generală din 1930, pentru cea mai bună lucrare despre:

Istoria apărării drepturilor României asupra Basarabiei și rolul oamenilor de stat ai României în această luptă. — (Deciz. 6 Iunie 1923).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1929.

9. **PREMIUL EPISCOPIEI ARGEȘULUI**, de 10.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1930, pentru cea mai bună lucrare asupra subiectului:

Monografia mândririi și episcopiei din Curtea de Argeș. — (Deciz. 6 Iunie 1923).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1929.

10. **PREMIUL PRINCIPESA ALINA ȘTIRBEI**, de 8.500 Lei, se va da în sesiunea generală din 1930, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Dora d'Istria. — (Deciz. 10 Iunie 1926).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1929.

11. **PREMIUL SAN-MARIN**, de 2.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1930, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

O cercetare asupra breslelor. — (Deciz. 10 Iunie 1926).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1929.

12. **PREMIUL ALEXANDRU IOAN CUZA**, de 6.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1930, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Organizarea economică a Țărilor Române în epoca Regulamentului Organic. — (Deciz. 28 Maiu 1927).

Termenul depunerii manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1929.

13. **PREMIUL MINISTERULUI CULTELOR ȘI ARTELOR**, de 50.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1931, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Chipuri de vlădici și scriitori bisericăști români din veacul al XVII-lea. — (Deciz. 30 Maiu 1929).

Termenul depunerii manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1930.

14. **PREMIUL ADAMACHI**, de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1931, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Organizarea judecătorească în țările Române în epoca Regulamentului Organic. — (Deciz. 28 Maiu 1927).

Termenul depunerii manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1930.

15. **PREMIUL GENERAL R. ROSETTI**, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1931, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul: *Figurile mai caracteristice din Războiul Independenței din 1877—78.* — (Deciz. 31 Maiu 1928).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1930.

16. **PREMIUL STATULUI GH. ASACHI**, de 50.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1932, celei mai bune lucrări cu subiectul: *Istoria Maramureșului dela începuturile sale până la Unirea din 1918.* — (Deciz. 21 Iunie 1929).

Termenul depunerii manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1929.

17. **PREMIUL NĂSTUREL**, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1932, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul: *Legăturile bisericii române cu Patriarhia de Alexandria.* — (Deciz. 21 Iunie 1929).

Termenul depunerii manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1931.

III. PREMIILE SECȚIUNII ȘTIINȚIFICE

18. **PREMIUL AT. TONOVICANU**, de 1.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1930 pentru cea mai bună lucrare cu subiectul: *Contribuțiuni asupra structurii celulei în general.* — (Deciz. 23 Maiu 1929).

Termenul depunerii manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1931.

19. **PREMIUL ADAMACHI**, de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1930, pentru lucrări tratând subiectul: *Cercetări noi asupra culturii țesutului nervos și neurologic in vitro.* — (Deciz. 10 Iunie 1926).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1929.

20. **PREMIUL ANASTASE FĂTU**, de 3.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1931, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul: *Flora unei regiuni naturale din România.* — (Deciz. 7 Iunie 1927).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1930.

21. **PREMIUL NĂSTUREL**, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1931, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Chestiunea vânătorului din România ca o ramură a economiei naționale și a protecției faunei și ca un mijloc al educației publice. — (Deciz. 28 Maiu 1928).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1930.

22. **PREMIUL STATULUI LAZĂR**, de 50.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1931, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul: *Cercetări isto-fiziologice despre constituenții celulari.* — (Deciz. 28 Maiu 1928).

Termenul depunerii manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1930.

23. **PREMIUL Dr. VICTOR BABEȘ**, de 20.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1931, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul: *Cercetări comparative asupra diferitelor rase de bacili difterici și paradifterici din România, precum și legătura lor cu paralizările difterice.* (Deciz. 30 Maiu și 13 Iunie 1928).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1930.

IV. PREMII SPECIALE

24. **MARELE PREMIU MILITAR GENERAL IOAN CARP ȘI MARIA CARP**, de 7.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1930, pentru cea mai bună lucrare scrisă în limba română asupra următorului subiect:

Organizarea armatei după războiu. — (Deciz. 10 Iunie 1926).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1929.

25. **PREMIUL TOMA și IOAN N. SOCOLESCU**, de 10.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1931, celei mai bune lucrări tratând despre:

Clădirile de pioniți în Muntenia și Oltenia dela începuturile arhitecturii pământene până la sfârșitul veacului al XVIII-lea din punctul de vedere constructiv și arhitectonic. — (Deciz. 31. Maiu 1928).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1930.

* * *

NOTA. — Concurenților la premiile cu subiecte date, se pun în vedere următoarele articole din *Regulamentul* votat de Academie la 8 Martie 1906:

* *Art. 19.* Manuscrisele se vor prezenta la concurs în termenul fixat în art. 3 (până la 31 Decembrie), fără nume de autor, purtând o deviză sau *motto*; ele vor fi însoțite de un plic sigilat, pe care va fi reprodușă deviza sau *motto* din fruntea manuscrisului și în care se va afla închis numele autorului. Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

* Manuscrisele care nu vor fi scrise curat și vizibil, nu vor fi luate în cercetare.

* *Art. 21.* Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va număra autorului, numai după ce lucrarea va fi tipărită.

* *Art. 22.* Manuscrisele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și își vor dovedi proprietatea la cancelaria Academiei prin deschiderea plicului cu numele lor; manuscrisele nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămâneă proprietatea Academiei și vor fi încorporate în Bibliotecă, în colecțiunea manuscriselor.

PERSONALUL
ACADEMIEI ROMÂNE

LA 1 IUNIE 1929

MEMBRII ACADEMIEI

I. SECȚIUNEA LITERARĂ

- BIANU Ioan (București).— Ales la 3 Aprilie 1902.
BOGDAN-DUICĂ Gheorghe (Cluj).— Ales la 4 Iunie 1919.
BRĂTESCU-VOINEȘTI Ioan Al. (București).— Ales la 10 Octomvrie 1918.
CIOBANU Ștefan (Chișinău).— Ales la 10 Octomvrie 1918.
DENSUSIANU Ovidiu (București).— Ales la 15 Octomvrie 1918. 5
GOGA Octavian (Ciucea).— Ales la 4 Iunie 1919.
MURNU Gh. (București).— Ales la 4 Iunie 1923.
NEGRUZZI Iacob C. (București).— Ales la 26 Maiu 1881.
PHILIPPIDE Alexandru (Iași).— Ales la 1 Aprilie 1900.
PUȘCARIU Sextil (Cluj).— Ales la 19 Maiu 1914. 10
RĂDULESCU-MOTRU C. (București).— Ales la 1 Iunie 1923.
SADOVEANU Mihail (Iași).— Ales la 1 Iunie 1921.

II. SECȚIUNEA ISTORICĂ

- BALȘ Gheorghe (București).— Ales la 4 Iunie 1923.
DRAGOMIR Silviu (Cluj).— Ales la 25 Maiu 1928.
GUSTI Dimitrie (București).— Ales la 4 Iunie 1919.
IORGA Nicolae (București).— Ales la 26 Maiu 1910.
LĂPEDATU Alexandru (Cluj).— Ales la 10 Octomvrie 1918. 5
LUPAȘ Ioan (Cluj).— Ales la 17 Maiu 1916.
MEHEDINȚI Simion (București).— Ales la 19 Maiu 1915.
NISTOR Ioan (Cernăuți).— Ales la 19 Maiu 1915.
POPESCU Preot Nicolae (București).— Ales la 5 Iunie 1923.
RĂDULESCU Andrei (București).— Ales la 2 Iunie 1920. 10
SUTZU Mihail C. (București).— Ales la 27 Maiu 1909.
VÂLSAN Gheorghe (București).— Ales la 2 Iunie 1920.

III. SECȚIUNEA ȘTIINȚIFICĂ.

- ANTIPA Grigorie (București).— Ales la 14 Maiu 1910.
- BOGDAN Petre (Iași).— Ales la 4 Iunie 1926.
- CANTACUZINO Dr. Ioan (București).— Ales la 30 Maiu 1925.
- CRAINICEANU General Gr. (București).— Ales la 18 Maiu 1911.
- INCULEȚ Ion (Chișinău).— Ales la 10 Octomvrie 1918. 5
- MARINESCU Dr. G. (București).— Ales la 9 Aprilie 1905.
- MRAZEC L. (București).— Ales la 11 Aprilie 1905.
- RACoviȚĂ Emil (Cluj).— Ales la 2 Iunie 1920.
- SIMIONESCU Ioan (Iași).— Ales la 18 Maiu 1911.
- ȚIȚEICA Gheorghe (București).— Ales la 15 Maiu 1913. 10
- VASILESCU-KARPEN N. (București).— Ales la 6 Iunie 1923.
- VOINOV Dimitrie (București).— Ales la 1 Iunie 1927.

MEMBRII ACADEMIEI DECEDAȚI

- ALECSANDRI Vasile.— Numit la 2 Iunie 1867.— † la 22 August 1890.
AURELIAN Petre S.— Ales la 9 Septembrie 1871.— † 24 Ianuarie 1909.
BABEȘ Vicențiu.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 21 Ianuarie 1907.
BABEȘ Dr. Victor.— Ales la 11 Martie 1893.— † 19 Octombrie 1927.
BACALOGLU Emanoil.— Ales la 29 Iunie 1879.— † 30 August 1891. 5
BARIȚIU Gheorghe.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 21 Martie 1893.
BĂRSEANU Andreiu.— Ales la 1 Aprilie 1908.— † 19 August 1922.
BENGESCU Gheorghe.— Ales la 4 Iunie 1921.— † 23 August 1922.
BOGDAN Ioan.— Ales la 29 Martie 1903.— † 1 Iunie 1919.
BRÂNDZĂ Dr. Dimitrie.— Ales la 30 Iunie 1879.— † 3 August 1895. 10
BUNEA Augustin.— Ales la 28 Maiu 1909.— † 18 Noembrie 1909.
CARAGIANI Ioan.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 13 Ianuarie 1921.
CHIȚU Gheorghe.— Ales la 27 Iunie 1879.— † 28 Octombrie 1897.
CIPARIU Timoteiu.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 22 August 1887.
COBĂLCESCU Grigorie.— Ales la 29 Martie 1886.— † 21 Maiu 1892. 15
COȘBUC Gheorghe.— Ales la 20 Maiu 1916.— † 26 Aprilie 1918.
COZACOVICI Dimitrie.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 21 August 1868.
DELAVRANCEA B. Șt.— Ales la 19 Maiu 1912.— † 30 Aprilie 1918.
DIMITROVICI Ambrozie.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 3 Iulie 1866.
ELIADE RĂDULESCU Ioan.— Numit la 2 Iunie 1867.— † 27 Aprilie
1872. 20
ERBICEANU Constantin.— Ales la 8 Aprilie 1899.— † 7 Martie 1913.
FĂLCOIANU Ștefan.— Ales la 13 Septembrie 1876.— † 22 Ianuarie 1905.
FĂȚU Dr. Anastasiu.— Ales la 11 Septembrie 1871.— † 3 Martie 1886.
FELIX Dr. Iacob.— Ales la 30 Iunie 1879.— † 20 Ianuarie 1905.
FONTANINU Gheorghe M.— Ales la 10 Sept. 1870.— † 24 Aprilie 1886. 25
GANE Nicolae.— Ales la 1 Aprilie 1908.— † 16 Aprilie 1916.
GHICA Ion.— Ales la 13 August 1874.— † 22 Aprilie 1897.
GIURESCU Constantin.— Ales la 14 Maiu 1914.— † 28 Octombrie 1918.
GRECESCU Dr. D.— Ales la 17 Aprilie 1907.— † 2 Octombrie 1910.
HARET Spiru C.— Ales la 31 Martie 1892.— † 17 Decembrie 1912. 30
HASDEU Alexandru.— Numit la 22 Aprilie 1866.— Ales membru onor-
rar la 12 Septembrie 1870.— † 9 Noembrie 1872.
HASDEU Bogdan P.— Ales la 13 Septembrie 1877.— † 25 August 1907.
HEPITES Ștefan.— Ales la 3 Aprilie 1902.— † 16 Septembrie 1922.
HODOSIU Iosif.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 28 Noembrie 1880.

- HURMUZAKI Alex.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 28 Noemvrie 1880. 35
- HURMUZAKI Eudoxie.— Ales la 2 August 1872.— † 29 Ianuarie 1874.
- IONESCU Nicolae.— Numit la 2 Iunie 1867.— † 24 Ianuarie 1905.
- ISTRATI Constantin.— Ales la 7 Aprilie 1899.— † 17 Ianuarie 1919.
- KALINDERU Ioan.— Ales la 13 Martie 1893.— † 11 Decemvrie 1913.
- KOGĂLNICEANU Mihail.— Ales la 16 Sept. 1868.— † 20 Iunie 1891. 40
- KRETZULESCU Nicolae.— Ales la 9 Sept. 1871.— † 26 Iunie 1900.
- LAURIAN August Treb.— Numit la 2 Iunie 1867.— † 25 Febr. 1881.
- MAIORESCU Titu.— Numit la 20 Iulie 1867.— † 1 Iulie 1917.
- MANIU Vasile.— Ales la 12 Septemvrie 1876.— † 10 Martie 1901.
- MARIAN Simeon Fl.— Ales la 26 Martie 1881.— † 11 Aprilie 1907. 45
- MARINESCU At. M.— Ales la 26 Martie 1881.— † 7 Ianuarie 1914.
- MASSIMU Ioan C.— Numit la 2 Iunie 1867.— † 2 Iunie 1877.
- MELCHISEDEC Episcop.— Ales la 10 Sept. 1870.— † 16 Maiu 1892.
- MOCIONI Andreiu.— Numit la 22 Aprilie 1866.— Ales membru onorar 12 Septemvrie 1870.— † 23 Aprilie 1880.
- MOLDOVANU Ioan M.— Ales la 11 Aprilie 1894.— † 7 Sept. 1915. 50
- MUNTEANU Gavril.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 17 Dec. 1869.
- NAUM Anton.— Ales la 11 Martie 1893.— † 28 August 1917.
- NEGRUZZI Constantin.— Numit la 2 Iunie 1867.— † 25 August 1868.
- NICOLAE Popea Episcop.— Ales la 8 Aprilie 1899.— † 26 Iulie 1908.
- ODOBESCU Alexandru.— Ales la 10 Sept. 1870.— † 11 Noemvrie 1895. 55
- OLLĂNESCU Dimitrie C.— Ales la 11 Martie 1893.— † 20 Ian. 1908.
- OPACIUL DIMITRIE.— Ales la 11 Aprilie 1905.— † 20 Martie 1923.
- PAPADOPOL-CALIMACH Alexandru.— Ales la 12 Septemvrie 1876.— † 18 Iunie 1898.
- PAPIU-ILARIANU Alex.— Ales la 16 Sept. 1868.— † 11 Oct. 1877.
- PĂRVAN Vasile.— Ales la 15 Maiu 1913.— † 26 Iunie 1927. 60
- POENARU Petre.— Ales la 10 Sept. 1870.— † 2 Octomvrie 1875.
- PONI Petre.— Ales la 30 Iunie 1879.— † 2 Aprilie 1925.
- PORCIUS Florian.— Ales la 10 Martie 1882.— † 17 Maiu 1906.
- PUȘCARIU Ioan.— Ales la 4 Aprilie 1900.— † 24 Decemvrie 1911.
- QUINTESCU Nicolae Gh.— Ales la 14 Sept. 1877.— † 12 August 1913. 65
- ROMAN Alexandru.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 15 Sept. 1897.
- ROSETTI Constantin A.— Numit la 2 Iunie 1867.— † 8 Aprilie 1885.
- SALIGNY Anghel.— Ales la 7 Aprilie 1897.— † 17 Iunie 1925.
- SBIERA Ioan.— Numit la 11 Iunie 1866.— † Octomvrie 1916.
- SION Gheorghe.— Ales la 16 Septemvrie 1868.— † 1 Octomvrie 1892. 70
- STAMATI Constantin.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 26 Maiu 1876.
- STEFANELLI Teodor V.— Ales la 26 Maiu 1910.— † 23 Iulie 1921.
- ȘTEFĂNESCU Grigorie.— Ales la 12 Sept. 1876.— † 20 Februarie 1911.
- STRĂJESCU Ioan.— Numit la 22 Aprilie 1866.— Ales membru onorar la 21 Septemvrie 1870.— † 4 Octomvrie 1873.
- STURDZA Dimitrie A.— Ales la 16 Sept. 1871.— † 8 Octomvrie 1914. 75
- TECLU Nicolae.— Ales la 2 Iulie 1879.— † Iulie 1916.
- TOCILESCU Gr. G.— Ales la 22 Martie 1890.— † 28 Septemvrie 1909.

URECHIA Vasile A.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 23 Noemvrie 1901.

VASICIU Dr. Paul.— Ales la 2 Iulie 1879.— † 20 Iunie 1881.

VASILE Mangra, Mitropolit.— Ales la 27 Maiu 1909.— † 1 Oct. 1918. 80

VULCAN Iosif.— Ales la 30 Martie 1891.— † 26 August 1907.

XENOPOL A. D.— Ales la 11 Martie 1893.— † 27 Februarie 1920.

ZAMFIRESCU Duiiu.— Ales la 1 Aprilie 1908.— † 3 Iunie 1922.

MEMBRII ONORARI

M. S. MARIA, *Regina României*,
1 Maiu 1915.

M. S. VICTOR EMANUEL III, Regele Italiei,
6 Martie 1890.

A. S. R. Principele NICOLAE, Membru al Inaltei Regențe,
28 Maiu 1929.

- APPEL PAUL (Paris).— Ales la 22 Maiu 1914.
- ATANASIE Mironescu, fost Mitropolit Primat (M-rea Cernica).— Ales
la 25 Maiu 1909. 5
- AVERESCU Al. General (București).— Ales la 7 Iunie 1923.
- BALDACCIO Antonio (Bologna).— Ales la 29 Maiu 1913.
- BALTHAZARD Dr. W. (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919.
- BÉDIER Joseph (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919.
- BÉMONT Charles (Paris).— Ales la 8 Iunie 1926. 10
- BERTHELOT Daniel (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919.
- BERTHELOT Henri Mathias, General (Strassbourg).— Ales la 5 Iunie
1926.
- BORMANN Eugen (Viena).— Ales la 9 Aprilie 1897.
- BRĂTIANU I. VINTILĂ, (București).— Ales la 28 Maiu 1929.
- BUZDUGAN GEORGE, Membru al Inaltei Regențe, (București).
— Ales la 28 Maiu 1929. 15
- CAGNAT René, (Paris).— Ales la 10 Iunie 1926.
- CARCOPINO Jérôme (Paris).— Ales la 8 Iunie 1926.
- CAULLERY MAURICE (Paris).— Ales la 28 Maiu 1928.
- CICHORIUS Conrad (Breslau).— Ales la 29 Maiu 1914.
- CLARK Dr. Charles Upson (New Haven).— Ales la 26 Maiu 1923. 20
- COMȘA Dimitrie (Sibiu).— Ales la 13 Iunie 1926.
- CROCE Benedetto (Neapol).— Ales la 12 Iunie 1921.
- CUMONT Franz (Bruxelles).— Ales la 10 Iunie 1926.
- DE LA RONCIÈRE Charles (Paris).— Ales la 7 Iunie 1919.
- DELEHAYE, Pr. Hip. (Bruxelles).— Ales la 12 Iunie 1924. 25
- DE MARTONNE Emanuel (Paris).— Ales Corespondent la 26 Maiu
1912, Onorar la 7 Iunie 1919.
- DE SANCTIS Gaetano (Torino).— Ales la 12 Iunie 1924.

- DIEHL Charles (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919.
- DOMASZEWSKI Alfred de (Heidelberg).— Ales la 9 Aprilie 1897.
- DONICI Nicolae (Dubosarii-Vechi).— Ales la 23 Maiu 1922. 30
- DUPARC Louis (Geneva).— Ales la 29 Maiu 1913.
- ENESCU George (Bucureşti).— Ales la 26 Maiu 1916.
- FOCILLON Henri (Lyon).— Ales Corespondent la 1 Iunie 1922,
Onorar la 8 Iunie 1926.
- FROEHNER Wilhelm (Paris).— Ales la 9 Septembrie 1871.
- GASTER Moise, (Londra). — Ales la 30 Maiu 1929. 35
- GOLDIŞ Vasile (Sibiiu).— Ales la 7 Iunie 1919.
- GRIGNARD Victor (Lyon).— Ales la 11 Iunie 1925.
- GUILLAUME Baron (Bruxelles).— Ales la 16 Aprilie 1907.
- HURMUZAKI Constantin (Cernăuţi).— Ales la 7 Iunie 1919.
- IACOV Antonovici Episcop (Huşi).— Ales la 7 Iunie 1919. 40
- JANET Paul (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919.
- KENYON Sir Frederic (Londra).— Ales la 12 Iunie 1924.
- LACOUR-GAYET G. (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919.
- LANCIANI Rodolfo (Roma).— Ales la 10 Iunie 1920.
- LAVERAN Ch. L. A. (Paris).— Ales la 29 Maiu 1914. 45
- LEBESGUE Henry (Paris).— Ales la 6 Iunie 1923.
- LEVADITI Dr. C. (Paris).— Ales Corespondent la 24 Maiu 1910,
Onorar la 10 Iunie 1926.
- MANIU Iuliu (Bucureşti).— Ales la 7 Iunie 1919.
- MARIE Pierre (Paris).— Ales la 28 Maiu 1912.
- MEILLET A. (Paris).— Ales la 6 Iunie 1923. 50
- MEYER-LUEBKE W. (Frankfurt pe Main).— Ales la 28 Martie 1906.
- MEYNIAL Dr. F. (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919.
- MILLET Gabriel (Paris).— Ales la 12 Iunie 1921.
- MIRON Dr. Cristea, Patriarh (Bucureşti).— Ales la 7 Iunie 1919.
- MISSIR Petre (Bucureşti).— Ales la 10 Iunie 1926. 55
- MOROZEWICZ Iosef (Warszawa).— Ales la 28 Maiu 1928.
- MOUREU Charles (Paris).— Ales la 11 Iunie 1925.
- NEGULESCU P. P. (Bucureşti).— Ales corespondent la 19 Maiu 1915,
Onorar la 28 Maiu 1928.
- NOAILLES Ana, Contesa de (Paris).— Alesă la 11 Iunie 1925.
- NICODIM Arhiepiscop (M-rea Neamţului).— Ales la 15 Octombrie 1918. 60
- NICOLAE Bălan, Mitropolit (Sibiiu).— Ales la 10 Iunie 1920.
- NYROLA Kristoffer (Copehnaga).— Ales la 8 Iunie 1926.
- PAIS Hector (Roma).— Ales la 12 Iunie 1924.
- PANTAZI Emanuel, (Bucureşti).— Ales la 28 Maiu 1929.
- PARIBENI Roberto (Roma).— Ales la 8 Iunie 1926. 65
- PATERNIO Em. (Roma).— Ales la 11 Iunie 1925.
- PERRONCITO Eduard (Torino).— Ales la 5 Iunie 1922.
- PICARD Emil (Paris).— Ales la 19 Maiu 1911.
- PICK B. hrendt (Gotha).— Ales la 29 Maiu 1914.
- PIRENNE Henri (Bruxelles).— Ales la 12 Iunie 1924. 70

- POPE William Jackson (Cambridge).— Ales la 11 Iunie 1925.
- POTTIER Edmond (Paris).— Ales la 10 Iunie 1926.
- PRESAN Const. General (București).— Ales la 7 Iunie 1923.
- PURKINE Dr. Cyril (Praga).— Ales la 1 Iunie 1928.
- RADU Elie (București).— Ales la 5 Iunie 1926. 75
- PIMEN Georgescu, Mitropolit (Iași).— Ales la 15 Octomvrie 1918.
- RAMON Y CAJAL Santiago (Madrid).— Ales la 4 Iunie 1923.
- RAMSAY Sir William (Edinburgh).— Ales la 12 Iunie 1924.
- RAYLEIGH Lord John William Strutt (Londra).— Ales la 22 Maiu 1914.
- RICHT Ch. (Paris).— Ales la 12 Iunie 1926. 80
- ROMAN Ciorogariu, Episcop (Oradea-Mare).— Ales la 12 Iunie 1921.
- ROMNICEANU Victor (București).— Ales la 6 Iunie 1923.
- ROTH Victor (Sebeșul-Săsesc).— Ales la 10 Iunie 1926.
- ROUX Dr. E. (Paris).— Ales la 24 Maiu 1911.
- SABATIER Paul (Toulouse).— Ales la 11 Iunie 1925. 85
- SAINT-AULAIRE Comte (Paris).— Ales la 28 Maiu 1929.
- SETON-WATSON R. W. (Londra).— Ales la 26 Maiu 1923.
- ȘTIRBEY Barbu (București).— Ales la 28 Maiu 1929.
- TERMIER P. (Paris).— Ales la 28 Maiu 1928.
- TEUTSCH Dr. Friedrich (Sibiu).— Ales la 7 Iunie 1919. 90
- TIKTIN H. (Berlin).— Ales la 7 Iunie 1919.
- VĂCĂRESCU Elena (Paris).— Aleasă la 11 Iunie 1925.
- VASILE Suciú Mitropolit (Blaj).— Ales la 11 Iunie 1919.
- VOLTERRA Vitto (Roma).— Ales la 29 Maiu 1913.
- WALDEYER W. (Berlin).— Ales la 28 Maiu 1912. 95
- WILAMOWITZ-MOELLENDORFF Ulrich de (Berlin).— Ales la 29
Maiu 1914.
- ZAVORAL Metodiú (Praga).— Ales la 7 Iunie 1919.

MEMBRII ONORARI DECEDAȚI

M. S. CAROL I, *Regele României*,
Protector al Academiei Române,
Președinte onorar.

*Proclamat la 15 Septembrie 1867,
Decedat la 27 Septembrie 1914.*

M. S. FERDINAND I, *Regele României*,
Protector al Academiei Române,
Președinte onorar.

*Proclamat la 15 Martie 1890,
Decedat la 20 Iulie 1927.*

M. S. ELISABETA, *Regina României (Carmen Sylva)*

*Proclamată la 30 Martie 1891,
Decedată la 27 Februarie 1916.*

ADRIAN General Gheorghe.— Ales la 13 Septembrie 1875.— † 15
Octombrie 1889.

ANDREIU Șaguna, Mitropolit.— Ales la 7 Septembrie 1871.— † 16
Iunie 1873.

ARION C. C.— Ales la 12 Maiu 1912.— † 27 Iunie 1923.

ARRHENIUS Svante S.— Ales la 27 Maiu 1913.— †... Oct. 1927.

ASCOLI Graz, Isaia.— Ales la 13 Septembrie 1877.— † Ianuarie 1907.

d'AVRIL Baron Adolphe.— Ales la 7 Sept. 1871.— † 14 Octombrie 1904.

BABELON Ernst.— Ales la 22 Maiu 1914.— † 3 Ianuarie 1924.

BACCELLI Guido.— Ales la 22 Martie 1906.— † 10 Ianuarie 1916.

BAILLON H.— Ales la 28 Martie 1887.— † 7 Iulie 1895.

BAROZZI General C.— Ales la 9 Aprilie 1905.— † 15 Aprilie 1921.

BATAILLARD Paul.— Ales la 30 August 1872.— † 1 Martie 1894.

BECHAMP A.— Ales la 28 Martie 1906.— † 18 Aprilie 1905.

BEERNAERT August M. F.— Ales la 25 Martie 1906.— † 6 Oct. 1912.

BENNDORF Otto.— Ales la 12 Aprilie 1894.— † 20 Ianuarie 1908.

BERNAT-LENDWAY Dr. A. N.— Ales la 4 Aprilie 1908.— † 12 Fe-
bruarie 1924.

BERTHELOT I.— Ales la 28 Martie 1906.— † 5 Martie 1907.

BIONDELLI Bernadino.— Ales la 7 Sept. 1871.— † 29 Iunie 1886.

BJOERKMAN Goran.— Ales la 25 Maiu 1922.— † 22 Decembrie 1923.

BLANCHARD Dr. Raphael.— Ales la 22 Maiu 1911.— † 7 Febr. 1919.

BLASERNA Pietro.— Ales la 27 Maiu 1913.— † 27 Februarie 1918.

BOEK Dr. Francisc.— Ales la 9 Sept. 1871.— † 19 Aprilie 1899.

- BONAPARTE Principele Roland.— Ales la 10 Iunie 1920.— † 15 Aprilie 1924. 25
- BOSIANU Constantin.— Ales la 30 Iunie 1879.— † 21 Martie 1882.
- BOUCHARD Dr. Charles.— Ales la 18 Maiu 1911.— † 2 Martie 1915.
- BRANISCE Dr. Valeriu.— Ales la 7 Iunie 1919.— † 1 Ianuarie 1928.
- BRĂȚIANU Ioan C.— Ales la 19 Martie 1885.— † 4 Maiu 1891.
- BRĂȚIANU I. I. C.— Ales la 7 Iunie 1923.— † 24 Noemvrie 1927. 30
- BURY I. B.— Ales la 25 Maiu 1913.— † 1 Iunie 1927.
- CĂMPEANU Petre.— Ales la 10 Septemvrie 1871.— † 15 Aprilie 1893.
- CAPELLINI Cav. Ioan.— Ales la 7 Sept. 1914.— † 29 Maiu 1922.
- CECCHETTI Bartolomeo.— Ales la 22 Martie 1890.— † 16 Martie 1890.
- CHASLES Philarète.— Ales la 9 Septemvrie 1871.— † 18 Iulie 1873. 35
- CIHAC Alex.— Ales la 30 August 1872.— † 29 Iulie 1887.
- CIHAC Dr. Iacob.— Ales la 30 August 1872.— † 17 Noemvrie 1888.
- CREȚIANU Gheorghe.— Ales la 22 Martie 1882.— † 6 August 1887.
- CROOKES William.— Ales la 27 Maiu 1913.— † 4 Aprilie 1919.
- CUCIUREANU Dr. Gheorghe.— Ales la 10 Septemvrie 1871.— † 10 Ianuarie 1886. 40
- DAHN Felix.— Ales la 12 Aprilie 1894.— † 2 Ianuarie 1912.
- DARBOUX Jean Gaston.— Ales la 27 Maiu 1913.— † 23 Febr. 1917.
- DE FLERS Robert.— Ales la 11 Iunie 1919.— † 30 Iulie 1927.
- DESJARDINS Ernest.— Ales la 9 Sept. 1871.— † 9 Octomvrie 1886.
- DIEFENBACH Lorenz.— Ales la 15 Aprilie 1880.— † 16 Martie 1883. 45
- DIEZ Frederic.— Ales la 30 August 1872.— † 17 Maiu 1876.
- DIMA Gheorghe.— Ales la 7 Iunie 1919.— † 5 Iunie 1925.
- EGGER Emil.— Ales la 7 Septemvrie 1871.— † 18 August 1885.
- ERLICH Dr. Paul.— Ales la 18 Maiu 1911.— † 20 August 1915.
- FISCHER Emil.— Ales la 27 Maiu 1913.— † 14 Iulie 1919. 50
- FOERSTER Wilhelm.— Ales la 27 Maiu 1913.— † 18 Ianuarie 1921.
- FOUGÈRES Gustav.— Ales la 11 Iunie 1919.— † 7 Decemvrie 1927.
- GAUDRY Albert.— Ales la 23 Martie 1904.— † 27 Noemvrie 1908.
- GILLIÉRON J.— Ales la 6 Iunie 1923.— † 26 Aprilie 1926.
- GONATA Ștefan.— Ales la 12 Sept. 1870.— † 18 Septemvrie 1896. 55
- GORE Paul.— Ales la 7 Iunie 1919.— † 8 Decemvrie 1927.
- GRĂDIȘTEANU Grigorie.— Ales la 30 Iunie 1879.— † 28 Febr. 1892.
- GRĂDIȘTEANU Petre.— Ales la 2 Aprilie 1883.— † 27 Sept. 1921.
- GRANT DUFF Sir M.— Ales la 12 Sept. 1875.— † 12 Ianuarie 1906.
- GRECIANU Ștefan D.— Ales la 9 Aprilie 1905.— † 1 August 1908. 60
- GRIGORESCU Nicolae.— Ales la 8 Aprilie 1899.— † 21 Iulie 1907.
- GUBERNATIS Angelo de.— Ales la 22 Martie 1895.— † 14 Febr. 1913.
- GUYE Philippe.— Ales la 29 Maiu 1913.— † 27 Martie 1922.
- HALLER Albin.— Ales la 28 Maiu 1909.— † 29 Aprilie 1925.
- HANN Iulius de.— Ales la 22 Maiu 1914.— † 1 Octomvrie 1921. 65
- HAYNALD Cardinal Ludovic.— Ales la 2 Aprilie 1883.— † 4 Iulie 1891.
- HEAD Barclay.— Ales la 22 Maiu 1914.— † 12 Iunie 1924.
- HENRY Louis.— Ales la 28 Maiu 1909.— † 23 Februarie 1913.

- HIRSCHFELD Otto.—Ales la 13 Aprilie 1894.—† 27 Martie 1922.
- HOMOLLE Théophile.—Ales la 12 Iunie 1924.—† 14 Iunie 1925. 70
- HURMUZAKI Nicolae.—Ales la 2 Aprilie 1883.—† 19 Sept. 1909.
- ILARION Pușcariu, Arhiereu.—Ales la 24 Maiu 1915.—† 8 Septemvrie 1922.
- IOANID Gheorghe.—Ales la 10 Sept. 1871.—† 27 Decemvrie 1888.
- IONESCU Ioan.—Ales la 1 Aprilie 1884.—† 17 Decemvrie 1891.
- IONESCU Dr. Toma.—Ales la 5 Iunie 1925.—† 28 Martie 1926. 75
- IOSIF Gheorghian, Mitropolit Primat.—Ales la 21 Maiu 1901.—† 24 Iunie 1909.
- IOSIF Naniescu, Mitropolitul Moldovei.—Ales la 16 Aprilie 1888.—† 26 Ianuarie 1902.
- JAGIC Vatroslav.—Ales la 23 Martie 1904.—† 5 August 1923.
- JARNIK Dr. Ioan Urban.—Ales Corespondent la 28 Maiu 1879, Onorar la 7 Iunie 1919.—† 12 Ianuarie 1923.
- JIRECEK Constantin.—Ales la 29 Maiu 1914.—† 28 Decemvrie 1917. 80
- KLEIN Felix.—Ales la 29 Maiu 1913.—† ..... 1925.
- KLEINWAECHTER Friedrich.—Ales la 12 Iunie 1921.—† 12 Dec. 1927.
- KONDAKOV Nicodem.—Ales la 12 Iunie 1924.—† 17 Febr. 1925.
- KOTZEBUE Wilhelm de.—Ales le 1 Aprilie 1884.—† 24 Oct. 1887.
- KRETZULESCU Constantin.—Ales la 10 Sept. 1871.—† 20 Martie 1884. 85
- KRUMBACHER Karl.—Ales la 28 Martie 1906.—† 12 Dec. 1909.
- LAHOVARI Gheorghe.—Ales la 25 Martie 1901.—† 13 Iunie 1909.
- LAMPRECHT Karl.—Ales la 23 Maiu 1913.—† 10 Maiu 1915.
- LASTEYRIE Comite Ferdinand de.—Ales la 9 Septemvrie 1871.—† 14 Maiu 1879.
- LÉGER Louis.—Ales la 12 Aprilie 1894.—† 30 Aprilie 1923. 90
- LEPSIUS Richard.—Ales la 30 August 1875.—† 10 Iulie 1884.
- LINAS Charles de.—Ales la 9 Septemvrie 1871.—† 14 Aprilie 1887.
- LIPPMANN Gabriel.—Ales la 28 Maiu 1906.—† 31 Iulie 1921.
- LONGPERRIER Andrien de.—Ales la 7 Septemvrie 1871.—† 14 Ianuarie 1882.
- LORENZ Antoon Hendrich.—Ales la 29 Maiu 1913.—† 4 Febr. 1928. 95
- LUDWIG Dr. Ernest.—Ales la 4 Aprilie 1908.—† 14 Octomvrie 1915.
- MANGIUCA Simeon.—Ales la 22 Martie 1890.—† 22 Noemvrie 1890.
- MARSY Comite de.—Ales la 12 Aprilie 1894.—† 16 Maiu 1900.
- METCHNIKOFF I.—Ales la 24 Maiu 1911.—† 18 Iulie 1916.
- MIKLOSICH Dr. Franz.—Ales la 15 Apr. 1888.—† 7 Martie 1891. 100
- MOMMSEN Teodor.—Ales la 3 Iulie 1879.—† 19 Octomvrie 1903.
- MONLAU Filip.—Ales la 12 Septemvrie 1870.—† 16 Februarie 1871.
- MUELLER Max.—Ales la 12 Septemvrie 1875.—† 15 Octomvrie 1900.
- MUREȘIANU Iacob.—Ales la 17 Septemvrie 1877.—† 17 Sept. 1887.
- PETRUSZEWICZ A. S.—Ales la 22 Martie 1890.—† 11 Sept. 1913. 105
- PICOT Emil.—Ales la 31 Maiu 1879.—† 13 Septemvrie 1918.
- POINCARÉ Jules-Henri.—Ales la 28 Maiu 1909.—† 4 Iulie 1912.
- POINCARÉ Lucien.—Ales la 11 Iunie 1919.—† 9 Martie 1920.

- POLIZU Dr. Gheorghe A.—Ales la 10 Sept. 1871.—† 18 Oct. 1886.
- POPOVICIU Eusebie.—Ales la 4 Aprilie 1908.—† 28 Septembrie 1922. 110
- QUINET Edgar.—Ales la 15 Septembrie 1869.—† 27 Martie 1875.
- RAMBAUD Alfred.—Ales la 22 Martie 1895.—† 10 Noembrie 1905.
- RAMSAY Sir, William.—Ales la 29 Maiu 1913.—† 1 August 1916.
- ROSETTI Teodor.—Ales la 26 Martie 1891.—† 17 Iulie 1923.
- SCHLUMBERGER G. L. (Paris).—Ales la 28 Martie 1906.—† ..
Maiu 1929. 115
- SCHUCHARDT Hugo.—Ales la 13 Sept. 1877.—† 21 Aprilie 1927.
- SELLA Quintino.—Ales la 2 Aprilie 1883.—† 15 Martie 1884.
- SILAȘI Dr. Gr.—Ales la 13 Septembrie 1877.—† 5 Ianuarie 1897.
- STANLEY OF ALDERLEY Lord Henry.—Ales la 7 Septembrie 1871.—
† 10 Decembrie 1903.
- STEENSTRUP J. Jap. Smith.—Ales la 12 Sept. 1870.—† 8 Iunie 1897. 120
- STROESCU Vasile.—Ales la 24 Maiu 1910.—† 13 Aprilie 1926.
- STURDZA-SCHEIANU Dimitrie.—Ales la 16 Aprilie 1907.—† 6 Fe-
bruarie 1920.
- SURUCEANU Ioan C.—Ales la 11 Aprilie 1888.—† 18 Noembrie 1897.
- SZABO Dr. Iosif.—Ales la 30 August 1872.—† 15 Decembrie 1874.
- TOBLER Adolf.—Ales la 30 August 1875.—† 5 Martie 1910. 125
- TORMA Carol.—Ales la 22 Martie 1882.—† 17 Februarie 1897.
- UBICINI A.—Ales la 9 Septembrie 1871.—† 15 Octombrie 1884.
- UVAROFF Alexis S.—Ales la 9 Septembrie 1871.—† Februarie 1885.
- VEGEZZI-RUSCALA G.—Ales la 15 Sept. 1869.—† 17 (29) Dec. 1885.
- VICTOR Mihályi, Mitropolit.—Ales la 12 Aprilie 1894.—† 17 Ia-
nuarie 1918. 130
- VIRCHOW Rudolf.—Ales la 6 Aprilie 1902.—† 23 August 1902.
- VLADIMIR de Repta, Mitropolit.—Ales la 7 Iunie 1919.—† 24
Aprilie 1926.
- WHITE Sir William A.—Ales la 17 Martie 1885.—† 16 Dec. 1892

MEMBRII CORESPONDENȚI

I. LA SECȚIUNEA LITERARĂ

Români:

- ADAMESCU Gheorghe (București).— Ales la 12 Iunie 1921.
AGĂRBICEANU Ioan (Cluj).— Ales la 5 Iunie 1919.
BĂNESCU Nicolae (Cluj).— Ales la 10 Iunie 1920.
BĂRBULESCU ILIE (Iași).— Ales la 4 Aprilie 1908.
BASSARABESCU I. A. (Ploești).— Ales la 15 Maiu 1909. 5
BEZA Marcu (Londra).— Ales la 4 Iunie 1923.
BOTEZ Eug. P. (București).— Ales la 8 Iunie 1922.
CAPIDAN Th. (Cluj).— Ales la 1 Iunie 1928.
CARTOJAN Nicolae (București).— Ales la 1 Iunie 1929.
DRĂGANU Nicolae (Cluj).— Ales la 4 Iunie 1923. 10
GHIBU Onisifor (Cluj).— Ales la 5 Iunie 1919.
GOROVEI Artur (Fălticeni).— Ales la 28 Maiu 1915.
HALIPA Pantelimon (Chișinău).— Ales la 15 Octombrie 1918.
HODOȘ Enea (Cluj).— Ales la 23 Martie 1904.
ORTIZ Ramiro (București).— Ales la 10 Iunie 1920. 15
PAPAHAGI Pericle (Siliștra).— Ales la 26 Maiu 1916.
PETROVICI I. (Iași).— Ales la 2 Iunie 1927.
PROCOPOVICI Alexe (Cernăuți).— Ales la 5 Iunie 1919.
RĂDULESCU-POGONEANU Ioan (București).— Ales la 4 Iunie 1919.
SIMIONESCU-RIMNICEANU Marin (București).— Ales la 5 Iunie 20
1919.

Străini:

- BARTOLI Mateiu (Turin).— Ales la 29 Maiu 1914.
FRIEDWAGNER M. H. (Frankfurt pe Main).— Ales la 18 Maiu 1911.
GAMILLSCHEG Ernst (Berlin).— Ales la 30 Maiu 1929.
JOKL Norbert (Wien).— Ales la 30 Maiu 1929.
ROQUES Mario (Paris).— Ales la 29 Maiu 1914. 5
SANDFELD-JENSEN Kr. (Copenhaga).— Ales la 18 Maiu 1911.

- SKOK Petar (Zagreb). — Ales la 30 Maiu 1929.
 TAGLIAVINI Carol (Budapesta). — Ales la 1 Iunie 1928.
 WEDKIEWICZ Stanislau (Cracovia). — Ales la 30 Maiu 1929.
 WEIGAND Dr. Gustav (Lipsca). — Ales la 31 Martie 1892. 10
 ZAUNER Ad. (Graz). — Ales la 29 Maiu 1914.

II. LA SECȚIUNEA ISTORICĂ

Români:

- ANDRIEȘESCU I. (București). — Ales la 26 Maiu 1928.
 BRĂTESCU Constantin (Cernăuți). — Ales la 5 Iunie 1919.
 BRĂȚIANU Gh. (Iași). — Ales la 2 Iunie 1928.
 CÂNDEA Romul. (Cernăuți). — Ales la 30 Maiu 1929.
 CUZA A. C. (Iași). — Ales la 1 Aprilie 1903. 5
 DOCAN N. (București). — Ales la 26 Maiu 1915.
 DRĂGHICEANU Virgil (București). — Ales la 4 Iunie 1926.
 FILITTI I. C. (București). — Ales la 19 Maiu 1915.
 GHIBĂNESCU Gh. (Iași). — Ales la 11 Aprilie 1905.
 IONESCU-DOLJ I. (București). — Ales la 26 Maiu 1928. 10
 LONGINESCU Ștefan (București). — Ales la 24 Maiu 1910.
 MARINESCU Const. (Cluj). — Ales la 2 Iunie 1928.
 METEȘ Preotul Ștefan (Cluj). — Ales la 7 Iunie 1919.
 MOISIL Constantin (București). — Ales la 7 Iunie 1919.
 PĂCLIȘANU Zenovie (București). — Ales la 5 Iunie 1919. 15
 POPA-LISEANU Gheorghe (București). — Ales la 7 Iunie 1919.
 ROSETTI General Radu (București). — Ales la 4 Iunie 1927.
 RUSSO Demostene (București). — Ales la 5 Iunie 1919.
 TAȘCĂ Gheorghe (București). — Ales la 5 Iunie 1926.
 ZOTTA Sever (Iași). — Ales la 7 Iunie 1919. 20

Străini:

- CHAPUISAT Edouard (Genève). — Ales la 4 Iunie 1925.
 GHEDEON Emanuel (Atena). — Ales la 2 Aprilie 1891.
 GLOTZ Gustave (Paris). — Ales la 28 Maiu 1929.
 GUICHEN Vicomte de (Paris). — Ales la 28 Maiu 1929.
 LUGLI Giuseppe (Roma). — Ales la 8 Iunie 1926. 5
 PERNICE Angelo (Florența). — Ales la 5 Iunie 1926.
 RADONIC Iovan (Belgrad). — Ales la 29 Maiu 1914.
 STRZYGOWSKI Iosif (Viena). — Ales la 29 Maiu 1914.
 TAMM Traugott (—?—). — Ales la 2 Aprilie 1891.

III. LA SECȚIUNEA ȘTIINȚIFICĂ

Români:

- ATHANASIU Sava (București).— Ales la 10 Iunie 1920.
 BORCEA Ioan (Iași).— Ales la 5 Iunie 1919.
 BOTEZAT Eugeniu (Cernăuți).— Ales la 25 Maiu 1913.
 CĂLUGĂREANU Dr. D. (București).— Ales la 10 Iunie 1910.
 CIUREA I. (București).— Ales la 6 Iunie 1927. 5
 CONSTANTINESCU Gogu (Londra).— Ales la 10 Iunie 1920.
 GEROTA Dr. D. (București).— Ales la 21 Maiu 1916.
 HURMUZESCU Dr. Dragomir (București).— Ales la 21 Maiu 1916.
 IONESCU Ioan (București).— Ales la 5 Iunie 1919.
 IONESCU-SISEȘTI Dr. Gh. (București).— Ales la 8 Iunie 1925. 10
 LONGINESCU G. G. (București).— Ales la 8 Iunie 1925.
 MINOVICI Dr. Șt. (București).— Ales la 8 Iunie 1925.
 MOLDOVEANU Dr. I. (Cluj).— Ales la 10 Iunie 1920.
 PANAITESCU General Scarlat (Chișinău).— Ales la 7 Iunie 1919.
 PARHON Dr. C. (București).— Ales la 26 Maiu 1928. 15
 POMPEIU D. (București).— Ales la 21 Maiu 1916.
 RIEGLER Dr. Em. (Iași).— Ales la 23 Martie 1904.
 SPACU Gh. (Cluj).— Ales la 7 Iunie 1927.
 ȘTEFĂNESCU Sabba (București).— Ales la 11 Martie 1893.
 TEODORESCU Em. C. (București).— Ales la 25 Maiu 1909. 20

Străini:

- DUBOIS Dr. Léon (Baltimore Maryland).— Ales la 12 Iunie 1921.
 FOURMARIER Paul (Liège).— Ales la 8 Iunie 1925.
 GUIARD Jules (Cluj și Lyon).— Ales la 12 Iunie 1924.
 JEANNEL René (Cluj).— Ales la 26 Maiu 1928.
 KELLY Dr. Howard A. (Baltimore, Maryland).— Ales la 12 Iunie 1921. 5
 KETTNER Dr. Radomir (Praga).— Ales la 1 Iunie 1928.
 MONTEL Paul (Paris).— Ales la 22 Maiu 1929.
 NICHOLAS Francisc C. (Baltimore Maryland).— Ales la 12 Iunie 1921.
 PETCOVICI VLADIMIR (Belgrad).— Ales la 1 Iunie 1928.
 PITTARD Eugène (Geneva).— Ales la 7 Iunie 1919. 10

MEMBRII CORESPONDENȚI DECEDAȚI

- ASSAKY Dr. G.—Ales la 20 Martie 1890.—† 22 Aprilie 1899.
- ASSER T. M. C.—Ales la 1 Aprilie 1903.—† 6 Iunie 1914.
- ATHANASIU I.—Ales la 24 Maiu 1911.—† 20 Iulie 1926.
- BAMBERG Dr. Felix.—Ales la 2 Aprilie 1891.—† 31 Ianuarie 1893.
- BARCIANU Sava Popovici.—Ales la 15 Sept. 1869.—† 17 Martie 1879. 5
- BASTERRA Y ZABALA Ramon de.—Ales la 12 Iunie 1921.—† 17 Iunie 1928.
- BOGREA Vasile.—Ales la 10 Iunie 1920.—† 8 Septembrie 1926.
- BOIU Zaharia.—Ales la 13 Sept. 1877.—† 24 Octombrie 1903.
- BRĂȚIANU General C. I.—Ales la 10 Aprilie 1889.—† 6 Ian. 1910.
- BROȘTEANU Petre.—Ales la 1 Aprilie 1889.—† Ianuarie 1920. 10
- BURADA Teodor.—Ales la 25 Martie 1887.—† 18 Februarie 1923.
- CLIMESCU C.—Ales la 31 Martie 1892.—† 6 August 1926.
- CODRESCU Teodor.—Ales la 2 Aprilie 1886.—† 22 Martie 1894.
- COSMOVICI Leon.—Ales la 11 Martie 1893.—† 21 Iulie 1921.
- CULIANU N.—Ales la 1 Aprilie 1889.—† 28 Noembrie 1915. 15
- DAN Dimitrie.—Ales la 23 Martie 1904.—† 25 Maiu 1927.
- DEMETRIESCU Anghel.—Ales la 6 Aprilie 1902.—† 22 Iulie 1903.
- DENSUȘIANU Aron.—Ales la 13 Sept. 1877.—† 4 Sept. 1900.
- DENSUȘIANU Nicolae.—Ales la 6 Aprilie 1880.—† 25 Martie 1911.
- DOBRESCU N.—Ales la 18 Maiu 1911.—† 10 Iulie 1914. 20
- ELIAD Pompiliu.—Ales la 21 Maiu 1912.—† 24 Maiu 1914.
- ESARCU Constantin.—Ales la 1 Aprilie 1884.—† 8 Iunie 1898.
- FRĂȚIMAN Justin.—Ales la 7 Iunie 1919.—† 23 Septembrie 1927.
- GOGU Constantin.—Ales la 3 Aprilie 1889.—† 30 Ianuarie 1897.
- GUILLOUARD Louis Vincent.—Ales la 1 Aprilie 1903.—† 26 Ianuarie 1925. 25
- HĂRJEU General C. N.—Ales la 27 Maiu 1909.—† 24 Maiu 1928.
- HERZOG Eugen.—Ales la 29 Maiu 1914.—† 17 Decembrie 1928.
- IONESCU-GION G. I.—Ales la 1 Aprilie 1889.—† 29 Iunie 1904.
- IOSIF Goldiș, Episcop.—Ales la 22 Martie 1882.—† 23 Martie 1902.
- JANKA Victor.—Ales la 22 Martie 1882.—† 9 August 1890. 30
- JUNG Dr. Julius.—Ales la 13 Septembrie 1877.—† 1910.
- KADLEC Karel.—Ales la 7 Iunie 1919.—† 3 Decembrie 1928.
- KALINDERU Dr. N.—Ales la 29 Martie 1890.—† 16 Aprilie 1902.
- KALUZNIACKI Dr. E.—Ales la 20 Martie 1890.—† 21 Iunie 1914.

- KANITZ August.—Ales la 22 Martie 1882.—† 30 Iunie 1896. 35
- LAMBRIOR Alexandru.—Ales la 2 Martie 1882.—† 20 Sept. 1883.
- LAURIAN D. Aug.—Ales la 13 Septembrie 1877.—† 25 Oct. 1906.
- LECOMTE DU NOÛY A.—Ales la 25 Martie 1887.—† 11 Noemvrie 1914.
- LEGRAND Emil.—Ales la 13 Sept. 1877.—† 15 Noemvrie 1903.
- MĂRGĂRIT Apostol.—Ales la 3 Aprilie 1889.—† 22 Iunie 1903. 40
- MEȘIOTA Ioan.—Ales la 13 Sept. 1877.—† 19 Ianuarie 1878.
- MIHALYI Ioan.—Ales la 25 Martie 1901.—† 14 Octomvrie 1914.
- MONTANDON A. L.—Ales la 11 Aprilie 1905.—† 3 Martie 1922.
- MONTESSUS DE BALLORE Conte Fernando.—Ales la 27 Maiu 1913.—†...Martie 1923.
- MURGOCI G.—Ales la 6 Iunie 1923.—† 5 Martie 1925. 45
- NEGREANU Dimitrie.—Ales la 11 Martie 1893.—† 30 Aprilie 1908.
- NENIȚESCU Ioan.—Ales la 18 Martie 1896.—† 23 Februarie 1901.
- NYS Ernest.—Ales la 1 Aprilie 1903.—† 4 Septembrie 1920.
- OBEDENARU Dr. Mihail G.—Ales la 10 Sept. 1871.—† 9 Iulie 1885.
- ODHNER C. T.—Ales la 20 Martie 1890.—† 11 Iunie 1904. 50
- ONIȚ Virgil.—Ales la 3 Aprilie 1902.—† 21 Octomvrie 1915.
- PETRESCU Dr. Z.—Ales la 18 Martie 1885.—† 16 Decemvrie 1901.
- PETRINO Dimitrie.—Ales la 17 Sept. 1877.—† 29 Aprilie 1878.
- POP Gavril.—Ales la 17 Septembrie 1871.—† 27 Maiu 1883.
- POPESCU Ioan.—Ales la 13 Septembrie 1877.—† 3 Martie 1892. 55
- POPOVICI Gh.—Ales la 11 Aprilie 1905.—† 12 Iunie 1905.
- POPOVICI Gh.—Ales la 29 Maiu 1909.—† 27 Decemvrie 1927.
- ROBESCU C. F.—Ales la 10 Septembrie 1871.—† 1920.
- ROMAN Visarion.—Ales la 13 Septembrie 1877.—† 29 Aprilie 1885.
- ROMNICEANU Dr. Gr.—Ales la 20 Martie 1890.—† 1 Maiu 1915. 60
- ROMNICEANU M.—Ales la 23 Martie 1904.—† 4 Octomvrie 1915.
- ROMSTORFER Karl.—Ales la 29 Maiu 1914.—† 22 Noemvrie 1917.
- ROSNY Leon de.—Ales la 13 Septembrie 1877.—† 28 August 1914.
- SALIGNY Alfons.—Ales la 3 Aprilie 1902.—† 4 Maiu 1903.
- SANDU-ALDEA Const.—Ales la 5 Iunie 1919.—† 21 Martie 1927. 65
- SCHRADER Otto.—Ales la 30 Martie 1891.—† 21 Martie 1919.
- SCHUYLER Eugen.—Ales la 12 Martie 1885.—† 16 Iulie 1890.
- ȘERBĂNESCU Colonel T.—Ales la 12 Aprilie 1894.—† 2 Iulie 1901.
- SLAVICI Ioan.—Ales la 22 Martie 1882.—† 10 August 1925.
- SPERANȚIA TEODOR D.—Ales la 31 Martie 1891.—† 9 Martie 1929. 70
- SUȚU Dr. Alexandru.—Ales la 11 Aprilie 1881.—† 1920.
- TANOVICIANU Ioan (București).—Ales la 9 Aprilie 1897.—† 8 Aprilie 1917.
- URSU Ioan.—Ales la 25 Maiu 1910.—† 17 Octomvrie 1925.
- VĂRGOLICI Ștefan.—Ales la 25 Martie 1887.—† 29 Iulie 1897.
- VITZU Dr. Alexandru N.—Ales la 7 Aprilie 1897.—† 25 Dec. 1902. 75

SECȚIUNEA ȘTIINȚIFICĂ

- Președinte . . . . SIMIONESCU I. (Iași)
 Vicepreședinte . . VOINOV D. (București)
 Secretar ^(pe 7 ani)
 (1926—1933) ANTIPA GR. (București)
 Membri: BOGDAN P. (Iași)
 CANTACUZINO Dr. I. (București)
 CRAINICIANU General Gr. (București)
 INCULEȚ I. (Iași)
 MARINESCU Dr. G. (București)
 MRAZEC Ludovic (București)
 RACoviȚĂ Dr. Em. (Cluj)
 ȚITEICA G. (București)
 VASILESCU-KARPEN N. (București)

COMISIUNILE ACADEMIEI ROMÂNE

IN ANUL 1929—1930

- I. Comisiunea permanentă a Bibliotecii: MURNU G., PR. POPESCU N. M., ANTIPA Gr., Secretarii Secțiunilor.
- II. Membru conservator al colecțiunii numismatice: SUTZU M. C.
- III. Comisiunea pentru Premiul NĂSTUREL, de 4.000 lei, din 1930:
din Secțiunea Literară: BOGDAN-DUICĂ G., PUȘCARIU S., RĂDULESCU-MOTRU C., SADOVEANU M.
din Secțiunea Istorică: BALȘ G., IORGA N., MEHEDINȚI S., NISTOR I.
din Secțiunea Științifică: ANTIPA Dr. Gr., BOGDAN P., SIMIONESCU I., VOINOV D.
- IV. Comisiunile pentru lucrările intrate la concurs pentru premiile cu subiecte date din 1930:
  - a) Premiul *Alexandru Ioan Cuza*, de 20.000 lei, despre Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor:
IORGA N., LAPEDATU Al., NISTOR I.
  - b) Marele Premiul *Regele Ferdinand*, de 10.000 lei, despre Vieța și faptele lui Tudor Vladimirescu și starea socială și culturală din timpul său:
IORGA N., LUPAȘ I., RĂDULESCU Andrei.
  - c) Premiul *Funcționarii C. F. R. din București*, de 6.000 lei în efecte, despre Drepturile funcționarilor publici față de Stat:
BALȘ G., GUSTI D., RĂDULESCU Andrei.
  - d) Premiul *Năsturel*, de 5.000 lei, despre Fântânele după credințele poporului român, studiu folkloristic:
BOGDAN-DUICĂ G., CIOBANU Șt., SADOVEANU M.
  - e) Premiul *Principesa Alina Știrbei*, de 8.500 lei, despre Dora d'Istria:
BALȘ G., IORGA N., VĂLSAN G.
  - f) Premiul *San-Marin*, de 2.000 lei, despre O cercetare a breslelor:
LAPEDATU Al., RĂDULESCU Andrei, VĂLSAN G.
  - g) Premiul *Alexandru Ioan Cuza*, de 6.000 lei, despre Organizarea economică a țării române în epoca Regulamentului Organic:
LAPEDATU Al., NISTOR I., RĂDULESCU Andrei.
  - h) Premiul *Adamachi*, de 5.000 lei (divizibil), despre *Cercetări noi asupra țesutului nervos și neurologic in vitro*:
CANTACUZINO Dr. I., MARINESCU Dr. G., VOINOV D.

- i) Marele Premiu Militar *General Ioan și Maria Carp*, de 7.000 lei, despre Organizarea armatei după războiu:
 Generalii CRAINICIANU Gr., PRESAN G., ROSETTI R., MEHEDINȚI S. și VASILESCU-KARPEN N.
- j) Premiul *Al. Toncoviceanu*, de 1.000 lei, despre Contribuțiuni asupra structurii celulei în general:
 ANTIPA Dr. Gr., CANTACUZINO Dr. I., RACOVITĂ Em.
- V. Comisiunea Financiară: ANTIPA Dr. Gr., GUSTI D., NISTOR I., SIMIONESCU I.
- VI. Comisiunea Fundației *Adamachi*: BIANU I., SIMIONESCU I., ȚIȚICA G.
- VII. Comisiunea Școlară: GUSTI D., MEHEDINȚI S., RĂDULESCU-MOTRU C.
- VIII. Comisiunea Fondurilor: *I. Fătu și I. Scorțeanu*:
 GOGA O., GUSTI D., LAPEDATU Al., NEGRUZZI I. C., Preotul POPESCU N. M.
- IX. Comisiunea Dicționarului: ANTIPA Dr. Gr., BIANU I., CRAINICIANU General Gr., GUSTI D., LAPEDATU Al., NEGRUZZI I. C., RĂDULESCU Andrei, SADOVEANU M., SIMIONESCU I.
- X. Comisiunea pentru localul Academiei: ANTIPA Gr., BALȘ G., BIANU I., GUSTI D., LAPEDATU Al., MURNU G., RACOVITĂ Em.
- XI. Comisiunea pentru reorganizarea Academiei: ANTIPA Gr., BIANU I., GUSTI D., MEHEDINȚI S., PUȘCARIU S., RĂDULESCU-MOTRU C.
- XII. Comisiunea pentru portretele membrilor răposați și busturile foștilor prezenți: BIANU I., NEGRUZZI I. C., SUTZU M. C.
- XIII. Comisiunea pentru concentrarea burselor acordate de Academie: BIANU I., BRĂTESCU-VOINEȘTI I., SIMIONESCU I.
- XIV. Comisiunea pentru modificarea regulamentelor fondurilor cu venituri mici: ANTIPA Gr., RĂDULESCU Andrei, ȚIȚICA G.
- XV. Comisiunea pentru unificarea limbii cărților bisericești: GOGA O., MURNU G., SADOVEANU M.
- XVI. Delegați în Consiliul de conducere și administrație al *Fundației Familiei Menachem H. Elias*: Titulari: ANTIPA Gr., BIANU I., RĂDULESCU-MOTRU C., SIMIONESCU I.
 Supleanți: MURNU Gr., MEHEDINȚI S., VASILESCU-KARPEN N., VOINOV D.

CUPRINSUL

PARTEA I

ȘEDINȚELE ORDINARE

8 Iunie 1928 — 11 MAIU 1929

	<u>Pag.</u>
1. ȘEDINȚA DELA 8 Iunie 1928	
D-l Secretar general I. BIANU despre inaugurarea mausoleului lui V. Alecsandri la Mîrcești și vizita la mormântul Episc. Melchisedec	7
Cuvîntarea d-lui Președinte Em. Racoviță	4
Cuvîntarea d-lui M. Sadoceanu	6
Cuvîntarea d-lui Al. Lapadatu	10
Cuvîntarea P. S. Episcop. Lucian al Romanului	11
Delegarea d-lui N. Iorga în Consiliul Fundațiunii « Regele Mihai I. »	12
2. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 15 Iunie 1928	
D-l N. IORGA despre: 1. <i>Portrete de Domni români la Muntele Athos</i> ; 2. <i>Cronicele turcești ca izvor al istoriei Românilor</i>	*
Dela d-l St. Gaselee scrierea sa <i>The Oxford Book of Medieval Latin Verse</i>	*
Dela d-l René Jeannel mulțumire pentru alegerea de membru corespondent	*
Delegarea d-lui Dr. Gr. Antipa la serbarea comemorativă de 75 ani dela întemeierea Școlii de Agricultură.	13
Delegarea d-lui Președinte și a d-lui Secretar general la inaugurarea Muzeului Etnografic la Cluj	*
Dela Ministrul Cultelor un tablou reprezentînd casa în care a murit N. Bălcescu la Palermo	*
3. ȘEDINȚA DELA 22 Iunie 1928	
Dela d-l P. P. Negulescu mulțumire pentru alegerea de membru onorar	*
Dela d-l C. Marinescu mulțumire pentru alegerea de membru corespondent	*
Dela d-l Th. Capidan mulțumire pentru alegerea de membru corespondent	14

	Pag.
Dela d-l I. Andrieşescu mulţumire pentru alegerea de membru corespondent	14
Dela d-l Gh. Brătianu mulţumire pentru alegerea de membru corespondent	»
Dela d-l Maurice Caullery mulţumire pentru alegerea de membru onorar	»
Dela d-l R. Kettner mulţumire pentru alegerea de membru corespondent	15
D-l Secretar general I. BIANU despre serbarea centenarului Liceului «Samuil Vulcan» din Beiuş	»
Dela Inst. Montefiore din Liège condiţiunile pentru concursul premiului G. Montefiore din 1920	»
<i>Cuvântarea d-lui Preşedinte Em. Racoviţă la inaugurarea Muzeului Etnografic din Cluj . . . . .</i>	»
Dela d-l A. Spiro scrisori ale lui Alecu Russo şi una a lui V. Alecsandri	19
D-l Secretar general I. BIANU despre schimbul de publicaţii cu Academia de Ştiinţe din Kiew	»
Dela Legaţiunea Română din Stockholm înştiinţare despre vizita d-lui Dr. Arne în România	»
Deciziunea Secţiunii Literare de a se tipări lucrarea <i>Nunta în jud. Vâlcea</i> de G. Fira	»
Deciziunea Secţiunii Ştiinţifice de a publica lucrarea P. Poni şi M. Cădere, <i>Date pentru a servi la descrierea mineralogică a României</i>	»
4. ŞEDINŢA DELA 29 IUNIE 1928	
<i>Cuvântarea colegului Preot N. Popescu la parastasul pentru V. Pârvan</i>	20
D-l Secretar general I. BIANU anunţă moartea colegului corespondent Ramon de Basterra	21
D-l Secretar general I. BIANU prezintă scrieri de-ale d-lui D. Voinov şi o condică din 1825 referitoare la moşii din jud. Muscel, Vlaşca şi Olt	»
Dela d-l C. Purkyne mulţumire pentru alegerea de membru onorar. Invitarea de participare la Congresul V Internaţional de istorie a religiunilor	22
<i>Cuvântarea d-lui Dr. Gr. Antipa la serbarea de 75 de ani a Şcolii Superioare de Agricultură dela Herăstrău . . . . .</i>	»
Deciziunea Secţiunii Istorice de a se publica <i>Bibliografia Dobrogei</i> de S. Greavu-Dunăre	27
5. ŞEDINŢA DELA 6 IULIE 1928	
Dela d-l P. Termier mulţumire pentru alegerea de membru onorar	»
Dela d-l J. Morozewicz mulţumire pentru alegerea de membru onorar	»

	Pag.
Dela d-l C. Tagliavini mulțumire pentru alegerea de membru corespondent	28
Dela Ministerul Artelor un album cu fotografi dela inaugurarea mausoleului V. Alecsandri la Mircești	"
Dela Institutul Geologic înștiințare că a achitat cotizația Academiei la C. I. C. până în Oct. 1928	"
6. ȘEDINȚA DELA 13 IULIE 1928	
D-l GR. ANTIPA comunică procesulverbal al Secțiunii Științifice referitor la premiile Dr. V. Babeș și Al. Bodescu	"
Dela d-l Jollivet Castelot o comunicare despre sinteza aurului	29
D-l G. ȚIȚEICA urează bună întâlnire la toamnă	"
7. ȘEDINȚA DELA 21 SEPTEMBRIE 1928	
D-l G. ȚIȚEICA salută pe colegii prezenți la ședință.	"
Invitare de a participa la inaugurarea monumentului lui L. Guillaouard în Caen	"
Dela d-l Vl. Petcovici mulțumire pentru alegerea de membru corespondent	"
D-l G. BOGDAN-DUICĂ despre o ediție a operelor lui V. Alecsandri	30
8. ȘEDINȚA DELA 5 OCTOMBRIE 1928	
D-l G. BALȘ salută întoarcerea colegului Dr. G. Marinescu din America-de-Sud	"
Dela Ministerul Instrucțiunii s'a primit 4.000.000 lei din suma destinată amenajării depozitului de cărți din noua clădire	"
D-l G. BALȘ despre utilizarea sumelor destinate noii clădiri	"
Deciziunea Secțiunii Istorice referitoare la publicarea lucrărilor R. V. Bossy, <i>Politica externă a României între anii 1873—1880, Principiul Naționalităților în Dreptul Internațional Public</i> de G. Sofronie și <i>Colecția armeano-română adunată</i> de Pr. H. Ingigian	31
9. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 19 OCTOMBRIE 1928	
D-l Vicepreședinte I. C. NEGRUZZI salută pe d-l H. Focillon	"
D-l H. Focillon mulțumește.	"
D-l N. IORGA despre <i>Portrete și lucruri domnești nou-descoperite</i>	"
D-l AL. LAPEDATU dăruiește publicația <i>Dobrogea 1878—1928 Cincizeci de ani de viață românească</i> și medalii comemorative.	"
D-l G. ȚIȚEICA mulțumește d-lui Lapedatu	32
D-l Secretar general I. BIANU prezintă scrierea <i>Dacia, an outline of the early civilisations of the Carpatho-Danubian countries</i> de V. Pârvan	"
D-l P. BOGDAN înfățișează scrierea d-lor A. și I. Manuiloff, <i>Essai d'une comptabilité économique en unités d'énergie</i>	"

	<u>Pag.</u>
D-l G. ȚIȚEICA delegat să rostească cuvântare la dezvelirea monumentului D-rului C. I. Istrati	32
10. ȘEDINȚA DELA 26 OCTOMVRIE 1928	
D-l Secretar general I. BIANU comunică moartea lui L. Sawicki. Dela Academia de Științe U. R. S. S. știre despre moartea lui Th. Uspensky.	33
Dela Institutul Arheologic Bulgar cartea <i>Jubileina Kniga na gradū Soffija</i>	*
D-l Secretar general I. BIANU prezintă cărți și manuscrise dăruite Academiei	*
11. ȘEDINȚA DELA 2 NOEMVRIE 1928	
D-l Secretar general I. BIANU despre cărți dăruite de d-na Graziella N. Missir	34
Generalul T. Nicolau dăruiește un ms. bisericesc din sec. XVII și XVIII	*
D-l Secretar general I. BIANU prezintă scrierea I. C. Filitti, <i>Despre reforma fiscală a lui Costandin-Vodă Maorcordat</i>	*
Procesul-verbal al Secț. Științifice referitor la publicarea lucrărilor d-lor P. Popovăț și Dr. St. Ionescu	*
12. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 9 NOEMVRIE 1928.	
D-l S. MEHEDIȚI despre <i>Coordonate etnografice: civilizație și cultură</i>	*
D-l Dr. G. MARINESCU despre expunerea d-lui S. Mehedinți. Răspunsul d-lui S. Mehedinți.	35
D-l N. IORGA despre discuția în public asupra comunicării d-lui S. Mehedinți	*
D-l Secretar general I. BIANU prezintă <i>Cuvântarea d-lui G. Țițeica la inaugurarea monumentului D-rului C. I. Istrati</i>	*
Dela d-l Dr. Mathias Friedwagner o broșură despre <i>H. Schuchard</i>	37
Dela d-l D. Mitrany scrierea <i>The Balkans, a history of Bulgaria, Serbia, Greece, Rumania, Turkey</i>	*
D-l Secretar general prezintă catalogul tezaurului Țarilor, scos în vânzare la Berlin	*
D-l Dr. GR. ANTIPA prezintă o broșură de d-l C. Boerescu.	*
D-l N. IORGA prezintă o culegere de <i>Povești din Turtucaia</i> adunate de d-l N. Mateescu	*
13. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 16 NOEMVRIE 1928	
D-l N. IORGA despre <i>Un boer de provincie în epoca Eteriei și a Regulamentului Organic</i>	*
Dela d-l Vicomte de Guichen opt volume de scrieri istorice ale sale	*
D-l Secretar general I. BIANU despre donațiunea I. Oroveanu	38

	Pag.
Delegarea d-lor M. C. Sutz și N. Vasilescu-Karpen la centenarul Școlii Centrale de Arte și Manufacturi din Paris.	38
Proctul N. POPESCU prezintă procesul verbal al Secț. Ist. despre publicarea mem. Pr. H. Ingigian, <i>Vlahia și Bogdania</i> și a scrierii lui N. Milescu despre <i>Mohamed</i>	»
14. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 23 NOEMVRIE 1928	
D-l Dr. G. MARINESCU despre <i>Structura și funcțiunile creerului, organ ae energie superioară</i>	»
15. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 30 NOEMVRIE 1928	
D-l M. C. SUTZU despre <i>Numismatica arhaică a Atenei și staterii de argint anepigrafi cu tipul broaștei festoase</i>	»
D-l Dr. GR. ANTIPA comunică procesul verbal al Secț. Științ. despre publicarea lucrării <i>Contribuțiuni la studiul originii taurinelor din Dobrogea</i> de d-l N. Teodoreanu	»
16. ȘEDINȚA PUBLICĂ SOLEMNĂ DELA 7 DECEMVRIE 1928	
D-l Vicepreședinte I. C. NEGRUZZI despre sărbătorirea Unirii Ardealului	39
D-l Vicepreședinte I. C. NEGRUZZI salută pe E. S. Ministrul Italiei, prezent la ședință	»
D-l N. IORGA expune <i>Comemorarea lui Petrarca</i>	»
D-l R. Ortiz despre serbările de comemorare a lui Petrarca dela Arezzo și oferă <i>Studi Petrarcheschi</i>	»
Decizia de a se tipări în Mem. Secț. Științ. lucrarea d-lui C. S. Antonescu, <i>Spongieri jurasici din Dobrogea</i>	40
Dela d-l Căpitan C. D. Dobrescu se primește spre păstrare autoportretul pictorului I. Andreescu	»
Dela d-l N. Donici telegramă despre cutremurul dela 23 Noemvrie.	»
D-l N. IORGA prezintă textul francez al unei conferințe a sale	»
Dela P. S. Visarion, Episcopul Hotinului, un ms. autograf al lui D. S. Kiriak și cărți vechi.	»
Dela d-na Maria G-ral Dr. Jugureanu cărți medicale	»
Dela d-l N. Popovici o carte săsească din 1684 și assignate franceze înființate la 10 Brumar, an. II	»
Dela Direcțiunea Liceului Majláth din Alba-Iulia mulțumiri pentru publicațiunile trimise și o carte	»
Deciziunea de a se publică scrierea Dr. A. Veress, <i>Vechi istorici unguri și sași despre istoria Românilor</i>	»
17. ȘEDINȚA DELA 14 DECEMVRIE 1928	
Dela Academia Cehă de Științe înștiințarea despre moartea lui Karel Kadlec	41
Delegarea d-lui Dr. Gr. Antipa la comemorarea lui Amundsen de către Societatea Regală Română de Geografie.	»

	<u>Pag.</u>
D-l G-ral GR. CRAINICIANU prezintă scrierea sa <i>O luptă pentru întregirea Neamului</i>	41
D-l N. IORGA înfățișează scrieri de ale sale	*
Congresul de filologie slavă din Octomvrie 1929	*
Procesul verbal al Sect. Ist. referitor la publicarea a două lucrări ale d-lui Cl. Isopescu și documente vechi asupra cetății Hotin	42
Dela d-l Stelian Zoican scrisori autografe ale lui Tudor Vladimirescu și alte documente	*
18. ȘEDINȚA DELA 21 DECEMBRIE 1928	
D-l Secretar general I. BIANU anunță moartea lui Eug. Herzog	*
D-l S. PUȘCARIU despre activitatea lui Eug. Herzog	*
D-l I. SIMIONESCU prezintă scrieri de ale d-lui I. Ștefănescu	43
D-l Secretar general I. BIANU prezintă agrafe dăruite Academiei de d-l C. Rădulescu-Motru	*
19. ȘEDINȚA DELA 11 IANUARIE 1929	
D-l Secretar general I. BIANU: lista cărților prezentate la concursul premiilor Academiei din 1919	*
Dela d-l D. N. Ciotori un incunabul	48
Dela Soc. pentru răspândirea alfabetului latin în Japonia cartea <i>The Japanese Language and the roman Alphabet</i>	*
D-l Secretar general I. BIANU prezintă scrierea <i>Metafizica</i> lui D. Cantemir tradusă de Nicodim Locusteanu	*
Dela d-l Ifor I. Evans din Cambridge răspuns la mulțumirile Academiei pentru traducerea cărții lui V. Pârvan, <i>Dacia</i>	*
Locul protocolar convenit Academiei la solemnități	*
20. ȘEDINȚA DELA 18 IANUARIE 1929	
D-l Dr. GR. ANTIPA prezintă Procesul verbal al Sect. Științ. pentru publicarea studiului d-lui Dr. E. Marian, <i>Noi orientări în agricultura țării românești</i> și despre o notă apărută în <i>Schönbische Merkur</i> în legătură cu un articol al d-rei Mărăcineanu publicat în <i>Bull. d. Sect. Scientifique</i> , despre influențarea radioactivității Uranului.	49
D-l N. VASILESCU-KARPEN despre descoperirea d-rei Mărăcineanu	50
D-l Președinte EM. RACOVITĂ despre înființarea unui biou rou lângă Ministerul de Externe pentru congresele străine	*
Datoriile Academiei către diferite organizațiuni științifice internaționale și delegarea participanților la congresele internaționale.	51
Deciziunea Sect. Științifice de a tipări scrierea <i>O insectă din Moldova descrisă de marele Linné</i> , de C. I. Karadja	*

	<u>Pag.</u>
21. <i>ȘEDINȚA DELA 25 IANUARIE 1929</i>	
Delegarea d-lui M. Sadoveanu în Comitetul de lectură al Teatrului Național din Iași	51
Discuție asupra schimbării calendarului și a datei Paștelui	*
Decizia de a se publica lucrarea d-lui Th. Văscăuțeanu, <i>Asupra prezenței Ordovicianului în bazinul Moldo-Polonic</i>	53
D-l A. RĂDULESCU despre moartea juriconsultului I. Duguit	"
22. <i>ȘEDINȚA DELA 1 FEVRUARIE 1929</i>	
D-l G. ȚIȚEICA despre sărbătorirea d-lui Dr. G. Marinescu	54
D-l Dr. GR. ANTIPA depune o notă a d-lui I. Corbu	55
Academia Americană de Arte și Litere din New-York invită la a 25-a sărbătorire a înființării sale	"
D-l N. DONICI despre eclipsa totală de soare din 9 Maiu 1929.	"
Deciziunea de a se tipări lucrarea d-lui G-ral Rosetti, <i>Rapoarte daneze asupra războiului din 1877—878</i>	56
Discuție despre premiul Asachi dat în 1927 d-lui C. Kiriașescu și refuzat de d-sa	"
23. <i>ȘEDINȚA DELA 8 FEVRUARIE 1929</i>	
D-l Președinte EM. RACOVITĂ se asociază la sărbătorirea d-lui Dr. G. Marinescu	57
Discuție despre premiul Asachi dat în 1927 d-lui C. Kiriașescu și refuzat de d-sa	"
D-l Dr. G. MARINESCU depune lucrarea d-lui Șt. Minovici despre <i>Colesterol</i> pentru a fi cetită în ședință publică.	"
Invitare de participare la Congresul Internațional al Oamenilor de Litere în Paris	"
Invitare de participare la sărbătorirea centenarului chimistului Paul Schutzenberger	"
Deciziunea Secțiunii Științifice de a publica lucrările <i>Noi contribuțiuni preistorice asupra Basarabiei de Nord</i> de d-l N. N. Moroșan și <i>Vieața și opera lui Carol Davila</i> , de d-l Dr. G. Z. Petrescu.	"
Discuție asupra reprezentării Academiei în Comitetul de lectură al Teatrului Național din București	"
D-l N. Donici prezintă un memoriu despre Observatorul de Astronomie dela Dubosarii-Vechi	58
D-l I. NISTOR prezintă volumul <i>Zece ani dela unirea Bucovinei</i>	"
D-l S. DRAGOMIR prezintă volumul <i>Nicolae Bălcescu în Ardeal</i>	"
D-l Secretar general I. BIANU prezintă publicațiunii	"
24. <i>ȘEDINȚA DELA 15 FEVRUARIE 1929</i>	
Dela d-l M. Beza volumul <i>Rays of Memory</i>	59
Dela d-l G. MURNU volumul <i>Poezii</i> de M. Eminescu	"
Dela Legațiunea Ceho-Slovacă patru publicațiuni	"
Universitatea din Toulouse invită la sărbătorirea celui de al șaptelea centenar	"

	<u>Pag.</u>
Invitare de participare la sărbătorirea centenarului chimistului P. Schutzenberger	59
Decizia de a se publica memoriul <i>Observatorul de Astronomie situat în parcul dela Dubosarii-Vechi</i> de d-l N. Donici	60
D-l Secretar general I. BIANU despre harta Stolnicului C. Cantacuzino	*
Contribuție pentru ridicarea unui bust lui V. Pârvan	*
D-l G. MURNU despre rolul Comitetului de lectură de pe lângă Teatrul Național	*
D-l N. IORGA despre Comitetul de lectură al Teatrului Național	63
D-l S. PUȘCARIU despre nevoia unui Atlas lingvistic al limbii române și modalitatea pregătirii lui	64
D-l Secretar general I. BIANU despre nevoia de a se începe pregătirea acestui Atlas	66
25. ȘEDINȚA DELA 22 FEBRUARIE 1929	
D-l Secretar general I. BIANU anunță moartea membrului onorar I. B. Bury	*
Dela Universitatea din Innsbruck o publicație despre acea Universitate	*
Dela d-l Prof. Dr. Gh. Staca informațiuni despre cercetările asupra Românilor ale d-lui Prof. Mačurek și fotografia unui document dela Ștefan cel Mare	*
Dela Soc. « Frăția de Cruce » un document relativ la evenimentele din 1918—919 în Ardeal	67
D-l Secretar general I. BIANU prezintă un număr din <i>Romania a quarterly Review</i>	*
Dela d-l N. Cartoian publicația <i>Fiore di virtù dans la littérature roumaine</i>	*
Despre incendiul dela casa părinților lui V. Alecsandri	*
D-l Secretar general I. BIANU despre sărbătorirea centenarului dela nașterea lui Mistral	*
26. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 1 MARTIE 1929	
D-l N. IORGA despre: <i>Note istorice asupra editării operii poetice a lui M. Eminescu</i>	*
D-l G-ral R. Rosetti despre: <i>Câteva săbii ale lui Constantin Brâncoveanu</i>	*
27. ȘEDINȚA DELA 8 MARTIE 1929.	
D-l Dr. GR. ANTIPA despre nevoia editării operelor lui M. Eminescu de către Academie	*
D-l Secretar general I. BIANU prezintă <i>Codrul Cosminului, 1927—1928</i>	68
Dela d-l Dr. Oroveanu o condică din 1792	*

	Pag.
Delegarea Părintelui N. M. Popescu la Congresul Internațional de Istoria Religioniilor din Lund	68
Participarea Academiei la sărbările unirii Țărilor Române	»
Hotărârile Secț. Istorice referitoare la studiul d-lui I. Bojoru, despre <i>A. Papiu Ilarianu</i> și despre <i>Acte venețiene privitoare la urmașii lui Petru Schiopu</i> de N. Bănescu.	69
D-l D. VOINOV prezintă <i>Problema biologică a diferențierii sexelor</i>	»
D-l N. DONICI despre ninsoarea cu praf din 15 Februarie	»
28. ȘEDINȚA DELA 15 MARTIE 1929	
D-l Secretar general I. BIANU anunță moartea lui Th. D. Speranția	»
Dela d-l M. de Brederode opt scrieri ale Prof. A. Ferrao.	»
Activitatea științifică în U. S. S. R. și despre relațiile științifice cu Academia sovietică din Leningrad	70
Dela d-l C. I. V. Severin manuscripte de-ale sale de filologie	»
D-l Secretar general I. BIANU prezintă rev. <i>Arhivele Basarabiei</i>	»
Dela d-l C. Kirîțescu scrisoare de donațiune a sumei de 25.000 lei pentru premiu	»
Decizia de a se tipări ms. <i>Literatură, tradiții și obiceiuri din Corbiu-Muscelului</i> de C. Rădulescu-Codin.	71
Decizia referitoare la ședința solemnă în cadrul sărbărilor Unirii	»
Participarea Academiei la mutarea osemintelor lui Vodă Cuza și ale lui Kogălniceanu în cripta Mitropoliei din Iași	»
Delegația d-lui D. Gusti de a reprezenta Academia la desvelirea busturilor lui G. Coșbuc și A. D. Xenopol la Arad.	»
Despre reprezentarea Academiei la sărbările Unirii	»
Delegația d-lui Prof. René Jeannel să reprezinte Academia la al VII-lea centenar al Universității din Toulouse	72
Cererea d-lui Prof. Șt. Minovici de a se ceta în ședință publică lucrarea sa <i>Colesterolul</i>	»
D-l G-ral R. Rosetti prezintă o colecție de 50 de fotografii din războiul din 1916—918 și propune studiarea Regulamentului Organic.	»
29. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 22 MARTIE 1929	
D-l Vicepreședinte G. ȚIȚEICA anunță moartea Mareșalului Foch	»
D-l N. Bănescu despre: <i>Acte venețiene privitoare la urmașii lui Petru-Vodă Schiopul</i>	73
D-l Secretar general I. BIANU despre activitatea științifică a colegilor corespondenți C. Marinescu și G. I. Brătianu și despre un articol al d-lui Alph. Roersch publicat de Academia Regală Belgiană	»
D-l I. LUPAȘ despre importanța elementului românesc în Ardeal în sec. XIII—XIV	74

	<u>Pag</u>
D-l G-ral R. Rosetti: propunere pentru studierea Regulamentului Organic și influența lui asupra dezvoltării Statului român.	74
Decizia de a se publică studiul: <i>Excreția prin intermediul chromatocitelor la nevertebrate</i> de	75
30. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 12 APRILIE 1929.	
D-l Președinte EM. RACOVITĂ salută pe d-nii: Ministru al Franței G. Puaux, Ministru de Finanțe M. Popovici și Prof. Ch. Diehl.	9
D-l Prof. CH. DIEHL mulțumește și vorbește despre: <i>Dezvoltarea din ultimul timp a studiilor bizantine în Franța</i>	76
D-l N. IORGA despre: 1. <i>Cum corespondau Domnii români din Moldova și Muntenia între ei</i> . 2. <i>Când s'a schimbat vechiul sistem de zugrăvire a bisericelor noastre?</i>	*
D-l G. BALȘ dăruiește documente din partea d-nei Natalia Vlădoianu și Alex. Balș	*
D-l Președinte EM. RACOVITĂ mulțumește	77
Dela Legațiunea Franței mulțumiri pentru asocierea la doliul cauzat de moartea Mareșalului Foch	*
Dela d-l Eug. Speranția manuscrisse rămase dela Th. D. Speranția.	*
Dela d-l D. Dimăncescu cartea <i>The present of the Ottoman Empire</i> de P. Rycaut, tipărită în 1668	78
Dela d-l W. G. East cartea sa <i>The Union of Moldavia and Wallachia</i>	*
D-l Secretar general I. BIANU despre moartea lui I. Gorun (Al. Hodoș).	*
D-l Secretar general I. BIANU prezintă studiul d-lui N. Cartoian, <i>Cărțile populare în literatura românească</i>	*
Dela P. S. Visarion al Hotinului scrisoare despre retipărirea cărților bisericesti sub supravegherea Academiei	79
D-l Secretar general I. BIANU prezintă trei volume din Anuarul Universității din Sofia	*
Dela Societatea Științifică din Usküp un volum despre legile lui Ștefan Dușan	*
Dela Universitatea din Hamburg teza de doctorat <i>Nunta la Români</i> de d-ra Elsa Krohn	*
Deciziunea de a se publică lucrarea d-lui P. P. Panaitescu: <i>Istoria în versuri poloneze</i> a lui M. Costin.	*
31. ȘEDINȚA DELA 19 APRILIE 1929	
Dela d-l General Berthelot mulțumiri pentru asocierea Academiei la doliul cauzat de moartea Mareșalului Foch.	*
Invitare de participare la Congresul al IX-lea de Chimie Industrială.	80
D-l Secretar general I. BIANU despre schimbul de publicațiuni cu instituțiile științifice din Rusia și restituirea tezaurului Academiei	*

	<u>Pag.</u>
Dela Legațiunea Cehoslovacă rev.: <i>Revue des travaux scientifiques tchécoslovaques</i>	80
Dela d-l Dr. I. Puțurianu memoriu despre tratamentul tuberculozei.	*
D-l Secretar general I. BIANU prezintă fotografia pretinsei scrisori de trădare a lui Mihaiu Viteazul.	*
D-l N. IORGA despre aceeaș scrisoare și despre fotografii de documente primite dela d-l Const. Karadja.	81
D-l Președinte EM. RACOVITĂ despre ședințele solemne ale Academiei cu ocazia serbărilor Unirii	*
Decizia Sect. Științifice ca d-l Dr. I. Cantacuzino să examineze memoriul depus de d-l Dr. I. Puțurianu.	*
32. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 26 APRILIE 1929	
D-l I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI salută pe A. L. Regale; Principele Paul Gheorghevici și Principesa Olga a Jugoslaviei.	*
D-l N. IORGA despre: <i>Există o scrisoare de trădare a lui Mihaiu Viteazul?</i>	*
33. ȘEDINȚA DELA 3 MAIU 1929	
Dela d-l D. Clain scrisoare pentru ridicarea unui monument lui C. Negri; scrisori autografe dela N. Ionescu și d-na S. Rosetti și o carte.	82
Dela d-l Const. Karadja; scrisoare însoțită de 70 de fotografii de documente românești din Arhivele dela Stockholm	*
Dela Librăria Zanichelli din Bologna scrierea: <i>La Romania</i>	*
Dela d-l Vicomte de Guichen scrierea sa: <i>Les grandes questions européennes et la diplomatie des puissances sous la seconde République Française</i>	*
D-l I. NISTOR prezintă No. II din <i>Codrul Cosminului</i>	*
D-l Secretar general I. BIANU prezintă un ms. grecesc din 1788 și o carte tipărită la Veneția în 1788 de Arhimandritul Cyprian	*
D-l I. Andrieșescu despre coiful de aur găsit la Coțofeni.	83
D-l Președinte EM. RACOVITĂ despre participarea Academiei la serbările dela Alba-Iulia.	*
Inițierea Comitetului Național de Geodezie și Geofizică sub auspiciile Academiei	*
D-l D. GUSTI prezintă un album de fotografii din Bolivia.	84
D-l Președinte EM. RACOVITĂ despre intervențiile la Guvern pentru clădirea noului local al Academiei.	*
D-l ANDREI RĂDULESCU despre nevoia ca Guvernul să sprijine bugetul Academiei.	*
Secțiunea Istorică comunică hotărârile luate în 3 Maiu.	*
34. ȘEDINȚA DELA 10 MAIU 1929.	
Dela d-l N. Donici telegramă despre eclipsa solară	85

	<u>Pag.</u>
Dela d-l D. Clain opt dosare cu memorii și corespondențe pentru deșteptarea conștiinții unității naționale.	85
D-l Secretar general I. BIANU înfățișează două plachete.	»
Invitare la Congresul Oamenilor de Litere la Paris	»
Deciziunea ca d-l Carlo Tagliavini să țină o comunicare publică despre: <i>Lexicon Marsilianum</i>	»
35. ȘEDINȚA SOLEMNĂ DELA 11 MAIU 1929	
D-l Președinte EM. RACoviȚĂ salută înalții oaspeți prezenți la ședință	86
Răspunsul A. S. R. PRINCIPELE NICOLAE	87
Cuvântarea d-lui I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI	88
» » ȘT. CIOBANU	90
» » I. NISTOR	94
» » SEXTIL PUȘCARIU	98
D-l D. GUSTI prezintă publicația <i>Transilvania, Banatul, Crișana și Maramureșul, 1918—1928</i>	101

PARTEA II

SESIUNEA GENERALĂ

15 MAIU — 1 Iunie 1929

	Pag.
1. ȘEDINȚA DELA 25 MAIU 1929.	
D-l Președinte EM. RACOVITĂ deschide sesiunea generală și prezintă programa lucrărilor	102
D-l Secretar general I. BIANU citește <i>Raportul asupra lucrărilor făcute în anul 1928—929</i>	105
Comisiunea pentru examinarea lucrărilor făcute în 1928—29	118
D-l Secretar general I. BIANU prezintă donația de monete vechi din partea d-lui M. S. Ascher	»
D-l Președinte EM. RACOVITĂ mulțumește d-lui M. S. Ascher	119
D-l M. C. SUTZU despre valoarea monetelor dăruite de d-l Ascher	»
D-l Secretar general I. BIANU despre aceeași donație	»
Dela d-na Caliopei Vergu o donațiune de 10.000 Lei pentru un premiu cu subiect silvic	»
D-l Președinte EM. RACOVITĂ salută pe colegul onorar Vito Volterra, prezent la ședință	»
D-l VITO VOLTERA mulțumește	»
D-l G. BALȘ prezintă publicațiunea <i>Decorative forms of the first romanesque Style</i>	»
Comisiunea pentru examinarea <i>Discursului de Recepțiune</i> al d-lui S. Dragomir	120
D-l Președinte EM. RACOVITĂ despre semnarea Academiei în Cartea de aur a Unirii	»
2. ȘEDINȚA DELA 16 MAIU 1929	
D-l Președinte EM. RACOVITĂ prezintă o carte a d-lui Dr. Guiart	»
D-l G. ȚIȚEICA citește <i>Raportul Comisiunii permanente a Bibliotecii pentru 1928—929</i>	»
Decizia ca d-l Șt. Ciobanu să facă parte din Delegațiunea desemnată să participe la Congresul Internațional al Filologilor Slavi	129
D-l G. ȚIȚEICA citește <i>Raportul despre bursele date în 1928—929 din Fondurile V. Adamachi, Leon S. Arié, Dr. G. Păcuraru-Bianu, N. Rătescu și A. Papadopol</i>	»

	Pag.
Comisiunea pentru darea burselor în 1929—930	130
Decizia de amânarea acordării bursei Jacques M. Elias	*
D-1 G. ȚIȚEICA cetește <i>Raportul Comisiunii școlare asupra școlilor Academiei Tache P. Anastasiu și C. Agarici</i>	*
Comisiunea școlară pentru anul 1929—930	132
Comisiunea pentru regulamentul fondurilor V. Pârvan, G-ral C. Burhele, Ion Andrei și I. Oroveanu	*
Decizia de a se modifică regulamentul fondului J. Lecomte deNoty	*
Discuție asupra contractului cu Arhitectul D. Marcu pentru con- strucția noului local	133
3. ȘEDINȚA DELA 17 MAIU 1929	
D-1 N. IORGA înfățișează patru scrieri ale sale	*
D-1 D. GUSTI prezintă No. 1—3 din <i>Arhiva pentru Știința și Reforma Socială</i>	*
D-1 Președinte EM. RACoviȚĂ prezintă notele <i>Microlista spi- nosa N. G. și N. Sp., isopode spheromien cavernicole nouveau de Slovénie</i>	134
Decizia ca Academia să nu semneze în Cartea de Aur a Unirii	*
D-1 G. ȚIȚEICA cetește <i>Raportul despre activitatea Cabinetului Numismatic în anul 1928</i>	135
D-1 DIM. GUSTI cetește <i>Raportul Comisiunii Fondurilor Ion Fătu și Ion Scorțeanu pentru lucrările făcute în 1928-929</i>	*
D-1 I. NISTOR precizează amănunte din Raportul cetit.	136
D-1 S. DRAGOMIR cetește <i>Raportul Comisiunii însărcinate cu exa- minarea lucrărilor făcute în anul 1928—929</i>	*
Ratificarea deciziunilor Delegației de a se vinde trei terenuri.	138
D-1 M. C. SUTZU despre împiedecarea d-sale de a reprezenta Academia la jubileul Școlii Centrale de Arte și Manufacturi din Paris	139
D-1 G. ȚIȚEICA prezintă propunerea Secțiunii Științifice de a alege pe d-l P. Montel membru corespondent străin	*
Ratificarea deciziunii Delegațiunii referitoare la indiguirea moșiei Sf. Vineri-Hereasca	*
4. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 18 MAIU 1929	
D-1 G. BOGDAN-DUICĂ despre: <i>Eftimie Murgu</i>	*
D-1 I. LUPAȘ despre: <i>Chronicon Dubnicense despre Ștefan cel Mare Dela P. S. Sa Visarion Episcopul Hotinului cărți vechi</i>	140
Dela d-l N. Vetzkov-Traicov volumul <i>Werke des Patriarchen von Bulgarien Euthymius</i> editat de E. Kalmuzniacki	*
5. ȘEDINȚA DELA 22 MAIU 1929	
D-1 Secretar general I. BIANU salută pe d-l C. Tagliavini, prezent la ședință	*

D-l C. Tagliavini mulțumește	141
Dela Cabinetul Marelui Foch mulțumiri pentru omagiul adus memoriei Marelui Foch	»
Dela Ministerul Afacerilor Străine înștiințare despre Congresul mondial al Bibliotecilor care se va ține la Roma	»
Asociația foștilor Membri ai Școlii din Roma anunță că în curând se va desveli bustul lui V. Pârvan în localul Școlii	»
Decizia de a se publica scrierea N. Gh. Macarovici, <i>O notă pre- liminară asupra depozitelor pliocene din Sudul Moldovei</i>	»
D-l I. SIMIONESCU cetește <i>Raportul Comisiunii pentru cercetarea conturilor din exercițiul bugetar 1928</i>	»
D-l I. SIMIONESCU cetește <i>Raportul Comisiunii financiare a Academiei asupra gestiunii pentru 1928 a Fundațiunii Familiei Me- nachem H. Elias</i>	145
D-l G. ȚIȚEICA despre deficitele din bugetele Școlilor Academiei Aprobarea gestiunii financiare pe 1928 a Academiei și a Fundațiunii Elias	146
Comisiunea financiară pentru anul 1930	»
<i>Despre darea de seamă administrației Fundațiunii Elias din anii 1923—1928</i>	»
Alegerea d-lui P. Montel membru corespondent străin	147
Propuneri pentru alegeri de membri onorari și corespondenți	»

6. ȘEDINȚA DELA 23 MAIU 1929.

Secțiunea Științifică decide a înlocui membrii absenți delegați să raporteze asupra lucrărilor propuse la sesiune; alege Comisiunea pentru premiul Adamachi din 1930; și fixează subiect pentru premiul Toncoviceanu din 1930.	»
D-l ANDREI RĂDULESCU despre repartitia fondului din taxele pe spectacole	148
D-l Președinte EM. RACOVITĂ mulțumește d-lui A. Rădulescu pentru apărarea intereselor Academiei la repartitia fondului.	»
D-l Președinte EM. RACOVITĂ prezintă vol. XI din colecția « Les Problèmes biologiques ».	»
Comisiunea Premiului General Ioan și Maria Carp din 1930.	149
Reglementarea Fondului I. Oroveanu	»

7. ȘEDINȚA DIN 24 MAIU 1929.

D-l Secretar general I. BIANU prezintă lucrarea d-lui N. Iorga, <i>Domni Români după portrete și fresce contemporane</i>	150
D-l I. SIMIONESCU prezintă fasc. 3 din « Arta și Arheologia » de O. Tafrali	»
D-l S. PUȘCARIU prezintă vol. V din « Dacoromania »	»
D-l Președinte EM. RACOVITĂ prezintă tom. III din « Lucrările Institutului de Speologie din Cluj »	»

	<u>Pag.</u>
Regulamentarea Fondului General C. Burghel și soția sa Maria	150
» » Vasile Părvan	»
» » Eufimia și Ioan Andrei. Profesori	151
<i>Raport asupra Dicționarului Limbii Române</i>	»
D-1 Președinte EM. RACOVITĂ mulțumește d-lui Pușcariu pentru munca depusă pentru înaintarea Dicționarului.	152
Propunere de modificarea art. 63 din Regulamentul General	»
D-1 ANDREI RĂDULESCU despre procesele Academiei	»

8. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 25 MAIU 1929

D-1 Președinte EM. RACOVITĂ salută pe d-l G. Preziosi, Ministrul Italiei, și pe d-l P. Montel, prezenți la ședință.	153
D-1 P. Montel mulțumește.	»
D-1 N. IORGA despre: <i>Scrisori domnești din Arhivele din Stockholm</i>	»
D-1 C. Tagliavini despre: <i>Lexicon Marsilianum</i>	»
Secțiunea Literară alege comisiuni, dă subiecte de premii pentru anii viitori; decide a se tipări lucrarea d-lui C. Tagliavini, <i>Lexicon Marsilianum</i>	»
Propuneri pentru alegeri de membri onorari și corespondenți.	154
Secțiunea Istorică propune comisiuni pentru studierea Regulamentului Organic; decide publicarea studiului I. C. Filitti, <i>Un proiect inedit de constituție al lui Cuza-Vodă dela 1863 și despre publicarea referatelor despre cărțile nepremiate</i>	»

9. ȘEDINȚA SOLEMNĂ DELA 27 MAIU 1929

D-1 Dr. G. MARINESCU despre: <i>Intoxicațiile cu alcool metilic și problema alcoolismului</i>	»
D-1 N. Donici, <i>Raport despre al III-lea Congres al Uniunii Astro-nomice Internaționale</i>	»
Dela d-l N. Iorga șase tipărituri și două manuscrise vechi	155
D-1 Secretar general I. BIANU prezintă tipărituri turcești cu alfabet latin	»
Invitare de participare la al IX-lea Congres de Chimie Industrială	»
D-1 Președinte EM. RACOVITĂ prezintă proiecte pentru reorganizarea Academiei	156
<i>Proiectul de buget al Academiei pentru 1930</i>	»
<i>Proiectul de buget al Fundațiunii Elias pentru 1930</i>	»

Propuneri pentru reorganizarea Academiei Române :

<i>Art. 2 și urm. din Statute</i> , de d-l Em. Racoviță	163
<i>Alegerea membrilor</i> , de d-l Em. Racoviță	167
<i>Modificarea Statutelor pentru înființarea unei « Comisiuni administrative »</i> , de d-l Em. Racoviță.	169
<i>Principiile cari trebuie să servească de bază pentru reorganizarea Academiei</i> , de d-l Gr. Antipa.	173

	<u>Pag.</u>
<i>Observațiuni privitoare la reorganizarea Academiei</i> , de d-l Sextil Pușcariu	177
<i>Note pregătitoare pentru revizuirea Statutelor Academiei Române</i> , de d-l I. Bianu.	180
10. ȘEDINȚA DELA 28 MAIU 1929	
Invitare de participare la Expoziția din Barcelona.	186
D-l D. GUSTI prezintă vol. II din publicațiunea <i>Transilvania. Banatul, Crișana, Maramureșul. 1918—1928.</i>	*
D-l Președinte EM. RACOVITĂ prezintă vol. VII din publicațiunea <i>Ennumérations des grottes visitées</i> sa Institutului de Speologie	*
Proclamarea A. S. B. Principelui Nicolae și a d-lui Gh. Buzdugan, membri onorari	188
Alegerea d-lui Barbu Știrbei membru onorar	*
Alegerea d-lui Em. Pantazi membru onorar	189
Alegerea d-lui Vintilă I. Brătianu membru onorar.	*
Alegerea d-lui de Saint-Aulaire membru onorar.	190
Alegerea d-lui Vicomte de Guichen membru corespondent străin	*
Alegerea d-lui Gustav Glotz membru corespondent străin	*
Premiile acordate de Secțiunea Istorică	191
Contractul cu Arhitectul D. Marcu pentru clădirea noului local al Academiei	*
Invitare de a vizita expoziția Transilvaniei și a Bucureștilor vechi dela Arhivele Statului	192
Prelungirea Sesiunii generale până la 1 Iunie.	*
11. ȘEDINȚA SOLEMNĂ DELA 29 MAIU 1929.	
D-l Președinte EM. RACOVITĂ salută pe I. P. S. S. Patriarh Dr. Miron Cristea, prezent la ședință	193
D-l S. DRAGOMIR, Discursul de recepțiune despre: <i>Un precursor al unității naționale, profesorul ardelean Const. Roman Vivu</i>	*
D-l I. LUPAȘ cetește răspunsul	*
Contractul cu Arhitectul D. Marcu pentru clădirea noului local al Academiei	*
Premiile acordate de Secțiunea Științifică și deciziunea de a se publica lucrarea d-lui N. Donici, <i>Al treilea Congres internațional al Uniunii Astronomice dela Leiden.</i>	*
Decizia de neacordare a Marelui Premiu Năsturel.	194
Deciziunile Secțiunii Literare despre acordarea premiilor, alegerea biuroului pe 1929—1930, alegerea d-lui N. Cartojan de membru corespondent, delegarea de membri în Comisiunea Premiului Năsturel, propunerea Asociației pentru editarea textelor române vechi și despre <i>proiectul de reformă a ortografiei române</i> prezentat de d-l S. Pușcariu.	*
Propunerea de alegerea d-lui N. Cartojan de membru corespondent	196

	Pag
12. ȘEDINȚA DELA 30 MAIU 1929.	
Alegerea delegaților în Consiliul Fundațiunii Elias	196
Alegerea d-lui M. Gaster membru onorar	*
Alegerea d-lui R. Cădea membru corespondent	197
Alegerea d-lui Norbert Jokl membru corespondent străin	198
Alegerea d-lui Ernst Gamillscheg membru corespondent străin	*
Alegerea d-lui Petar Skok membru corespondent străin	199
Alegerea d-lui Stanislau Wedkiewicz membru corespondent străin	*
Biurul Secțiunii Științifice pentru 1929—1930	*
D-l Președinte EM. RACOVITĂ prezintă <i>Proiectul de reformă a ortografiei române</i> , de d-l Sextil Pușcariu	200
Discuție asupra proiectului de ortografie	214
Secțiunea Istorică alege Biurul Secțiunii pe 1930 și institue premiul Episcopiei Hotinului	*
13. ȘEDINȚA SOLEMNĂ DELA 31 MAIU 1929.	
D-l S. PUȘCARIU înfățișează un steag purtat la adunarea de pe Câmpul Libertății dela Blaj la 15 Maiu 1848.	*
D-l Dr. G. MARINESCU prezintă scrieri de ale sale	215
D-l Secretar general I. BIANU despre premiile acordate în sesiunea din 1929	*
D-l G. BOGDAN-DUICĂ, raport despre: <i>Hronicul măscăriciului Vălătuc</i> , de Al. Teodoreanu	216
D-l ANDREI RĂDULESCU, despre: <i>Tratat de drept civil</i> , de C. Hamangiu, Rosetti-Bălănescu și Al. Băicoianu	217
D-l AL. LAPEDATU, despre: a) <i>Războaiele lui Radu Șerban</i> ; b) <i>Cetatea Ciceului sub stăpânirea Moldovei</i> ; c) <i>Relațiile dintre Moldova și Ardeal în veacul al XVI-lea</i> , de V. Motogna	220
D-l I. Ionescu-Dolj, despre <i>Promotorii Societăților pe acțiuni</i> de A. Chemale	222
D-l D. GUSTI, despre: <i>Contribuții la cunoașterea Societății Naționalelor</i> , de G. Sofronie	224
D-l S. MEHEDINȚI, despre: <i>Incercări de navigațiune pe Olt</i> , de Gheron Netta	226
D-l Dr. G. MARINESCU, despre: <i>Tratatul scarlatinei prin ser și sânge de convalescent</i> , de Dr. A. Metzulescu	*
D-l DIM. VOINOV, despre: <i>Câteva contribuțiuni la studiul aparatului bucal al insectelor înșepătoare</i> , de Dr. V. Nitzulescu	228
D-l G. ȚIȚEICA, despre: <i>Gândirea matematică</i> , de P. Sergescu	230
D-l L. MRAZEC despre manuscrisele d-lor D. Trănșan și I. Blum prezentate la concursul Soc. Lignitul cu subiectul <i>Studiul Lignișilor din România</i>	*
D-l G. VĂLSAN despre ms. <i>Contribuțiuni la meteorologia Basarabiei</i> , de C. Donciu	232
Discuție asupra proiectului de revizuire a ortografiei	233

Pag.

**RAPOARTE DESPRE SCRIERI PROPUSE LA PREMIARE
ȘI NEPREMIARE:**

Raportul d-lui G-ral R. Rosetti asupra lucrării: General Alexe Anastasiu, <i>Bătălia dela Cdlugăreni</i>	234
D-l S. MEHEDINȚI despre: Iosif Gabrea, <i>Școala creatoare</i>	236
D-l G. TAȘCĂ despre: Georgescu-Olenin, <i>Votul plural în Soc. pe acțiuni</i>	*
D-l G. TAȘCĂ despre: V. Al. Macedonsky, <i>Internaționala economică</i>	238
Părintel N. M. POPESCU despre scrierea: Gh. V. Butnariu, <i>Pe drumuri uitate și sfinte</i>	239
D-l S. Mehedinți, despre: Dr. I. Nemoianu, <i>Contribuții la problema copiilor din Banat</i>	240
D-l N. IORGA despre: N. Bologa, <i>Contribuții la istoria medicinei în Ardeal</i>	*
D-l G. ȚIȚEICA despre: E. Abason, <i>Contributions à l'étude du coefficient de déformation des fonctions non sinusoidales</i>	*
D-l I. A. Bassarabescu despre: Em. Rostand, <i>Samarineanca</i> , trad. de I. Gr. Periețeanu	241

ȘEDINȚA DELA 1 Iunie 1929.

D-l I. BIANU ales președinte pentru 1929—930	243
D-l G. ȚIȚEICA ales Secretar general pentru 1929—1930	*
D-nii D. Goga, N. Vasilescu-Karpen aleși Vicepreședinți pentru anul 1929—930	246
Alegerea d-lui N. Cartoian membru corespondent	*
Secțiunea Istorică delegați pentru Comisiunea Marelui Premiu Năsturel și publicarea Premiului Const. Kirilescu	*
D-l Președinte I. BIANU, Raport asupra lucrărilor îndeplinite în sesiunea generală 1929	*

Concursuri pentru premiile din 1930 și următorii	251
Personalul Academiei Române la 1 Iunie 1929	264
Oficiile Academiei Române pentru anul 1929—930	281
Comisiunile Academiei Române pentru anul 1929—930	283